Presented by: Rana Jabir Abbas

جلد ۵

تفسیر جامع

از انتشارات کتابخانه صدر
تهران - خیابان ناصرخسرو

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com
http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

جلد پنجم

تفسیر جامع

جمع آوری شده از تفسیر امام علیه السلام

و عیاشی و کتب اخبار معتبره

با انضمام ترجمه تفسیر علی ابن ابراهیم قمی

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

بقلم دانشمند . معظم استاد علامه

آقای حاجی سید ابراهیم بروجردی

از انتشارات کتابخانه صدر

تهران - خیابان ناصرخسرو - پاساژ مجیدی

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com

http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

جلد پنجم

تفسیر جامع

بسم الله الرحمن الرحیم

ستایش و پرستش شایسته ذات مقدس کبریائی است و سزاوار یگانه معبود و لطیف رهنمائی است که تنزیل مبین را فرستاد تا سر گشتگان تیه جهالت وغوایت را بشاهراه حق شناسی وهدایت رساند و صلوات زاکیات و درود و تحیات متواترات بر نفس پاك و روان تابناك نخستین موج دریای وجودواولین جلوه غیب بمرآت شهود مهبط وحی وتنزیل بر گزیده رب جلیل صادع شرع قویم صاحب خلق عظیم سید رسل وهادی سبل محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و سلم و بر آل اطهار و ذریه اخیار و اوصیاء ابرارش که قرینان کتاب خدا وهادیان صراط مستقیم و حافظین نظام عالم و مفسران آیات کریم اند ولعنت دائمی و عذاب سرمدی بر معاندین و منکرین ومخالفین آنان باد تا روز محشر .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

آغاز

سورهٔ فرقان درمکه نازل شده وهفتاد وهفت آیه وهشتصد ونود و دوکلمه وسه هزار وهفتصد وسی وسه حرف دارد . درثواب تلاوت آن :

ابن بابویه ازحضرت موسی بن جعفر علیه السلام روایت کرده فرمود ازتلاوت سورهٔ فرقان غفلت نکنید هر کس این سورهرا هرشب تلاوت نماید خداوند اورا عذاب نکند وبیحساب به بهشت برود .

ودرخواص قرآن از پیغمبر اکرم صلی الله علیه وآله روایت نموده فرمود هر کس این سوره را بنویسد وبرخود بندد سوارهیچ حیوانی نشود مگر آنکه آن حیوان بعد از سه روز بمیرد واگر باعیال حاملهخود هم بسترشود درهمانساعت حملش ساقط گردد واگرداخل جماعتی شود که مشغول معامله و داد وستد باشند معاملات آنها بهم میخورد واز یکدیگر رضایت حاصل نمینمایند ومتفرق گردند

خلاصه مطالب سورهٔ فرقان عبارت است ازتوصیف معبودان مشرکین و گفتار آنها دربارهٔ قران ورسول اکرم صلی الله علیه وآله وعقاید ایشان بقیامت وحالت احتضارومرگ وبیان حال امتهای گذشته و تکذیب کردن انبیاء و پیغمبران سلف و تسلیت خاطر پیغمبر خاتم و دلایل توحید وخدا شناسی وچگونگی حال مؤمنین و توبه کنندگان .

قوله تعالی ، **تبارك الذی نزل الفرقان علی عبده لیکون للعالمین نذیرا**

مفسرین برای تبارك سه معنی بیان کردهاند :

اول ـ برکت عظیم وبسیار که اشاره بکارسازی وبنده نوازی حق سبحانه وتعالی است

دوم ـ بمعنای برتری و بزرگواری است و اشاره بصفت سرمدی و عزت ازلی و ابدی اوست .

سوم ـ بمعنای دائم وثابت میباشد که کنایه ازدوام ذات لم یزل ولایزال اواست.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بسم الله الرحمن الرحيم

تبارك الذي نزل الفرقان على عبده ليكون للعالمين نذيراً (١) الذي له ملك السموات والارض ولم يتخذ ولداً ولم يكن له شريك في الملك وخلق كل شيء فقدره تقديراً (٢) واتخذوا من دونه آلهة لا يخلقون شيئاً وهم يخلقون ولا يملكون لانفسهم ضراً ولا نفعاً ولا يملكون موتاً ولا حيوة ولا نشوراً (٣) وقال الذين كفروا ان هذا الا افك افتريه واعانه عليه قوم آخرون فقد جاؤا ظلماً وزوراً (١)

وحاصل هرسه معنی آنست که پروردگار بزرگوار خیر کثیر وبردوام و برتر است وتمام برکات ازوجود اقدس اوصادرونازل شود .

ومراد ازفرقان قرآنست وبرای آن فرقان خوانده شده که بوسیله قرآن فرق بین حق وباطل داده میشود وباتوجه بآیات قرآنی صواب ازخطا مشخص میگردد .

امامقصود ازعبده محمد صلی الله علیه وآله وسلم ومنظور از عالمین تمام مکلفین از جن وانس میباشند زیرا انواع حیوانات ازتکلیف معاف و خارج از حکمند وپیغمبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم جهانیان را بسوی خداشناسی رهبری وهدایت فرموده وازعذاب وعقاب پروردگارمی ترسانند .

شیخ مفید دراختصاص ذیل آیه فوق ازصحابه روایت کرده که روزی عبدالله بن سلام برسول اکرم صلی الله علیه وآله وسلم گفت آیاخداوند کتابی برشما نازل فرموده است ؟ فرمودند بلی فرقان کتاب نازل شدهٔ ازجانب پروردگار میباشد، عرض کرد بچه مناسبت آنرا فرقان نامیده اند؟ فرمود چون سوره‌ها وآیات آن برخلاف تورات و انجیل وزبور که تماماً یکجا و بصورت الواح نازل شده، بصورت پراکنده ومتفرق ودرغیر الواح نازل گردیده است عبدالله بن سلام فرمایش آنحضرت را تصدیق نموده و گفت راست میگوئی ای محمد .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بنام خداوند بخشنده مهربان

بزرگوار است آن خداوندی که قرآن را بر بندهٔ خود نازل فرمود تا جهانیان را بترساند (۱) آن خدائی که مالك آسمانها و زمین است و هرگز فرزندی نگرفته و در فرمانروائی وحکومتش شریکی وجود ندارد و تمام هستی را ایجاد نموده و اندازه و مقدار تمام اشیاء را معین فرموده (۲) ولی مشرکین نادان غیر از خداوند چیزهائی را بخدائی گرفته‌اند که نمیتوانند چیزی خلق کنند و خود آنها مخلوق و آفریده شده‌اند و قدرت سود و زیان نداشته نسبت بمرگ و زندگانی و بعث هیچگونه تسلط و اختیاری ندارند (۳) کسانیکه کافر شده می گفتند این قرآنی که محمد ﷺ آنرا وحی آسمانی میداند دروغی است که از خود بافته و دیگران در تدوین آن اورا یاری ومدد نموده‌اند این گفتار کافران ظلم فاحش و تهمت ناروائی است درحق پیغمبر وقرآن کریم (٤).

درکافی ازابن‌سنان روایت کرده گفت ازحضرت صادق ﷺ سئوال نمودم که آیا قرآن وفرقان دو کتاب است یا یکی؟ فرمود تمام کتاب را قرآن ومحکمات آنرا که عمل نمودن بر آنها واجب میباشد فرقان خوانند.

سپس خداوند جلیل ذات اقدس خود را توصیف میفرماید **الذی له ملك السموات والارض** ذات مقدس پروردگار آن خدائی است که مالك و پادشاه آسمانها و زمین است وهرگز برسبیل حقیقت ونه مجازفرزندی نداشته ونه برزعم یهودیان وترسایان ومشرکان ازطریق تبنی (پسرخواندگی) که عزیرومسیح را پسران وفرشتگان را دختران خدا میدانند نسبت پدروفرزندی با کسی نداشته ونخواهد داشت اورا درملك و فرمانروائی شریکی نیست ودرآفرینش گیتی وخلقت آسمان و زمین هیچ ذاتی بااومشارکت نداشته و احدی استحقاق پرستش وعبادت را ندارد وتمام موجودات وهستی را بمقدارمعین وبروفق حکمت و کمال مصلحت ایجاد ودرهیچیك ازآنها خلل ونقصانی وجود ندارد.

آنگاه بافرمایش آیه کریمه و **اتخذوا من دونه آلهة لا یخلقون شیئاً وهم یخلقون** شرح حال خدایان و معبودهای مشرکین را روشن نموده و میفرماید:

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وَ قَالُوا اَسَاطِيرُ الْاَوَّلِينَ اكْتَتَبَهَا فَهِيَ تُمْلَى عَلَيْهِ بُكْرَةً وَ اَصِيلًا (۵) قُلْ اَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ اِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا (۶) وَ قَالُوا مَالِ هٰذَا الرَّسُولِ يَاْكُلُ الطَّعَامَ وَ يَمْشِي فِي الْاَسْوَاقِ لَوْلَا اُنْزِلَ اِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونَ مَعَهُ نَذِيرًا (۷) اَوْ يُلْقَى اِلَيْهِ كَنْزٌ اَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَاْكُلُ مِنْهَا وَ قَالَ الظَّالِمُونَ اِنْ تَتَّبِعُونَ اِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا (۸) اُنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْاَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا (۹)

مشرکین نادان غیر از خدا چیزهائی را بخدائی گرفته‌اند که نمیتوانند چیزی بیافرینند وخلق کنند وخود آنها مخلوق و آفریده شده‌اند و هر آنکه خود مخلوق باشد قدرت ایجاد وآفرینش نداشته وشایسته الوهیت نیست و آنهائی که مالك سود وزیان خود نبوده وقدرت جلب نفع و دفع ضرر خود را ندارند نسبت بمرگ وزندگانی وبعث هرگز تسلط و اختیاری ندارند، بحکم عقل چنین چیزهایی را نباید خدا دانسته ومورد پرستش وستایش قرارداد و نباید عبادت خداوند قادر یکتا را رها کرده وبت‌ها واصنام را که جمادی بیش نیستند عبادت نموده باید دانست که چیزهائی که فاقد نیروی حیوة باشند قدرت بر هیچ کاری ندارند و چیزی که قادر نباشد ممکن نیست منشاء اثر وقادر بالذات باشد.

قوله تعالی: **وقال الذین کفروا ان هذا الا افك افتریه واعانه علیه قوم آخرون**

این آیه از حال کفاری که قرآن را تکذیب نموده‌اند خبر میدهد ونخستین کسی که تکذیب قرآن کرد **نضر بن حارثة** بود که این آیه در باره او و پیروانش نازل شده آنها می گفتند این قرآنی که محمد صلی الله علیه و آله آن را وحی آسمانی میداند دروغی است که ساخته و پرداخته خود اومیباشد ودیگران که مقصودشان **عداس مولی حویطب بن عبدالعزی**

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وجمعی از کفار میگفتند این قرآن افسانه های کهن است که شخص محمد صلی الله علیه و آله و سلم آنرا نوشته و گروهی از یاران و اصحابش روز و شب بر او املا میکنند و برشته تحریر در میآورند (۵) ای پیغمبر گرامی بایشان بگو این قرآن را خداوندی فرستاده که تمام اسرار نهانی آسمانها و زمین را میداند واو بخشنده ومهربان است (۶) دسته‌ای از کفارمی گفتند این چه پیغمبری است که غذا میخورد و در بازار راه میرود چرا فرشته و ملائکه بطور محسوس بر او نازل نمیشود که گواه راستگوئی او باشد وبیم کننده مردم شود (۷) یا چرا گنجی بدست او نیفتد یا آنکه باغی داشته باشد که ازمیوه‌اش بخورد ومردم ستمگر میگفتند شما پیروی از مردی میکنید که تحت تأثیر سحر و شعبده واقع و از راه مستقیم منحرف شده (۸) ای پیغمبر بنگر که چگونه برای تو داستانها ومثل زده و گمراه شده‌اند بطوریکه راه نجاتی بدست نمیآورند (۹)

ویسار غلام علاء بن حضرمی وجبرمولی عامر که ازاهل کتاب هستند درتدوین آن اورا یاری و مدد نموده‌اند خداوند دررد بیانات آنها میفرماید **فقد جاؤا ظلماً و زوراً** یعنی گفتار کافران که مدعی هستند قرآن از جانب خدا نازل نشده ظلم فاحش و تهمت ناروائی درحق پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم است.

جمعی دیگر می گفتند این قرآن افسانهٔ پیشینیان است که محمد صلی الله علیه و آله و سلم آنرا نوشته ویاران واصحابش شبانه روز بر اواملا کرده و درتحریرش کمك مینمایند در جواب این گفتارها و اباطیل خداوند به پیغمبرش میفرماید که باین مردم بگو این قرآن را خداوندی فرستاده که برتمام اسرار نهانی آسمانها و زمین واقف وپیوسته بربندگان خود بخشنده ومهربانست.

و قالوا ما لهذا الرسول یأکل الطعام ویمشی فی الاسواق

کافران برسبیل طعن و استهزاء می گفتند این چه پیغمبری است که مانند ما غذا میخورد ودر بازارها برای کسب معاش رفت وآمد می کند چرا فرشته‌ای بطور محسوس بر او نازل نمیشود تا گواه راستگوئی او باشد ومردم را بترساند و آنچه او میگوید فرشته تصدیق نماید.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

تبارك الذی ان شاء جعل لك خیراً من ذلك جنات تجری من تحتها الانهار و یجعل لك قصوراً (۱۰) بل كذبوا بالساعة و اعتدنا لمن كذب بالساعة سعیراً (۱۱) اذا راتهم من مكان بعید سمعوا لها تغیظاً و زفیراً (۱۲) و اذا القوا منها مكاناً ضیقاً مقرنین دعوا هنالك ثبوراً (۱۳) لاتدعوا الیوم ثبوراً واحداً و ادعوا ثبوراً كثیراً (۱۴) قل اذلك خیر ام جنة الخلد التی وعد المتقون كانت لهم جزاء و مصیراً (۱۵)

این آیه در باره عبدالله بن ابی امیه نازل شده که داستان او را ذیل تفسیر آیه ۶۲ سورهٔ اسری : و قالوا لن نؤمن لك حتی تفجر لنا من الارض ینبوعاً مشروحاً بیان کردیم علاقمندان بآنجا مراجعه نمایند. محمد بن عباس ذیل آیه: و قال الظالمون ان تتبعون الا رجلا مسحورا از ابی حمزه ثمالی روایت کرده گفت حضرت باقر علیه السلام فرمود این آیه را جبرئیل بدینطریق بر پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله نازل نموده :

وقال الظالمون لال محمد(ص) حقهم ان تتبعون الا رجلا مسحورا

ونیز از آنحضرت روایت کرده که منظور از سبیل در آیه فلا یستطیعون ، بیالا وجود مقدس امیرالمؤمنین علیه السلام است یعنی ظالمین راهی بسوی ولایت امیرالمومنین علیه السلام پیدا نمی کنند . این دو حدیث را علی بن ابراهیم از جابربن یزید جعفی و او از حضرت باقر علیه السلام روایت کرده .

طبرسی از ابن عباس روایت کرده از رسول اکرم صلی الله علیه و آله که فرمود چون مشرکین مرا سخریه واستهزاء نموده وازاینکه چون ایشان غذا میخورم و دربازار راه میروم طعنه میزدند ملول و دلتنگ بودم که جبرئیل نازل و آیه : وما ارسلنا قبلك من المرسلین الا انهم لیاكلون الطعام و یمشون فی الاسواق راآورد که معنایش اینست (پیش

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بزرگوار آن خدائی است که اگر بخواهد بهتر از آنچه بد خواهانت میگویند بتو خواهد داد و آن باغهای بهشت است که از زیر آن نهرها جاری است و برای تو قصرها و کاخهای مخصوص مقرر میفرماید (۱۰) علاوه بر آنچه بباطل عقیده دارند این مردم کافر تکذیب روز قیامت مینمایند و ماهم برای کسانی که ساعت و روز رستاخیز را تکذیب کنند آتش سوزان را مهیا ساخته‌ایم (۱۱) آن آتش سوزانی که چون کافران را ببیند از دور خشمگین بخروشد و آنها جوش و خروش آنرا میشنوند (۱۲) و چون آن کافران را باغل و زنجیر در جای تنگی بیفکنند فریاد و ناله و واویلا بر کشند (۱۳) بایشان خطاب میشود که امروز یك تأسف و آه ندارید بلکه باید فریاد وفغان بسیار بر کشید (۱٤) ای رسول گرامی بایشان بگو این حالت ووضع بهتر است یا بهشت جاویدانی که بمردم پرهیزکار و باتقوی وعده داده شده و آن بهشت پاداش اعمال نیك وجایگاه همیشگی ایشانست (۱۵)

از تو هیچ رسولی نفرستادیم مگر آنکه آنها هم غذا خورده و برای طلب معاش در بازارها راه میرفتند) در اثنائی که جبرئیل درحضور من بود دیدم جثهٔ او کوچك شد گفتم ای جبرئیل ترا چه شد گفت من از ترس عذاب خدا چنین شدم هم اکنون دیدم دری از درهای آسمان گشوده شد ندانستم در رحمت را باز نموده‌اند یا در عذاب را برای کسانی که ترا استهزاء نموده و طعنه میزنند گشوده‌اند من و جبرئیل بر اثر این حادثه گریان بودیم که جبرئیل دوباره بصورت اولیه خود باز گشت و گفت ای رسول خدا بشارت باد ترا که این در رحمت برای تو گشوده شده واینك رضوان خازن بهشت است که از جانب پروردگار بشارت آورده که از تو خشنود است رضوان با طبقی از نور بر رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم وارد شده سلام کرد و گفت این کلید گنجهای دنیا است اگر میخواهید بردارید و بدانید که باقبول آن نصیب و بهرهٔ ثواب آخرت شما هیچ کم وکاست نخواهد شد پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمود مرا باین گنجها حاجتی نیست ودوست دارم بندهٔ صابروشاکرباشم رضوان گفت :

تبارك الذی ان شاء جعل لك خیراً من ذلك جنات تجری من تحتها الانهار ویجعل لك قصورا

ناگاه صدائی ازبالا شنیده شد جبرئیل سر برداشت دید درهای آسمان تا زیرعرش

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاؤُنَ خَالِدِينَ كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْداً مَسْئُولاً (۱۶) وَ يَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَ مَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ ءَ انْتُمْ اَضْلَلْتُمْ عِبَادِي هؤُلاءِ اَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ (۱۷) قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ يَنْبَغِي لَنَا اَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ اَوْلِيَاءَ وَ لكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَ اٰبَاءَهُمْ حَتَّى نَسُوا الذِّكْرَ وَ كَانُوا قَوْماً بُوراً (۱۸) فَقَدْ كَذَّبُوكُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفاً وَلا نَصْراً وَ مَنْ يَظْلِمْ مِنْكُمْ نُذِقْهُ عَذَاباً كَبِيراً (۱۹)

گشوده شد وبامروفرمان پروردگاربهشت عدن شاخه‌ای ازشاخه‌های خود را برقصری از زبرجد سبز که هفتاد هزار دراز یاقوت سرخ داشت فرودآورده جبرئیل گفت ایرسول خدا نظر کن منازل و جایگاه پیغمبران و منزل خود را که فوق منازل ایشان است ببین در آنحال منادی ندا کرد ای محمد صلی الله علیه و آله آیا راضی شدی؟ پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله گفت من بآنچه تو بخواهی راضی هستم اما آنچه میخواستی در دنیا بمن عطا فرمائی ذخیرهٔ اخرت من قرار ده تا در روزقیامت وسیلهٔ شفاعت امتم باشد.

قوله تعالی: بل کذبوا بالساعة و اعتدنا لمن کذب بالساعة سعیرا

میفرماید این کافران علاوه بر آنچه بباطل عقیده دارند قیامت را نیز دروغ پنداشته تکذیب میکنند وما هم برای کسانی که روزوساعت رستاخیزرا تکذیب کنند آتش سوزان را فراهم ومهیا ساخته‌ایم که چون چشم آنها از دوربرلهیب آن افتد جوش و خروش آن را نیزمی‌شنوند.

ابن‌شهرآشوب در تأویل آیه: بل کذبوا بالساعة. ازحضرت رضا علیه السلام روایت کرده فرمود مراد ازساعة وجود مقدس امیرالمؤمنین علیه السلام است که منافقین ولایت او را تکذیب نمودند.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

درآن بهشت هر چه بخواهند وآرزو کنند برای همیشه مهیا و آماده است که مردم مؤمن از خداوند درخواست و مسئلت نموده و خداوند هم اجابت فرموده است (۱۶) روز قیامت کافران را با هر آنچه معبودشان بوده بعرصه قیامت محشور کنند وبآن معبودها میگویند آیا شمابندگان مرا گمراه کرده بودید یا آنکه‌خود طریق ضلالت و گمراهی راانتخاب کردند؟ (۱۷)آنها گویند منزه وپاك است ذات مقدس توبر ما روانیست وسزاوار نبودجز تو معبودی‌را محبوب، خود قراردهیم اما توآنها و پدرانشان‌را بنعمت های فانی دنیا متمتع و بهره‌مند کردی تا از ذکر و یاد تو غافل شدند و مردمی شقی و تبه کار گردیدند (۱۸) گفتار شما را در مورد خدا و قیامت تکذیب نموده و اینك نه قدرت آنرا دارید که عذاب را از ایشان برطرف نموده ونه آنکه‌آنها راکمك ویاری نمائید هر کس از شما ستم پیشه و جفا کار شود بکیفر بسیار شدیدی گرفتار خواهیم نمود (۱۹)

نعمانی از ابی صامت روایت کرده گفت حضرت رضا علیه السلام فرمود شب و روزهر کدام دوازده ساعت است وامیرالمؤمنین صلی الله علیه و آله ساعتی ازآن دوازده ساعت است ومراد ازساعة در این آیه آنحضرت میباشد .

علی بن ابراهیم نیزبسند خود این حدیث را ازآنحضرت روایت کرده .

قوله تعالی : **واذا القوا منها مکاناً ضیقا مقرنین دعوا هنالك ثبورا**

چون آن کافران را با غل و زنجیر درجای تنگی بیفکنند فریاد وناله و واویلاه بر کشند بآنها خطاب شود امروز یك تأسف و آه و ناله ندارید بلکه باید فریاد و فغان بسیاربر کشید .

رازی از برخی ازصحابه پیغمبراکرم صلی الله علیه و آله روایت کرده که فرمود هر کس سخن دروغی بمن نسبت بدهد خود را در چشمه‌های دوزخ قرار داده بخدائی که جانم بید قدرت اواست کافران را با دست و گردن بسته درجهنم افکنند وآنها را با شیاطین بسته دردوزخ اندازند سپس درتعقیب آیه فوق‌به پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله خطاب میفرماید: ایرسول گرامی باین کفار و منافقین بگواینحالت ووضع بهتراست یابهشت جاودانی که بمؤمنین باتقوی و پرهیزگار وعده داده شده ؟ .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

در کتاب امالی ذیل آیه: دعوا هنالك ثبوراً تا آخر آیه وادعوا ثبورا کثیراً از کثیر بن طارق روایت کرده گفت اززیدبن علی بن الحسین علیه السلام معنای آیه را سئوال کردم فرمودند ای کثیر تومرد صالحی هستی که دامنت آلوده به تهمت نیست ومن برجان تو بیمناك هستم که مبادا هلاك شوی بدان اگر پیشوای جائروظالمی را تبعیت وپیروی کنی روزقیامت که میشود بطرفی که آن ستمکار واقع شده عبورت خواهند داد وبا صدای بلندآن ظالم را صدا میزنی ومیگوئی: ای کسی که دردنیا باعث گمراهی وهلاکت من شدی اکنون بیا ومرا از آتش جهنم خلاص کن ناگاه منادی با عتاب وسرزنش ندا میکند امروز فریاد وحسرت و پشیمانی شما یکی ودوتا نیست بلکه بسیار از این نالهها و واویلا باید بر کشید سپس زید فرمود پدرم برای من از پدرش امام حسین علیه السلام حدیث کرد که رسول اکرم صلی الله علیه وآله بامیرالمؤمنین علیه السلام فرمود یا علی شما واصحابت وهر کس که ازشما پیروی کند دربهشت مقام خواهید نمود.

قوله تعالی: **ویوم یحشرهم وما یعبدون من دون الله فیقول ءانتم اضللتم عبادی هؤلاء ام هم ضلوا السبیل**

پروردگاردراین آیه حجتی را که روزقیامت برای کافران وبت‌پرستان وآتش‌پرستان وماه وستاره پرستان وغیر آنها آورده بیان میفرماید:

روزقیامت هردسته ازمشرکین را بامعبودانی که پرستش می کرده‌اند درعرصه محشر حاضرمی کنند بمعبودها خطاب میشود: آیا شما بندگان مرا گمراه کرده بودید یا آنکه خودشان طریق ضلالت و گمراهی را انتخاب کردند؟ معبودان بزبانحال گویند: منزه وپاك است ذات اقدس توبرماروا وسزاوارنبود جزتومعبودی را محبوب خود قراردهیم پروردگارا تو آنها و پدران ایشان را چنان غرق نعمت‌های فانی دنیا نموده و آنها را سرگرم لذات زود گذرفرمودی تا ازیاد وذکرمنعم وموجد خود غافل شده ومردمی شقی وتبهکار گردیدند.

فقد کذبوکم بما تقولون: مفسرین برای این آیه دومعنی بیان نموده‌اند: یکی آنکه طرف خطاب مشرکین است یعنی شما مشرکین با آنچه میگفتید فرشتگان و پیغمبران را تکذیب میکردید.

دوم خطاب بمؤمنین است یعنی ای مؤمنین گفتارشما را درمورد خدا ورسول وقیامت

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

مشرکین رد نموده وتکذیب کردند وآنها قادرنیستند که عذاب را ازخود برطرف نموده و کسی ایشان را کمك ویاری نخواهد کرد .

و ما ارسلنا قبلك من المرسلين .

این آیه رد گفتار آنهائی است که میگفتند « **ما لهذا الرسول يأكل الطعام ويمشي في الاسواق** » این چه پیغمبری است که غذا میخورد و در بازارها راه میرود حقتعالی درپاسخ آنها فرمود کافران تورا بغذا خوردن و راه رفتن عیبجوئی میکنند این کار عجیب و بدیعی نیست پیش از توهم چنین بود ما هیچ پیغمبری نفرستادیم مگر آنکه آنها هم مانند توغذا میخوردند وراه میرفتند .

و جعلنا بعضكم لبعض فتنه .

ما بعضی ازشمارا وسیلهٔ امتحان وآزمایش بعض دیگر قراردادیم تا میزان شکیبائی وقدرت صبردرطاعات وشهوات شما معلوم گردد .

طبرسی از **ابودردا** ازپیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله روایت کرده فرمود خداوند مردم نابینا و بیمار ومستمند را وسیلهٔ آزمایش اشخاص بینا وتندرست وثروتمند وغنی قرارداده وجاهل و مملوك وضعیف ورعیت را نقطه مقابل وبرای آزمایش دانشمند وعالم ومالك وقوی و پادشاه خلق فرموده واگر میخواست تمام مردم راعالم ومالك وقوی وتندرست وغنی مینمود لکن حکمت ومصلحت اقتضاء آن داشت که تنوع پدیدآید وباتطبیق اضداد موجبات تنبه فراهم و بعضی را بر بعضی امتحان بفرماید .

طبرسی ازصحابه روایت کرده سبب نزول آیه ابوجهل ووليدبن عقبه وعاص بن وائل ونضر بن حارثه بودند چه ایشان ابوذروابن مسعود وعمار یاسروصهیب و بلال را که دیدند گفتند ماقبول اسلام آوردیم تا باین بینوایان ومستمندان مساوی وبرابرشویم؟! خداوند آیه فوق را نازل نموده وخطاب بمؤمنین فرمود که براین شدت وفقرصبرداشته باشید خدایتعالی از حال مردم غافل و بی‌خبر نبوده و میداند چه کسی جزع میکند و یا چه کسی صبر و شکیبائی پیشه است وتزلزلی درارکان ایمانش روی نمیدهد .

محمد بن عباس ذیل آیه **و جعلنا بعضكم لبعض فتنة** بسند خود از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام روایت کرده فرمود روزی پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله امیرالمؤمنین و فاطمه

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و ما ارسلنا قبلك من المرسلين الا انهم ليأكلون الطعام و يمشون في الاسواق و جعلنا بعضكم لبعض فتنة اتصبرون وكان ربك بصيراً (٢٠) وقال الذين لايرجون لقائنا لولا انزل علينا الملائكة اونرى ربنا لقداستكبروا في انفسهم وعتوا عتواً كبيراً (٢١) يوم يرون الملائكة لابشرى يومئذ للمجرمين و يقولون حجراً محجوراً (٢٢) و قدمنا الى ماعملوا من عمل فجعلناه هباء منثوراً (٢٣) اصحاب الجنة يومئذ خير مستقراً و احسن مقيلا (٢٤)

زهرا وحسن وحسين صلوات الله عليهم اجمعين را پيرامون خود جمع نموده و درب خانه را بسته سپس فرمود اى اهلبيت من واى حرم خدا اينك جبرئيل دراين خانه وبا شماست وازطرف پروردگار بشما سلام نموده و ميگويد خداوند فرموده من دشمنان شما را وسيلهٔ فتنه وآزمايش مينمايم شما اهلبيت من چه ميگوئيد؟ متفقاً گفتند اى رسول خدا ما بمشيت پروردگار وآنچه قضا وقدراوبرآن تعلق ميگيرد راضى وصابريم تادرپيشگاه پروردگار از صابرين باشيم زيرا خداوند بصابرين وعدهٔ پاداش واجركلى فرموده ازبيان آنها چنان پيغمبر اكرم صلى الله عليه وآله گريست كه صداى گريه حضرتش را از بيرون خانه شنيدند سپس اين آيه نازل شد تا **اتصبرون وكان ربك بصيراً** يعنى زود است صبر كنند چنانچه خودشان فرمودند صبرمينمائيم .

قوله تعالى : **وقال الذين لايرجون لقا ئنا لولا انزل علينا الملئكة اونرى ربنا**

اين آيه عقيده كفارى را كه بقيامت وحشرونشر وثواب و عقاب اعتقاد ندارند بيان مينمايدكافران ميگفتند چرا ماخدا را بچشم نمى‌بينيم وچرا فرشتگان برما نازل نميشوند يعنى ايمان ما موقوفست بريكى ازاين دوامريافرشتگان بزمين فرودآيند وبرصدق گفتار محمد صلى الله عليه وآله و بنبوت او گواهى دهند يا خدا را بديدگان خود مشاهده كنيم چنانچه

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

پیش ازتو نیز ما هیچ رسولی نفرستادیم مگر آنکه ایشان هم غذا میخوردند و در بازارها راه میرفتند وما بعضی ازشما را وسیله امتحان وآزمایش بعنی دیگر قرار میدادیم تا معلوم شود قدرت شکیبائی وصبر درطاعات و شهوات دارید یا خیر و البته پروردگارتو باحوالو کردار خلق بینا وآگاه‌است (۲۰) کسانی که امید دیدار ما را ندارند گفتند چرا فرشته‌بر ما نازل نمیشود ویا چرا ما خدا را بچشم خود نمی‌بینیم همانا این‌قبیل مردم در بارهٔخویش طریق افراط و تکبر پیموده و بسر کشی وطغیان شدید شتافته‌اند (۲۱) روزی که‌فرشتگان رامشاهده کنند بشارتی از ایشان نیافته بلکه به تبهکاران میگویند ازرحمت پروردگارمحروم ودوربمانید (۲۲) ما باعمال و کرداری که ازایشان سرزده توجه میکنیم وچون از روی حقیقت و اخلاص کاری نکرده‌اند کرده‌های آنها را باطل و نابود کنیم (۲۳) اهل بهشت درآن روزبهترین جایگاه و نیکوترین مسکن و مقام را دارند (۲٤)

بنی اسرائیل بحضرت موسی گفتند **لن نؤمن لك حتی نری الله جهرة** پروردگار در جواب این گفتارفرمود این‌قبیل مردم دربارهٔ خویش‌طریق افراط وتکبرپیموده وبسر کشی وطغیان شدید وازحد خود تجاوز نموده اند.

یوم یرون الملائکة لابشری یومئذ للمجرمین ویقولون حجراً محجورا

چنانچه روزی فرشتگان را مشاهده کنند بشارت و مژده‌ای از ایشان نشنوند و میگویند ازرحمت پروردگاروبهشت محروم ودوربمانید.

بعضی ازمفسرین گفته‌اند جمله حجراً محجورا گفتار خودکافرانست واین جمله را عرب هنگام شدت و سختی بکار می‌برد وقتی فرشتگان را دیدند میگویند امروز بهشت و راحتی را بر ماکافران حرام کردند. درکافی ذیل آیه فوق ازحضرت باقر علیه‌السلام روایت کرده فرمود وقتی جان‌کافران بگلویشان میرسد فرشتگان بسروصورت آنها میزنند و میگویند امروزروزعذاب وخواری‌شما است که درمدت عمرخود ازعبادت وپرستش خداوند استنکاف نموده‌اید هرچه زودترجان تسلیم نمائید که رحمت ومغفرت وبهشت برشما حرام میباشد.

قوله تعالی: **وقدمنا الی ما عملوا من عمل فجعلناه هباء منثورا.**

میفرماید ما باعمال و کرداری که از مردم سر زده توجه میکنیم چون اعمال مردم

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و یوم تشقق السماء بالغمام و نزل الملائکة تنزیلا (۲۰) الملک یومئذ الحق
للرحمن و کان یوماً علی الکافرین عسیراً (۲۱) ویوم یعض الظالم علی یدیه
یقول یا لیتنی اتخذت مع الرسول سبیلا (۲۷) یا ویلتی لیتنی لم اتخذ فلاناً
خلیلا (۲۸) لقد اضلنی عن الذکر بعد اذ جائنی و کان الشیطان للانسان
خذولا (۲۹) و قال الرسول یا رب ان قومی اتخذوا
هذا القرآن مهجوراً (۳۰)

را پیش ما آورده وعرضه دهند اگر موافق رضا و برطبق اراده ما نباشد ومعلوم شود که از روی حقیقت و اخلاص کاری نکرده‌اند کرده‌های آنها را باطل و نابود کنیم اعمال این قبیل مردم مانند خاك نرمی است که درهوا افشانند هیچ ثبات وبقا وحاصلی از آنها عاید نشود.

شیخ ابن فهد در کتاب عده بسند خود از معاذ روایت کرده گفت روزی در خدمت پیغمبر اکرم صلی الله علیه وآله براهی میرفتم بمن فرمود ای معاذ حدیثی بروایت بیان میکنم اگر آنرا حفظ نموده وبخاطر بسپاری درزندگانی توسودمند ومؤثر شود وچنانچه بشنوی وحفظ نکنی عذر و حجت تو نزد پروردگار برطرف گردد سپس فرمود خداوند پیش از خلقت آسمانها هفت فرشته آفرید وپس ازخلق آسمانها هریك از آنها را در آسمانی قرارداد وبرای هر آسمانی دربان‌هائی ازفرشتگان معین فرمود گروهی ازفرشتگان هستند که به حفظه موسوم میباشند ازاول صبح تا شب اعمال بندگان را نوشته وحفظ میکنند سپس آنها را بالا برده و بآسمان اول میرسانند که ناگاه فرشته‌ای فریاد میزند این اعمال را برگردانیده وبرسر صاحبش بزنید ومیگوید من فرشتهٔ مراقب غیبت هستم وازطرف پروردگارمأمورم عمل کسی را که مرتکب غیبت میشود برگردانیده ونگذارم بالا برود فرشتگان حفظه اعمال بعضی ازمردم را که بظاهر نیکواست تا آسمان دوم بالا میبرند همینکه بخواهند از آسمان دوم بگذرانند

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و بیاد آور روزی را که آسمان با ابر از هم شکافته شده وفرشتگان بسرعت هر چه تمامتر فرود میآیند (۲۵) در آن روز سلطنت حقیقی با خداوند بخشنده و رحمانست و برای کافران روز بسیار سختی است (۲۶) و آن روزی است که مردم ستمگر دست حیرت و ندامت بدندان گزیده و میگویند ای کاش بسوی پیغمبر اکرم راهی میداشتیم و دوستی و پیروی او را میپذیرفتم(۲۷) وای برمن ایکاش آن نابکاروفاسق را بدوستی خود برنمیگزیدم (۲۸) پیروی از آن شخص منافق مرا گمراه نموده و از اطاعت فرمان حق و قرآن باز نمود و البته اطاعت از شیاطین انسی و جنی موجب تباهی و گمراهی است (۲۹) در آن روز رستاخیز پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله در مقام شکایت برآید و میفرماید: پروردگارا این امت من قرآن رامتروك نموده وآن را مهجور ساختند (۳۰)

فرشتهای بانك بر آورد که این اعمال را نزد صاحبش بر گردانید زیرا منظور دنیائیداشته است حفظه ازحسن اعمال بعضی تعجب کنند وآنهارا تاآسمان سوم میرسانند که ندای فرشتهای بلند میشود که من موکل کبرو غرور هستم صاحب این اعمال شخص متکبری است درمجالس ومحافل برمردم تفاخر کند وتکبرورزد پروردگاربمن امرفرموده نگذارم چنین اعمالیازاینجا تجاوز نماید حفظه اعمال بعضی را که مانند ستارهٔ درخشانو نورانی است بآسمان برده وچون خواهند از آسمان چهارم بگذرند فرشتهای مانع شده و میگوید من مأمورعجب» هستم صاحب این اعمال درفرائض ونوافل خود گرفتارعجب شده آنها را بر گردانید وبسرصاحبش بزنید نماز وروزه وحج وسایر فرائض بعضی دیگررا بالا میبرند که چون آفتاب جلوه گر است همینکه بآسمان پنجم برسد فرشتهای صدا میزند بر گردانید این اعمال را که صاحبانش دچار حسد و کینه میباشند هر وقت کسانی را از حیث اعمال صالحه برخود برتر وافضل میبینند حسد میورزند .

اعمال اشخاصی را فرشتگان حفظه تاآسمان ششم میرسانند درآنجا فرشتهای فریاد برآورد که این اعمال را بصاحبش بر گردانید زیرا فاقد رحم و مروت است چون بندهای را در حال شدت و سختی مشاهده نماید شماتت و ملامت مینماید بفرمان پروردگار من

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و كذلك جعلنا لكل نبي عدواً من المجرمين و كفى بربك هادياً و نصيراً (۳۱)
و قال الذين كفروا لولا نزل عليه القران جملة واحدة كذلك لنثبت به
فؤادك و رتلناه ترتيلاً (۳۲) ولا يأتونك بمثل الا جئناك بالحق و احسن
تفسيراً (۳۳) الذين يحشرون على وجوههم الى جهنم اولئك شر مكاناً واضل
سبيلاً (۳٤) ولقد اتينا موسى الكتاب و جعلنا معه اخاه هرون وزيراً (۳۵)
فقلنا اذهبا الى القوم الذين كذبوا بايانا فدمرناهم تدميراً (۳۶)

نمیگذارم این قبیل اعمال بالا برده شود اعمال صالحه بعضی تا آسمان هفتم برده میشود که چون آفتاب میدرخشد در آنجا فرشته‌ای امر کند این اعمال را بر گردانید و بسر صاحبش بکوبید و میگوید من صاحب حجاب هستم من نمیگذارم اعمالی را که برای رضای پروردگار نباشد از اینجا عبور کند صاحبان این اعمال برای آن این کارها را کرده‌اند که در نظر مردم ارجمند بوده و مقام شامخی بدست آورند و در مجالس مدح و ستایش ایشان کنند، اعمال پاکیزه عده‌ای را فرشتگان تا قرب جوار پروردگار رسانیده و گواهی میدهند که صاحبانش بی‌ریا و برای رضای پروردگار بجا آورده‌اند از مصدر عزت و جلالت حق خطاب رسد که ای فرشتگان شما بظاهر این بندگان و اعمال ایشان نظر کرده‌اید و از باطن آنها اطلاعی ندارید این بندگان اعمال را بخاطر من و برای جلب رضایت من بجا نیاورده‌اند لعنت من بر این قبیل بندگان باد فرشتگان نیز آنها را لعنت مینمایند.

معاذ میگوید وقتی فرمایشات پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم بدینجا رسید من گریه بسیار کردم و گفتم ایرسول خدا چه کنم؟ فرمودای معاذ به پیغمبرت اقتدا نموده و یقین پیدا کن عرض کردم چگونه میتوانم مانند شما یقین حاصل نمایم؟! فرمودای معاذ اگر در اعمالت قصوری نموده‌ای زبانت را حفظ کن از علماء و حمله قرآن و از برادران دینی خود و گناه

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

واین چنین ما برای هر پیغمبر ورسولی دشمن وبدخواهی از تبهکاران قوم خودش قرار دادیم و برای هدایت ویاری تو فقط پروردگارت کفایت خواهد نمود (۳۱) بعضی از کافران بد اندیش گفتند چرا این قرآن یکمرتبه بر پیغمبر نازل نشده و ما برای آرامش قلب تو آیات قرآن را بطورمرتب وروشنی فرستادیم (۳۲) این کافران برای تومثلی نمیآورندمگر آنکه مابهترین سخن حق را برای تو میآوریم (۳۳) این مردم کافر روز قیامت با چهرهو صورت بدوزخ در افتند و آنها بد جائی دارند و گمراه شدهاند (۳٤) و ما هم بموسی کتاب تورات را عطا نموده و هرون برادرش را وزیرش قرار دادیم (۳۵)

آنگاه بموسی و هرون گفتیم بسوی آن مردمی که آیات ما را تکذیب مینمایند بروید ومشاهده کنید چگونه آنها را بشدت نابود و هلاك میکنیم (۳٦)

آنها را بدوش خود حمل مکن (یعنی غیبت وعیبجوئی ازآنها منما) وبرای مدح و تزکیه نفس خود برادرانت را ذم نکن بخاطر بالا بردن مقام خودآنها را کوچك و حقیر مساز در عبادات واعمال ریانداشته باش اهل دنیارا داخل اهل اخرت مگردان یعنی اهل دنیا را بخاطر اموالشان مدح وستایش منما و زبان بفحاشی آلوده مکن تا در اثر فحاشی و بد زبانی مردم ازتو دوری نکنند در مجلسی که چند نفر حضور دارند نجوی منما ودر گوشی حرف مزن که ایجاد کینه ونفرت نماید بزرگی بخرج مده چه اگر تفاخروبزرگی کنی از خیر دنیا محروم شوی و چون سگ بیجهت بمردم پرخاش نکن تا طرف حمله سگهای جهنم واقع نشوی، معاذ میگوید عرض کردم ای رسول خدا چه کسی میتواند وقادراست این دستورها را اجرا کند فرمود هر کس بخواهدفرمان ودستور الهی را چنانچه رضایت خاطر اوباشد عمل کند، خداوند گشایش فراهم نموده وراحت میسازد وامورراابراو سهل وآسان مینماید.

ودر کتاب امالی ازامام زین العابدین علیه السلام روایت کرده فرمود پیغمبر اکرم صلی الله علیه وآله فرموده تعجب دارم ازحال کسانی که اگرشرح حال ابراهیم را بشنوند خوشحال ومسرور شده وچون بحث من واهلبیت من را در حضورشان بنمایند متغیروبد حال و مشمئز گردند قسم بخدائی که جان محمد صلی الله علیه وآله دردست قدرت اواست اگربندهای روزقیامت با عمل و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وقوم نوح لما كذبوا الرسل اغرقنا هم و جعلنا هم للناس آية و اعتدنا للظالمين عذابا اليما (۳۷) و عادا و ثمود و اصحاب الرس و قرونا بين ذلك كثيرا (۳۸) و كلا ضربنا له الامثال و كلا تبرنا تتبيرا (۳۹) و لقد اتوا على القرية التي امطرت مطر السوء افلم يكونوا يرونها بل كانوا لا يرجون نشورا (۴۰) و اذا راوك ان يتخذونك الا هزوا اهذا الذي بعث الله رسولا (۴۱)

عبادت هفتاد پیغمبر حاضر شود اگر دارای ولایت من و اهلبیت من نباشد اعمال و عباداتش مقبول در گاه خداوند واقع نخواهد شد و روایات در تأیید این معنی که قبولی عبادات موقوف بر ولایت آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم است بقدری زیاد باشد که شاید قابل شماره و احصاء نیست.

قوله تعالی : اصحاب الجنة یومئذ خیر مستقرا و احسن مقیلا

چون در آیات گذشته شرح حال دوزخیان و کفار را بیان فرموده در این آیه بآنها میفرماید بهرحال اهل بهشت در آن روز بهترین جایگاه و نیکوترین مسکن و مقام را دارند پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرموده روز قیامت روز بنصف نمیرسد که اهل بهشت در بهشت و اهل دوزخ در دوزخ استقرار یابند و در جایگاههای خود مستقر میشوند.

مقیل در اینجا قیلوله نیست زیرا در بهشت و دوزخ خواب وجود ندارد.

در کافی ذیل آیه فوق از سوید بن غفله روایت کرده که امیر المؤمنین صلی الله علیه و آله و سلم فرمود همینکه بدن مؤمن در قبر گذاشته شد قبرش توسعه می یابد و دری از بهشت بقبرش باز کنند و فرشتگان باو گویند بخرمی و شادی بخواب.

و یوم تشقق السماء بالغمام و نزل الملائكة تنزيلا

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و نیز قوم نوح چون رسولان حق را تکذیب کردند در طوفانی غرق نموده و آنها را عبرت مردم ساخته و برای ستمگران عذابی دردناك مهیا و آماده ساختیم (۳۷) همچنین قبایل عاد وثمود واصحاب رس و طوایف بسیار دیگری که در بین آنها میزیستند بکیفر کردار و اعمال زشتشان هلاك کردیم (۳۸) ما برای آن طوایف و قبایل مثلها زدیم وچون مؤثر واقع نشدهمگی رابسختی کیفرداده و بهلاکت رسانیدیم (۳۹) این کافران آمدند و قریه‌ای راکه باران عذاب بر ایشان باریدیم دیدند که چگونه اهالی قریه نابود شدندولی باوجود این از روز رستاخیز و قیامت بی خبرند و امیدی بمعاد و محشر ندارند (۴۰) ای پیغمبر غمگین مباش از رفتار و گفتار این مردم کافر که چون ترا میبینند به تمسخرپرداخته ومیگویند این همان کسی‌است که مدعی است خداوند اورا برسالت بر انگیخته (۴۱)

ای‌پیغمبر گرامی روزی را بیاد بیاور که آسمان با ابر از هم شکافته شود فرشتگان بسرعت هرچه تمامتر فرودآیند، درکافی ذیل آیه فوق از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود مراد ازغمام درباطن امیرالمؤمنین علیه السلام است.

الملك یومئذ الحق للرحمن

درآن روز سلطنت حقیقی و واقعی باخداوند بخشنده و رحمانست یعنی در آن روز سلطنت وپادشاهی ظاهری سلاطین زایل شده وازبین میرود وآنروزبرای کافران روز بسیار سختی است.

قوله تعالی: **ویوم یعض الظالم علی یدیه یقول یالیتنی اتخذت مع الرسول سبیلا**

ای پیغمبر بیاد بیاور آن روزی را که ستمگران بحسرت و ندامت دست خود را بدندان گزیده میگویند ایکاش ما دردنیا راهی بسوی پیغمبرداشته و دوستی او را پذیرفته و از او پیروی میکردیم وای بر ما ایکاش فلان فاسق بد کار را بدوستی خود انتخاب نمینمودیم.

طبرسی از ابن عباس روایت کرده که آیه فوق در باره عقبة ابن ابی معیط وابی‌ابن خلف نازل شده وداستانش ازاین قراراست که‌آن دونفرباهم دوست بودند و عادت عقبة بن

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ابی معیط بر آن بود که هر وقت از سفری بر میگشت اشراف قوم را بطعام دعوت مینمود وبا رسول اکرم صلی الله علیه و آله هم بسیار مجالست میکرد وقتی از سفری بر گشته وبرحسب عادت جمعی از اشراف را دعوت نموده و پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله نیز حضور یافتند چون سفره طعام گسترده شد فرمود من ازطعام تو نمیخورم مگر آنکه بگوئی **اشهد ان لا اله الا الله وان محمداً رسول الله** و اسلام اوری او قبول نموده شهادتین بر زبان جاری نمود و پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله طعام تناول فرمود در آن مجلس ابی بن خلف حضور نداشت و چون از قضیه آگاه شد اورا ملامت نموده گفت صابی شدی عقبه جواب داد من صابی نشدم ولی در محظوری قرار گرفته بودم که نا گزیر بادای شهادت شدم زیرا نمیتوانستم ببینم محمد صلی الله علیه و آله بدون خوردن طعام ازمنزلم خارج شود آن کلمات را برای آن گفتم تا اوطعام بخورد ابی گفت من از تو راضی نخواهم شد مگر آنکه حضوراً محمد صلی الله علیه و آله را تکذیب نموده و شکمبه گوسفند را بروی او بیفکنی عقبه قبول نمود و نظریه ابی را اجرا کرد و پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله ملول شده فرمود تو چندان زندگانی کنی که در مکه باشی همینکه از مکه خارج شوی باشمشیرهای ما کشته خواهی شد آن ملعون متغیر شده خواست شکمبه گوسفند را بروی آنحضرت پرتاب کند اتفاقاً پاره شده صورت خودش را آلوده ساخت و سوزانید واثر سوختگی آنقدر باقی بود تاهنگامی که درجنگ بدر کشته شد وبدست مسلمین بجهنم واصل گردید.

علی بن ابراهیم ذیل آیه فوق ازحضرت باقر علیه السلام روایت کرده فرمود مراد ازسبیل سبیل امیر المؤمنین علیه السلام است یعنی ایکاش ازرسول خدا پیروی نموده وراهی بسوی ولایت و دوستی امیر المؤمنین علیه السلام میداشتم و نیز فرموده شیطان کنایه ازدومی و منظور از ذکر امیر المؤمنین میباشد این حدیث را شیبانی و محمد بن عباس نیز از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده‌اند.

ودرغیبة نعمانی بسند خود از جابر انصاری روایت کرده گفت وقتی جمعی از مردم یمن حضور پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله شرفیاب شدند آنحضرت فرمودند اینان مردمی هستند که ایمانی ثابت وقلبی رقیق داشته وازهمین مردم گروهی در حدود هفتاد هزار نفرشمشیرزن و

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

مسلح ازیمن بیرون آمده ویاری و کمك خلف من بشتابند و وصی و خلف مرا یاری کنند اصحابی که شرف حضور داشتند عرض کردند وصی و خلف شما کیست ؟ فرمود همان شخصی است که خداوند درباره‌اش میفرماید. **واعتصموا بحبل الله جمیعاً ولا تفرقوا** سئوال کردند بیان فرمائیدحبل خدا چیست ومراد کیست ؟ پاسخ فرمودند خداوند فرموده **الابحبل من الله وحبل من الناس** حبل ازطرف خداوند کتاب اوست وحبل ازطرف مردموصی من است عرض کردندای رسول خدا وصی‌شما کیست ؟ فرمود همان کسی است که خداونددرباره‌اش میفرماید : **ان تقول نفس یاحسرتی علی ما فرطت فی جنب الله** گفتند مراد از جنب الله چیست؟ فرمود مرادآن شخصی است که خداوند درحق دشمنانش میفرماید و **یوم یعض الظالم علی یدیه یقول یالیتنی اتخذت مع الرسول سبیلا** وصی من بعد از من سبیل و راه وصول بمن است ، عرض کردند اشتیاق شدیدی بشناسائی وصی تودارایم اورا معرفی‌بفرمائید، فرمود او کسی‌است که خداوند اورا **آیة للمتو سمین** قرارداده اگر کسی دارای قلبی سلیم وبصیرت نافذی باشد وبسوی اونظر کند همچنانکه مرا که پیغمبر می‌باشم میشناسد او را خواهد شناخت بر خیزید و بجمع حاضرین نظاره و توجه نمائیدهر کس درقلب شما تأثیرودل شما را بسوی خویش‌جلب نمود اووصی من‌است زیراخداوندفرموده **واجعل افئدة من‌الناس تهوی الیه والی ذریته (علیهم‌السلام)** ازمردم یمن ابن عامراشعری ازطایفهٔ اشعریین وابو غرة خولانی ازطایفه خولانین و ظبیان وعثمان بن قیس وعزیه‌الدوسی ولاحق‌بن علاقه برخاسته درمیان صفوف اصحاب بگردش پرداختند وهمینکه علی بن ابیطالب علیه‌السلام را دیدند توقف نموده و گفتند دلهای ما متمایل باین شخص شده و هوای علی در دل ما جایگزین شد ودست امیرالمؤمنین علیه‌السلام را گرفته حضور پیغمبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم عرض نمودند ای رسول خدا بعقیدهٔ ما وصی شما این مرد است پیغمبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم فرمود بخدا قسم شما نخبهٔ پاکیزگان و بندگان خدا هستید که پیش از معرفی، وصی رسول خدا را شناختید صدای آنها بگریه بلند شده گفتند ایرسول خدا ما درمیان این جمعیت نظر نموده وتجسس کردیم هیچیك ازایشان اثری که دردیدار علی بقلب ما نمود نداشتند وما بی‌اختیارمجذوب لقای اوشدیم وقلوب ما ازمشاهدهٔ جمالش

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ان کاد لیضلنا عن الهتنا لولا ان صبرنا علیها وسوف یعلمون حین یرون العذاب من اضل سبیلا (٤۲) ارایت من اتخذ الهه هویه افانت تکون علیه وکیلا (٤۳) ام تحسب ان اکثرهم یسمعون اویعقلون ان هم الا کالانعام بل هم اضل سبیلا (٤٤) الم تر الی ربك کیف مد الظل ولوشاء لجعله ساکنا ثم جعلنا الشمس علیه دلیلا (٤٥) ثم قبضناه الینا قبضاً یسیراً (٤٦) و هو الذی جعل لکم اللیل لباساً و النوم سباتاً و جعل النهار نشوراً (٤۷)

بطپش افتاد و آرامش خاطری برای ما پدید آمد گویا حضرتش پارهٔ جگر ما است و سینهٔ ما از محبت او لبریز شد مثل آنکه علی پدر ما میباشد و ما فرزندان او هستیم پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم ایشان را مورد تفقد وعنایت مخصوص قرارداد و تاکید فرمود که در محبت و ولایت امیرالمؤمنین علی علیه السلام استوار و پایدار بمانند ونیز فرمودند تاویل قرآن را نمیدانند مگر راسخون در علم وفا دار باشید تا از آتش جهنم دور شوید جماعت مزبور همواره با امیرالمؤمنین باقی بودند تا در جنك صفین شهید شدند و بشارتیکه پیغمبر اکرم داده بود که در رکاب امیرالمؤمنین بشهادت نایل وبهشت نصیبشان میشود صورت وقوع پذیرفت.

قوله تعالی: **و قال الرسول یارب ان قومی اتخذوا هذا القرآن مهجورا**

پروردگار دراین آیه زبانحال پیغمبر اکرم را در مورد شکایت از امت و قوم خود بیان میفرماید که آنحضرت در مقام مناجات عرضه میدارد:

پروردگارا این قوم من قرآن را متروك وآنرا رها کرده‌اند.

متروك کردن قرآن دوصورت دارد: یکی آنکه بآن ایمان نمیآورند وآنرا تلاوت نمی کنند. دیگر آنکه بواجبات ومحرمات و دستورهای آن عمل و رفتار نمی‌نمایند.

پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرموده هر کس قرآن را تلاوت کند ولی بآن رفتار ننماید روز قیامت قرآن باو درآویزد وبا اومخاصمه کند و گوید پروردگارا این بنده مرا رها کرده

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

اگر بردباری و استقامت ما نبود بزودی ما را از خدایان خودمان دور و گمراه میساخت بزودی وقتی که‌عذاب و کیفرما را دیدند میفهمند ازآنها گمراه‌تردر این جهان‌نیست(۴۲) ای پیغمبرآیا دیدی کسی که دلخواه‌ها و هوای نفس خود را خدای خویش نموده چگونه هلاک‌شد؟ آیا تو میتوانستی مانع نابودی وفنای او شوی؟ (۴۳) آیا گمان داری بیشتر این کافران شنوائی داشته و یا قدرت تعقل و اندیشه‌ای دارند؟ این چنین نیست بلکه آنها در نادانی مانند چهارپایان و یا بدتر از حیوان میباشند(۴۴)آیا نمیبینی خداوندچگونه سایه رابگسترانید واگر میخواست آنرا ساکن ومتوقف مینمود پس‌آنگاه‌آفتاب رابران‌دلیلی قرار دادیم (۴۵) آنگاه آن را بتدریج بسوی خودمان قبض میکنیم (۴۶) او آن خدائی است که شب راپوششی برای شما مقرر فرموده وخواب‌را وسیله‌آرامش وآسایش شماساخته و روز را برای حرکت و فعالیت و کار قرار داد است (۴۷)

وبآیات واحکام من عمل ننموده میان من واوحکم کن. در کافی ذیل آیه فوق از حضرت باقر علیه‌السلام روایت کرده فرمود که امیرالمؤمنین علیه‌السلام درخطبه مفصلی میفرماید: من آن ذکری هستم که مردم از یاد برده‌اند ومن آن سبیلی هستم که مردم از آن منحرف شده و ایمانی میباشم که مردم ازآن‌کافر گشته‌اند وقرآنی هستم که متروك مانده‌ام و دینی میباشم که مورد تکذیب قرار گرفته‌ام.

وکذلك جعلنا لکل نبی عدواً من المجرمین وکفی بربك هادیاً ونصیراً

این چنین ما برای هرپیغمبری دشمن وبدخواهی ازتبهکاران قوم خودش قراردادیم. یعنی تواول پیغمبری نیستی که‌کافران وبدخواهانت آزار و اذیت می کنند و جعل در اینجا بمعنای حکم و تسمیه باشد یعنی ما ایشان را دشمن پیغمبر خواندیم و بآن حکم کردیم.

وکفی بربك هادیاًونصیرا یعنی برای هدایت تو فقط پروردگارت کافی خواهد بود.

قوله تعالی، **وقال الذین کفروا لولا نزل علیه القران جملة واحده**

دراین آیه خداوند شرح‌حال کفاری‌را بیان میفرماید که به‌پیغمبرما کرم‌الله‌وجهه میگفتند

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

چرا این قرآن مانند تورات وانجیل وزبور یکدفعه برشما نازل نشده خداوند درپاسخ این قبیل مردم میفرماید ما برای آرامش قلب تو آیات قرآن را بتدریج و بطور مرتب و روشن فرستادیم چه تجدد درهرحادثه وامری بهتر ومؤثرتروسبب مزید بینائی و بصیرت خواهد بود وبیشتر مورد عمل و موافقت قرار میگیرد و بهمین مناسبت حضرت باقر علیه السلام فرموده یکی ازالطاف ومهربانی پروردگار نسبت به بندگان خودآنست که آنان را از خصلت و حکمی بحکم ورویهٔ دیگری منتقل ومنعطف میگرداند و اگر احکام را دفعتاً بمردم امر میفرمود برایشان گران بود وتحمل آن را ننموده وهلاك میشدند همانطور که بنی اسرائیل تورات را قبول نکردند تاخداوند کوه طوررا بالای سرشان بلند نموده و فرمود اگرقبول نکنید برسرشما فرودآید وبناچارازترس قبول کردند .

و در حدیث دیگر فرمود هر وقت مشیت پروردگار بر آن تعلق بگیرد که امر بواجباتی بفرمایدآن واجبات را بتدریج ابلاغ میفرماید تا مردم عادت کنند وخویشتن را باجرای اوامر و نواهی آن ملتزم سازند و اوامری که بتدریج مقرر و معمول شود بعمل نزدیکتر است و درآن پاسخ سئوالاتی است که مردم از پیغمبر اکرم مینمودند و درآن حکایاتی از حوادث و امور گذشته است از این جهت حکمت و مصلحت اقتضا میکند که متدرجاً نازل شود .

ورتلناه ترتیلا : آن قرآن را بطور واضح و روشن بیان نمودیم مراد از ترتیل آشکار کردن کلمات است .

پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم بابن عباس میفرمود ای پسرعباس کلمات قرآن راآشکارنما و مانند شعرنخوان ومثل پراکندن سنگریزه‌های متفرق شده آیات را تلاوت مکن ودلهای سخت را برای قرائت قرآن فارغ ونرم بسازنزد عجایب آیات و عذاب توقف کن و همت این نباشد که سوره را فوراً بآخر برسانی .

سپس دردنباله آیه میفرماید: ای پیغمبرما این کافران برای تو مثلی نیاورند تاکارت را باآن باطل نمایند یاسستی وفتوری درآن پدیدآورند مگرآنکه ما بهترین سخن حقی برای توبیاوریم تامثل ایشانرا باطل کند.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

قوله تعالی : **الذین یحشرون علی وجوههم الی جهنم اولئك شر مکاناً واضل سبیلا**

دراین آیه حال مشرکین را در روز قیامت بیان میفرماید که کفار را روز قیامت با چهره وصورت بدوزخ کشانند .

این آیه در بارهٔ کفار مکه نازل شده زیرا آنها بودند که به پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و اصحابش می گفتند شما بد ترین مخلوق خدا هستید پرورد گار در پاسخ ایشان میفرماید **اولئك شر مکاناً** اینان بدترین خلایق میباشند و ازنظرمنزلت و مقام جایگاه آنها دوزخ است که ازآن بدترجائی نیست وآن مردم گمراه‌ترین اشخاص هستند .

صحابه از رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده‌اند که فرمود خلایق در روز قیامت بسه طریق وارد محشرمیشوند گروهی سواره وجمعی پیاده ودسته سوم مردم پیاده‌ای هستند که بصورت روی زمین میخزند حضورش عرض کردند ایرسول خدا چگونه کفار روز قیامت با صورت راه میروند ووارد محشر میشوند فرمود خدائی که قدرت راه رفتن باقدم را به بشر عطا میفرماید قادراست که کفاررا باصورت براند .

و بعد از آن برای تسلیت خاطر پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم داستان پیغمبران سلف را بیان میفرماید .

و لقد آتینا موسی الکتاب وجعلنا معه اخاه هرون وزیرا

شرح حال موسی و فرعون در بخش دوم ضمن تفسیر سورهٔ اعراف به تفصیل بیان شده است .

قوله تعالی : **وعاداً وثمود واصحاب الرس وقروناً بین ذلك کثیرا**

عاد وثمود و اصحاب رس و طوایف بسیاری را که در بین آنها زیستند بکیفر کردار و اعمال زشتشان هلاك کردیم و برای هریك ازآن طوایف مثلها زدیم وچون مؤثر واقع نشد همگی را بسختی کیفرداده وبهلاکت رسانیدیم .

ما داستان عاد وثمود را در ذیل آیات ٦٥ و ٧٣ سورهٔ اعراف جلد دوم تفسیر بیان نموده‌ایم ولی داستان اصحاب رس بدینقراراست :

ابن بابویه از عبدالسلام بن صالح هروی روایت کرده گفت حضرت رضا علیه السلام از

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

پدران بزرگوارش برای‌ما حدیث فرمود که‌مردی از اشراف بنی‌تمیم موسوم بعمرو سه روز پیش ازشهادت امیرالمؤمنین علیه‌السلام حضورش شرفیاب شده عرض کردای‌مولای من‌تقاضا دارم داستان اصحاب رس را برای من بیان فرمائید تا بدانم آنها درچه عصر و زمانی میزیستند دیارایشان در کدام سرزمین بوده پادشاهان آنها کیانند آیا خداوند پیغمبری برای آنقوم مبعوث فرموده وسبب هلاکت آنها چه بوده است؟ زیرا در قرآن کریم از ایشان نام برده شده ولی شرح حال آنها بیان نگردیده است .

امیرالمؤمنین علیه‌السلام فرمودند پرسشی نمودی که پیش ازتو کسی ازمن سئوال ننموده وبعد ازمن نیز کسی خبرایشان را بتو نخواهد گفت مگرآنکه از من حدیث کند .

بدان ایمرد در کتاب خدا هیچ آیه‌ای نیست مگر آنکه تفسیرآنرا میدانم و موقع نزول وشأن نزول آنرا مطلع هستم سپس بسینهٔ مبارك اشاره نموده وفرمودند در اینجا علم ودانش بی‌پایانی است اما جویندگان و طالبانش بسیار کم است و بزودی وقتی که دیگر مرا دربین خود نبینند پشیمان خواهند شد .

ای تمیمی‌اصحاب رس مردمی بودند که درخت صنوبر را پرستش میکردند وآن رادرفارسی شاه درخت مینامیدند و آن درختی بود که یافث‌بن نوح پس از طوفان در کنار چشمهٔ آبی بنام روشناب کاشته است قوم مزبور بعد از عصرحضرت سلیمان در روی زمین میزیستند و دوازده شهر در کنار رود ارس در بلاد مشرق زمین بنا کرده بودند و بهمین مناسبت آنها را اصحاب رس نامیده‌اند درآن زمان درروی زمین نهری بهتروپرآب‌تر و گواراتراز رود ارس وجود نداشت وهیچ شهرودیاری معمورتروبهترازشهرهای ایشان نبود نام دوازده شهرمزبور عبارت بود از:

آبان ـ آذر ـ دی ـ بهمن ـ اسفندار ـ فروردین ـ اردیبهشت ـ خرداد ـ تیر ـ مرداد ـ شهریور ـ مهر .

مرکز کشور و سلطنت آنها شهر بزرك اسفندار و نام پادشاهان ایشان ترکوذ بن غابورین یارش بن ساذ بن نمرود بن کنعان بود .

چشمهٔ روشناب واولین صنوبر درشهر اسفندار بود و اهالی یازده شهرستان دیگر از

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

دانه‌های صنوبر مزبور گرفته وبشهرهای خود برده وغرس کرده بودند و درختهای بسیاری از آن صنوبر پیدا شده بود مردم شهر اسفندار آب چشمه روشناب را ویژه صنوبر معبود خود دانسته وبرخود وچهارپایان حرام کرده بودند و اگر کسی جرعه‌ای از آن میآشامید محکوم بقتل میشد و بقتل میرسانیدند و عقیده داشتند این آب حیوة خداوندان ما است نباید از آن آشامید اصحاب رس درهرماه عیدی داشتند که درپیرامون درخت صنوبر اجتماع نموده و درخت را بانواع حلیه‌ها و زیورها میآراستند و گاو و گوسفند بسیاری قربانی میکردند و آتش افروخته قربانی‌ها را در آتش میافکندند و چون دود قربانیها بلند میشد همگی بسجده افتاده وبه‌نیایش خدای خود مشغول میشدند ومیگفتند خدای ما ازما راضی شو، دراین وقت شیطان درخت صنوبر را می‌جنبانید و از ساق درخت صدائی بمانند آوای کودك بر میخاست که ای بندگان من از شما خشنود شدم مردم از شنیدن صدای مزبور خرم وخوشحال شده بلهوولعب و شرب خمر مشغول ویکشب و یکروز در آن مکان توقف کرده و روز دیگر بجایگاه خود باز میگشتند و عید هر شهری منسوب بآن شهر برده و ایرانیان نام دوازده ماه سال خود را ازنام دوازده شهر مذکور اقتباس کرده بودند.

درهرسال یکمرتبه اهالی دوازده شهر بسوی شهر اسفندار که مرکز کشور وجایگاه چشمهٔ روشناب وصنوبر اصلی بوده میرفتند و عید بزرك خود را درآنجا برگزار مینمودند بدین ترتیب که در کنارصنوبر سراپردهٔ مجلل ورفیعی از دیبا که بانواع صورت‌های مزین شده بود میزدندوبآن سراپرده دوازده درتعبیه کرده بودند که‌اهالی هرشهری‌از درمخصوص وارد میشدند خارج سرا پرده به‌نیایش صنوبر پرداخته و قربانی‌ها برای آن درخت خیلی بیش از سایر درختها میآوردند آنگاه شیطان درخت را بشدت تکان میداد و ازمیان درخت بآوازبلند صدائی‌بلند میشد ومردم را وعده‌ها وامیدواری‌ها میداد مردم سرازسجده برداشته وبلهوولعب وشرب خمرمشغول و مدت دوازده شبانه روزبعد « تمام عیدهای سال به عیاشی و باده گساری میپرداختند و روزسیزدهم جشن پایان یافته و بشهرها وخانه‌های خود باز میگشتند چون کفر و طغیان آن قوم از حد گذشت وبت پرستی ایشان مدتی طول کشید و دست ازطریقهٔ باطله خود برنداشتند پروردگاریکی از بنی اسرائیل از نسل یهودا فرزند

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و هو الذی ارسل الریاح بشراً بین یدی رحمته و انزلنا من السماء ماء طهوراً (۴۸) لنحیی به بلدة میتاً و نسقیه مما خلقنا انعاماً واناسی کثیراً (۴۹) و لقد صرفناه بینهم لیذکروا فابی اکثر الناس الا کفوراً (۵۰) ولو شئنا لبعثنا فی کل قریة نذیراً (۵۱) فلا تطع الکافرین و جاهدهم به جهاداً کبیراً (۵۲) و هو الذی مرج البحرین هذا عذب فرات و هذا ملح اجاج و جعل بینهما برزخاً و حجراً محجوراً (۵۳)

یعقوب را برسالت مبعوث و برای هدایت آن قوم فرستاد مدت مدیدی آن پیغمبر در میان ایشان بود وایشان را بخدا پرستی و معرفت پروردگار وعبادت خدای یگانه دعوت نمود آنها پیروی ننموده و اطاعت آن پیغمبر نکردند چون مردم آن سامان در کمال ضلالت و گمراهی وادبارروز گار گذرانیده وبهیچوجه ازخواب غفلت وبیخبری بیدارنشده و بجانب رشد و صلاح نمیرفتند هنگام فرا رسیدن عید بزرگشان آن پیغمبر در مقام مناجات با پروردگار برآمده و گفت خداوندا میبینی که این مردم چگونه رسالت مرا تکذیب و از پرستیدن توسر باززده و درختی را که هیچ سود و زیانی برای آنها ندارد ستایش و پرستش مینمایند الهی قدرت و سلطنت خود را براین قوم بنما و معبودشان را از بین ببر ودرخت صنوبررا خشك کن .

همینکه مردم صبح ازخواب برخاستند دیدند تمام درختهای مورد ستایش ایشان خشك شده مبهوت ومتحیر گشته جمعی بیکدیگر گفتند این مرد که مدعی است ازطرف خدای آسمان وزمین پیغمبراست برای آنکه ازعبادت معبود خود منصرف وبخدای اوتوجه کنیم خدایان ما را بجادو وسحرخود باینصورت درآورده عمدای میگفتند چون این مرد پیوسته خدایان ما را تکذیب ومذمت مینموده خداهای ما خشم و غضب کرده‌اند باید او را بکیفر

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و او آن خدائی است که بادهای بشارت دهندهٔ رحمتش را میفرستد و از آسمان آب پاك وطاهر نازل مینماید (۴۸) تازمین خشکیده ومرده را باآن آب زنده نموده و چهار پایان و مردم بسیاری را که خلق نموده‌ایم سیراب کنیم (۴۹) ما تغییرات و تحول باد و باران را وسیلهٔ برای انسان وپند وعبرت ایشان نمودیم ولی بیشتر مردم سرپیچی و استنکاف کرده و کفران میورزند (۵۰) واگر میخواستیم و اراده میکردیم برای هدایت مردم هردهکده و قریه‌ای پیغمبری میفرستادیم تا آنها را از عذاب ما بترسانند (۵۱) تو ای رسول گرامی هرگز از کفارپیروی منما وباایشان در کمال سر سختی مبارزه وجهاد کن (۵۲)

واوخدائی است که دو دریای شیرین و تلخ را بهم درآمیخت و میان آن دو آب شیرین و تلخ واسطهٔ وبرزخی قرار داد که همیشه از یکدیگر جدا و منفصل باشند (۵۳)

بد اندیشی خود برسانیم و با مجازات او انتقام خدایانمان را بگیریم سپس همگی تصمیم بقتل و کشتن او گرفته ابتدا ازسرب لوله‌هائی چندساخته و آنها را بیکدیگر متصل و پیوند نمودندتابعمق چشمهٔ اصلی که‌در کنارصنوبربود رسیدآب‌میان لولهرا خالی‌نموده چاه عمیقی در درون چشمه احداث کردند آنگاه پیغمبر را بدرون آن چاه افکنده و سنك عظیمی روی‌آن انداخته و بعد لوله را از آب چشمه خارج ساختند ودر عمیق‌ترین نقطهٔ ممکن دربن چشمه‌اورا مدفون کرده و گفتند امیدواریم دیگرخدایان ازما راضی وخشنود شوند زیرا دیگر بدخواه آنان نابود شده و دیگر کسی بآنها بدو ناسزا نخواهد گفت و وبانتظارسرسبزی و خرمی مجدد صنوبرها باقی ماندند از آنطرف پیغمبر در دل آن گور وحشتزا با پروردگار خود مناجات نموده ومیگفت :ای خداو ای مولای من تنگی جا و شدت رنج ومحنت مرا میبینی بربیکسی وبیچارگی من ترحم کن وهرچه زودتر مرا قبض روح نموده و بجوار رحمت‌خودت واصل کن دعایش باجابت مقرون و برحمت ایزدی پیوست ازمصدرعزت وجلالت خطاب‌بجبرئیل شد که ای جبریل این قوم سرکش بحدی مغروروازعذاب من ایمنی یافته‌اند که غیرمرا پرستیده و پیغمبر مرا کشته و بگمان خود باغضب وسخط من مقاومت مینمایند وتصورمیکنند که ازملك و سلطنت و حیطهٔ قدرت من

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

خارج میشوند بعزت خود سوگند انتقام پیغمبر خود را کشیده و ایشان را مایهٔ عبرت و پند جهانیان خواهم کرد درهمان موقعی که مشغول برگزاری تشریفات عید بودند ناگاه باد سرخی بایشان وزید حیران وسرگردان شده بیکدیگر پناه میبردند خداوند زمین زیر پای آنها را بگوگرد افروخته‌ای مبدل ساخته وابری بالای سرایشان آمد که آتش فشانی نمود وبدنهای آن قوم را مانند سرب مذاب گداخته وازهم پاشید وباین صورت وبابدترین وفجیع‌ترین حالی نابود وازصفحهٔ گیتی رخت بربستند.

اعوذ بالله من غضب الجبار

ابن بابویه و قطب راوندی از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام روایت کرده‌اند که آن حضرت فرمود اصحاب رس چند طایفه بودند یکی ازآنها را خداوند درقرآن یاد فرموده و ایشان قومی بودند که در کنار نهری بنام ارس میزیستند ودیارآنها ما بین آذربایجان و ارمنستان بوده هرپیغمبری که خداوند برای آنها مبعوث میفرمود میکشتند جمعی از آنها چلیپا را میپرستیدند و بعضی از ایشان دختران باکره را ستایش میکردند و چون سن آنها بسی میرسید آن دختر را کشته ودختر باکرهٔ دیگری را بخدائی خود انتخاب مینمودند.

نهرآب که دردیارآن قوم میگذشت بسیار پرآب وعریض بود ودارای جذرومد ودر شبانه روزدومرتبه بالا وپائین میرفت یعنی شش ساعت بحالت جذرآب درطغیان وافزایش بود و شش ساعت بهمان حال مد و کمال باقی میماند و شش ساعت شروع بجذر و فرو رفتن میکرد و مدت شش ساعت بحال جذر متوقف میماند و از عجایب این نهر آن بود که آب آن بدریا وصحرا نمیریخت فقط در سرزمین آن قوم جریان داشت.

خداوند درمدت قریب یکماه سی نفرپیغمبر برای هدایت آن مردم فرستاد همه را بقتل رسانیدند بعدپیغمبردیگری مبعوث واورا بنصرت خودمؤید گردانید وبرای یاری آن پیغمبرولی معین فرمود وآن ولی باپیغمبرمذکور درراه خدا جهاد کرد وچون قوم با آن نبی وولی بجدال پرداخته و مبارزه کرده و بعصیان و نافرمانی خود ادامه دادند موقعی که میخواستند شروع به کشت و بذرافشانی کنند و بیشتر از هروقت نیازمندآب بودند بفرمان پروردگار میکائیل باخیلی از فرشتگان نهررس را بدریا وصل کرده وآب آن بدریا رفت و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

مختصر آبی که درنهر باقی بود دردسترس کشت واقع نشد و ازطرفی عزرائیل تمام انعام و احشام آنها را نابود کرد وباد مخالف بوزید وتمام اثاث والبسه آنها را بدریاپرتاب نمود و زمین دهان باز نمود تمام ذخایر نقد و جنس ایشان را بکام خود فرو برد همینکه صبح نمودند فاقد هستی بودند نه خوراك داشتند نه پوشاك نه‌فرش ونه اثاث ونه گاو و گوسفند وآثارعذاب را بچشم خود دیدند عدهٔ مختصری که بیشتر ازبیست وسه نفر نبودند متذکر خدا گشته ازجمعیت دورشده بغاری پناه برده وازعذاب خدا بخدا پناه برده وبیش‌ازششصد هزارتن بودند براثر گرسنگی وتشنگی هلاك شدند واحدی از ایشان باقی نماند . و بقیه آن مردم عده‌ای که بغار پناه برده بودند وقتی بمنازل خود باز گشتند تمام خانه ها را ویران‌وسرنگون واهالی رافنا شده دیدند ازروی‌اخلاص بدر گاه پرورد گارتضرع واستغاثه کردند تاآنکه پرورد گاربقدرحاجت آب ومواشی بایشان کرامت فرماید وبیش ازاحتیاج که سبب غفلت و طغیان آنها گردد ندهد و سو گند یاد نمودند که اگر پیغمبری بسوی ایشان بیاید باوایمان‌آورده و او را یاری کنند چون خداوند صدق گفتارآنها را میدانست بر ایشان ترحم فرمود نهر آنها را جاری و مسئولشان را اجابت نمود وتا موقعی که خدا میخواست بدرستی وپاکی زندگی نمودند و بعد منقرض شدند و ازنسل‌آنها طایفه‌ای بهم رسید که بظاهرخداشناس ومطیع ودرباطن منافق بودند که خداوندآنها را مغلوب دشمنان ساخته جمع بسیاری‌ازآنهارا کشته وآنچه که باقی مانده بودند بمرض طاعون هلاك شدند در حدود دویست سال تمام شهر و دیارشان ویران و خالی از سکنه بود تا آنکه مجدداً گروهی در آن مکان ساکن شدند و در بدو امر صالح و مطیع خدا بودند و پس از چندی مرتکب فواحش ومعاصی گشتند وزنان وخواهران ودختران خود را بدوستان ومهمانان و رفقای خود میبخشیدند واین عمل ناروا را احسان وبنکی میپنداشتند کم کم‌کار بی‌عفتی و فحشاء ایشان بجائی رسید که زنان و دختران هم باغوای شیطان مرتکب مساحقه و مردان هم مرتکب امر شنیع لواط شده و مورد سخط و غضب پرورد گار واقع و صاعقه را برآنها مسلط گردانیده وهمگی را بدیارنیستی وفنا فرستاد ونشانی از ایشان باقی نماند .

قوله تعالی : **ولقد اتوا علی القریة التی امطرت مطر السوء :**

دراین آیه پرورد گاربرسبیل تنبیه بکفارخطاب میفرماید :

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و هو الذی خلق من الماء بشراً فجعله نسباً و صهراً و کان ربك قدیراً (٥٤)
و یعبدون من دون الله مالا ینفعهم ولا یضرهم و کان الکافر علی ربه
ظهیراً (٥٥) و ما ارسلناك الا مبشراً و نذیراً (٥٦) قل ما اسئلکم علیه
من اجر الا من شاء ان یتخذ الی ربه سبیلاً (٥٧) و توکل علی
الحی الذی لایموت و سبح بحمده و کفی به بذنوب
عباده خبیراً (٥٨)

آمدید و قریه‌ای را که باران عذاب بر ایشان نازل نمودیم مشاهده کردید که چگونه اهالی نابود شدند شما در این مسافرت‌ها که می کنید از کجا ایمن هستید که گرفتارهمان سرنوشت نشوید با وجود این مشاهدات باز کفارازروزرستاخیزوقیامت بی‌خبر وامیدی بمعاد ومحشر ندارند.

ابی‌جارود ذیل آیهٔ فوق ازحضرت باقر(٤) روایت کرده فرمود مقصود ازقریه‌ای که در آن باران بد بارید شهر سدوم و قریه قوم لوط است که خداوند امر فرمود مردمش را براثرارتکاب عمل شنیع وخبیثی که مرتکب میشدند سنگباران نموده وهلاك کردند.

قوله تعالی : **واذا راوك ان یتخذونك الاهزوا اهذ الذی بعث الله رسولا**

در این آیه خداوند برای پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله شرح حال کفاری را که درآیات گذشته اوصاف آنها را بیان فرموده حکایت میکند که ای رسول گرامی وقتی که می‌بینی کافران ترا مسخره واستهزاء نموده ومیگویند این همان کسی است که بدروغ ادعا میکند که خداوند او را برسالت بر انگیخته غمگین و محزون مباش بزودی وقتی که عذاب و کیفرما را دیدند میفهمند که ازآنها گمراه‌تردراین جهان کسی نیست.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وهم اوست آن خدائی که ازآب نطفه،آدمی را بیافرید وآنها را بوسیله ازدواج با یکدیگرقرابت وبستگی وخویشی داد والبته پروردگارتوبرانجام هرعملی تواناست (۵۴) بااین حال مشرکین غیر ازخدا چیزهائی را پرستش و ستایش میکنند که هیچگونه سود وزیانی برای ایشان ندارد وازخدای توانا روبرگردانیده‌اند(۵۵) ای‌پیغمبر،ماترانفرستادیم برسالت مگرآنکه خلایق را برحمت ما مژده داده و از قهرو خشم ما بترسانی (۵۶) و بامت بگوئی من از شما مزد رسالت نمیخواهم فقط اجرمن آنست که هر کس مایل باشد راهی بسوی‌خدای خود یافته ، از من پیروی نماید (۵۷)

ای پیغمبر پیوسته بخدای زنده‌ای که نمیمیرد توکل کن‌ودر شکرگزاری بر نعم اوتسبیح وتنزیه‌بگوواوبگناهان بندگانش وقوف کامل دارد (۵۸)

قوله تعالی : **ارایت من اتخذ الهه هویه**

این آیه در بارهٔ قریش نازل شده که زمانی امر معیشت برآنها سخت شده و از مکه خارج شده وباطراف پراکنده گشته هر کس سنگی زیبا ویاکلوخی درسرراه خود می‌یافت بفال نیك گرفته برآن سجده نموده و برایش قربانی کرده ویا خون قربانی آلوده ساخته و آنها را صخره سعد مینامیدند وهروقت خود ویا اغنام واحشام وشترهایشان دچار بلیه‌ای میشدند باسنگ‌های مزبورخود و چهار پایان خود را مسح نموده و تبرك می جستند وقتی عرب صحرائی برای تبرك دادن شترخود باسنگی آلوده بخون بقبیله‌ای وارد شد ازمشاهده آن سنگ آلوده متنفرشده واین اشعاررا انشاد کرد :

اتیت الی سعد لیجمع شملنا فشتتنا سعد فما نحن من سعد
و ما سعد الا صخرة مستویة من‌الارض لاتهدی لغی ولارشد

مضمون آنکه : آمدم بطرف سعد که شترم را شفا داده وازتفرقه ما جلوگیری کند برخلاف انتظاربین من وشترجدائی افتاد وما ازخوشبخت‌ها و نیکوکاران نیستیم واین سعد هم سنگی است مثل سنگهای‌دیگرروی زمین که نمیتواند رهبری وهدایت کند ونه آنکه گمراه سازد وخلاصه آنکه منشاء اثرنبوده وکاری از او ساخته نیست روزی عرب دیگری

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

از کنار سنگ‌های سعد عبور میکرد دید روباهی بر آن سنگ‌ها بول مینماید این شعر را مترنم شد :

و رب یبول الثعلبان برأسه لقد ذل من بالت علیه الثعالب

یعنی : خدائی که روباه بسرش بول کند همانا پست و ناچیز است .

درکافی ذیل آیه **ام تحسب ان اکثرهم یسمعون او یعقلون**

ازهشام روایت کرده که حضرت موسی بن جعفر علیه السلام باوفرمود ای هشام پروردگار ضمن آیه فوق توبیخ و سر زنش نموده کسانی را که در امورات خود اندیشه و عقل بکار نمی‌برند .

قوله تعالی : **الم تر الی ربك کیف مدالظل و لوشاء لجعله ساکناً ثم جعلنا الشمس علیه دلیلا**

این آیات اگرچه درظاهر به پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله خطاب شده ولی درباطن مراد امت اواست ودراین آیات به نعمت‌هائی که خداوند به بندگانش عنایت فرموده اشاره شده است مثلا در این آیه میفرماید : آیا مشاهده نمیکنید خداوند چگونه سایه را بگسترانید و حقیقت سایه برطرف شدن آفتابست بابودن آفتاب درمکانی (عرب سایه دائم را ظل گوید و آن سایه‌ای را که گاهی برود و زمانی باز آید فی نامند اما بعضی میگویند ظل سایه بامدادی وفی‌سایه نیمروزوبعدازظهراست وخداوند بربندگان منت گذارده که با گستردن سایه آنها را از گرمای آفتاب ایمن فرموده واگر نمیخواست آن سایه‌را ساکن و متوقف مینمود بطوری که آفتاب را زایل نمیکرد وجملهٔ ولوشاء لجعله ساکناً اشاره بکمال قدرت پروردگاراست چه توانائی آن‌را دارد که آفتاب را ازسیروحرکت بازداشته وساکن گرداند تاسایهٔ دائم پدیدآمده وبرقرارشود .

این آیه گفتارفلاسفه را ردمیکند که عقیده دارند ممکن نیست خورشید ازحرکت خود بازایستد .

ثم جعلنا الشمس علیه دلیلا : آنگاه آفتاب را دلیل سایه قراردادیم .

مراد ازدلالت آفتاب برسایه آنست که اگر آفتاب نبود سایه شناخته نمیشد زیرا سایه درگسترش بلندی و کوتاهی واندك وبسیارتابع سیرآفتاب وارتفاع وانحطاط آنست

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

همانطور که اگر نور نبود ظلمت و تاریکی شناخته نمیشد و شناسائی اشیاء و هر چیزی مستلزم شناختن ضدآنست .

ثم قبضناه الینا قبضا یسیراً سپس بتدریج سایه را بسوی خودمان قبض کردیم باطلوع آفتاب وارتفاع آن چه هرقدرآفتاب بالاآید سایه کم میشود و کلمه یسیر دراینجا بمعنای سهل وآسان بودنست یعنی قبض کردن سایه برای ماکاربسیارسهل وآسانی است.

و هو الذی جعل لکم اللیل لباساً او آن خدائی است که شب را برای شما پوشش وساتر قرارداد وبرای آن شب را لباس خواند که در تاریکی شب مردم از سختی و مشقت کارروزانه آسوده وفارغ شده ومستوروپوشیده میشوند .

و النوم سباتاً وخواب را وسیلهٔ آرامش وآسایش شما ساخت کلمه سبت بمعنای قطع است یعنی پرورد گارخواب را وسیله‌ای قرار داد که ارتباط با حرکت و اشتغال بکار روزانه قطع وبدنهای مردم درراحتی وآسایش قرارمی گیرند .

وجعل النهار نشورا وروزرا برای حرکت وفعالیت و کار قرار داد چون خواب بمرگ شباهت دارد چنانچه گفته‌اند النوم اخ الموت (خواب برادرمرگ است) .

لذا تعبیر به‌نشور فرمود همانطور که میگویند نشرالمیت نشورا (زنده شد مرده زنده شدنی) پس مفهوم این آیه چنین است که شما درشب می‌میرید و در روز زنده میشوید بعضی نشور را بمعنای تفرقه وپراکندگی گرفته‌اند یعنی شب را بخوابید وروزبرای کسب معاش وتهیه نیازمندی‌های خود پراکنده شوید .

وهوالذی ارسل الریاح بشراً بین یدی رحمته :

اوآن خدائی است که بادهای بشارت دهندهٔ رحمت خود را میفرستد .

کلمهٔ ریاح بصورت جمع آورده شده باعتباربادهای شمال و جنوب و صبا و دبور که از چهار جهت میوزد و بادی که درختها را باردار و تلقیح می کند و آنرا لواقح گویند چنانچه میفرماید :

و ارسلنا الریاح لواقح و بادی که درفصل خزان سبب برگ ریزان شود آنرا عقیم میگویند بطوریکه دراین آیه میفرماید :

و ارسلنا علیهم الریح العقیم

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

الذی خلق السموات و الارض وما بینهما فی ستة ایام ثم استوی علی العرش
الرحمن فسئل به خبیراً (۵۹) و اذا قیل لهم اسجدو للرحمن قالوا و ما
الرحمن انسجد لما تامرنا و زادهم نفوراً (۶۰) تبارك الذی جعل فی السماء
بروجاً و جعل فیها سراجاً و قمراً منیراً (۶۱) و هو الذی جعل اللیل و
النهار خلفة لمن اراد ان یذکر او اراد شکوراً (۶۲) و عباد الرحمن الذین
یمشون علی الارض هوناً و اذا خاطبهم الجاهلون قالوا سلاماً (۶۳)

و انزلنا من السماء ماء طهورا و ما از آسمان آب پاکیزه و پاك کننده فرو فرستادیم ومراد آب باران است که هم پاك وهم پاك کنندهٔ نجاسات میباشد و طهوربمعنای طاهر کننده ومطهراست چنانکه فقها میگویند بآب باران تا وقتی که نجاستی بآن نرسد ویکی ازاوصاف سه گانه طعم ورنگ وبوی آن تغییرنکند میتوان رفع حدث وازالهٔ خبث وتطهیر کرد .

لنحیی به بلدة میتاً تا زمین مرده و خشکیده را با آب باران زنده نموده و مردم بسیاروچهارپایانی را که خلق کرده‌ایم سیراب کنیم .

ابن عباس ازپیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده‌فرمود خداوند درهرسال باندازه کفاف مردم باران از آسمان میفرستد و هیچ سالی نیست که بارانش از سال‌های دیگر زیادتر یا کمترباشد لکن اگرقومی معصیت کنند باران نصیب آنها را ازایشان باز گرفته وبدریاها وبیابانها فرودآورد .

ولقد صرفناه بینهم لیذکروا وابی اکثر الناس الا کفورا

ما باران را میان ایشان قسمت کردیم تا متذکر قدرت ما باشند ولی بیشتر مردم امتناع ورزیده و کفر میورزند .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

آن خدائی است که آسمانها وزمین و آنچه در بین آنهاست در شش روز بیافرید آنگاه عرش رحمانی خودرا بیاراست وبرای آنکه باسرارخلقت آگاه شوی ازحقیقت جویا شو(۵۹) و هر وقت بآن مردم بگوئی که خداوند رحمن را سجده کنید اعتراض نموده و میگویند خدای رحمن چیست؟آیا ما باید بآنچه تو فرمان میدهی تمکین نموده و سجده کنیم و این دعوت توبیشترباعث تنفر وبیزاری آنها میشد (۶۰) بزرگوارآن خدائی که آسمانها را با برجهائی منظم وخورشید تابان وماه درخشان بیاراست (۶۱) واوخدائی است که شب وروز را دربی یکدیگر قرارداد تا وسیلهٔ یادآوری و یا شکر گذاری خدا شود (۶۲) بندگان شایسته خدا کسانی هستند که در روی زمین بتواضع حرکت نموده و چون مورد خطاب و پرسش مردم نادان شوند با کمال ملایمت و سلامت نفس پاسخ میدهند (۶۳)

یعنی برای آنکه پیوسته آب باران در قسمتی از کرهٔ خاك در جریان باشد و قطع نشود به بعضی اندك و بعضی را بسیار و گاهی برحسب مصلحتی که دانیم بطایفه‌ای باران بدهیم وزمانی ندهیم تااندیشه نموده وبعظمت قدرت خداوند پی‌ببرند ولی بیشترمردم کمی وزیادی باران را براساس گردش عقرب وسرطان وحوت وفصول مختلفه سال پنداشته واز شناسائی قدرت پرورد گارسرباززده واستنکاف میورزند .

از حضرت باقر علیه السلام روایت شده که فرمود جبرئیل این آیه را چنین نازل نموده : **فابی اکثر الناس من امتك بولایة علی الاکفورا** (شأن نزول آیه و شرح آن را درمقدمات جلد اول بیان نموده‌ایم) .

ولو شئنا لبعثنا فی کل قریة نذیرا

اگر می خواستیم برای هدایت مردم هر دهکده و قریه‌ای پیغمبری میفرستادیم تا آنها را از عذاب ما بترسانند لکن مصلحت آن بود که تو پیغمبر جن و انس و تمام موجودات باشی .

فلا تطع الکافرین وجاهد هم به جهاداً کبیراً

توای رسول گرامی هرگز از کفار پیروی منما و متابعت رأی ایشان مکن و با

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ایشان در کمال سرسختی مبارزه وجهاد کن .

و در کتاب امالی ذیل آیه **و هو الذی خلق من الماء بشراً فجعله نسباً و صهرا و کان ربك قدیرا** از حضرت امام زین العابدین علیه السلام روایت کرده فرمود روزی امام حسین علیه السلام باعمویم امام حسن علیه السلام در مدینه راه میرفتند و من همراه ایشان بودم ناگاه بجماعتی از قریش برخورد نمودیم که جابربن عبدالله انصاری و انس بن مالك نیز باآنها بود همینکه چشم جابربپدرم وعمویم افتاد بدست و پای ایشان افتاده و پای مبارك ایشانرا بوسه میزد مردی ازقریش که بامروان نسبت داشت بجابر گفت شما با این پیری وشخصیت ممتاز وموقعیت عالی که درمحضر پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله داشته‌ای نمیبایستی بپاهای حسین بوسه بزنی جابرباآن مرد گفت اگرچنانکه من میدانم تونیزشرافت وفضیلت این دو فرزند پیغمبررا میدانستی خاك زیر پای ایشان را توتیای چشم خودمینمودی آنگاه جابر بانس گفت ای اباحمزه پیغمبراکرم چیزی درفضیلت این دو بزرگوار بمن فرمود که‌باور نمی کنم درهیچیك از افراد موجود باشد امام زین العابدین علیه السلام فرمود من توقف کردم تا بیانات جابررا بشنوم جابربانس گفت وقتی درخدمت پیغمبراکرم صلی الله علیه و آله نشسته بودم بمن فرمودند ای جابربروفرزندان من حسن وحسین راببباور درامتثال فرمایش حضرتش رفته و ایشان را خدمتش آوردم در راه قدری امام حسن را بغل گرفته و امام حسین را همراه میآوردم و گاهی امام حسین را دربغل گرفته وامام حسن را زمین می گذاشتم تاراه برود و پس از شرفیابی از رفتارم مطلع شدند بسیار مسرور و خوشحال گردیدند و آنها را بسیار گرامی داشته ونوازش میفرمود وچنان ایشان را دوست میداشت که فوق‌آن متصور نبود در چنین شوروحال بمن فرمود ای جابراین دوفرزند مرا دوست داری عرض کردم چرا دوست نداشته باشم بااین قرب ومنزلتی که حضورمبارك دارند فرمود ای جابر گوش کن تاشرحی ازفضیلت ایشان برایت بیان کنم :

وقتی که مشیت خداوند تعلق گرفت که مرا خلق کند مرا بصورت نطفهٔ سفید پاکیزه‌ای بیافرید ودرپشت آدم بودیعه نهادوپیوسته ازپشتی به‌پشت دیگروازرحم طاهری برحم دیگرتا نوح وابراهیم انتقال داد تابعبدالمطلب منتقل گردید و هر گز پلیدی شرك بآباء سابقین من نرسید سپس نطفه مزبور بدو قسمت شد جزئی از آن به پشت عبدالله و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

یکجزء دیگر بهپشت ابوطالب قرار گرفت از عبدالله من بوجودآمدم و پیغمبری و رسالت بمن ختمشد وازابوطالب علی تولد یافتهووصایت باوختم گردید پس ازوصلت علی بادخترم زهراآن دونوربصورت حسن وحسین بوجودآمدندو بآن دو مولود اسباط نبوت ختم شد و ذریه مرا خداوند درایشان قرارداد وخداوند مرا مأمورفرمود تادنیا را ازشرك وبت پرستی وجهالت پاك نموده خدا شناسی ومعرفت پرورد گاررا درمیان مردم رایج سازم و پس از من و علی نوردیدگانم حسن وحسین و فرزندانش حامل لوای توحید گشته و در اعتلای دین حق جانفشانی مینمایند بدان ای جابرحسن و حسین پاکیزه و پاك کنندهٔ وسید جوانان بهشت میباشند سعادتمند کسی که آنها وپدرانشان را دوست بدارد و وای بحال کسانی که باایشان دشمنی نموده وبغض و کینه آنها را دردل داشته باشند.

این حدیث را دیگران نیز نقل نمودهاند.

ابن شهرآشوب ومحمد بن عباس وثعلبی که ازعلماء عامه است در تفسیرش ازابن عباس و ابن مسعود وجابربن عبدالله وانس بن مالك وام سلمه وسدی روایت کردهاند که آیه درحق پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و امیرالمؤمنین علیه السلام و حضرت فاطمه علیها السلام نازل شده است چه رسول خدا دخترش حضرت فاطمه علیها السلام را بامرپرورد گارتزویج بامیرالمؤمنین نمود و آنحضرت جامع نسب وسبب بود از جهة نسب پسرعموی پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و از حیث سبب شوهر حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها وچون آنحضرت بالغه شد جمعی ازاکابر وصنادید واشراف قریش که اسلام آورده بودند بخواستکاری حضرتش آمدند و رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم هر کسی را جوابی داده ورد کردند ومیفرمودندامرفاطمه باپرورد گاراست تاآنکه امیرالمؤمنین علیه السلام خدمت پیغمبراکرم صلی الله علیه و آله شرفیاب شد اتفاقاً درآنروزرسول خدا در حجرهام سلمه تشریف داشتند علی علیه السلام در حجره را زد پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم بام سلمه فرمود برخیز در را بروی کسی باز کن که خدا ورسولش اورا دوست دارند و او هم خدا و رسولش را دوست میدارد ام سلمه عرض کرد ایرسول خدا این شخص کیست که دارای چنین قرب و منزلت است فرمود اوپسرعم وبرادر ومحبوبترین اشخاص است نزدمن ام سلمه دربگشود وآنحضرت وارد شده سلام کرد وحضورپیغمبربنشست وساعتی سربزیرافکند وازشرم و خجالت سخنی بزبان نیاورد پیغمبرفرمود یاعلی حاجتی داری گفتآری ای رسول خدا شما مرا از پدر و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و الذين يبيتون لربهم سجداً و قياماً (٦٤) و الذين يقولون ربنا اصرف عنا
عذاب جهنم ان عذابها كان غراماً (٦٥) انها ساءت مستقراً و مقاماً (٦٦)
و الذين اذا انفقوا لم يسرفوا و لم يقتروا وكان بين ذلك قواماً (٦٧) والذين
لا يدعون مع الله الهاً آخر ولا يقتلون النفس التي حرم الله الا بالحق
و لا يزنون و من يفعل ذلك يلق اثاماً (٦٨) يضاعف له العذاب يوم القيمة
و يخلد فيه مهاناً (٦٩)

مادر گرفته وبفرزندی پذیرفته تربیت نموده وادب آموختی پدری کرده وازپدر و مادر بمن مهربان‌تری‌حق قرابت وسابقهٔ من برحضرتت پوشیده نیست ذخیرهٔ من دردنیا وآخرت شما هستید خودتان فرموده‌اید هر نسب‌وسببی درقیامت قطع میشود مگرنسب وسبب من مرا در فاطمه علیها السلام رغبتی است بخواستگاری او آمده‌ام شاید خداوند از نسل او فرزندانی بمن کرامت فرماید پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله چون غنچهٔ گل شگفته خاطر و خوشحال شد و درروی حضرتش تبسم فرموده .

امیرالمؤمنین شادمان ازحضورپیغمبر بیرون رفت وبقصد نمازعازم مسجد شد بمسجد نرسیده بود که پیغمبراکرم صلی الله علیه و آله سلمان فارسی را عقب اوفرستاد وفرمود بروعلی علیه السلام را بیاورسلمان حضورآنحضرت رسید عرض کرد دعوت پیغمبررا اجابت فرمائید علی علیه السلام شرفیاب حضورپیغمبر شد رسول خدا باو فرمود یا علی بشارت باد ترا پیش ازآنکه من در روی زمین فاطمه را بحبالهٔ نکاح تودرآورم خداوند درآسمان عقد فاطمه را برای تو بست هم اکنون فرشتهٔ برمن نازل شد که پیش از این بزمین فرود نیامده بود وبمن گفت ای رسول خدا ترا باجتماع شمل وطهارت نسل مژده وبشارت میدهم گفتم چه‌نام داری؟ گفت محمود سئوال کردم برای چه‌کارآمده‌ای؟جواب دادآمده‌ام ازطرف پروردگاربشما بگویم

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و کسانی هستند که تمام شب را بسجده پروردگار و عبادت خداوند بروز میرسانند (٦٤) ونیز آنهائی میباشند که درمقام مناجات ونیایش باخدای خود میگویند پروردگارا عذاب جهنم را از ما دور کن چه عذاب دوزخ هلاك کننده و همیشگی است (٦٥) و بسیار منزل بدوجایگاه خوفناکی است (٦٦) بازازعلامت مؤمن آنست که چون بخواهند بخششی کنند نه اسراف و زیاده روی کرده و نه بخل میورزند و حد اعتدال را رعایت مینمایند (٦٧) ومؤمنین کسانی هستند با خدای یکتا دیگری را پرستش نمی کنندونفس محترمی را که کشتن اوحرام است مگربراستی وعدالت بقتل نمیرسانند وهر گززنا نمی کنند وهر کس مرتکب این اعمال شود البته بکیفر آن گرفتارخواهد شد (٦٨) روز قیامت عذابش دوچندان شده ودرنهایت حواری و پستی در دوزخ مخلد و ابدی خواهد افتاد (٦٩)

که نوررا بنورتزویج کنید گفتم مراد کدام دونور است؟ گفت فاطمه علیها السلام را بعلی تزویج بفرمائید بفرشتهٔ محمود گفتم فرمان حق را اجابت خواهم نمود وهمینکه خواست باز گردد درمیان دو کتف او دیدم نوشته بود **لااله الاالله محمد رسول الله ایدته بعلی و نصرته به** گفتم ای محمود این کلمات ازچه زمان میان دو کتف تو نوشته شده؟ گفت بیست وچهارهزار سال پیش از خلقت آدم در آن اثنا جبرئیل نازل شد و قطعه حریری بدستم داد و گفت ای ای رسول خدا این حریر سفید از حریرهای بهشت است در آن نظر کردم دیدم بخطی نورانی نوشته شده است .

که خدایتعالی توجهی بزمین نمود ترا بر گزید و رسالت داد مرتبه دوم توجه فرمود برای تو برادر و مصاحب و ولی بر گزید و دخترت را باو اختصاص داد از جبرئیل پرسیدم آن شخص کیست؟ گفت پسرعم وبرادرت علی بن ابیطالب ایرسول خدا بشارت برتو باد پروردگارفرمود خازنان بهشت را بیارایند وبدرخت طوبی امر شد بانواع حلی و حلل باردارشود و بحورالعین دستور دادند سوره‌های **یس وطه وطواسین وحوامیم** بخوانند وبادهای بهشت را فرمود عطرهای دلپذیردربهشت بیفشانند وبفرشتگان آسمان هفتم وششم و پنجم امرشدبآسمان چهارم فرودآیندوفرشتگان آسمانهای اول ودوم و سوم بآسمان چهارم صعود کنند ودرنزدیك بیت المعمورفرمان داده شد منبری از کرامت نصب نمایند وفرشته‌ای

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

راحیل نام که فصیح‌ترین فرشتگان بود خطبهٔ زیررا قرائت کرد :

الحمد لله الاول قبل اولیة الاولین و الباقی بعد فناء العالمین نحمده اذجعلنا ملائکة روحانیین و بربوبیته‌مذعنین فله علی ما انعم علینا شاکرین حجبنا من‌الذنوب وسترنا من‌العیوب اسکننا السموات وقربنا الی السرادقات وحجب عنا النهم بالشهوات وجعل نهمتنا وشهوتنا فی تهلیله‌وتسبیحه‌الباسط رحمته‌الواهب‌نعمته جل عن الحاد اهل‌الارض من‌المشرکین و تعالی بعظمته عن‌افك الملحدین انذرنا بأسه و عرفنا سلطانه توحد فعلی فی الملکوت الاعلی‌واحتجب عن‌الابصاروا ظلم نور عزته الانوار و کان من اسباغ نعمته و اتمام قصته ان رکب الشهوات فی بنی ادم اذ حضهم بالامرا للازم لینشرلهم الاولاد و ینشئ لهم البلاء فجعل الحیوة سبیل الفتهم و الموت غایة فرقتهم والیه المصیر اختار الملك الجبار صفوة کریمته‌وعبد عظمته لامته سیده‌النساء بنت خیرالنبیین وسیدالمرسلین وامام‌المتقین صاحب المقام المحمود والیوم المشهود و الحوض المورود فوصل حبله بحبل رجل من اهله صاحب المصدق دعوته المبادر الی کلمته‌علی الوصول بفاطمة البتول‌بنت رسول‌الله قال الله تعالی زوجت عبدی من امتی فاشهدوا ملائکتی .

ای رسول مکرم این نوشته گواهی فرشتگانست براین حریر پرورد کار بمن امر فرمود تا بنظرحضرتت برسانم وبامهرازمشك سفیدآنرا ممهورنموده وبرضوان خازن بهشت بسپارم

خداوند بدرخت طوبی امرفرمود تاتمام حلی و حلل خودرا نثار کرد سپس ابری فرستاد درویاقوت وانواع جواهر ببارید و فرشتگان سنبل و ریحان برافشانده و حورالعین برچیدند وبیکدیگرهدیه داده وباآن افتخارمیکنند ومیگویند اینها نثارمقدم فاطمه علیها السلام است سپس ابرها مأمورشدند طومارهائی نثار کنند فرشتگان پرسیدند این طومارهاچیست؟ گفتنداین براتهاودایعی‌است که‌ویژهٔ شیعیان‌علی‌و دوستان فاطمه علیها السلام است نزد شماباقی بماند تا روزقیامت برصراط بایستید وهر کس ذره‌ای ازمحبت علی وفاطمه و فرزندانش در دل داشته باشد یکی ازاین براتها را باوبدهید تا بدون حساب داخل بهشت شود و ازآتش دوزخ درامان باشد واین حکم را من پیش ازخلقت آدم برخود فرض کرده‌ام

فرشتهٔ حامل فرمان گفت ای پیغمبر گرامی روز قیامت من با فرشتگان بروی صراط بایستیم چون یکی ازدوستان‌شما بگذرد ازآن طومارها وبراتها بدستش میگذاریم

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

که روی آن نوشته شده :

برائة من العلی الجبار لشیعة علی وفاطمة من النار

آنگاه مرکب‌هائی از نور که لجام آنها بیاقوت سرخ مرصع است بیاورند و آنها را سوار کرده با جلال و شوکت هر چه تمامتر بدر بهشت میرسانند خازن میگوید ای دوستان خدا داخل بهشت شوید .

پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود هر که خواهد مانند ما زندگانی کند و بمیرد وروز قیامت با ما محشور شود باید دارای ولایت ما باشد و از دشمنان ما بیزاری جوید و دشمن ما را دشمن بدارد خداوند دشمنان ما را بر زبان پیغمبران و فرشتگان و مخلوقات لعنت کرده است .

جبرئیل گفت ایرسول خدا منادی از جانب عرش پروردگار ندا کرد ایفرشتگان و ساکنان عرش و بهشت من بر تزویج فاطمه علیها السلام مبارك باد بگوئید زیرا من بر ایشان برکت دادم .

راحیل عرض کرد پروردگارا کدام برکت بزرگتر از کرامت تو باشد که آنها را بشارت داده‌اید در صورتی که هنوز در دنیا هستند خطاب رسید ای راحیل از برکات من بر ایشان یکی آنست که آنان را بر محبت خود جمع کردم و از فرزندان آنها امامانی انتخاب نموده‌ام که جهانیان را بدین من دعوت نموده و حجت من بر خلایق هستند تا روز قیامت .

پس از آن جبرئیل گفت ای رسول خدا من ازطرف پروردگار مأمورم که بوجود مقدست بگویم فاطمه علیها السلام را بنکاح علی علیه السلام در آورده و بایشان وجود دو پسر طاهر و فاضل معصوم وزکی ونجیب را بشارت بده و بگو که آن دو فرزند بهترین مردم در دنیا و آخرت میباشند .

سپس پیغمبر بامیرالمؤمنین علیه السلام فرمود هم اکنون جبرئیل و راحیل از حضور من رفتند و تصمیم گرفتم فرمان خدا را در این وصلت فرخنده انجام دهم امیرالمؤمنین علیه السلام گفت کمال افتخار برای من اینست که پروردگار درملا اعلی مرا یاد میفرماید و دربهشت حدیث من گویندو عقدازدواج فاطمه علیها السلام را درآسمان حضورفرشتگان و کروبیان

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بندند پیغمبر فرمود یا علی چون خدایتعالی خواسته باشد ولی خود را اکرام فرماید چیزهائی باوعطا کند که نه هیچ چشم دیده و نه هیچ گوشی شنیده و نه آنکه برخاطر احدی خطور کرده باشد آنوقت امیرالمؤمنین علیه السلام در مقام دعا بر آمده گفت پروردگارا مرا توفیقی عنایت بفرما تا شکر نعمتی که بمن عطا کرده‌ای بجا آورم پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم هم آمین گفت .

بعد پیغمبر فرمود یا علی برخیز روانه مسجد شو تا من براثر تو بیایم و آنچه خدا فرموده درحضور مهاجر و انصار بجای آورده ودرفضایل وشخصیت تو بیاناتی کنم که دیدگان تو ودوستانت در دنیا و آخرت روشن گردد .

امیرالمؤمنین ازحضور پیغمبر با قلبی آکنده از سرور و نشاط خارج و جانب مسجد روان گردید همانوقت پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله بمسجد تشریف آورده و به بلال فرمود تمام مهاجر و انصار را در مسجد حاضر نماید پس از حضور و اجتماع مردم در مسجد رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم بمنبر تشریف برده خطبهٔ ذیل را ایراد فرمود .

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله المحمود بنعمته المعبود بقدرته و میزهم باحکامه المطاع بسلطانه المرغوب الیه فیما عنده المرهوب من عذابه النافذ امره فی ارضه وسمائه الذی خلق الخلق بقدرته واعزهم بدینه واکرمهم بنبیه محمد صلی الله علیه وآله ثم ان الله قد جعل المصاهرة نسباً لاحقاً وامراً مفترضاً و شح بها الارحام ونسخ بها الانام والزمها الانام فقال تبارك اسمه وتعالی جده هو الذی خلق من الماء بشراً فجعله نسباً وصهراً و کان ربك قدیرا فامر الله یجری الی قضائه و قضائه یجری الی قدره یجری الی اجله و لکل قضاء قدر ولکل قدر اجل کتاب یمحو الله ما یشاء وثبت وعنده ام الکتاب :

سپس فرمود ای گروه مهاجر وانصار بدانید وآگاه باشید که جبرئیل بر من نازل شد خبرداد که خداوند متعال جمیع فرشتگان را درآسمان چهارم کنار بیت المعمور جمع وبایشان فرمود که گواه باشید من کنیزم فاطمه را به بنده‌ام علی بن ابیطالب داده و ایشان را بیکدیگر تزویج نمودم آنگاه بامیرالمؤمنین علیه السلام فرمود یاعلی برخیز وخطبه‌ای انشاء وایراد نما آنحضرت برخاسته واین خطبه را قرائت نمود .

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمدلله الذی قرب من محامدیه ودنی من سائلیه ووعد الجنة من یتقیه وانذر بالنار من یعصیه نحمده علی قدیم احسانه و ایادیه حمد من یعلم انه خالقه و ممیته و محییه وسائله عن مساویه ونستعینه و نشهد به ونؤمن به ونستکفیه و نشهدان لااله الا الله وحده لاشریك له شهادة تبلغه و ترضیه و ان محمداً عبده و رسوله صلوة تزلفه و تحظیه و ترفعه و تصطفیه ان خیر ما افتح به واختم قول الله تعالی وانکحوا الایامی منکم والصالحین من عبادکم وامائکم ان یکونوا فقراء یغنهم الله من فضله و الله واسع علیم و النکاح مما امر الله به ورضیه واجتماعنا لما قدره الله و اذن فیه

سپس فرمود بنا بفرمان پروردگار رسول اکرم صلی الله علیه و آله دخترش فاطمه علیها السلام را بمن تزویج نمود من باین ازدواج راضی ومفتخرم شما هم رضایت پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم را سئوال کنید مسلمانان گفتند ایرسول خدا آیا شما هم از این وصلت راضی هستید فرمود آری علی دامادی شایسته ونیکوبرادری است اودردنیا وآخرت بزرك وسید مردمانست وازجملهٔ صالحان میباشد .

امیرالمؤمنین علیه السلام سجدهٔ شکر بجاآورده مسلمانان بحضرتش گفتند خداوند این وصلت فرخنده را مبارك گرداند شملتان مجتمع و بختتان نیکو باد از خدا میخواهیم فرزندان بسیاروپاکیزه نصیب شما بفرماید .

سپس پروردگارشرح حال مشرکین را درضمن این آیه بیان میفرماید :

ویعبدون من دون الله مالا ینفعهم ولایضرهم وکان الکافر علی ربه ظهیرا

مشرکین غیر از خدا چیزهائی را ستایش و پرستش میکنند که هیچگونه سود و زیانی برای آنها ندارد وازپروردگارتوانا روبرگردانیده‌اند ..

دربصائر الدرجات بسند خود از ابی حمزه روایت کرده گفت از حضرت باقر علیه السلام معنای جملهٔ **و کان الکافر علی ربه ظهیرا** را سئوال کردم فرمود مراد از رب در این آیه علی علیه السلام است زیرا او صاحب ولایت میباشد و کلمهٔ رب اینجا بمعنای صاحب است و علی علیه السلام از برای پیغمبر آیتی بوده و مردم را بولایت حضرتش دعوت میفرماید آیا نشنیده‌ای که فرمود **من کنت مولاه فعلی مولاه** یعنی هر که را من مولا و آقای اویم

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

پس علی مولا و آقای او است و هر کس علی را دوست بدارد خدا را دوست داشته و آنکه علی را دشمن بدارد باخدا دشمن است :

وما ارسلناك الامبشراً ونذيرا :

ای پیغمبرما ترا برسالت نفرستادیم مگر آنکه مردم را برحمت ما مژده داده و از قهروخشم ما بترسانی یعنی کارتوفقط تبلیغ رسالت است دیگرتوضامن ووکیل مردم نیستی آنان را بمن وا گذاروبامنت بگو من از شما مزد رسالت نخواسته‌ام که این دعوت برای جلب مال وطمع دنیا است فقط اجر من آنست که هر کس مایل باشد راهی بسوی خدا یافته وازمن پیروی نماید وجملهٔ :

الامن شاءان يتخذالى ربه سبيلا استثناء منقطع است چه راه یافتن بسوی خدا و پیروی کردن ازپیغمبر مربوط بمزد اداء رسالت نیست ،

وتوكل على الحى الذى لايموت

پیوسته کار را بخدائی که هرگز نمی میرد تفویض و واگذار کن .

چه او برای تو انتقام می کشد اگرچه بعد از مدتی باشد و در شکر گذاری بر نعمت‌های پرورد گارتسبیح وتنزیه بگوپیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله میفرمود چون بنده‌ای بگوید **الحمدلله كما هواهله** فرشتگان ازنوشتن ثواب آن عاجز مانده و باز ایستند خطاب میرسد ای فرشتگان چرا ثواب تسبیح این بنده را ننوشتید میگویند این بنده چنان شکری گفت که ما نمیتوانیم ثوابش را تشخیص داده و بنویسیم او گفت ترا چنانکه شایسته وسزاوارهستی حمد و سپاس میگویم ما چه میدانیم شما سزاوار چه مقدار شکر و سپاس هستید خطاب میرسد همچنانکه او گفت بنویسید .

وكفى به بذنوب عباده خبيرا

اطلاع و وقوف او بگناه بندگانش کافی است یعنی علم پرورد گار بگناه بندگان برای جزا پاداش دادن آنها بس است .

الذى خلق السموات والارض وما بينهما فى سته ايام

تفسیر این آیه درسورهٔ اعراف بخش دوم این تفسیر بیان شده بآنجا مراجعه شود .

و اذا قيل لهم اسجد و اللرحمن قالوا و ما الرحمن انسجد

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

لما تأمرنا وزادهم نفورا

چون بآن مردم کافر بگوئی خداوند رحمن را سجده کنید میگویند رحمن چیست تو ای محمد صلی الله علیه و آله بما امر میکنی سجده کنیم، این گفتار تو بیشتر باعث تنفر و بیزاری آنها میشود.

بعضی ازاهل عرفان چون این آیه را تلاوت مینمودند سر بآسمان کرده ومیگفتند پروردگارا آنچه باعث زیادتی تنفر وانزجار دشمنانت میشود سبب زیادتی خضوع و فروتنی ما قراربده.

تبارك الذی جعل فی السماء بروجاً و جعل فیها سراجاً و قمراً منیراً

بزرگوار آن خدائی است که آسمان را با برجهائی منظم وخورشید تابان وماه درخشان بیاراست مؤلف گوید مراد از بروج برجهای دوازده گانه چهار فصل است که عبارتند از: (حمل وثوروجوزا: بهار) (سرطان واسد وسنبله: تابستان) (میزان وعقرب وقوس: پائیز) (جدی ودلووحوت: زمستان).

این دوازده برج منـازل کواکب سیاره زحل و مشتری و مریخ و زهره و عطارد. خورشید وماه میباشند.

حمل وعقرب جایگاه مریخ ـ ثوروميزان خانهٔ زهره ـ جوزا وسنبله منزل عطارد قوس وحوت خانه مشتری ـ جدی‌ودلومنزل زحل ـ سرطان خانه ماه واسد خانه آفتابست واین بروج برچهارطبع میباشند.

حمل واسد و قوس مثلثه آتشی ـ ثور وسنبله‌وجدی مثلثهٔ ارضی وخاکی، جوزا و میزان ودلومثلثهٔ بادی ـ سرطان وعقرب وحوت مثلثه آبی میباشد.

و هوالذی جعل اللیل و النهار خلفة لمن اراد ان یذکر او اراد شکوراً

او خدائی است که شب و روز را در پی یکدیگر قرار داد تا وسیله یاد آوری و یا شکر گذاری خدا شود یعنی اگر کسی کار دین یا دنیا ازاو در روز فوت شود درشب تلافی و جبران کند یا در شب از دست رفته در روز بجا آورد.

در کافی از جمیل روایت کرده گفت خدمت حضرت صادق علیه السلام عرض کردم بسا اتفاق میافتد که مدتی نماز شب را یکماه و یا دو و سه ماه بجا نیاورده و فوت میشود آیا

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

جایز است قضای نماز های شب فوت شده را در روز ها بجا بیاورم؟ چند مرتبه فرمودند نماز شب برای تو بمنزله نور چشمت میباشد، و این آیه را تلاوت فرمودند.

پس مضمون آیه دلالت دارد که قضاءِ نماز شب را در روز و قضاءِ نماز روز را درشب میتوان بجا آورد.

پس از آن وصف بندگان خاص خدا را ضمن این آیات بیان میفرماید:

و عبادالرحمن الذین یمشون علی الارض هوناً:

بندگان شایسته خدا کسانی هستند که در روی زمین با تواضع حرکت کرده و چون مورد خطاب مردم نادان شوند با کمال ملایمت وسلامت نفس پاسخ میدهند.

در کافی از زراره روایت کرده گفت تفسیر آیه فوق را از حضرت باقر علیه السلام سؤال نمودم فرمود این آیات درحق ائمه علیهم السلام نازل شده ایشان کسانی هستند که در روی زمین با احتیاط و با سکینه و وقار راه میروند آنان تمام شب را بسجدهٔ پروردگار وعبادت خداوند بروزمیرسانند ودرمقام مناجات باتضرع وخشوع با خدای خود میگویند پروردگارا عذاب دوزخ را از ما بگردان و دور کن چه عذاب دوزخ هلاك کننده و ملازم وهمیشگی است و منزل بسیار بد وجایگاه خوفناکی است.

والذین اذا انفقوا لم یسرفوا ولم یقتروا وکان بین ذلك قواماً.

دیگر ازنشانی بندگان شایستهٔ خداآنست که‌چون بخواهند انفاق وبخششی کنند نه اسراف و زیاده روی کرده و نه بخل و خست بخرج میدهند بلکه رعایت اعتدال را مینمایند.

ازحضرت صادق علیه السلام معنای آیه را پرسیدم حضرت مشتی سنگریزه را برداشته و در دست مبارك نگاهداشت و فرمود معنای اقتار این است بعد مشت دیگری از سنك ها برداشت وهمه را بزمین ریخت وفرمود اسراف این است پس از آن مشتی دیگر برداشته کمی ازآنها را بزمین انداخت و مقداری را در دست نگاهداشت و فرمودند مراد ازقوام و میانه روی چنین است. عیاشی ذیل آیه فوق از حلبی روایت کرده گفت حضرت باقر علیه السلام باصحاب خود میفرمود هرگاه تصادفاً مرتکب عمل بدی شوید مراقبت کنید کار خوبی از شما سر بزند و حسنه‌ای انجام دهید زیرا کار خوب شما سیئات شما را زایل و بر طرف

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

میکند ویکی از معانی قوام و اعتدال همین است چنانچه اسراف در گناه کرده‌اید اعمال نیکو بجاآورید تا موجب محو وبرطرف شدن سیئات بشود ویکی از معانی قوام و اعتدال همین است چنانچه اسراف‌در گناه کرده‌اید اعمال نیکو بجا آورید تا موجب محووبرطرف شدن سیئات بشود .

والذین لایدعون مع الله الهآ اخر ولایقتلون النفس التی حرم الله الا بالحق ولا یزنون و من یفعل ذلك یلق اثاماً :

بندگان شایسته خدا کسانی هستند که با خدای یکتا دیگری را پرستش نکرده و نفس محترمی که خداوند کشتن او را حرام فرموده بقتل نرسانیده و هرگز زنا نمی کنند وهر کس مرتکب این اعمال شود بکیفرآن گرفتارخواهد شد .

ابن مسعود گفت ازپیغمبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم سئوال نمودم بزرگترین گناه کدام است؟ فرمود برای خداوند شریك قرار دادن، عرض کردم بعد از شرك بخدا چه گناهی بزرگتر است؟ فرمود ازترس فقروبینوائی فرزند راکشتن وبعدازآن مرتکب عمل فحشاوزنا شدن اسـ چه زنا کردن اولش مخالفت وآخرش ندامت وپشیمانی است، وروزقیامت این طایفه عذابشان دوچندان شده ودرنهایت خواری وپستی دردوزخ جاوید خواهند ماند مگر آنکه از گناهان خود توبه نموده و بجبران گناهان خود اعمال شایسته و نیکو بجا آورند تـا خداوند بدیهای آنها را بانیکی جبران وثواب عطا فرماید .

درامالی ذیل آیه **فاولئك یبدل الله سیئآتهم حسنات** ازحضرت رضا علیه السلام روایت کرده که‌فرمود پیغمبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم فرموده دوستی من واهلبیت من کفارهٔ گناهان دوستان وسبب ازدیادحسنات آنان است وخداوند ازدوستان ما خاندان رسالت آنچه را که بخود ستم کرده‌اند می‌بخشد مگر گناهانی را که اصراردرآنها داشته ویا ظلم و ستمی که بمؤمنین روا داشته و اعمال زوروجور نموده باشند ومیفرماید وبرای جبران سیئات دوستان ما حسنات باشد .

ومفید در کتاب اختصاص از اصبغ بن نباته روایت کرده گفت روزی داخل منزل امیرالمؤمنین علیه السلام شدم ومنتظر ورود وتشریف آوردن حضرتش بودم که ناگاه وارد منزل شدند بپا ایستاده‌وسلام کردم جواب سلام‌مرا داده وبادست مبارك بکتفمن زده وفرمودند

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

الا من تاب و امن و عمل عملا صالحاً فاولئك يبدل الله سيئاتهم حسنات و كان الله غفوراً رحيماً (۷۰) و من تاب و عمل صالحاً فانه يتوب الى الله متاباً (۷۱) و الذين لايشهدون الزور و اذا مروا باللغو مروا كراماً (۷۲) و الذين اذا ذكروا بايات ربهم لم يخروا عليها صماً و عمياناً (۷۳) و الذين يقولون ربنا هب لنا من ازواجنا و ذرياتنا قرة اعين و اجعلنا للمتقين اماماً (۷۴)

ای اصبغ عرض کردم بلی فدایت شوم فرمود دوستان ما دوستان خدا هستند وچون بمیرند ازافق اعلی شربتی بآنها بنوشانند که ازشیر سفیدتر وازعسل شیرین تروازبرف سردتر است اصبغ گفت حضورش عرض کردم واگرچه آن دوستان شما معصیت کار باشند؟ فرمودند بلی آیا درقرآن نخوانده‌ای که میفرماید :

اولئك يبدل الله سيئاتهم حسنات ای اصبغ اگر دوستان ما با محبتی که بما خاندان رسالت دارند خدا را ملاقات نمایند خداوند گناهان ایشان را می آمرزد .

لطیفه :

روزی سائلی حضورپیغمبراکرم صلی الله علیه و آله و سلم شرفیاب شده عرض حاجت نموده و چیزی خواست، باوفرمود بنشین تا خداوند چیزی عطا کند دراین اثناشخصی وارد شد و کیسه‌ای حضور آنحضرت نهاده عرض کرد ای رسول خدا این چهار صد درهم است بمستحقش مرحمت کنید پیغمبربآن سائل فرمود این چهارصد دینار را بردار آنمرد عرض کرد درهم است نه دینار پیغمبر مجدداً فرمایش خود را تکرار و او همان جواب را بعرض رسانید پیغمبر بحالت خشم بآن مرد فرمود مرا تکذیب مکن خداوند مرا راستگو قرار داده آنگاه سر کیسه را گشود چهارصد دینار در کیسه بود شخص آورنده تعجب کرده گفت

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

مگر آنکه شخص مرتکب، از گناه خود توبه نموده و بجبران گناهان خود اعمال صالحه بجای آورد تا خداوند بدیهای او را با نیکی جبران کند همانا خداوند آمرزنده و توبه پذیر است (۷۰) چون کسی توبه کند و عمل نیکو بجا آورد البته خداوند توبه‌اورا می‌پذیرد (۷۱) یکی دیگر ازنشانه مردم خدا شناس و مؤمن آنست که شهادت نا رواندهند و چون بکار لغو و یاوه‌ای برخورد کنند با کمال بزرگواری از آن بگذرند (۷۲) دیگر آنکه چون آیات خداوندی را بیاد بیاورند بتفکر پرداخته و مطالعه مینمایند و کر و کور نمی مانند (۷۳) مردان خاص خدا کسانی هستند که در مقام دعا عرض میکنند پروردگارا ازجفت های ما فرزندانی بما عطا کن که موجب روشنی چشم ما شود و از پرهیزکاران با تقوی پیشوا وامامی برای ما قرار بده (۷۴)

ای رسول خدا بحق آن کسی که شما را بحق فرستاده من دراین کیسه درهم گذاشته بودم آنحضرت فرمود تو راست میگوئی ولی چون بزبان من چهارصد دینار جاری شد خداوند آنها را بدینارتبدیل فرمود.

پروردگاری که بموافقت گفتار پیغمبرش درهم نقره را مبدل بدینار طلا میفرماید چه جای تعجب است که بر طبق فرمودهٔ خود که میفرماید: فاولئك یبدل الله سیئا تهم حسنات گناهان مؤمنین را درصحیفهٔ اعمال مبدل بحسنات گرداند.

والذین لایشهدون الزوروااذا مروا باللغو مروا کراما

یکی دیگر ازنشانه‌های بندگان شایسته آنست که شهادت ناروا ندهند وچون بکار لغووبیهوده‌ای برخورد کنند با کمال بزرگواری ازآن بگذرند.

درکافی ازابی صباح روایت کرده گفت معنای آیه را از حضرت صادق علیه السلام سئوال کردم فرمود زور غنا و موسیقی است بندگان شایستهٔ خدا هیچوقت در مجالس غنا و خوانندگی ولهوولعب حاضرنشوندواگرازمردم نادان و فاسق ویاکافران ناسزا و دشنامی بشنوند روبگردانند.

ابن مسعود روزی ازمکانی که جمعی درآن مشغول لهوولعب بودند عبور کرد چون وضع راآن چنان دید بسرعت و شتاب ازآنجا بگذشت روز بعد پیغمبراکرم صلی الله علیه و آله اورا

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

أُولَٰئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًا (٧٥) خَالِدِينَ فِيهَا حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا (٧٦) قُلْ مَا يَعْبَأُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا (٧٧)

ملاقات نموده وفرمود ابن مسعود صبح کرد درحالتی که کریم بود.

(کریم کسی را گویند که دراوخصال نیکو باشد وخیر کریم آن بود که در او همهٔ خصائل نیکو جمع شده باشد).

و الذین اذا ذکروا بایات ربهم لم یخروا علیها صماً و عمیاناً

و چون آیات پروردگار را بیاد بندگان شایسته بیاورند بتفکر پرداخته ودقت و مطالعه مینمایند و کر و کورنمی‌مانند.

و الذین یقولون ربنا هب لنا من ازواجنا و ذریاتنا قرة اعین واجعلنا للمتقین اماما

ودیگر ازنشانه‌های بندگان شایسته‌خدا آنست که درمقام دعا عرض میکنند پروردگارا اززنان و فرزندان ما آنچه مایه روشنی چشم ما شود بما عطا فرما واز پرهیزکاران باتقوی برای ما امام وپیشوا قراربده.

جمله واجعلنا للمتقین اماما کلام مقلوب است یعنی **واجعل المتقین ائمة لنا** متقیان را امام قرار بده تا ما بایشان اقتدا کنیم ولفظ امام بنای مصدراست‌مانند قیام وصیام و کتاب ازاین جهت واحد را بجای جمع که ائمه باشد نهاد مانند عدو درآیه فانهم عدولی که بمعنای اعداء است. علی بن ابراهیم ازابان بن تغلب روایت کرده گفت معنای آیه راازحضرت‌صادق علیه‌السلام سئوال کردم، فرمود مقصود از امام ماائمه میباشیم.

ودر حدیث دیگر است که آنحضرت فرمود آیه چنین نازل شده: و اجعل لنامن المتقین اماما. و فرمود ما آل‌محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله هستیم که خداوند ما را برای متقین امام قرار داده.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

این چنین مؤمنین وبند گانی که در آیات پیش گفته و وصف نمودیم بپاداش صبری که در عبادت پرورد گار خود بعمل آورده‌اند در غرفه های بهشتی جای گزین شده و در آنجا یکدیگر را با درود و سلام ملاقات مینمایند (۷۵) و در آن بهشتی که نیکوترین جایگاه است جاویدان خواهند بود (۷۶) ای رسول گرامی بامت بگو اگر دعا و تضرع و نیایش شما نبود خداوند چه توجه و اعتنائی بشما داشت وکافرانی که‌آیات حق را تکذیب کردند بزودی بکیفر آن گرفتار میشوند. (۷۷)

محمد بن عباس ازابی سعید خدری روایت کرده که پیغمبرا کرم فرمود ازجبرئیل پرسیدم مراد از ازواجنا و ذریاتنا کیست؟ گفت خدیجه و فاطمه (علیهاسلام) و قرة اعین حسن وحسین علیهماالسلام ومنظورازواجعل‌لنا من‌المتقین اماما ـ علی بن ابیطالب علیه‌السلام است. و حضرت باقر علیه‌السلام فرموده این آیه فقط مختص آل محمد علیهم‌السلام میباشد.

اولئك يجزون الغرفة بما صبروا ويلقون فيها تحية و سلاماً

آن بند گان شایسته‌ای که درآیات‌پیش وصف نمودیم بپاداش صبری که درعبادت پرورد گارخود بعمل‌آورده‌اند در غرفه‌های بهشتی جایگزین شده و در آنجا یکدیگر را با درود و سلام ملاقات مینمایند و در آن بهشتی که نیکوترین جایگاه است جاویدان خواهند بود.

در تحفة الاخوان از ابن مسعود روایت کرده گفت پیغمبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم فرمود ای پسرمسعود بالاترین غرفه‌ها در بهشت مخصوص علی بن ابیطالب علیه‌السلام ودوستان و شیعیان اومیباشد که ازدشمنان دین بیزاری جسته ودرمقابل‌آزاروازیت دشمنان دین و بدخواهان علی بردباری وشکیبائی بخرج داده‌اند.

قل ما يعبؤ بكم ربي لولا دعائكم فقد كذبتم فسوف يكون لزاما

ای رسول گرامی بامت بگواگردعا و تضرع شما نبود خداوند چه توجه و اعتنائی بشما داشت وکافرهائی که‌آیات حق را تکذیب کردند بزودی بکیفرآن گرفتارمیشوند.

ومعنای‌آیه‌آنست که خداوند میفرماید من شما بند گان‌را برای‌آن خلق نکرده‌ام که حاجتی بشما داشته‌باشم‌بلکه‌برای‌آن شمارا آفریده‌ام تاازمن‌بخواهید ودعا کنید تاحاجات

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

شما را برآورده وشما را بیامرزم .

وجملهٔ فقد کذبتم خطاب بکفار است یعنی شما کافران،مرا وپیغمبران مرا دروغ پنداشته وتکذیب کردید و بزودی کیفر این تکذیب را خواهید دید و برای ابد لازم شما بوده وهرگز جدا نشود ـ بعضی ازمفسرین گفتند کیفر کفار کشته شدن آنها بود در جنك بدروعذاب ایشان درآخرت است .

درامالی ذیل تفسیر آیه فوق ازامیرالمؤمنین علیه السلام روایت کرده فرمود که چهار چیز است برای مؤمن مفید بوده ونفع بسیاربخشد وزیان اورا جبران کند :

اول ـ ایمان .

دوم ـ شکراست چنانچه میفرماید **مایفعل الله بعذابکم ان شکرتم و آمنتم**

سوم ـ استغفار است .

چهارم ـ دعاء است وآیه بالا را درتأیید فرمایش خود قرائت نمودند .

عیاشی از برید عجلی روایت کرده گفت حضور حضرت باقر علیه السلام عرض کردم آیا قرائت افضل است یـا دعا زیـاد نمودن؟ فرمود دعای بسیار کردن افضل است و آیه را تلاوت فرمودند .

پایان تفسیر

سورهٔ فرقـان

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

سورۂ شعراء

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com
http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بسم الله الرحمن الرحیم

طسم (۱) تلك ایات الكتاب المبین (۲) لعلك باخع نفسك الا یكونوا مؤمنین (۳) ان نشا ننزل علیهم من السماء ایة فظلت اعناقهم لها خاضعین (۴) و ما یأتیهم من ذكر من الرحمن محدث الا كانوا عنه معرضین (۵) فقد كذبوا فسیأتیهم انبؤا ما كانوا به یستهزؤن (۶) اولم یروا الی الارض كم انبتنا فیها من كل زوج كریم (۷) ان فی ذلك لایة و ما كان اكثرهم مؤمنین (۸)

سورهٔ شعراء درمکه نازل شده ودارای دویست وبیست وهفت آیه ویکهزار ودویست ونود وهفت کلمه وپنجهزار وپانصد وچهل ودوحرف است .

درثواب تلاوت این سوره ابن بابویه بسند خود ازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده که فرمود هر کس این سوره را درشب جمعه قرائت کند از دوستان خدا بوده و در پناه و حفظ آلهی مصون ازهربدی و گزند میشود آنقدرخداوند بخوانندهٔ آن اجر عطا فرماید که راضی وخوشنود گردد .

و درخواص قرآن از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله روایت شده که اگر کسی سورهٔ شعراء را بنویسد وبر گردن خروسی که تاج داشته باشد به‌بندد وآنرا رها سازد خروس در محل گنج ودفینه یا محلی که آب باشد توقف نماید و هر کس این سوره را بنویسد و با آب بشوید و از آن بیاشامد دردها را برطرف نماید و اگر شخصی بقرائت این سوره مداومت نماید دزد درخانه اوداخل نشود وحریق درمنزلش روی ندهد .

خلاصه مطالب سورهٔ شعرا عبارت است ازتوبیخ وسرزنش کفار وشرح حال نوح و ابراهیم و موسی و هود و صالح و لوط و شعیب با اقوامشان و تسلی دادن خاطر پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بنام خداوند بخشنده مهربان

طسم(۱) این قرآن ازآیات روشن کتاب‌خدا است (۲) ایرسول گرامی تو چنان دراندیشه هدایت مردمی که نزدیك است از غم آنکه مردم ایمان نمیاورند خود را هلاك کنی (۳) چنانچه ما بخواهیم از آسمان آیتی بر ایشان نازل کنیم که خواه ناخواه گردن زیر بار ایمان فرو برده و تمکین کنند (٤) نشد که‌آیات و ذکری از خدای رحمان باین کافران برسد مگر آنکه از آن اعراض نموده و روگردان شوند (٥) آنها آیات پروردگار را تکذیب نمودند بزودی اخبار آنچه را که مسخره کردند بایشان خواهد رسید (٦) آیا بزمین نظر نمی‌افکنند که ما چقدر نباتات مفید از آن رویانیده‌ایم(۷) و این خود ازآیات و قدرت‌آشکار پروردگار است معذالك بیشتر آنها ایمان نمی‌آورند (۸)

قوله تعالی طسم

دراول سورهٔ بقره بیان کردیم که مقطعات اوایل سوره‌ها حرفی ازحروف اسم اعظم خدا هستند وپیغمبریا امام‌آنرا ترکیب نموده واسم اعظم خداوند از آن حاصل میشود و ازامیر المؤمنین علیه السلام روایت کرده که پیغمبرا کرم صلی الله علیه و آله فرموده طاء اشاره بکره طورسینا وسین باسکندریه ومیم مراد مکه است و پروردگار بنام این سه محل قسم یاد میفرماید .

ابن بابویه ازسفیان بن سعید ثوری روایت کرده گفت ازحضرت صادق علیه السلام معنای طسم را سئوال نمودم ، فرمود معنای‌آن اینست :

(منم پروردگارایجاد کننده وشنوا وآن خدائی که خلق را بمحشر برمیگردانم) .

ودرحدیث دیگرفرمود: طااشاره است بدرخت طوبی وسین بسدرة المنتهی ومیم بمحمد صلی الله علیه و آله

تلك آیات الکتاب المبین تلك اشاره بآیات قرآنست یعنی آیاتی که وعده دادیم‌آیات روشن قرآنست که حق را ازباطل تفکیك میسازد .

لعلك باخع نفسك الایکونوامؤمنین

پرورد گاردراین‌آیه پیغمبرش را مخاطب قراردادہ ودرمقام تسلی میفرماید ایرسول گرامی نزدیك است ازغصهٔ‌آنکه این مردم‌کافرایمان نمیآورند خود را هلاك کنی .

عیاشی ذیل‌آیه فوق از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود سبب نزول‌آیه‌آن

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و ان ربك لهو العزيز الرحيم (٩) و اذنادى ربك موسى ان ائت القوم
الظالمين (١٠) قوم فرعون الايتقون (١١) قال رب انى اخاف ان يكذبون (١٢)
و يضيق صدرى و لا ينطلق لسانى فارسل الى هرون (١٣) و لهم على ذنب
فاخاف ان يقتلون (١٤) قال كلا فاذهبا بآياتنا انا معكم مستمعون (١٥) فأتيا
فرعون فقولا انا رسول رب العالمين (١٦) ان ارسل معنا بنى اسرائيل (١٧)
قال الم نربك فينا وليداً و لبثت فينا من عمرك سنين (١٨)

بود که روزی پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله بامیر المؤمنین فرمود یا علی از خداوند مسئلت و در خواست نمودم که ترا وصی وبرادرو ولی من کند وپروردگارمسئولم را اجابت و ترا برادر ووصی وولی من فرمود، مرد منافقی این سخن را شنید گفت چرا محمد صلی الله علیه و آله ازخدای خود درخواست مال وثروت نمی کند تا باوعطا شود وسبب قدرت وشوکت او گردد وبردشمنان غالب ومسلط شود بخدا سوگند مشت خرمائی در نظر من بهتر است از آنچه محمد صلی الله علیه و آله ازخدا طلب کرده رسول خدا از گفتهٔ آن مرد منافق ملول و دلتنك شد و اثر رنج واندوه برچهرهٔ مبارکش ظاهر گردید وبراثر آن آیه بالا نازل گشت.

ان نشأ ننزل عليهم من السماء آية

اگرما بخواهیم ازآسمان آیتی فرود آوریم تا گردن زیر بار ولایت علی علیه السلام فرو برده وازاوتمکین کنند.

نعمانی در کتاب غیبة، ذیل آیه فوق ازعبدالله بن سنان روایت کرده:

گفت حضورحضرت صادق علیه السلام بودم شنیدم مردی ازاهل همدان میگوید جماعت عامه ما را مسخره نموده ومیگویند شما خیال میکنید که واقعاً درموقع ظهورمنادی آسمانی صدا میزند وفرج امام زمان را اعلام میدارد؟حضرت صادق علیه السلام که ایستاده وبجائی تکیه

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

هانا پروردگار در عین قدرت مهربان و رؤف است (۹) ای رسول ما بخاطر بیاور آنوقتی را که پروردگارت بموسی امر نمود که بسوی ستمکار روی آورد (۱۰) وبقوم فرعون وپیروانش بگوید آیا وقت آن نرسیده پرهیزکار شوید (۱۱) موسی عرض کرد پروردگارا میترسم که ایشان مرا تکذیب کنند (۱۲) ومن از کفر و عناد فرعونیان دلتنك میشوم وطلاقت لسان هم ندارم برادرم هرون را نیز با من بفرست (۱۳) و من مرتکب قتلی شده‌ام میترسم مرا بکیفر آن گناه بکشند (۱٤) خداوند فرمود غیرممکن است بااین نشانه‌ها وآیات بروید من همواره باشما هستم و گفتار شمارا میشنوم (۱۵) نزد فرعون رفته وبگوئید مارسول وفرستادگان خداوند جهانیان میباشیم (۱٦) باید بنی اسرائیل را بهمراه ما بفرستی (۱۷) فرعون بموسی گفت توهمان کودکی نیستی که پرورش یافته مابودی وچندین سال عمر خودت را درنزد ما گذرانیدی؟ (۱۸)

داده بودند چنان متغیروغضبناك شدند که نشسته وفرمودند شما میتوانید این روایت را از من وپدرم روایت کنید ازپدرم شنیدم که فرمود بخدا قسم صدای آسمانی که صاحب امر و ولی عصر را باسم ندا نموده و معرفی میکند در قرآن بیان شده آنجائی که میفرماید **ان نشأ ننزل علیهم من السماء آیة** تا آخر آیه در روی زمین هیچکس باقی نماند مگر آنکه خاضع شده و گردن کج نماید وایمان آورند وتمام اهل زمین صدای منادی آسمانی را می‌شنوند که صدا میزند ایمردم آگاه باشید حق باعلی بن ابیطالب علیه السلام و شیعیان او میباشد روز بعد شیطان در بین زمین و آسمان فریاد میزند حق با عثمان است که مظلوم کشته شده وباید مطالبهٔ خون اوبنمائید مؤمنین در ایمان خود استوار و ثابت مانده و اثر ندای اولیه درایشان برقرارمیماند ولی کسانی که دلهای بیمار و مضطرب دارند بدشمنی و عداوت با خاندان رسالت و بیزاری از ما پرداخته و میگویند صدای اولیه سحری بود از سحرهای اهلبیت ودرتائید فرمایش خود این آیه را تلاوت فرمود.

وان یروا آیة یعرضوا ویقولوا سحر مستمر
ومایأتیهم من ذکرمن الرحمن محدث الاکانوا عنه معرضین

در این آیه کفاری را که پیوسته غافل بوده و بدون آنکه اندیشه و تفکر کنند

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و فعلت فعلتك التي فعلت و انت من الكافرين (١٩) قال فعلتها اذاً و انا من
الضالين (٢٠) ففررت منكم لما خفتكم فوهب لي ربي حكماً و جعلني من
المرسلين (٢١) و تلك نعمة تمنها علي ان عبدت بني اسرائيل (٢٢) قال فرعون
و ما رب العالمين (٢٣) قال رب السموات و الارض و ما بينهما ان كنتم
موقنين (٢٤) قال لمن حوله الا تستمعون (٢٥) قال ربكم و رب اباءكم
الاولين (٢٦) قال ان رسولكم الذي ارسل اليكم لمجنون (٢٧)

اصرار بر کفر ورزیدن دارند وصف نموده است میفرماید هیچ آیه و ذکری از طرف خدای رحمن باین کافران نرسید مگر آنکه از آن اعراض نموده وروگردان شدند و مراد از ذکر دراین آیه قرآنست که میفرماید حادث است وقدیم نیست و این خود دلیل بر بطلان گفتار کسانی است که قرآن را قدیم میدانند سپس برسبیل تهدید ووعید میفرماید آن کافران آیات پروردگار را تکذیب نمودند بزودی اخبار آنچه که مسخره کردند از بعث ونشور و بهشت و دوزخ و ثواب وعقاب بایشان خواهد رسید.

اولم یروا الی الارض کم انبتنا فیها من کل زوج کریم

دراین آیه خداوند خلایق را متوجه نعمتهای خود نموده ومیفرماید:

آیا بزمین نظر نمی افکنند که ما چقدر نباتات مفید رویاننده ایم.

کریم چند معنی دارد: یکی آنکه منفعتش بسیار است و دیگر بمعنی کثیر است چنانچه میگویند **ناقة کریمة و نخلة کریمه** یعنی شتری که شیرش زیاد است و نخلی که بار آن بسیار است و بعض از مفسرین گفته اند مردم از نبات زمین هستند چنانچه خداوند میفرماید:

و الله انبتکم من الارض نباتاً و در آیه دیگر میفرماید **منها خلقناکم** پس

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و کردی آنکار که کردی (یعنی قتل نفس نمودی) و توکافر کیش بوده و کفران نعمت ما کردی (۱۹) موسی جواب داد بلی من آن‌کار کردم ولی آنوقت از گمشدگان بودم (۲۰) و چون از شما ترسیدم از نزدتان گریختم آنگاه خداوند بمن حکمت و دانش مرحمت فرموده واز پیغمبران قرار داد (۲۱) آیا اینکه بنی اسرائیل را برده وبندهٔ خود ساخته‌ای آنرا لطفی بحساب آورده و بر من منت مینهی (۲۲) فرعون بموسی گفت این رب‌العالمین چیست که از آن بحث میکنی (۲۳) موسی جواب داد او خداوند و پروردگار آسمانها و زمین وآنچه ما بین آنهاست میباشد اگر یقین کنید (۲۴) فرعون باطرافیان خود گفت آیا نمیشنوید چه میگوید؟ (۲۵) موسی در تأئید آنچه گفته بود گفت خداوند شما وپروردگار پدران پیش از شما رامیگویم (۲۶) فرعون بحضار مجلس خود بطعنه و تمسخر گفت این رسولی که نزد شما فرستاده شده البته دیوانه است (۲۷)

اصل مردم اززمین است وآنها دوطایفه هستند کریم ولئیم هر کس دراثر ایمان وعمل‌صالح داخل بهشت شود او کریم است وآنکه بکیفر کفروکردار ناشایسته بدوزخ رود لئیم است ودراین نعمت‌هائی که بیان شدآیه وعبرت ودلالات وقدرت پروردگارآشکاراست بر کسانی که اندیشه و تامل بنمایند ولی بیشتر مردم ایمان نمیآورند زیرا آنها تعقل و تفکر بکار نمیبرند .

وان ربك لهو العزيز الرحيم

ای محمد ﷺ باوصف اینکه پروردگارتوغالب وقادراست مهربان ورؤف میباشد مجموع این دوصفت منتهای کرم است چنانچه گفته‌اند :

و العفو عن قدرة فضل من الكرم

بخشایش در کمال قدرت از روی کرم وبزرگواری است.

قوله تعالی ، **و اذنادی ربك موسی ان ائت القوم الظالمين**

دراین آیات برای تسلیت خاطر پیغمبر اکرم ﷺ و تشویق آنحضرت بر صبر و بردباری درمقابل اذیت وآزار کفارومشرکین داستان پیغمبران سلف وامت‌های گذشته را بیان مینماید و ازداستان موسی و فرعون که ما در بخش دوم تفسیر ذیل آیه ۱۰۳ سورهٔ

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

اعراف بیان نموده‌ایم شروع فرموده است .

درکافی ذیل آیه واذنادیٰ ربك موسی ازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود چون موسی‌از طرف خداوند مأمور شدنزدفرعون برودموسی اطاعت نموده برای‌حضورنزد فرعون وارد شهرشده بقصر فرعون نزدیك شد در قصر را.بسته دید اجازه ملاقات خواست دربانهای قصر،فرعون را ازتقاضای موسی مطلع ساختندفرعون اجازه نداد موسی عصای خودرا بدرب قصر کوبید دربازشد، موسی داخل عمارت شدو نزد فرعون رفته پیغمبری و رسالت خود را اعلام و گفت باید بنی اسرائیل را همراه اوازمصرخارج کند .

ودرذیل آیه فالقی عصاه ازآن حضرت روایت کرده فرمود :

چون پس ازاحتجاج و گفت و شنودی که بین موسی و فرعون بعمل آمد و برای صدق مدعای رسالت دلیل و معجزه از موسی خواست موسی عصای خودرا بزمین افکند و ناگاه بصورت اژدهائی جلوه نمود تمام حاضرین در مجلس از ترس فرار کردند و برخود فرعون نیز چنان وحشت و ترسی مستولی گردید که از موسی در خواست نموده و او را قسم داده و گفت بپاداش آنکه مدتی در منزل من بوده و از تو نگهداری کرده‌ام مرا از خطراین اژدها حفظ کن موسی عصا را گرفت .

فرعون خواست برسالت موسی تمکین کرده و خدا را بیگانگی تصدیق کند که هامان بفرعون گفت تو خود معبود مردمی و خلایق ترا بخدائی پرستش میکنند اکنون میخواهی پیروعقیده یکی ازبنده‌های خود بشوی .

ودرذیل آیه **فجمع السحره لمیقات یوم معلوم** ازآنحضرت‌روایت کرده فرمود چون فرعون وهامان خود ازسحر و جادو گری بهره‌مند بوده و بوسیله سحرشان بر مردم ادعای خدائی میکردند برای غلبهٔ بموسی بتمام شهرهای مصرفرستاده‌وساحرین مشهورآن زمان را بدربارفرعون حاضر نمودند بیش ازهزار نفرساحر حضورپیدا کرد و ازبین آنها صد نفروازآن صد نفرهشتاد نفر برجسته‌ترین آنهارابر گزیدآنها بفرعون گفتند بدان و آگاه باش دردنیا مانند ما ساحری وجود ندارد اگرما برموسی غلبه کنیم چه پاداش واجری بما میدهی؟گفت شما را درادارهٔ کشور خویش شریك و سهیم میسازم سحره بفرعون گفتند ما برای ابطال سحر موسی آنچه قدرت و توانائی داریم بکار می‌بندیم ولی اگر باز موسی برما

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

تفوق و برتری پیدا کند معلوم خواهد شد که آنچه میکند صورت سحر و حیله ندارد ومعجزه‌ای ازطرف خدا میباشد وبناچار باوایمان میآوریم فرعون گفت اگرچنین شود من نیز رسالت موسی را تصدیق خواهم کرد و شما باید تمام نیروی علمی و حیلهٔ جادوئی خود را برای غلبهٔ برموسی بکار برید وروز عید را برای مقابلهٔ سحره با موسی تعیین نمود،در آن روزمردمرا بخارج شهرودرمیدان بزرگی که قرارگاه مرتفع وعظیمی برای فرعون وهامان مهیا کرده بودند دعوت نمودند،فرعون وهامان برفراز قرارگاه که پوششی از آهن و فولاد داشت مستقرشده وسحره در کنارقرارگاه وبقعهٔ مزبورحضور یافتند،موسی نیزبمیعاد حاضر شده وبسوی آسمان می‌نگریست ساحرین بموسی گفتند آیا ما شروع بعملیات خود کنیم یاآنکه شما آنچه دارید می‌افکنید؟موسی عصای خود را پس از آنکه ساحرین ریسمانها و عصاهای خود را بزمین انداخته وبصورت مار هائی بچشم مردم جلوه مینمودند در آوردند بزمین انداخته بصورت اژدهائی عظیم در آمد لب بالای او روی قرارگاه فرعون و با لب زیرین خود تمام آنچه ساحرین افکنده بودند بلعیده وبرتمام آنها غلبه کرد ومردم ازترس پا بفرار گذارده ومیدان را خالی کردند فرعون وهامان هم دچار وحشت و اضطراب شدید گشته و موهای آنها سفید شد موسی هم بدنبال مردم روانه شد که ازطرف پروردگار خطاب رسید یا موسی **خذها و لا تخف سنعیدها سیرتها الاولی** یعنی عصا را بگیر وترس بخود راه مده ما آنرا بصورت اولیه برمیگردانیم موسی بازگشت باعبای خود عصا را برداشت وبحالت اول شد ساحرین چون چنان دیدند دانستند که‌کارموسی سحر و شعبده نیست ویکی ازآیات ومعجزات خداوند است همگی بسجده افتاده وایمان آوردند .

علی‌بن ابراهیم ذیل آیه **و اوحینا الی موسی ان اسر بعبادی انکم متبعون** از صادقین علیهما السلام روایت کرده فرمودندموسی بتمام شهرهای مصر اعلام‌داشت بنی‌اسرائیل برای خروج ازمصروعبورازدریای نیل همراه اوباشند وششصد هزارنفر باتفاق موسی مهیای خروج از مصر شدند موسی سواره‌خارج شده و بنی اسرائیل‌را حرکت دادهمینکه نزدیك دریا رسیدند فرعون و لشکریان بسیارش نیز برای جلوگیری از خروج بنی اسرائیل ومبارزه باموسی بموسی نزدیك شدند .

موسی بفرمان پروردگار عصایش را بدریا زد دوازده راه پدیدار گشت و هر یك از

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

قال رب المشرق و المغرب و ما بينهما ان كنتم تعقلون (٢٨) قال لئن اتخذت
الهاً غيري لاجعلنك من المسجونين (٢٩) قال اولو جئتك بشيء مبين (٣٠)
قال فات به ان كنت من الصادقين (٣١) فالقى عصاه فاذا هي ثعبان مبين (٣٢)
و نزع يده فاذا هي بيضاء للناظرين (٣٣) قال للملاء حوله ان هذا لساحر
عليم (٣٤) يريد ان يخرجكم من ارضكم بسحره فما ذا تأمرون (٣٥) قالوا
ارجه و اخاه و ابعث في المدائن حاشرين (٣٦) يأتوك بكل سحار عليم (٣٧)

اسباط بنی‌اسرائیل ازراهی وارد دریا شده واز آب دریا که‌چون کوهی بالای‌سر آنها بودعبور کردند ، تا فرعون و لشگریانش بدریا رسیدند چون فرعون‌راه‌های عبور را مشاهده کرد بیاران خود امر نمود داخل دریا شوند آنها امتناع کرده و ترسیدند وارد شوند فرعون پیشا پیش آنها قصد ورود بدریا نمود اسب سواری او تمکین ننمود جبرئیل بصورت بشر سواربر مادیانی ممثل‌شده‌داخل دریاشداسب‌فرعون‌نیز بدنبال‌آن وارد دریا شده لشگریان فرعون هم درعقب او وارد دریا گردیدند همینکه آخرین فرد اصحاب موسی از دریا خارج شدآخرین سوارفرعونیان نیز داخل دریا شد و بناگاه آبهای دریا روی هم درغلطیده تمام لشگریان فرعون و فرعون در زیر توده‌های متراکم آب دریا غرق شدند فرعون در لحظاتی که مرگ قطعی خودرا دربرابرچشم دید خواست بخدای موسی وبنی‌اسرائیل ایمان آورد که لجن دریا بدهانش وارد شده وبدرك واصل گردید .

قوله تعالی : **واتل عليهم نبأ ابراهيم**

داستان حضرت ابراهیم را درسوره انعام ذیل‌آیه ٧٤ بخش دوم تفسیر بیان کردیم بآنجا مراجعه شود .

در کافی ذیل آیه **واجعل لی لسان صدق فی الاخرین** از حضرت صادق علیه‌السلام

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

گفت: پروردگار مشرق‌ومغرب وآنچه بین آندواست، اگرشما بقدرت وعظمت‌آن تفکر وتعقل روا دارید تصدیق مینمائید (۲۸) فرعون گفت اگر جز من‌خدای دیگری راپرستش کنی ترا زندانی خواهم کرد (۲۹)موسی گفت اگربرصدق گفتار خودم حجت‌ودلیلی ارائه نمایم بازمرا زندانی مینمائی (۳۰) فرعون گفت اگرراست میگوئی آنچه‌داری بیاور (۳۱) موسی عصای خود را انداخت واژدهای بزرگی شد (۳۲) و دست خودرا از گریبان بیرون کشید بناگاه در مقابل تماشاچیان بدرخشید (۳۳) فرعون بجمعیتی که پیرامونش بودند گفت‌حقا که این مرد جادوگر دانائی است (۳۴) میخواهد با این جادو وسحر خودشما را ازسرزمین مألوف خارج سازد در این باره چه میگوئید (۳۵) بفرعون گفتند او وبرادرش را معطل کنید و اشخاصی‌را باطراف شهرها بفرستید (۳۶) تا آنکه تمام جادوگران وساحران دانا را حضورت بیاورند (۳۷)

روایت کرده که فرمود مراد از زبان راست در این آیه وجود حضرت امیر المؤمنین علیه‌السلام میباشد.

ونیزدرذیل آیه **الامن اتی الله بقلب سلیم** ازحضرت صادق علیه‌السلام روایت کرده فرمود سلیم کسی است که درموقع ملاقات پروردگارغیرازخدا دردل اوچیزی نباشد و هر قلبی که دچارشرك ویاشك باشد شایستهٔ قرب خدا نباشد و صاحب چنین قلبی ساقط گردد وخداوند دراین آیه اراده داشته که بندگانش زهد اختیار کنند ورغبتی بدنیا ننمایند.

طبرسی نیزازآنحضرت روایت کرده که فرمود صاحب قلب سلیم حب دنیا را بدل راه نمیدهد زیرا پیغمبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمود حب دنیا سرآمد تمام خطاها ومعاصی است.

و در کافی ذیل آیه **وما اضلنا الا المجرمون فمالنامن شافعین** از عبدالحمید وابشی روایت کرده گفت حضورحضرت باقر علیه‌السلام عرض کردم همسایه‌ای دارم که مرتکب محرمات شده و واجبات را ترك مینماید حتی نماز روزانه را بجا نمیآورد حضرت تعجب نموده وپس ازذکر سبحان الله فرمودند: گناهکارترازهمسایهٔ تو ناصبی‌ها هستند که دشمن ما آل محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله میباشند بدان و آگاه باش نیست بندهٔ مومنی که حدیث ما را بشنود وازبرای ما رقت کند مگرآنکه فرشتگان پشت او را مسح نموده وازبرای اواستغفار کنند

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

فجمع السحرة لميقات يوم معلوم (۳۸) و قيل للناس هل انتم مجتمعون
(۳۹) لعلنا نتبع السحرة ان كانوا هم الغالبين (٤٠) فلما جاء السحرة قالوا
لفرعون ائن لنا لاجراً ان كنا نحن الغالبين (٤١) قال نعم و انكم اذاً
لمن المقربين (٤٢) قال لهم موسى القوا ما انتم ملقون (٤٣) فالقوا
حبالهم و عصيهم و قالوا بعزة فرعون انا لنحن الغالبون (٤٤) فالقى
موسى عصاه فاذا هى تلقف ما يأفكون (٤٥) فالقى السحرة ساجدين (٤٦)

وباوخطاب میشود هر کس بتوهمراهی کرده باخود داخل بهشت کن و کمترین عده‌ای که شخص مؤمن شفاعت مینماید سی نفر است ولی شفاعت درحق ناصبی مقبول نیست وبهمین جهت اهل جهنم میگویند ازبرای ما دوست وشفیعی وجود ندارد .

ودرحدیث دیگر ازمحمد بن سالم روایت کرده گفت از حضرت باقر علیه السلام سئوال کردم مجرمون چه اشخاصی باشند که مردم‌را ازراه‌راست منحرف نموده وبضلالت میاندازند؟ فرمود آنها مسلمانانی هستند که دراعمال و کردارپیروی ازمشرکین میکنند .

ابن بابویه ذیل آیه «فما لنا من شافعین و لا صدیق حمیم» از فضل بن عبدالملك روایت کرده گفت حضرت صادق علیه السلام فرمود اول عنوان نامهٔ اعمال مؤمن همانست که مردم دربارهٔ او میگویند اگر سخن خیر ونیکو در باره او گفته شود نامه او خیراست وچنانچه نسبت بدی باو بدهند نامه اعمال او شر است و نخستین تحفه‌ایکه برای مؤمن فرستاده میشود مغفرت وآمرزش اواست باکسانیکه جنازه‌اورامشایعت کرده‌اند ، سپس آن حضرت فرمودای فضل بمسجدنمیروند مگروافدین هرقبیله و داخل مسجد نمیشوند مگر نجباء مردم ، ای فضل کمترین پاداشی که خداوند بروندگان مسجد عطامیفرمایدسه چیز است : هر گاه دعا کند و ازخداوند بخواهد که او را داخل بهشت فرماید اجابت کند و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

پس عده بیشماری ساحر و جادو گر جمع شدند تا در روز معینی که باموسی قرارداده بودند حاضر شوند (۳۸) و بمردم شهر گفتند شما هم در آن روز جمع شوید تا شاهد کارهای موسی و مدعیان باشید (۳۹) تا اگر جادو گران وساحران غلبه کردند ما هم از آنها پیروی کنیم (۴۰) همینکه ساحران حضور فرعون رسیدند گفتند اگرما تفوق یافته و غلبه نمودیم پاداش و جائزه‌ای خواهیم داشت (۴۱) فرعون گفت آری اگرشما غالب شوید ازمقربین درگاه ما خواهید شد (۴۲) موسی بجادو گران گفت آنچه که میخواهید بیفکنید بیاندازید (۴۳) آنها هم ریسمانها وعصاهای خود را انداخته و گفتند بمقام و ـ ت فرعون ماغالب خواهیم شد (۴۴) آنگاه موسی عصایش را انداخت و هرچه آنها با شعبده و سحر باطل خود ساخته بودند بکام اژدها فرورفت (۴۵) با مشاهده آن حال تمام جادو گران بسجده در افتادند (۴۶)

چنانچه ازخداوند دفع مکروه وبلائی را مسئلت نماید پروردگارازاودفع بلا کند و دیگر آنکه خداوند درمسجد برادرودوستی باو عطا فرماید که بدین او سودمند باشد پس ازآن فرمود:مسلمانان بعدازاسلام هیچ فائده‌ای نمیبرند بهتر ازفائده‌ای که از برادران مسلم خود میبرند ای فضل ازفقرا و بینوایان شیعیان ما دوری نکن همانا فقیری از ایشان درآخرت میتواند بقدر مردم قبیلهٔ ربیعه و مضر که از پرجمعیت‌ترین قبایل عرب است شفاعت کند آیا بکلام پروردگار که در بارهٔ دشمنان شما فرموده توجه میکنی در وقتی که شما از یکدیگر شفاعت میکنید میگویند (ما دراین روز بدبختی شفیع و دوستی نداریم تا از ما حمایت وپشتیبانی نماید).

در حدیث دیگر فرمود مقام دوست بسیار بزرگ است بطوریکه اهل دوزخ هم در قیامت آرزوی دوست ورفیقی میکنند و آیه فوق را تلاوت فرمودند.

و از سلیمان بن خالد روایت کرده گفت روزی حضور حضرت صادق علیه السلام شرفیاب بودم میفرمود بخدا قسم ما انقدر از شیعیان خودشفاعت کنیم که دشمنان ما آرزو کنند ایکاش ماهم دوست آل محمد صلی الله علیه و آله واز شیعیان آنها بودیم تا امروز ازشفاعت ایشان بهره‌مند میشدیم و ازحضرت باقر علیه السلام روایت کرده که باصحاب خود میفرمود آیا برادران ثروتمند

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

قالوا آمنا برب العالمين (۴۷) رب موسى وهرون (۴۸) قال امنتم له قبل ان اذن لكم انه لكبيركم الذى علمكم السحر فلسوف تعلمون لاقطعن ايديكم و ارجلكم من خلاف و لاصلبنكم اجمعين (۴۹) قالوا لاضير انا الى ربنا منقلبون (۵۰) انا نطمع ان يغفرلنا ربنا خطايانا ان كنا اول المؤمنين (۵۱) و اوحينا الى موسى ان اسر بعبادى انكم متبعون (۵۲) فارسل فرعون فى المدائن حاشرين (۵۳)

وغنی شما را دراموال خود شریك کرده وازشما دستگیری مینمایند؟حضورش عرض کردند خیرای فرزند رسول خدا فرمود پس دراینصورت آنها برادران دینی شما نمیباشند .

قوله تعالی : کذبت قوم نوح المرسلین

قوم نوح نیزپیغمبران را تکذیب کردند و مقصود از رسولان پیغمبرانی هستند که اززمان آدم تاعصر نوح برخلق مبعوث شده اند .

داستان نوح و تکذیب قوم آنحضرت را در سوره هود ذیل آیه ۲۶ در بخش سوم تفسیرودرسورهٔ اعراف ذیل آیه ۵۹ بخش دوم بیان نمودیم .

قوله تعالی : کذبت عاد المرسلین

قوم عاد هم رسولان پروردگاررا تکذیب نمودند داستان هود وقوم عاد ذیل آیه ۵۱ وداستان صالح وقوم ثمود ذیل آیه ۶۳ سورهٔ هود دربخش سوم تفسیربیان شده است .

قوله تعالی : کذبت قوم لوط المرسلین

قوم لوط نیزرسولان خدا را تکذیب کردند .

شرح حال قوم لوط درسورهٔ اعراف ذیل آیه ۸۰ دربخش دوم تفسیربیان شده است .

کذب اصحاب الایکة المرسلین

اصحاب ایکه هم رسولان حق را تکذیب نمودند .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و گفتند ما بپروردگار عالمیان ایمان آوردیم (۴۷) همان خداوند و پروردگار موسی و هارون (۴۷) فرعون غضبناك شده گفت پیش از آنکه از من اجازه بگیرید ایمان آوردید حتماً او استاد و بزرگتر شما است که بشما تعلیم سحر نموده بزودی میدانید چکونه شما را بکیفر میرسانم از این خلافی که از شما سر زد دست وپای شما را قطع نموده و همه را بدار مجازات مصلوب میکنم (۴۹) گفتند هیچ اهمیت ندارد ما بسوی پروردگار خود بر میگردیم (۵۰) ما اول کسانی هستیم که بخدا ایمان آورده‌ایم امید آنرا داریم پروردگار ما از گناهان ما بلطف خویش بگذرد (۵۱) آنگاه بموسی وحی کردیم که شبانه بندگان مرا از مصر بیرون ببر تا شما را فرعونیان تعقیب نمایند (۵۲) فرعون پس از خروج بنی اسرائیل کسانی را فرستاد تا لشگریان را از شهرها جمع آوری کنند (۵۳)

داستان شعیب واصحاب ایکه را درسورهٔ اعراف ذیل آیه ۸۵ دربخش دوم و درسورهٔ هود ذیل آیه ۸۴ دربخش سوم تفسیر بیان نموده‌ایم بآنجا مراجعه شود.

پروردگار پس از ذکر انبیاء سلف وشرح داستان اقوام گذشته موضوع نزول قرآن و بعثت پیغمبر اکرم را بیان کرده ومیفرماید:

و انه لتنزیل رب العالمین نزل به الروح الامین علی قلبك لتکون من المنذرین بلسان عربی مبین

این قرآن از جانب پروردگار جهانیان نازل شده و این قرآن را روح الامین بر دل تو فرود آورده تا با زبان فصیح عربی و بیان حقایق این کتاب آسمانی مردم را از عذاب خدا بترسانی.

در کتابهای آسمانی پیش خبر نزول این قرآن و بشارت بعثت پیغمبر خاتم داده شده بود.

در کافی از حنان بن سدیر روایت کرده گفت از حضرت باقر علیه السلام معنای نزل به الروح الامین را سئوال کردم فرمود آنچه را روح الامین جبرئیل نازل کرد ولایت امیر المؤمنین علیه السلام بود.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ان هولاء لشرذمة قليلون (٥٤) و انهم لنا لغائظون (٥٥) و انا لجميع حاذرون (٥٦) فاخرجناهم من جنات و عيون (٥٧) وكنوز و مقام كريم (٥٨) كذلك و اورثناها بني اسرائيل (٥٩) فاتبوهم مشرقين (٦٠) فلما تراء الجمعان قال اصحاب موسى انا لمدركون (٦١) قال كلا ان معي ربي سيهدين (٦٢) فاوحينا الى موسى ان اضرب بعصاك البحر فانفلق فكان كل فرق كالطود العظيم (٦٣)

در بصائر الدرجات از ابی محمد روایت کرده گفت حضور حضرت باقر علیه السلام عرض کردم مرا از ولایتی که جبرئیل در روز غدیر از طرف پروردگار نازل کرد آگاه سازید در جوابم نزل به الروح الامین را تلاوت نموده و فرمود آنچه جبرئیل بر دل مبارك پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله نازل کرد ولایت امیر المؤمنین علیه السلام بود.

در کافی از محمد بن فضیل روایت کرده گفت حضرت موسی بن جعفر علیه السلام فرمود ولایت امیر المؤمنین علیه السلام در کتابهای تمام پیغمبران سلف نوشته شده و خداوند هیچ پیغمبری را مبعوث نکرد مگر آنکه بایشان بشارت نبوت محمد صلی الله علیه و آله و ولایت وصی او علی بن ابیطالب علیه السلام را داده است.

محمد بن عباس از ابی محمد حناط روایت کرده گفت از حضرت باقر علیه السلام معنای آیه و انه لفی زبر الاولین را سئوال نمودم فرمود مقصود ولایت امیر المؤمنین علیه السلام است که در کتب پیغمبران سلف هم بیان شده.

اولم یکن لهم آیة ان یعلمه علماؤ بنی اسرائیل

آیا این مطلب از آیات بزرك نیست که دانشمندان وعلماء بنی اسرائیل از کتابهای آسمانی پیغمبران سلف ازبعثت محمد صلی الله علیه و آله و نزول قرآن واقف بودند.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و میگفت بنی اسرائیل جمع قلیلی میباشند (۵۴) و ما نسبت بایشان خشمگین و غضناك هستیم (۵۵) وتمام ما مسلح میباشیم (۵۶) ما آنها رااز باغها وچشمه‌ها بیرون رانده وبسوی دریای هلاك روان ساختیم (۵۷) و از ثروت و گنج و مناصب و مقامات عالیه محرومشان نمودیم (۵۸) و این چنین ما بنی‌اسرائیل‌را وارث آن شهرودیار وثروت ومقام کردیم (۵۹) در موقع بر آمدن آفتاب فرعونیان بنی‌اسرائیل را تعقیب نمودند (۶۰) همینکه طرفین یکدیگر را مشاهده کردند یاران موسی (بنی اسرائیل) گفتند اکنون گرفتار فرعونیان میشویم (۶۱) موسی گفت خاطر جمع باشید خدای من با منست ومرا هدایت ورهبری میفرماید (۶۲) و بموسی وحی نمودیم که عصای خود را بدریا بزند و چون عصای خود را بآب زدآب دریا شکافته شدومانند کوه‌های بلند روی هم جمع گردیدند (۶۳)

طبرسی از ابن عباس روایت کرده سبب نزول آیه فوق آن بود که مشرکین مکه کسانی نزد یهودیان مکه فرستادند تا ازآنها دربارهٔ بعثت پیغمرخاتم و نعت وصفات او تحقیق و پرسش کنند علماء بنی اسرائیل گفتند ما درتورات و کتب آسمانی پیشین وصف محمد صلی الله علیه و آله ورسالتش را خوانده ودیده‌ایم پروردگار آیه فوق را فرستاد و فرمود شهادت و گواهی علماء بنی‌اسرائیل بربشارت دادن کتابهای آسمانی سلف برسالت محمد صلی الله علیه و آله وآمدن قرآن خودآیت بزرگی است برحق وحقیقت آنحضرت .

ولو نزلناه علی بعض الاعجمین فقرأه علیهم ماکانوا به مؤمنین

اگراین قرآن را بزبان عجمها نازل میکردیم و برای مردم عرب زبان میخواندیم بآن ایمان نمیآوردند .

علی بن ابراهیم از حضرت صادق علیه السلام ذیل آیهٔ فوق روایت کرده فرمود اگر قرآن بزبان عجمی نازل میشد اعراب بآن ایمان نمیآوردند امـا بزبان عربی نازل شد و فارسی زبانان (عجمها) بقرآن ومحمد صلی الله علیه و آله ایمان آوردند وایمان آوردن ایرانیان بقرآن خود فضیلتی برای ایشان است .

کذلك سلکناه فی قلوب المجرمین لایؤمنون به حتی یروا العذاب الالیم

ما این قرآن را همچنانکه بزبان عربی فصیح نازل کردیم بدل تبهکاران گذراندیم

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و ازلفنا ثم الاخرين (٦٤) و انجينا موسى و من معه اجمعين (٦٥)
ثم اغرقنا الاخرين (٦٦) ان في ذلك لآية وما كان اكثرهم مؤمنين (٦٧)
وان ربك لهو العزيز الرحيم (٦٨) و اتل عليهم نبا ابرهيم (٦٩) اذ قال
لابيه و قومه ما تعبدون (٧٠) قالوا نعبد اصناماً فنظل لها عاكفين (٧١)
قال هل يسمعونكم اذتدعون (٧٢) اوينفعونكم اويضرون (٧٣) قالوا بل
وجدنا ابائنا كذلك يفعلون (٧٤) قال افرايتم ما كنتم تعبدون (٧٥)

تا عذاب دردناك را بچشم دل مشاهده كنند يعنى براى اتمام حجت به پيغمبر اكرم صلى الله عليه و آله و سلم امر كرديم اين قرآن را بر كفار و تبهكاران قرائت نموده و بردل آنها القاء كند و تفسير و تاويل آيات را براى ايشان بيان سازد تا حجت برآنها تمام شود واين امر لطفى است از جانب پروردگار كه مكلف را تحريك و تشويق بر تفكر و تدبر مينمايد و هر كس انديشه و تفكر پيشه سازد بمعرفت خواهد رسيد و آنكه نظر و انديشه ننمايد در گمراهى وضلالت باقى بماند وحجت براوتمام شود .

سپس پروردگاوخبرميدهد كه بااين وصف كفاربقرآن و پيغمبر ايمان نياوردند تا بچشم خود عذاب ما را مشاهده كنند ودرد وشكنجه آنرا احساس نمايند وبيچاره ومضطر شوند كه البته در آنموقع ايمان آنها بى ثمر بوده و سودى ندهد، زيرا عذاب پروردگار نابهنگام ميرسد وتبهكاران درغفلت و بى خبرى بسر ميبرده‌اند ازآنوقت ميگويند آيا بما مهلتى داده نميشود؟آيا براى كيفروعذاب ما تسريع وتعجيل بعمل مياورند !؟

صحابه روايت كرده‌اند كه سبب نزول آيه آن بود كه كفارمى گفتند اى محمد صلى الله عليه و آله و سلم عذابى كه ما راازآن ميترسانى ووعده ميدهى چه وقت خواهد رسيد؟ پروردگار آيه فوقرا درپاسخ گفتارآنها نازل كرد وفرمود اين كفار درنزول بلا و عذاب ما شتابزدگى مينمايند

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و بدنبال بنی اسرائیل دیگران را بسوی دریا آوردیم (٦٤) پس از آنکه موسی و تمام همراهانش را ازغرق شدن رهانیدیم (٦٥) تعقیب کنندگان را در آب غرق نمودیم (٦٦) واین حادثه نجات بنی‌اسرائیل، وغرق فرعونیان آیت بزرگی بود ولی بیشتر مردم ایمان نمیآورند (٦٧) درحالی که پروردگارتومقتدرومهربانست (٦٨) ای پیغمبر داستان ابراهیم را برامت بیان کن (٦٩) وقتی که بپدر و مادر و قوم خود گفت شما چه چیزی را پرستش می کنید (۷۰) گفتند مابت‌هائی را پرستش مینمائیم ودرعقیدهٔ خود استوار و ثابت بوده و هستیم (۷۱) ابراهیم سئوال کرد اگراین بت‌های خود را صدا بزنید می‌شنوند (۷۲) وآیا وجود این اصنام برای شما سود و زیانی دارند (۷۳) گفتند ما پدران خود را برپرستش این بتان یافته‌ایم (۷٤) ابراهیم گفت هیچ میدانید آنچه را که شما معبود خود قرار داده‌اید (۷۵)

ای پیغمبرتو می‌بینی و میدانی که اگر ما چندسالی آنها را در دنیا متنعم بسازیم عاقبت آنچه که بایشان وعده داده شده میرسد و تمام آنها یکسر هلاك میشوند و آنچه در دنیا بهره‌مند شده واندوخته بوده‌اند برای نجات ازعذاب ورهائی آنها مفید ومؤثر نخواهد شد.

محمدبن عباس از معلی بن خنیس روایت کرده گفت ازحضرت صادق علیه‌السلام معنای این آیه را سئوال نمودم:

افرایت ان متعنا هم سنین ثم جا ئهم ما کانوا یوعدون

فرمود مراد از وعدهٔ خداوند در این آیه ظهور حضرت حجة علیه‌السلام است هنگامی که بامرپروردگارآن حضرت ظهور مینماید آنچه بنی امیه از مال و ثروت و متاع دنیا اندوخته‌اند سودی بمیبرند وازعذاب خدا و کشته شدن بدست آنحضرت نجات نمی‌یابند.

در کافی ذیل آیه فوق از حضرت صادق علیه‌السلام روایت کرده فرمود وقتی که پیغمبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله درخواب دید بنی‌امیه ازمنبرش بالا رفته وبرمسند حضرتش نشسته و مردم را گمراه وبزمان جاهلیت برمیگردانند بسیارمتأثرواندوهناك شد جبرئیل فرودآمد وچون آنحال را مشاهده کرد علت اندوه پیغمبر را پرسید، آنحضرت رؤیای خود را بیان فرمود جبرئیل گفت بخدائی که شما را بحقیقت مبعوث فرموده من اطلاعی ندارم و بآسمان بالا

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

انتم و اباؤكم الاقدمون (۷۶) فانهم عدو لي الا رب العالمين (۷۷)
الذي خلقني فهو يهدين (۷۸) و الذي هو يطعمني و يسقين (۷۹) و اذا
مرضت فهو يشفين (۸۰) و الذي يميتني ثم يحيين (۸۱) و الذي اطمع
ان يغفر لي خطيئتي يوم الدين (۸۲) رب هب لي حكما و الحقني
بالصالحين (۸۳) و اجعل لي لسان صدق في الاخرين (۸٤) و اجعلني
من ورثة جنة النعيم (۸۵) و اغفر لابي انه كان من الضالين (۸۶)

رفت طولی نکشید که فرود آمده و این آیه و سورهٔ قدر را آورده که در آن خداوند شب قدر را بهتر از هزار ماه که دورهٔ حکومت و تسلط بنی امیه است بیان نموده سپس برای اتمام حجت میفرماید :

وما اهلكنا من قرية الا لها منذرون ذكرى و ما كنا ظالمين

ما هیچ شهر و دیاری را هلاك و نابود نکردیم مگر آنکه برای هدایت و نجات مردم آن ترساننده فرستادیم تا آنها را از عواقب وخیم مخالفت و عذاب نا فرمانی ما بترسانند و فرستادن پیغمبران خود وسیلهٔ انتباه و هشداری است و ما هرگز ستمکار نبوده و بی جهت کسی را عذاب ننموده‌ایم .

ما تنزلت به الشياطين وما ينبغي لهم و ما يستطيعون

این قرآن را هرگز شیاطین نازل نکرده و شایسته آنها نبوده و نمیتوانند و توانائی و قدرت بر چنین کار مهمی را ندارند .

طایفهٔ شیاطین از شنیدن وحی پروردگار بر کنار و محروم هستند زیرا هر وقت شیاطین بخواهند بالا بروند فرشتگان آنها را با تیر شهاب رانده و برمیگردانند .

این آیه رد بر گفتار و خیالات باطلهٔ قریش است زیرا آنها می گفتند شیاطین قرآن

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

شما وپدران شما که ازقدیم پرستش مینموده‌اند (۷۶) تمام‌آن بت‌ها مورد نفرت و عداوت من است مگر خداوند یکتای جهانیان (۷۷) آن خدائی که مرا بیافرید وهم او که مرا رهبری فرمود (۷۸) و آن خدائی که مرا خوردنی و آشامیدنی مرحمت میفرماید (۷۹) وهمان خدائی که چون بیمار شوم مرا شفا داده و دردم را علاج مینماید (۸۰) اوست که مرا میمیراند و پس ازمرك زنده میکند و حیوة جاوید می‌بخشد (۸۱) او آن خدائی است که من امیدوارم در روزقیامت گناهان مرا بیامرزد (۸۲) پروردگارا مرا براین قوم مشرك حاکم گردان و به بندگان صالح خود ملحق نما (۸۳) و مرا بزبان آیندگان خوشنام گردان (۸۴) ومرا ازوارثان بهشت پر نعمت خود قرار داده (۸۶)

را بزبان محمد ﷺ تلقین می کنند پروردگار میفرماید شیاطین هرگز قدرت و توانائی ندارند و ما وحی خود را از هر گونه چیزی حفظ و حراست خواهیم نمود و سپس خطاب به‌پیغمبرمی کند ولی مقصود امت آنحضرت است ومیفرماید:

فلا تدع مع الله الهاً آخر فتکون من المعذبین

ای رسول گرامی جز خداوند یکتا کسی را بخدائی مخوان وگرنه از اهل عذاب خواهی شد.

و علت آنکه پیغمبر را به تنهائی مخاطب قرار داده آنست که مردم بدانند هرگاه شخص بزرگی را تهدید ووعید کردن اینچنین باشد، تهدید اشخاص‌عادی‌و کوچك بطریق اولی سهلتر وبی اهمیت‌تر خواهد بود.

وانذرعشیرتك الاقربین

ابن بابویه ذیل آیه وانذرعشیرتك الاقربین بسند خود ازریان بن‌صلت روایت کرده گفت روزی جمع کثیری ازعلماء مذاهب درمجلس مأمون حضورداشتند بحضرت رضا علیه‌السلام خطاب نموده گفت ممکن است از شما تقاضا کنم بیان کنید که آیا در قرآن خداوند برگزیدگان آل محمد ﷺ را بطور صریح و یا غیر صریح بیان فرموده است یا خیر

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و لا تخزني يوم يبعثون (۸۷) يوم لاينفع مال و لا بنون (۸۸) الامن
اتى الله بقلب سليم (۸۹) و ازلفت الجنة للمتقين (۹۰) و برزت الجحيم
للغاوين (۹۱) و قيل لهم اينما كنتم تعبدون (۹۲) من دون الله هل
ينصرونكم او ينتصرون (۹۳) فكبكبوا فيها هم و الغاوون (۹۴) و جنود
ابليس اجمعون (۹۵) قالوا و هم فيها يختصمون (۹۶) تالله ان كنا لفي
ضلال مبين (۹۷) اذ نسويكم برب العالمين (۹۸)

حضرت رضا عليه السلام فرمود غير از آنچه درباطن قرآن است در دوازده موضع بطور وضوح این معنی بیان شده از آن جمله آیه وانذرعشیرتك الاقربین ورهطك المخلصین است و درقرآن ابی بن کعب وابن مسعود ثبت این آیه باجمله ورهطك المخلصین بوده و این خود منزلت بلند وفضیلتی بزرك است که خداوند آل محمد صلی الله علیه و آله را بخصوص وسایرمردم را بطورعموم قصد فرموده ودرروایت علی بن ابراهیم است که مراد از رهط علی وحمزه وجعفر وحسن و حسین وائمه ازآل محمد علیه وعلیهم السلام میباشند .

وفرمود چون این آیه درمکه برپیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله نازل شد چهل نفر ازبنی‌هاشم که تماماً وابسته حضرتش بودند دعوت فرمود پس از پذیرائی و طعامی که بایشان داد فرمود از میان شما کیست که مرا یاری نموده و دین خدارا حمایت کند تا اورا وصی و جانشین خود سازم ابولهب بحاضرین گفت زود متفرق شوید زیرا حتماً محمد صلی الله علیه و آله شما را سحر میکند و همگی متفرق شده رفتند مرتبه دوم پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله خویشان خود را جمع نموده وضیافتی داد و سپس فرمود هر کس از شما اول بمن ایمان بیاورد اورا وصی و وزیروجانشین خود مینمایم این مرتبه نیز براثر تحریك ابولهب حضار مجلس متفرق شدند نتیجه‌ای حاصل نگردید روزسوم باز پیغمبراکرم بستگان و خویشان ازعشیرهٔ خود را در

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

روزی که مرا از کوربرمی‌انگیزانی رسوا و خوار مفرما (۸۷) همان روز وانفسا که مال و اولاد مفید واقع نمیشود (۸۸) کسی سود نمیبرد مگر آنکه با دلی پاك رو بخدا رفته باشد (۸۹) در آن روز بهشت را برای پرهیزکاران نزدیك نمایند (۹۰) و دوزخ را برای گمراهان پدیدار کنند (۹۱) ودرآن روزبکافران گفته میشودآنچه ستایش میکردید کجا هستند؟ (۹۲) آنهائی‌را که بجای‌خدا پرستش میکردیدآیا امروزمیتوانند بشما کمك نموده و از شما دفاع کنند (۹۳) آنها و معبودهای ایشان برو در آتش می‌افتند (۹٤) همانطور لشکریان شیطان نیز بدوزخ میروند (۹۵) ودرجهنم با یکدیگر بمخاصمه وجدال پرداخته ومیگویند (۹۶) بخدا قسم ما دریك گمراهی روشنی بودیم (۹۷) وقتی که ما شما را برابربا پروردگار عالم مورد پرستش قرار دادیم (۹۸)

مجلسی‌جمع نموده وپس ازصرف شیرو پذیرائی بایشان خطاب نموده فرمود: کیست ازمیان شما که بمن ایمان‌آورده مرا یاری نماید دین مرا ادا کند ووعدهٔ مرا انجام دهد وجانشین ووزیرووصی من شود؟ ناگاه علی‌بن ابیطالب علیه‌السلام که ازنظرسن کوچکتر ازتمام حاضرین و فاقد ثروت و مال بود برخاست و گفت یا رسول الله من حاضرم بآنچه فرمودی عمل کنم پیغمبرفرمود یاعلی تو وصی ووزیروجانشین من میباشی .

اقوام‌آنحضرت ازمجلس برخاسته وبطریق استهزاء بابوطالب گفتند مبارك بادبرتو ای ابوطالب محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله پسربرادرت فرزند خودت را برتوامیر کرد .

ابن عباس گفت چون‌آیه فوق نازل شد پیغمبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله بکوه صفا تشریف برد ومردم را صدا کرد وآنها ازاطراف وجوانب بحضورش رفتند و کسانی که شخصاً نتوانستند شرفیاب شوند شخصی را از طرف خود فرستادند پیغمبرفرمود اگر من بشما بگویم که در زیر این کوه لشکری مهیا و آماده است که بر شما تاخته و اموالتان را بغارت ببرند مرا تصدیق کرده وراستگو میدانید؟ گفتند بلی فرمود پس بدانید که من‌شما را ازعذاب سخت خدامیترسانم، ابولهب گستاخی‌نموده گفت: تبّاًلك زبانت بریده باد امروز همهٔ ما را برای این دعوت کرده بودی .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وما اضلنا الا المجرمون (۹۹) فما لنا من شافعين (۱۰۰) ولا صديق
حميم (۱۰۱) فلو ان لنا كرة فنكون من المؤمنين (۱۰۲) ان في ذلك لاية
وما كان اكثرهم مؤمنين (۱۰۳) وان ربك لهوالعزيز الرحيم (۱۰۴) كذبت
قوم نوح المرسلين (۱۰۵) اذ قال لهم اخوهم نوح الاتتقون (۱۰۶) اني
لكم رسول امين (۱۰۷) فاتقوا الله واطيعون (۱۰۸) وما اسئلكم عليه
من اجر ان اجري الا على رب العالمين (۱۰۹)

خداوند درقبال این جسارت ابولهب سورهٔ تبت را نازل فرمود.

واخفض جناحك لمن ابتعك من المؤمنين

ای پیغمبر بمؤمنینی که از تو پیروی میکنند تواضع نما ـ و خفض جناح کنایه از فروتنی است.

فان عصوك فقل انی بری مما تعملون

وچنانچه ترا نافرمانی کنند بآنها بگومن ازآنچه می کنید بیزارم.

ابن بابویه ذیل آیه فوق از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود معنای آیه چنین است:

ای پیغمبر اگربعد ازتومسلمین درولایت علی علیه السلام وائمه‌ترا نافرمانی کنند بایشان بگومن ازشما وعصیان ونافرمانی شما بیزارم، زیراکه پیغمبرحیوة ومماتش یکسان است معصیت ونافرمانی درحال حیوة ومماتآنحضرت فرقی ندارد.

وتوكل على العزيز الرحيم الذى يريك حين تقوم

ای پیغمبرامرخود را بخدای غالب وتوانا تفویض کن تا ازدشمنانش انتقام کشیده وبدوستانش لطف ومهربانی نماید آن خدائی که چون بنماز برخیزی و یا کارهائی که

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و ما را مردم گمراه و تبهکار از راه منحرف نموده بضلالت انداختند (۹۹) و ما دراین روز بدبختی نه شفیعی داریم (۱۰۰) و نه دوست و رفیقی داریم که از ما حمایت و پشتیبانی نمایند (۱۰۱) دراین ندامت وپشیمانی گمراهان آیت وعبرتی است ولیکن بیشتر مردم باز هم ایمان نمیآورند (۱۰۲) پس ای کاش باز هم ما بدنیا برمیگشتیم تااز مؤمنان باشیم (۱۰۳) و البته پروردگار تو مقتدر و مهربان و رؤفست (۱۰۴) قوم نوح نیز رسولان حق را تکذیب کردند (۱۰۵) آن وقتی که برادرشان نوح گفت آیا وقت آن نرسیده که پرهیز کار شوید (۱۰۶) من برای شما رسولی خیرخواه وامین هستم (۱۰۷) از خدا بترسید و پرهیز کار شده و از خدا پیروی کنید (۱۰۸) و من از شما مزد رسالت نمیخواهم زیرا چشم امید و پاداش فقط بخدای عالم دوخته‌ام (۱۰۹)

مینمائی می‌بیند وتقلبك فی‌الساجدین ونیز گردیدن ترا درمیان سجده کنندگان می‌بیند.

امامیه این آیه را یکی از دلائل موحد و مؤمن بودن پدران رسول اکرم ﷺ میدانند چه خداوند میفرماید.

ای پیغمبر گردیدن و نقل و انتقال تو را در پشت سجده کنندگان می‌بینم زیرا حضرتش از پشت طیب و طاهری به پشت طیب و طاهر دیگری منتقل میشد تا بالاخره از صلب عبدالله ظاهر گردید.

ابن بابویه وشرف الدین از جابربن یزید جعفی ذیل آیه فوق روایت کرده‌اند که حضرت موسی‌بن جعفر علیه‌السلام فرمود خدایتعالی نور محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله را از نورعظمت و جلالت خود پدیدآورد وآن نورلاهوتی است که ازذات مقدس خویش جلوه گر شده و همان نوری است که چون موسی‌بن عمران تقاضای دیدارنمود براوتجلی کرد و موسی طاقت و توانائی رؤیت آنرا نداشته ومدهوش برزمین افتاد «وخرموسی‌صعقا» وآن نورهمان نورمحمد صلی‌الله‌علیه‌وآله بود که مشیت پروردگاربرآن تعلق گرفت تا محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله را ازآن نور بیافریند اول آن نوررا دوبخش فرمود ازشطراول محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله وازشطردیگرعلی‌بن ابیطالب علیه‌السلام را بیافرید و جزآن دو بزرگوار موجود دیگری را از آن نور خلق نفرمود خداوند محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُونِ (۱۱۰) قَالُوا أَنُؤْمِنُ لَكَ وَ اتَّبَعَكَ الْأَرْذَلُونَ (۱۱۱)
قَالَ وَ مَا عِلْمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۱۲) إِنْ حِسَابُهُمْ إِلَّا عَلَى رَبِّي لَوْ
تَشْعُرُونَ (۱۱۳) وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ (۱۱۴) إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ (۱۱۵)
قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا نُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ (۱۱۶) قَالَ رَبِّ إِنَّ
قَوْمِي كَذَّبُونِ (۱۱۷) فَافْتَحْ بَيْنِي وَ بَيْنَهُمْ فَتْحًا وَ نَجِّنِي وَ مَنْ مَعِيَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ (۱۱۸) فَأَنْجَيْنَاهُ وَ مَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ (۱۱۹)

علی را بدست قدرت خویش بیافرید وبنفس نفیس از روح خود بآن دو بزرگوار بدمید و بصورتی که میخواست مصورفرمود و ایشان را امین خود نمود و برخلایق خلیفه و گواه و زبان وعین خویشتن کرد وازعلم و دانش خود هر دو را بهرهٔ وافی داد وآنها را بر مغیبات خودآگاه ساخته وبیان را بایشان آموخت یکی را نفس ودیگری را روح خود مقررداشت قیام نکنند وبرپا نایستند یکی ازآنها بدون دیگری محمد صلی الله علیه و آله و علی علیه السلام اگرچه درظاهر بشرند ولی در باطن لاهوتی هستند و برای آنکه خلق قدرت دیدارشان را داشته باشند بصورت ناسوتی ظاهر وجلوه گر شدند چنانچه خداوند میفرماید و للبسنا علیهم ما یلبسون درآن دو نور پاك مقام پروردگار جهان موجود است و آنها حجاب خالق و آفرید گارتمام مخلوقات هستند برای وجود ایشان بخلقت خلق شروع وملك و مقادیر را بآنان ختم میفرماید.

وازنورمحمد صلی الله علیه و آله نوردخترش فاطمه را اقتباس فرمود همانطور که نورمحمد صلی الله علیه و آله را ازنورخود اقتباس فرمود پس ازآن از نور فاطمه و علی علیه السلام نور حسن و حسین و ائمه معصومین سلام‌الله علیهم اجمعین‌را اقتباس فرمود مانند اقتباس مصابیح وچراغها ازیکدیگر و تمام این معصومین از آن نور آفریده شده و پیوسته از صلب و رحمی پاك به پشت و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

از خدا ترسیده و راه اطاعت حضرتش را پیش بگیرید (۱۱۰) قوم بنوح گفتند آیا با این پیروان اندك وفرومایه‌ای که توداری ماباتوبگرویم (۱۱۱) نوح گفت من ازآنچه پیروانم انجام میدهند اطلاعی ندارم و لزومی ندارد که بدانم (۱۱۲) چه ایشان اگر شعور داشته باشند میدانند که سروکارآنها فقط باخداست (۱۱۳) ومن مؤمنین را از پیرامون خود طرد نمینمایم (۱۱۴) و من وظیفه دارم که مؤمنین را از خدا بترسانم (۱۱۵) قوم دو باره بنوح گفتند اگر ترك این سخنان خود نکنی ترا سنگسار خواهیم نمود (۱۱۶) نوح در مقام مناجات عرض کرد پروردگارا قوم من مرا تکذیب میکنند (۱۱۷) خداوندا میان من و ایشان گشایشی حاصل فرموده و مرا وهر کس که با من است از شر ایشان رهائی بخش (۱۱۸) نوح و همراهانش را که در کشتی قرار داشتند نجات داده و بساحل سلامت رسانیدیم (۱۱۹)

رحمی پاکیزه منتقل گردیده ومانند سایر افراد مردم از ماءِ مهین و نطفهٔ کندیده خلق نشده‌اند، بلکه نور هائی بودند که از اصلاب طاهرین بارحام مطهرات انتقال یافته‌اند چه ایشان برگزیدهٔ برگزیدگانند که خداوند آنها را برای خود انتخاب نموده و آنها را مخزن علم ودانش خویش ساخته وقائم‌مقائم وخلیفه پروردگار در نزد خلق هستند حقیقت ائمه درك نشود و کیفیت حقیقت وانیت ایشان هرگزشناخته نشود آنها ازجانب پروردگار ناطق ومبلغ اوامر ونواهی اوبوده وپروردگار بواسطهٔ ایشان قدرت وتوانائی خود را ظاهر کرده و آنها آیات و معجزات پروردگارند و بسبب ایشان پرستش ذات خود را بخلق شناسانده و بوسیله اینان او امر پروردگار اطاعت میشود و چنانچه ائمه نبودند مردم نمیدانستند چگونه خدا راستایش وپرستش کنند وقرارمیدهد امرخود را هر طور وهرچه بخواهد، ازکار ذات مقدسش سئوال کرده نمیشود، اما از کردارخلایق پرسش خواهند کرد

ونیز ازجابربن عبدالله انصاری روایت کرده گفت از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله سئوال شد وقتی که آدم دربهشت بودند کجا بودید؟ فرمود من درپشت آدم بودم وهمچنین درموقعی که نوح سوار کشتی میشد درصلب اوقرارداشتم همانطوروقتی که ابراهیم رابآتش نمرود انداختند درصلب اوبودم پیوسته خداوند مرا ازصلب های پاك و رحمهای پاکیزه بصلب‌ها ورحم‌های

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ثم اغرقنا بعد الباقين (١٢٠) ان في ذلك لاية و ما كان اكثرهم مؤمنين (١٢١)
و ان ربك لهو العزيز الرحيم (١٢٢) كذبت عاد المرسلين (١٢٣) اذ قال
لهم اخوهم هود الا تتقون (١٢٤) اني لكم رسول امين (١٢٥) فاتقوا
الله و اطيعون (١٢٦) و ما اسئلكم عليه من اجر ان اجري الا على رب
العالمين (١٢٧) اتبنون بكل ريع آية تعبثون (١٢٨) و تتخذون مصانع
لعلكم تخلدون (١٢٩) و اذا بطشتم بطشتم جبارين (١٣٠)

پاك منتقل ميفرمود تمام پدرانم هدايت كننده و هدايت كرده شده بودند و هر گز پدرانم با زنا ملاقات ننموده‌اند و چون خداوند از من عهد پيغمبری گرفت و ميثاق اسلام اخذ فرمود اوصاف مرا درتورية وانجيل بيان فرمود ومرا بآسمان ترقی داده و نام مرا از يكی ازاسماء خود محمود مشتق نمود .

ابن بابويه اين حديث را از طرق متعددی ذكر نموده و اضافه ميكند كه پيغمبر اكرم صلی الله عليه و آله فرمود پيوسته خداوندمرا ازصلبی بصلب ديگری انتقال داد تاصلب‌عبدالمطلب ازآنجا نورمرا دوقسمت فرمود قسمتی را درصلب‌عبدالله وقسمتی‌رادرصلب ابوطالب قرارداد ومرا بمقام نبوت ودارای بركت وبعلی مقام ولايت ووصايت داده ودارای فصاحت وفراست نمود اسامی من وعلی را از دواسم خويش بيرون آورد خداوند صاحب عرش محمود است و نام من محمد صلی الله عليه و آله وپرورد گاراعلی است و نام علی مشتق ازآن اسم است انه هوالسميع العليم آنخدائيست همه كه كارها را ميداندوتمام گفتار را ميشنود .

هل انبئكم على من تنزل الشياطين تنزل على كل افاك اثيم

چون درآيات پيش پرورد گارخبرداد كه قرآن را شياطين نازل نكرده و آن وحی است كه جبرئيل روح‌الامين ازجانب خدايتعالی فرود آورده در اين آيه ميفرمايد شياطين برد‌روغگويان گناهكاروزشت كردارنازل ميشوند .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

سپس بقیه آن قوم سر کش را غرق ونابود نمودیم (۱۲۰) این حادثه نوح وقوم اوخود آیت بزرك ووسیلهٔ عبرت است اما بازبیشترمردم ایمان نمیآورند (۱۲۱) و خدای توبسیار توانا ومهربانست (۱۲۲) قوم عاد هم رسولان پرورد گار را تکذیب کردند (۱۲۳) وقتی که هود با مهربرادری بایشان گفت آیا هنوزوقت آن نرسیده که خدا ترس وپرهیزکارشوید (۱۲۴) من برای شما پیغمبری خیرخواه وامین هستم (۱۲۵) از خدا بترسید و از اوامر پرورد گار پیروی واطاعت کنید (۱۲۶) و من برای رسالت خودم از شما مزدی نمیخواهم و پاداش از پرورد گار جهانیان می گیرم (۱۲۷) آیا شما این کاخ های سر بر فلك کشیده را بنا می کنید که خود را مشغول ساخته وازیاد خدا غافل بمانید (۱۲۸) و ساختمانها و بناهای محکم میسازید تا شاید در آنها جاویدان زند گانی کنید (۱۲۹) وچون خشم و غضب کنید مانند جباران دست بظلم و ستم می گشائید (۱۳۰)

و تو ای محمد دروغگو و زشت کردار نیستی و شیاطین بر تو چیره نمیشوند بلکه فرشتگان برتونازل شده و فرود میآیند وهنگام نزول وحی شیاطین استراق سمع کرده و پنهانی ازفرشتگان چیزی می‌شنیدند وبکهنه و اتباع خود میرساندند و بیشتر آنها از نزد خود چیزهائی بدروغ برآنچه شنیده بودند می‌افزودند و از زمان ولادت نبی اکرم صلی الله علیه و آله شیاطین ازاستراق سمع و گوش دادن دزدیده وپنهانی ممنوع ومحجوب شدند .

ابن بابویه ازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده که فرمود مراد از شیاطین دراین آیه هفت نفر از مشرکین میباشند: یکی مغیره دیگری بنان سوم صاید چهارم حمزة بن عماره بربری پنجم حارث شامی ششم عبدالله بن حارث وآخرین آنها پسرخطاب است اینها پنهانی و دزدیده گوش فرا میدادند و گفته‌های مؤمنین را باتباع خود میرساندند و بیشتر هم دروغ میگفتند .

والشعراء یتبعهم الغاون (مردم نادان از شعراء پیروی میکنند) .

ابن عباس گفته است جمعی از مردم نادان و زشت کردار معتقد بودند که شیاطین شعر را بشاعران تلقین میکنند و هرشاعری که شیطانش قوی‌تر باشد شعر آن شاعر بهتر خواهد بود .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

فاتقوا الله و اطيعون (۱۳۱) واتقوا الذی امدکم بما تعلمون (۱۳۲) امدکم بانعام و بنین (۱۳۳) و جنات و عیون (۱۳٤) انی اخاف علیکم عذاب یوم عظیم (۱۳۵) قالوا سواء علینا اوعظت ام لم تکن من الواعظین (۱۳٦) ان هذا الا خلق الاولین (۱۳۷) وما نحن بمعذبین (۱۳۸) فکذبوه فاهلکنا هم ان فی ذلک لایة و ما کان اکثرهم مؤمنین (۱۳۹) و ان ربک لهو العزیز الرحیم (۱٤۰) کذبت ثمود المرسلین (۱٤۱) اذ قال لهم اخوهم صالح الاتتقون (۱٤۲) انی لکم رسول امین (۱٤۳)

حضرت صادق علیه السلام فرمود مراد از شعرا در این آیه شاعران کفار عرب هستند مانند عبدالله بن زبعری وهبیرة بن ابی وهب ومنافع بن عبدمناف وعمرو بن عبدالله جمحی و امیة بن ابی صلت که پیوسته درصدد آزار پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و هجو آنحضرت بوده و مردم جاهل و نادان باشعار آنها گوش داده واز ایشان پیروی میکردند و پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود هر که در اسلام هجو کند زبان اورا ببرید .

ابن عباس گفت وقتی که پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله مکه را فتح نمود شیطان ناله و فریاد شدیدی کشید یارانش بدور او جمع شده و علت آن بیقراری را پرسیدند گفت از این ببعد انتظار نداشته باشید که کفررا قوتی حاصل شود باید درمیان عرب شعر ونوحه سرائی رایج ساخته وانتشاردهید .

ابن بابویه ذیل آیه فوق ازحضرت باقر علیه السلام روایت کرده فرمود مراد از شعراء در این آیه کسانی نیستند که شعرمیگویند زیرا دیده نشده کسی دنبال شاعری برود وازاوپیروی نماید بلکه منظوراز شعرا در اینجا خیالبافهائی هستند که مدعی علم بوده وخود را فقیه و دانشمندمعرفی کرده خود گمراه وخلقی را هم بضلالت و گمراهی سوق داده ومردم نادان را باافکار باطل خویش سرگرم ومشغول ساخته وبه پیروی ازخود وادارمیکنند. این حدیث را

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

پس از خدا بترسید و ازمن پیروی نمائید (۱۳۱) بترسید از آن خدائی که بآنچه میدانید شما را مدد مینماید (۱۳۲) شما را بوسیله چهار پایان و فرزندانتان یاری فرمود (۱۳۳) و بشما باغهای سرسبز وچشمه‌های آب مرحمت نمود (۱۳٤) من برشما از عذاب روز قیامت بیمدارم (۱۳۵) قوم جاهل گفتند برای مایکسانست که مارا نصیحت بکنی یانکنی (۱۳٦) این مرك وزندگانی برای تمام مردم گذشته بوده (۱۳۷) وما پس از مردن هرگز کیفر و عقابی نداریم (۱۳۸) بالاخره رسول پروردگار را تکذیب نمودند و ما ایشان را هلاك ساختیم وبیشتر آنها ایمان نیاوردند (۱۳۹) وهمانا خدای توبسیارتوانا ومهربانست (۱٤۰)

قوم ثمود هم رسولان خدا را تکذیب نمودند (۱٤۱) وقتی که برادرشان صالح بآنها گفت آیا بازهم ازخدا نمی‌ترسیدوپرهیزکارنمیشوید (۱٤۲) من برای شما رسولی خیر خواه و امینم (۱٤۳)

طبرسی وعیاشی نیزبسندهای خود ازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده‌اند.

الم ترانهم فی کل واد یهیمون و انهم یقولون ما لایفعلون

آیا نمی‌بینی آنها در هروادی سرگشته وحیران بوده و چیزی میگویند که بدان عمل نمیکنند.

ابن عباس گفته است معنای آیه آنست که شعراء بانواع شعر مانند قصیده و غزل و جد وهزل وتشبیه ومبالغه ووصف وغیر اینها پرداخته شخصی را مدح ناروا کرده و جمعی را ذم نابجا نموده وفحش میدهند وچیزهائی میگویند که‌خود مفهوم ومعنای آنرا نمیدانند ومقصود ازشعراء منافقین باشند که بباطل مناظره و جدال نموده و با دلایل نارسا و اصول گمراه کننده احتجاج ومباحثه کرده ودنبال هر مذهب وقولی میروند جزمذهب و طریقهٔ ائمه معصومین علیهم السلام بلکه تخطئه هم مینمایند ودروادی گمراهی وحیرت سرگردان مانده و چاره‌ای ندارند مگر آنکه بدامن شك وظن و گمان که خداوند صریحاً در قرآن نهی فرموده پناه ببرند و عمل کنند مردم را پند داده و موعظه مینمایند ولی خودشان پند پذیر نیستند نهی ازمنکر مینمایند وخود مرتکب منکر میشوند امر بمعروف کرده و خود بدان عمل نمینمایندآنان غاصبین حق آل محمد صلی الله علیه و آله هستند که فضیلت وبزرگی و مقام ائمه معصومین را انکارنموده‌اند.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَ اَطِيعُونِ (۱۴۴) وَ مَا اَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا
عَلٰى رَبِّ الْعَالَمِينَ (۱۴۵) اَتُتْرَكُونَ فِي مَا هٰهُنَا اٰمِنِينَ (۱۴۶) فِي جَنّٰتٍ
وَ عُيُونٍ (۱۴۷) وَ زُرُوعٍ وَ نَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ (۱۴۸) وَ تَنْحِتُونَ مِنَ
الْجِبَالِ بُيُوتًا فٰرِهِينَ (۱۴۹) فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَ اَطِيعُونِ (۱۵۰) وَ لَا تُطِيعُوا
اَمْرَ الْمُسْرِفِينَ (۱۵۱) اَلَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْاَرْضِ وَ لَا يُصْلِحُونَ (۱۵۲) قَالُوا
اِنَّمَا اَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ (۱۵۳) مَا اَنْتَ اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا فَاْتِ بِاٰيَةٍ اِنْ كُنْتَ
مِنَ الصّٰدِقِينَ (۱۵۴) قَالَ هٰذِهِ نَاقَةٌ لَهَا شِرْبٌ وَ لَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَعْلُومٍ (۱۵۵)

الا الذين آمنوا و عملوا الصالحات

مگر شاعرانی که ایمان آورده و کارهای پسندیده کرده و بسیار بیاد خدا هستند.

صحابه روایت کرده‌اند که وقتی آیه فوق نازل شد عبدالله بن رواحه و کعب بن مالك و حسان بن ثابت با چشمی گریان حضور پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم شرفیاب شده عرض کردند ای رسول خدا پروردگار این آیه را درحق شعراء نازل فرموده وما هم شاعر هستیم آنحضرت فرمود آیه را تماماً بخوانید تا « الا الذين آمنوا وعملوا الصالحات ومن بعد ما ظلموا » و آنها خوشحال بر گشتند.

حسان بن ثابت روز غدیر قصیده معروف خودرا که مطلع آن بیت زیر است انشاد کرد:

يناديهم يوم الغدير نبيهم بخم و اسمع بالرسول مناديا

پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم بحسان فرمود وقتی که با زبان شعر خود ما را یاری میکنی روح القدس بتو کمك و یاری مینماید.

روزی حسان در مسجد پیغمبر شعر میخواند عمر او را منع کرد حسان گفت چه میگوئی من دراین مکان مقدس درحضور پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم که ازتو بهتر و والا مقام‌تر بود شعرخواندم سپس حسان روبصحابه کرد و گفت آیا شنیدید رسول خدا بمن وعبدالله رواحه

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

پس بیائید ازخدا بترسید و ازمن پیروی کنید (۱۴۴) ومن از شما پاداش رسالت نمیخواهم و جز بخدای عالم چشم پاداش بکسی ندارم (۱۴۵) تصورمی کنید همیشه دراینجا وبا این ناز ونعمت شما را باقی میگذارند (۱۴۶) دراین باغها و چشمه سارها همیشه و جاویدان خواهید بود (۱۴۷) وازاین مزارع وتخلستانها پیوسته بهرمند شده وتنعم مینمائید (۱۴۸) و در این خانههائی که در دل کوه ساخته و پرداختهاید در کمال رفاه و آسایش زندگی می کنید (۱۴۹) پس از خدا بترسید و مرا اطاعت کنید (۱۵۰) و از رویه مردم مسرف و ستمکارپیروی ننمائید (۱۵۱) زیرا این ستمگران درروی زمین همه گونه فساد برپا داشته و هرگز باصلاح حال خلق نمیپردازند (۱۵۲) قوم صالح باو گفتند تو مسحور شده و ترا سحر نمودهاند (۱۵۳) توهم مانند ما بشری بیش نیستی واگر درادعای رسالت خود صادقی آیتی و معجزهای بیاور (۱۵۴) صالح گفت این ناقه معجزهٔ من است آب نهر را یکروز او مینوشد وروزدیگرشما استفاده کنید تاوقت معین (۱۵۵)

وکعب بن مالك دعا کرده وفرمود پرورد گارا تائید کن اینها را بروح القدس وچون دعبل خزاعی قصیدهای که درمدح حضرت رضا علیه السلام گفته وسروده بود درحضورمقدسش خواند :

مدارس آیات خلت من تلاوة و منزل وحی مقفر العرصات

وهمینکه بنام مقدس حضرت صاحب الزمان حجة بن الحسن عجل الله تعالی فرجه روحی و ارواح العالمین له الفداء رسید واین بیت :

خروج امام لا محالة خارج یقوم علی اسم الله و البرکات

حضرت رضا علیه السلام باوفرمود این شعررا روح القدس برزبان تو جاری کرده است

ابن بابویه ذیل آیه « الا الذین آمنوا وعملوا الصالحات » تا « ایمنقلب ینقلبون» از حضرت رضا علیه السلام روایت کرده فرمود رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرموده هر کس که دوست دارد بدین من چنك زده وبکشتی نجات سوارشود باید بعد ازمن از علی بن ابیطالب علیه السلام پیروی نموده علی و دوستان علی را دوست داشته و دشمنان علی را دشمن بدارد زیرا علی وصی وخلیفه وپیشوای امت من است چه درحال حیوة وچه پس از ممات من علی امیربرهر مسلمان ومؤمنی است بعد ازمن امراو امرمنست ونهیاو نهیمن پیرواو پیرومن وناصر ویاور

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و لا تمسوها بسوء فياخذكم عذاب يوم عظيم (۱۵۶) فعقروها فاصبحوا
نادمين (۱۵۷) فاخذهم العذاب ان في ذلك لاية و ماكان اكثرهم مؤمنين
(۱۵۸) و ان ربك لهو العزيز الرحيم (۱۵۹) كذبت قوم لوط المرسلين
(۱۶۰) اذ قال لهم اخوهم لوط الاتتقون (۱۶۱) اني لكم رسول امين (۱۶۲)
فاتقوا الله و اطيعون (۱۶۳) وما اسئلكم عليه من اجر ان اجري الا على رب
العالمين (۱۶۴) اتاتون الذكران من العالمين (۱۶۵) وتذرون ما خلق لكم
ربكم من ازواجكم بل انتم قوم عادون (۱۶۶) قالوا لئن لم تنته يالوط لتكونن
من المخرجين (۱۶۷) قال اني لعملكم من القالين (۱۶۸) رب نجني و
اهلي مما يعملون (۱۶۹) فنجيناه و اهله اجمعين (۱۷۰) الا عجوزا في
الغابرين (۱۷۱) ثم دمرنا الاخرين (۱۷۲) وامطرنا عليهم مطرا فساء مطر
المنذرين (۱۷۳) ان في ذلك لاية وماكان اكثرهم مؤمنين (۱۷۴) وان ربك
لهو العزيز الرحيم (۱۷۵) كذب اصحاب الايكة المرسلين (۱۷۶) اذ قال لهم
شعيب الاتتقون (۱۷۷) اني لكم رسول امين (۱۷۸) فاتقوا الله واطيعون (۱۷۹)

او ناصر و یاور منست خوار کنندهٔ او خوار کننده من میباشد هر کس بعد از من از علی جدا شود درروز قیامت مرا ملاقات نخواهد کرد وهر کس با علی مخالفت نماید خداوند او را از بهشت محروم فرموده و بدوزخ خواهد رفت و کسانی که بعلی اهانت روا دارند خداوند ایشان را درروز عرض اعمال ذلیل مقرماید وهر کس علی را یاری نماید خداوند روز قیامت

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و در پی آزار و گزند او نباشید چه اگر آنرا بیازارید و بکشید گرفتار عذاب شدید خواهید شد (۱۵۶) ولی قوم نادان ناقه را پی نموده و از کردهٔ خود بسیار نادم و پشیمان شدند (۱۵۷) و بر اثر عمل خود بعذاب موعود گرفتار گشته و نابود شدند ودر حال قوم صالح برای دیگران مایه عبرت بود اما بیشتر مردم بخدا ایمان نیاوردند (۱۵۸) وهمانا خدای تو بسیار مقتدر و مهربانست (۱۵۹) قوم‌لوط نیز رسول خدارا تکذیب کردند(۱۶۰) وقتی که برادرشان لوط بآنها گفت وقت آن نرسیده که پرهیزکار شده و از خدا بترسید (۱۶۱) من برای شما رسولی خیرخواه و امینم (۱۶۲) بیائید از خدا بترسید و از من پیروی کنید (۱۶۳) ومن از شما مزد رسالت نمیخواهم زیرا چشم امید پاداش بخداوند عالمیان دوخته‌ام (۱۶۴) آیا شما با مردان در آمیخته (۱۶۵) و زنانی که پرورد گار برای تمتع شما آفریده رها می کنید چه مردم متجاوز وتبکاری هستید (۱۶۶) مردم بلوط گفتند اگر دست از این امر ونهی خود باز نداری ترا از شهر اخراج و بیرون مینمائیم (۱۶۷) لوط بقوم خود گفت من دشمن این کارهای زشت شما هستم (۱۶۸) پرورد گار مرا و بستگانم را از کیفر عمل زشت این مردم نادان رهائی بخش (۱۶۹) آنگاه او و کسانش را تماماً نجات دادیم (۱۷۰) مگر پیر زنی که با اهل عذاب باقی ماند(۱۷۱) سپس تمام باقیمانده ها را هلاك نمودیم (۱۷۲) و بر سر آنها باران سخت عذاب خود را باریدیم و چه بد بارانی‌ترساننده بود (۱۷۳) ودر هلاکت و نابودی‌قوم لوط هم آیات عبرتی بود اما بیشتر مردم بخدا ایمان نمیآورند (۱۷۴) و همانا پرورد گار توبسیارمقتدر و مهربانست (۱۷۵) اصحاب ایکه نیز رسولان حق را تکذیب نمودند (۱۷۶) وقتی که شعیب پیغمبر بآنها گفت آیا بازاز خدا نمی‌ترسید (۱۷۷) من برای شما پیغمبری امین میباشم (۱۷۸) پس بیائید از خدا بترسیدو از او امر من پیروی کنید (۱۷۹)

او را یاری فرموده و حجت‌های دین او را تلقین نماید و در موقع حساب کارش را آسان میسازد سپس پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود حسن و حسین علیهما السلام بعد از پدر دو پیشوا و امام امت من هستند ایشان آقای جوانان بهشت بوده ومادرشان بانوی بانوان و بزرك زنان دو جهان میباشد همچنانکه پدرشان بزرك حجت‌های خداست ونه فرزند حسین علیه السلام امامان

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وما اسئلكم عليه من اجر ان اجري الا على رب العالمين (۱۸۰) اوفوا الكيل
ولا تكونوا من المخسرين (۱۸۱) و زنوا بالقسطاس المستقيم (۱۸۲) ولا
تبخسوا الناس اشياءهم ولا تعثوا في الارض مفسدين (۱۸۳) و اتقوا الذي
خلقكم و الجبلة الاولين (۱۸٤) قالوا انما انت من المسحرين (۱۸۵) و ما
انت الا بشر مثلنا و ان نظنك لمن الكاذبين (۱۸٦) فاسقط علينا كسفا من السماء
ان كنت من الصادقين (۱۸۷) قال ربي اعلم بما تعملون (۱۸۸) فكذبوه فاخذ
هم عذاب يوم الظلة انه كان عذاب يوم عظيم (۱۸۹) ان في ذلك لاية و ما
كان اكثرهم مؤمنين (۱۹۰) و ان ربك لهو العزيز الرحيم (۱۹۱) وانه لتنزيل
رب العالمين (۱۹۲) نزل به الروح الامين (۱۹۳) على قلبك لتكون من
المنذرين (۱۹٤) بلسان عربي مبين (۱۹۵) و انه لفي زبر الاولين (۱۹٦) اولم
يكن لهم اية ان يعلمه علموا بني اسرائيل (۱۹۷) و لو نزلناه على بعض
الاعجمين (۱۹۸) فقراه عليهم ما كانوا به مؤمنين (۱۹۹) كذلك سلكناه في قلوب
المجرمين (۲۰۰) لا يؤمنون به حتى يروا العذاب الاليم (۲۰۱)

مسلمین ونهمی ازایشان قائم ما وحجت دوازدهم است برمؤمنین پیروی واطاعت ازائمه دین پیروی واطاعت من ونافرمانی وعصیان ایشان عصیان ازمنست منکرین امامت وفضائل ائمه موجب ضلالت و گمراهی بوده و کسانی که تضییع حق آنها را نمایند در دنیا و آخرت گرفتار شکنجه و عذاب بوده و خداوند کیفر آنها را بشدید ترین وجهی میدهد و انتقام

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و من از شما مزد رسالت نمیخواهم و چشم پاداش بسوی پروردگار عالم دوخته‌ام(۱۸۰) ایمردم در کیل و وزن اشیاء دقت نموده و کم فروشی ننمائید (۱۸۱) با ترازوی صحیح و درست اجناس را بکشید (۱۸۲) چیز هائی که بمردم میفروشید از نظر وزن و کیل و پیمانه کم نگذارید و درروی زمین ایجاد فتنه و تباهی نکنید (۱۸۳) از خدائی که شما و طبایع پیشینیان شما راخلق و ایجاد فرموده بترسید (۱۸٤) قوم در مقابل این اندرزهای خیر خواهانه بشعیب گفتند تو مسحور و مفتون شده‌ای (۱۸۵) تو نیز مانند ما بشری بیش نیستی و تصور مینمائیم در گفته‌های خود صادق نبوده و ازجملهٔ دروغگویانی(۱۸٦) اگر در ادعای رسالت خود راست میگوئی قطعهٔ از آسمان را برسرما فرود آور(۱۸۷) شعیب گفت خدای من براقوال و افعال شما داناتر است (۱۸۸) عاقبت قوم اورا تکذیب نمودند ودرروز سایه‌بان، آنها را دچارعذاب نمودیم وعذاب آنروز بسیار شدید وسخت بود (۱۸۹) ودرهلاکت قوم شعیب نیز موجبات عبرت فراهم بود امابیشترمردم بخدا ایمان نیاوردند(۱۹۰) وهمانا پروردگارتو بسیارتوانا و مهربانست (۱۹۱) و این قرآن محققاً از طرف پروردگار عالم نازل شده (۱۹۲) وآنرا جبرئیل روح الامین نازل نموده است (۱۹۳) وآنرا بقلب تو ای پیغمبر نازل نموده تا با بیان حقایق این کتاب آسمانی مردم را از عذاب خداوند بترسانی (۱۹٤) و این قرآن بزبان فصیح عربی است (۱۹۵) که در کتب آسمانی پیش بدان اشاره شده (۱۹٦) و آیا این خود از آیات بزرك نیست که دانشمندان و علمای بنی اسرائیل از کتابهای آسمانی پیغمبران سلف ازآمدن قرآن واقف بودند(۱۹۷) واگر این قرآن را بزبان عجمها نازل میکردیم (۱۹۸) و بمردم عرب زبان می‌خواندند بآن ایمان نمیآوردند (۱۹۹) ما این قرآن را این چنین بدل تبه‌کاران گذرانیدیم (۲۰۰) ولی تا بچشم خود شاهد عذاب خدا نشوند ایمان نیاورند (۲۰۱)

می کشد ازغاصبین ومنکرین ومعاندین ائمه امت من آنگاه فرمودند :

وسیعلم الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون

وحضرت صادق علیه السلام فرمود بخدا قسم این آیه چنین نازل شده :

و سیعلم الذین ظلموا آل محمد حقهم ای منقلب ینقلبون

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

فيأتيهم بغتة و هم لايشعرون (٢٠٢) فيقولوا هل نحن منظرون (٢٠٣) افبعذا
بنا يستعجلون (٢٠٤) افرايت ان متعنا هم سنين (٢٠٥) ثم جائهم ما كانوا
يوعدون (٢٠٦) ما اغنى عنهم ما كانوا يمتعون (٢٠٧) و ما اهلكنا من قريه
الا لها منذرون (٢٠٨) ذكرى و ما كنا ظالمين (٢٠٩) و ما تنزلت به
الشياطين (٢١٠) و ما ينبغي لهم و ما يستطيعون (٢١١) انهم عن السمع
لمعزولون (٢١٢) فلا تدع مع الله الها اخر فتكون من المعذبين (٢١٣) و
انذر عشيرتك الاقربين (٢١٤) واخفض جناحك لمن اتبعك من المؤمنين (٢١٥)
فان عصوك فقل اني برئ مما تعملون (٢١٦) وتوكل على العزيز الرحيم (٢١٧)
الذى يريك حين تقوم (٢١٨) و تقلبك في الساجدين (٢١٩) انه هو السميع
العليم (٢٢٠) هل انبئكم على من تنزل الشياطين (٢٢١) تنزل على كل افاك
اثيم (٢٢٢) يلقون السمع و اكثرهم كاذبون (٢٢٣) و الشعراء يتبعهم
الغاون (٢٢٤) الم تر انهم في كل واد يهيمون (٢٢٥) و انهم يقولون ما لا
يفعلون (٢٢٦) الا الذين امنوا و عملوا الصالحات و ذكروا الله كثيرا و
انتصروا من بعد ما ظلموا و سيعلم الذين ظلموا اى منقلب ينقلبون (٢٢٧)

پايان سوره شعراء

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

تا بهنگام وقت عذاب میرسد درصورتی که آنها غافل بوده ونمی‌فهمیدند (۲۰۲) وآن مردم غافل کافر کیش میگویند آیا بما مهلتی داده نمیشود (۲۰۳) آیا برای کیفروعذاب ما تسریع وتعجیل بعمل میآورند (۲۰٤) ای پیغمبر چه می بینی اگر ما چند سالی آنها را دردنیا متنعم بسازیم (۲۰۵) سپس با عذابی که بایشان وعده داده شده بود یکسر هلاك شوند (۲۰٦) وآنچه دردنیا بهره‌مند شده بودند برای نجاتشان مفید نباشد (۲۰۷) وما هیچ شهرودیاری را نابود نکردیم مگر آنکه رسولانی برای هدایت ونجات مردم آن فرستادیم (۲۰۸) واین خود پند واندرزی است و ما هیچگاه ستمکار نبوده‌ایم (۲۰۹) این قرآن را هرگز شیاطین نازل نکرده ونمیتوانند نازل بکنند (۲۱۰) وسزاوار وشایسته آنها نیست وتوانائی و قدرت برچنین کارمهمی ندارند (۲۱۱) و گروه شیاطین از شنیدن وحی پروردگار بر کنار ومحروم هستند (۲۱۲) ایرسول گرامی جز خدای یکتا کسی را بخدائی نخوان و گرنه از اهل عذاب خواهی شد (۲۱۳) وخویشاوندان نزدیك خودترادعوت کن وازخدا بترسان (۲۱٤) وبمؤمنینی که ازتوپیروی می کنند تواضع نما (۲۱۵) و چنانچه نافرمانی کنند بآنها بگو من ازآنچه می کنید بیزارم (۲۱٦) وبخدای توانا ومهربان توکل کن (۲۱۷) آن خدائی که چون برخیزی ترا می‌بیند (۲۱۸) وآن خدائی که متنقل فرمود تو را از صلب سجده کنندگان (۲۱۹) وآن خدائی که دانا و شنواست (۲۲۰) ای پیغمبر بکافران بگو آیا شما را مطلع سازم که شیطان برچه کسانی نازل میشود (۲۲۱) شیطان برآن دروغگویان گناهکاروزشت کردار نازل میشود (۲۲۲) گوش فرا میدهند و گفته‌های مؤمنین را باتباع خودمیرسانند وبیشترهم‌دروغ‌میگویند (۲۲۳) وشعراء را مردم‌نادان‌پیروی میکنند (۲۲٤)

آیا نمی‌بینی که ایشان در هروادی سرگشته و حیرانند (۲۲۵) و آنها چیزهائی
میگویند که بدان عمل نمینمایند (۱۲٦) مگر شاعرانی که ایمان
آورده وکارهای پسندیده کرده وبسیاربیاد خدا هستند وازظلم
وستمی که بایشان‌شده یاری میخواهند وبزودی خواهی
دانست که کسانی که ستم کرده‌اند بچه کیفر و
عذابی گشیده شده وچگونه مورد انتقام و
سخط پروردگارقرارمیگیرند (۲۲۷)

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بسم الله الرحمن الرحیم

طس تلك ايات القرآن و كتاب مبين (۱) هدى و بشرى للمؤمنين (۲)
الذين يقيمون الصلوة و يؤتون الزكوة و هم بالاخرة هم يوقنون (۳)
ان الذين لايؤمنون بالاخرة زينا لهم اعمالهم فهم يعمهون (٤) اولئك
الذين لهم سوء العذاب و هم في الاخرة هم الاخسرون (٥) و انك لتلقى
القرآن من لدن حكيم عليم (٦)

سورهٔ نمل

این سوره در مکه نازل شده دارای نودوچهار آیه بقول کوفیان و پنج آیه بعقیدهٔ حجازیون و یکهزارصد و چهل و نه کلمه وچهار هزار وهفتصد و نود و نه حرف میباشد در ثواب تلاوت آن در خواص القرآن از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله روایت شده فرمود هر که این سوره را تلاوت کند خدا بتعداد کسانی که سلیمان نبی را برسالت شناخته‌اند اجر عطا میفرماید وچون از قبر برانگیخته شود کلمهٔ طیبه لااله الا الله برزبانش جاری باشد.

وهر کس این سوره را برپوست آهو نوشته و درمنزل خود نگاهداری کند از گزند حیوانات موذی مانند ماروعقرب وسگ وغیره درامان باشد.

خلاصهٔ مطالب سورهٔ نمل عبارت است از بیان مؤمنین و شرح حال کفار و بعثت حضرت موسی وداستان سلیمان وبلقیس وعاقبت ستمکاران وبیان حال امت‌های سلف واشاره به‌نفخ صوروا‌هوال قیامت.

قوله تعالی: طس

ابن عباس گفته طس یکی ازنامهای پروردگار است و خدایتعالی باین نام قسم یاد نموده که این آیات قرآن از آیات روشن پروردگار است و بعضی از صحابه گفته‌اند طاء

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بنام خداوند بخشنده مهربان

این است آیات قرآن و کتاب روشن پرورد گار (۱) که مایه رهبری وهدایت ومژدهٔ برای اهل ایمانست (۲) آن کسانی که نمازرابپاداشته وز کوة داده وبروز رستاخیز وقیامت یقین دارند (۳) مردمانی که بعالم آخرت ایمان نمیآورند ما اعمالشانرا در نظرشان زیبا جلوه میدهیم تا بکلی چشم خودشان کور شود (٤) آنها کسانی هستند که در دنیا بعذابهای بد گرفتار شده و درآخرت نیز زیانکارترین مردم میباشند (٥) ای رسول گرامی این قرآن عظیم از طرف پرورد گار دانای حکیم بتو القا و الهام میشود (٦)

اشاره بلطیف و س بسمیع است .

وما قبلا گفته‌ایم که مقطعات اوایل سور قرآنی حروفی هستند که برمزو کنایه از پیغمبرویا امام ویا اسم اعظم حکایت می کند .

هدی و بشری للمؤمنین

این آیات مردم را از گمراهی نجات داده وبسوی حق رهبری و هدایت مینماید با بیان وبرهان ومعجزاتی که دلالت دارد برصدق گفتارپیغمبر،واهل‌ایمان‌را به‌بهشت وثواب وپاداش مژده میدهد. سپس مؤمنین را توصیف مینماید ومیفرماید:

الذین یقیمون الصلوة ویؤتون الزکوة و هم بالاخرة هم یوقنون

مؤمنین کسانی هستند که نمازرابپا داشته و زکوة داده وبروز قیامت یقین دارند وما اعمال آنهائی را که بعالم‌آخرت ایمان ندارند درنظرشان زیبا جلوه میدهیم از امرو نهی و ترغیب وترهیب ووعد ووعید، وبمعنای دیگرآنست که ما اعمال قبیح آنها را در نظرشان جلوه و زینت میدهیم بخلق کردن شهوت در ایشان بمنظور امتحـان و تشدید تکلیف در صورتی که خودآنها غافل ومتحیرند زیرا اندیشه و درك نمیکنند و جزای این قبیل مردم آنست که دردنیا گرفتارعذابهای گوناگون‌بوده ودرآخرت نیزازززیانکارترین‌مردم میباشند

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

اذقال موسی لاهله انی انست ناراً ساتیکم منها بخبر او اتیکم بشهاب قبس لعلکم تصطلون (۷) فلما جائها نودی ان بورك من فی النار و من حولها و سبحان الله رب العالمین (۸) یاموسی انه انا الله العزیز الحکیم (۹) و القِ عصاك فلما راها تهتز کانها جان ولی مدبراً ولم یعقب یا موسی لاتخف انی لایخاف لدی المرسلون (۱۰) الا من ظلم ثم بدل حسناً بعد سوء فانی غفور رحیم (۱۱)

آنگاه بپیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله خطاب نموده ومیفرماید :

وانك لتلقی القرآن من لدن حکیم علیم

یعنی ای محمد صلی الله علیه و آله این قرآن عظیم از طرف پروردگار دانای حکیم بتو القاء و الهام میشود .

قوله تعالی : **اذ قال موسی لاهله انی انست ناراً ساتیکم منها بخبر او آتیکم بشهاب قبس لعلکم تصطلون**

ای رسول گرامی بیاد بیاور از وقتی که موسی باهلبیت خود گفت من از دور آتشی می‌بینم میروم و بزودی خبری ازآن میآورم یا آنکه‌آتش فروزانی برای شما خواهم آورد تا از آن گرم شوید چون مدت تعهد خدمت موسی نزد شعیب بپایان رسید بشعیب گفت من ناگزیرم که بوطن خود مراجعت کنم زیرا مادرم چشم براه و در انتظار منست شعیب موافقت نموده وتوشهٔ راه او را فراهم ساخت و یکدیگر را وداع نموده و چون خواست با صفورا عیالش و گوسفندان حرکت نمایند از شعیب تقاضای عصائی نمود عصاهای چندی ازپیغمبران سلف درنزد شعیب ودرحجره‌ای قرارداشت بموسی گفت ازحجره عصائی‌انتخاب نماید چون موسی بدرون حجره رفت عصای نوح و ابراهیم بدستش افتاد چون شعیب آن عصا را دید دستور داد عصای مزبور را با عصای دیگری عوض کند برای دفعه دوم همان

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بیاد بیاوروقتی را که موسی باهلبیت خود گفت من آتشی ازدورمی بینم زود میروم که خبری ازآن آورده و برای شما هم شعلهٔ فروزانی بیاورم تا از آن گرم شوید (۷) و چون موسی نزدیك آتش رسید ندائی شنید که مقدم کسی که در آتش است و یا پیرامون آن میگردد مبارك باد پاك و منزه است خداوندی که آفرینندهٔ جهانیان است (۸) از آن آتش ندائی شنید که ای موسی منم خدای مقتدر و دانای درستکار (۹) ای موسی عصائی که در دست داری بزمین بیفکن وچون افکند عصا بجنبش وحرکت درآمد مثل آنکه اژدهائی هولناك باشد موسی ازآن بترسید بعقب برگشت و روبفرار گذارد خطاب رسید ایموسی نترس در پیشگاه ما پیغمبران از چیزی نباید بترسند (۱۰) مگر کسانی که ستمکار باشند آنگاه بدیها را بخوبی و نیکی جبران کنند همانامن آمرزنده ومهربانم (۱۱)

عصا بدستش آمد بارسوم هم در تعویض عصا داخل حجره رفت وهمان عصا را با خود آورد شعیب درتعجب شده وباخود گفت البته در این امرسری است و بموسی اجازه داد تا عصای ابراهیم را همراه ببرد و باو گفت خداوند ترا باین عصا مخصوص گردانیده است موسی بسوی مصرحرکت کرد پس ازپنج روز راه پیمائی شب ششم که شب جمعه‌ای بود دروادی ایمن رسید اتفاقاً آن شب شبی سرد و ظلماتی بود وعیالش که باردار و حامله بود سخت در زحمت افتاده وبستوه آمد ناگاه وسی در کوه سینا آتشی دید باخاطری شاد بصفورا گفت درجای خود توقف کن من اکنون بجانب اتش رفته خبری ویا اخگر فروزانی میآورم که خود را گرم کنی وعصا را برداشته بسوی آتش روانه شد چون نزدیك رسید درختی را دید که درعین سرسبزی وطراوت آتشی ازآن شعله‌ور گشته وفروغ آتش همه جا را فرا گرفته بدون آنکه دودی باشد هرلحظه برلمعان وتجلی آن افزوده میگردد دچارشگفتی واعجاب شده ومیدید آتش ازبرگ‌های سبزمشتعل است و هر زمان نضارت و خضارت آندرخت را زیادترمیکند اندکی درحالت حیرت ونگرانی ایستادسپس دستهٔ گیاهی برداشت وچندقدم نزدیك درخت رفت تاآتشی برداشته وبرای عیالش ببرد همینکه بدرخت نزدیك شد آتش بسویش میل کرد موسی ترسید جهت حرکت خودرا عوض نمود ازهرطرف که میرفت شعله

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وَ اَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ فِي تِسْعِ اٰياتٍ اِلىٰ فِرْعَوْنَ
وَقَوْمِهِ اِنَّهُمْ كانُوا قَوْماً فاسِقِينَ (۱۲) فَلَمّا جاءَتْهُمْ اٰياتُنا مُبْصِرَةً قالُوا هٰذا
سِحْرٌ مُبِينٌ (۱۳) وَجَحَدُوا بِها وَ اسْتَيْقَنَتْها اَنْفُسُهُمْ ظُلْماً وَ عُلُوّاً فَانْظُرْ كَيْفَ
كانَ عاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ (۱۴) وَ لَقَدْ اٰتَيْنا داوُدَ وَ سُلَيْمانَ عِلْماً وَ قالا الْحَمْدُ لِلّٰهِ
الَّذِي فَضَّلَنا عَلىٰ كَثِيرٍ مِنْ عِبادِهِ الْمُؤْمِنِينَ (۱۵) وَوَرِثَ سُلَيْمانُ داوُدَ وَ قالَ يا
اَيُّهَا النّاسُ عُلِّمْنا مَنْطِقَ الطَّيْرِ وَاُوتِينا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ اِنَّ هٰذا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ (۱۶)

آتش متوجه ومتمایل او میشد موسی با خاطری پریش از درخت دور شد آتش هم بجانب درخت باز گشت موسی دوباره بطرف درخت رفته آتش نیز مجدداً روباو شعله کشید موسی گریخت وسه مرتبه این عمل تکرارشد دفعه سوم موسی دیگر بعقب برنگشت ودراندیشه بود که ناگاه ازپیشگاه قدس ربوبی ندائی شنید که ای موسی منم خداوند یکتا وپروردگار جهانیان موسی که طاقت شنیدن این ندا ودرك آن معنی را نداشت ردایش را برسر افکند و روی خود را پوشانید وازترس اظهار داشت کیستی که مرا میخوانی ولی من ترا نمی‌بینم و چه دلیلی بر صدق این گفتار هست خطاب رسید که ای موسی چه در دست داری ؟ موسی آرامشی احساس نموده ورایحهٔ استیناس استشمام کرده گفت این عصای منست که بر آن تکیه‌می کنم وبرای گوسفندانم ازدرختان برگ می‌ریزم وحاجتهای دیگری را باآن روا میکنم خطاب رسید آنرا بزمین افکن چون موسی عصا را بزمین انداخت مار زرد رنگی شد وکم کم بزرك وبزرگ‌تر شده تابآنجائی که موسی ازدیدن آن سخت‌متوحش شده روبفرار نهاد خطاب رسید ای موسی تودروادی ایمن ودرپناه ما هستی نترس ومگریز آنرا بردار و ماآنرا بصورت اول بازمی گردانیم موسی چون آنرا برداشت همان عصای خود را در دست دید باردیگرخطاب شد ای‌موسی دست خود را در گریبان فروبرده وچون برآوردی بدون

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ایموسی دستت را داخل گریبان خود کن بدون آنکه گزندی بدستت برسد روشن و درخشان گردد با این نه معجزه بسوی فرعون و قومش که مردم فاسق و گناهکار هستند برسالت روان شو (۱۲) چون موسی باآن معجزات روشن وآشکارنزدآنها رفت آنها گفتند آن معجزات سحربزرك وآشکار است (۱۳) و ازروی کبر و عناد معجزات را منکر شده و یخویشتن ظلم و ستم روا داشتند پس بنگر که پایان کار تبهکاران و مفسدین چگونه بوده است (۱٤) ما بداود وسلیمان مقام علم و دانش عطا نمودیم و ایشان در مقام شکر گذاری برآمده گفتند خدای را سپاسگزاریم که ما را ازبیشتربندگان مؤمن‌خود برتری وفضلیت بخشیده (۱۵) وسلیمان وارث داود شد و گفت ای مردم خداوند زبان مرغها را بمن تعلیم فرموده و از تمام نعمت‌های خود مرا بهرمند ساخته و این خود شرافت و فضل آشکاربرورد گار است (۱٦)

آنکه علت وعارضهٔ بدستت برسد سفید ونورانی خواهد شد باآنکه موسی سیاه رنگ بود همینکه دست خود را داخل گریبان نموده وخارج ساخت‌چنان نورانی شده بود که شعاع آن مسافتی را روشن کرد ومانند ستارهٔ تابانی میدرخشید از جانب پرورد گار ندائی شنید که ای موسی این دومعجزه دلیل برحقیقت است وتوبا این دوحجت ظاهره ومعجزهٔ باهره باید نزد فرعون و قومش که مردمی تبهکار هستند رفته و آنها را بپرستش من دعوت کنی موسی گفت پرورد گارا من یکی ازمصریان‌را سهواً بقتل رسانیده‌ام می‌ترسم آنها مرا بکشند برادرم هرون فصیح‌تر ازمنست اورا بیاری من بر گزین تامرا تقویت ومددکارباشد و رسالتم را تأیید و تصدیق نماید زیرا فرعونیان مرا تکذیب خواهند کرد ندا رسید درخواست ترا پذیرفته وبزودی بازویت را با نیروی برادرت هرون تقویت کرده و قدرت و برتری بشما می‌بخشم تا ازآزاروضررآنها مصون بوده وباآیاتی که بتوداديم برایشان غلبه خواهی کرد وهر کس ازشما پیروی کند غالب میشود.

ابن بابویه ازابی صلت هروی روایت کرده گفت مأمون ازحضرت رضاعلیه‌السلام سئوال کرد ای فرزند رسول خدا شما میفرمائید پیغمبران مرتکب معصیت و گناه نمیشوند پس پس دربارهٔ قتل آنمرد قبطی بدست موسی بن عمران چه میفرمائید اگر کشتن آن شخص

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وحشر لسليمان جنوده من الجن والانس والطير فهم يوزعون (۱۷) حتى اذا اتوا على واد النمل قالت نملة يا ايها النمل ادخلوا مساكنكم لايحطمنكم سليمان و جنوده و هم لايشعرون (۱۸) فتبسم ضاحكاً من قولها و قال رب اوزعني ان اشكر نعمتك التي انعمت علي و على والدي و ان اعمل صالحاً ترضيه وادخلني برحمتك في عبادك الصالحين (۱۹) وتفقد الطير فقال مالي لاارى الهدهد ام كان من الغائبين (۲۰)

جایز نبوده پس موسی مرتکب معصیت و گناه شده واگر جایز بوده چرا موسی میگوید این قتل عمل شیطانی بود وهمینکه فرعون بموسی میگوید کردی آن کاری که کردی وازجملهٔ کافرانی موسی جواب میدهد وقتی مرتکب قتل شدم که از گمراهان بودم و درجای دیگر میگوید پروردگارا من برنفس خود ستم کرده‌ام مرا بیامرز .

آنحضرت درپاسخ مأمون فرمود موسی وارد شهری شد در وقتی که اهل شهر غافل بودند وآنوقت میان نمازشام وخفتن بود دید دونفربایکدیگرنزاع می کنند یکی از آنها ازدوستان وشیعهٔ او بود وطرف دیگر از بدخواهان و دشمن موسی بود آندوست موسی را بیاری طلبید موسی نیزبحکم خداوندبدشمن خود حمله نموده دستی باوزد وآن مرد کشته شد موسی گفت منازعه اندونفربا هم‌کارشیطان بوده نه‌کاراوزیرا شیطان دشمن گمراه کننده وظاهری است .

مأمون عرض کرد پس معنای این سخن موسی چیست که عرض کرد پروردگارا من برنفس خود ستم کرده‌ام مرا بیامرزحضرت فرمود ظلم عبارت است از نهادن چیزی در غیرموضع ومحل خود ومقصود موسی آن بود که‌پروردگارا من باوردم باین شهرکارناروائی کردم وخویشتن را در محلی که شایسته من نبود کشانیدم مرا از چشم زخم بدخواهان و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ولشگریان جن وانس وطیردرزیرفرمان سلیمان آماده کارزارودرخدمتش حاضربودند (۱۷) تاوقتی کهسلیمان وسپاهیانش ازوادی مورچه گان میگذشتند بزرگموران فریادزد که ای مورچگان فوراً بخانههای خود داخل شوید تا مبادا سلیمان و سپاهیانش ندانسته شما را پایمال کنند (۱۸) سلیمان ازشنیدن گفتهٔ آن مورخندان شد و گفت پروردگارا مرا براین نعمتی که بخودم و پدرم عطا فرمودهای توانائی شکر گذاری بده و مرا موفق بدار که اعمال صالحمقبول در درگاهت بنمایم و ازلطف و کرمخود مرا در سلك بندگان صالح و شایسته ات داخل گردان (۱۹)

سلیمان متذکر مرغها شده و گفت چطور است که هدهدرا نمیبینم مثل آنست که غایب میباشد (۲۰)

ودشمنان درامان بدارتا بمن ظفر نیابند و خداوند متعال او را پنهان فرمود بعد عرض کرد پروردگارا این نیرو و قدرتی که بمن مرحمت فرمودهای تا با یکدست زدن منافقی را از پای درآوردم هرگزدراختیاردشمنان دین نگذاشته ومعین ویاورکافران ومجرمان نخواهم شد بلکه بااین قوه وقدرت پیوسته در راه رضای تو با دشمنان جهاد میکنم تا ازمن راضی وخوشنود شوی آنشب را موسی با نگرانی و اضطراب بصبح رسانیدچون از پناه گاه خود بیرون آمد دیدآن مردی که روز گذشته ازاویاری طلبیده باشخص دیگری درجنك و نبرد است تا موسی را دید تقاضای مساعدت ویاری نمود موسی بطریق نصیحت باو گفت تو در واقعمرد گمراه وپرخاشجوئی دیروزبا کسی منازعه وقتالداشتی وامروزبادیگری میستیزی من ترا تادیب خواهم کرد همینکه خواست اورا ادب کندآن مرد گفت ایموسی میخواهی مرا نیزمانندآن شخصی که دیروز کشتی بقتل برسانی تودرروی زمین فساد وظلم میکنی و اززمرهٔ مردمان صالح واصلاح کننده خارج شدهای .

مأمون گفت ای ابوالحسن خدا ترا جزای خیر بدهد معنای قول موسی که بفرعون گفت :

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

لاعذبنه عذاباً شديداً اولاذبحنه اوليأتيني بسلطان مبين (۲۱) فمكث غير
بعيد فقال احطت بمالم تحط به و جئتك من سبأ بنبأ يقين (۲۲) انى وجدت
امراة تملكهم و اوتيت من كل شيء ولها عرش عظيم (۲۳) وجدتها و قومها
يسجدون للشمس من دون الله و زين لهم الشيطان اعمالهم فصدهم عن
السبيل فهم لا يهتدون (۲٤) الا يسجدوا لله الذى يخرج الخبأ فى السموات
و الارض و يعلم ما تخفون و ما تعلنون (۲۵)

فعلتها و انا من الضالين چيست ؟

آنحضرت فرمود وقتى موسى براى هدايت فرعون وقومش بامر پروردگار نزد فرعون رفت گفت وقتى كه راه را گم كرده وداخل شهرى ازشهرهاى توشدم آن مرد را كشتم و از ترس شما گريختم اما پروردگارمرا مورد عفوخود قرارداده و از پيغمبران مرسل گردانيد وبمن علم و حكمت آموخت .ودر حديث ديگر است كه آنحضرت فرمود خداوند بموسى خطاب كرد ايموسى بعزت و جلال خودم سوگند اگر آن شخصى را كه كشتى بمقداريك چشم برهمزدن مرا بربوبيت خود ستايش كرده بودهمانا طعم عذاب خود را بتو مى چشاندم ولى هرگز او اقرار بخالقيت ورازقيت من ننمود.

(ما شرح ورود موسى بمصرورفتن اووهرون را نزد فرعون دربخش دوم تفسير سورهٔ اعراف ذيل آيه ۱۰٤ بيان نموده ايم) .

ابن بابويه ذيل آيه « وادخل يدك فى جيبك » تا آخر آيه از حضرت صادق عليه السلام روايت كرده فرمود بيكى از اصحاب خود كه هروقت قصد حجامت نمودى پيش از آنكه خون از محل حجامت خارج شود اين دعا را بخوان « بسم الله الرحمن الرحيم اعوذ بالله الكريم فى حجامتى هذه من العين فى الدم من كل سوء » با بيان اين كلمات تمام بديها را

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

اگر برای غیبت خود عذرموجه نداشته باشد او را بسختی مجازات نمایم و یا آنکه سر از تنش جدا سازم (۲۱) طولی نکشید هدهد حاضرشد و گفت ازچیزی اطلاع یافته‌ام که تو ازآن بی‌خبری ومن ازشهرسبا خبرصحیح وقابل اعتماد برایت آورده‌ام (۲۲) من دیدم در مملکت سبا زنی پادشاهی میکند ودرامورد نیوی دارای همه چیزاست و علاوه برآن تخت پادشاهی باشکوه وجلالی دارد (۲۳) مردم آن سامان بجای پرستش خداوند یکتا آفتاب می‌پرستند و بخورشید سجده مینمایند و شیطان آنها را اغوا نموده و اعمالشان را در نظرآنهازیبا جلوه گر ساخته و از راه مستقیم وطریقه خدا شناسی منحرف ساخته وهدایت نمی‌شوند (۲٤ چرا خدائی را که نورجلالش تمام نهانی آسمانها وزمین راآشکارساخته وتمام اعمال آشکار و پنهان خلایق را میداند پرستش نکرده (۲۵)

ازخود دورنموده‌ای وخداوند میفرماید « ولو کنت اعلم الغیب لاستکثرت من الخیر و ما مسنی السوء » در این آیه سوء فقر وپریشانی را میرساند و در جای دیگرفرموده « لنصرف عنه السوء والفحشاء» ومراد از سوء دراین آیه عمل زنا است و درآیه فوق بموسی میفرماید « وادخل یدك فی جیبك تخرج بیضاء من غیرسوء» دراین آیه مراد ازسوء برص میباشد ودر سورهٔ بنی اسرائیل قصه موسی را مشروحاً بیان نموده‌ایم .

طبرسی ذیل آیه « فلما جائتهم آیاتنا مبصرة » از حضرت امام زین العابدین علیه السلام روایت کرده که آنحضرت کلمه مبصرة را بفتح میم وصاد قرائت فرموده‌اند .

در کافی ذیل آیهٔ « و لقدآتینا داود و سلیمان علما » از بعضی از صحابهٔ حضرت جواد علیه السلام روایت نموده که حضور حضرت عرضه داشتند مردم در کمی عمر مبارکت اندیشه‌های ناروا دارند فرمود خداوند بداود وحی رسانید که سلیمان‌را جانشین خود سازد درصورتی که سلیمان کود کی بود که گوسفندمی‌چرانید وبزرگان بنی اسرائیل جانشینی سلیمان را قبول نکرده واعتراض داشتندبداود وحی شد عصاهای علماء وچوبدستی سلیمان را گرفته ودرخانه‌ای بگذارودرآن خانه را قفل ومهر کن صبح دوز بعد درب را باز نموده ومشاهده کن کدام یك‌ازعصاها سبزشده ودارای برك و میوه است صاحب‌آن عصا جانشین

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

الله لا اله الاهو رب العرش العظيم (۲۶) قال سننظر اصدقت ام كنت من
الكاذبين (۲۷) اذهب بكتابي هذا فالقه اليهم ثم تول عنهم فانظر ماذا
يرجعون (۲۸) قالت يا ايها الملؤا اني القي الي كتاب كريم (۲۹) انه من
سليمان وانه بسم الله الرحمن الرحيم (۳۰) الاتعلوا علي واتوني مسلمين (۳۱)
قالت يا ايها الملؤا افتوني في امري ما كنت قاطعة امرا حتى تشهدون (۳۲)
قالوا نحن اولوا قوة واولوا بأس شديد والامر اليك فانظري ماذا تأمرين (۳۳)

تو خواهد بود حضرت داود علماء بنی اسرائیل را احضار نموده و کیفیت را برای ایشان بیان کرد و همگی قبول نموده وعصاهای خود را در اختیار داود گذاردند چون صبح روز بعد حضور یافتند دیدند چوبدستی سلیمان دارای برگ و میوه شده است آنگاه حضرت داود ارث برد علم پیغمبران پیش از خود را و سلیمان وارث علم داود شد و محمد صلی الله علیه و آله وارث علم سلیمان گردید و ما ائمه وارث محمد صلی الله علیه و آله میباشیم وصحف ابراهیم و الواح موسی نزد ما است.

قوله تعالی: **و ورث سليمان داود و قال يا ايها الناس علمنا منطق الطير واوتينا من كل شئ ان هذا لهو الفضل المبين**

سلیمان وارث داود شد و گفت ایمردم خداوند زبان مرغها را بمن تعلیم فرموده و و از تمام نعمت‌های خود مرا بهره‌مند ساخت و این موهبت و لطف از فضل و کرم آشکار پروردگار است که نسبت بمن ارزانی داشته‌است. حضرت سلیمان درسال چهارهزاروسیصد ونود ویك بعد ازهبوط آدم ازمادرخود بتشیع عیال سابق اوریا که بامرپروردگاربهمسری داود مفتخرشده بود متولد گردیده وچون داود بعالم قدس رحلت نمود سلیمان بر اورنگ پادشاهی تکیه زد و جانشین داود شد از پیشگاه قدس ربوبی خطاب رسید ای سلیمان تو

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

اوست آن خداوند یگانه‌ای که جز او خدائی نیست و اوپروردگاری است که دارای عرش با عظمت است (۲۶) سلیمان بهدهد گفت بزودی می‌بینیم که راست میگوئی یا آنکه از دروغگویانی (۲۷) این نامهٔ مرا ببری نزد ایشان وبرمیگردی تا معلوم شود چه جواب خواهند داد (۲۸) چون هدهد نامه را بدامن بلقیس افکند تعجب نمود پس از قرائت و اطلاع ازمضمون آن بزرگان قومرا احضار نموده گفت نامه مهم وبزرگی بمن رسیده است (۲۹) این نامه ازطرف سلیمان رسیده وسرلوحهٔ آن نام خداوند بخشندهٔ مهربان میباشد (۳۰) و پس از ذکر نام خدا نوشته است برتری برمن نجوئید و تسلیم امر من شوید (۳۱) آنگاه به‌بزرگان کشورورجال دربارش گفت عقیدهٔ شمادراین امرچیست میدانید که من هیچوقت بدون جلب نظرمشورتی شما تصمیمی اتخاذ نمیکنم (۳۲) به‌بلقیس گفت ما مردمی سلحشور وقومی جنگجو هستیم ولی فرمان‌تراست برای جنك ویاتسلیم‌رای خودرا ابلاغ کنید (۳۳)

منظور نظررحمت‌وعنایت ماهستی آنچه ازما بخواهی مقرون باجابت گردد سلیمان عرض کرد پروردگارا تو بداود پادشاهی وسلطنت عطا فرموده ومرا وارث ملك اونموده‌ای اینك من ازتو حکمت و معرفت میخواهم تا کار این امت را باصلاح آورم خطاب رسید ای سلیمان چون تو ازما مال ومنال وطول عمر نخواسته وحکمت ومعرفت را برحطام دنیوی ترجیح داده‌ای ما علاوه برآنکه دعایت را اجابت وازدانش وحکمت ترا بهره‌مند میسازیم چندان مال وثروت وقدرت بتوعطا کنیم که پیش ازتووبعد ازتوبهیچ کس چنین سلطنت و منزلت نداده و نخواهیم داد لذا رحمت خداوند شامل حال سلیمان شد سلطنت عظیم یافت و جن و انس وحش و طیر در زیر فرمان او آماده خدمت و مطیع فرمانبر دار او شدند چنانچه میفرماید :

وحشر لسلیمان جنوده من الجن و الانس و الطیر فهم یوزعون

آیه سوره و نیزدیوها بفرمان اوبوده وباد هم تحت امر او قرار گرفته بود خداوند

دراین باره فرموده :

ولسلیمان الریح عاصفة تجری بامره الی الارض التی بارکنافیها

ومیفرماید **و من الجن من یعمل بین یدیه باذن ربه**

وزبان وحوش وطیوررا خداوند باوتعلیم فرمود و همه آنها را بفرمانش وادارساخته

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

قالت ان الملوك اذادخلوا قرية افسدوها و جعلوا اعزة اهلها اذلة و كذلك
يفعلون (۳٤) و انى مرسلة اليهم بهدية فناظرة بم يرجع المرسلون (۳۵)
فلماجاء سليمان قال اتمدونن بمال فما اتانى الله خير مما اتيكم بل انتم
بهديتكم تفرحون (۳٦) ارجع اليهم فلنأتينهم بجنود لا قبل لهم بها و
لنخرجنهم منها اذلة و هم صاغرون (۳۷) قال يا ايها الملؤ ايكم يأتينى
بعرشها قبل ان يأتونى مسلمين (۳۸)

وبرتمام آنها حکومت میکرد چنانکه شیخ طوسی و دیگران روایت کرده‌اند لشکر گاه آنحضرت صد فرسنك طول داشت بیست وپنج فرسنك انسان وبیست وپنج فرسنك جنیان بیست و پنج فرسنك و حوش و بیست و پنج فرسنك طیور جایگاه داشتند جنیان برای آنحضرت اززروابریشم بساطی بافته و پرداخته بودند که یك فرسنك در یك فرسنك بود تختی مرصع ازطلا برای جلوس اودروسط بساط میگذاشتند ودرطرفین آن سه هزار کرسی ازطلا ونقره قرارمیدادند پیغمبران بر کرسی زرین و علماء بر کرسی‌های سیمین می‌نشستند و پیرامون ایشان سایرین استقرار می‌یافتند و اطراف مردم دیوان و جنیان می‌ایستادند و پرندگان با بالهای خود برسر آنها سایه می‌افکندند تاآفتاب بر بساط سلیمانی نیفتد و وهزارخانه ازآبگینه روی چوب تعبیه کرده بودند سیصد خانه‌آن را زنان آزادآنحضرت وهفتصد خانه باقی راکنیزکان اومقام داشتند بادعاصف بساط را برمیداشت و باد ملایم آن را ازصبح تاپسین یکماه راه میبرد وازپسین تا بامداد روزبعد یکماه دیگرحرکت میداد. از طرف پروردگار بسلیمان وحی شد که ما امر کرده ایم هر کس دربارهٔ تو سخنی گوید باد آواز او را بگوش تو برساند روزی موکب سلیمانی با جاه و جلال حرکت میکرد برزگری که مشغول بذر افشانی بود چشم بر بساط او دوخته و گفت تسبیح میکنم

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بلقیس گفت پادشاهان چون بکشوری لشکر کشی کنند فساد و تباهی بسیار و خرابی و ویرانی بیشمار بارآورده وعزیزان آن دیار را خوار و ذلیل مینمایند و رویه سلاطین چنین بوده (۳٤) اکنون من هدایا و تحفی نزد سلیمان میفرستم و منتظرمیشوم تابه‌بینم سلیمان باسفیر اعزامی من چگونه برخورد خواهد کرد (۳۵) همینکه فرستادگان بلقیس حضور سلیمان رسیده پیشکشی‌های بلقیس را عرضه داشتند سلیمان اعتنائی بهدایا نکرده گفت شما میخواهید مرا بمال دنیا فریب داده وجلب نظرم کنید آنچه خداوند بمن مال وثروت عطا فرموده بمراتب ازهدایای شما بهتر وعالی‌تر است شمائید که بهدایای خود مسرور و شادمیشوید(۳٦)بسوی ایشان مراجعت کن پس البته لشکری جرار که غیرقابل مقاومت باشد بکشورشما گسیل مینمایم تاباخواری وذلت هرچه تمامتر آنها رابیرون کنند (۳۷) سلیمان خطاب بحاضرین نموده گفت کدام یك از شما میتوانید قبل ازآنکه تسلیم امر شوند تخت بلقیس را بحضور من بیاورید (۳۸)

پرورد گاری را که بآل داود چنین ملك عظیمی عطا فرموده باد سخن اورا بگوش سلیمان رسانید سلیمان امر کرد بساط را فرودآوردند آنحضرت برزگر را بحضور خود طلبیده باو فرمود آنچه گفتی بگوش ما رسید ازآن جهت فرود آمدم تا بتو بگویم مبادا آرزوی این ملك وجاه وجلال را بنمائی چه تمام اینها فانی و ازبین رفتنی است و ثواب یك تسبیح که بندهٔ مؤمن ازروی خلوص وصفای‌دل بکند نزد خدا بهتر و بیشتر از تمام این دستگاه است برزگر عرض کرد خدایتعالی غمهایت را بر طرف کند همچنانکه غم مرا زایل و برطرف کردی.

سلیمان هروقت بربساط می‌نشست تمام خدم وحشم را با خود میبرد وهر کس بکار ووظیفه خویش مشغول بود روزی بباد امر کرد تا بساطش را از استخر بر گرفته و بیمن ببرد در بین راه وقتی که بمدینه رسید باطرافیان خود گفت این مکان سرای پیغمبر آخر الزمان است خوشا بحال کسانی که‌اورا دریابند وباوایمان آورده وازاوپیروی نموده واقتدا کنند ازمدینه بمکه رسید چون درآن عصر جاهلیت اطراف خانه کعبه جایگاه بت و بت پرستان بود سلیمان‌ازآنجا گذشت خانه کعبه بدرگاه پروردگارناله کرد و گفت خداوندا پیغمبری از پیغمبران تو با جمعی از انبیاء بر من بگذشتند ولی فرود نیامده و نماز بجای

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

قالَ عِفريتٌ مِنَ الجِنِّ انا اٰتيكَ بِهِ قبلَ ان تقومَ مِن مقامِكَ و انّي عليهِ لقوىٌّ
اَمينٌ (۳۹) قالَ الَّذي عِندَهُ عِلمٌ مِنَ الكِتابِ انا اٰتيكَ بِهِ قبلَ ان يرتدَّ اِليكَ
طَرفُكَ فلمّا راٰهُ مستقِرّاً عِندَهُ قالَ هٰذا مِن فضلِ ربّي لِيبلوَني ءَ اشكرُ امْ اكفرُ و
مَن شكرَ فانّما يشكرُ لِنفسِهِ و مَن كفرَ فانَّ ربّي غنيٌّ كريمٌ (۴۰) قالَ نكِّروا لَها
عرشَها ننظرْ اتهتدي امْ تكونُ مِنَ الَّذينَ لايهتدونَ (۴۱) فلمّا جائَت قيلَ
اَهكذا عرشُكِ قالَت كانَّهُ هُوَ و اوتينَا العِلمَ مِن قبلِها و كنّا مسلِمينَ (۴۲)

نیاوردند و پیرامون من همه بت می‌پرستند خطاب شد ای کعبه اندوهگین مباش بزودی آثاریت وبت‌پرستی ازاطراف توبرچیده میشود و چنان کنم که رکوع و سجود کنند گان بسیارشوند وآنقدرذکروتسبیح مرا بجاآورند که حدی برای آنها نباشد دردورهٔ آخرزمان پیغمبری بفرستم وتورا قبلهٔ او کنم واووامتش درنماز روی بتوآورند و از اقصای عالم قصد حج و زیارت‌تو کنند آنطوری که مرغان رو بآشیانه روند و انس آنها بتو بیش از انس‌مادر بفرزندش باشد . سلیمان ازآنجا گذشت وبوادی‌سدیررسید وازآنجا عبورنموده بوادی نمل وارد شد .

(بعضی نوشته‌اند که وادی نمل درحوالی شامات است جمعی دیگر عقیده دارند که دراطراف طایف است) .

موری که رئیس مورچگان بود ببالای بلندی رفته فریاد زد :

ای مورچگان بمساکن ولانه‌های خود بروید مبادا سلیمان ولشکریانش ندانسته شما را پایمال کنند .

فتبسم ضاحکاً

ابن‌بابویه ازحضرت‌رضاعليه‌السلام روایت کرده که درتفسیر «فتبسم ضاحکاً» فرموده :باد گفتار

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

عفریتی از طایفه بنی جان عرض کرد که من میتوانم با قدرتی که دارم پیش از آنکه از جایگاه خود بر خیزید تخت را بحضور بیاورم (۳۹) شخصی که علمی از کتاب الهی داشت عرض کرد پیش از آنکه چشم برهم بزنی تخت را درپیشگاه شما حاضر مینمایم و همینکه سلیمان تخت بلقیس را دربرابرخود حاضردید گفت این فضیلت و کرامتی است که خداوند بمن اعطا فرموده تامرا آزمایش کند که شکر نعمت میگذارم و یا کفران احسان خواهم کردوالبته هر کس شکر نعمت‌های‌خدارا کند انجام وظیفه‌ای بنفع خویش‌نموده وچنانچه ناسپاسی و کفران نعمت کند بایدبداند پروردگارمن بی‌نیاز وبخشنده است (۴۰) سلیمان دستورداد تخت بلقیس‌را تغییرشکل دادند که تشخیص‌آن دربدونظرمشکل باشد وبه‌بینند که‌اوتخت‌را خواهدشناخت یاخیر (۴۱) چون بلقیس حاضرشد ازاوپرسیدندآیاتخت تواین است؟ گفت تصورمیکنم همین‌باشد ومافبلابااین‌آمر آشنابوده وتسلیم‌امرپروردگاربودیم (۴۲)

موریرا که به گروه مورچگان گفت بمنازل خود بروید تا سلیمان و لشکریانش شماها را لگد مال ننمایند بگوش سلیمان رسانید، سلیمان که درحال حرکت بود بباد امرنمود بساطش را متوقف ساخته ومورا بحضوربیاورند چون مور حاضرشد سلیمان گفت ای مور مگر تو نمیدانی من پیغمبرم و بکسی ظلم نمی کنم مور پاسخ داد چرا میدانم فرمود پس برای‌چه مورچگان را ازموکب ما ترسانیدی؟ مورجواب داد ترسیدم خیل موران بعظمت وجلال وتجمل و زینت موکبت مجذوب شده و ازذکر خدا غافل مانند آنگاه از سلیمان پرسیدآیا شما بزرگتر هستید یا پدرت داود؟ سلیمان گفت مقام و منزلت پدرم داود ازمن بزرگتر بود، مور گفت پس چرا نام پدرت یکحرف کمتر از نام تومیباشد؟ سلیمان گفت نمیدانم مورچه گفت چون پدرت جراحات خود را شخصاً مداوا مینمود از این جهت بداود نامیده شدوتو ای سلیمان‌امیدواری که بپدرت‌ملحق شوی سورچه مجدداً پرسید ای‌سلیمان میدانی چرا درمیان تمام مخلوقات خداوند باد را مسخرتو ساخته وبفرمانت میباشد؟ گفت نمیدانم مورچه گفت حکمت آن این است که خداوند میخواسته تا بدانی اگر جمیع مخلوقات مانند باد مسخرشما میشد مانند باد هم زایل گردیده و ازبین میرفت سلیمان از بیانات مورتبسم نمود وبحمد وثنای پروردگارپرداخت .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وصدها ما كانت تعبد من دون الله انها كانت من قوم كافرين (۴۳) قيل لها ادخلي الصرح فلما راته حسبته لجة و كشفت عن ساقيها قال انه صرح ممرد من قوارير قالت رب اني ظلمت نفسي و اسلمت مع سليمان لله رب العالمين (۴۴) و لقد ارسلنا الى ثمود اخاهم صالحا ان اعبدوا الله فاذاهم فريقان يختصمون (۴۵) قال ياقوم لم تستعجلون بالسيئة قبل الحسنة لولا تستغفرون الله لعلكم ترحمون (۴۶)

طبرسی از ابن عباس روایت کرده که پیغمبر اکرم ﷺ فرمود چهار نوع از حیوانات را نکشید یکی هدهد و دیگری صرد که آن نوعی از پرندگانست سوم زنبور عسل چهارم مورچه .

اگر گفته شود چگونه موری سلیمان و لشکریانش را شناخت که بمورچگان دستورداد بلانه‌های خود بروند تا زیرپای سلیمان وسپاهیانش نابود نشوند؟ جواب گوئیم چون مورچه‌ها نیزمانند سایرموجودات ازطرف پروردگار مأموربإطاعت وفرمانبرداری از سلیمان بودند ناچاربایددارای‌فهم‌وشعوری باشند تابتوانند فرمان پروردگارخود رااطاعت نمایند وآن کسی راکه موظف ومأمور باطاعت اوبوده بشناسند واین خود یکی‌ازمعجزات سلیمان وازآیات خدا است زیراآن خداوندی که بمورچه الهام فرموده و تعلیم میدهد تا گندم را از وسط نصف کند و یاآنکه تخم کشنیز را چهار پاره کند تا سبز نشود برای معرفت و شناسائی سلیمان نیزباواستعداد وشعوری عطا میفرماید .

در این مقام شایسته است احادیثی چند که میرساند ائمه اطهار نیز منطق طیررا میدانسته وسخنان پرندگان را می‌فهمیدند بیان کنیم :

شیخ مفید در کتاب اختصاص بسند خود از ابی حمزه ثمالی روایت کرده گفت در

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بلقیس معبودی جز خدای یکتا داشت و از فرقهٔ کفار محسوب میشد (۴۳) به بلقیس گفتند وارد صحنه و ساحت قصر شو وچون چشم بلقیس بسطح درخشان محوطهٔ قصر افتاد گمان کرد دریاچه است دامن خود را بالا زد بطوریکه ساق پایش هویدا شد گفت این صحنهٔ قصر را از آبگینه صاف وصیقلی ساخته‌اند آنگاه گفت پروردگارا من بنفس خود ستم کرده‌ام اینک با رسولت سلیمان هم عهد شده بفرمان خداوند عالمیان تسلیم میشوم (۴۴) ومابرای هدایت قوم ثمود برادرشان صالح را برسالت فرستادیم تا بآنها ستایش خداوند یکتا را ابلاغ کند ولی قوم دودسته شده و با هم بجدال و مخاصمه پرداختند (۴۵) صالح بقوم خود گفت چرا بعوض نیکی و اعمال صالحه شتابان رو ببدی وفساد میرویدچنانچه از خداوند طلب مغفرت نموده و از کار های ناپسند توبه کنید ممکن است مورد لطف و بخشایش پروردگار واقع شوید (۴۶)

خانه حضرت امام زین العابدین علیه السلام بودم درختی درخانه بود و گنجشک‌های زیادی روی شاخه‌های درخت نشسته و صدا میکردند آنحضرت بمن فرمود آیا میدانی این گنجشک‌ها چه میگویند عرض کردم خیر نمیدانم فرمود آنها خدا را تسبیح گفته وازاودرخواست روزی مینمایند.این حدیث را در کتاب بصائر الدرجات نیز نقل نموده است .

ونیزشیخ مفید در کتاب اختصاص ازفضیل بن یسارروایت کرده گفت درمنزل حضرت صادق علیه السلام شرفیاب بودم دو کبوتر نر وماده در خانه حضرت بود کبوتر نر پیوسته بدور مادهٔ خودمیگردیدوصدامینمود حضرت بمن فرمود آیامیدانی این کبوترچه میگویدمیگویددر نزد من هیچ چیز محبوب‌تر ازتو نیست مگر مولایم جعفر بن محمد الصادق علیه السلام آنگاه فرمودند خداوند زبان مرغان را بما ائمه تعلیم فرموده است

ودر بصائر الدرجات ازعلی بن حمزه روایت شده گفت یکی ازدوستان حضرت موسی بن جعفر علیه السلام شرفیاب خدمت حضرت شده عرض کرد دوست دارم که امروز برای صرف غذا بمنزل من تشریف بیاورید حضرت دعوت او را پذیرفته و بخانه او رفته و برتختی که آماده بود جلوس فرمود ودرزیر آن تخت دو کبوتر نر وماده لانه داشتند و کبوتر نر بدور ماده میگشت میزبان برای آوردن طعام رفت و چون بر گشت دید حضرت موسی بن

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

جعفر علیه السلام خندان است عرض کرد امیدوارم همواره شما خندان باشید و پیوسته‌شما را خندان مشاهده کنم فرمود من از گفتاراین کبوترخندان شده‌ام که بمادهٔ خود میگفت ای مایه‌آرامش روح وآسایش من‌وای عروس وجفت نازنین بخدا قسم درروی این زمین چیزی محبوب‌تر ازتوسراغ ندارم مگر این‌آقا و مولای من موسی بن جعفر علیه السلام که بر فراز این تخت جلوس فرموده عرض کردم فدایت شوم مگرشما گفتارمرغان را می‌فهمید فرمودآری خداوند سخنان پرندگان وزبان تمام موجودات را بما ائمه تعلیم فرموده. ونیز ازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده که فرمود امیرالمؤمنین علیه السلام بابن عباس فرمود خداوند همانطور که بسلیمان منطق طیور را تعلیم فرموده بود بما ائمه نیز زبان مرغان و تمام حیوانات خشکی ودریائی را تعلیم داده است.

ودراین باب روایات بسیاری هست ومابهمین چند روایت اکتفا کردیم.

قوله تعالی: **وتفقد الطیر فقال مالی لاأری الهدهد امکان من الغائبین**

چون پرندگان‌را مورد تفقد قرارداد هدهد را ندید گفت چگونه هدهد را نمی‌بینم آیاازجملهٔ غائبان است. علت آنکه در مقام تحقیق غیبت هدهد برآمد آن بود که خداوند بآن مرغ علمی عطا کرده بود که سلیمان آنرانمیدانست هدهد بنا بمشیت پروردگار وجود آب را در روی زمین از فراز آسمان وزیر ابرها تشخیص میداد و موکب سلیمان را بمحل‌هائی که‌آب وجود داشت هدایت ورهبری میکرد و باآنکه جن و انس و شیاطین در زیرفرمان اوبودند این علم هدهد را نداشتند ازاین جهت سلیمان همواره هدهد را نزدیک خود جای میداد تا چون وقت عبادت محتاج‌آب شوداورا بآب دلالت کند روزی وقت نماز رسید آب نبود سلیمان هدهد را احضار کرد حاضرنبود سلیمان در غضب شده فرمود اگر برای غیبت خود عذرموجه نداشته باشد اورا بسختی مجازات نموده و یاآنکه سر ازبدنش جدا سازم وشرح جریان‌آن بدینقراراست:

چون سلیمان از بنای بیت المقدس فارغ شد عازم حرم کعبه گردیدو باد صبا را مأمورنمود که بساط را بسوی مکه ببرد چون‌آنجا رسید مدتی توقف نموده و هرروز تعداد زیادی شتر و گاو و گوسفند می کشت و انفاق میکرد و بقوم خود گفت این مکانی است که خداوند پیغمبر خاتم را از آن مبعوث فرماید که بـاین صفت وسیرت و بدین هیئت باشد

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

پروردگاراورا برتمام دشمنانش نصرت وغلبه دهد و مردم را به یکتا پرستی و دین حنیف اسلام دعوت کند و در راه پیشرفت دین حق ازملامت هیچ ملامت کننده‌ای نهراسد خویش وبیگانه دراجرای عدالت یکسان باشند سعادتمند مردمی که درك نموده و اورا دریابند او سید رسل وخاتم پیغمبرانست ونام حضرتش در کتب آسمانی و صحیفه پیغمبران بعظمت و دردرجه اعلی ثبت است .

سلیمان پس از انجام مناسك و اعمال حج هنگام بر آمدن سهیل از مکه خارج و بسوی یمن حرکت کرد وقت ظهر بصنعا رسید و حال آنکه از مکه تا آنجا یکماه راه است .

چون صفا را سرزمین با صفا وخوش وخرم و دارای درختهای سبز و زیبا دید فرود آمد وقتی که خواست طعام بخورد و بعبادت قیام کند آب طلب کرد نیافتند هدهد را احضار نمود تا بآب رهبری و دلالت نماید او را نیافتند سلیمان گفت چه شده که هدهد را نمی‌بینم .

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود که هدهد را نکشید که او دلیل سلیمان بود برآب و قرب وبعد آنرا میدانست وبعلاوه میخواست که درزمین جزخدای را پرستش نکنند .

هنگامی که بساط سلیمان بصنعا فرود آمد هدهد پیش خود اندیشه نمود که تا سلیمان مشغول استمن ساعتی درهوا پروازنموده وطول وعرض این منطقه را مشاهده کنم بدنبال این فکرپروازنمود و از چپ و راست بتفریح و سیاحت پرداخت ناگاه بستانی که متعلق به‌بلقیس بود توجهش را جلب کرد و ازنژاد خود هدهدی دید فوراً فرود آمد چون آن‌دومرغ‌یکدیگررادیدندبوجدآمده‌بگفتگوپرداختندهدهدبلقیس‌ازهدهدسلیمانی

پرسید از کجامیآئی وبکجامیروی گفت درالتزامرکب‌سلیمانم و ازشام میآیم سئوال کردآیا همان سلیمانی که پادشاه جن وانس ووحش وطیراست گفت آری هدهد سلیمانی سئوال کرد تو از کجا میآئی جواب داد من مقیم این کشورم که بانوئی بنام بلقیس ملکه آنست گرچه حشمت سلیمانی وسلطنت با عظمت آنحضرت در کمال شکوه و جلال است ولی کشوربلقیس نیزبسیاربزرك است وتمام خاك یمن در تحت تصرف او است دوازده هزار قائد وسرداردارد که زیرفرمان هریك ازایشان هزارسوار جنگی است اگر مایلی بیا ملك

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

قالوا اطيرنا بك و بمن معك قال طائركم عندالله بل انتم قوم تفتنون (۴۷)
و كان في المدينة تسعة رهط يفسدون في الارض و لا يصلحون (۴۸) قالوا
تقاسموا بالله لنبيتنه و اهله ثم لنقولن لوليه ما شهدنا مهلك اهله و انا
لصادقون (۴۹) و مكروا مكرا و مكرنا مكرا و هم لا يشعرون (۵۰) فانظر
كيف كان عاقبة مكرهم انا دمرناهم و قومهم اجمعين (۵۱) فتلك بيوتهم
خاوية بما ظلموا ان في ذلك لاية لقوم يعلمون (۵۲)

اورا تماشا کن هدهد سلیمانی گفت بیم آن دارم که سلیمان مرا احضار نماید و چون نباشم درخشم شود گفت اگر بیائی واحوال بلقیس را بدانی ووجود او را بسلیمان خبردهی او را خوش آید گفت روا باشد هردو بپرواز در آمده وبدار گاه بلقیس رفتند وبتماشای قصر سلطنتی بلقیس ولشگریان وسایر دیدنی های کشوریمن پرداختند وموقع نمازدیگر بر گشت .

ازآنطرف چون سلیمان هدهد را درجایگاه خود ندید ازرئیس مرغان سئوال کرد هدهد کجا رفته عرض کرد ای پیغمبر خدا نمیدانم من او را بجائی نفرستاده‌ام سلیمان در خشم شده گفت او را عذاب خواهم کرد بعقاب امر داد تا به جستجوی هدهد رفته و او را بحضور بیاورد،عقاب راه هوا را درپیش گرفته وچون بجو هوا رسید بچپ وراست نظر کرده دید هدهد از جانب یمن میآید بسوی هدهد پرواز کرده و وقتی باو رسید میخواست باو حمله نموده وچنگال بزند که هدهد گفت قسم بآن خدائی که تو را چنین نیرو بخشیده و مرا زیردست وزبون توساخته برمن ضعیف ترحم کن ومرا میازارتا درحضورسلیمان برسیم عقاب گفت وای برتوسلیمان سوگند یاد کرده که ترا عذاب سختی کند ویاآنکه بکشد هدهد پرسید آیا چیز دیگری نفرموده گفت بلی فرمود یا آنکه برای غیبت خود حجتی روشن اقامه نماید هدهد گفت من میدانم که سلیمان پادشاه عادلی است ظلم نمی کند و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

مردم بصالح گفتند ما بتو و پیروانت فال بد زده و حسن نظر نداریم صالح گفت تفأل بد شما در پیشگاه خدا ارزشی ندارد و شما مردمی هستید که مورد ابتلا و آزمایش قرار گرفته اید (۴۸) و در شهری که قوم صالح بودند نه نفر از سران قوم عامل فساد بوده و هیچ روباصلاح نمیرفتند (۴۹) سران مفسد بقوم گفتند بیائید هم پیمان شده و قسم بخدا بخورید که شب هنگام صالح و پیروان و بستگانش را بقتل برسانید بعد بورثه و بازماندگان آنها بگوئیم که ما از چگونگی قتل بی‌خبریم ودر گفتار خود صادق میباشیم (۵۰) آنها بخدعه و فریب برعلیه صالح اقدام کردند و ما هم از طریقی که هیچ نفهمیدند ایشان را شدیداً مجازات نمودیم (۵۰) نظر کن که آخر کار کسانی که برای قتل صالح حیله و مکر بکار بردند چه شد ما تمام آنها و بستگان ایشان را هلاك و نابود ساختیم (۵۱) و این است خانه های ایشان که بر اثر ظلم و ستمی که نموده‌اند ویران گشته و خود برای مردم دانا وسیله عبرتی است (۵۲)

روا ندارد برخلاف حق وعدالت عقوبتی بکسی برسد من حجت روشن ودلیل محکمی دارم متفقاً حضورسلیمان رفتند هدهد در کمال تذلل بالهای خود را بعلامت عجزوانکساربزمین کشیده خدمت سلیمان رفت.

سلیمان سر هدهد را گرفته پیش کشید فرمود کجا بودی من امروز ترا عذابی کنم تا عبرت جهانیان شوی هدهد گفت ای پیغمبر خدا بیاد بیاورآن روزی را که تو درمحضر عدل پروردگاربایستی سلیمان چون این منطق هدهدرا شنید رنگش زرد شد ودست ازاو برداشت.

درکافی ذیل آیه وتفقدالطیر... تاآخر آیه ازحمادبن ابراهیم روایت کرده.

گفت خدمت‌حضرت موسی بن جعفر علیه‌السلام عرض کردم قربانت گردم آیا پیغمبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله از پیغمبران سلف ارث برده‌اند یاخیرفرمود بلی از زمان‌آدم تا بعثت پیغمبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله جد بزرگوارم،خداوند پیغمبری مبعوث نکرد مگرآنکه محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله داناتر ازتمام‌آنها بود گفتم عیسی‌بن مریم مرده زنده میکرد وسلیمان منطق طیوررا میدانست‌آیا پیغمبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله هم‌قدرت برآن اموررا داشت فرمود سلیمان چون‌هدهدرادرمیان‌مرغها ندید درغضب شده و گفت «لاعذبنه عذاباً شدیداًاولاذبحنه اولیأتینی بسلطان مبین» زیرا

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وَ اَنْجَيْنَا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَ كَانُوا يَتَّقُونَ (۵۳) وَلُوطًا اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖ اَتَاْتُونَ الْفَاحِشَةَ
وَ اَنْتُمْ تُبْصِرُونَ (۵۴) اَئِنَّكُمْ لَتَاْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ اَنْتُمْ
قَوْمٌ تَجْهَلُونَ (۵۵) فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهٖ اِلَّا اَنْ قَالُوا اَخْرِجُوا اٰلَ لُوطٍ مِنْ
قَرْيَتِكُمْ اِنَّهُمْ اُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ (۵۶) فَاَنْجَيْنَاهُ وَ اَهْلَهٗ اِلَّا امْرَاَتَهٗ قَدَّرْنَاهَا
مِنَ الْغَابِرِينَ (۵۷) وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ (۵۸) قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ
وَ سَلَامٌ عَلٰى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفٰى اللّٰهُ خَيْرٌ اَمَّا يُشْرِكُونَ (۵۹)

خداوند علمی بهدهد عطا کرده بود که سلیمان فاقدآن بود هدهد ازفراز آسمان وزیرا بر وهوا بوجودآب درروی زمین واقف میشد و موکب سلیمان را بمحلی که آب بود دلالت و هدایت میکرد و با آنکه جن و انس و شیاطین و باد در تحت امر و فرمان سلیمان بودند هیچکدام این علم هدهد را نداشتند ولی خداوند در قرآن کریم میفرماید « ولوان قراناً سیرت به‌الجبال اوقطعت به‌الارض اوکلم به‌الموتی » وما ائمه که وارث علم پیغمبر وقرآن هستیم گذشته وآینده این جهان وعلوم اولین و آخرین را دارا هستیم و باذن خدا برتمام سرائر گیتی واقف میباشم زیراخداوند میفرماید«ومامن غائبة فی السماء والارض الافی کتاب» یعنی هیچ چیزمخفی وپنهانی درزمین وآسمان نیست مگر آنکه تمام آنها در کتاب مبین و قرآن کریم موجود است سپس میفرماید « ثم اورثنا الکتاب الذین اصطفینا من عبادنا » وماآن بندگان برگزیده هستیم که خداوند ازمیان بندگانش اختیارفرموده و کتابی که درآن تمام چیزها ذکرشده ارث ما قرارداده است .

هدهد بسلیمان عرض کرد ایرسول‌خدا بچیزی آگاه شده‌ام که‌شما ازآن بی‌خبرید ازمملکت سباخبرصحیح برایتان آورده‌ام دیدم بانوئی بنام بلقیس پادشاهی میکند و درامور دینوی دارای‌همه‌چیزاست علاوه برآن‌تخت پادشاهی باشکوه وجلالی‌دارد و مردم‌آن سامان

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و کسانیکه ایمان آورده و پرهیزکار بودند نجات داده شدند (۵۳) و لوط پیغمبر بقوم گفت با آنکه شما کار زشت خود را می بینید باز مرتکب عمل زشت میشوید (۵٤) چه مردم نادان وبی خرد هستید که بجای تمتع از زنان با مردها شهوت رانی میکنید (۵۵) مردم جوابی ندادند مگر آنکه گفتند لوط و کسان او را از شهر ودیار خود بیرون نمائید زیرا که آنها مردم پاکدین بوده (۵٦) و ما لوط وبستگانش را بجز عیالش که از اهل عذاب بوده و درشهر باقیماند همه را نجات دادیم (۵۷) آنگاه برسر مردم شهر باران خود را که بسیار بد و موجب هلاکت آنها بود باریدیم (۵۸) ای پیغمبر بمردم بگو سپاس و ستایش مخصوص خداست وسلام بربندگان برگزیدهٔ او میباشد آیا خداوند بهتر است یا آنچه برای خدا شریك میآورید (۵۹)

بجای پرستش خداوند یکتا آفتاب می‌پرستند وبخورشید سجده مینمایند و شیطان آنها را اغوا نموده واعمالشان‌را درنظر آنان زیبا جلوه گر ساخته وازراه‌مستقیم وطریقه خداشناسی منحرف ساخته وهدایت نمیشوند چرا خدائی را که نورجلالش تمام نهانی آسمانها و زمین راآشکارساخته و تمام اعمال آشکار و پنهان خلایق را میداند پرستش نکرده وبرعظمت آن خداوندسجده‌نمیکنند اوست آنخداوند یگانه‌ای که جزاوخدائی نیست واوپروردگاریست که دارای‌عرش بـا عظمت است سلیمان بهدهد فرمود بزودی می‌بینم که راست میگوئی یاآنکه از دروغگویانی نخست تدبیر آب کن که لشکر تشنه هستند هدهد آنها را دلالت کرد برآب وقتی سلیمان ازعبادت پروردگار فارغ شد نامه‌ای بنوشت وبهدهد داد فرمود این نامه مرا میبری نزد ایشان و برمیگردی تا معلوم شود چه جواب خواهند داد و گفت توامروز رسول من هستی باید تو را خلعت داد سپس دست مبارکش را برتن آن فرودآورد وبرسرش نهاد تاجی ظاهرشد ورنگهای مختلف پدید آمد هدهد نامه را بمنقار گرفت بیش ازحد متعارف اوج وپرواز کرد بجانب یمن دراثناء هدهد دیگری آن را مشاهده کرد گفت ای هدهداین‌چه بزرگی وتکبراست مینمائی‌چراآن مقدار که پایه ومنزلت تواست پرواز نمیکنی هدهد سلیمان جواب داد چگونه بزرگی و تکبر ننمایم من فرستاده رسول خدا

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

امن خلق السموات و الارض و انزل لكم من السماء ماء فانبتنا به حدائق ذات
بهجة ما كان لكم ان تنبتوا شجرها اله مع الله بل هم قوم يعدلون (۶۰) امن
جعل الارض قراراً وجعل خلالها انهاراً وجعل لها رواسي وجعل بين البحرين
حاجزاً ءاله مع الله بل اكثرهم لايعلمون (۶۱) امن يجيب المضطر
اذا دعاه و يكشف السوء و يجعلكم خلفاء الارض ءاله مع الله
قليلاً ما تذكرون (۶۲)

هستم خلعت اوبرتن من وتاجش برسرم ونامه اوبرمنقارمن است ازاین بزرگوارترچه خواهد بود هدهد بر کشوربلقیس رسید وارد قصراوشد روزنه‌ای را دید که آفتاب از آنجا برمحوطه قصرمی‌تابید وملکه آن را سجده مینماید برآن روزنه نشست و بالهای خود را بگسترانید تاآفتاب ازآنجا نتابد بلقیس مشاهده کرد مرغی خودرا حجاب خورشید قرارداده ونامه‌ای درمنقاردارد درآنحال هدهد نامه را بدامن بلقیس افکند تعجب نمود پس ازقرائت واطلاع ازمضمون آن بزرگان قوم را احضارنموده گفت نامه مهم وبزرگی بمن رسیده این نامه از طرف سلیمان است وسرلوحهٔ آن بنام خداوند بخشندهٔ مهربان میباشد وپس ازذکرنام خدا نوشته است برتری بر من نجوئید وتسلیم امر من شوید ودانست که ملك او بزرگتر است ازملك خویش چه کسیکه مرغی را مسخر کند ورسول خود گرداند پادشاهی بزرك است و ملك اوعظیم است آنگاه خطاب به‌بزرگان کشورورجال دربارش چنین گفت عقیدهٔ شما در این امرچیست میدانید که من هیچوقت بدون‌جلب نظرمشورتی شما تصمیمی اتخاذ نمیکنم حاضرین درمجلس مشورتی به‌بلقیس گفتند مامردمی سلحشوروقوی و جنگجو هستیم ولی فرمان تراست برای جنك ویا تسلیم رأی خود را ابلاغ کنید بلقیس گفت پادشاهان چون بکشوری لشگر کشی کنند فساد وتباهی بسیاروخرابی وویرانی بیشماربارآورده وعزیزان

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

آیا آن کیست که آسمان ها وزمین را آفریده واز آسمان باران رحمت خود را میفرستد تا با آب آن درخت ها وسبزه ها بروید و باغ ها و بوستان ها سبز و خرم ایجاد شود شما چگونه میتوانید پیش خود درختی برویانیدآیا با این علائم ونشانی قدرت پروردگار باز خدای دیگری جزخدای یکتا وجود دارد اما این‌مشرکین تیره روز ازخدا رو گردان هستند (۶۰) آیا چه کسی زمین را قرارگاه شما قرار داده و در آن نهر های آب جاری ساخته و کوه های بلند برافراشته و بین دو دریا حائل برپا نموده غیر از خدا؟ آیا باز با این خدای بزرگ خدای دیگری است لکن بیشتر مردم نادان و حقایق را نمیدانند (۶۱) آیا آن کیست که دعای مردم بیچاره و مضطر را اجابت نموده و بدی ها را از بین میبرد و شما را جانشین و وارث مردم روی زمین میکند آیا غیر از خدای یکتا خدای دیگری ممکن‌است‌وجود داشته باشدچقدراندکندمردمی که متذکر این‌معانی‌وحقایق میشوند(۶۲)

آن دیاررا خواروذلیل مینمایند وروبه سلاطین نابوده چنین بوده اکنون من هدایا وتحفی نزد سلیمان میفرستم ومنتظرمیشوم تا به‌بینم سلیمان با سفیر اعزامی من چگونه برخورد خواهد کرد واحوال اورا‌امتحان میکنم اگر هدیه قبول کند پادشاه است وچنانچه نپذیرد وجزبه‌تسلیم وانقیاد راضی‌نشود پیغمبراست سپس هدایا وتحفی ترتیب داد وصندوقی‌بوسیله رسولان خود برای حضرت سلیمان فرستاد و درآن صندوق گوهر وجواهر گرانبهای بود بآنها گفت بسلیمان بگوئید این گوهررا بدون‌آهن وآتش سوراخ کند وسخن اورا نیکو بشنوید وپاسخ نامه بازآورید همینکه فرستادگان بلقیس حضور سلیمان رسیده و هدایای اورا عرضه داشتند وپیغام بلقیس را رساندند .

سلیمان امر کرد رشتهٔ دردهان گرفت وآن گوهررا سوراخ کرد ورشته را از طرف دیگربیرون‌آورد واعتنائی بهدایا نکرد وفرمود شما میخواهید مرا بمال دنیا فریب داده و جلب نظرم کنیدآنقدرخداوند بمن‌مال وثروت عطا فرموده که بمراتب ازهدایای شما بهتر وعالی‌تراست شمائید که بهدایای خود مسرورو شاد میشوید ایفرستادگان بلقیس باهدایای خود بسوی اوباز گشت کنید لشکری جرار که غیرقابل مقاومت باشد بکشور شما گسیل مینمائیم تاباخواری وذلت‌هرچه تمام‌تر آنها را بیرون کنند چون رسولان بلقیس بسوی او

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

امن یهدیکم فی ظلمات البر و البحر و من یرسل الریاح بشرآ بین یدی رحمته ءاله مع الله تعالی الله عما یشرکون (۶۳) امن یبدؤا الخلق ثم یعیده و من یرزقکم من السماء و الارض ءاله مع الله قل هاتوا برهانکم ان کنتم صادقین(۶۴) قل لایعلم من فی السموات و الارض الغیب الا الله وما یشعرون ایان یبعثون(۶۵) بل ادارک علمهم فی الاخرة بل هم فی شک منها بل هم منها عمون (۶۶) و قال الذین کفروا ءاذا کنا ترابآ و آبا ؤنا انا لمخرجون(۶۷)

باز گشتند عظمت وشو کت وقوت وجاه و جلال سلیمان را برایش بیان کردند دانست که تاب برابری و مقاومت با سلیمان را ندارد از روی انقیاد و اطاعت بجانب آنحضرت روانه گردید پرورد گارخبرداد بسلیمان که بلقیس متوجه اوشده وبطرف حضرتش میآید سلیمان خطاب بحاضرین ازجن وشیاطین وانس نموده گفت کدام یك ازشما میتوانید پیش ازآنکه بلقیس برسد وتسلیم امرشود تخت اورا بحضورمن بیاورید.

بلقیس قبل ازآنکه عازم حرکت شود سریرخود را بجای محفوظی گذاشت وجمعی را برای حفاظت وحراست و نگهبانی آن بر گماشت و گفت باید دست کسی باین سریر نرسد تامن باز گردم وخلیفهٔ بجای خود نشانید ومملکت راباوسپرد.

عفریتی ازطایفه بنی جان عرض کرد من میتوانم با قدرتیکه دارم پیش از آنکه از جایگاه حکومت خود برخیزید تخت را بحضورتان بیاورم شخصی که علمی از کتاب الهی داشت موسوم بآصف بن برخیا عرضه داشت من بااطلاعی که ازاسم اعظم خداوند دارم پیش ازآنکه چشم برهم بزنی تخت را درپیشگاه شما حاضر مینمایم خدا را باسم اعظم یاد کرد درحال سریررا حاضردیدند و همینکه سلیمان تخت بلقیس را در برابر خود مشاهده کرد گفت این فضیلت و کرامتی است که خداوند بمن عطا فرموده تامرا آزمایش کند که شکر

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

آیا کیست که شما را در تاریکی و ظلمت صحرا و دریا رهبری و هدایت مینماید و چه کسی بباد های حامل باران مژدهٔ رحمت پروردگار را میفرستد آیا جز خداوند قادرمتعال خدائی هست خدا بالاتر است از آنچه شریك او قرار میدهند (۶۳) آیا کیست آن کسی که اول هستی ها را خلق نموده وسپس باز میگرداند و کیست که شما رااز آسمان و زمین روزی میدهد آیا باز غیراز خدای یکتا خدائی وجود دارد اگر دربیان خودصادق وراستگو هستید دلایل خودرا بیاورید (۶۴) ای رسول گرامی بگو جز خداوند در آسمانها وزمین کسی غیب نمیداند وهیچ نمیداند که چه وقت ازقبورخودبرانگیخته خواهندشد (۶۵) بلی روزقیامت خواهند دانست اما این کوردلها درقیامت هم شك وتردیددارند (۶۶) مردم کافر کیش گفتند آیا وقتی که ما مردیم و خاك شدیم وهمچنین پدران ما دوباره از گورها بیرون میآئیم (۶۷)

نعمت میگذارم ویا کفران احسان خواهم کرد.

البته هر کس شکر نعمتهای خدا را بجا آورد انجام وظیفه‌ای بنفع خویش نموده و چنانکه ناسپاسی و کفران نعمت کند باید بدانند پروردگارمن بی‌نیاز از شکرو بخشنده و صاحب کرم وبزرگواراست پس ازآن سلیمان دستورداد تخت بلقیس را تغییر شکل دادند تا تشخیص آن در بدو نظرمشکل باشد وبه‌بینند که او تخت را خواهد شناخت یا خیرو خواست اوراآزمایش کندآیابزیرکی وفطانت هدایت وراهنمائی میشود یا ازآنها خواهد بود که هدایت وراهنمائی نمییابد.

وبعضی ازمفسرین گفته‌اند تغییرشکل دادن تخت برای‌آن بود که‌جنیان وشیاطین بحضرت سلیمان گفته‌بودند بلقیس ناقص‌الخلقه وعقل میباشد چه‌سلیمان درآنوقت فرزندی نداشت آنها میترسیدند که آنحضرت بلقیس را به همسری خود بر گزیند و از او فرزندی بوجودآید وایشان ازاسارت وتسخیرسلیمان وفرزندانش نجات نیابند از اینجهة باونسبت نقص دادند.

چون بلقیس حضورسلیمان حاضرشد ازاوپرسیدندآیا تخت تواین است گفت تصور میکنم همین باشدوپیش ازاین‌خبرمعجزه وعلم‌پیغمبری وحقیقت توبما داده شده بودوتسلیم

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

لقد وعدنا هذا نحن و آباؤنا من قبل ان هذا الا اساطير الاولين (۶۸) قل
سيروا في الارض فانظروا كيف كان عاقبة المجرمين (۶۹) و لا تحزن عليهم
و لا تكن في ضيق مما يمكرون (۷۰) و يقولون متى هذا الوعد ان كنتم
صادقين (۷۱) قل عسى ان يكون ردف لكم بعض الذي تستعجلون (۷۲) و ان
ربك لذو فضل على الناس و لكن اكثرهم لا يشكرون (۷۳) وان ربك ليعلم
ما تكن صدورهم و ما يعلنون (۷۴)

امر پروردگار بودیم ومنع کرده بود بلقیس را ازایمان آوردن معبود خود آن معبودیکه جز خدای یکتا نداشت واوازفرقه کفار محسوب میشد حضرت سلیمان پیش ازورود بلقیس امر کرد جنیان قصری ازآبگینه سفید بسازند وزیر آن آب ریخته و ماهیانی چند درآب اندازند و اورا درآن قصر جای دهند بلقیس وارد شد بساو گفتند داخل شود در صحنه وساحت قصروجای گیردچون نظرش بسطح درخشان محوطه قصر افتاد گمان کرد آب نماودریاچه‌ای است دامن خود را بالا زد بطوریکه ساق پایش هویدا شد موی بسیاری برساق اوبود چون گامی چند برداشت سلیمان باوفرمود این صحنهٔ قصررا ازآبگینه صاف وصیقلی ساخته‌اند آب نیست آنگاه بلقیس گفت پروردگارا من بنفس خود ستم کرده‌ام اینك بارسولت سلیمان هم عهد شده بفرمان خداوند عالمیان تسلیم شده واسلام آوردم .

اگر گفته شود چگونه جایز بود پیغمبری مانند سلیمان بساق بانوی نا محرمی نظر کند جواب گوئیم آنحضرت قصد ازدواج با اورا داشت سلیمان بحاضرین خطاب کرد چیزی بسازید که مورا ازساق اوبرطرف گرداند انسیان گفتند باتیغ باید تراشید فرمود این کار نشاید چدباعث مجروح شدن اندام میشود جنیان حمام ساختند ونوره بعمل آوردند ونوره ازچیزهائیست که شیاطین بامرحضرت سلیمان برای بلقیس ساختند وپیش ازآن نبود

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

همانا این وعده بما وپدران ما پیش ازاین داده شده واین سخنان جز افسانه های پیشینیان چیز دیگری نیست (۶۸) ای پیغمبر باین کافران بگو در روی زمین سیر وسفر نموده تا پایان کار مردم بزهکار را مشاهده کنند وببینند که چگونه هلاك ونابود شده اند (۶۹) وتو ای پیغمبر برایشان و آنچه مکر مینمایند متأثر وغمگین مشو (۷۰) این کافران میگویندشما پیغمبران و انبیاء اگر راستگو هستید بگوئید وعدهٔ قیامت چه وقت هست (۷۲) ومحققاً پروردگار تو صاحب فضل و کرم و رأفت است اما بیشتر مردم ناسپاس میباشند (۷۳) وپروردگار تو بآنچه که مردم دردلهای خود پنهان میدارند ویا تظاهر نموده و آشکار میکنند دانا وعالم است (۷۴)

لذا درشریعت اسلام مستحب است هنگام استعمال نوره دعای ذیل را قرائت بنمایند «اللهم ارحم سلیمان بن داود کمامرنا بالنوره پروردگارا برسلیمان بن داود رحمت بفرست چنانچه امر فرمود مردم را باستعمال نوره پس از اسلام آوردن بلقیس حضرت سلیمان او را بعقد خود درآورده وازاوفرزندانی بوجودآمد ملك وسلطنت بلقیس را بآنها واگذارنمود.

درکافی ذیل آیه قال الذی عنده علم من الکتاب ازحضرت باقر علیه السلام روایت کرده که فرمود اسم اعظم خداوند هفتادوسه حرف است وآصف بن برخیا یکحرف ازآنهارا میدانست وچون بدان تکلم نمود دریك لحظه فاصله بین سلیمان وتخت بلقیس را بهم پیچیده وتخت را بحضورسلیمان آورد و زمین بحالت اولیهٔ خود برگشت ولی ما ائمه هفتاد و دوحرف از اسم اعظم را میدانیم ویك حرف دیگردرعلم غیب خداوند است وبرای خود اختصاص داده «ولاحول ولاقوة الاباالله العلی العظیم» ودراین باب روایات بسیاری است.

عیاشی در تفسیر بسند خود از موسی فرزند محمد جواد علیه السلام روایت کرده گفت یحیی بن اکثم که یکی از علماء عامه است مرا ملاقات نموده و مسائلی پرسید من خدمت برادرم امام دهم علی النقی علیه السلام شرفیاب شده عرض کردم یحیی بن اکثم سئوالاتی از من نموده که من نمیدانم فرمود مسائل را بیان کن عرض کردم یکی آنکه بفرمائید کسی که

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

درقرآن‌میفرماید «وقال‌الذی‌عنده علم‌من‌الکتاب» چه‌شخصی‌است آیا این شخص آصف بن برخیا بوده چگونه سلیمان بامقام نبوت خود محتاج علم اصف بوده وازدانشی که اوداشته بهره نداشته است فرمود ای برادر بنویس بسم‌الله الرحمن الرحیم سئوال نمودی از مفهوم قول خداوند که چه شخصی علمی از کتاب نزدش بوده این شخص آصف بن برخیا است و البته سلیمان هم‌آنچه را که آصف‌میدانست بخوبی میدانست و ازدانش آصف‌بی‌بهره نبود ولی دوست داشت ومایل بود که بجن وانس آصف رامعرفی نموده واورا بشناساند که پس ازخودش اوحجت خداست وبفرمان پروردگاردستورخداوند سلیمان این کار را کرد که در اقامت وجانشینی آصف اختلاف نکنندواین امرازنظرتاکید ومصلحت خدا بود .

سید رضی در کتاب خصائص بسند خود ازاصحاب امیرالمؤمنین علیه‌السلام روایت کرده که گفتند روزی امیرالمؤمنین علیه‌السلام درمسجد نشسته بود که دونفربرآنحضرت وارد شدند وبایکدیگر برسرموضوعی نزاع داشتند در حضورآنجناب مسئله را طرح نموده و تقاضای رسیدگی وصدورراًی کردند یکی ازدونفرازخوارج نهروان بود وادعایش باطل و بی‌اساس وسخن ناروا میگفت امیرالمؤمنین علیه‌السلام برعلیه او حکم داد و آن مرد خارجی گفت بخدا قسم حکم بعدل‌نفرمودی وقضاوت‌شما درپیشگاه خداوند باطل ومرضی حضرت حق نیست امیرالمؤمنین علیه‌السلام با دست اشاره‌ای باونمود وفرمودای سك ساکت شو وازمسجد بیرون روفوراًآنمرد بصورت سك سیاهی شد و اصحاب دیدند لباسهای‌آن مرد بهوا پرواز کرد و خودش صدا مینمود واشك چشمش بصورتش جاری گردید امیرالمؤمنین علیه‌السلام چون حالت اورا مشاهده فرمود رقت‌نموده سربآسمان بلند ولباسهای مبارکش بحرکت درآمدهکلماتی میفرمود که ما نفهمیدیم بخدا قسم دیدیم‌آن‌شخص بصورت انسانیت برگشت و لباسهایش ازهوا روی شانه‌اش افتاد وازمسجد بیرون رفت در حالیکه قدمهای او میلرزید و ما بسیار تعجب کردیم ونظرمان بامیرالمؤمنین علیه‌السلام دوخته شده بود حضرت توجهی بما فرموده و اظهار داشتند چرا چنین تعجب کرده‌اید گفتیم فدایت شویم چگونه تعجب نکنیم از این حادثه‌ای که هم اکنون بچشم دیدیم فرمود آیا نمیدانید آصف‌بن برخیا نظیر این حادثه را بصورت فعل در آورده و تخت بلقیس را در لحظه‌ای بحضورسلیمان کشانید و درقرآن داستانش بیان شده و آیات مربوطه را تلاوت فرمود آنگاه پرسیدند که آیا پیغمبر شما

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

محمد صلی الله علیه و آله نزد خدا گرامی‌تر است یا سلیمان عرض کردیم پیغمبر ما فرمود پس وصی پیغمبر شما گرامی‌تر است ازوصی سلیمان درنزد آصف‌وصی سلیمان یکحرف ازحروف اسم اعظم بود ولی درنزد ما هفتاد و دوحرف از آن اسم اعظم خداوند است و یکحرف دیگر مختص ذات پاک‌پروردگارمیباشد اصحاب عرض کردند یاامیرالمؤمنین علیه السلام باچنین‌قدرتی که بر انجام تمام اموردارید ووسیلهٔ تحصیل وتهیه هرچیزی دراختیارشما است چه حاجتی بمردم ویاری آنها دارید درجنگ بامعاویه ویا غیر او ودوری نمودن مردم ازحضور درجنگ حضرت این آیه را تلاوت فرمود «بل عباد مکرمون لایسبقونه بالقول وهم بامره یعملون» فرمود برای اتمام حجت با مردم و ثبوت محبت آنها من مردم را بسوی جنگ با معاویه دعوت میکنم واگراذن درهلاك دشمن داده شود لحظه‌ای تاخیر نخواهد شد لکن خداوند خلایق را بآنچه مشیت ذات مقدسش تعلق بگیرد امتحان و آزمایش میفرماید اصحاب از حضورش مرخص شدند درصورتی که برعظمت مقام و شخصیت آنجناب بیش از پیش وقوف یافتند وحضرتش این آیه را تلاوت فرمود:

قل کفی بالله شهیداً بینی وبینکم ومن عنده علم الکتاب

حضرت صادق علیه السلام درجواب ابوبصیرومیسره ویحیی‌بزازوسدیرفرمود بین کسی که علمی از کتاب را داراست باآنکه علم کتاب درنزد اوست فرق بسیاری وجوددارد آصف‌بن برخیا فقط واجد یك حرف ازحروف اسم اعظم خداوند است دانش او مانند قطره و دریا است وما ائمه دارای علم کتاب میباشم.

ونیزذیل آیه «قالت‌رب‌انی‌ظلمت‌نفسی» ازآنحضرت‌روایت کرده‌فرمودسلیمان‌بلقیس راکه دخترشرح جبیریه بود تزویج نمود وبدستور سلیمان جنیان حمام را ابداع نموده و نوره را ساختند که برای ازاله موی بدن بلقیس بکاررفت.

حضرت صادق علیه السلام فرمود خداوند بسلیمان لغات و منطق تمام مردم آن روز و حیوانات و پرندگان را تعلیم فرمود سلیمان در موقع جنگ با لشکریانش بزبان فارسی سخن می گفت وباطرافیان واهل مملکت خود بزبان رومی حرف میزد و درموقع خلوت بازنان خود بلغت سریانی ونبطی مکالمه میکرد ودرمحراب عبادت و موقع دعا بعربی تکلم نموده ودربین طرفین دعوا وموقع صدورحکم عبرانی حرف میزد.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وَ ما مِنْ غائِبَةٍ فِي السَّماءِ وَ الْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتابٍ مُبِينٍ (۷۵) إِنَّ هذَا الْقُرْآنَ
يَقُصُّ عَلى بَنِي إِسْرائِيلَ أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (۷۶) وَ إِنَّهُ لَهُدىً وَ رَحْمَةٌ
لِلْمُؤْمِنِينَ (۷۷) إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمِهِ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ (۷۸) فَتَوَكَّلْ
عَلَى اللَّهِ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ (۷۹) إِنَّكَ لا تُسْمِعُ الْمَوْتى وَ لا تُسْمِعُ الصُّمَّ
الدُّعاءَ إِذا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ (۸۰) وَ ما أَنْتَ بِهادِي الْعُمْيِ عَنْ ضَلالَتِهِمْ إِنْ تُسْمِعُ
إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآياتِنا فَهُمْ مُسْلِمُونَ (۸۱)

پس‌ازاین داستان ثمود وقوم صالح را بیان میفرماید وما در بخشهای گذشته مفصلا آن را بیان نمودیم .

قوله تعالی : **وکان فی المدینة تسعة رهط یفسدون فی الارض ولا یصلحون**

درشهرستان قوم صالح نه مرد ازاشراف وسران قوم عامل فساد بوده که افساد آنولایت‌ازایشان‌بود وهیچ روباصلاح نمیبرفتند واسامی آنها بدینقراراست **قدار بن سالف و مصدع بن دهر و اسلم و رهمی و رهیم و عمی و دعیم و قتال و صداف** اینان بقوم گفتند بیائید هم پیمان شده و قسم بخدا بخورید که شب هنگام صالح وپیروان وبستگانش را بقتل برسانید بعد بولی وبازماندگان آنها بگوئیم که ما از چگونگی قتل صالح‌بی‌خبریم ودر گفتارخود راستگومیباشیم آنهابخدعه وفریب برعلیه صالح اقدام کردند و در خانه او رفتند تیغها بر کشیده خدایتعالی فرشتگانی فرستاد تا ایشان را بسنك فرو کوفتندآنهارا میدیدند وفرشتگانرا مشاهده نمی‌نمودند همه هلاك شدند وقوم آنها بصیحه آسمانی نابود وهلاك گردیدند چنانچه شرح آنها در پیش بیان شد «فانظر کیف کان عاقبة مکرهم» ای پیغمبرمشاهده کن آخرکار کسانیکه برای قتل صالح‌حیله ومکر بکاربردند چه شد ما تمام آنها وبستگان ایشان را هلاك ونابود ساختیم خانه‌های آنان براثرظلم و ستمی

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

هیچ چیز در آسمان وزمین پنهان نیست مگر آنکه در کتاب علم پروردگار روشن ومعلوم است (۷۵) همانا دراین قرآن بیشتر احکامی که بنی‌اسرائیل درآن اختلاف دارند برای ایشان بیان خواهد شد (۷۶) واین قرآن برای مردم با ایمان مایه رحمت ووسیله‌هدایت میباشد (۷۷) پروردگار تو میان این مردم حکم مینماید و او خدائی قادر و توانا و دانا است (۷۸) پس تو ای پیغمبر برخدا توکل کن زیرا توبرحقی وحقانیت تو برهمه هویدا وآشکار است (۷۹) تو نمیتوانی مردگان راسخنی‌بیاموزی وبشنوانی ویا آنکسانی‌را که کرو کنگ هستند چون ترا می‌بینند اعراض نموده ورو گردان‌میشوند بگفتار خودشنوا سازی (۸۰) وتو ای پیغمبر نمیتوانی مردم کوردل را از گمراهی نجات داده وهدایت کنی زیراسخن حق‌را کسی‌میشنود که بآیات ما ایمان‌آورده وتسلیم امرپروردگارخودباشد (۸۱)

←

که نمودند ویران گشته داستان اینان برای مردم وسیله عبرت است سپس داستان لوط وقرمش‌را بیان میفرماید وما آن را در بخش‌های سابقه تفسیر بیان نمودیم

قل الحمدلله وسلام علی عباده الذین اصطفی الله‌خیر امایشرکون

این آیه خطاب به‌پیغمبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم است میفرماید بمردم بگو سپاس و ستایش مخصوص خداست بر نعمتهائیکه عطا فرموده وازآن جمله هلاک‌کافران و دشمنان‌دین خدا میباشد که تورا براحوال وقصص گذشتگان اعلام‌نمود وسلام برآن بندگان بر گزیده او ومقصود پیغمبران وائمه ونیکوکاران این امت‌است که ایشان را برامتهای دیگربر گزیده آیا خداوند بهتراست‌یاآنچه شما کفاربرای‌خدا شریك میآورید وجمله‌الله خیر امایشرکون دلیل وبرهان ملزمی‌است برای مشرکین بعدازبیان نمودن هلاکت کفارودرحقیقت معنای آن‌آنستکه‌فقط تنها پروردگارنجات میدهداز هلاکت کسی را که پرستش او کند و تنها هنگام نزول عذاب نمیتوانند عابدین خودرا نجات دهندآنگاه بیان میکند دلایل توحید و نعمتهائیکه به بندگان خود ارزانی داشته بقولش « امن خلق السموات و الارض و انزل لکم من السماءِ ماءِ فانبتنا به حدائق ذات بهجة »آیا خدای شما بهتر است یا آنخدائیکه آفریدگارآسمان وزمین است وازآسمان باران رحمت خود را میفرستد تا بآن درختها و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

سبزه‌ها برویاید وبوستان‌های سبزوخرم پدیدآورد شماچگونه میتوانید پیش خود درختی برویایند آیا با این علائم ونشانه قدرت پروردگار باز خدای دیگری جز خدای یکتا وجود دارد امااین مشرکین‌تیره روزازخدا روگردان هستندآیا چه کسی زمین را قرارگاه شما قرارداده ودرآن نهرهای‌آب جاری ساخته و کوه‌های بلندبرافراشته‌وبین دودریاحائل برپا نموده‌آیا بازبااین خدای بزرگ خدای دیگری وجود دارد لکن بیشتر مردم نادان بوده وحقایق‌را نمیدانند **امن یجیب المضطر اذا دعاه و یکشف السوء** آیاآن کیست که‌دعای مردم بیچاره ومضطرودرمانده را اجابت نموده وبدیهارا ازبین میبرد مضطر آنست که اورا حول وقوه نباشد وازمیان خویش وخدای خود هرچه حاجب است از بین ببرد و برطرف کند و« یجعلکم خلفاء الارض » و شما را جانشین و وارث مردم روی زمین میکند آیـا غیر از خدای یکتا خدای دیگری ممکن است وجود داشته باشد چقدر انـد کند آنمردمانیکه متذکراین معانی وحقایق هستند .

شیخ مفید در کتاب امالی‌ذیل‌آیه امن یجیب المضطر اذادعاه ازعمربن حصین روایت کرده گفت من وعمربن خطاب حضورپیغمبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله نشسته بودیم وامیرالمؤمنین هم در کنارپیغمبرجلوس کرده بود که پیغمبراین‌آیه را تلاوت نمود ناگاه امیرالمؤمنین علیه‌السلام ضجه‌ای کـرده و صدائی شبیه بصدای پرنده نمود پیغمبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمود یا علی چرا بشنیدن‌این‌آیه جزع‌نموده مضطرب شدی گفت ایرسول‌خدا چگونه جزع نکنم درصورتی که دراین‌آیه خداوند تصریح میفرماید که شما را خلیفه‌های روی زمین قرار دادیم فرمود یاعلی جزع نکن بخدا قسم ترا دوست نمیدارد مگرمؤمن ودشمن ندارد ترا مگرمنافق.

وصالح بن عقبه‌ازحضرت صادق علیه‌السلام روایت کرده که فرمود این‌آیه دربارهٔ حضرت حجة قائم آل محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله نازل شده که چون در مقام حضرت ابراهیم در مسجدالحرام دور کعت نماز گذارده ودست‌ها بدعا بردارد خداوند دعای حضرتش‌را اجابت‌فرموده‌بدی‌ها راازوجود شریفش دورساخته وامربظهورش‌میدهد وخلیفه روی زمین میشود اوست مضطری که دعایش مقرون اجابت واقع خواهد شد و این‌آیه از آیاتی است که تاویل آن بعد از تنزیل‌آنست .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

امن یهدیکم فی ظلمات البر والبحر

آیا کیست که شما را در تاریکی وظلمت صحرا و دریا رهبری و هدایت مینماید و چه کسی بیادهای حامل باران مژده رحمت پروردگار را میفرستد آیا جز خداوند قادر متعال خدائی هست خدا بالاتر ازآنست ازآنچه شریك او قرارمیدهند امن یبدؤالخلق ثم یعیده آیاآن چه کسی است که اول هستی را خلق نموده سپس نابود میگرداند پس ازآن بازمیگرداند و کیست که شما را ازآسمان وزمین روزی میدهدآیا باز غیر از خدای یکتا خدائی وجود دارد اگردربیان خود صادق وراستگوهستید دلایل خود را بیاورید .

قل لایعلم من فی السموات والارض الغیب الاالله وما یشعرون ایان یبعثون

بگوای محمد صلی الله علیه وآله وسلم کسانیکه درآسمان و زمین هستند غیب نمیدانند جز خدا و این استثناء منقطع باشد چه خدایتعالی نه در آسمانست و نه در زمین و بعضی گفتند « الا » دراینجا بمعنای لکن است و آنها هیچ نمیدانند که چه وقت از قبور خود برانگیخته خواهند شد .

قوله تعالی ، بل ادارك علمهم فی الاخرة بل هم فی شك منها بل هم عمون

چون درآیاتی که گذشت خبرداد کفارنمیدانند چه وقت برانگیخته خواهند شد و درقیامت وحشرشك وتردید دارند دراین آیه برسبیل تهدید و وعید میفرماید آن کفار روز قیامت حقیقت بعثت وحشررا خواهند دانست وآنچه را که دردارد نیا بایشان خبر داده اند بخوبی می فهمند .

این مردم کافر کیش کوردل میگویند آیا وقتی که ما مردیم وخاك شدیم و همچنین پدران ما دوباره از گورها بیرون خواهیم آمد این وعده هائی که بما میدهند پیشینیان نیز بپدران ما میدادند این سخنان افسانه هائی بیش نیست .

ای پیغمبر باین کافران که منکرحشرونشرهستند بگودرزوی زمین سیر وسفر کنند تا پایان کارمردم تبهکاررا درك نمایند و مشاهده کنند که چگونه هلاك و نابود گشته اند و چون پیغمبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم ازسخنان کفار وتکذیب آنها دلتنگ و محزون شد خداوند این آیه را فرو فرستاد :

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

واذا وقع القول عليهم اخرجنا لهم دابة من الارض تكلمهم ان الناس كانوا بآياتنا لايوقنون (۸۲) ويوم نحشر من كل امة فوجاً ممن يكذب بآياتنا فهم يوزعون (۸۳) حتى اذا جاؤ قال اكذبتم بآياتي ولم تحيطوا بها علماً اما ذا كنتم تعلمون (۸۴) ووقع القول عليهم بما ظلموا فهم لاينطقون (۸۵) الم يروا انا جعلنا الليل ليسكنوا فيه والنهار مبصراً ان في ذلك لايات لقوم يؤمنون (۸۶)

ولاتحزن عليهم ولاتكن في ضيق مما يمكرون

تواى پيغمبر برايشان اندوهناك مباش وازمكروحيله‌هاى ايشان متاثروغمگين مشو وبخود رنج مده و باين كفار كه ميگويند شما پيغمبران اگر راستگو هستيد بما بگوئيد قيامتى كه بما وعده ميدهيدچه‌وقت است بايشان بگو آن روزى كه شما برسيدنش شتاب داريد نزديك است بزودى درپى شما خواهد رسيد پرورد گارنسبت بمردم مهربان ورؤف است ولى بيشترمردم ناسپاس هستند خداوند بآنچه‌دردلهاى مردم ميگذرد ويا‌ظاهرمينمايند وآشكارميسازند مطلع وآگاه بوده وهيچ چيزى درآسمان وزمين پنهان نيست مگر آنكه در كتاب علم پرورد گارروشن ومعلوم است .

قوله تعالى : ان هذا القرآن يقص على بنى اسرائيل اكثر الذى هم فيه يختلفون

دراين آيه براى تقويت خاطرپيغمبر اكرم صلى الله عليه وآله وسلم دلايلى آورده وميفرمايد :

اين قرآن بصدق وراستى بيشترچيزهائيرا كه بنى اسرائيل دربارهٔ آنها اختلاف دارند بيان مى كند مانند داستان مريم و عيسى و آن پيغمبرى كه در تورات خبر او را داده است چه بنى اسرائيل مى گفتند آن پيغمبرموعود يوشع است و جمعى ازآنها عقيده داشتند كه هنوز

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وهمینکه موعد عذاب کافران فرا رسد جنبنده ای را روی زمین برمی‌انگیزیم که‌باایشان سخن بگوید همانا مردم بآیات ما یقین نداشته وباور ندارند (۸۲) روزی میرسد که ما از هرقوم وملتی که آیات مارا تکذیب مینمودند گروهی را رجعت داده و برانگیزانیم و آنها بازداشته خواهند شد (۸۳) چون همگی آمده وحضور یافتند بایشان گفته میشود شما که آیات مرا تکذیب نمودید واحاطه علمی بآن حاصل ننمودید اینك کیفرعصیان وخلاف آنچه که کرده اید می‌بینید (۸٤) آنگاه فرمان عذاب ایشان درآنچه کەستم روا داشته اند میرسد وقدرت گفتار ندارند(۸۵) آیا این‌کافران ندیدند ما شب را برای‌آسایش و آرامش مردم قرار داده و روز روشن را وسیلهٔ کسب معاش‌ایشان نمودیم و دراین گردش شب و روز برای مردم با ایمان نشانه هائی ازقدرت خویش آشکار ساخته ایم تا مایه عبرت باشد (۸٦)

وقت ظهوراونرسیده است وخود این اخبار وداستان انبیاء و شرح حال و احکام آنها برای پیغمبرخاتم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم معجزهٔ بزرگی است چه‌آنحضرت درس نخوانده و کتب‌آنها را مطالعه نفرموده معذالك ازمضمون‌آنچه در کتب پیشینیان بحث شده است خبرداده و این قرآن و کتاب‌آسمانی برای مردم با ایمان مایهٔ رحمت ووسیلهٔ هدایت میباشد .

ای پیغمبر پروردگار تو میان این مردم حکم مینماید واوخدای قادر و توانا و دانائی است .

قوله تعالی : **فتوکل علی الله انك علی الحق المبین**

توای پیغمبربخدا توکل کن تا خدا تورا از شر و آزار کافران کفایت کند زیرا تو برحقی وحقانیت توهویدا وآشکاراست .

دراین‌آیه بدواصل مهم اشاره شده یکی‌آنکه حکومت مخصوص خدا است و حکم غیرخدا نافذ نیست ودیگرآنکه بمظلوم وعده داده که اورا یاری نموده ودادش را از ظالم می گیرد بعد برطریق مثال میفرماید ای پیغمبر تونمیتوانی بمردگان سخنی بشنوانی ویا بیاموزی ویا کسانی راکه کر و گنك هستند هدایت کنی‌وآنهائی‌را کەچون ترا می‌بینند روگردان شده واعراض میکنند بگفتارخود شنوا سازی

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

خداوند مردم جاهل را بمرده و کر و کنك تشبیه میفرماید که اینها ممکن نیست چیزی بشنوند وشخص جاهل عود هم ممکن نیست ایمان بیاورد .

و ما انت بهادی العمی عن ضلا لتهم ان تسمع الامن یؤمن بایاتنا فهم مسلمون

تو ای پیغمبر نمیتوانی مردم کور دل را از گمراهی نجات داده و هدایت کنی زیرا سخن حق را کسی میشنود که بآیات ما ایمان آورده وتسلیم امرپروردگارخود با شد .

دراین آیه پروردگارجهل ونادانی را بکوری مثل زده زیرا همانطور که کوری مانع دیدن است جهل ونادانی نیزمانع ادراك حقایق است .

قوله تعالی : **واذا وقع القول علیهم اخرجنا لهم دابة من الارض تکلمهم ان الناس کانوا بایاتنا لا یوقنون**

همینکه موعد عذاب کافران فرا رسد جنبده‌ای را از روی زمین بر میانگیزیم تا با ایشان سخن گوید چونکه مردم بآیات ما یقین نکرده‌اند .

آن جنبنده ازبین صفا ومروه بیرون آید وبه‌مؤمن خبرمیدهد که اومؤمن است وکافر را بکیفرخویش واقف سازد درآنموقع تکلیف ازمردم برداشته میشود وتوبه کسی پذیرفته نشده وقبول نخواهد شد .

طبرسی از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله روایت کرده که فرمود آن جنبنده چون ظاهر شود عصای موسی وانگشترسلیمان با اواست باانگشتر روی مؤمنین را نقش ومهر کند و باعصا بینی کفاررا بشکند وچون مردم درمحضرش جمع شوند مؤمن وکافررا ازیکدیگر تمیزداده وبشناسد وبرروی مؤمن مینویسد این شخص مؤمن است وبرروی کافرمینویسداین کافر است .

درکافی ذیل آیه فوق ازحضرت باقر علیه السلام روایت کرده فرمود امیرالمؤمنین علیه السلام فرموده من بفرمان خداوند در روزقیامت قسمت کنندهٔ بهشت و جهنم هستم و کسی بدون اجازه من داخل آنها نمیشود ومن فاروق اکبرم وامام مردمان پیش از خود وبعد از خود میباشم واحدی برمن سبقت وپیشی نمیگیرد مگر برادرم احمد صلی الله علیه و آله پیغمبرمکرم ورسول خدا و من بر یك طریق و راه هستیم فقط حضرت را بنام خود و مرا بنام خویش میخوانند وخداوند ازروز الست و اول آفرینش جهانیان علوم منایا و بلایا و وصایا و فصل

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

الخطاب را بمن عطا فرموده ومن صاحب کرات ودولت تمام دولتها وعصای موسی هستم ودابهٔ خدا که بامردم تکلم مینماید منم .

وازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود روزی پیغمبرا کرم صلی الله علیه وآله وارد مسجد شد دید امیرالمؤمنین علیه السلام ریگهای مسجد را جمع نموده و سر مبارکش را روی ریگها گذارده وبخواب رفته است اورا بپای مبارك حرکت داده فرمود ای دابهٔ خدا برخیز یکی ازاصحاب حضورپیغمبرا کرم صلی الله علیه وآله عرضه داشت ای رسول خداآیا جایزاست ما فرزندان خود را باین اسم بنامیم فرمودند خیر بخدا قسم این کلمه دابةالله مختص پسرعم علی علیه السلام است ومراد ازدابه دراین آیه شریفه اوست آنگاه فرمود یاعلی همین که دورهٔ آخرزمان شود خداوند ترا درنیکوترین صورت برانگیزاند وبا تو علامتی است که باآن دشمنانت را نام میگذارند شخصی بحضرت صادق علیه السلام عرض کرد عامه عقیده دارند و میگویند این دابة باآنها سخن میگوید فرمود خداوند باایشان درآتش جهنم سخن میگوید و امیرالمؤمنین باآنها از گفتارخودشان سخن خواهند گفت و این آیه یکی ازآیات مؤید رجعت است که درآیات بعد بیان میشود .

ونیزازآنحضرت روایت کرده فرمود پرورد گاردرحدیث قدسی به پیغمبرش فرموده ای محمد صلی الله علیه وآله علی اول امامی است که از مردم برای او عهد و پیمان گرفته شده و آخر شخصی است که قبض روح میشود اودابه ای است که با مردم تکلم میکند .

و ازاصبغ بن نباته روایت کرده گفت روزی حضور مولای خود امیرالمؤمنین علیه السلام بودم خدمتش عرض کردم دابه ای که خداوند در قرآن بیان میفرماید کیست فرمود همان شخصی است که نان سر که وزیتون تناول میکند مقصودنفس شریف حضرتش بود .

محمدبن عباس ازاصبغ بن نباته روایت کرده روزی معویه باو گفت ای اصبغ شما شیعیان گمان داریدآن دابه ایکه خداوند در آخر زمان بر می انگیزدوبا مردم تکلم میکند علی بن ابیطالب علیه السلام است باو گفتم نه تنها ما شیعیان این عقیده را داریم بلکه یهودیها نیزهمین عقیده را دارند معویه رأس جالوت بزرك یهودیان را احضار نمود ازاوپرسش کرد دابةالارض نزد شما کیست گفت مردیست موسوم بایلیا معویه گفت ای اصبغ ایلیا بزبان عبرانی علی علیه السلام است .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ویوم ینفخ فی الصور ففزع من فی السموات و من فی الارض الا من شاء الله وکل اتوه داخرین (۸۷) و تری الجبال تحسبها جامدة و هی تمر مر السحاب صنع الله الذی اتقن کل شیء انه خبیر بما تفعلون (۸۸) من جاء بالحسنة فله خیر منها وهم من فزع یومئذ آمنون (۸۹) و من جاء بالسیئة فکبت وجوههم فی النار هل تجزون الا ما کنتم تعملون (۹۰)

ابن بابویه از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود بعمار بن یاسر گفت ایعمار درقرآن آیه‌ای است که مرا بشك انداخته وقلبم را متزلزل نموده عمار گفت کدام آیه تو راچنین پریشان حال ساخته گفت آیه « واذا وقع القول علیهم اخرجنا لهم دابة من الارض تکلمهم » مرادازاین دابه چیست عمار گفت بخدا قسم درروی زمین نخواهم نشست و چیزی نمیخورم ونمی اشامم تاآنکه اورا به‌بینم وبتونشان بدهم آنگاه عماربهمراهی شخص مزبور براه افتادند تاچشم‌عماربامیرالمؤمنین علیه السلام افتاد که درمحلی نشسته وخرما تناول‌میفرمود امیرالمؤمنین عماررا دیده فرمود ایعماربیا وبنشین وازاین خرما تناول کن عماربش رفته و جلوس نموده وبخوردن خرما مشغول شدآن مرد تعجب نموده گفت سبحان‌الله ایعمار مگر توقسم نخوردی تاملاقات ودیدن دابه دست ازطلب بازنداشته وازخوردن و آشامیدن‌امتناع نمائی ومرا بسوی اورهبری نمائی عمار گفت من بقسم خود عمل کرده واورا دیده وبتو هم نشان دادم لکن تو تعقل ننمودی مراد از آن دابه مولایم امیرالمؤمنین علیه السلام است که بحضورش رسیدیم .

قوله تعالی ، و یوم نحشر من کل امة فوجاً ممن یکذب بایاتنا فهم یوزعون

روزی میرسد که‌ازهرقوم و ملتی که آیات ما را تکذیب مینمودند طائفهٔ رارجمت و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

روزی میرسد که نفخهٔ صور دمیده میشود تمام ساکنین آسمانها و زمین جز آنکه خدا بخواهد هراسان و ترسان شوند و تماماً منقاد و ذلیل بمحشر آیند (۸۷) در آنروز کوهها را می بینی که ظاهراً ثابت وبی حرکت میباشند وحال آنکه چون ابر در حرکت بوده و این از کمال صنع خدا است که هر چیزی را در نهایت استحکام بنا نموده و بآنچه را که مردم میکنند اطلاع و وقوف کامل دارد (۸۸) هر که خوبی کند و عمل نیکو بجا آورد پاداش بهتر از آن میگیرد مردم نیکو کار ازخوف و وحشت روز محشر در امان خواهند بود (۸۹) ولی کسانی که مرتکب اعمال زشت میشوند برو در آتش می‌افتند وآیا این کیفر اعمال آنها نیست که بحق بایشان داده میشود؟(۹۰)

باز گشت داده وبرانگیزیم وآنها بازداشت خواهند شد .

در بصائر الدرجات ذیل آیه فوق از ابی بصیر روایت کرده گفت حضرت باقر علیه السلام فرمود ای‌ابی‌بصیر مردم عراق‌منکر رجعت هستند عرض کردم‌بلی فدایت گردم‌فرمود: مگر درقرآن تلاوت ننمودند آیه :

ویوم نحشر من کل امة فوجاً را

علی بن ابراهیم ذیل آیه مزبورازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود مراد از آیات دراین آیه وجودمقدس امیرالمؤمنین علیه السلام است شخصی‌حضورش‌عرض کرد عامه گمان میکنند که‌آیه ویوم نحشرراجع بقیامت است حضرتش فرمود پس بعقیده ایشان روزقیامت ازهرامت وجماعتی طایفه‌ای‌را زنده ومحشورساخته وبقیهٔ آنهارا واگذارده ومحشورنمیسازد و حال آنکه در بارهٔ قیامت میفرماید« وحشرناهم فلم نغادر منهم احدا » آن مرد گفت بنابراین‌سخن که فرمودید آیه اول و یوم نحشر اشاره برجعت وحشرناهم مربوط بقیامت میباشد فرمود بلی .

و نیزازمفضل روایت کرده که‌حضرت‌صادق علیه السلام درمعنای‌ویوم‌نحشر من کل امة فوجا فرمودهیچ مؤمنی نیست که کشته‌شود مگر آنکه درموقع رجعت بدنیا بر گردد تا بمر ک

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

طبیعی بمیرد ورجوع بدنیا نمی کنند مگرمؤمن خالص ویاکافرمطلق .

قوله‌تعالی : **حتی اذاجاؤا قال اکذبتم بایاتی ولم یحیطوا بها علماً اماذا کنتم تعملون**

چون همگی آمده وحضوریافتند بایشان گفته میشود شما آیات مرا تکذیب نموده واحاطهٔ علمی بآن حاصل ننمودید اینك کیفرعصیان وخلاف آنچه کرده‌اید می‌بینید.

یعنی شما شخصاً تشخیص نمیدهید که چه کرده‌اید چون درآیات الهی تفکر ننموده ودقت نظرنداشته‌اید تقصیرشما مسلم ومحرزاست ومستحق عذاب هستید .

ووقع القول علیهم بما ظلموا فهم لاینطقون

آنگاه فرمان عذاب ایشان بـآنچه ستم کرده و کفر ورزیده‌اند میرسد و قدرت گفتارندارند .

الم یروا انا جعلنا اللیل لیسکنوا فیه والنهار مبصرا

دراین آیه پروردگاربرای کفاری که منکربعث وحشرهستند حجت آورده و کمال قدرت وتوانائی خود را باعاده خلایق ونشر آنها بیان میفرماید .

آیا این‌کافران ندیدند ما شب را برای آسایش وآرامش مردم قرارداده و روزروشن را برای تأمین معاش ایشان مقررداشته‌ایم .

دراین سکون وآرامش شب روشنی وجنبش وفعالیت روز برای مردم با ایمان آیات ونشانه‌هائی ازقدرت خودآشکارساخته‌ایم تامایه عبرت باشد زیرا مفید بودن و انتفاع مردم ازشب وروزمنحصراً درقدرت واختیارپروزدگاراست نه‌بطبیعت وغیراختیار .

ویوم ینفخ فی الصور ففزع من فی السموات والارض الامن شاءالله و کل اتوه داخرین

ای پیغمبربیاد بیاورآن روزی را که نفخه صوردمیده میشود وتمام ساکنین آسمانها و زمین جز آن کسی که خدا بخواهد هراسان شوند و تمام آنها منقاد و ذلیل بمحشر حاضرشوند .

بعضی ازمفسرین گفته‌اند صورجمع صورت است و معنایش آنست که روح بصورت مردگان دمیده شود ودوباره زنده وازقبرها برانگیخته میگردند .

طبرسی ازپیغمبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله روایت کرده فرمود پروردگارپس ازخلقت آسمان و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

زمین صوررا آفریده وباسرافیل سپردواوپیوسته نظربزیرعرش انداخته ومنتظرفرمان الهی است که امر کند درصوربدهد .

پرسیدند ای رسول خدا صور چیست ؟ فرمود آلتی است شبیه به بوق و یاشاخ، اسرافیل سه مرتبه در آن بدمد یکی نفخه فزع است که در این آیه بیان شد دوم نفخه صعق است .

وسوم نفخه احیاء که خدایتعالی خلایق را زنده میکند ودرنفخه فزع چون درصور بدمد تمام مخلوقات آسمان و زمین بمیرند جز کسانیکه خدا بخواهد چنانچه میفرماید ماینظرون الاصیحة واحده ودرآنوقت کوهاچون ابردرحرکت درآمده وسیر کنند وزمین بجنبش درآید وساکن نشود چه خدایتعالی زمین را بکوهها ثابت و برقرارنموده چنانچه امیرالمؤمنین علیه السلام درنهج البلاغه فرمود « ووتدبالصخورمیدان ارضه »وهرزن مرضعهٔ ازشیر دادن بطفل خود بازایستد وهرآبستنی ازترس وهراس حمل خود وا بنهد و اطفال از هول آنروز پیرشوند و شیاطین از خوف خدا برمند و باقطار زمین فرورونـد فرشتگان آنان را باتازیانهٔ آتشین بجای خود بر گردانند خلایق بیهوش شوند فرمان الهی بزمین برسد شکافته شو شکافته گردد آسمان مانند زیت برافروخته و ستارگان ازآن فرو ریزند آفتاب و ماه گرفته شود .

اصحاب حضورش عرض کردند ایرسول خدا مقصود ازاستثناء درجمله الا من شاء الله چه کسانی هستندفرمود شهدایندایشان ازهول وهراس ایمنند ودرنفخه صعق تمام فرشتگان جزجبرئیل ومیکائیل واسرافیل و عزرائیل هلاك گردند آنگاه خطاب رسد ازمصدرجلاله بعزرائیل ای عزرائیل من مرك را بر تمـام خلایق واجب کرده‌ام شمـا هم بمیرید سپس باسرافیل میفرماید صوررا بعرش بسپارواز جمله مردگان باش اسرافیل صوررا بعرش بسپارد وبمیرد جزذات بی‌زوال پروردگار کسی نماند درآنوقت میفرماید لمن الملك الیوم امروز ملك وپادشاهی ازبرای کیست کسی نیست که جواب گوید ذات اقدسش بفرماید لله الواحد القهار سلطنت وپادشاهی مختص پروردگاریکتا وبی‌زوال ومقتدراست .

بعد ازآن چهل شبانه‌روزباران ببارد پروردگار گوشت واستخوان ورك وپی خلایق را بآن برویاند ونفسهای آنها را بازآفریند آنگاه خطاب فرماید ایحاملین عرش من زنده

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

انما امرت ان اعبد رب هذه البلدة الذی حرمها وله کل شیء وامرت ان اکون
من المسلمین (۹۱) وان اتلو القرآن فمن اهتدی فانما یهتدی
لنفسه ومن ضل فقل انما انا من المنذرین (۹۲)
وقل الحمد لله سیریکم آیاته فتعرفونها
وما ربك بغافل عما تعملون (۹۳)

شوید ایشان زنده گردند باسرافیل امرشود در صوربدمد چون در صور دمید ارواح خلایق داخل اجسادآنها شوند ارواح مؤمنین مانند نورمیدرخشند وارواح کفارچون ظلمت تاریك باشندآنگاه بمضمون آیه «من جاء بالحسنة فله خیر منها وهم من فزع یومئذ آمنون» چگونگی پاداش مؤمنین و کیفر کفاررا بیان میفرماید.

در کافی ذیل آیه فوق ازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود بخدا حسنه ولایت امیرالمؤمنین علیه السلام وسیئه دشمنی آن بزرگوار است و فرمود هر کس دارای ولایت باشد عمل نیکووحسنه که انجام دهد اجرش ده برابر شود و چنانچه دارای ولایت نباشداعمال نیکش فاقد ثواب بوده ودرآخرت نصیبی نخواهد داشت.

ونیزازآنحضرت روایت کرده فرمود وقتی ابوعبدالله جدلی خدمت امیرالمؤمنین علیه السلام شرفیاب شد آیه مزبور مطرح بود باو فرمود میخواهی معنای آیه را برایت بگویم عرض کرد کمال اشتیاق را دارم فرمودمراد ازحسنه معرفت ولایت ودوستی ما است وغرض ازسیئه انکارولایت وبغض ودشمنی ما اهل بیت میباشد.

و اینحدیث را برقی در محاسن و ابن بابویه در امالی و عامه نیز بطرق متعدد نقل نموده‌اند.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ای پیغمبر باین مردم بگو من مأمورم که ستایش و پرستش کنم خدای این شهر مکه را که بیت‌الحرام قرار داده و مالك تمام هستی ها است وبمن فرمان رسیده که تسلیم اوامر آن خدای یکتا باشم (۹۱) و نیز مأمورم قرآن را تلاوت کنم پس هر کس هدایت یافت بنفع خودش بوده و هر که در گمراهی و ضلالت باقی بماند بگو فقط وظیفهٔ من آنستکه ازعواقب سخت کفر وشرك خلق را بترسانم (۹۲) ای‌رسول گرامی بگو شکر و سپاس شایستهٔ خداوندی است که بزودی آیات عظمت خود را بشما نشان خواهد داد تا او را بشناسید و هر گز پروردگار تو از آنچه میکنید غافل نخواهد بود (۹۳)

قوله تعالی : **انما امرت ان اعبد رب هذه البلدة الذی حرمها وله کل شیء**

این آیه خطاب به‌پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله است که پروردگارمیفرماید ای‌رسول گرامی باین مردم‌کافر بگو :

بمن امرشده است که خدای این شهرمکه راستایش وپرستش کنم‌این‌شهری که قتل وخونریزی وفساد درآن حرام شده و برای همه مأمن گشته تا جائی که گیاهش را نباید چید وصید حرمش را نبایدآزرد وبر کسی ستم‌نباید کرد ودرختش را نشاید کند وآن خدا مالك تمام هستی‌ها است و بمن فرمان رسیده که تسلیم اوامر آن خدای یکتا باشم و نیز مأمورم که در اجرای رسالت خود بحکم قرآن عمل کرده و شما را بآنچه در آن کتاب آسمانی است دعوت کنم پس هر کس هدایت یافت بنفع خودش بوده و هر که در گمراهی وضلالت باقی بماند باید بداند که من فقط عهده‌دارر‌هبری و هدایت خلق هستم و دستوری ندارم کسی را باجباروا کراه بقبول ایمان وادارسازم بلی مردم را ازعواقب شوم کفر وشرك می‌ترسانم وجزانذاروتخویف وظیفهٔ دیگری ندارم .

بعضی ازمفسرین گفته‌اندآیه منسوخ است بآیه ۵ سوره توبه .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

(فاقتلوا المشرکین)

وقل الحمد لله سیریکم ایاته فتعرفونها وما ربك بغافل عما تعملون

ای رسول گرامی بگوشکروسپاس شایستهٔ خداوندی است که بزودی آیات عظمت خود را بشما نشان خواهد داد تا او را شناخته و بدانید که پروردگارتوهر گزازآنچه که شما میکنید بی‌اطلاع وغافل نخواهد بود وبر کرده‌های شما واقف است .

درکافی ذیل آیه« سیریکم ایاته فتعرفونها » ازحضرت باقر علیه السلام روایت کرده فرمود مراد ازآیات در این آیه امیرالمؤمنین علیه السلام است و نباءِ عظیم آنحضرت و ائمه معصومین میباشند واین فرمایش خود امیرالمؤمنین علیه السلام است که میفرمود :

بخدا قسم ازبرای پروردگارآیتی ونباءِ عظیمی بزرگترازمن نیست .

پایان سورة النمل

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

سورة القصص

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com
http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بسم الله الرحمن الرحيم

طسم (١) تلك ايات الكتاب المبين (٢) نتلوا عليك من نبا موسى و فرعون بالحق لقوم يؤمنون (٣) ان فرعون علا في الارض و جعل اهلها شيعا يستضعف طائفة منهم يذبح ابنائهم و يستحيي نسائهم انه كان من المفسدين (٤) و نريد ان نمن على الذين استضعفوا في الارض و نجعلهم ائمة ونجعلهم الوارثين (٥)

سورهٔ قصص درمکه نازل شدهشتاد وهشت آیه ویکهزاروچهارصد وچهل ویك کلمه وپنجهزاروهشتصد حرف است.

درثواب تلاوت این سوره در خواص قرآن از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله روایت شده که فرمودند هر کس سورهٔ قصص را تلاوت کندبعدد کسانی که بموسی ایمان آورده‌اند اجر و حسنه باوعطا میشود وهر کس این سورهرا بنویسد ونوشتهٔ آنرا بآب شسته وبیاشامد تمام دردهای اوبرطرف شود وهمین حدیث عیناً ازحضرت صادق علیه السلام روایت شده بعلاوهٔ آنکه اگراین سوره را نوشته وبرشخص مبطون و صاحب درد طحال و کبد و دل درد ببندند درد آنها مرتفع خواهد شد انشاء الله.

خلاصهٔ مطالب سورهٔ قصص عبارت است ازداستان موسی وشعیب وموسی وفرعون و تمثیل دشمنان آل محمد صلی الله علیه و آله بفرعون و هامان وتوجه‌دادن مردم بهلاکت گذشتگان و داستان سرکشی وطغیان قارون دراثرفزونی ثروت ومال دنیا وفرورفتن اودرزمین و دلایل توحیدوخدا شناسی.

قوله تعالی : طسم

بطوریکه قبلا بیان نموده‌ایم حروف مقطعه در اوائل سوره‌ها رمزهائی هستند که

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بنام خداوند بخشندهٔ مهربان

این است آیات کتاب روشن کننده (۲) ای رسول گرامی ما برای اطلاع تو از خبر موسی و فرعون بدرستی حکایتی بیان می کنیم تا برای مردم مؤمن مفید واقع گردد (۳) فرعون در روی زمین گردنکشی و طغیان نمود و بین مردم کشورش تفرقه و اختلاف انداخت و گروهی از ایشان را خوار و ذلیل نمود،پسران آنها را می کشت وزنان آنها را زنده نگاه میداشت و فرعون ازجمله تبهکاران ومفسدین بود (٤) ما خواستیم بآن مردم ضعیف منتی گذارده و ایشانرا پیشوایان خلق نموده و وارث روی زمین کنیم (٥)

پیغمبرویا امام ازآن حروف اسم اعظم برروزد کاررا ترکیب مینمایند .

تلك آيات الكتاب المبين

آیاتی که درقرآنست آیات کتابی است که حق را ازباطل روشن وبیان می کند .

نتلوا عليك من نبأموسى وفرعون بالحق لقوم يؤمنون

ای پیغمبر گرامی ما برای اطلاع توقسمتی از داستان موسی وفرعون را براستی و ودرستی بیان میکنیم تا برای مردم باایمان مفید واقع گردد .

تخصیص دادن بمؤمنین برای آنست که مؤمنین خدا ورسول وآنچه را که ازجانب خدا نازل شده تصدیق دادند و بآن منتفع میشوند .

ان فرعون علا في الارض

بدان که‌فرعون درروی‌زمین گردنکشی وطغیان‌نموده (مراد اززمین کشورمصراست) ومردم‌را بچندین دسته و فرقه کرده‌و میان آنها اختلاف و تفرقه انداخت بعضی ازآنها را بخدمتی‌واداشت و گروهی ازایشان‌را خواروذلیل نمود مخصوصاً بنی‌اسرائیل را تحت فشار قرارداد پسران آنها را می کشت وزنان ودخترانشان‌را زنده نگاه میداشت وتبه‌کاری وفساد فرعون را تشریح وبیان میفرماید تا پیغمبرش‌ازآنچه که از ناحیه فرعون بمردم

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و نمكن لهم في الارض و نرى فرعون و هامان و جنودهما منهم ما كانوا يحذرون (٦) و اوحينا الى ام موسى ان ارضعيه فاذا خفت عليه فالقيه في اليم و لا تخافي و لا تحزني انا رادوه اليك و جاعلوه من المرسلين (٧) فالتقطه آل فرعون ليكون لهم عدواً و حزناً ان فرعون و هامان و جنودهما كانوا خاطئين (٨) و قالت امرات فرعون قرت عين لي و لك لا تقتلوه عسى ان ينفعنا او نتخذه ولداً و هم لايشعرون (٩)

مصر ازقتل وظلم وتباهی رفته آگاه شده وبآنچه ازطرف امت خود می‌بیند افسرده وغمگین نشود ودامن صبروپایداری را ازدست ندهد:

ابن عباس ازپیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله روایت کرده:

فرمود چون بنی‌اسرائیل درمصر بسیارشدند اکثر آنها مرتکب معصیت گشته وظلم وعصیان راپیشهٔ خود ساخته وخوبان آنها امر بمعروف و نهی ازمنکر را ترك نموده وعزلت اختیار کردند لذا قبطیان برایشان مسلط شده آنها را ذلیل وخوار کرده به‌بردگی وبندگی و بیگاری و اعمال‌شاقه وادار ساختند کار بر بنی اسرائیل سخت گردید تا آنکه ایشان را بوجود موسی ازظلم وستم فرعونیان برهانید.

شبی فرعون درخواب دید آتشی‌ازبیت‌المقدس پدیدارشد ومصررا فراگرفت قبطیان وسرای آنها را سوزانید اما بنی‌اسرائیل لطمه‌ای از آن ندیدند فرعون دانشمندان قوم و کهنه را احضار کرده وتعبیرخواب خود را ازایشان استعلام نمود پس از کنکاش و مطالعه ومشاوره بفرعون گفتند دراین شهرمردی ظاهرشده قیام میکند وتو ومردم این شهر بدست اوهلاك خواهید شد وولادت آن مرد بزودی صورت پذیرمیگردد.

فرعون ازشنیدن پیش گوئی علما در وحشت افتاد گروهی از دژخیمان را امر نمود

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و بآنان در روی زمین قدرت و نیروئی بخشیده و بفرعون وهامان و لشگریانش از آنچه میترسیدند جلوه ای بنمایانیم (۶) بمادر موسی وحی کردیم که فرزندت را خودت شیر بده و چنانچه از فرعون ترس داری بدون آنکه بیمی واندوهی بخود راه دهی اورا بدریای نیل بیفکن مطمئن باش ما او را بتو برمیگردانیم واز پیغمبران و رسولان گردانیم (۷) فرعونیان موسی را ازآب بر گرفته و بقصر فرعون بردند تا دشمن آنها شده ومایهٔ غم و اندوهشان گردد همانا فرعون وهامان و لشگریانش خطاکار بودند (۸) زن فرعون گفت این طفل را که نور چشم من و تو میباشد نکشید شاید برای ما مفید واقع شود یا آنکه بفرزندی خود بر گیریم چه آنها نمیفهمیدند که آن طفل کیست (۹)

تازنان باردار را تحت نظر بگیرند و پس از وضع حمل چنانچه نوزاد پسر باشد فوراً بقتل رسانیده واگردختر بود رها سازند. بطوری که از اخبار مستفاد میشود تاتولد موسی درحدود نود هزار کودك را بقتل رسانیدند چون مادر موسی باردارشد و آثار حمل ظاهر گردید بفرعون گزارش دادند که عیال عمران آبستن است زنان قابله را برای تحقیق روانه نمودند تا اورا معاینه کنند آنها آمدند و هرچه دقت کردند اثری مشاهده ننمودند بفرعون گفتند مردم بدروغ خبرداده‌اند و اثری از بار داری عیال عمران ندیده‌اند چون وقت وضع حمل نزدیك شد قابله‌ای که بامادرموسی دوستی داشت دعوت شد وباو گفت دراین موقع باید از ثمرهٔ دوستی با تومنتفع شوم مرا دروضع حمل یاری کن واین رازرا پوشیده‌دارقابله بظاهر اخلاص خود را ظاهرساخت وآمادهٔ خدمت شد و در باطن تصمیم گرفت که چنانچه نوزاد پسرباشد فرعون را خبردهد همینکه موسی ازرحم مادربعرصه گیتی قدم نهاد نوری ازجبین اوساطع شد که چشمها را خیره ساخت ومحبت اودردل قابله جای گرفت بمادرموسی گفت من قصد کرده بودم که اگراین طفل پسرباشد بفرعون خبر بدهم تا اورا دیدم محبتش در دلم افتاد واین نور گواهی میدهد که این کودك همانست که دشمن ماوفرعونست وهلاکت ما وفرعون بدست اوانجام خواهد گرفت معذالك بپاس دوستی و محبت نمیتوانم مکروهی

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

واصبح فؤاد ام موسی فارغاً ان کادت لتبدی به لولا ان ربطنا علی قلبها
لتکون من المؤمنین (۱۰) و قالت لاخته قصیه فبصرت به عن جنب و هم
لایشعرون (۱۱) و حرمنا علیه المراضع من قبل فقالت هل ادلکم علی اهل
بیت یکفلونه لکم و هم له ناصحون (۱۲) فرددناه الی امه کی تقر عینها و
لا تحزن و لتعلم ان وعد الله حق و لکن اکثرهم لایعلمون (۱۳) و لما بلغ
اشده و استوی آتیناه حکماً و علماً و کذلک نجزی المحسنین (۱۴)

باو برسانم وتو باید درپنهان داشتن او کمال مراقبت را مرعی داری تاازشرفرعون ومامورین اودرامان باشی قابله چون ازخانهٔ عمران بیرون رفت جاسوسان فرعون اورا دیده بفرعون خبردادند فرعون مامورین را بدتفتیش خانهٔ عمران فرستاد مادر موسی طفل را در خرقه‌ای پیچیده درتنورپنهان کرد در همین موقع خالهٔ موسی بدون اطلاع خواهرش برای پختن نان آتش در تنور افکند موقعی که فرستادهٔ فرعون مشغول تجسس خانه بوده وتمام زوایای خانه را جستجو کرده واثری از کودك نیافت کنارتنورآمد چون شعلهٔ آتش از آن زبانه می کشید سوء ظنی نبرده و ازخانه خارج شد مادر موسی بخواهرش گفت فرزندم را چه کردی؟

پاسخ داد من ازوجود کودك درتنورخبری نداشتم هردو کنارتنورآمدند دیدند موسی در کنارآتش نشسته است وآتش اطراف اورا گرفته ولی ضرر وزیانی باو نرسانیده خرم و خوشحال شده اورا بیرون آوردند ومدتی اورا مخفی وپنهان داشتند تاکاربرایشان سخت شد خداوند دردل مادر موسی افکند که موسی را در صندوقی گذارده و صندوق رابرودنیل رها سازد چون دیده بود خدایتعالی فرزندش را در تنورآتش حفظ نموده یقین حاصل کرد که

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

مادر موسی شب را با فراغت خاطر بروز آورد اگر دلش را ما نگاه نمیداشتیم تا ازجمله مؤمنان باشد ممکن بود راز دلش‌را آشکار سازد (۱۰) مادر موسی بخواهرش گفت بر اثر موسی برو تا حال اوبدانسی او طفل‌را از دور بدید امـا آنها اورا نشناختند (۱۱) خواهر موسی گفت آیا میل دارید شمارا رهنمائی کنم‌برخاندانی که‌بچه راشیر دادهو تحت تکفل خود قرار دهند و براو مشفق و خیر خواه باشند (۱۲) بدین ترتیب موسی را بمادرش بر گردانیدیم تا چشمش روشن و غم و اندوهش مرتفع گشته و بداند کـه وعدهٔ خداوند حق است اما بیشتر مردم نمیدانند (۱۳) و چون موسی بحد رشد و کمال رسید باو علم و حکمت عطا نمودیم وشایستهٔ مقام رسالت کردیم وماابن‌چنین نیکوکاران راپاداش میدهیم (۱۴)

درآب هم اورا نگاه میدارد نزد درود گری رفته و دستور تهیه صندوقی داد درود گر که از قبطیان بود پرسید صندوق مورد سفارش را برای چه مقصودی میخواهد وآنقدراصرار نمود که مادر موسی حقیقت حال را بیان کرد زیرا نمیتوانست دروغ بگوید بنجار گفت پسری دارم ازترس فرعون ومأمورین اومیخواهم کودک‌را درآن صندوق گذاشته وبآب نیل بیفکنم درود گرصندوق را ساخت وتسلیم نمود ومخفیانهٔ بدنبال اورفت تاخانه‌را بشناسد وبفرعون خبردهد همینکه محل خانه را فهمید و بقصد گزارش نزد گماشتگان فرعون رفت زبانش بسته شد ونتوانست سخن‌بگوید وهرچه ایما واشاره نمود کسی ازمقصودش‌مطلع نشد اورا دیوانه پنداشته بیرون کردند همینکه بدکان خود رسید قدرت تکلم باز یافت مجدداً برای اطلاع ازماجرای مراجعت نمود که باز زبانش لال و دید گانش تار شد و نتوانست چیزی بگوید دردل خود یقین کرد که این کودك همان مطلوب فرعونست واین عارضه‌ای که باو روی داده دلیل بارزی برحقانیت اواست ازخدایتعالی درخواست کرد صحت و سلامت اورا اعادەدهد وتعهد نمود که باوایمان آوردچون ازروی صدق واخلاص این دعا را کرد خداوند زبان وچشم اورا بازدادو از همان راه بخانه عمران رفته و بمادر موسی شرح حال خود را بیان نمود و گویند این شخص همان حبیب نجارمؤمن آل فرعون میباشد .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و دخل المدينة على حين غفلة من اهلها فوجد فيها رجلين يقتتلان هذا من شيعته وهذا من عدوه فاستغاثه الذى من شيعته على الذى من عدوه فوكزه موسى فقضى عليه قال هذا من عمل الشيطان انه عدو مضل مبين (۱۵) قال رب انى ظلمت نفسى فاغفر لى فغفر له انه هو الغفور الرحيم (۱۶) قال رب بما انعمت على فلن اكون ظهيراً للمجرمين (۱۷) فاصبح فى المدينة خائفاً يترقب فاذا الذى استنصره بالامس يستصرخه قال له موسى انك لغوى مبين (۱۸)

ابن بابویه ذیل آیه ان فرعون علا فی الارض از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود حضرت یوسف موقع احتضار جمیع آل یعقوب را که درحدود هشتاد مرد بودند نزد خود طلبیده و گفت زود است که قبطیان برشما تسلط یافته وظلم فاحش برشما و اولادتان روا دارند وجمع کثیری از شما را بقتل رسانیده و بانواع عذاب و شکنجه گرفتار نمایند تاآنکه خداوند بدست مردی ازفرزندان لاوی بن یعقوب بنام موسی بن عمران که شخصی است بلند قد وقامت ودارای موی مجعد یست شما را از دست دشمنان نجات خواهد داد یکی ازحضار نام فرزند خود را عمران گذارد وازاوموسی بوجود آمد ولی قبل از تولد موسی بن عمران درحدود پنجاه نفر بدروغ ادعا کردند که موسی موعود هستند وتمام آنها ازبنی اسرائیل بودند و ازطرفی چون منجمین بفرعون خبر داده بودند که بدست موسی هلاك خواهد شد جاسوسانی برزنان بنی اسرائیل گمارده بود تاهر کد نوزاد پسری بیاورد فوراً اقدام بکشتن آنها کنند.

قوله تعالی: ونريد ان نمن على الذين استضعفوا فى الارض ونجعلهم ائمة ونجعلهم الوارثين

دراین آیه خداوند برسولش وعده وبشارت میدهد که امامت وخلافت را درفرزندان

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

روزی موسی بی‌خبر و نابهنگام داخل شهر (مصر) شد دید دو نفر مرد بمنازعه و مقاتله مشغول هستند یکی از آنها از محبین و شیعیان او و دیگری ازمخالفین و دشمنان موسی بودند آنکه از شیعیان بود چون موسی را بدید ازاو درخواست پشتیبانی و کمك نمود موسی خشمناك بردشمن مشتی زد واورا ازپای درآورد و کشته شد موسی گفت این کار از وسوسهٔ شیطان بود که‌دشمن سرسخت‌انسان‌است (۱۵) موسی گفت پروردگارامن‌بخویشتن ستم‌نمودم برمن‌ببخشای خداوند هم اوراعفو نمود زیرا او بخشنده‌و مهربانست (۱۶) سپس عرض کرد خداوندابشکرانه نعمتی که بمن‌ارزانی‌داشتی‌ازاین پس‌هرگز تبهکاران را یاری نخواهم کرد (۱۷) موسی در مصر درحالیکه بیمناك بوده مراقب حوادث گردیده ناگاه‌آن کسیکه روز گذشته ازاو طلب یاری کرده‌بوداز او کمك‌خواسته وداد‌خواهی نمودموسی‌باو گفت توسخت گمراه شده‌ای (۱۸)

وخاندان حضرتش قراربدهد وآنان را بدنیا بر گرداند تاازدشمنان دین خدا انتقام گرفته و عدالت مطلقه را اجرا نمایند.

وباطن آیه آنست که‌دشمنان آل محمد صلی الله علیه و آله که درحکم‌فرعون وهامان وپیروانشان هستند درنظرداشتند خاندان نبوت وآل عصمت را کشته ونابود سازند وماخواسته‌ایم منتی بر آنها گذارده وایشان‌راائمه وپیشوایان خلق قرارداده ووارث روی زمین بگردانیم تامردم بآنها اقتدا کرده وازایشان پیروی کنند.

بعضی ازمفسرین عامه نزول آیه را دربارهٔ موسی و فرعون و بنی‌اسرائیل دانسته‌اند و گفته‌اند پس ازهلاکت فرعونیان خداوند بنی‌اسرائیل را وارث ملك وزمین آنها قرار داد واین نظرمخالف نص وظاهر آیه‌است بچند دلیل یکی آنکه ارض معرف بالف ولام تعریف جنس‌است‌وآن افاده عموم نماید ومراد مطلق ارض و تمام زمین است ودرهیچ عصری محققاً بنی‌اسرائیل مالك تمام روی زمین نبوده‌اند ووارث حقیقی و بطورمطلق بآنها گفته نمیشود بلکه وارث حقیقی زمین ائمهٔ معصومین ووجود مقدس حضرت‌حجة عجل الله تعالی فرجه الشریف است چه‌آنحضرت که باز پسین ائمه و وارث تمام گذشتگان است اولویت بوارث بودن دارد و سلطنت حقه آنحضرت بر تمام روی زمین تادامنه قیامت ادامه دارد.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

فلما ان اراد ان يبطش بالذى هو عدو لهما قال يا موسى اتريد ان تقتلنى كما قتلت نفساً بالامس ان تريد الا ان تكون جباراً فى الارض وما تريد ان تكون من المصلحين (۱۹) وجاء رجل من اقصا المدينة يسعى قال يا موسى ان الملا يأتمرون بك ليقتلوك فاخرج انى لك من الناصحين (۲۰) فخرج منها خائفاً يترقب قال رب نجنى من القوم الظالمين (۲۱) ولما توجه تلقاء مدين قال عسى ربى ان يهدينى سواء السبيل (۲۲)

دلیل دیگر آنکه کلمه امام و ائمه بطور حق و حقیقت در بارهٔ بنی اسرائیل صدق نمی کند و هیچیك از آنها امام نبودند ولفظ امام را بوالی و پادشاه اطلاق از روی حقیقت نکرده و از روی مجاز امام گفته‌اند علاوه بر آن احادیث و اخبار بسیاری ازصحابه وائمه طاهرین وارد شده که آیه فوق درشأن اهلبیت پیغمبر صلی الله علیه و آله و حضرت حجة علیه السلام در عصر ظهورورجعت ائمه نازل شده است .

ابن بابویه ذیل آیه فوق از مفضل بن عمر روایت کرده گفت حضرت صادق علیه السلام فرمود روزی امیر المؤمنین علیه السلام و امام حسن علیه السلام و امام حسین علیه السلام حضور پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله رسیدند آنحضرت با حال تأثر نظری بآنها نموده و فرمود بخدا سوگند شما بعد از من مستضعفون میباشید.

حضورش عرض کردم ایمولای من مراد ازمستضعفون چیست ؟

فرمود مقصود پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله آن بود که ایشان ائمه وپیشوای خلایق هستند و آیه را تلاوت کرده و فرمود مفهوم و مضمون این آیه تا روز قیامت در خاندان رسالت جاری است .

درکافی ازابی صباح کنانی روایت کرده گفت حضورحضرت باقر علیه السلام شرفیاب شده

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وهمینکه خواست بطرفداری شیعهٔ خود بآن قبطی حمله کند او گفت تصور میکنم تو میخواهی در روی زمین دست بجور و ستم بیالائی و همانطور که دیروز شخصی را کشتی مراهم بقتل برسانی واصولا قصد نداری ازمردمان خیراندیش ومصلح شوی (۱۹) دراین هنگام مرد مؤمنی از دورترین نقطهٔ شهر خدمت موسی رسید گفت ای موسی فرعونیان برای قتل ونابودی تو مجلس شورائی تشکیل داده و تصمیم خودرا میخواهند اجراسازند من چون خیرخواه وناصح تو هستم عقیده دارم هرچه زودتر از این‌شهر خارج شوی(۲۰) موسی با کمال‌وحشت وترس وبا دقت سرچه‌تمامتر ازشهرخارج شده‌ودرمقام مناجات برآمده گفت پروردگارا مرا ازشرمردم ستمکاررهائی‌بخش(۲۱) وچون بجانب‌شهر مدین رهسپار گردید گفت شاید خدای من مرا براه راست رهبری وهدایت فرماید (۲۲)

بودم حضرت صادق علیه‌السلام وارد شد پدربزرگوارش نظری باوافکند وفرمودآیه و نرید ان نمن درباره فرزندم صادق علیه‌السلام وفرزندانش نازل شده.

شیبانی ازحضرت باقر علیه‌السلام روایت کرده که فرموده‌اندآیه ونرید ان نمن مخصوص حضرت حجة علیه‌السلام است که درآخرزمان ظاهرشده و کفار وستمکاران را که مانند فرعون وهامان هستند هلاك وبقتل رسانیده وازبین میبرند ومالك شرق وغرب جهان شده وپس از آنکه جوروظلم عالم را پر کرده باشد عدالت مطلقه را اجرا میفرماید.

ابن بابویه از حکیمه خاتون عمه محترمه‌حضرت عسکری علیه‌السلام روایت کرده که فرمود شب نیمهٔ شعبان حضرت عسکری شخصی را نزد من فرستاده و پیغام داده بودند که ای عمه افطار را بمنزل مـا بیائید من حضورش شرفیاب شدم فرمود ای عمه بدان امشب خداوند بمن فرزندی عطا میفرماید که حجة وخلیفه وآخرین امام است.

پرسیدم مادراین فرزند کیست؟فرمود نرجس گفتم بخدا قسم اثرحمل دراوندیده‌ام فرمودند مشیت خدا برآن بوده که آثارحمل ظاهر نباشد شب شد روزهٔ خود را گشودم و وپس ازنمازعشاء در کنارنرجس بخواب رفتم‌وقتی که‌برای‌نمازشب‌بیدارشدم‌نرجس نیزبیدار شد ونمازخواند ومجدداً به‌بسترفت و بازاثری در او مشاهده نکردم در دل من وسوسه راه

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

یافت که چرا ازفرموده امام اثری نمی‌بینم ناگاه حضرت عسکری ازاطاق مجاور با صدای بلندفرمود ای‌عمه شتاب مکن بزودی آثاربرتوظاهرمیشود وشروع بتلاوت سوره الم سجده ویس فرمود طولی نکشید نرجس از بستر برخاست فوراً او را در بغل گرفته باو گفتم آیا اثری هویدا است و احساس میکنی فرمود نزدیك است .

حکیمه خاتون میگوید در اینوقت پرده‌ای میان من و نرجس کشیده شد و دیگر اورا ندیدم پس ازچندی پرده بالارفت دیدم کودکی نظیف وپاکیزه مانند قرص آفتاب سر بسجده گذارده است حضرت عسکری فرمود ایعمه فرزندم را بیاور کودك را بحضورش بردم دست مبارك بردیدگان واعضاء او کشید زبان در دهانش نهاد و فرمود ای فرزند تکلم کن طفل بفرمان پروردگاردهان باز کرد و شهادتین بر زبان جاری وبرامیرالمؤمنین علیه‌السلام و ائمه طاهرین تا پدر بزرگوارش سلام داد سپس او را بمن تسلیم نموده فرمود بمادرش برگردان فرمانش را اطاعت نموده وچون خواستم خارج شوم فرمود ای عمه روزهفتم نیز نزد ما بیا ومن بمنزل خود رفتم فردای آن روز شوق مفرطی بدیدار کودك در خود احساس کرده بمنزل آنحضرت رفتم ولی طفل را ندیدم ازحضرت عسکری پرسیدم که نوردیدهٔ من کجا است فرمود اورا بکسی سپردم که موسی را مادرش باو سپرد من مراجعت کردم وروز هفتم شرفیاب شدم آنحضرت فرمود ایعمه فرزندم را ازنزد مادرش بیاوراورا گرفته حضورش بردم مانند روزاول زبان دردهان طفل گذارده وفرمود ای فرزند تکلم کن .

کودك شهادتین بزبان جاری و برآباء کرام خویش درود و سلام فرستاد واین آیه را تلاوت نمود :

ونرید ان نمن علی الذین استضعفوا فی الارض ونجعلهم ائمة ونجعلهم الوارثین

قوله تعالی : **ونمکن لهم فی الارض و نری فرعون وهامان و جنودهما منهم ماکانوا یحذرون**

پروردگاردراین آیات منافقین ودشمنان آل محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله را بفرعون و هامان مثل زده وپیغمبرش را ازظلم و آزاری که فرعونیان بموسی و اصحابش وارد نموده‌اند خبرداده است تا آنچه ازامت باهلبیت حضرتش وارد میشود افسرده نگشته و خاطر شریفش تسلی

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

یابد سپس میفرماید همانطور کهموسیرا برفرعونیان نصرت دادیم ودشمنانش هلاك ونابود کردیم اهلبیت ترا نیزرجعت‌داده ودرروی زمین قدرت ونیرومی‌بخشیم وبکسانی که حقوق ایشان را غصب کردند ازآنچه میترسیدند جلوه‌ای بنمایانیم .

شیبانی در کتاب کشف‌البیان ذیل آیه‌فوق ازحضرت باقر علیه‌السلام وحضرت‌صادق علیه‌السلام روایت کرده فرمودند مراد ازفرعون و هامان دونفر از ستمکاران قریش هستند که خداوند درموقع ظهورقائم‌آل‌محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله آنهارا بدنیا برمیگرداند تا کیفروانتقام ظلمی که باهلبیت پیغمبرنموده‌اند از ایشان بکشد و کلمهٔ منهم در آیه اشاره بائمه و آل محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله میباشد که ازقتل وعذاب دشمنان دین دررنج بودند واگر مراد ازآن اشارهٔ بموسی بود میبایستی چنین گفته شود :

وزی فرعون وهامان وجنود همامنه ماکانوا یحذرون

یعنی ازموسی.خلاصه خداوند دراین آیه دشمنان‌آل عصمت را بفرعون وهامان مثل زد وآیه قبل هم مؤید این نظراست زیرا میفرماید :

و نرید ان نمن علی الذین استضعفوا فی الارض و نجعلهم ائمة و نجعلهم الوارثین

پس آنچه خداوند برسولش وعده فرموده امامت و خلافت فرزندان پیغمبر است و خداوند دشمنان پیغمبر وفرزندان اورا بفرعون و هامان و لشکریان مثل زده و میفرماید باآنکه فرعون جمع کثیری از بنی‌اسرائیل را بقتل رسانیده و بر آنها ظفر یافت خداوند موسی را برفرعون ویارانش مسلط نموده وآنانرا بدست موسی هلاك فرمود همچنین آنچه که بخاندان پیغمبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و اهلبیت‌آنحضرت از دشمنان دین برسد از قتل و غصب حقوق ، ایشان را با دشمنان خود بدنیا بر میگرداند تا انتقام خون خود را بگیرند و امیرالمؤمنین علیه‌السلام دریکی ازفرمایشات خود بهمین ترتیب در بارهٔ دشمنان خود مثلی زده ومیفرماید ای مردم بدانید اول کسی که درروی زمین مرتکب ظلم شد عناق دختر آدم بود خداوند او را با هیئتی عجیب خلق فرموده بطوریکه در موقع نشستن یکجریب زمین را اشغال مینمود ودارای بیست انگشت بود که هرانگشتش دو ناخن بلند داشت مانندآهنی که زمین را شیارمیکنند وچون ظلم بسیارنمود خداوند شیروگرگی عظیم الجثه و پرندهٔ

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ولما ورد ماء مدين وجد عليه امة من الناس يسقون ووجد من دونهم امراتين
تذودان قال ما خطبكما قالتا لا نسقي حتى يصدر الرعاء وابونا شيخ كبير (٢٣)
فسقى لهما ثم تولى الى الظل فقال رب اني لما انزلت الي من خير فقير (٢٤)
فجاءته احديهما تمشي على استحياء قالت ان ابي يدعوك ليجزيك اجر ما سقيت
لنا فلما جاءه وقص عليه القصص قال لا تخف نجوت من القوم الظالمين (٢٥)
قالت احديهما يا ابت استأجره ان خير من استأجرت القوي الامين (٢٦)

مهیبی بر او مسلط ساخته تا او را اهلاك ساختند و نیز فرعون و هامان را كه جنایات بیشمار و ظلم بسیاری كردند در بحر نیستی هلاك فرمود و بزمین امر شد قارون را در خود فرو برد و هلاك كند اینها و نظائر آن مثل است برای دشمنان آل محمد (ص) كه غصب نموده اند حقوق آل محمد (ص) را و خداوند آنها را هلاك گردانید آنگاه امیر المؤمنین علیه السلام فرمود خلافت حق من بود كه خداوند مقرر داشت و دشمنان من آنرا غصب نمودند و همانطور كه عناق و فرعون و هامان بكیفر ظلم خود رسیدند غاصبین و دشمنان من و اهلبیت من نیز باید بمجازات و كیفر برسند مگر آنكه بدست پیغمبر و رسولی توبه كنند و البته این مسئله هم غیر ممكن است زیرا پس از پیغمبر اكرم (ص) پیغمبر دیگری نیست كه غاصبین حقوق و دشمنان ما بدست آن پیغمبر توبه نمایند و ایشان در برزخ كنار جهنم متوقف هستند تا قیامت بپاشود و در آتش مخلد گردند و خداوند هرگز ستمكاران را هدایت نمیفرماید و مثل حجت قائم آل محمد (ص) و غیبتش مثل موسی و پنهان شدن او است تا آنكه مشیت پروردگار اجازه ظهور حضرتش را بدهد و از پردهٔ غیب ظاهر شده و مطالبه حقوق آل محمد (ص) و خون آنها را بنماید و دشمنان را بقتل برساند و برای حضرت حسین بن علی علیه السلام مثل بنی اسرائیل زده شده كه بدست دشمنان خونخوار و منافقین جبار كشته و خوار شدند.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

چون نزدیك چاه آب شهر مدین رسید جماعتی یافت که مشغول آب دادن گوسفند های خود بودند در کنار آن جمعیت دوزن را مشاهده کرد که گوسفند خودرا ازآب میرانند موسی ازایشان پرسید شما اینجا چه میکنید گفتند ما منتظریم دیگران گوسفندان خودرا سیراب نموده آنگاه بگوسفند های خودآب بدهیم وپدرما مرد سالخورده پیری است(۲۳) موسی گوسفندهای آن دوزنرا سیراب کرد سپس درپناه سایه ای آرمیده وپیش خود گفت پروردگارا من نیازمند لطف وخیر توهستم (۲۴) ناگاه یکی ازآن دو زن با کمال وقار و حیا بطرف موسی آمده گفت پدرم ترادعوت نموده که اجرت زحمتی که کشیده و گوسفند های مارا آب داده‌ای بتو بدهد همینکه موسی نزد پدر آن زنها رسید و شرح حال خودرا حکایت نمودشعیب بموسی گفت دیگر ترس ووحشت نداشته باش که ازشر مردم ستمکارزهائی یافته‌ای(۲۵) یکی ازآن دودختر پدرش گفت ای پدر چون این شخص نیرومند و امین است اورا اجیر نما که بهترین شخص برای خدمت است (۲۶)

عاصم بن حمید ازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده که فرمود روزی منهال بن عمر حضرت امام زین العابدین علیه السلام را ملاقات نموده عرض کرد ای فرزند رسول خدا چگونه صبح نمودید؟ فرمود صبح نمودیم ما میان این امت مانند بنی اسرائیل درمیان آل فرعون که مردان ما را کشتندوزنان و کودکان مارا باسارت بردندبهترین خلق خدا درروی زمین وآسمان بعد ازپیغمبرشب را بروزرسانیدند درحالتی که بالای منابر آنها زالعن نمودند دشمنان ما وخاندان ما باعزت وثروت صبح نمودند ودوستان ماذلیل وخوارو بی حق صبح کرد عجم در حالی که شناخت وتصدیق نمود که محمد (ص) از عرب است و صبح کردند مردم قریش و وافتخارمینمودند که محمد (ص) ازما است وعرب برعجم فخرمیکرد که محمد (ص) ازعرب است ولی ما اهلبیت محمد (ص) صبح کردیم در حالتی که حق ما را نشناخته و انواع ظلم وستم برما روا داشتند ای منهال چگونه باید باشد حال ما که چنین صبح نمودیم

قوله تعالی : واوحینا الی ام موسی ان ارضعیه فاذا خفت فالقیه فی الیم

بمادرموسی امر کردیم که کودك خود را شیربده و چنانچه از فرعونیان میترسی بدون آنکه بیمی بخودراه دهی اورا بدریای نیل بیفکن مطمئن باش ما اورا بتو برگردانیده وازپیغمبران ورسولان مینمائیم :

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ما شرح کامل بدریا انداختن موسی وبیرون آوردن اورا دربخش دوم تفسیر ذیل آیه ۱۰۴ سورهٔ اعراف بیان نمودیم بعضی ازمفسرین ازصحابه روایت کرده اند که آسیه عیال فرعون بمرض برص مبتلا بود پزشکان ازمعالجه او عاجز ماندند جماعتی ازدانشمندان که آشنا بکتب پیشینیان بودند بفرعون میگفتند علاج او ازجانب رود نیل خواهد بود زودباشد کودکی را ازآب نیل بگیرند آب دهان آنکودك بیماری آسیه را شفا خواهد داد فرعون نگهبانانی برنیل گماشت روزی صندوقی ازروی آب گرفته و حضور فرعون بردند درب صندوق را چون گشودند کودکی را درآن یافتند فرعون آسیه را خواست ازآب دهان او براندام آسیه مالید فوراً بامر خداوند متعال برص ازوجود آسیه زایل و شفای کامل حاصل گشت آسیه طفل را دربر گرفته اورا بوسید جماعتی ازقبطیان که حاضر بودند بفرعون گفتند گمان ما اینست که این پسر همان طفلی است که مطلوب و منظور تو میباشد وباید اورا بقتل برسانی فرعون تحت تأثیر بیانات آنها مصمم بقتل موسی شد آسیه قدم شفاعت پیش گذاشت و گفت این کودك نورچشم من وتو میباشد از کشتن اودست بدار شاید اوبرای ما مفید واقع گردد ویا آنکه اورا بفرزندی خود برداریم فرعون گفت این طفل نورچشم تو میباشد نه من واکنون که تو شفاعت میکنی اورا بتو بخشیدم .

پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود ازبرکت این گفتار خداوند آسیه را هدایت کرد ونسی عناد فرعون که مایه شقاوتش بود مانع ازآن شد که موجبات هدایتش را فراهم سازد و آنچه سبب لطف براو بود اختیارنکرد .

قوله تعالی : **واصبح فؤاد ام موسی فارغاً ان کادت لتبدی به لولا ان ربطنا علی قلبها .**

مادر موسی شب را با فراغت خاطر بروز آورد ولی اگر ما دلش را نگاه نمیداشتیم ممکن بود ازشدت غم واندوه بی طاقت شده راز درون خودرا آشکار سازد .

وقتی که مادر موسی فرزندش را بفرمان پروردگار بدریا افکند و باموج خروشان نیل سپرد شیطان نزد او رفته گفت این چه کاری بود که ازتو سرزد اگر فرعون پسرت را میکشت خداوند اجر وپاداشی بتو مرحمت میکرد اکنون هم فرزند را از دست داده ای وبدست خود اورا هلاك نموده ای علاوه بر آنکه اجر و پاداشی نداری مستوجب

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

کیفر وعقوبت هم شدی مادر موسی ازاین بیانات شیطان سخت محزون ودلتنك شد لذا خداوند درحقش لطف نموده اورا تسلی داده وسوسهٔ شیطان را از او دور ودلش رافارغ ساخت

بعضی ازمفسرین فارغ را بمعنی نسیان گرفته اند ومیگویند مادر موسی از شدت رنج و درد وغم وحی خدارا فراموش کرد که فرموده بود : ما موسی را بتو برمیگردانیم

قوله تعالی : **ولما بلغ اشده واستوی آتیناه حکماًوعلماً وکذلك نجزی المحسنین**

چون موسی بحد رشد و کمال رسید وبزرك شد ما باو دانش و حکمت عطا کردیم ونیکوکاران را این چنین پاداش دهیم موسی درقصر فرعون ومیان افراد اهل حرم نشوونما کرد ومانند سایرین لباس میپوشید وبرمرکب خاص فرعون سوارمیشد وهمه اوراموسی بن فرعون خطاب میکردند وبنی اسرائیل ازوجود او بیخبر بوده و درطلبش جستجوی بسیار کرده وبرای پیدا کردن منجی ورهبر خود کوشش فراوان نمودند تا جائیکه فرعون از قصد آنها مطلع وآگاه شد برشدت عذاب وسختگیری بربنی اسرائیل افزود وآنهارامتفرق ساخت وایشانرا ازسئوال وپرسش وتحقیق وتجسس درآن امر ممنوع نمود و نمیگذاشت حال موسی برآنها آشکار گردد .

دریکی ازشبهای مهتابی بنی اسرائیل ازشهرخارج شده وپیرمردعالمی را درصومعه اش دیده وپیرامون او جمع شده داستان رنج وعذاب قوم را باو میگفتند وتوضیح میدادند که چگونه امیدواریهای آنها برای یافتن موسی مبدل بیأس شده واز کوششهائیکه نموده اند نتیجه نگرفته وبیش ازپیش دچار شکنجه وفشار فرعونیان شده اند و میگفتند نمیدانیم تا کی وتا چه وقت ما باید در این بلا بسربرده و انتظار ظهور موسی را بکشیم آن عالم آنهارا تسلی وامیدواری داده ومیگفت قسم بخدا شما دراین دیارهستید تا آنکه خداوند فرزندی ازنسل لاوی بن یعقوب بنام موسی بن عمران که جوان بلند قد وبیچیده موئی است برای نجات وآزادی شما بفرستد درحین گفتگو وسخن بودند که ناگاه حضرت موسی چون آفتاب تابان برآنها طلوع کرد وحضرتش درعنفوان شباب و جوانی بود و از قصر فرعون بقصد تفرج و گردش بیرون آمده وازغلامان ودرباریان جدا شده بود وبرای تحقیق ازحال آن جمع نزد ایشان آمده درحالی که براستری سوار و جبهٔ خزی برتن داشت تا چشم مرد عالم بموسی افتاد بفراست دریافت که او موسی است ازجای برخاست خودرا

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

قال انی ارید ان انکحک احدی ابنتی هاتین علی ان تأجرنی ثمانی حجج فان
اتممت عشراً فمن عندك وما ارید ان اشق علیك ستجدنی ان شاء الله
من الصالحین (۲۷) قال ذلك بینی و بینك ایما الاجلین قضیت فلا عدوان علی
والله علی ما نقول وکیل (۲۸) فلما قضی موسی الاجل وسار باهله آنس من
جانب الطور ناراً قال لاهله امکثوا انی آنست ناراً لعلی آتیکم منها بخبر
او جذوة من النار لعلکم تصطلون (۲۹)

بقدم های موسی انداخت و گفت خداوندی را ستایش میکنم که مرا عمر دادو باقی گذاشت تا تورا زیارت کردم بنی اسرائیل چون اینحال عالم را مشاهده کردند دانستند که قائم موعود و آزاد کنندهٔ ایشان اواست همه بروی خاك افتاده وسجدهٔ شکر بجای آوردند موسی فقط گفت امیدوارم خداوند فرج شمارا نزدیك سازد وفوراً از آن جمعیت دورشده وبراه خود ادامه داد واز انظار ایشان پنهان گردید . پس از چند روزی موسی باردیگر ازقصر خارج شده بود چون مراجعت کرد از درباریان پرسید فرعون کجاست گفتند بفلان شهر رفته موسی برای پیوستن بفرعون بسوی آنشهر که شاید منیف یا حاینن بود روان گردیدچون داخل شهرشد دید یکی ازدوستانش که ازبنی اسرائیل وشیعهٔ او ونامش سامری بودبایکی ازقبطیان که طباخ فرعون ویا نانوای او بود بنام قابور یافلیون در کشمکش وجدال است قبطی اورا به بیگاری گرفته وحمل هیزم مطبخ را باو تحمیل کرده وآنمرد بنی اسرائیلی ازقبول آن خدمت استنکاف نموده وبا یکدیگر گلاویز شده اند اسرائیلی تا موسی رادید استغاثه کرده ویاری طلبید موسی بمرد قبطی گفت دست ازاو بردارد قبول نکرده وجواب داد من دست برنمیدارم چونکه جزاو کسی نیست که هیزم مطبخ پدرت را حمل نماید موسی درخشم شد دستی برسینهٔ قبطی زد که اورا دور کند واسرائیلی را رها سازد قبطی

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

شعیب گفت اگر تو تعهد هشت سال خدمت نزد ما کنی و یا بمیل خودت ده سال پیش ما باشی من درقبال این خدمت یکی ازدختران خودم را بحبالهٔ نکاح تو در میآورم و من برای تو ایجاد رنج و زحمت نمیکنم وانشاء الله مرا ازنیکوکاران ومردم صالح و شایسته خواهی یافت (۲۷) موسی گفت هر یك از دو مدت (۸ سال و ۱۰ سال) را که من انجام دهم تحمیلی بر من نخواهد شد ومن با این امر راضی بوده وبآنچه میگوئیم خداوند راشاهد و گواه میگیرم (۲۸) همینکه مدت خدمت موسی پایان پذیرفت بهمراهی عیالش ازنزد شعیب بقصد عزیمت بمصر حرکت کرد ناگاه از طرف کوه طور آتشی نظرش را جلب نمود باهلبیت خود گفت کمی در این مکان درنك کنید من از دور آتشی می بینم شایدازآنجاخبری بیاورم یاآنکه مختصر آتشی برای گرم شدن شما فراهم سازم (۲۹)

افتاد ومرد موسی چون قصد کشتن اورا نداشت سخت نگران شده وترسید و گفت من نمیخواستم اورا بکشم واین از وسوسهٔ شیطان بود که او دشمن سرسخت انسان است سپس با حال خضوع وخشوع رو بدرگاه پروردگار نمود عرض کرد خداوندا من بنفس خود ستم کرده ام وامید عفو دارم خداوند چون بخشنده ومهربانست اوراعفو فرمود موسی گفت پروردگارا بشکرانهٔ نعمت عفو وبخشایشی که درباره ام مبذول داشتی عهد کردم بعدازاین هرگز ستم پیشه گان و گناهکارانرا یاری نکنم .

پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود فردای قیامت که خلایق را درعرصهٔ محشرحاضر کنند ازجانب پروردگار منادی ندا کند کجا هستند ستمکاران ویار واعوان آنها فرشتگان همه را جمع کنند حتی آنهائیکه برای ظالمی قلم تراشیده ویا آنکه در دوات آنها مرکب ریخته باشند .

(یکی از صلحا برای نجات مظلومی در دیوان دولتی حضور یافت صاحبدیوان باو گفت چون تو قلم خوب میتراشی قلمی بتراش تا برای آزادی زندانی مورد نظرت نامهٔ بنویسم آنمرد قلمی تراشید وهمینکه صاحبدیوان ازشنیدن نامه فراغت یافت قلم را از او بگرفت وشکست ازاو پرسید چرا چنین کردی مرد صالح جواب داد ترسیدم مبادا با آن

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بظلم چیزی بنویسی ومن ترا بآن ظلم یاری کرده ومشمول مفهوم آنحدیث شوم که‌فرمود

حتی من لاق لهم دواتاً و بری لهم قلماً

عبدالله مسلم شخصی‌را نزد عطاء بن ابی ریاح فرستاد باو گفت میخواهم کمك مردم بخارا بدست تو تقسیم شود زیرا تو مرد با انصافی هستی‌وحق‌هر کسی را درحدوداستحقاق میا هی عطا باو گفت من هر گزدرعمل ظالمان شر کت نکرده وبآنها یاری نخواهم نمود وعبدالله مسلم والی واستاندار خراسان بود .

عبدالله بن ولید گفت روزی حضورعطاء رفته و گفتم برادری دارم که عائله بسیاری دارد ودر دیوان دولتی نویسنده است و از آنجا قوتی بدست میآورد و اگرآن کار را نکند عیالاتش در عسرت و مضیقه خواهند افتاد و شغل دیگری ندارد عطا پرسید عامل کیست گفتم خالدبن عبدالله است .

گفت معاونت ویاری کردن ظالم جایزنیست اگر برای رضا خدا ترك آن خدمت کند ودست ازآن عمل بردارد پروردگارازفضل و کرم خود اورا بی‌نیاز ومستغنی گرداند

قوله تعالی ، **فاصبح فی المدینة خائفا یترقب :**

موسی آنشب را بانگرانی روزنمود ومراقب ومتوحش بود که مبادا خبر کشته شدن قبطی آشکارشده واورا گرفته بقصاص برسانند همینطور که درفکر و حرکت بود ناگاه آن مرد اسرائیلی که روز گذشته از او یاری طلبیده بود با قبطی دیگری دست بگریبان و در حال جدال ومنازعه‌بود که‌موسی را دید ودوباره ازاو کمك وامداد خواست‌از آنطرف قبطیان نعش قبطی کشته شده روزقبل را دیدند ازپیشگاه فرعون تقاضا کردند قاتل‌رابدست‌آورده وبکیفر برسانند تا ازاین قبیل حوادث دیگرروی ندهد فرعون دستور داد تحقیق و تجسس وقاتل را معرفی نمایند تااقدام بقصاص ومجازات شود هرچه تجسس وتفحص کردند اثری ازقاتل بدست نیاوردند تا آنکه اسرائیلی را با یکی از قبطیان درجدال یافتند و آن مرد اسرائیلی برای پیروزی خود ازموسی یاری می‌طلبید وموسی برآشفته وباو پرخاش‌نمود که توهرروزقصد قتل کسی را داری و او را ملامت مینمود اسرائیلی چون موسی را خشمگین دید تصور کرد قصد آزار اورا دارد فریاد برآورد میخواهی همانطوری که دیروز یکی را کشتی امروز مرا بکشی چرا نمیخواهی مردی خیر اندیش و مصلح باشی از این گفتگو

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

قبطیان دانستند که مرد مقتول بدست موسی کشته شده نزد فرعون رفته و شرح حال را بیان نموده و تقاضای مجازات و قتل موسی را نمودند ، فرعون دستور داد موسی راحاضر بسازند تا پس از اثبات جرم بقصاص برسد ولی مرد مؤمنی از نقطه دوری خود را بموسی رسانیده و باو گفت مجلس مشورتی فرعون برای دستگیری وقتل تو تشکیل و تصمیم بکشتن تو دارند فوراً ازاین شهر خارج شو موسی با کمال احتیاط ودقت از شهر خارج و بجانب مدین رهسپارشد وازپروردگار خوداستدعا کرد اورا از شر مردم ستمکار نجات دهد و گفت امید است خداوند مرا براه راست‌هدایت ورهبری فرماید .

ابن بابویه ذیل آیه « و ما ترید ان تکون من‌المصلحین» از علی بن محمدبن جهم روایت کرده گفت روزی در مجلس مأمون که حضرت رضا علیه‌السلام هم تشریف داشت حاضر بودم که مأمون معنای این آیه‌را ازحضرت سئوال نمود و گفت چگونه بامقام عصمت‌انبیاء موسی چنین اظهاری کرده است حضرت رضا علیه‌السلام فرمود موسی شب هنگام بین مغرب و عشا پنهانی وارد یکی ازشهرهای مصرشد تصادفاً دونفررا دید که با هم نزاع میکنند یکی ازآنها ازدوستان موسی بود چون اورا دید استمداد و یاری خواست موسی بامر پروردگار مشتی بدشمن زده وبراثرآن هلاك گردید .

موسی گفت عمل منازعه و جدال براثر اغوای شیطان بوده نه‌عمل قتل آن شخص کافرودشمن، مأمون پرسید پس مراد از « رب انی ظلمت نفسی فاغفرلی» چیست؟ فرمود :

موسی در مقام دعا ومناجات برآمده عرض میکند پروردگارمن با ورود باین‌شهر خود را درمعرض خطرقراردادم مرا ازنظردشمنانت پنهان ومستوربدارتابرمن ظفر نیابند و بقتلم برسانندوازقدرت ونعمتی که بمن عطا فرمودی تا با یکمشت‌دشمنی را ازپای درآورم شکر گذارم که درراه حق جهاد کرده‌ام و هیچگاه قصد حمایت گناهکاران را نداشته‌ام تا موجبات خشنودی ورضای توفراهم شده باشد .

مأمون ازبیان آنحضرت مسرور شده گفت ای علی بن موسی الرضا علیه‌السلام خداوند جزای خیربشما بدهد که مرا بحقایق این آیات واقف نمودی .

وذیل‌آیه «ولماوردماء مدین » تاآخرآیه « والله علی ماتقول وکیل » روایت کرده که موسی ازآن شهربسوی مدین حرکت نمود وازآنجا تا مدین سه روز راه بود و دراین

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

فلما اتيها نودي من شاطئ الواد الايمن في البقعة المباركة من الشجرة ان يا
موسى اني انا الله رب العالمين (٣٠) و ان الق عصاك فلما راها تهتز كانها
جان ولى مدبرا ولم يعقب يا موسى اقبل و لا تخف انك من الامنين (٣١)
اسلك يدك في جيبك تخرج بيضاء من غير سوء و اضمم اليك جناحك من
الرهب فذانك برهانان من ربك الى فرعون و ملائه انهم كانوا قوما
فاسقين (٣٢) قال رب اني قتلت منهم نفسا فاخاف ان يقتلون (٣٣)

مدت چیزی نخورده بود وبشدت گرفتار گرسنگی ورنج راه شده بیرون شهرمدین چاه آبی بود ومردم گوسفندهای خود را با آب چاه سیراب میکردند موسی بگوشهٔ نشست تا کمی ازرنج راه بیاساید ناگهان متوجه شد که دودختر با گوسفندهای چندی دور ازسایر مردم نشسته‌اند بآنها گفت چرا شما گوسفندهای خود را آب نمیدهید گفتند منتظریم مردها از کارخود فراغت حاصل نموده وبروند آنگاه ما گوسفندهای خود راآب بدهیم ما پدر پیری داریم که قدرت کار کردن ندارد وما نیزعورت بوده وازنامحرمان احتراز داریم موسی ازروی شفقت وترحم نزدیك چاه رفت وبکسی که سرچاه ایستاده بود گفت دلوهای چاه را دراختیار من بگذارمن یك دلو برای شما می کشم دلودیگری برای گوسفندهای این دختران با آنکه دلوها را ده نفرمرد نیرومند می کشیدند موسی یك تنه شروع بکشیدن آب نمود وسرانجام گوسفندها را سیراب کرد دخترها گوسفندهای خود را برده و موسی در پناه سایه‌ای باستراحت پرداخت وچون گرسنه بود درمقام مناجات برآمده عرض کرد پروردگارا من نیازمند خیری هستم که توبرایم بفرستی والبته موسی جزقرص نانی که‌بدان سدجوع کند تمنای دیگری نکرد زیرا درمدت سه روز جز علف صحرا چیزی نخورده بود بطوری که آثار سبزی در پوست بدنش آشکار و هویدا بود از آنطرف چون دختران بمنزل رسیدند

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

چون موسی نزدیك آتش رسید ازطرف وادی ایمن وآن بقعه وبارگاه مقدس بانگی شنید که ای موسی منم خدای یگانه و پروردگار جهانیان (۳۰) عصای خود را بزمین افکن چون نظر بعصای افکندهٔخودنمود دید درجنبش است مثل آنکه اژدهای پیچان وترسناکی باشد از ترس پشت نموده و رو بفرار نهاد و بعقب برگشت ندائی رسید که ای موسی رو بعصا حرکت کن وآنرا بردار وترسی نداشته باش تودرمهد امنیت میباشی (۳۱) ونیز دست را بگریبان فرو برده و بیرون بیاور بدون آنکه آسیبی دیده باشی روشن و نورانی گردد برای آنکه رفع دهشت ونگرانی توشود دوباره دست بگریبانت کن این عصا و دستروشن دو دلیل قاطع بر رسالت تو بسوی فرعون و پیروانش میباشد که مردم گناهکار و فاسقی شده‌اند (۳۲) موسی گفت پروردگارا من یکنفر از فرعونیان را کشته‌ام می ترسم مرا بکشند (۳۳)

پدرشان شیعب تعجب نموده وپرسید چگونه زودتر ازهرروز آمده‌اند آنهاشرح ملاقات موسی وآنکه اواقدام بآب دادن گوسفندهای ایشان کرده بود بیان داشتند.

شعیب یکی ازآن‌ها را فرستاد تاموسی را بمنزل دعوت کند تاپاداش ومزد خدمتی را که انجام داده بود بدهد دختر نزد موسی رفته و دستور پدرش را بموسی گفت و متفقاً بسوی منزل شعیب حرکت کردند دخترازجلو میرفت وموسی ازپی او ناگاه بادی وزید و راه رفتن را برای دخترمشکل ساخت موسی باو گفت من پیشاپیش میروم و تو ازدنبال بیا وبرای راهنمائی من ازپرتاب سنگریزه‌استفاده نما باین ترتیب بخانهٔ شعیب رسیدند موسی قصهٔ خود را بشعیب گفت وشعیب بموسی گفت اکنون دلخوش دار که از شر قوم ستمکار رهائی یافته‌ای آنگاه یکی از دخترها بپدر خود گفت ای پدراین جوان را اجیر کن که مردی نیرومند وامین است شعیب گفت نیرووقدرتش از کشیدن دلوازچاه دانستی‌اما امانتش را ازچه راه تشخیص داده‌ای گفت وقتی که مرا فرستادی تا او را بمنزل بیاورم در بین راه بمن گفت من ازجلوحرکت میکنم وتوازدنبال بیا که من‌از کسانی نیستم که عقب سرزنها حرکت نموده وآنها را نگاه کنم.

درسفرجنك صفین ازامیرالمؤمنین علیه السلام هم نظیرمعجزهٔ موسی بمنصه ظهور رسید و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و اخي هرون هو افصح مني لسانا فارسله معي ردءا يصدقني اني اخاف ان يكذبون (۳٤) قال سنشد عضدك باخيك و نجعل لكما سلطانا فلا يصلون اليكما بايانتا انتما و من اتبعكما الغالبون (۳۵) فلما جائهم موسى بايانتا بينات قالوا ما هذا الا سحر مفترى و ما سمعنا بهذا في ابائنا الاولين (۳٦) و قال موسى ربي اعلم بمن جاء بالهدى من عنده و من تكون له عاقبة الدار انه لايفلح الظالمون (۳۷)

شرح آن بدینقراراست :

روزی اردوی مسلمین در منزلی فرود آمد ولی آب وجود نداشت اصحاب حضورش عرض کردند ما و چهار پایان سخت تشنه هستیم و ازهرطرف بطلب آب رفته و نیافته‌اند تدبیرچیست ؟

امیرالمؤمنین باعده‌ای ازهمراهان ازلشکر جدا شده و به‌تفحص پرداختند تا بدیر راهب نصرانی رسیدند حضرت از راهب پرسیدند در این نزدیکی آب یافت میشود راهب گفت بیش ازدوفرسنك راه باید رفت تاباآب رسید اصحاب عرض کردند اجازه بفرمائید ما برویم و از آنجا آب بیاوریم فرمودند نیازی بعزیمت شما نیست کمی رو بقبله راه رفته و فرمودند این‌موضع راحفر کنید اندکی زمین را کندندسنك بزرگی‌دیده شد هرچه کوشش نمودند نتوانستند آنرا بردارند آنحضرت شخصاً تشریف برده سنگ را بتنهائی برداشتند زیر آن‌چشمه آبی ظاهرشد که چون عسل شیرین و مانند برف سرد و گوارا بود فرمودند هرچه میخواهید بیاشامید ومرکب‌های خود را سیراب کنید و راویه ومشك‌های خودراپر نمائید سپس‌سنگ را بجای خود گذاشت وفرمود خاك روی‌آن سنك بریزند .

راهب که ازبالای‌دیرناظرجریان آن‌بود فرودآمده خودرا حضورامیرالمؤمنین علیه‌السلام رسانید عرض کرد آیاشما پیغمبرمرسل‌هستید فرمودخیرمجدداً سئوال‌نمود پس‌ازفرشتگان

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وبرادرم هارون از من فصیح تر ورساتر سخن میگوید او را در این رسالت شریك و یاور من قرار بده تا گواهی بررسالت من بدهد من بیم آن دارم که فرعونیان مراتکذیب نموده و رسالتم را قبول ننمایند (۳٤) خداوند بموسی وحی نمود با یاری برادرت تو را پشتیبانی و حمایت کرده وبرای شما سلطنتی مقرر خواهم ساخت که کسی بمقام شما نرسد با آیات و معجزاتی که عطا کرده‌ام شما و پیروانتان بردشمن و مخالفین غالب میشوید (۳۵) چون موسی با معجزات خود نزد فرعونیان آمد گفتند این جز سحر و جادوئی بیش نیست وما چنین چیزی از پدران خود نشنیده‌ایم (۳٦) موسی گفت پروردگار من باحوال کسی که از جانب او برسالت آمده داناتر است و میدانید چه کسی حسن‌عاقبت درقیامت خواهد داشت وآنچه محقق است این است که ستمکاران رستگار نخواهند شد (۳۷)

مقرب میباشید فرمود خیرمن وصی پیغمبر خاتم محمد بن عبدالله صلی الله علیه و آله هستم عرض کرد ای مولای من دست مبارکت را بمن دهید تا من بدست شما ایمان آورم دست حضرت را گرفته و گفت گواهی میدهم که خدائی نیست جز خدای یگانه و شهادت میدهم که محمد صلی الله علیه و آله پیغمبر او و شما وصی رسول خدا و بعد از پیغمبر احق بامر خلافت میباشی امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود چه شد که اسلام اختیار نمودی

عرض کرد بنای این دیر فقط برای طلب و زیارت شما بوده پیش از من اشخاص متعددی دراین دیر بوده وفوت کرده‌اند و این کرامت و توفیق را نیافتند خدای تعالی این افتخاروتوفیق را نصیب من فرمود که بزیارت شما نائل شدم وعلت این بنا وانتظار راهبان آن این بود که در کتب ما ثبت ودرج شده که درنزدیکی این دیرچشمه‌ای است و سنگی روی آن نهاده شده وپیدا نخواهد شد مگربردست ولیی از اولیاء خدا وچون چشمه بدست شما گشوده شد دانستم شما همان ولی خدا هستید لذا قبول اسلام نموده وبحق ولایت شما معترف شدم امیرالمؤمنین علیه السلام بطوری متاثر و گریان شد که محاسن مبارکش تر شده وفرمود خدائی را ستایش میکنم که مرا فراموش نفرموده ودر کتب پیشینیان مرا یاد کرده سپس رو باصحاب نموده فرمودند بیانات این مرد را شنیدید عرض کردند همه شنیدیم و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و قال فرعون يا ايها الملاء ما علمت لكم من اله غيري فاوقد لي يا هامان على الطين فاجعل لي صرحاً لعلي اطلع الى اله موسى و اني لاظنه من الكاذبين (۳۸) و استكبر هو و جنوده في الارض بغير الحق و ظنوا انهم الينا لا يرجعون (۳۹) فاخذناه و جنوده فنبذناهم في اليم فانظر كيف كان عاقبة الظالمين (۴۰) و جعلناهم ائمة يدعون الى النار و يوم القيمة لا ينصرون (۴۱)

خدا را شکرمی کنیم که نعمت وجود شما را بما ارزانی داشته است .

راهب تازه مسلمان دررکاب حضرت برای شرکت در جنك صفین حرکت کرد و در آن کارزارشهید شد و آنحضرت برجنازه‌اش نماز خوانده و طلب مغفرت نمود و فرمود او از دوستان ما اهل بیت بود وسید حمیری این داستان را درقصیدهٔ بائیه که آن‌را مذهبه گویند بنظم کشیده وبیت اول آن قصیده اینست :

و لقد سری فیما یسیر بلیلة بعد العشاء بکربلا فی موکب

تا آنجا که میگوید :

اعنی ابن فاطمة الوصی ومن یقل فی فضله و فعاله یکذب

گویند وقتی که اردوی صفین ازحدود دیرموردبحث کمی دورشد امیرالمؤمنین علیه السلام باصحاب فرمود درمیان شما کیست که خود را بآن چشمه برساند جمعی گفتند ماهمه راه میبریم زیرا دیرراهب بهترین نشانی و علامت آنست فرمود چند نفر بروند و تجسس کنند عده‌ای رفتند وبسیارجستجو کردند و آن را نیافتند امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود دیگر ابن چشمه تاروزقیامت بدست کسی ظاهر نخواهد شد) .

عاقبت برای مدت ده سال خدمت درقبال ازدواج ونکاح با دختر شعیب اجیر شد از حضرت صادق علیه السلام سئوال کردند آیا موسی قبل از پایان مدت ده سال با عیال خود هم

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

فرعون به پیروانش گفت من غیراز شخص خودم برای شما خدائی نمیدانم و بهامان دستور داد تا بوسیله آتش ازخشت ها آجر تهیه نموده و قرار گاه بلند پایه بنا کند تا بتواند برفرازآن قصر و بنا برچگونگی خدای موسی وقوف حاصل کند با آنکه تصور میکنم موسی از دروغگویانست (۳۸) فرعون و سپاهیانش بنا حق در روی زمین تکبر نموده و از فرمان خداوندسرپیچی کرده و گمان میکردند که دیگربسوی‌ما باز گشت نخواهند داشت (۳۹) ماهم بکیفر آن طغیان و سر کشی او و لشگریانش را مؤخذه و مجازات کرده و در دریا غرق و هلاك ساختیم ای رسول ما در عاقبت و پایان کار ستمکاران بدقت توجه و مطالعه کن (۴۰) ما آن مردم گمراه را پیشوایان دعوت کننده بسوی آتش دوزخ و تباهی قرار دادیم و در روز رستاخیز کمکی بایشان نمیشود و بعذاب ابدی گرفتار خواهند بود (۴۱)

بسترشده یا بعد از سپری شدن مدت فرمود پیش از گذشتن دورهٔ خدمت حضورش عرض کردند اگرمردی زنی را تزویج نماید ودربرابرمهر باپدرزن خود قراربگذارد که مدت دو یا سه ماه خدمت کند واجیراوباشدآیا مرد میتواند قبل از سررسید مدت معهود با عیالش زفاف کند فرمودند خیر چون موسی میدانست و علم داشت که مدت اجیری خود را طی مینماید ولی مردم عادی چگونه میتوانند بدانند که تعهد مدت اجاره را میکنند یا خیر و نیزازآنحضرت سئوال کردند موسی کدام یك ازدختران شعیب را تزویج کرد فرمود همان دختری را که بدنبال اوفرستاده بود .

مدت خدمت ده ساله که تمام شد موسی بشعیب گفت من ناگزیرم که برای دیدار مادرم بوطنم بروم‌آنچه که من نزد شما دارم بمن رد کنید شعیب گفت‌آنچه گوسفند ابلق زاید متعلق بتوودراختیارتوخواهد بود .

فصل نر کشیدن میش‌ها که شد موسی عصائی در میان کلهٔ گوسفند نصب نموده و عبای ابلق رنگی روی عصا قرارداده که در پیش چشم گوسفندها بوده هنگام پراندن نر و انعقاد نطفه در رحم میش‌ها اثرعجیبی ظاهر گشته تمام بره‌های آنسال برنك ابلق بوجود آمده وتمام‌آنها برطبق شرطی که شعیب نموده بود بملکیت موسی درآمد اول پائیزموسی

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وَ اَتْبَعْنَاهُمْ فِي هٰذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ (۴۲) وَ لَقَدْ
اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتٰابَ مِنْ بَعْدِ مَا اَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْاُولٰى بَصٰائِرَ لِلنّٰاسِ وَ هُدًى
وَ رَحْمَةً لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (۴۳) وَ مَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ اِذْ قَضَيْنَا اِلٰى مُوسَى
الْاَمْرَ وَ مَا كُنْتَ مِنَ الشّٰاهِدِينَ (۴۴) وَ لٰكِنَّا اَنْشَاْنَا قُرُونًا فَتَطٰاوَلَ عَلَيْهِمُ
الْعُمُرُ وَ مَا كُنْتَ ثٰاوِيًا فِي اَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُوا عَلَيْهِمْ اٰيٰاتِنَا
وَ لٰكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ (۴۵)

باعیال واموال خود عازم بموطن خود شد موقع حرکت برای حفاظت گلهٔ خود از شعیب تقاضای عصائی نمود درحجره‌ای عصاهای متعدد بود شعیب دستورداد از آن محل عصائی را بردار موسی داخل حجره شد همینکه دست دراز کرد عصای نوح وابراهیم بدست موسی آمد شعیب چون عصای نوح را دردست موسی دید گفت آن عصا را بر گردان و عصای دیگری انتخاب کن موسی دراجراء دستورشعیب مجدداً داخل حجره شد تاعصارا عوض کند دوباره همان عصا بدست موسی افتاد واین عمل سه مرتبه تکرار شد شعیب در دفعه چهارم گفت همین عصا را بردار که خداوند بتواختصاص داده است.

بالاخره موسی بسوی مصرحرکت کرد پس از آنکه مختصر راهی دربیابان رفتند سرمای سختی پدید آمد و عیالش ناراحت شد همینکه تاریکی شب بیابان را فرا گرفت موسی در دامنهٔ کوهی آتشی دید بعیالش گفت درهمین محل بمان من ازدور آتشی می‌بینم بآنجا خواهم رفت تامگرراهی بجائی ببرم ومکان امنی بدست آورم و یا آنکه آتشی بیاورم تا تو خود را گرم کنی و بسوی آتش حرکت نمود چون نزدیك نور و آتش شد و خواست کمی آتش بردارد شعلهٔ آتش بسویش حمله نمود وموسی بر گشت تا چند مرتبه این عمل تکرار شده وسرانجام بانگی برآمد وندائی بگوش موسی رسید که یا موسی انی انا الله رب العالمین

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ما آن مردم کافر را هم دراین دنیا بلعن همیشکی مبتلا ساختیم وهم آنکه ایشان درآخرت و قیامت از زمرهٔ زشت رویان و مردودین خواهند بود (۴۲) ما پس از طی قرون و هلاکت و نابودی قبایل و امم گذشته برای بینائی مردم وهدایت ولطف بخلق بموسی کتاب توراة دادیم تا مردم متذکر خدا شوند (۴۳) ایرسول ما وقتی که موسی را برسالت بر گزیدیم تو در طرف غربی کوه طور نبوده و اصولا درآن زمان حضور نداشتی (۴۴) اما ما امتهای بسیار وقبایل چندی که عمر طولانی کردند ایجاد نموده وبیافریدیم وای‌رسول ما در میان مردم مدین نبودی که آیات مارا برایشان بخوانی لکن ما برسالت رسولی بسوی آنان فرستادیم وحکایت آنها را بر تو بیان میسازیم (۴۵)

وما شرحش را درسوره قسمت های گذشته بیان نمودیم .

برسی از ابن عباس ذیل آیه « سنشد عضدك باخيك و نجعل لكما سلطاناً » روایت کرده گفت چون هرون بموسی ملحق شد هردو باهم بملاقات فرعون رفتند ولی بیمناك و خائف بودند ناگاه درپیش روی آنهاسواری پدیدارشد که لباسی مکلل وزرین دربرداشت ودر دستش شمشیر مرصعی ازطلا بود که فرعون فوق العاده بطلا علاقمند وشائق وتوجه او باسلحه وزرینه آلات بود .

سوارباجبروت هرچه تمامتر بفرعون نزدیك شده دستورداد موسی وهرون را بپذیر وبایشان ایمان بیاورو گرنه ترا بقتل میرسانم وفرعون ازشدت اضطراب برخود بلرزید و مهلت خواست که تاروزبعد موسی وهرون‌را اجابت کند وپس‌ازخروج آنها دربان وحاجب قصررا احضارنموده ومورد‌خطاب وعتاب قرارداد که چرا بدون کسب اجازه سواررا بداخل قصر راه داده‌اند نگهبانان قسم یاد کردند که ما فقط موسی و هرون را بداخل قصر راه داده‌ایم وسواری همراه آنها نبود .

ابن عباس گوید که آن سوار تمثال مبارك امیرالمؤمنین علیه‌السلام بود که خداوند پیغمبران سلف را بوجود مبارك حضرتش سرأ یاری و مدد مینمود و پیغمبر مکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم را علناً و آشکارا یاری وهمراهی کرد.

وامیر المؤمنین کلمهٔ بزرگ خداست که اورا بصورتهای مختلفه برای اولیاء خود ظاهر ساخته و دوستان خدا بنام حضرتش توسل میجویند و کشتی نجات امت مرحومه است و مراد ازجمله « و یجعل لکما سلطاناً فلایصلون الیکما بایاتنا » اشاره بهمین مطلب است و مقصود ازآیهٔ کبری برای موسی وهرون همان سوار بود.

ونیز برسی ازبعض اصحاب تاریخ روایت کرده که روزی پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله نشسته وشخص جنی ازآنحضرت قضایاومسائل مشکله خودرا سئوال مینمود ناگاه امیر المؤمنین علیه السلام حضورپیغمبرش شرفیاب شدندآن جنی رعشه براندامش افتاد وچون گنجشك ضعیفی کوچك شده عرض کرد ایرسول خدا مرا پناه دهید.

پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود از که میترسی و پناه میخواهی عرض کرد از این جوان واشاره بامیر المؤمنین علیه السلام نمود پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند چرا از این جوان میترسی گفت وقتی که کشتی نوح روزطوفان بحرکت درآمد من خود را بکنار کشتی رسانیدم تا شاید کشتی را غرق کنم چون نزدیك کشتی رسیدم این جوان چنان ضربتی بمن زد که یکدست مرا قطع نمود دست خود را بیرون آورده ونشان پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله داد حضرتش تصدیق قول جنی را نموده فرمودند آری این جوان همانست که نوح بنی را یاری کرده است.

علی بن ابراهیم ذیل آیه « فاجعل لی صرحاً لعلی اطلع الی اله موسی » از صادقین روایت کرده:

هامان دراجرای فرمان فرعون قصرمرتفع و بلندی بنا نمود که بر اثر شدت وزش باد کسی قدرت آنکه بر فراز قصر درنك نماید نداشت معذالك فرعون تاکید میکرد که نسبت بارتفاع آن قصر اهتمام بیشتری بنمایند تا بجائی رسید که معماران چیره دست عاجز از ادامه کار شده و بوسیله هامان بعرض رسانیدند که ما دیگر قدرت و توانائی آنرا نداریم که قصر را بلند تر از آن بکنیم خداوند باد را مأمور ویرانی آن قصر نمود هامان اندیشهٔ دیگری کرد دستور داد چهار جوجهٔ کرکس را که نوعی از پرندگان قوی الجثه وبلند پروازبود بدست آورده و بتربیت آنها پرداخت و چون بحد کمال رشد

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

رسیدند تختی تعبیه کرد که درچهار گوشه آن چهار تیر بلند نصب نموده پای کرکس را بپائین تیرها محکم بستهوبرفراز آن تیرها گوشت برای طعمهٔ مرغها آویزان کردند مرغها را که چند روزغذا نداده و گرسنه نگاهداشته بودند متوجه گوشت وطعمه ساخته وفرعون وهامان در تخت قرار گرفتند چهار کرکس گرسنه بمنظور دسترسی بگوشت تخت را از روی زمین کنده وبآسمان بلند نمودند یك روز تمام بصعود در فضا ادامه داده و پیوسته ببالا میرفتند فرعون بهامان گفت نگاه کن چقدراززمین دورشدهایم و بکجای آسمان رسیدهایم هامان جواب داد آسمان همانطوراست که بود ولی اززمین اثری دیده نمیشودفقط آب دریاهارا میتوان دیدباری بقدری بآسمان بالارفتند کهدیگراثری اززمین ودریاوآفتاب وجود نداشت

اما آسمان بهمان حال اولیه باقی بود چون شب رسید و ظلمت و تاریکی جهانرا فراگرفت فرعون مجدداً ازهامان موقعیت را سئوال نمود هامان گفت ستارگان آسمان را مانند اول مشاهده میکنم لکن زمین دیگر بهیچوجه ظاهر و مشهود نیست و ما را تاریکی مطلق احاطه نموده است .

ناگاه باد سختی وزید و تخت را واژگون بسوی زمین کشانید پس از مدتی بزمین رسیدند .

وبمضمون « واستکبرهو وجنوده فی الارض بغیرالحق » برمراتب طغیان و سرکشی فرعون اضافه میشد وستمکاری جابروسخت شده بود و گمان میکرد که دیگر بسوی خدا بازگشت نخواهد کردپروردگارهم بکیفرآن طغیان وسرکشی اوولشکریانش را مؤاخذه ومجازات کرد ودردریا غرق و هلاك ساخت و آنها را پیشوایان دعوت کننده بسوی آتش دوزخ قرارداد وروزقیامت بایشان کمکی نمیشود وبعذاب همیشگی گرفتارخواهند بود .

درکافی ذیل آیه « وجعلناهم ائمة یدعون الی النار » از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده که فرمود خداوند درقرآن دوامام بیان میفرماید .

یکی دراین آیه که فرموده «وجعلناهم ائمة یهدون بامرنا» یعنی ماآل محمد صلی الله علیه و آله را پیشوای خلق کردیم که بامر ما برهبری و هدایت مردم قیام نمایند نه مطابق دلخواه خود مردم و همواره اوامر و فرمودههای ما را بر خواستههای خلق مقدم داشته و هرگز ازروی هوای نفس حکم نمی کنند ورأی وفتوای خود را برحکم خدا مقدم نمیدارند .

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و ما كنت بجانب الطور اذ نادينا ولكن رحمة من ربك لتنذر قوماً ما اتيهم من نذير من قبلك لعلهم يتذكرون (٤٦) و لولا ان تصيبهم مصيبة بما قدمت ايديهم فيقولوا ربنا لولا ارسلت الينا رسولا فنتبع اياتك و نكون من المؤمنين (٤٧) فلما جائهم الحق من عندنا قالوا لولا اوتي مثل ما اوتي موسى اولم يكفروا بما اوتي موسى من قبل قالوا سحران تظاهرا و قالوا انا بكل كافرون (٤٨)

امام دیگرهمین است که در آیه فوق بیان‌شده که آنها مردم را بسوی دوزخ میبرند وبرأی وهوای نفس‌خود عمل می کنند وآنچه خلاف کتاب وقرآن است می گیرند ورفتار مینمایند وخلایق را وادار بپیروی خواسته‌های خویش کرده و موجب گمراهی و ضلالت آنها میشوند .

و اتبعناهم فی هذه الدنیا لعنة و یوم القیمة هم من المقبوحین

ماآن مردم کافر کیش را در این دنیا بلعن همیشگی مبتلا ساختیم یعنی بمردم امر کردیم آنها را لعنت کنند وپیوسته لعن ونفرین بدنبال ایشان‌است وروزقیامت ازجملهزشت رویان و هلاك شدگان هستند زیرا صورتهایشان سیاه و چشمهای آنها ازرق که علامت و شعار دوزخیانست میشود .

ولقدآتینا موسی الکتاب من بعد ما اهلکنا القرون الاولی

خداوند دراین آیه بیان میفرماید که پس از هلاکت امم سالفه که براثر نافرمانی آنها را هلاك نمودیم برای بینائی مردم و هدایت ایشان و لطف بخلق،موسی را برسالت مبعوث وباو کتاب تورات‌را عطا کردیم تاخلایق بتفکروواندیشه پرداخته وروبخدا آورند.

ابوسعید خدری از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله روایت کرده فرمود پس از آنکه خداوند

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

تو ای پیغمبر وقتی که ما بموسی در کوه طور وحی نموده و ندا دادیم نبودی اما اکنون از راه بخشایش ولطف ترا برای رهبری وهدایت و ترسانیدن قومی فرستادیم که پیش از تو پیغمبری که آنها را بترساند نزد ایشان فرستاده نشده و شاید متنبه و متذکر خدا شوند (٤٦) تا اگر بکیفر کارهای زشت خود بلاوصدمه‌ای بایشان رسد نگویند پروردگارا اگر پیغمبر ورسولی برای ما میفرستادی ما از آنها پیروی نموده و ایمان میآوردیم (٤٧)

و همینکه رسول برحق از جانب ما نزد ایشان آمد گفتند چرا مانند موسی معجزاتی ندارد مگر وقتی که موسی آیات و معجزات را آورد نگفتند اینها سحر و جادو است که موسی و هارون ظاهرساخته اند و بتمام آنها عقیده نداشته و کافر شدند (٤٨)

موسی را برسالت بر گزید و تورات را باو عطا فرمود دیگر هیچ قومی را بعذاب آسمانی هلاك ننمود مگر آنکه جمعی ازبنی اسرائیل را بصورت بوزینه مسخ کرد .

و ماکنت بجانب الغربی اذقضینا الی موسی الامر

ایرسول گرامی آنوقتی که ما موسی‌را برسالت بر گزیدیم واورا مأموراجرای اوامر ونواهی خود کردیم تودرطرف غربی کوه طور نبودی وتوآن زمان حضور نداشتی .

ما امت‌های بسیاروقبایل چندی که عمر طولانی کردند بیافریدیم و نیز تو درمیان اهالی مدین نبودی کدآیات ما را برای آنها بخوانی لکن ما تورا برسالت مبعوث کرده و کتابی برایت فرستادیم و درآن کتاب حکایت و سر گذشت پیشینیان را بیان نمودیم تا تو باطلاع امت خود برسانی و اگر ما بیانی نکرده بودیم چگونه بر احوال امت های سلف واقف ومطلع میشدی واین امربزرگترین شاهد و گواه برحقانیت تواست .

وتوای محمد صلی الله علیه وآله وسلم بجانب طورنبودی آن وقتی که بموسی وحی نموده وندا دادیم که ایموسی باکمال قدرت وقوت قلب این کتاب را بگیر که ازنظررحمت وبخشایش ترا برسالت ورهبری قومی فرستادیم که پیش از توپیغمبری که آنها را بترساند و هدایت کند فرستاده نشده است تاشاید متنبه شده ومتذکرخدا بشوند .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

حضرت موسی دریکی ازمناجات‌های خود عرضه داشت :

پروردگارا بمن افتخاردیدارمحمد صلی الله علیه و آله و سلم را عطا کن خطاب رسید ایموسی تو اورا درك نخواهی کرد اگرمیخواهی امتش را ندا کنم تا ازایشان باشی عرض کرد پروردگارا این توفیق را بمن مرحمت بفرما که ازامت محمد صلی الله علیه و آله و سلم باشم .

خدایتعالی ندا کرد ای امت احمد، ازپشت پدران فریاد لبیك بلند شد .

حضرت عسکری علیه السلام فرمود پس از آنکه خداوند موسی را برسالت برگزید و الواح تورات را باوعطا کرد موسی ازاین قرب ومنزلت تفاخر کنان عرض کردپروردگارا گرامی داشتی‌مرا بکرامتی که کسی‌را بآن گرامت بعد ازمن ارزانی نخواهی داشت خطاب رسید ایموسی مگرنمیدانی که محمد صلی الله علیه و آله افضل و برترین خلایق است درنزد من موسی عرض کرد پروردگارا اگرمحمد صلی الله علیه و آله و سلم افضل پیغمبرانست آیانسل‌پیغمبری چون ذراری و آل من گرامی هست؟ ندا رسید که اهلبیت محمد صلی الله علیه و آله بر تمام فرزندان انبیاء برتری دارند عرض کردآیا اصحابی چون اصحاب من شریف هستند که برای‌آنها ترنجبین ومرغ بریان فرستادی وامرفرمودی تاابربرسرآنها سایه بگستراند وایشان را ازشردشمن نجات دادی ودشمنانشان را غرق کردی خطاب‌رسید ای موسی بدان چنانچه محمد صلی الله علیه و آله افضل تمام پیغمبرانست اهلبیت‌وخاندان اوونیزامت اوبرتر ازخاندان وامت‌جمیع انبیاء وپیغمبران میباشند موسی عرض کرد پروردگارا چه خوب بود من توفیق دیدارمحمد(ص)رامی‌یافتم و واورا می‌دیدم خطاب شد چون هنگام ظهوراونشده دردنیا موفق بدیدارش نمیشوی ولی در بهشت ملاقات خواهی کرد اگرمایلی صدای‌امت محمد (ص)را بشنوی ازجای خود برخیز ومانندآنکه عبدی دربرابر مولای خودمی‌ایستد بایست موسی برطبق دستور رفتار نمود و مهیای شنیدن ندای امت محمد (ص) شدآنگاه از مقام قدس ربوبی امت محمد (ص) را ندا دادند وآنها ازپشت پدران جواب داده عرض کردند .

لبیك اللهم لبیك وسعدیك لاشریك لك لبیك

خداوند پاسخ ایشان را شعار فریضه حج قرارداد .

شیخ طوسی ازسلیمان دیلمی ذیل‌آیه «وما کنت بجانب الطورازنادینا ولکن رحمة من ربك» روایت کرده گفت‌ازحضرت صادق علیه السلام معنای‌آیه‌را سئوال نمودم فرمود کتابی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

را خداوند بقلم قدرت خود بدو هزارسال قبل از خلقت خلایق نوشته و برعرش نهاده است گفتم ای مولای من برروی آن کتیبه چه نگاشته شده فرمود بر کتاب مزبور چنین مرقوم شده : ای شیعهٔ آل محمد ﷺ اگر شما امت مرحومه باولایت علی واولادش سوی من بیائید پیش از آنکه ازمن چیزی بخواهید وسئوالی کنید مطلوب شمارا عطا میکنم وپیش از آنکه مرتکب معصیت شوید شما را عفو نموده و میآمرزم وساکن بهشت کرده و مشمول رحمت و واسعهٔ من خواهید شد .

قوله تعالی : **ولولا ان تصیبهم مصیبة بماقدمت ایدیهم فیقولوا ربنا لولا ارسلت الینا رسولا**

اگر نه برای آن بود که چون بکیفر کارهای زشت خود بلا و صدمه‌ای بایشان میرسید می گفتند پروردگارا چنانچه برای ما پیغمبرورسولی میفرستادی ماازآنها پیروی کرده وایمان میآوردیم ما هر گز پیغمبری نمیفرستادیم وپیغمبرفرستادن توبرای آنست که مردم حجتی برخدا نداشته باشند وهمینکه رسول برحق یعنی پیغمبرخاتم ﷺ ازجانب ما نزد این مردم آمد گفتند چرا مانند موسی معجزاتی ندارد مگر وقتی که موسی برای قوم خود معجزات راآورد آنها تکذیب او نکرده و کافر نشدند ! و گفتند قرآن هم چون تورات سحروجادواست که محمد ﷺ وموسی ظاهر ساخته‌اند و بتورات و قرآن عقیده نداشتند وکافرشدند.

سبب نزول آیه آن بود که جماعتی از کفارقریش بمدینه رفتند وازاحبارو دانشمندان یهود صفات محمد ﷺ و علائم و آثار نبوت حضرتش را تحقیق نمودند آنها گفتند محمد (ص) پیغمبرراستگوئی است ونعت وصفت اودر کتاب تورات ما نوشته شده و موجود است وچون آنجماعت بمکه رفتند گفتار علمای یهود را بسایر کفار قریش بیان کردند شروع به‌تکذیب وعناد نموده گفتند موسی ومحمد (ص) هردوساحر و جادو گری کرده‌اند وتورات وقرآن را بجادوپرداخته وساخته‌اند و گفتند «انا بکل کافرون» یعنی ماهم بتورات موسی وقرآن محمد (ص) هردوکافریم وبآسمانی بودن آنها معتقد نیستیم .

قل فاتوا بکتاب من عندالله هواهدی منهما اتبعه ان کنتم صادقین

ای پیغمبر(ص) بکفارمکه بگوا گرشما مردم راستگوئی هستید بهتر ازاین تورات

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

قل فأتوا بكتاب من عند الله هو اهدى منهما اتبعه ان كنتم صادقين (۴۹)
فان لم يستجيبوا لك فاعلم انما يتبعون اهوآئهم و من اضل ممن اتبع
هويه بغير هدى من الله ان الله لايهدى القوم الظالمين (۵۰) ولقد وصلنا
لهم القول لعلهم يتذكرون (۵۱) الذين اتيناهم الكتاب من قبله هم به
يؤمنون (۵۲) و اذا يتلى عليهم قالوا امنا به انه الحق من ربنا
انا كنا من قبله مسلمين (۵۳)

وقرآن کتابی که بشررا هدایت بنماید ازطرف خداوند بیاورید تامن ازآن پیروی کنم .

وچنانچه این در خواست ترا نتوانستند اجابت کنند (والبته نمیتوانند) بدآنکه ایشان پیروهوای نفس خود میباشند وکمراه‌تر ازمردمی که تبعیت ازدلخواه و هوای نفس نموده وازراه خدا منحرف میشوند کسی نیست و هرگز خداوند مردم ستمکار را هدایت و راهنمائی نمیفرماید .

درکافی ذیل آیه « ومن اضل ممن اتبع هویه بغیرهدی من الله » از حضرت موسی‌بن جعفر علیه‌السلام روایت کرده که فرمود :

هر کس در دین خدا برأی و میل خود عمل کند وپیرو امامی از ائمه هدی نباشد برخود ستم نموده وخداوند اورا هدایت نمیفرماید .

و لقد وصلنا لهم القول لعلهم يتذكرون

ما برای آنکه شاید متذکرفرمان شوند سخن را بهم پیوستیم .

یعنی درسخن ما که همان قرآن است خبردنیا وآخرت را باهم بیان نمودیم تامردم متوجه ومتذکرشوند .

درکافی ذیل آیه فوق ازعبدالله‌بن جندب روایت کرده گفت معنای آیه را از حضرت موسی‌بن جعفر علیه‌السلام پرسیدم فرمودند مرادآنست که برای هدایت ورهبری خلق امامی را بعد ازامام دیگری تعیین نمودیم .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ای پیغمبر بگو اگرشما مردم راستگوئی هستید کتابی که بهتر از این دو کتاب (تورات و انجیل) بشررا هدایت نماید ازطرف خدابیاورید تامن ازآن پیروی کنم (۴۹) وچنانچه نتوانستند اجابت این درخواست ترا بکنند پس بدان که آنها پیرو هوای نفس خودمیباشند و گمراه تر از مردمی که تبعیت از دلخواه‌ها نموده و پیروی از راه خدا نکنند کسی نیست و البته خداوند مردم ستمکار را هدایت نمیفرماید (۵۰) ما برای آنکه شاید مردم متذکر فرمان خدا شوند این قرآن و کتاب آسمانی را برای تو آوردیم (۵۱) و کسانی که بکتب آسمانی پیش ازاین کتاب ایمان آورده‌اند البته بقرآن ایمان خواهندآورد (۵۲) و چون آیات قرآنی را باین اشخاص بخوانی میگویند این قرآن محققاً از طرف خدا نازل شده و پیش از این هم تسلیم فرمان خدا بودیم (۵۳)

الذین آتیناهم الکتاب من قبله هم به یؤمنون

آنانکه ما پیش ازبعثت محمد صلی الله علیه و آله و نزول قرآن بایشان کتاب دادیم بقرآن و محمد صلی الله علیه و آله ایمان خواهندآورد چون آیات قرآنی را برای این اشخاص بخوانی میگویند ما باین قرآن که محققا ازطرف خدا نازل شده ایمان آوردیم وپیش از این هم تسلیم فرمان خدا بودیم زیرا در کتب پیشینیان وتورات وانجیل نعت و صفات محمد صلی الله علیه و آله را خوانده و شنیده‌ایم.

باین اشخاص درقبال پایداری‌وصبری که نموده‌اند دو بار پاداش خیر داده میشود و جزای مضاعف و نیکو میدهند زیرا بدیها را بخوبی دفع نموده و از آنچه بایشان روزی داده‌ایم انفاق میکنند.

این آیات درباره جماعتی از اهل کتاب نازل شده که ایمان آورده ومسلمان شدند ولی یهودیان آنها راآزاروازیت نموده ومیرنجانیدند و آنها برآزار وشکنجه‌های یهودیان صبر کرده و گفتارایشان را بادلیل وبرهان رد مینمودند.

در کافی ازابی جارود روایت کرده گفت حضور حضرت باقر علیه السلام عرض کردم خداوند باهل کتابی که اسلام اختیار کرده‌اند خیربسیارعطا فرموده وآیه فوق را درتأیید بیان خود تلاوت نمودم فرمودند خداوند بشما هم نظیرآنها عطا فرموده چه میفرماید:

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

یا ایهاالذین امنوا اتقوا الله و امنوا برسوله یؤتکم کفلین من رحمته و یجعل لکم نوراتمشون به

ای کسانی که ایمان آورده‌اید ازخدا بترسید وبرسولش ایمان آورید تا دو نصیب از رحمت پروردگاربشما عطا شود وبرای هدایت شما نوری‌را پیشروشما قرارمیدهد که باآن روبکمال حرکت کنید.

فرمودند مراد ازاین نوراامام است که باید بایشان اقتدا وپیروی کنند. (سوره حدید آیه ۲۸) و ذیل‌آیه «اولئك یؤتون اجرهم مرتین بما صبروا» از حضرت صادق علیه‌السلام روایت کرده فرمود ما صابرانیم و شیعیان ما صبورتر و بردبارتر از ما هستند زیرا ما صبر می کنیم برآنچه که میدانیم ولی شیعیان ماصبر و شکیبائی در اموری مینمایند که از آن بی خبر هستند.

قوله تعالی: **انك لاتهدی من احببت ولکن الله یهدی من یشاء**

بعضی ازمفسرین عامه عقیده دارند که این‌آیه دربارهٔ ابوطالب نازل شده زیرا رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله دوست داشت عموی گرامش اسلام اختیار کند و او از قبول اسلام کراهت داشت واین عقیده عین کفروبرخلاف احادیث بسیارازفریقین و برخلاف اجماع شیعه است چه ممکن نیست پیغمبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله مخالف مشیت وارادهٔ پروردگارباشد زیرا بنا براعتقاد آنها آنحضرت اراده داشت ابیطالب اسلام‌آورد اما خداوند ایمان‌آوردن او را اراده نفرمود بلکه میخواست بحال کفرباقی‌باشد پس میان اراده خدا وخواسته رسولش خلاف واختلاف حاصل شده ومعنای آیه برطبق معتقدات ایشان‌آنست:

ای محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله تو ارادهٔ ایمان ابیطالب را داری و ما ایمان او را اراده نکرده و ایجاد ایمان در او ننموده‌ایم با آنکه تو را یاری کرده و متکفل امورت بوده و محبتت را دردل دارد.

تعجب در این است که ظاهر، به هم بطلان عقیده عامه را بخوبی ثابت نموده؛ میرساند چه تمام ملل اسلامی در این نظریه متفق هستند که شایسته نبوده ونیست پیغمبر اکرم (ص) دوست نداردکافری را که در کفرخود اصرارمیورزد زیرا خداوند ماورسولش را امرفرموده که از کفار تبری وبیزاری بجوئیم هرچند که قوم وعشیره ویاپدرومادر ویافرزند

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

شخص باشند ودرچند جا این دستوررا بیان میفرماید :

یکی درآیه ۲۲ سوره مجادله که میفرماید :

لاتجد قوماً یؤمنون بالله و الیوم الاخر یوادون من حادالله و رسوله ولوکانوا آبائهم اوابنائهم اواخوانهم اوعشیرتهم

کسانی که بخدا و روزقیامت ایمان آورده‌اند نخواهی یافت که با دشمنان خدا و رسولش دوستی کنند هرچند که‌آن دشمنان پدران و یا فرزندان و یا برادران و خویشان آنها باشند .

یکی دیگردرآیه ۲۳ سوره توبه میفرماید :

یاایهاالذین آمنوالا تتخذوا آبائکم واخوانکم اولیاء ان استحبوا الکفرعلی الایمان ومن یتولهم منکم فاولئك هم‌الظالمون

ای اهل ایمان اگرپدران وبرادران شما کفررا برایمان ترجیح دهند نباید ایشان را دوست خود بدانید وهر کس ازشما آنان را دوست بدارد ازجملهٔ ستمکاران است .

ودرآیه ۸۱ سورهٔ مائده میفرماید :

ولوکانوا یؤمنون بالله والنبی وما انزل الیه ما اتخذوهم اولیاء

اگربخدا وپیغمبرو کتابی که براونازل شده ایمان‌آورده بودندکافران‌را دوست‌خود نمی گرفتند و در حرمت دوستی بـا کفار اخبار زیادی در دست‌است از آنجمله پیغمبر اکرم (ص) فرمود :

استوارترین رکن ایمان دوستی درراه خدا ودشمنی کردن درراه اوست .

خدای را سپاس وستایش میکنم که مرا زیردست هیچ‌کافری قرار نداد تا دوستی او دردل من جای بگیرد چه دوستی‌کافران مردم را بسوی دوزخ می کشاند .

باآنکه مضامین آیات و اخبار و دستور بزرگان دین دلالت دارد بر حرمت دوست داشتن کفار پس چگونه‌مرد عاقل و مسلمان میتواند بگوید پیغمبر اکرم (ص) دوستدار کافران بوده و بآنچه از جانب خدا بمردم امر میفرمود خودش عمل نمیکرد این عقاید و گفتارعین کفروشرك است واخبار واحادیثی که دلالت دارد برایمان ابیطالب علیه‌السلام ازجانب فریقین بیش ازآنست که برشته تحریردرآید واشعاربسیاری از آن جناب موجود است که

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

اولئك يؤتون اجرهم مرتين بما صبروا و يدرؤن بالحسنة السيئة و مما رزقناهم ينفقون (٥٤) و اذا سمعوا اللغو اعرضوا عنه و قالوا لنا اعمالنا ولكم اعمالكم سلام عليكم لانبتغي الجاهلين (٥٥) انك لا تهدى من احببت ولكن الله يهدى من يشاء و هو اعلم بالمهتدين (٥٦) و قالوا ان نتبع الهدى معك نتخطف من ارضنا اولم نمكن لهم حرماً امناً يجبى اليه ثمرات كل شيء رزقاً من لدنا ولكن اكثرهم لايعلمون (٥٧)

دلالت دارد برقبول ایمان وتوحید ونبوت پیغمبرخاتم.

ابن بابویه در کتاب توحید اشعارذیل را ازآنحضرت نقل کرده:

انت الامین محمد(ص) قرم اغرمسود — لمسودین اطائب کرموا وطاب المولد

انت السعید من السعود یکنفك الاسعد — من بعد آدم یزل فینا وصی مرشد

فلقد عرفتك صادقاً بالقول لاتتفند — مازلت تنطق بالصواب وانت طفل امرد

ونیز درقصیده لامیه اشعارذیل را نقل نموده است:

وما مثله فی الناس سید معشر — اذا قایسوه عند وقت التهاصل

فایده رب العباد بنوره — و اظهر دیناً حقه غیر زایل

الم تعلموا ان ابننا لا یکذب — لدینا و لانعباء بقول الا باطل

و ابیض یستسقی الغمام بوجهه — ربیع الیتامی عصمة للا رامل

یطیف به الهلال من آل هاشم — فهم عنده فی نعمة و فواضل

ومیزان صدق لا یخیس شعیره — و میزان عدل وزنه غیر عائل

وقصیده ذیل ازآن بزرگوار است:

قل لمن کان من کنانة فی العز — و اهل الندی و اهل المعالی

قداتیکم من المليك رسولا — فاقبلوه بصالح الاعمال

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

آنها را در قبال پایداری و صبری که نموده‌اند دو مرتبه پاداش خیر و جزای نیکو دهند زیرا بدی‌ها را با خوبی دفع نمودند و از آنچه بـایشان روزی داده‌ایم انفاق کنند (٥٤) و چون گفتار لغو بشنوند از گوینده اعراض نموده و میگویند ما بکار خود و شما هم بکردار خود مشغول باشید وبسلامت پی کار خود بروید و ما هرگز از نادانان هرزه درای امید نداریم (٥٥) ای پیغمبر تو نمیتوانی هر که را دوست داری هدایت کنی آنکه راخدا بخواهد هدایت میشود خداوند بحال هدایت شوندگان واقف وعالم است (٥٦) منافقین گفتند اگر ما پیرو راه هدایت اسلام و رهبری تو شویم میترسیم که ما را از منازل خود برانند آیـا ما حریم مکـه را سر زمین امن و آسایش قرار نداده ایم که از انواع میوه‌ها و نعمت‌ها مردمش بهره‌مند میشوند اما بیشتر این مردم نادان میباشند (٥٧)

و انصروا احمد فان من الله ... رداً علیـه غیـر نـدال

و نیز از آن جناب است .

یاساهدالله علی فاشهد آمنت بالواحد رب احمد ... من ضل فـی الـدین فـانی مهتد

این قصیده نیز از آن بزرگوار است :

الا ابلغانی علی ذات بیننا ... لویاً و خصا من لوی بنی کعب

الم تعلموا انا وجدنا محمداً ... نبیاً کموسی خط فی اول الکتب

و ان علیه فی العباد محبة ... ولاحیف فی من خصه الله بالحب

و ان الذی رقشتم فی کتابکم ... یکن لکم یوماً کراعیة السقب

افیقوا افیقوا قبل ان تحفر الربی ... ویصبح من لم یجن ذنباً کذی الذنب

و لاتتبعوا امر الغواة فتقطعوا ... او اصرنا بعد المودة و القرب

کذبتم وبیت الله نبری محمداً ... و لما نطاعن دونه و نناصل

و نسلمه حتی نصرع حوله ... ونذهل عن ابنائنا و الحلائل

وهنگام وفات بامیر المؤمنین(ع) وسایر فرزندان خطاب کرده وفرمود:

اوصی بنصر النبی الخیر مشهده ... علیاً ابنی و شیخ القوم عباساً

و حمزة الاسد الحامی حقیقته ... وجعفراً ان تذودا دونه الناسا

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وكم اهلكنا من قرية بطرت معيشتها فتلك مساكنهم لم تسكن من بعدهم الا قليلا و كنا نحن الوارثين (٥٨) و ما كان ربك مهلك القرى حتى يبعث في امها رسولا يتلوا عليهم اياتنا وماكنا مهلكي القرى الا واهلها ظالمون (٥٩) و ما اوتيتم من شي فمتاع الحيوة الدنيا و زينتها و ما عند الله خير و ابقى افلا تعقلون (٦٠) افمن وعدناه وعداً حسناً فهو لاقيه كمن متعناه متاع الحيوة الدنيا ثم هو يوم القيمة من المحضرين (٦١)

كونوا فدى لكم نفسي و ماملكت　　في نصر احمد دون الناس اتراساً

وقصايد واشعار بسياري از آن بزرگوار موجود است كه صريحاً دلالت بر ايمان و اقرار برسالت رسول اكرم (ص) دارد لكن بعضي ازمخالفين ازاين جهت بشبهه افتاده‌اند كه آنحضرت ايمان خود را پنهان ميداشت و تظاهر نميكرد تا بتواند از برادر زادهٔ خود حمايت كند و اگر ايمان خود را پنهان نمي كرد نميتوانست پيغمبر اكرم (ص) را عليه دشمنانش نصرت و ياري نمايد.

چنانچه در كافي از حضرت صادق عليه السلام روايت شده فرمود مثل ابوطالب و پنهان داشتن ايمانش مانند اصحاب كهف است. خداوند باو دوپاداش عطا فرمايد وحضرتش ازدنيا نرفت مگر آنكه فرشتگان مژدهٔ بهشت باودادند ونيزفرمود جبرئيل برپيغمبر اكرم (ص) نازل شد گفت پروردگار آتش دوزخ را حرام كرد بر آن پشتي كه تورا فرودآورد وبه‌رحمي كه ترا بر گرفت وپستاني كه تورا شيرداد وحجري كه تورا كفالت كرد كه مراد ابوطالب وفاطمه بنت اسد ميباشد.

وازامير المؤمنين عليه السلام روايت شده كه ميفرمود بخدا قسم هر گز پدروجدم وهاشم و عبد مناف بت نپرستيدند و در نماز رو بكعبه آورده و بآئين حضرت ابراهيم تمسك جسته و عمل مينمودند.

وازحضرت رضا عليه السلام روايت شده كه فرمود نقش نگين ابوطالب اين بود:

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بسا شهر و دیاری که مردم آن بر اثر شهوترانی و خوشگذرانی هلاك و نا بود شده و خانه های آنها خالی ومتروك و جز عدهٔ ناچیزی کسی در آن سکونت نداشته و ما وارث آنها بودیم (۵۸) ای پیغمبر پروردگار تو شهر و دیاری را ویران و مردمش را هلاك نمیسازد مگر پیغمبر و رسولی برای ارشاد و هدایت آنها بفرستد و آیات حق را برای ایشان بخواند و هلاك نمیکنیم مردم شهرودیاری را مگر آنکه مردمش ستمکار وبیدادگر شوند (۵۹) آنچه که از لوازم زندگی و زیور آن بشما داده شده ناچیز و مختصر است ولی هرچه در نزد خدا میماند نیکوتر و پایدارتر است اگر تعقل ورزیده و اندیشه نمائید (۶۰) آیا آن کسی را که بوعدهٔ نیکوی بهشت جاوید وعده داده‌ایم و البته بآن میرسد مانند کسی است که او را از مال و منال ناچیز دنیا بهره‌مند ساخته سپس در روز قیامت بمحضر عدل ما حاضر میشوند (۶۱)

رضیت بالله ربآ وبابن اخی محمد (ص) نبیآ وبابنی علی له وصیآ

راضی وخشنود هستم که خداوند پروردگارمنست وباینکه پسربرادرم محمد (ص) پیغمبروفرزندم علی وصی وجانشین اواست .

درکافی ازحضرت موسی بن جعفر علیه السلام روایت کرده فرمود ابیطالب حامل وصایای پیغمبران گذشته بودوبه‌پیغمبرخاتم (ص) وآنچه براونازل شده‌اقرار نموده وایمان آورده و وصایا را بآنحضرت تسلیم کرد و این حدیث صریح است که ابوطالب از جمله اوصیاء پیغمبران سلف بوده .

وازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود فاطمه بنت اسد حضورابیطالب شرفیاب شده ومژدهٔ ولادت پیغمبراکرم(ص) را داد ابوطالب بفاطمه فرمود صبر کن تاسبتی بگذرد تا من ترا بشارت دهم بفرزندی مانند محمد(ص) از جمیع جهات جزآنکه‌پیغمبر نیست و مراد از سبت سی‌سال است چه بین ولادت پیغمبراکرم(ص) وعلی‌بن‌ابیطالب امیرالمؤمنین سی سال فاصله بود .

ابن بابویه ازعلی بن عقبه روایت کرده گفت حضرت صادق علیه السلام میفرمود کارهائی که می کنید برای رضای خدا واجرای‌اوامر پروردگار اختصاص دهید نه‌برای خاطرمردم

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

زیرا آنچه برای جلب رضایت مردم باشد بخدا بازنمیگردد شما در کارهای خود بایکدیگر مخاصمه نکنید چه مخاصمه دل را مریض وبیمارمیکند همانا خداوند به پیغمبرش میفرمود تو نمیتوانی هر که را دوست داری هدایت کنی بلکه هر که را خدا بخواهد هدایت میشود یعنی هدایتی که لطف بوده واسبابی که موجب قرب ایمان وقبولی طاعت باشد مانند قدرت وعقل وازاحهٔ علت بتو ای پیغمبر تعلق ندارد این نوع هدایت ویژهٔ پروردگاراست وهدایت توهمان رهبری ودعوت خلق است چنانچه میفرماید :

وانك لتهدی الی صراط مستقیم

ای علی بن عقبه مردم را بحال خود واگذارید چه آنها کارهای خود را از یکدیگر اخذ میکنند وشما ازرسول خدا ،ومن از پدرم شنیدم میفرمود هر گاه خداوند مقدرفرموده باشد که بنده‌ای داخل امری شود مانند پرنده‌ای که بسوی آشیانهٔ خود پروازمیکند بسوی آن امر مقدرومقررمی شتابد .

و قالوا ان نتبع الهدی معك نتخطف من ارضنا اولم نمکن لهم حرماً آمنا

این آیه در بارهٔ حارث بن عثمان بن نوفل بن عبد مناف نازل شده و داستان آن بدینقراراست .

پیغمبراکرم صلی الله علیه و آله و سلم حارث را بدین اسلام دعوت فرمود واوعذر آورده و گفت اگر من ایمان بیاورم اعراب مرا ازاملاك ومزارع وعلاقهٔ خودم بیرون خواهند کرد ومن قدرت مقابله ومدافعه ندارم وهمهٔ ایشان برعلیه شما متفق ومتحد شده‌اند .

خداوند درپاسخ اومیفرماید: آیا ماحریم مکه‌را سرزمین امن وآسایش قرارنداده‌ایم تا ازانواع نعمت وآسایش بهره‌مند شوند چونکه قبایل وطوایف اعراب در زمان جاهلیت به نهب و غارت عادت داشته و هر که را کشته و بهر جا میتوانستند حمله میکردند جز ساکنین مکه راکه بحرمت خانه کعبه وحرم خدا درامان بوده ومصونیت کامل داشتند .

لذا میفرماید چگونه ترس زوال مال وازبین رفتن ثروت خودرا دارند آیا ما قدرت وتوانائی نداریم که ازایشان حمایت ودفع ضرر نمائیم و حال آنکه اگر ایمان بیاورند و اطاعت فرمان پروردگارنموده وفرمانبردارشوند بایمنی وسلامت نزدیکترند تا حالت کفر

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وبیشتراین مردم معاند و جاهل هستند و نمیدانند که براثر بی ایمانی و قبول نکردن چه اندازه ثواب وپاداش دنیا وآخرت خود را از دست میدهند « و کم اهلکنا من قریة بطرت معیشتها » چه بسیار شهر و دیاری که مردم آن از حیث معیشت در رفاه وآسایش زندگانی میکردند ودراثرشهوترانی و کفران نعمت هلاك ونابود شده وخانه‌های آنها خالی و متروك باقیمانده خودشان مرده واموالشان را رها کرده وما وارث آنها بودیم .

سپس برای اتمام حجت میفرماید :

ای پیغمبرپروردگارتوهیچ شهرودیاری را ویران و مردمش را هلاك نمیسازد مگر آنکه بدواً پیغمبر ورسولی برای راهنمائی وارشاد آنها میفرستد تا آیات حق را برایشان تلاوت کند وما هیچ قوم وملتی را نابود و هلاك نکرده‌ایم مگرآنکه خود آنمردم ستمکار و کافربودند .

و ما اوتیتم من شیء فمتاع الحیوة الدنیا

آنچه ازلوازم زندگی و زیورآن بشما داده شده ناچیزومختصراست و ثبات و بقائی ندارد اما هرچه درنزد خدا میباشد از ثواب آخرت و نعمت‌های جاویدان بهشت نیکوتر و پایدارتراست چرا تعقل نکرده واندیشه بکارنمی‌بندید .

افمن وعدناه وعدا حسناً فهو لاقیه کمن متعناه متاع الحیوة الدنیا

آیاآن کسی را که بوعدهٔ نیکوی بهشت جاویدوعده داده‌ایم والبته بدان‌هم میرسد مانند کسی‌است که اورا دردنیا ازمال ومنال‌ناچیز بهرمند ساخته‌سپس درروزقیامت بمحضر عدل ما حاضر میشوند .

واین آیه در باره رسول اکرم صلی الله علیه و آله و ابوجهل وارد شده ولی حسن‌بن ابی‌الحسن دیلمی ازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمودآیه‌فوق دربارهٔ امیرالمؤمنین علیه السلام وعموم منافقین نازل شده است .

ومراد از کسی که باووعده داده شده علی‌بن ابیطالب علیه السلام است وخداوند بحضرتش وعده فرموده که در دنیا از دشمنانش انتقام بکشد و در آخرت هم دوستانش را به بهشت داخل کند .

ویوم ینادیهم فیقول این شرکائی الذین کنتم تزعمون

ای پیغمبر بیاد بیاور آن روزی را که از مشرکین سئوال می کنند و می‌پرسند آن

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و یوم یناديهم فيقول اين شركائي الذين كنتم تزعمون (٦٢) قال الذين حق عليهم القول ربنا هؤلاء الذين اغوينا اغوينا هم كما غوينا تبرانا اليك ما كانوا ايانا يعبدون (٦٣) و قيل ادعوا شركائكم فدعوهم فلم يستجيبوا لهم و راوا العذاب لو انهم كانو يهتدون (٦٤) و يوم يناديهم فيقول ماذا اجبتم المرسلين (٦٥) فعميت عليهم الانبآء يومئذ فهم لا يتسائلون (٦٦) فاما من تاب و امن وعمل صالحاً فعسى ان يكون من المفلحين (٦٧)

خدایانی که بباطل گمان میکردید شریك معبود شما هستند کجا میباشند.

قال الذين حق عليهم القول ربنا هولاء الذين اغوينا اغويناهم

کسانی که وعدهٔ عذابشان محقق و حتمی شده میگویند پرورد کارا این مردمی را که ما گمراه کرده‌ایم چون خود گمراه بوده و فریب باطل خورده بودیم بدنبال خود کشیده و گمراه نمودیم امروزما ازآنها بیزاریم زیرا بمیل خود و ازروی هوای نفس از ما پیروی نموده ولی ما را ستایش وعبادت نمی کردند.

آنگاه بمشرکین گفته میشود خدایان باطلی که ستایش میکردید بخوانید چون میخوانند جوابی نمی‌شنوند و معبودهـای ساختگی خود را نمی‌یابند و همین که عذاب را بچشم خود می‌بینند باحسرت و اندوه آرزو می کنند ای کاش آنها هم راه راست را انتخاب نموده وهدایت می‌یافتند.

و یوم یناديهم فيقول ماذا اجبتم المرسلين

عامه معتقدند این ندا روز قیامت است و آیه در وصف قیامت نازل شده لکن محمد بن مسلم از حضرت صادق(ع) روایت کرده فرمود چون بنده‌ای فوت نماید وداخل در قبرش کنند نکیر ومنکر وارد قبر شده فریادی کرده سؤال میکنند که پیغمبر تو کیست آیا این شخصی که در پشت سر تو میباشد میشناسی و عقیده‌ات در بارهٔ او چیست ؟ اگر متوفی مؤمن باشد جواب بگوید گواهی میدهم که اورسول خداست بحق و حقیقت آمده

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

روزی را بیاد بیاور که بمشرکین ندا میدهند و میگویند کجا هستند آن خدایانی که بباطل گمان میکردید که شریك ما هستند (۶۲) در آنحال کسانی که وعدهٔ عذابشان محقق و حتمی شده میگویند پروردگارا آنها فریب خوردگان ما میباشند همانطور که خود ما گمراه و فریب باطل خورده بودیم ایشان نیز گمراه شدند و ما از آنها بیزاریم زیرا که بمیل خود و بهوای نفس از ما پیروی میکردند و ما را ستایش و عبادت نمینمودند (۶۳) آنگاه بمشرکین گفته میشود خدایان باطل خود را بخوانید و چون میخوانند جوابی نمیشوند و معبودهای ساختگی خود را نمی‌یابند و همینکه عذاب را بچشم خود می‌بینند با حسرت واندوه آرزو میکنند که ایکاش آنها هم راه راست راانتخاب نموده و هدایت مییافتند (۶۴) در آن روزی که از خلایق باز جوئی نموده و بگویند شما با انبیاء ورسولان چه معامله کردید آیا دعوت ایشان را پذیرفته وایمان آوردید ویا آنکه تکذیب رسالت آنها رانمودید (۶۵) پس در آن روز راه هر گونه بهانه وعذری برمردم پوشیده شده و قدرت پاسخ دادن را نخواهند داشت (۶۶) ولی کسانیکه از بدی ها توبه نموده و بدین حق ایمان آورده وکارهای شایسته ونیکو کرده باشند امید است که از رستگاران باشند (۶۷)

واورا بشارت بهشت داده و میگوید بخواب چون خوابیدن عروس در حجلهٔ زفاف شیطان را از او دور مینماید و قبرش را توسعه میدهد بطوریکه جایگاه خودرا در بهشت مشاهده کند و اگر بگوید نمیدانم پس چنان تازیانهٔ باو میزنند که صدای آن بگوش تمام خلایق غیر ازانسان برسد وهمنشینی از شیاطین که چشمانی چون آتش دارد برای اوتعیین کنند وباو بگوید من برادر تو هستم و در قبرش مار و عقرب پدیدار میگردد و ظلمت و تاریکی بقبر او چیره شود و چنان فشاری باومیدهند که پهلوهایش میشکند.

قوله تعالی: **فعميت عليهم الانباء يومئذ فهم لايتسائلون**

در آن روز هر گونه بهانه وعذری برمردم بسته شده و نمیتوانند حجتی بیاورند و قدرت پاسخ دادن نداشته وازیکدیگر پرسش نکنند.

اما آنکه ازبدی‌ها توبه‌نموده وبدین‌حق ایمان آورده وکارهای شایسته واعمال نیکو کرده باشد ازجملهٔ رستگاران خواهد بود.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و ربك يخلق ما يشاء و يختار ما كان لهم الخيرة سبحان الله و تعالى عما يشركون (۶۸) و ربك يعلم ما تكن صدورهم وما يعلنون (۶۹) و هو الله لا اله الا هو له الحمد في الاولى والاخرة وله الحكم واليه ترجعون (۷۰) قل ارايتم ان جعل الله عليكم الليل سرمداً الى يوم القيمة من اله غير الله ياتيكم بضياء افلا تسمعون (۷۱) قل ارايتم ان جعل الله عليكم النهار سرمداً الى يوم القيمة من اله غير الله ياتيكم بليل تسكنون فيه افلا تبصرون (۷۲)

وربك يخلق مايشاء ويختار ماكان لهم الخيرة

پروردگارتوهرچه را بخواهد بیافریند وبر گزیند وبرمردم چنین قدرت واختیاری نیست بلکه همهٔ اختیاربرای خدا است.ابن شهر آشوب ذیل آیه فوق ازپیغمبراکرم صلی الله علیه وآله روایت کرده فرمود :

خداوندآدم راآنچنانکه میخواست آفریدوهرکه را میخواست بر گزید ازآنجمله پروردگار عالم از بین تمام خلایق من و اهلبیت مرا بر گزیدمرا برسالت و علی علیه السلام را بوصایت اختصاص داد واختیاری بخلایق نداد تا بدلخواه خود کسی را برسالت ویا امامت بر گزینند من و اهلبیت من بهترین خلق خدا و بر گزیدهٔ ذات اقدس پروردگاریم پاك و منزه است خدایتعالی وبرتراز آنست که کفارمکه برای حضرت احدیت حق شریك بیاورند.

این حدیث را حافظ محمدبن موسی شیرازی که ازمشایخ وبزرگان علماء عامه است در کتاب مستخرج ازپیغمبراکرم صلی الله علیه وآله روایت کرده.

ونیزازآنحضرت ذیل آیه «وربك یعلم ماتکن صدورهم و مایعلنون» روایت کرده فرمود پروردگارمن بمراتب بغض وعداوتی که منافقین ازمن وخاندان من دردلها وسینه‌های خود پنهان داشته‌اند واقف و آگاه بوده و کسانی که دوستی و محبت من و اهلبیت مرا آشکارا وظاهرمیسازند. درپیشگاه خداوند مشخص ومعین هستند وباحوال ایشان مطلع است.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و پروردگار تو هر چه را بخواهد بیافریند و بر گزیند و بر غیر خدا چنین قدرت و اختیار روانیست منزه وپاك است خداوند وبرتر ازآنست که برای او شریك بیاورند (۶۸) و او آن خدائی است که جز ذات پاك او خدائی نیست واو شایسته وسزاوار شکر گذاری در اول وآخر عالم است وحکم وفرمان مختص اواستو باز گشت تمام جهانیان بسوی او است (۷۰) ای پیغمبر باین کافران بگو چه گمان دارید اگر خداوند ظلمت شب را تاقیامت پاینده بدارد چه کسی جز خدا میتواند روشنائی روز بشما ببخشد آیا گوش شنوا ندارند ؟ (۷۱) و بر عکس اگر خداوند تمام دوران گیتی را روز کند تا بقیامت جز ذات مقدس خدا کیست که برای شما شبی پدید آورد تا در سایه شب بآسایش بپردازید آیا دیدهٔ بصیرت نمیگشائید (۷۲)

و این آیه میرساند که مردم و کسانی که از ظاهر وباطن امور بی‌خبرهستند و راز آشکارا ونهان را تشخیص نمیدهند نمیتوانند ونباید انتخاب رهبر نموده و برای خود پیشوا و امام بر گزینند و هیچگونه اختیاری در این مورد ندارند و این معنی را در تلو این آیه تأکید میفرماید :

وهوالله لااله الاهوله الحمد فی الاولی والاخرة وله الحکم والیه ترجعون

و او آن خدائی است که جزذات پاك او خدائی نیست و اودردنیا وآخرت شایستهٔ شکر گذاری است وحکم وفرمان مختص اووباز گشت تمام جهانیان بسوی اواست

برای اهل طاعت بمغفرت و پاداش وفضل حکم میدهد و معصیت کاران راباحکوم بدوزخ وجهنم میفرماید وجزا وپاداش و کیفروعذاب مختص پروردگاراست .

قوله تعالی : **قل ارایتم ان جعل الله علیکم اللیل سرمداً الی یوم القیمة من اله غیر الله یاتیکم بضیاء افلاتسمعون**

ای پیغمبر برای تذکر نعمت‌هائی که بمردم عطا نموده‌ایم باینان بگوا گرخداوند ظلمت وتاریکی شب را تا روزقیامت پایدار بدارد کدام خدائی جز خداوند یکتای مقتدر و توانا میتواند نوروروشنائی مانند روزبشما ببخشدآیا گوش شنوا ندارید .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

البته هیچ جوابی باین سئوال نمیتوانند بدهند مگر آنکه بگویند غیر ازخدا کسی نیست وبازدرتأیید وتاکید دلایل یکتا شناسی وتوحید میفرماید: اگرخداوند تمام دوران گیتی را روز کند تا بقیامت جز ذات مقدسش کیست برای شما شبی پدید آورد تا در سایه شب بیارامید وبآسایش پرداخته وازرنج وتعب روز آسوده شوید آیا دیدهٔ بصیرت نمی گشائید تا بصنع وتدبیر پروردگارحکیم پی ببرید .

پس از آن میفرماید این نعمتهائی که بشما ارزانی داشته‌ایم برای شایستگی و استحقاق وسابقه شما نبوده بلکه از رحمت و فضل و کرم ما است و خود این گردش شب و روز که تحصیل معاش روزانه و استراحت شبانه شما را تأمین میکند یکی ازآثار رحمت پروردگاراست تا خلایق ازاین نعمت بزرك برخوردارشده وسپاسگزارخدا شوند .

قوله تعالی : **ویوم ینادیهم فیقول این شرکائی الذین کنتم تزعمون**

ای رسول گرامی بیادبیاوز آن روزی را که مشرکین را نداداده وبگویند آن خدایانی که بباطل گمان میکردید شریك معبود شما هستند کجا میباشند .

این آیه برای دوفایده است: استفهام در آیهٔ اول تقریری است تا مشرکین بر جهل و گمراهی خود وبرباطل وناحق بودن بتهائی که پرستش میکرده‌اند اقرارواعتراف کنند و درآیه دوم اشاره بعجزواظهارناتوانی آنها شده که در برابر خلایق وقتی که دلیل وحجت از ایشان مطالبه شود ازاقامه حجت وبرهان عاجزبوده ودلیلی برحقانیت خویش ندارند

ونزعنا من کل امة شهیدا

درآن روزما برای هرقوم وملتی شاهدی جدا میکنیم . وبآنها میگوئیم دلایل خود را اقامه کنید آنوقت می فهمند که حق وحقیقت مخصوص ذات پروردگار است ومشرکین با دروغهای خود و اباطیلی که جعل کرده بودند گمراه و منحرف گشته و مستوجب کیفر و عذاب میباشند .

درکافی ذیل آیه فوق ازابی‌جارود روایت کرده گفت حضرت باقر علیه السلام میفرمود برای هرطایفهٔ ازاین امت امامی است که اورا برای شهادت برآن طایفه حاضرمی کنند .

قوله تعالی : **ان قارون کان من قوم موسی فبغی علیهم واتیناه من الکنوز**

دراین آیه وآیات بعدی داستان قارون وهلاکت اوبیان شده است .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

قارون را بعبری قورح گوید و او پسرعم حضرت موسی فرزند یصهربن قاهث بن لاوی بن یعقوب بود و موسی فرزند قاهث بن لاوی است وبنی اسرائیل اورامنون لقب داده بودند زیرا قارون بصباحت منظر ممزون و مشهور بود و درفضل وتقوی بعد ازموسی و هرون کسی بااو برابری نمی نمود وپیوسته بعبادت مشغول وتوراترا بخوبی ولحن خوشی تلاوت میکرد وغالباً درمحضر موسی کسب دانش وعلوم غریبه مینمود تادنیا باو اقبال کرد و ثروت بیکران و فوق العاده‌ای خداوند نصیب او فرمود بطوریکه حمل کلید گنجهایش بردوش مردان زورمند مشکل وخسته کننده بود ثروت بی‌حساب اورامغرور ودچار نخوت کرده و روش جباران پیش گرفت و درصدد برآمد تا بنی‌اسرائیل‌رادر تحت سلطه واقتدار و اطاعت خود درآورد دستورداد تختی از زر ناب مرصع بانواع جواهرات برایش ساختند بروی‌آن می‌نشست و بزرگان بنی‌اسرئیل را دعوت مینمود و در مجلس میهمانی بمطایبه و ملاعبه روزگار خودرا میگذرانید و روزهای شنبه که بنی‌اسرائیل تعطیل عمومی داشتند ودنبال‌کار نمیرفتند قارون بر استر سفیدی که زین و برگ آن مکلل بجواهر بود سوار شده و جامه‌های ارغوانی می پوشید و دستور میداد چهار هزار نفر از بستگان و غلامان و کنیزانش با بهترین البسه و زینت بر مرکب سوار شده و باموکب مجلل و با تفاخر و و غرور هرچه تمامتر ازقصرخود خارج شده ودربرابر دیدگان آرزومند قوم عبور مینمودند و مردم دنیا طلب‌را بخود مشغول می‌ساخت و همواره مکانت و جلالت اورا آرزو کرده و می گفتند ایکاش ماهم مانندآنچه قارون دارد میداشتیم چه او بهره وافری از مال و منال دنیا دارد مؤمنین بنی اسرائیل بقارون نصیحت کرده می گفتند چنین تفاخر وتظاهر ازخود نشان مده زیرا خداوند مردم مغرور و سرمست را دوست ندارد جهد و کوشش کن تا از ثروت خدادادی برای‌آخرت خودتوشه‌ای‌بدست‌آوری‌وبهره دنیای‌خودرا درطاعت وعبادت پروردگار فراموش مکن همانطور که خداوند بتو احسان و نیکی فرموده تو نیز بمردم احسان ونیکی بنما ودرروی‌زمین فتنه انگیزی‌را شعارخود قرار نده همانا خداوند شخص فتنه‌جو وآشوب طلب رادوست نمیدارد

ابن بابویه ذیل آیه« ولاتنس نصیبك من الدنیا » ازامیرالمؤمنین علیه‌السلام روایت کرده فرمود خداوند در این آیه میفرماید از صحت وسلامتی وقدرت جوانی وفراغت خود

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و من رحمته جعل لكم اليل و النهار لتسكنوا فيه ولتبتغوا من فضله ولعلكم تشكرون (۷۳) و يوم يناديهم فيقول اين شركائي الذين كنتم تزعمون (۷۴) و نزعنا من كل امة شهيداً فقلنا هاتوا برهانكم فعلموا ان الحق لله و ضل عنهم ماكانوا يفترون (۷۵) ان قارون كان من قوم موسى فبغى عليهم و اتيناه من الكنوز ما ان مفاتحه لتنوء بالعصبة اولي القوة اذ قال له قومه لا تفرح ان الله لا يحب الفرحين (۷۶)

حد اکثر استفاده را برای تحصیل فیوضات اخروی بنمائید و فراموش نکنید که از این زندگانی دنیا برای آخرت خود توشه‌ای فراهم سازید که بهشت جای نیکوکاران و مردم صالح است.

قارون در پاسخ مؤمنین میگفت ثروت ومال و منال خودرا بدانش وتدبیر خویشتن بدست آورده و در خور حکمت ودانش اوست و عقیده داشت که حکمرانی بنی اسرائیل شایسته او بوده و دیگری نباید بر او سبقت جوید و مقام استحقاقی اورا بدست بگیرد.

علی بن ابراهیم ذیل آیه **انما اوتیته علی علم عندی** از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود قارون دارای علم کیمیا بود و ثروت بیشمار خودرا درنتیجهٔ علم کیمیا بدست آورده بود.

طبرسی از بعض صحابه روایت کرده گفتند موسی علم کیمیارا تعلیم یوشع بن نون وکالب بن یوفنا و قارون داد و بهریك ثلثی از آن علم بیاموخت و هرسه نفر در فن کیمیا ناقص بودند و بهرهٔ کامل نداشتند قارون یوشع وکالب رابفریفت و اطلاعات آنهارا جدا جدا اخذ کرده و دانش خودرا تکمیل نموده و کیمیارا مورد استفاده قرارداد و بواسطهٔ عمل آن ثروت ومال بسیاری بدست آورد وبعضی گفته‌اند مراد از علم مزبور تجارت وجوه ومکاسب است.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

یکی از آثار رحمت پروردگار همین گردش شب و روز است که روز را برای کسب فضایل و دانش و تحصیل معاش و شب را برای غنودن و استراحت کردن مقرر داشته تا خلایق از نعمت بزرك او برخوردار شده وسپاسگذار خداوند شوند (۷۳) روزی را بیاد بیاور که بمشرکین ندا میدهند و میگویند کجا هستند خدایانی که بباطل گمان میکردید شریك ما هستند (۷۴) درآن روز ما از هرقوم و ملتی شاهدی جدا نموده و بآنها میگوئیم دلایل خود را اقامه کنید و آنگاه خواهند دانست که حق وحقیقت مخصوص ذات اقدس خداست و مشرکین با دروغها و اباطیل خود گمراه شده بودند (۷۵) اما داستان قارون این شخص یکی از افراد بنی‌اسرائیل وامت موسی بود و ما آنقدر باو گنج ومال داده بودیم که حمل کلیدهای آن بردوش مردان نیرومند مشکل وخسته کننده بود ولی قارون بمردم ظلم وستم روا میداشت بطوری که باو گفتند این چنین تفاخر ونشاط از خود نشان مده زیرا خداوند مردم مغرور و سرمست را دوست نمیدارد (۷۶)

پروردگار میفرماید: آیا قارون نمیدانست پیش از او چه بسیار اقوام و ملتهائی که نیرومندتر و ثروت بیشتر و جمعیت وعدد زیادتری از او داشتند فهلاك و نابود شده و ازبین رفته و درروز قیامت ازتبه‌کاران پرسش کرده و یکسره بدوزخ خواهند رفت.

فخسفنا به وبداره الارض فماکان له من فئة ینصرونه من‌دون‌الله وماکان من‌المنتصرین.

اما سبب هلاکت قارون این بود:

چون موسی بنی‌اسرائیل را ازشهرمصر بیرون برد آنها را وارد بیابانی نمود و برای آنها خداوند مهربان مرغ بریان و ترنجبین نازل فرمود و دوازده چشمهٔ آب برای اسباط دوازده گانهٔ بنی‌اسرائیل پدیدآورد که ازلحاظ خوراك وآب نوشیدنی دچارعسرت نباشند بنی‌اسرائیل ناسپاسی کرده بموسی گفتند ازخدا بخواه برای ماسبزیجات وپیازوسیروعدس وچیزهای دیگراززمین بیرون بیاورد ما نمیتوانیم بیك نوع غذا صبر کنیم.

موسی گفت درقبال‌چیزخوب که مرغ‌بریان‌است چه‌چیزهای پستی آرزودارید اکنون که مایل بچنین چیزهائی هستید داخل شهر شوید تا هرچه بخواهید بدست آورید گفتند چون درآن شهرمردم ستمکارهستند ماداخل شهر نمیشویم توباخدای خودت بجنك آنها برو

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و ابتغ فيما اتيك الله الدار الاخرة و لاتنس نصيبك من الدنيا و احسن كما
احسن الله اليك و لا تبغ الفساد في الارض ان الله لا يحب المفسدين (۷۷)
قال انما اوتيته على علم عندي اولم يعلم ان الله قد اهلك من قبله من القرون
من هو اشد منه قوة و اكثر جمعاً و لا يسئل عن ذنوبهم المجرمون (۷۸)
فخرج على قومه في زينته قال الذين يريدون الحيوة الدنيا ياليت لنا مثل ما
اوتي قارون انه لذو حظ عظيم (۷۹)

وما درهمین مکان توقف مینمائیم تابر اهل شهر تسلط یافته وپیروزشوی .

خداوندبنی اسرائیل رامورد غضب خودقرار داد وورود بشهرراتا مدت چهل سال بر آنها حرام نمود ودرتمام آن مدت دروادی تیه متحیرو گمراه گشتند .

هرشب تا بصبح بقرائت تورات و توبه و گریه و زاری مشغول میشدند و از خداوند تقاضای عفو وبخشایش میکردند .

دربین قاریان تورات خوش صداتر ازقارون کسی نبود که بالحن شیوائی تلاوت تورات مینمود وبهمین مناسبت قارون را منون یعنی خوش الحان لقب داده بودند و ازخصوصیات قارون علم کیمیا بود که بااستفادهٔ ازآن صاحب ثروت بیکران و گنج های فراوان ودرنتیجه گرفتارطغیان وسر کشی گردید ودیگربدعا واستغاثه وتوبه مشغول نمیشد وازبنی اسرائیل وشرکت درمجالس دعا وندبه امتناع میورزید .

خداوند بموسی وحی فرمود برای مجازات قارون زمین را تحت فرمان توقرار دادیم هرچه دلخواه تواست بزمین فرمان بده .

قارون دستور داده بود که در قصرش را بروی موسی نگشایند چون موسی بدرب قصر رسید اشاره بدرب نمود درب رویش بازشده داخل قصر گردید چون چشم قارون بموسی افتاد واورا غضبناك دید دانست که قصد او را دارد گفت ای موسی بحق نسبت و خویشی که با تو

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

کوشش وجهدی کن که از ثروت خدا داد برای آخرت خود توشه‌ای بدست آوری و البته بهرهٔ دنیای خود را هم فراموش مکن وهمانطور که خداوند بتو نیکی فرموده تو نیز بمردم نیکی و احسان بنما و در روی زمین فتنه انگیزی را شعار خود قرار نده وبدانکه خداوند مردم‌فتنه‌جو و آشوب طلب را دوست ندارد (۷۷) قارون گفت من بدانش وتدبیر خود این ثروت و مال را بدست آورده‌ام آیا او نمیدانست پیش از او چه بسیار اقوام وملت هائی که نیرومندتر و با ثروت بیشتر وجمعیت وعدد زیادتر از او داشتند هلاك ونابود شده واز بین رفته‌اند و در روز قیامت از تبهکاران پرسشی بعمل نیامده و یکسر بدوزخ خواهند رفت (۷۸) روزی قارون با موکب مجلل خود از قصر بیرون آمده و در برابر دیدگان آرزومند قوم عبور نمود مردم دنیا طلب گفتند ای‌کاش ماهم‌مانندآنچه قارون دارد میداشتیم که او بهرهٔ وافری از مال دنیا دارد . (۷۹)

دارم قسمت میدهم که‌ازمن‌در گذری . موسی گفت ای‌قارون زیادحرف‌نزن‌وای‌زمین بگیر . قارون‌راحضرت موسی بفرمان پروردگار تصدی مذبح را بهارون واگذار کرده بود هر کس میخواست قربانی کند نزد هارون رفته وقربانی خودرا تقدیم مذبح مینمود قارون ازریاست وولایت هارون سخت متغیرشده بموسی گفت تاکنون خودرا نبی مرسل خوانده ونبوت را ویژهٔ خود ساخته بودی ! کنون ریاست مذبح را برای برادرت اختصاص داده‌ای و دیگران را بی‌نصیب نموده وما را مجبور باطاعت و پیروی خود و برادرت مینمائی موسی در جواب قارون گفت این موهبتی است که خداوند عطا فرموده و من از جانب خود و بدلخواه خود کاری‌نکرده‌ام قارون گفت من‌این گفتار ترا وقتی‌قبول مینمایم که دلیل وآیتی‌برایم بیاوری موسی دستورداد بزرگان بنی‌اسرائیل حاضرشده وفرمود تمام‌آنها عصاهای خود را درمعبد بگذارند وعصای قارون وهارون را نیز در کنار عصاهای دیگران نهاد فرمود امشب بروید بامداد حاضرشوید وهر کس عصای خودرا بردارد چون صبح شد همگی بمعبدآمده ودیدند عصای هارون بقدرت ایزدی برگ سبز برآورده‌وتمام حاضرین وبزرگان بنی‌اسرائیل بفضل هارون اعتراف کردند فقط قارون اظهارداشت این عمل سحری است مانند سایرجادوها که موسی میکند وباحال خشم واعتراض ازموسی دورشد وازآن تاریخ ببعد خود و پیروانش از

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و قال الذين اوتوا العلم ويلكم ثواب الله خير لمن امن و عمل صالحاً و لا يلقيها الا الصابرون (۸۰) فخسفنا به و بداره الارض فما كان له من فئة ينصرونه من دون الله و ماكان من المنتصرين (۸۱) واصبح الذين تمنوا مكانه بالامس يقولون ويكان الله يبسط الرزق لمن يشاء من عباده و يقدر لولا ان من الله علينا لخسف بنا و يكانه لا يفلح الكافرون (۸۲)

بنی‌اسرائیل دوری جسته وعزلت اختیار نمودند و هروقت فرصتی بدست میآوردند موسی را رنج داده واذیت و آزارمیرسانیدند وموسی پیوسته تحمل و مماشات و مدارا میکرد تا حکم زکوة نازل شد .

موسی‌نزد قارون رفته و گفت خداوند زکوة مالرا واجب فرموده وتوباید دراجرای فرمان حق زکوة مال خود را خارج وپرداخت کنی قارون زیربارنرفت و گفت تو میخواهی بنام زکوة مال وثروت مرا ازدستم خارج نموده ومرا مبتلا بفقروفاقه کنی من نمیتوانم این مقدارازمال خود را بدهم .

بموسی خطاب رسید که چون قارون ایمان ندارد تعلل میورزد اگرمیخواهی برتو ثابت شود برای قارون تخفیف قائل شده ومیزان زکوة را کم کن موسی مجدداً نزد قارون رفته و گفت برای آنکه فرمان خدارا بتوانی اطاعت کنی میزان زکوة ترا تقلیل میدهم و پس ازبحث طولانی موافقت شد که قارون ازهرهزاردینار ودرهم یکدینار ویك درهم و ازهر هزار گاوو گوسفند یکی بدهد ولی چون قارون بحساب ثروت خود رسید ودید زکوة یك درهزارهم شامل مبالغ خطیرمیشود از تسلیم بآن توافق سرباز زده و نصایح موسی را قبول ننموده واورا ازمنزل‌خوددرانده واهانت بسیارنمود موسی برتمام جسارت‌ها ونافرمانی قارون صبر کرده ولب بنفرین نگشود .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

مردم دانشمند خدا شناس گفتند وای برشما چه آرزوی خامی در سر می‌پرورانید پاداشی که خداوند بمردم مؤمن ونیکو کار عطا فرماید بهتر از مال و ثروت دنیا است ولی جز مردم بردبار واستوار بآن اجرو پاداش نمیرسند (۸۰) ما قارون و گنج وخانه‌اش را بزمین فرو بردیم و برای یاری و کمك و نجات او هیچ جمعیتی قدرت اقدام نداشت مگر خدا اما او مورد یاری ونصرت قرار نگرفت (۸۱) چون صبح شد آنکسانی که روز گذشته آرزو میکردند مثل قارون باشند گفتند ای‌وای محققاً خدا است که توسعه رزق و روزی میدهد بهر که بخواهد وهر که را خواسته باشد دچار عسرت و تنگدستی کند

اگر منت خدا برما نبود ما هم بسر نوشت قارون دچار شده

و در زیرزمین رفته بودیم وای وای که مردم کافر کیش

رستگار نمیشوند (۸۲)

از آن طرف قارون بزرگان بنی‌اسرائیل را بقصر خود دعوت نموده و بایشان گفت موسی همواره درصدد است که اموال مرا ازدستم خارج نموده و مرا بفقرونیستی مبتلا سازد عقیدهٔ شما دربارهٔ اوچیست ومن تدبیری برای رهائی خویش باید بکنم.

بزرگان بنی اسرائیل گفتند تو سید و بزرك ما هستی رأی ما رأی شما است آنچه بفرمائی مورد قبول ما است گفت فلان زن فاحشه را بیاورید تاچیزی باوبدهیم و موسی را متهم سازیم زن روسپی را حاضر کرده وهزاردینار باوداد که در برابرجمع اعتراف کند که موسی با وی عمل منافی عفت نموده است و ضمناً تعهد نمود که پس از این تشنیع و اتهام مبالغ بیشتری باوبدهد آنگاه بپیروان خود گفت وقتی بنی اسرائیل اعتراف این فاحشه را بشنوند برموسی خروج نموده ویااورا می کشند ویا آنکه ازپیرامونش یکناررفته وبازارش کساد شود.

پس از آن باتفاق پیروانش بمجمع بنی‌اسرائیل رفت ودرمجلس ایشان نشست وموسی بر طبق معمول همیشگی خود بیرون آمد بنی‌اسرائیل اطرافش حلقه زده بمواعظ موسی گوش دادند.

موسی درجلسهٔ آن روزشروع بامر بمعروف کرده وایشان را ازارتکاب مناهی ومنکرات برحذر میداشت و می گفت اگر کسی دزدی کرد باید دستش را برید و اگر مرد مجرد

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

تلك الدار الاخرة نجعلها للذين لا يريدون علواً في الارض ولا فساداً و
العاقبة للمتقين (۸۳) من جاء بالحسنة فله خير منها و من جاء بالسيئة
فلا يجزى الذين عملوا السيئات الا ما كانوا يعملون (۸۴)
ان الذي فرض عليك القران لرادك الى
معاد قل ربي اعلم من جاء بالهدى
ومن هو في ضلال مبين (۸۵)

وعزب مرتکب زنا شود باید صد تازیانه باوزد وچنانچه مرد زن‌دار زنا نمود باید سنگسار شده واورا کشت قارون گفت هرچند مرتکب توباشی موسی گفت آری اگرچه من باشم قارون گفت عده‌ای میگویند که تو با فلان زن فاحشه هم بستر شده و مرتکب زنا شده‌ای موسی گفت گرچه آن زن فاحشه وبدکاره است ولی من بقول او اعتماد میکنم و چنانچه اعتراف نماید که چنین عملی ازمن سرزده باشد تسلیم حکم خداوند میشوم.

فرستادند آن زن را آوردند موسی گفت ای زن این قوم مرا بتو متهم کرده‌اند ترا سوگند میدهم بخدائی که دریا را شکافت وبنی‌اسرائیل را نجات داده وفرعون ولشکریانش را غرق نمود حقیقت مطلب را بگو وبراستی زبان بگشا

زن کمی مکث کرده وباخود اندیشه نمود و گفت اگرمن راست بگویم ممکن است خداوند برمن ترحم کرده و گناهان گذشته‌امرا بخشیده وتوبه‌ام را بپذیرد بموسی رو کرده و گفت بخدا قسم دامن توپاك است وازاین اتهام مبرا هستی وادعای این جمع کذب محض است قارون هزار دینار بمن داد تا تو را متهم نموده و بخود این اتهام را نسبت بدهم موسی سخت غضبناك شد و از شدت غضب موی تنش از جامه بیرون آمده وازبن موهایش خون جاری گردید وبه‌بنی‌اسرائیل گفت خداوند همانطور که مرا برای رهبری واطاعت فرعون فرستاد مامورهدایت قارون فرمود فرعون طغیان وسرکشی کرد وهلاك شد قارون نیزسراز

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ما آن خانه‌های آخرت و بهشت جاویدان را برای کسانی که در روی زمین سر کشی و فساد نمیکنند اختصاص داده‌ایم و عاقبت بخیری ونعیم جاوید ویژهٔ پرهیز کارانست (۸۳)

هر کس کار خوب بکند پاداش بهتر از آن خواهدداشت و کسی که بدی و پلیدی داشته باشد البته بکیفر کار بدی که کرده است میرسد (۸٤) ای‌پیغمبر

این را بدان کسی که قرآن رابرتوواجب نموده‌محققاً ترابموطن خود(مکه) برمیگرداندو بمشرکین بگوپروردگار من بهتر میداند که چه کسانی براه هدایت آمده‌اند و چه مردمی در بدبختی ، گمراهی و ضلالت اشکار باقی هستند (۸۵)

تمکین پیچیده ویاغی شده وباید هلاك شود علاقمندان اوهمراه او بودند و هر که برسالت من ایمان دارد ازاودورشود جزدونفرهمه ازاطراف قارون پراکنده شدند وموسی ازخداوند هلاکت قارون را مسئلت نمود .

قارون تا بزانو بزمین فرورفت با تضرع و زاری‌موسی‌را بحق قرابت وخویشاوندی قسم داد که اورا ببخشد موسی گفت ای‌پسر لاوی بیهوده سخن مگو که تومستحق مجازات وکیفری و بزمین امر کرد تا قارون را درکام خود فرو برد که اثری ازآن برجای نماند و بهلاکت رسید خداوند موسی را مورد ملامت و سرزنش قرار داد که چرا قسم قارون را وقعی نگذارده و تقاضای اورا نپذیرفته است عرض کرد پروردگارا قارون‌مرا بغیر تو قسم داد اگر مرا بذات مقدس تو قسم میداد اورا اجابت میکردم خطاب رسید ایموسی‌چراباو گفتی پسرلاوی و باین بیان خود قصد تو هین باو نمودی و حال آنکه اگر قارون آن چنانکه تورا خواند مرا میخواند از گناهش میگذشتم اما چون از تو یاری خواست اورا بتو واگذاشتم

بنی اسرائیل که‌آن حال را مشاهده کردند بایکدیگر گفتندموسی از خداهلاکت قارون‌را درخواست نمود تا مال ومنال اورا تصاحب نموده و ازآن استفاده کند موسی‌چون این سخنان راشنید گفت‌پروردگارا تمام‌مال وثروت و هستی اورا نیز زمین فروبر دعای

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وَ مَا كُنْتَ تَرْجُوا اَنْ يُلْقٰى اِلَيْكَ الْكِتٰبُ اِلَّا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُوْنَنَّ ظَهِيْرًا
لِلْكٰفِرِيْنَ (۸۶) وَ لَا يَصُدُّنَّكَ عَنْ اٰيٰتِ اللّٰهِ بَعْدَ اِذْ اُنْزِلَتْ اِلَيْكَ وَ
اُدْعُ اِلٰى رَبِّكَ وَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ (۸۷) وَ لَا
تَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ
هَالِكٌ اِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَ
اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ (۸۸)

موسی باجابت رسید قصر قارون و تمام هستی او بزمین فرورفت .

واصبح الذین تمنوا مکانه بالامس

کسانیکه روز گذشته آرزوداشتند مثل قارون باشندچون صبح کردند گفتندایوای محققاًخدااست که هر کس را خواسته باشد روزی ورزقش راتوسعه میدهد وهر کهرابخواهد دچار عسرت و تنگدستی کند اگر منت خدا برما نبود مانیز بسر نوشت قارون دچار شده و در زیر زمین رفته بودیم و ایوای که مردم کافر کیش رستگار نشده وبمثوبات الهی نائل نمیشوند .

موسی سخت متأثرو گریان‌شد خطاب رسید ایموسی چون پایان هرصاحب‌روحی مرگ و فنا است و موت فرض بر تمام جان‌داران است نباید جزع وزاری‌بکنی من برای آخرت تو مکانی را مهیا کرده ام که چون وارد آن مکان شوی چشمت روشن شود موسی باوصی خود شمعون بسوی طور سینا رفت بالای کوه مردیدرا دید که بیل و کلنگ باخود میبرد موسی باو گفت قصد کجا داری آن شخص گفت مردی از دوستان خدا وفات نموده میخواهم برای او تهیه قبری کنم موسی گفت آیا من میتوانم ترا کمك و یاری نمایم آن مرد قبول نمود و باتفاق موسی مشغول خاك‌برداری و حفر قبر شدند همینکه از کندن قبرفراغت یافتندآن‌شخص قصد ورود بقبر نمودموسی گفت چه‌اندیشه کرده ای جواب‌داد

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و تو ای پیغمبر هرگز امید آنرا نداشتی که چنین کتاب آسمانی بر تو ابلاغ و نازل شود جز آنکه مشمول رحمت پروردگار خود شده و برسالت مبعوث گشتی پس هیچوقت پشتیبان کافران مباش (۸۶) ای پیغمبر پس از نزول وحی وقرآن برتو مبادا کافران تورا ازتبلیغ رسالت باز دارند پیوسته مردم را بسوی خداوند یکتا بخوان وهرگز از مشرکین و کفار پیروی منما و با آنها مباش (۸۷) و هیچگاه با خدای واحد یکتا خدای دیگری را

بربوبیت و خدائی نخوان و بدان جز ذات یگانهٔ او خدائی نیست تمام

هستی ها نابود شده و از بین میرود جز ذات مقدس او که

فرمانفرمائی و پادشاهی جهان با اوست و بازگشت

همهٔ مردم بسوی او خواهد بود . (۸۸)

میخواهم داخل قبر شده وتناسب خوابگاه را تعیین نمایم موسی گفت این کاررامن عهده‌دار میشوم وفوراً وارد حفره شده درخوابگاه آن دراز کشید هماندم عزرائیل موسی‌راقبض روح نمود و کوه روی قبر ریخته شد وآنرا پوشانید .

در ذیل آیه **تلك الدار الاخرة نجعلها للذین لایریدون علواً فی الارض ولافساداً** از حفص بن غیاث روایت کرده گفت حضرت امام رضا علیه السلام فرمود ای حفص بدان دنیا و هستی دنیا در نظر من درحکم مرداری بیش نیست که ازآن درحدود رفع اضطرار استفاده مینمایم همچنانکه شخص مضطر از گوشت مردار برای سد جوع میخورد ای حفص خداوند عالم ناظر باعمال خلایق است ومیداندبند گانش بسوی چه‌عملی میروند و چه میکنند زیرا خداوند بعلم ازلی خود بر ضمایر مردم واقف میباشد ای‌حفص فریب‌حسن عمل کسانی‌را که از مرگ اندیشه ندارند نخوری چه‌مردمی رستگار میشوند که نیکوکار بوده و از خدای میترسند سپس آیه ای‌راتلاوت‌نمود و گریهٔ بسیاری کردند وفرمودندای حفص برای تشخیص خوف ازخدا و بی اعتنائی بآن‌کافی است که بدانی شخصی مغرور و جاهل و نادانست و یا متذکر و دانا و دل‌آگاه و مراقب اعمال و رفتار خود ای‌حفص خداوند هفتاد گناه از آدم نادان میآمرزد درصورتیکه یك گناه از شخص دانا نمی‌بخشد هر کس در صدد تحصیل علمی ازدین‌شود وبآنچه یاد گرفته عمل کند درآسمان و زمین

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

شخص بزرگ نامیده میشود پس ای حفص برای رضای خدا کسب علم و معرفت کن و برای خدا بدانچه آموخته‌ای عمل کن حفص عرض کرد قربانت گردم اندازه و حدود زهد در دنیا چیست فرمود در قرآن کریم از طرف خداوند بیان شده آن جائی که میفرماید :

لکیلا تأسوا علی ما فاتکم ولاتفرحوا بما آتیکم (آیه ۲۳ از سوره حدید) بدان داناترین مردم بسوی خداوند کسانی هستند که بیشتر از او میترسند و ترسانترین مردم بخدا داناترین آنها است به‌پروردگار و داناترین مردم زاهدترین آنها میباشد روزی مردی خدمتش عرض کرد ای پسر رسول خدا مرا موعظه وپندی بدهید فرمود برای آنکه هرگز دچار وحشت نشوی پیوسته پرهیزکار باش و از خدا بترس زیرا علو در روی زمین کبر و منیت ببار آورد و افساد آنست که شخص را بفساد و تباهی و طغیان می کشاند .

قوله تعالی : **ان الذی فرض علیك القرآن لرادك الی معاد**

ای پیغمبر گرامی بدان واطمینان داشته باش همان خدائی که قرآن را بر تو واجب کرده یعنی امتثال اوامر و نواهی قرآن را بر تو فصل فصل وسوره سوره و آیه آیه نازل کرده محققاً ترا بافتح وفیروزی بموطن اصلی خود مکه برمیگرداند .

سبب نزول آن بود که چون رسول اکرم صلی الله علیه و آله شبانه از مکه خارج و بغار ثور پناه برده وپنهان شد وبعد ازبیرامه بسوی مدینه هجرت فرمود وقتی که بجحفه رسید مهموم و مغموم شده ومولد خود و پدران خویش را بیاد آورد جبرئیل فرود آمده و این آیه را آورد و گفت پروردگارت سلام میرساند و میفرماید من ترا با اعزاز و اکرام وفتح و ظفر بمکه برمیگردانم .

علی بن ابراهیم ذیل آیه فوق ازحریز روایت کرده گفت منزلت ومقام جابر بن عبدالله انصاری را از حضرت باقر علیه السلام سئوال کردند فرمود خداوند جابر را رحمت کند فضل و دانش او بجائی رسیده بود که تأویل این آیه را فهمیده ودانست مراد از معاد در این آیه رجعت ائمه میباشد .

واین حدیث را سعد بن عبدالله در بصائر الدرجات روایت کرده .

و ابی خالد کابلی در تفسیر این آیه ازحضرت امام زین العابدین علیه السلام روایت کرده فرمود رجوع می کنند بسوی شما پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله وامیر المؤمنین وائمه علیهم السلام .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

قل ربی اعلم من جاء بالهدی ومن هوفی ضلال مبین

ایرسول ما بمشر کین بگوپروردگارمن بهتر میداندچه کسانی براه هدایت آمده و چه مردمی دربدبختی وضلالت آشکارباقی هستند .

یعنی مؤمن وکافربرخدا مشتبه نیست و تو ای پیغمبر امید نداشتی که چنین کتاب آسمانی برتوابلاغ ونازل شود جز آنکه مشمول رحمت پروردگارخودشده وبرسالت مبعوث گشتی تاقصص واحوال امم سابقه را براهل مکه بخوانی درصورتی که نه آنها را دیده بودی ونه از کسی شنیده‌ای ونه آنکه در کتابی خوانده‌ای پس هیچوقت پشتیبان کافران مباش .

مورد خطاب درآیه فوق و همچنین آیه « ولاتدع مع الله الها آخر » گرچه بظاهر پیغمبراکرم صلی الله علیه و آله است لکن معناً مراد تمام مردم میباشند .

حضرت صادق علیه السلام فرمود خداوند پیغمبرش را مورد خطاب قرارداده .

بایاك اعنی واسمعی یا جاره

یعنی بتومیگویم وترا خطاب میکنم اما ای همسایه تو بشنو .

ولایصدنك عن آیات الله بعداذ انزلت الیك وادع الی ربك ولاتکونن من المشرکین

ای پیغمبرمباداکافران ترا ازتبلیغ رسالت و ازآیات خدا بازدارند پس از آنکه قرآن برتونازل شد پیوسته مردم را بسوی خداوند یکتا دعوت کن وهرگز با مشرکین مباش وازایشان پیروی منما وباآنها دوستی مکن و باخدای یگانه و یکتا خدای دیگری را بربوبیت وخدائی نخوان .

یعنی حوائج خود را ازغیرخدا مطلب وبدان جزذات اقدس یگانهٔ او خدائی نیست و تمام هستی‌ها از بین میرود و نابود میشود جز ذات مقدس پروردگار که فرمانفرمائی و پادشاهی جهانیان بااوبوده وبازگشت همهٔ مردم بسوی اواست .

درکافی ذیل آیه « کل شیء هالك الاوجهه » ازابی حمزهٔ ثمالی روایت کرده گفت از حضرت باقر علیه السلام معنای آیه را سئوال کردم چنین فرمودند هرچیزی نابود میشود و فقط خدای بزرك باقی خواهد ماند وفرمود مراد ازوجه الله ما ائمه هستیم که باید بندگان خدا همیشه بسوی ما بیایند وبما رجوع کنند .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

حضرت صادق علیه‌السلام بمن فرمود در معنای این آیه مردم چه میگویند عرض کردم میگویند همه چیز فانی ونابود میشود مگر وجه خدا فرمود سبحان الله چه سخنان بزرگی گفته‌اندخداوند دراین آیه ازکلمه وجه‌الله راه‌هائی که منتهی بسوی‌اومیشود قصد کرده‌است.

واز آنحضرت بسند دیگری روایت‌شده که فرمود هر کس آنچه باوامرشده ازاطاعت محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله پیروی نموده وبوظائف و تکالیفش عمل کند راهی را انتخاب کرده که هرگز هلاك نخواهد شد زیرا کسی که اطاعت رسول خدا کند اطاعت خدا را کرده است.

ونیز ازحضرت باقر علیه‌السلام روایت کرده فرمود ما مثانی هستیم که خداوند به پیغمبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله عطا فرموده وما راه خدا هستیم که درمیان مردم حرکت می کنیم ما عین الله و یدالله هستیم دربین خلق خدا ورحمت گسترده خدا میباشیم هر کس ما را شناخت خدا را شناخت وهر کس جاهل بحق ما بود جاهل است ازامام پرهیزکاران.

واین حدیث را ابن بابویه وصفاردر کتاب بصائرالدرجات ودیگران نقل نموده‌اند وطبرسی دراحتجاج ازامیرالمؤمنین علیه‌السلام روایت کرده که وقتی از آنحضرت تفسیر این آیه را سئوال نمودند فرمود این آیه چنین نازل شده.

کل شی هالك الادینه

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

jabir.abbas@yahoo.com

پایان تفسیر سورهٔ قصص

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

سورۂ عنکبوت

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com
http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بسم الله الرحمن الرحیم

الم (۱) احسب الناس ان یترکوا ان یقولوا امنا وهم لایفتنون (۲) ولقد فتنا الذین من قبلهم فلیعلمن الله الذین صدقوا و لیعلمن الکاذبین (۳) ام حسب الذین یعملون السیئات ان یسبقونا ساء ما یحکمون (٤) من کان یرجوا لقاء الله فان اجل الله لات و هوالسمیع العلیم (٥) و من جاهد فانما یجاهد لنفسه ان الله لغنی عن العالمین (٦)

سورهٔ عنکبوت درمکه نازل شده دارای شصت ونه آیه ویکهزار ونهصد وهشتاد و یك کلمه وچهارهزار ویکصد ونود وپنج حرف است.

درثواب تلاوت آن ابن بابویه بسند خود ازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود هر کس این سوره وسورهٔ روم را درشب بیست وسوم ماه رمضان قرائت کند بخدا قسم اواهل بهشت است ونمیترسم که براثراین سوگند گناهی برایم بنویسند زیرا که این دوسوره درنزد خداوند فضیلت ومنزلتی رفیع دارند.

در خواص قرآن از پیغمبر اکرم صلی الله علیه وآله روایت کرده هر کس این سوره را قرائت کند خداوند بعدد مؤمنین ومؤمنات بخوانندهاجروحسنه کرامت میفرمایدو اگر کسی این سوره را نوشته وباآب بشوید وآن آب را بیاشامد باذن خدا امراض اوبرطرف شده ودیگر ازدرد مغموم نگردد وسرور و نشاط زیادی در اوپدید آید واگرازآن آب صورت را بشوید سرخی وحرارت ازچهرهٔ اومرتفع خواهد شد.

واگر کسی این سوره را موقع خوابیدن بخواند وباطراف بسترخود بدمد تمام شب را براحتی خفته وموقع صبح بیدارمیشود.

خلاصه مطالب سوره عنبکوت عبارت است از آزمایش بندگان وپند وعبرت گرفتن

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بنام خداوند بخشنده مهربان

آیا مردم تصور میکنند همینکه اظهار ایمان نمودند آنها رارها نموده و مورد آزمایش قرار داده نمیشوند (۲) وحال آنکه پیشینیان آنها راامتحان نمودیم تا خداوند راستگویان را از دروغگویان کاملا معلوم و مشخص سازد (۳) و آیا کسانی که مرتکب کارهای زشت میشوند گمان دارند که از ما سبقت میگیرند چه قضاوت نابجا و بدی مینمایند (٤) هر کس که امید بلقاء پروردگار داشته باشد همانا وعدهٔ خداوند میرسد و او بکردار خلق دانا و بگفتارشان شنوا است (٥) هر کس در راه کسب فضائل دین کوشش کند بنفع خود تلاش و جدیت مینماید و مسلم است که خداوند از اطاعت و عبادت جهانیان بی نیاز است (٦)

مردم بعذاب وهلاکت امتهای گذشته دراثر ارتکاب معاصی و نهی ازپیروی وفرمانبرداری از والدین در امور محرمه و نامشروع و کسانیکه غیر خدا را بدوستی برمیگزینند بنیاد دوستی آنها مانند خانه ست عنکبوت است و نهی از مجادله با اهل کتاب جز بروش نیکو و امر بپاداشتن نماز واینکه اقامه نماز انسان را ازفحشاء و منکر باز میدارد وبیان حال کفار ومنافقین ویقین بر آنکه هر نفسی باید تلخی ناگوار مرگ را بچشد و دلایل توحید وخداشناسی .

قوله تعالی : **الم احسب الناس ان یترکوا ان یقولوا آمنا وهم لایفتنون**

در سوره بقره بیان کرده‌ایم که الم حرفی از حروف اسم اعظم پروردگار است پیغمبر و یا امام آن را ترکیب نموده اسم اعظم از آن حاصل میشود.

سبب نزول آیه آن بود که جمعی از مسلمین بقصد هجرت از مکه معظمه بیرون آمدند در اثناء راه کفار قریش برخورد کرده از قصد آنها بااطلاع شدند در سد عودت ایشان بمکه برآمدندکار بقتال وکارزار کشید بعضی از آنان کشته‌شده و بعضی دیگر فرار کرده وخود را بمدینه رساندند .

طبرسی از ابن عباس روایت کرده آیه مزبور درحق عمار بن یاسر و سلمة بن هشام

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

والذين امنوا وعملوا الصالحات لنكفرن عنهم سيئاتهم و لنجزينهم احسن الذى كانوا يعملون (۷) و وصينا الانسان بوالديه حسناً وان جاهداك لتشرك بى مالیس لك به علم فلا تطعهما الى مرجعكم فانبئكم بما كنتم تعملون (۸) والذين امنوا و عملوا الصالحات لندخلنهم فى الصالحين (۹) ومن الناس من يقول امنا بالله فاذا اوذى فى الله جعل فتنة الناس كعذاب الله ولئن جاء نصر من ربك ليقولن انا كنا معكم اوليس الله باعلم بما فى صدور العالمين (۱۰)

وعیاش بن ابی ربیعه و ولیدبن ولید و مسلمین دیگر نازل شده مشرکین عرب ایشان را در مکه اذیت و آزار نمودند آنها بر اذیت و آزار آنان صبر کرده و بردباری نمودند.

ولقد فتنا الذين من قبلهم فليعلمن الله الذين صدقوا و ليعلمن الكاذبين

پروردگار در این آیه میفرماید امتحان و آزمایش تنها ویژه این امة نیست بلکه امتان گذشته را نیز آزمایش نمودیم تا راستگویان را از دروغگویان معلوم و مشخص سازیم چه تکلیف صورت امتحان دارد وپیشینیان دراثر تکلیف و امر ونهی آزمایش میشدند و حقیقت امتحان در حق خدایتعالی روا نیست و نشاید زیرا امتحان برای آنست تا خود مکلفین بدانند و بفهمند مطیع و فرمانبردار هستند یا عاصی و سرکش و بعضی از مفسرین گفتند علم دراین آیه بمعنای تمیز و جدا کردن است پروردگار راستگویان را از دروغگویان بوسیله کیفر اعمال و پاداش جدا مینماید و تعبیر فرمود ازجزا و پاداش بعلم چه هریك از آنها حاصل میشود بعلم و درحقیقة علم سبب است که مقام مسبب که پاداش و جزا قرار داده چنانچه درآیه «کانا یاکلان الطعام» خوردن طعام که سبب قضای حاجت است مقام آن که مسبب است قرار داده ومعنای صدق و کذب دراین آیه ثبات وپایداری در سختی و شداید و عدم پایداری درآنها است.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

مردمانی که بخدا ایمان آورده وکارهای سایسته ونیکو بکنند گناهان و زشتی‌های ایشان را محو نموده و میپوشانیم و بهتر از آنچه که کرده‌اند پاداش و جزا بآنها میدهیم (۷)ما افراد انسانی را توصیه و سفارش کرده‌ایم که بپدر و مادر خود نیکی کنند ولی اگر آنها مشرك بوده و کوشش نمایند که بمن که خدای یکتای شما هستم شریك بیارورید اطاعت ایشان نکنید و بدانید بازگشت همه شما بسوی منست و من شما را بآنچه که میکنید آگاه خواهم ساخت (۸) وکسانی که بخدا ایمان آورده و اعمال شایسته و نیکو بجا آورند ما ایشان را در جرگهٔ نیکوکاران و مردمان صالح داخل کنیم (۹) بعضی از مردم هستند که میگویند ما بخدا ایمان آوردیم و چون در راه دین از طرف دشمنان صدمه و آزاری برسد فتنه وعذاب مردم را بابلای آسمانی برابر سازند وچون از جانب پروردگار بمؤمنین نصرت و یاری رسد میگویند ما با شما هستیم آیا خداوند بآنچه در دلهای مردم جهان میگذرد دانا تر نیست (۱۰)

در کافی ذیل « الم احسب الناس ان یترکوا ان یقولوا آمناوهم لایفتنون » از امیرالمؤمنین علیه السلام روایت کرده که آن‌حضرت درطی خطبهٔ مفصلی فرمودخداوند بندگان را بانواع سختی‌ها امتحان میفرماید و آنها را باقسام مجاهده‌ها و مکروه‌ها مبتلا میسازد تا تکبر از دل آنها خارج گشته و خضوع و تذلل درنفس ایشان قرار بگیرد وبدینوسیله مشمول فضل ورحمت خداوند شده و موجبات عفو و آزادی ونجات از شرور و آفات برای آنها فراهم گردد واین آیه را درتأیید فرمایش خود تلاوت نمودند.

و ابن شهر آشوب بسند خود از عمار و ابی ایوب روایت کرده که گفتند موقعی که این آیه نازل‌شد پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله بمافرمود زود باشد که بعد از من حوادث ناگواری روی دهد بطوری که‌این مردم بروی یکدیگر شمشیر کشیده و بعضی اقدام بکشتن بعض دیگر نمایند وازیکدیگر بیزاری بجویند ای عمار اگر بچنین روزی برخورد کنیدبرشما باد که بذیل و دامن علی بن ابیطالب علیه السلام توسل جسته وچنانچه تمامی مردم براهی بروند شما فقط براهی بروید که علی میرود زیرا هرگز علی شما را بضلالت و گمراهی رهبری نمینماید و از راه مستقیم و هدایت منحرف نسازد ایعمار اطاعت علی‌اطاعت منست واطاعت من اطاعت خداست.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و لیعلمن الله الذین امنوا و لیعلمن المنافقین (۱۱) و قال الذین کفروا للذین امنوا اتبعوا سبیلنا ولنحمل خطایاکم و ماهم بحاملین من خطایاهم من شیء انهم لکاذبون (۱۲) و لیحملن اثقالهم و اثقالا مع اثقالهم و لیسئلن یوم القیمة عما کانوا یفترون (۱۳) و لقد ارسلنا نوحاً الی قومه فلبث فیهم الف سنة الا خمسین عاماً فاخذهم الطوفان و هم ظالمون (۱۴) فانجیناه و اصحاب السفینة و جعلناها ایة للعالمین (۱۵)

و نیز ازحضرت امام حسین علیه السلام روایت کرده فرمود چون این آیه نازل شد پدرم از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله سئوال نمود این فتنه چیست؟ فرمود یا علی شما بآن فتنه مبتلا میشوی و جمع کثیری با شما مخاصمه و عداوت مینمایند برای مبارزه و مخاصمه آماده باش.

طبرسی از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود ای مردم شما را بابتلائات در نفس و اموالتان امتحان مینماید.

ام حسب الذین یعملون السیئات ان یسبقونا ساء مایحکمون

پروردگار در این آیه تهدید میکند معصیت کاران را میفرماید یعنی آنها گمان میکنند که برما سبقت و پیشی میگیرند وکارهای زشت و نافرمانی آنان در نظر ما محو ونابود میشود وازبین خواهد رفت این مردم چه قضاوت نابجا وبدی مینمایند/من کان یرجوا لقاءالله فان اجل الله لات هر کس امیدوار است بلقاء پروردگار بداند که وعدهٔ پروردگار باو میرسد و خداوند بکردار خلایق دانا و بگفتارشان شنوا است و مقصود از لقاء ثواب وپاداش است چه رؤیت پروردگار محال باشد/(و من جاهد فانما یجاهد لنفسه) هر کس در راه خدا و دین کوشش کند بسود خویش تلاش و جدیت نموده و ثمره پاداش آن بخود او میرسد چه پروردگار از طاعات و عبادات جهانیان بی نیاز است.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

خداوند هم واقف بحال مؤمنین بوده و هم از حالات منافقین بخوبی آگاه است (۱۱) کسانی که کافر شده‌اند بمؤمنین میگویند شما از طریقهٔ ما پیروی کنید و چنانچه خطا رفته انحرافی در بین باشد ما بار گناهان و خطا های شما را بدوش می کشیم ولی آنها دروغ میگویند وهر گز بار گناهان آنها را بدوش نمی گیرند (۱۲) آنها علاوه بر آنکه بارسنگین گناهان خود را بدوش میکشند بار گناه کسانی را که گمراه نموده‌اند حمل مینمایند و روز قیامت از آنچه دروغ وافتراء زده‌اند بازخواست خواهند شد (۱۳) وما نوح نبی را برسالت قوم خود فرستادیم ومدت نهصد وپنجاه سال در میان امت به تبلیغ رسالت پرداخت چون مردم ستمکاری بوده و هدایت نیافتند بطوفان قهر خداوند هلاك و نا بود شدند (۱٤) اما نوح وآنچه که در کشتی بودند از غرقاب هلاکت نجات داده وآنها را مایه عبرت و آیت قدرت و رحمت خود نمودیم (۱۵)

«والذین آمنوا وعملوالصالحات لنکفرن عنهم سیئاتهم» کسانیکه بخدا ایمان آورده وکارهای نیکو وشایسته بجا آورند گناه و زشتی های ایشان را پوشانیده و از آنها در گذریم و بهتر از آنچه بجا آورده‌اند پاداش وجزا دهیم یعنی بفضل و کرم خود از گناهانشان چشم پوشیده وعفو کنیم چه احباط خلاف شرع و عقل است لذا تعبیر به تکفیر فرمود زیرا پروردگار اعمال صالح وشایسته را کفاره کارهای زشت قرار داده و بوسیله آنها از اینان در گذرد.

محمد بن عباس از ابن عباس روایت کرده که آیه فوق در حق امیرالمؤمنین علیه‌السلام و حمزه وعبیده نازل شده وآیه ام حسب الذین یعملون السیئات درباره عتبه وشیبه و ولیدبن عتبه فرود آمده چه اینان با آن بزرگوران در جنك مبارزه وقتال نمودند.

«و وصینا الانسان بوالدیه حسنا وان جاهداك لتشرك بی مالیس لك به علم فلاتطعهما

ما بافراد انسانی سفارش و توصیه نمودیم که درحق پدر و مادر خود احسان و نیکی کنند وچنانچه آنها مشرك بوده و کوشش کنند تا بمن که خدای یکتای شما هستم شرك بیاورید اطاعت وپیروی از ایشان ننمائید و بدانید بازگشت تمام شما بسوی من است وشما را بآنچه بجا آورده‌اید آگاه خواهم ساخت.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و ابراهیم اذقال لقومه اعبدوا الله واتقوه ذلکم خیر لکم ان کنتم تعلمون(١٦)
انما تعبدون من دون الله اوثانا و تخلقون افکاً ان الذین تعبدون من دون الله
لایملکون لکم رزقاً فابتغوا عند الله الرزق واعبدوه واشکروا له الیه ترجعون(١٧)
وان تکذبوا فقد کذب امم من قبلکم و ماعلی الرسول الا البلاغ المبین(١٨) اولم
یروا کیف یبدیء الله الخلق ثم یعیده ان ذلک علی الله یسیر(١٩) قل سیروا فی الارض
فانظروا کیف بدأ الخلق ثم الله ینشیء النشاة الاخرة ان الله علی کل شیء قدیر (٢٠)

طبرسی از ابن عباس روایت کرده گفت آیه فوق در حق سعد بن ابی وقاص نازل شده وداستان آن بدینقرار است وقتی که سعد مسلمان شد مادرش خمسه دختر ابی سفیان بن عبدشمس سوگند یاد کرد که در زیر سقف وسایه ننشیند وآب وطعام تناول نکند وسر نشوید تا سعد بمحمد صلی الله علیه وآله وسلم کافر شودواز اسلام برگردد سعد گفت من هرگز کافر نشوم و اسلام را رها نکنم مادرش سه روز غذا نخورد مریض و بیمار شد مردم سعد را سرزنش و ملامت نمودند گفتند تو باعث هلاکت مادرت شدای سعد بمادرش گفت اگر صد جان داشته باشی و از جسدت خارج بشود من از اسلام دست برنمیدارم خواه از سوگند خود برگردی یاخیر سپس حضور پیغمبر شرفیاب شد آیه مزبور را جبرئیل نازل کرد و این حکم جاریست در حق هرپدر و مادری که فرزندان خود را وادار بمعصیت و محرمات و ترك تکلیف بنمایند.

طبرسی ازبحربن حکیم روایت کرده گفت سئوال نمودم از پیغمبر اکرم(ص) بچه کس نیکوئی کنم فرمود بمادرت عرض کردم پس از مادر فرمود به پدرت مجدداً پرسش کردم پس ازپدرفرمود باقرباء نزدیك خود و فرمود بهشت زیر پای مادرانست «و من الناس من یقول آمنا بالله فاذا اوذی فی الله جعل فتنة الناس کعذاب الله» بعضی از مردم میگویند ما بخدا ایمان آورده ایم و چون درراه دین ازدشمنان اذیت و آزاری بآنها برسدفتنه وعذاب

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و بیاد آر ابراهیم را وقتی که بقوم خود گفت خدا را ستایش کنید و پرهیزکار شوید این طریقه خدا پرستی برای شما بهتر است اگربدانید (۱۶) شما جزخدا بتهائی را ستایش میکنید که خود بدروغ اختراع نموده‌اید این را بدانید چیزهائی که غیر خدا میپرستید قادر نیستند که رزق شما را تأمین کنند شما باید روزی خود را از پیشگاه خدا طلب کنید و اورا پرستش کردوشکر گذار او باشید و بدانید که بسوی‌اوباز گشت خواهیدنمود(۱۷) ای پیغمبر اگرمردم تو را تکذیب نمایند نگران مباش ملت‌های گذشته نیز رسولان خود را تکذیب نموده‌اند و بر تو جز ابلاغ رسالت‌آشکارا تکلیفی نیست (۱۸) آیا مردم ندیدند که خداوند چگونه ابتداء خلقی را میآفریند و دوباره باصل خود برمیگرداند و این امر برای خدا بسیار سهل وآسانست (۱۹) ای پیغمبربامت بگو که بسیروسیاحت روی زمین پرداخته و به‌بینند که چگونه خداوند هستی راآفریده سپس خداوند نشات‌اخرت راایجاد میفرماید و محققاً خداوند بر انجام هر چیزی توانا است (۲۰)

مردم را با بلای آسمانی برابر دانند در صورتیکه این عذابها در جنب عذاب پروردگار اندك و ناچیز است وچنانچه مؤمنین نصرت وفیروزی یابند بآنها میگویند ما با شما بوده و هستیم و نصیبی از غنیمت داریم پروردگار در پاسخ آنها میفرماید آیا خداوند بآنچه‌در دلهای مردم جهان میگذرد داناتر نیست پروردگار واقف بحال مؤمنین بوده و از حالات منافقین بخوبی آگاه است.

طبرسی از ابن عباس روایت کرده گفت آیه مزبور در حق جماعتی نازل شده که مؤمنین آنهارا با خودببدر بردند چون کفار بمسلمین حمله‌ور شدندوبعضی را کشتند مرتد شده و از اسلام بر گشتند و آیه جاریست در حق هرطایفهٔ که بزبان اسلام آورده و چون بلا و رنجی از دشمنان بآنها برسد از اسلام بر گشته وکافر میشوند.

وبعضی دیگر گفته‌اند در حق عیاش بن ابی ربیعة بن مغیرة بن عبدالله بن عمروبن مخزوم قرشی واردشده عیاش اسلام اختیار کرد و بمدینه هجرت نمود مادرش اسماء دختر مخرمة بن ابی جندل بن نهشد سوگند یاد کرد در سایه نرود و طعام تناول نکند و سر نشوید تاعیاش بازآید.

ابوجهل وحارث بن هشام برادران مادری‌اودرتعقیب عیاش بمدینه رفتنداورا یافتند

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

يعذب من يشاء و يرحم من يشاء و اليه تقلبون(۲۱) وما انتم بمعجزين في
الارض و لا في السماء و ما لكم من دون الله من ولي و لا نصير (۲۲)
و الذين كفروا بايات الله و لقائه اولئك يئسوا من رحمتي
و اولئك لهم عذاب اليم (۲۳) فما كان جواب قومه
الا ان قالوا اقتلوه او حرقوه فانجيه الله من النار
ان في ذالك لايات لقوم يؤمنون (۲۴)

گفتند مادرت چنین سوگندی یاد کرده وتورا ازتمام فرزندانش بیشتر دوست میدارد و در آئین اسلام احسان و نیکوئی بمادر بسیارسفارش شده برخیزهمراه ما بمکه بیا ودل مادرت را شاد وخرم گردان عاقبت اورا راضی کرده عیاش با آنها عهد بست که اورا نرنجانند ایشان قبول کرده اورا بهمراه خود بردند دربین راه دست وپای اورا بسته و اورا زدند گفتند باید از محمد صلی الله علیه و آله بیزاری بجوئی و بحضرتش ناسزا گوئی والا ترا بقتل میرسانیم عیاش از ترس جان ازپیغمبر بیزاری جست وناسزاوبد گوئی کرد وباخود عهد کرد چنانچه برادرش حارث را درغیرحرم به‌بیند بقتل برساند چه حارث ازهشام جانی‌تر بود .

پس ازچندی عیاش بسفررفت حارث نیز بمدینه عزیمت وحضورپیغمبرشرفیاب شد و اسلام اختیارنمود برادرش عیاش خبرنداشت درآن هنگام بمدینه وارد شد وبطورناگهانی حارث را بقتل رسانید مردم باو گفتند برادرت اسلام آورد عیاش سخت متأثر و پشیمان شد بادیده گریان حضور پیغمبر رسید . آیه « و ماکان لمؤمن ان یقتل مؤمنا الاخطاء » وآیه مزبور نازلشد .

وقال الذين كفروا للذين امنوا اتبعوا سبيلنا ولنحمل
خطاياكم و ماهم بحاملين

دراین آیه پروردگار حکایت میفرماید سخنان کفاررا که بمؤمنین گفتند با ما باشید

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

هر که را بخواهد بکیفر گناهان عذاب میدهد و هر که را خواسته باشد بلطف و رحمت خود میبخشد وباز گشت تمام خلایق بسوی‌اواست (۲۱) شما نمیتوانید نه در روی زمین و نه‌بر فرازآسمان خدا را عاجز کنید وغیر از خدا ابداًبرای‌شما دوست ویاوری نیست(۲۲) کسانی که بآیات قدرت خدا کافرشده و امید بلقاءِ حضرت حق ندارند از بخشایش ولطف خدا ناامید و مأیوس شده و برای ایشان عذاب دردناك آماده و مهیا است (۲۳)

چیزی در جواب ابراهیم نگفتند جز آنکه گفتند او را بکشید و در آتش بسوزانید ولی خداوند او را از آتش رهائی داده ودر این‌فرو نشستن‌آتش‌برابرهیم ازبرای مردم با ایمان آیت بزرك خدا پدیدار است (۲٤)

وازطریقه وآئین ما پیروی کنید ازآنچیزیکه میترسید بی‌اهمیت است چنانچه خطا رفته و منحرف شوید ما گناهان وخطاهای شما را بدوش میگیریم وبرمیداریم .

پروردگار میفرماید اینان دروغ میگویندو هرگز بار گناهان دیگری را بدوش نمیگیرند علاوه برآنکه بارسنگین گناهان خود راکه بدوش میکشند بار گناه کسانی را که گمراه نموده‌اند حمل مینمایند و روز قیامت ازآنچه دروغ و افتراء زده‌اند بازخواست خواهند شد .

و این دوآیه با هم تناقض ندارد چه مقصودآن نیست که کفار گناهان دیگران را بدوش میگیرند یاآنها را بجای گناهان مردم اغوا شده عقوبت میکنند بلکه مراد آنست ایشان را دومرتبه عذاب مینمایند یکی بکیفر گناهان خودشان دیگر برای گمراه و اغوا نمودن اشخاص بدون‌آنکه ازگناهان مرتکبین چیزی کم وکاسته گردد چه گمراه کردن و دعوت بباطل معصیت دیگریست که کفار مرتکب شدند نهایت مقدار عقوبت آن مانند مرتکبین و گمراه شدگان باشد .

پیغمبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمود هر کس بدعتی دردین بگذارد وزروعقوبت‌آن کسانی که بآن بدعت عمل کنند تا روزقیامت بدون‌آنکه ازوبال عمل کننده چیزی کم‌شود بر گردن بدعت گذارنده است .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ابن بابویه ذیل آیه فوق از ابی اسحق لیثی روایت کرده گفت حضور حضرت باقر علیه السلام عرض کردم چقدر مایهٔ تعجب است که حسنات دشمنانتان را بدوستانتان میدهند وسیئات شیعیان شما را بگردن دشمنان و معاندین شما بارمیکنند فرمود آری بخدائی که جز آن خدائی نیست. قسم که همین طور رفتار میشود وخبر ندادم بتو مگر بحق و راستی قسم بذات خدای یکتائی که دانه‌ها را اززمین میرویاند وانسان رازنیستی بهستی آورده و خالق آسمان وزمین است که خداوند نسبت بآنها ظلم نمی کند و آنان نسبت بخویشتن ستم روا میدارند وآنچه که بتو گفتم در قرآن تصریح شده عرض کردم مفهوم این سخن بعینه در قرآن موجود است فرمود بلی دربیش ازسی موضع درقرآن این معنی بیان شده میل داری شمه‌ای ازآن آیات را بشنوی عرض کردم بلی آیه ذیل را تلاوت فرمودند .

و قال الذین کفروا للذین امنوا اتبعوا سبیلنا و لنحمل خطایاکم و ماهم بحاملین من خطایاهم من شیء و لیحملن اثقالهم واثقالا مع اثقالهم

قوله تعالی : لقد ارسلنا نوحاً الی قومه فلبث فیهم الف سنة الاخمسین عاماً

همانا نوح را برسالت برقوم خود فرستادیم و مدت نهصد وپنجاه سال در میان امت به تبلیغ رسالت پرداخت ایشان چون مردم ستمکاری بوده و هدایت نیافتند بطوفان قهر پروردگار هلاك و نابود شدند داستان بعثت نوح را دربخش دوم تفسیر ذیل آیه ٦٠ سوره هود شرح دادیم بآنجا مراجعه شود .

درکافی ذیل آیه فوق ازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود نوح دوهزاروپانصد سال زندگانی نمود هنگام وفاتش جبرئیل نازلشد گفت ای نوح پروردگارمیفرماید مدت نبوتت بپایان رسید وکامل گردید، اسم اعظم وعلم ودانش وآثارنبوت را بفرزندت سام تسلیم بدارومیفرماید هرگز زمین را بدون حجة وانگذاریم ومردم را بدون پیشوا و راهنمائیکه عارف بامرما باشد رهانکنیم چه امام وپیشوا هادی نیکوکاران وحجة بر اشقیا وجباران باشد حضرت نوح بامر پروردگار آثار و علائم نبوت را بسام تسلیم نمود وحام و یافث فرزندان دیگرش از علوم نبوت و آثار رسالت محروم بودند سپس آنها را بشارت داد بآمدن هود پیغمبروفرمود ازآنحضرت پیروی کنید و درهرسال وصیت نامه مرا باز کرده و برطبق آن

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

رفتار وعملی نمائید اینست عهد من برذمه شما پس از آن فرشته قبض ارواح نازلشد گفت ای شیخ پیغمبران دنیا را چگونه یافتی فرمود مانند سرائی است که دودردارد ازدری وارد وازدردیگرخارج میشوند.

قوله تعالی ، **و ابراهیم اذقال لقومه اعبدو الله و اتقوه ذلکم خیر لکم انکنتم تعلمون**

داستان حضرت ابراهیم باقومش در بخش دوم تفسیر ذیل آیه ۷٤ سوره انعام بیان شده است .

وان تکذبوا فقد کذب امم من قبلکم وما علی الرسول الا البلاغ المبین

طرف خطاب این آیه پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله است پرورد گاراورا تسلی میدهد میفرماید اگرمردم تورا تکذیب نمودندنگران مباش چه تکذیب آنها کار تازه‌ای نیست امتهای گذشته نیز پیغمبران خودرا تکذیب مینمودند برپیغمبران جز تبلیغ رسالت آشکارا تکلیف دیگری نیست آیااین مردم نمی‌بینند پرورد گارچگونه خلقی‌را ابداع وایجاد میفرماید ومجدداً باصل خود برمیگرداند این کاربرخدا بتعالی بسیارسهل وآسانست چه پرورد گارقادر برتمام مقدورات است آنگاه به‌پیغمبرش میفرماید بمشرکین و مخالفین بگودرروی زمین سیر وسیاحت کنید به‌بینید چگونه‌خداوندهستی‌هارا آفریده بهمین ترتیب نشاۀ آخرت راایجاد میفرماید محققاً چنین پرورد گاری‌برانجام هرچیز قادر وتواناست هر کس‌را بخواهد بکیفر گناهان عذاب‌میکند وهر کرا خواسته‌باشد بلطف و کرم خویش‌می‌بخشد وباز گشت تمام خلایق بسوی‌اواست شماقادرنیستید درروی‌زمین ونه‌برفراز آسمان‌پرورد گار را عاجز کنید جزاوبرای‌شما یار ویاوری نیست کسانیکه بآیات قدرت الهی کافرشده وامید بلقاء پرورد گارندارند ازبخشایش ولطف خدا نا امیدومأیوس شده برای ایشان‌عذاب دردناکی آماده‌و فراهم‌است بیان این آیات در بین داستان حضرت ابراهیم برای‌وعد ووعید این امة است .

درامالی ذیل آیه «وآتیناه‌اجره فی‌الدنیا وانه فی‌الاخرة لمن الصالحین» ازاصبغ بن نباته روایت کرده گفت هنگامیکه امیرالمؤمنین علیه السلام محمد بن ابی‌بکررا والی مصرنمود نامه‌ای باهالی مصربطریق ذیل مرقوم داشت .

ای بندگان خدا بدانید مؤمن کسی است که پیوسته عمل نیکوازاوسربزند ومنشاء اثرخیر بوده وتحصیل ثواب‌نماید خداوند پاداش‌عملی که دردنیا انجام‌داده باوعطا میفرماید

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و قال انما اتخذتم من دون الله اوثانا مودة بينكم في الحيوة الدنيا
ثم يوم القيمة يكفر بعضكم ببعض و يلعن بعضكم بعضا و ماويكم النار
و مالكم من ناصرين (۲۵) فامن له لوط و قال اني مهاجر الى ربي انه
هو العزيز الحكيم (۲۶) و وهبنا له اسحق و يعقوب و جعلنا في ذريته
النبوة والكتاب و اتيناه اجره في الدنيا و انه في الاخرة
لمن الصالحين (۲۷)

همانطور که بابراهیم فرمود «و آتیناه اجره فی الدنیا» هر کس برای خدا عملی انجام دهد پروردگار اجر وپاداش اورا در دنیا و آخرت عطا میفرماید و کفایت کند امور مهمه دنیا و آخرتش را.

قوله تعالی: **ولوطا اذقال لقومه انكم لتأتون الفاحشة ماسبقكم بها من احد**

داستان هلاکت قوم لوط دربخش سوم تفسیر ذیل آیه ۷۱ سوره هود شرح داده شد و نیز داستان شعیب واهل مدین درهمان بخش وسوره ذیل آیه ۸۴ وعاد وثمود ذیل آیه ۵۲ بیان شده.

قوله تعالی: **فكلا اخذ نابذنبه فمنهم من ارسلنا عليه حاصبا ومنهم من اخذته الصيحة**

تمام امم گذشته را که گناهکار بودند بکیفر گناهان خود مورد مؤاخذه قرار داده و هرقومی رابطریقی هلاك نمودیم جمعی راباسنگ قهروغضب آنها قوم لوط بودند وبعضی را باصیحهٔ آسمانی مانند طایفه عاد وثمود وقوم صالح وقومی را بفروبردن دردل خاك مثل قارون وپیروانش وملتی را در قعر آب دریا غرق نمودیم چون فرعونیان و تمام این مجازاتها از روی کمال عدالت صورت گرفته وباحدی ظلم وستم نشده خود آن مردم بر نفس خویش ستم روا داشتند. این آیه رد برجبری مسلکان است که عقیده دارند افعال صادره از مردم مربوط

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ابراهیم بقوم خود گفت این بت هائی که غیر خدا شما بخدائی گرفته و پرستش میکنید روی عشق بزندگانی دنیا وعلاقهٔ خودتان است اما روزقیامت گروهی از شما گروه دیگر را تکفیر نموده و دستهٔ دستهٔ دیگر را لعن و نفرین خواهید کرد و جایگاه تمام شما آتش دوزخ بوده و یاور و معینی ندارید (۲۵) لوط باو ایمان آورد و ابراهیم باو گفت من از این محیط آلوده بشرك بسوی پروردگارم هجرت میکنم که او خدای مقتدر و حکیم است (۲۶) ما اسحق و یعقوب را بابراهیم بخشیدیم و در خاندانش پیغمبری و کتاب آسمانی را برقرار ساخته و پاداش او را در دنیا داده و در آخرت هم از پاکان و صالحان نمودیم (۲۷)

بخدا است وبندگان مؤثردر کردارورفتارخودنیستند وجمله «وماکان‌الله لیظلمهم» تاکیدرد گفتار ومذهب آنها میباشد.

مثل‌الذین اتخذوا من دون الله اولیاء کمثل العنکبوت‌اتخذت بیتاً

کسانی که غیر خدا را بدوستی بر میگزینند بنیاد دوستی آنها مانند خانه سست عنکبوتست چه خردمندان میدانند خانه‌ایکه عنکبوت می تند بی پاترین خانه‌ها است پروردگارتشبیه کرده ومثال زده بتها و معبودان مشرکین را درسستی وبی‌پایه بودن بخانه عنکبوت که بهرباد وآسیبی ازهم پاشیده شود وازبین برود وچیزی ازآن باقی نماند.

ابن بابویه ازحضرت صادق علیه‌السلام روایت کرده فرمود منازل خودرا از تار عنکبوت پاك وپاکیزه بدارید که سبب فقروپریشانی میشود.

وازحضرت باقر علیه‌السلام روایت کرده‌فرمود مراد ازعنکبوت دراین آیه حمیرا ومقصود ازخانه‌آن مکروحیله اواست.

و تلك الامثال نضربها للناس و ما یعقلها الا العالمون

پروردگار این مثلها را برای مردم میزند و جز دانشمندان کسی تعقل و اندیشه آنها را نمیکند.

طبرسی‌ازجابرانصاری روایت کرده گفت پیغمبرا کرم صلی‌الله‌علیه‌وآله پس‌ازتلاوت‌آیه مزبور فرمود تالم ودانشمند کسی است که اوامرونواهی پروردگاررا بداند اوامرش را انجام داده

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و لوطاً اذقال لقومه انتم لتاتون الفاحشة ما سبقكم بها من احد من العالمين (۲۸) انكم لتاتون الرجال و تقطعون السبيل و تأتون في ناديكم المنكر فما كان جواب قومه الا ان قالوا ائتنا بعذاب الله ان كنت من الصادقين (۲۹) قال رب انصرني على القوم المفسدين (۳۰) و لما جائت رسلنا ابراهيم بالبشرى قالوا انا مهلكوا اهل هذه القرية ان اهلها كانوا ظالمين (۳۱)

واز نواهی اجتناب کند .

محمد بن عباس ذیل آیه فوق از حضرت باقر علیه السلام روایت کرده فرمود ما انمه عالم ودانشمندانی هستیم که تعقل واندیشه مینمائیم واینحدیثرا درمحاسن نیزروایت کرده .

خلق الله السموات والارض بالحق ان في ذلك لاية للمؤمنين

پروردگار آسمانها وزمین را بدرستی و برپایه حق آفریدند بباطل و آفرینش آنها برای مؤمنین یکی از آیات ونشانه‌های عظمت وقدرت اواست پس از آن بپیغمبرش میفرماید آنچه ازقرآن بتو وحی میشود برای مردم تلاوت کن ونمازرا بپادارچه نماز ازعمل فحشاء وفساد جلوگیری مینماید پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود اگر نماز شخص را ازفحشاء ومنکر باز ندارد زیاد نمیگردد در آن شخص جزدوری ازخداوند چه نماز بمنزله شخص ناهی است که انسان را ازعمل زشت ومنکرمنع مینماید زیرا نمازعبارت است ازتکبیروتهلیل وقرائت و ایستادن در حضور پروردگار تمام این اعمال نماز گذار را بمعرفت و شناسائی حق متوجه ساخته واورا ازغیرخدا وهرآنچه انسان ازغیرحق منصرف ودور گرداند بازمیدارد چدحق وباطل ضدیکدیگرند .

طبرسی از ابن مسعود روایت کرده گفت پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله میفرمود نماز نیست

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بیاد بیاور داستان لوط را وقتی که بقوم خود گفت شما مرتکب فحشائی میشوید که احدی پیش ازشما در تمام عالم بدان اقدام نکرده شما بامردان درآمیخته و طریقه زناشوئی را بهم زده اید و در مجامع خود بفسق و فجور میپردازید (۲۸) جوابی ندادند جز آنکه گفتند اگر راست میگوئی از خدا برای مجازات ما درخواست عذاب کن (۲۹) لوط در مقام مناجات بر آمده گفت پروردگارا مرا در کیفر و مجازات این مردم مفسد و تبهکار یاری فرما (۳۰) چون رسولان ما آمدند بابراهیم مژده دادند و گفتند ما مردم این قریه را که ستمکار وظالم میباشند هلاك خواهیم کرد (۳۱) ابراهیم بماموزین عذاب گفت در میان این مردم لوط که مرد صالحی است وجود دارد جواب دادند ما بهتر میدانیم که چه کسانی در آن دیار هستند ما لوط وبستگانش را غیر ازعیالش که از زمره هلاك شوندگان است باید باقی بماند از هلاك نجات خواهیم داد (۳۲)

برای کسیکه اطاعت وفرمانبردار نماز نباشد واطاعت آن باز ایستادن ازفحشا ومنکر است و هر کس نماز بجا آورد واعمال شایسته از اوسر بزند ولی مرتکب معاصی بشود نماز او بر طریقی که پروردگار وصف فرموده نیست اگر توبه کند و ترك معاصی بنماید شاید نماز بحال او سودی بخشد والا نفعی باو نرساند وازانس روایت کرده گفت جوانی از انصار نماز پنجگانه خود را بارسول اکرم صلی الله علیه و آله بجامیآورد وکارهای ناشایسته ازاوسر میزد حضور پیغمبر وصف حالش نمودند فرمود عاقبت نمازاورا ازمعاصی باز خواهد داشت طولی نکشید که آنجوان توبه کرد ودیگر دربیرامون معاصی قدم نگذاشت.

و ازجابر روایت کرده گفت جمعی از اصحاب احوال شخصی را که نماز بجا میآورد و شبها دزدی میکرد حضور پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله عرض کردند فرمود بزودی نماز اورا از دزدی منع کند وبازدارد وهمانطورشد که فرموده بود.

وازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود هر که میخواهد بداند که نمازش قبول شده یاخیر باید دقت وملاحظه بحال خود کند وببیند نمازش اورا ازمنکر وفحشاء بازداشته است یا نه بهمان نسبتی که اورا از اعمال ناشایسته منع کرده باشد همان اندازه نمازش قبول پیشگاه خداوند واقع گردیده

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

قال ان فيها لوطاً قالوا نحن اعلم بمن فيها لننجيته و اهله الا امراته كانت من الغابرين (٣٢) و لما ان جائت رسلنا لوطاً سيىء بهم وضاق بهم ذرعاً و قالوا لاتخف ولاتحزن انا منجوك و اهلك الا امراتك كانت من الغابرين (٣٣) انا منزلون على اهل هذه القرية رجزاً من السماء بما كانوا يفسقون (٣٤) ولقد تركنا منها اية بينة لقوم يعقلون (٣٥) والى مدين اخاهم شعيباً فقال ياقوم اعبدوا الله و ارجوا اليوم الاخر و لاتعثوا في الارض مفسدين (٣٦)

و در کافی بسند خود از سعد خفاف در حدیث مفصلی روایت کرده که گفت خدمت حضرت باقر علیه السلام عرض کردم آیا قرآن تکلم مینماید حضرت تبسمی فرموده گفتند خداوند ضعفای شیعیان ما را رحمت کند که از اهل تسلیم میباشند بعد فرمود بلی ای سعد قرآن تکلم مینماید ونماز تکلم میکند وخود نماز دارای صورتی وخلقی است وامر ونهی مینماید سعد گفت من ازشنیدن بیان آنحضرت چنان متأثرشدم که رنك چهره‌ام تغییر کرد و گفتم این فرمایشات طوری است که نمیتوانم بمردم بگویم آنحضرت فرمود آیا مردم غیر ازشیعیان ما بکسی دیگر اطلاق میشود ای سعد کسی که منکر نماز باشد حق مارا انکار نموده است سپس فرمود آیا میخواهی کلام قرآن را بشنوانم عرض کردم بلی فرمود نماز ترا از کارهای زشت ومنکر بازمیدارد وهمانا ذکر خدا بزرگتر است پس نهی کلام وفحشاء ومنکر مردمان هستند وما ائمه ذکر اکبر وبزرك خدا میباشیم .

و لذکر الله اکبر همانا یاد آوری پروردگار از بندگان برحمت و فضل خود بزرگتر است ازیاد نمودن بندگان اورا باطاعت وفرمانبرداری .

مفسرین برای این آیه چند معنی ذکر کرده‌اند طبرسی از ابن عباس روایت کرده که معنی آیه آنست که پروردگارما بندگان را ازروی فضل ورحمت خود یادآوری فرماید

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ابراهیم بمامورین عذاب گفت در میان این مردم ،لوط کـه مرد صالحی است وجود دارد جواب دادند ما بهتر میدانیم که چه کسانی در آن دیار هستند ما لوط وبستگانش را غیر ازعیالش که‌از زمره هلاك شوند گان است باید باقی‌بماند از هلاك نجات خواهیم داد (۳۲) چون فرشتگان برلوطوارد شدند لوطدلتنگ‌واندوهگین شده ومضطرب گردید فرشتگان گفتند ترس نداشته باش و غصه مخور ما تو و کسانت را غیر از عیال کافرت که باید در میان اهل عذاب باشد نجات میدهیم (۳۳) ما بر سر مردم این دیار بکیفر پلیدی‌ها و عمل زشتی که مرتکب شدند بلائی از آسمان نازل کردیم (۳٤) و ماازشهرقوم‌لوط آثاری برای عبرت مردم متفکر وعاقل باقی گذاردیم (۳۵) وبرای هدایت اهالی مدین برادرشان شعیب را برسالت فرستادیم و اوبمردم گفت خدا را ستایش کرده‌وبروز رستاخیزوقیامت امید وار باشید و درروی زمین مرتکب فساد و تباهی نشوید (۳٦)

ولی ما بندگان از لحاظ فرمانبرداری و اطاعت امر متذکر پرودگار میشویم و البته یادآوری پرورد گار بالاتر وبهتر از تذکر خلق است.

درکافی ذیل آیه فوق ازحضرت باقر علیه‌السلام روایت کرده فرمود یادآوردی‌پرورد گار نماز گذاران را بهتر وبرتر است از یاد نمودن ایشان خدایتعالی را.

طبرسی ازسلمان فارسی روایت کرده که معنی آیه آنست که ذکر پرورد گار برتر وبهتر است از اعمال وعبادت دیگر چه آن انسان را ازعمل زشت وناشایسته باز میدارد زیرا توجه نمودن بنده به پرورد گار هنگام ارتکاب‌محارم سبب میشود که اجتناب ودوری کند ازآنها و ذکر پرورد گار لطفی است ازطرف حق تعالی که انسان را بطرف اطاعت و فرمانبرداری وترك معصیت الهی و نافرمانی می کشاند از این لحاظ بهتر و بالاتر است از سایر اعمال.چنانچه طبرسی از معاذبن جبل روایت کرده گفت از رسول خدا سئوال نمودم کدام‌یك از اعمال. بهتر و محبوب‌تر است در نظر پرورد گار فرمود آنکه مرك بتو برسد و زبانت بذکر حق تعالی‌تر و گویا باشد سپس فرمود ای معاذ گذشتگان پیوسته بذکر خدا اشتغال داشته‌وحریص بودند،هر کس دوست دارد که‌وارد باغهای بهشت بشودو گردش کند باید ذکر خدا بسیار گوید، همانا ذکر پرورد گار انسان را از عذاب الهی برهاندو

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

فکذبوه فاخذتهم الرجفة فاصبحوا فی دارهم جاثمین (۳۷) و عاداً و ثمود و قد تبین لکم من مساکنهم و زین لهم الشیطان اعمالهم فصدهم عن السبیل و کانوا مستبصرین (۳۸) و قارون و فرعون و هامان و لقد جائهم موسی بالبینات فاستکبروا فی الارض و ما کانوا سابقین (۳۹) فکلا اخذنا بذنبه فمنهم من ارسلنا علیه حاصباً و منهم من اخذته الصیحة و منهم من خسفنا به الارض و منهم من اغرقنا و ما کان الله لیظلمهم و لکن کانوا انفسهم یظلمون (۴۰)

نجات دهد ذکر خدا بهتر است از جهاد کردن با دشمنان و صدقه دادن طلا و نقره.

درحدیث قدسی میفرماید من نزد گمان بنده مؤمن هستم و با او باشم چون بندهای مرا در دل خود یاد کند من نیز او را یاد نمایم و اگر بشری بمن نزدیك شود بسیار باو نزدیك شوم وچنانچه آهسته بطرف من آید بسرعت بجانب او روم.

طبرسی از ابوسعید خدری روایت کرده گفت پیغمبر اکرم میفرمود نیست اهل مجلسی که یاد ازخدا کند مگر آنکه فرشتگان آنها راا حاطه کرده وبرحمت پروردگار ایشان را بپوشانند.

قوله تعالی، ولاتجادلوا اهل الکتاب الا بالتی هی احسن

در این آیه پروردگار نهی میفرماید مؤمنین را از آنکه با اهل کتاب مانند یهود ونصاری بحث و جدال کنند مگر به بهترین و نیکوترین روش جز آنهائیکه از ایشان ستمکارند وستمکاری اهل کتاب چند حالت دارد: یکی آنکه در بحث و جدال ظلم کنند و انصاف نداشته باشند دیگر آنکه جزیه ندهند سوم در کفر اصرار ورزند وقبول دعوت نکنند و ظلم بکفر در این آیه مراد نیست چه تمام اهل کتاب ظالم و ستمکارند از جهة کفر خود.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

اما مردم شعیب را تکذیب نمودند و بکیفر آن یك شب دچار زلزله شدیدی شدند و سپیده دم در خانه و مسا کن خود بآغوش مرك رفته بودند (۳۷) و قوم عاد وثمود که خانه‌های ویران آنها در پیش چشم شما آشکار است شیطان کارهای زشت آنان را در نظرشان زیبا جلوه داده و از طریق مستقیم و هدایت باز داشته و منحرف کرده و همگی هلاك و نابود شده‌اند (۳۸) و فرعون و هامان و قارون هم با آنکه موسی با معجزات باهره و روشن برای هدایتشان آمده بود سر کشی و طغیان نموده ودر روی زمین بفسادپرداخته نتوانستند بر قهر خداوندی سبقت گرفته و راه نجاتی بدست نیاوردند (۳۹) تمام این امم گذشته را که گناهکار بودند بکیفر گناهان خود مورد مؤاخذه قرار داده و هر قومی را بطرقی هلاك نمودیم جمعی را با سنك قهر خود و گروهی را با صیحه آسمانی و قومی را بفرو بردن در دل خاك و ملتی را در قعر آب دریا غرق و مدفون ساختیم و البته این مجازات از روی کمال عدالت صورت گرفته و با حدی ظلم نشده و خود مردم بودند که بنفس خود ستم روا داشته بودند (۴۰)

وقولوا آمنا بالذی انزل الینا والیکم والهنا والهکم واحدو نحن له‌مسلمون

یعنی ای مسلمین در مقام بحث و جدال با اهل کتاب بایشان بگوئید ما مسلمانان بکتاب آسمانی خود که قرآن است و کتابهائیکه ازقبیل تورات و انجیل و زبور بر شما نازلشده ایمان آورده‌ایم پروردگار ما و شما یکی است ما مسلمین درپیشگاه حضرتش سر تسلیم فرود آورده‌ایم آنگاه خطاب میکند به پیغمبرش ومیفرماید همانطوریکه برپیغمبران سلف کتابهای آسمانی نازل کردیم قرآن را هم بر تو نازل نمودیم وبعضی از ملت های اهل کتاب بقرآن نیز ایمان خواهند آورد مانند عبدالله سلام و اصحاب او واز این مردم مکه هم طایفهٔ ایمان آورده و ازتو پیروی خواهند نمود وجز کسانیکه گمراه وکافرهستند کسی دیگر این آیات و کتاب آسمانی را انکار وتکذیب نخواهد کرد این آیه یکی از دلایل و معجزات بارزه است چه خبر میدهد که جمعی ایمان میآورند و داخل مذهب اسلام میشوند.

و ماکنت تتلوا من‌قبله‌من کتاب ولاتخطه بیمینك اذاً لارتاب المبطلون

این آیه حجة‌بزرگی است برای کفار وآنهائیکه‌منکرند نبوت پیغمبر خاتم

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

مثل الذین اتخذوا من دون الله اولیاء کمثل العنکبوت اتخذت بیتاً وان اوهن البیوت لبیت العنکبوت لو کانوا یعلمون (۴۱) ان الله یعلم ما یدعون من دونه من شیء و هو العزیز الحکیم (۴۲) و تلک الامثال نضربها للناس و ما یعقلها الا العالمون (۴۳) خلق الله السموات والارض بالحق ان فی ذلک لایه للمؤمنین (۴۴) اتل ما اوحی الیک من الکتاب واقم الصلوة ان الصلوة تنهی عن الفحشاء و المنکر و لذکر الله اکبر والله یعلم ما تصنعون (۴۵)

را میفرماید ای محمد صلی الله علیه و آله و سلم پیش از نزول قرآن تو کتابی نخوانده و بدست خود ننوشته تا این مردم کافر و منکر وتکذیب کنندهٔ قرآن و نبوت توشکی بدل راه بدهند و بگویند محمد (ص) این قرآن را از نزد خود آورده و نوشته است چه اگر پیغمبر امی نبود وپیش ازاین خواندن و نوشتن را میدانست ممکن بود چنین تهمتی باو بزنند پس شخصی که هیچ کتاب نخوانده و ننوشته از اینگونه تهمت ها مبرااست وممکن نیست در حق او چنین سخنانی گفت «بل هو آیات بینات» بلکه همین نزول قرآن برتو یکی از آیات ونشانه‌های روشن خداوند است که درسینهٔ مردم خردمند ودانا پرتو افکن میشود وجز ستمکاران ظالم کسی آیات ما را منکر نمیشود.

ابن‌مسعود قرائت کرده بل هی آیات بینات بنابراین قرائت هی اشاره است بعلامات و صفات پیغمبر اکرم (ص) که در توریة و انجیل یهود و نصاری یافته‌اند که پیغمبر آخر زمان امی است و کتابی نخوانده ونوشته است.

درکافی ذیل آیه فوق از ابی بصیر روایت کرده گفت حضرت باقر علیه السلام این آیه را تلاوت فرموده وبا دست بسینهٔ مبارک اشاره کردند یعنی ما صاحبان علم هستیم که درسینه های ما آیات بینات میباشد.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

کسانی که غیرخدا رابدوستی بر میگزینند بنیاددوستی آنها مانندخانهٔ سست بنیادعنکبوت است و اگر خرد و عقل داشته و بدانند میفهمند خانه‌ای که عنکبوت میتند بی پا ترین خانه‌ها است (۴۱)خداوند میداند که چه چیزهائی را مشرکین خدا میخوانند و او قادر و دانا است (۴۲) این مثل‌ها را برای مردم میزنیم اما جزدانشمندان واهل علم کسی تعقل و اندیشه آنرانمیکند (۴۳) خداوند این آسمانها و زمین را بدرستی و بر پایه حق آفریده آفرینش آنها برای‌مؤمنین یکی از آیات و نشانه‌های عظمت قدرت پروردگار است (۴۴)

ای پیغمبر آنچه از قرآن بتو وحی‌میشود برای مردم بخوان ونماز رابپا دار که اقامه نماز از فحشا وفساد جلوگیری مینماید همانا یادآوری خدا بزرگتر است و بآنچه‌مردم میکنند خداوند دانا و آگاه میباشد (۴۵)

و نیز ازحضرت صادق علیه‌السلام روایت‌شده که فرمود:اوتواالعلم ما ائمه میباشیم.

و این حدیث را صفار بطرق عدیده نقل نموده است.

و درمحاسن بسندخود ازعلی‌بن اسباط‌روایت نموده گفت مردی ازحضرت‌صادق علیه‌السلام معنای این آیه را سئوال نمود فرمود ما اوتواالعلم هستیم آن مرد حضورش عرض کرد تا وقتی که حضرت قائم قیام نماید حضرت صادق علیه‌السلام فرمود تمام‌ما ائمه قائم بامر خدا میباشیم یکی بعد ازدیگری تابیاید صاحب شمشیر دوازدهمین حجت خدا وهمینکه‌طلعت حضرتش ظهور نماید امر وتکلیف غیر از این باشد.

علی‌بن ابراهیم ذیل همین آیه نوشته‌اند:

آیات بینات ائمه‌علیهم‌السلام‌هستند کسی آن آیات راکه امیرالمؤمنین وائمه باشند انکار نمیکند مگرکافر وستمکار.

قوله تعالی، **و قالوا لولا انزل علیه آیات من ربه قل انما الایات عندالله**

کفار و منافقین گفتند چرا از طرف پروردگار نشانه و آیتی بر محمد (ص) نازل نشده؟ ای پیغمبر در جواب ایشان بگو آیات و معجزات بدست‌من نیست نزد خداست و بفرمان اوست ومن بیم کنندهٔ هستم که مردم را از سخط و غضب پروزد گار بطور روشن و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وَ لَا تُجَادِلُوا اَهْلَ الْكِتَابِ اِلَّا بِالَّتِي هِيَ اَحْسَنُ اِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَ قُولُوا اٰمَنَّا بِالَّذِي اُنْزِلَ اِلَيْنَا وَ اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ وَ اِلٰهُنَا وَ اِلٰهُكُمْ وَاحِدٌ وَ نَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ (٤٦) وَ كَذٰلِكَ اَنْزَلْنَا اِلَيْكَ الْكِتَابَ فَالَّذِينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَ مِنْ هٰؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَ مَا يَجْحَدُ بِاٰيَاتِنَا اِلَّا الْكَافِرُونَ (٤٧) وَ مَا كُنْتَ تَتْلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَ لَا تَخُطُّهُ بِيَمِينِكَ اِذًا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ (٤٨) بَلْ هُوَ اٰيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ اُوتُوا الْعِلْمَ وَ مَا يَجْحَدُ بِاٰيَاتِنَا اِلَّا الظَّالِمُونَ (٤٩)

وآشکاربرحذرمیسازیم آنگاه آنها را توبیخ میکند و میفرماید آیا برای این مردم همین بس نیست که برتوقرآن را نازل کرده‌ایم تا برایشان بخوانی ودرآن کتاب برای ملت باایمان رحمت ولطف خداوند وموجبات هدایت فراهم است

سبب نزول آیه آن بود که جماعتی ازمسلمین نزد یهودیها رفتند و از آنها چیزی سئوال کرده نوشتند سپس حضورپیغمبر آمده ونوشته رابحضرتش تقدیم داشتندتادرآن نظر کند پیغمبرا کرم صلی الله علیه و آله آن نوشته‌را انداخت وفرمود برای حماقت و گمراهی طایفهٔ همین بس است که رها کنند آنچه‌راپیغمبر ازنزد خداوند برای ایشان آورده وازقوم دیگر سئوال کنند وبنویسند .

پروردگاردرپاسخ آنان آیه فوق‌را نازل نمود پس از آن بپیغمبرا کرم صلی الله علیه و آله دستور داد که بمردم بگوید میان من وشما گواه و شهادت خدا کافی است در آنکه من پیغمبرم قرآن کتاب اواست همانخدائیکه بهرچه درآسمانها و زمین است واقف بوده وآگاه است بحال آنهائیکه ایمان بباطل آورده و بخدای یکتا کافر شده‌اند این قبیل مردم از جمله زیانکاران محسوب میشوند .

این کفاروومنافقین ازراه سخریه واستهزاء میگویند چراخداوند مارا عذاب نمیکند

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

شما مسلمین با ملتهای صاحب کتاب جدال و بحث نکنید مگر ببهترین طریقه ممکنه جز آنکسانی که ستمکار باشند و بایشان بگویند ما بکتاب آسمانی خود قرآن و کتابهائی که بر شما نازل شده ایمان آورده‌ایم خدای ما و شما یکی است وتمام ما در پیشگاه حضرتش سر تسلیم فرود آورده‌ایم (۴۶) ای رسول گرامی همانطوری که برای تو قرآن نازل کردیم برپیغمبران سلف هم کتابهای آسمانی نازل نمودیم وملت‌های اهل کتاب بقرآن نیز ایمان خواهند آورد و این مردم مکه هم گروهی ایمان آورده و از تو پیروی خواهند کرد و جز کسانی که گمراه و کافر هستند این آیات و کتاب آسمانی را انکار و تکذیب نخواهند نمود (۴۷) برای آنکه مردم منکر و تکذیب کننده به نبوت تو و کتاب آسمانی قرآن شکی بدل راه ندهند پیش از بعثت و رسالت تو نه خواندن میدانستی ونه آنکه با دست کتابت ونگارش خط مینمودی (۴۸) بلکه همین نزول قرآن برتو یکی ازآیات و نشانی روشن خداوند است که در سینهٔ مردم خردمند ودانا پر توافکن میشود و غیراز ستمکاران ظالم کسی آیات ما را منکر نمیشود (۴۹)

ای پیغمبر بآنها بگو اگر درعلم ازلی ما مقرر نشده بود و وعده نکرده بودیم که در عهد تو کافران راعذاب نکنیم همانا عذاب ایشان بزودی میرسید وبدون آنکه بفهمند ناگهانی و بی‌خبر بالا بر آنها نازل میشد این مردم کافرومنافق ازتو برای کیفروعذاب درخواست تعجیل میکنند درحالتیکه جهنم ایشان را احاطه نموده است وروزی میرسد که از بالای سرو از زیر قدم عذاب آنها را میپوشاند و بایشان گفته میشود ثمرهٔ تلخ آنچه که کرده‌اید اکنون بچشید.

یاعبادی الذین امنوا ان ارضی واسعة فایای فاعبدون

این آیه درحق آنکسانی نازلشده که در بلاد کفر وزمینیکه معصیت خدا بجا آورده میشود توقف وتوطن نموده‌اندمیفرماید ای بندگانیکه بمن ایمان آورده‌اید زمین من وسعت دارد و فراخ است و از این سر زمین هجرت نمائید و بعبادت من قیام کنید فرمود پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم هر کس برای خاطر دین از سرزمینی بزمین دیگر هجرت کند بهشت بر او واجب شود ودربهشت رفیق من وابراهیم خلیل باشد.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و قالوا لولا انزل علیه ایات من ربه قل انما الایات عندالله و انما انا نذیر
مبین (۵۰) اولم یکفهم انا انزلنا علیك الکتاب یتلی علیهم ان فی ذالك
لرحمة و ذکری لقوم یؤمنون (۵۱) قل کفی بالله بینی و بینکم شهیداً یعلم
مافی السموات و الارض والذین امنوا بالباطل و کفروا بالله اولئك هم
الخاسرون (۵۲) و یستعجلونك بالعذاب و لولا اجل مسمی لجائهم العذاب
و لیاتینهم بغتة و هم لا یشعرون (۵۳)

کل نفس ذائقة الموت ثم الینا ترجعون

هر کس باید طعم مرارت وتلخی ناگوار مرگ را بچشد درهر کجا وهر نقطه از زمین که باشد وشما مسلمین دربلاد کفروشرك اقامت نکنید ازترس مرگ همانا بازگشت همه شما بسوی ما خواهد بود تاپاداش اعمال وجزای کردارخودرا مشاهده کنید سپس خداوند بیان میکند ثواب کسانیکه ازبلاد کفروشرك هجرت کنند بقولش « والذین آمنوا وعملوا الصالحات لنبو ئنهم من الجنة غرفا » بآنهائیکه ایمان آورده ونیکو کار باشند در بهشت غرفهائی میدهیم که زیر درختانش نهرها جاری بوده و در آن منازل که بهترین پاداش نیکوکاران است مخلد وجاویدان خواهند بود آن غرفهها ومنازل ویژه کسانی است که در دین خود پایدار و شکیبا بوده و بپروردگار خود در مهمات امور و هجرت از دیار کفر توکل داشته‌اند .

وکاین من دابة لاتحمل رزقها الله یرزقها وایاکم وهوالسمیع العلیم

سبب نزول آیه آن بود که پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم بمسلمانانیکه درمکه بودند دستور داد هجرت کنند بسوی مدینه و ازجوارمشرکین خارج شوند آنها گفتند اگر بمدینه بیائیم در آنجا خانه ومسکنی نداریم وراه معاش برما بسته شود پیشه واملاکی نداریم تاازسود آنها امرارمعاش کنیم خدایتعالی آیه فوق را درپاسخ ایشان فروفرستاد وفرمود چه بسیارجنبندگان

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

منافقین و منکرین میگفتند چرا از طرف پروردگارش نشانه وآیتی بر پیغمبر نازل نشده ای پیغمبر بایشان بگو آیات و نشانیها از نزد خداست و من بیم کنندهٔ که مردم را از سخط غضب پروردگار بطور روشن وآشکار برحذرمیسازم بیش نیستم(۵۰) آیا برای مردم همین بس نیست که برتوقرآن نازل کرده‌ایم که بایشان بخوانی ودرآن کتاب برای ملت باایمان رحمت ولطف خداوند وموجبات هدایت فراهم است (۵۱) ای پیغمبر بمردم بگو میان من وشما خدا گواه وکافی است آن خدائی که بهر چه درآسمانها و زمین است واقف بوده ومردمانی که بچیزهای باطل ایمان آورده و بخدای بزرگ و بی همتا کافر میشوند از گروه زیانکاران محسوب میشوند (۵۲) منافقین از روی استهزاء میگویند چرا خدا تعجیل در عذاب نمیکند اگردر علم ازلی خداوند اجل ومدتی مقرر نشده بود عذاب آنها بزودی میآمد وبدون آنکه بفهمند وناگهانی وبی‌خبر بلا برایشان نازل میشد (۵۳)

وجانورانی هستند که روزی خود باخویش برنگیرند وقادر به‌تهیه وحمل قوت وروزی خود نیستند خدا است که روزی آنها وشما را میدهد پس اقدام به‌هجرت کنید و بدانید خداوند گفتارشما را می‌شنود وآنچه را در بارهٔ مفارقت از دیار خود میگوئید میداند و از علم خدا چیزی پنهان نیست وازدرون وآشکارشما با خبراست.

طبرسی از عبدالله عمر روایت کرده گفت روزی در خدمت پیغمبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم بنخلستان یکی از انصار رفته بودیم آنحضرت خرمائیکه در بن درختان بود بر میگرفت و وتناول مینمود بمن فرمود ای عبدالله بخور از این خرماها عرض کردم ایرسول خدا میل ندارم فرمود من چهار روزاست چیزی نخورده‌ام اگر میخواستم از خدای خود در خواست میکردم تاماننده ملك کسری وقیصر بمن عطا بفرماید ولی اختیار کردم که یکروز سیر باشم وروز دیگر گرسنه‌ای عبدالله حال توچگونه باشد در آنزمانیکه باقی خواهی ماند تا مردم آن عصر را ببینی که روزی یکسالهٔ خود را ذخیره کنند و یقین ایشان بخدایتعالی ضعیف بود عبدالله میگوید بخدا قسم صبح نکردم مگر آنکه خداوند آیه فوق را بر آنحضرت نازل فرمود و گفته‌اند هیچ جانوری برای فردای خود ذخیره ننهد جزانسان وموش ومورچه.

و لئن سئلتهم من خلق السموات و الارض و سخر الشمس و القمر لیقولن الله فانی یؤفکون

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

يستعجلونك بالعذاب و ان جهنم لمحيطة بالكافرين (٥٤) يوم يغشيهم
العذاب من فوقهم و من تحت ارجلهم و يقول ذوقوا ماكنتم تعملون
(٥٥) يا عبادى الذين امنوا ان ارضى واسعة فاياى فاعبدون (٥٦)
كل نفس ذائقة الموت ثم الينا ترجعون (٥٧) والذين امنوا و عملوا
الصالحات لنبوئنهم من الجنة غرفاً تجرى من تحتها الانهار خالدين
فيها نعم اجر العاملين (٥٨) الذين صبروا و على ربهم يتوكلون (٥٩)

دراین آیه پروردگار به پیغمبرش میفرماید ایرسول ماجای تعجب است برای مؤمنین اگرازاین مردم منافق وبی‌دین بپرسید این آسمانها و زمین وماه و خورشید را که آفریده بیدرنگ میگویند خدا،چه میدانند معبودانیکه بدست خود درست کرده‌اند قادر بر چنین کاری نیستند بااینوصف بدروغ وافترا منکر خدا ودین حق میشوند.

الله يبسط الرزق لمن يشاء من عباده ويقدر له ان الله بكل شيء عليم

خدایتعالی وسعت رزق میدهد بهر کس که بخواهد ازبندگانش و هر کدرا خواهد در عسرت وفشار میگذارد چه او بحقایق همه چیز دانا است و بحسب مصلحت و حکمت باخلایق رفتارمینماید.

و لئن سئلتهم من نزل من السماء ماء فاحيا به الارض من بعد موتها ليقولن الله

واگرازاین مردم‌مشرك سئوال کنند این‌زمین‌مرده وخشك‌را چه کسی باآب رحمت باران زنده کرد محققاً میگویند خدا بگو ای محمد (ص) خدا را سپاس گذاریم بر کمال قدرت و تمام نعمتش چه ما را توفیق عنایت فرمود تا اقرار و اعتراف نمائیم بر توحید و یکانگی اوو پرستش کنیم ذات بی‌زوالش‌را ازروی خلوص ولی بیشترمردم حقایق توحید را

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

این مردم منافق و مشرك از برای کیفر و عذاب در خواست تعجیل میکنند در حالتی که جهنم مردم کافر را احاطه نموده است (۵۴) روزی میرسد که از بالای سر و زیر پا عذاب آنها را میپوشاند و بایشان گفته میشود ثمرهٔ تلخ آنچه که کرده‌اید اکنون بچشید (۵۵) ای بندگانیکه بوحدانیت من ایمان آورده‌اید بدانید که زمین من بسیار وسیع است در هر کجا باشید به نیایش و پرستش من قیام کنید (۵۶) هر کسی طعم ناگوار مرك را باید بچشد سپس بسوی ما بازگشت میکنند (۵۷) آنهائی که ایمان آورده و نیکو کار باشند در بهشت بآنها غرفه‌هائی میدهیم که زیردرختانش نهرها جاری بوده و در آن منازل که بهترین پاداش نیکوکاران است مخلد و جاویدان خواهند بود (۵۸) آن غرفه‌ها و منازل ویژهٔ کسانی است که در دین خود پایداروشکیبا بوده وبه پروردگار خود توکل داشته‌اند (۵۹)

نمی کنند بااقرار آنها که خداوند پدیدآورندهٔ موجودات است وباران رحمتش را از آسمان فروفرستد زیرا اینگونه مردم فکروراندیشه بکارنبرند و ازراه حق تجاوز کنند گوباایشان بکلی فاقد عقل وخرد میباشند .

و ماهذه الدنیا الا لهو ولعب وان الدارالاخرة لهی الحیوان لوکانوا یعلمون

این زندگانی دنیا بازیچه‌ای بیش نیست چه‌آن دستخوش زوال ونابود شدنی است وچنانچه مردم دانا وعاقل باشند که‌میدانند حقیقت حیوة وزندگانی درنشاهٔ آخرتست زیرا که‌آن ثابت ودائم وبرقرارست وهرگزفانی ونابود نشود .

فاذا رکبوا فی الفلك دعوا‌الله‌مخلصین له الدین

دراین آیه‌پروردگارخبرمیدهدازحال کفارومشرکین که‌آنهاوقتی‌سوارکشتی میشوند ودستخوش طوفان وامواج خروشان میگردند خدا را ازصمیم قلب بیاری طلبند و شرك را ازخاطرخود محو کنند و همینکه خداوند خطررا از آنها دور کرد و بسلامت قدم بخشکی گذاردند بازبخداوند شرك‌میآورندوهر نعمتی که بایشان‌عطاشود کفران وناسپاسی مینمایند بگذارید درهمان حال بوده وازآن مواهبی که بآنها داده شده برخوردارباشند چه بزودی

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و کاین من دابة لا تحمل رزقها الله یرزقها و ایاکم و هو السمیع العلیم (۶۰)
ولئن سئلتهم من خلق السموات و الارض وسخر الشمس والقمر لیقولن الله فانی
یؤفکون (۶۱) الله یبسط الرزق لمن یشاء من عباده ویقدر له ان الله بکل شیء
علیم (۶۲) ولئن سئلتهم من نزل من السماء ماء فاحیا به الارض من بعد
موتها لیقولن الله قل الحمد لله بل اکثرهم لایعقلون (۶۳) وما هذه الحیوة
الدنیا الا لهو و لعب وان الدار الاخرة لهی الحیوان لو کانوا یعلمون (۶۴)

خواهند فهمید که اشتباه بزرگی کرده‌اند.

اولم یروا انا جعلنا حرماً امناً

دراین آیه برسبیل تهدید میفرماید آیا این مردم نمی‌بینند که ما شهر مکه را محل امن وامان ومهد آرامش قرار دادیم باآنکه درحول وحوش آنها مردم را بقتل میرسانند و اموالشان را می‌ربایند با وجود این بازبز نجیرهای بیهوده و باطل پای بند بوده و عقیده داشته‌اند وبنعمت‌های بیکران خدا ناسپاس وکافرمیشوند مقصود ازباطل دراینجا کفراست وآنچه‌را که‌جزخدا می‌پرستندآیا ستمکارتر از کسیکه بخداوند بدروغ نسبت افترا میدهد و تکذیب پیغمبر خدا را میکند کسی یافت میشود آیا جهنم جایگاه همیشگی کافران نباید باشد.

و الذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا وان الله لمع المحسنین

کسانیکه باجان ومال خود دراعتلای نام ما کوشش و فداکاری میکنند محققاً براه مستقیم هدایت ما رهبری میشوند همانا خداوند یاروپاور نیکوکاران است.

طبرسی ذیل آیه فوق از ابن‌عباس روایت کرده که معنای آیه آنست کسانیکه بعلم و دانش خود عمل میکنند ما آنها را هدایت و رهبری مینمائیم بآنچه علم و دانش آن را

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بسا جنبندگانی که قادر به تهیه و حمل قوت وروزی خود نیستند وآن خداست که آنها و شما را رزق میدهد و او خدائی شنوا و دانا است (۶۰) اگر از همین مردم منافق و بی دین به پرسید که این آسمانها و زمین و ماه و خورشید را که آفریده؟ بیدرنگ میگویند خدا با اینوصف بدروغ و افترا منکر خدا و دین حق میشوند (۶۱) خداست که اگر بخواهد بگروهی از بندگان توسعه رزخ میدهد و جمعی را در عسرت و فشار میگذارد زیرا او بحقایق همم چیز دانا است (۶۲) و اگر از آن مردم مشرك سؤال کنند این زمین مرده و خشك را چه کسی با آب رحمت باران زنده کرد محققاً میگویند خدا بگو خدا را شکر که سپاس ویژه اوست اما بیشتر مردم این حقایق را فکر نمیکنند (۶۳) این زندگانی دنیا بازیچه‌ای بیش نیست و همانا مردم دانا و عاقل میفهمند که حقیقت حیوة و زندگی در نشاة آخرتست (۶۴)

ندارند وموفق گردانیم ایشان را برای ازدیاد طاعات و عبادات تا ثواب و پاداش آنها افزون گردد .

محمد بن عباس ذیل آیه (و ان الله لمع المحسنین) از امیرالمؤمنین علیه السلام روایت کرده فرمود محسنین ماائمه هستیم که خداوند میفرماید (وان الله لمع المحسنین) واگر آن بزرگواران محسن نباشند چه اشخاصی هستند وآیا محسنی بغیر ازائمه وجود دارد ؟

ابن بابویه ذیل آیه فوق از حضرت باقر علیه السلام روایت کرده فرمود وقتی که امیرالمؤمنین علیه السلام ازجنك نهروان بکوفه بر گشت بحضرتش خبردادند که معاویه ملعون آنحضرت راسب مینماید و گروهی از اصحاب و شیعیان آن بزرگوار را بقتل میرساند خطبه‌ای برای مردم خوانده ودرضمن آن خطبه بمردم فرمود: خداوند درقرآن اسامی متعددی بمن اختصاص داده است از خدا بترسید مغلوب و گمراه نشوید یکی از آن اسامی که در قرآنست خداوند میفرماید (ان الله مع الصادقین) من آن صادقی هستم که خدا فرموده یکی دیگراز اسماء (فاذن مؤذن بینهم ان لعنة الله علی الظالمین) من آن مؤذن هستم که خداوند میفرماید ودرجای دیگرمیفرماید . واذان من الله ورسوله من آن اذان خدا ورسول میباشم و باز میفرماید (ان الله لمع المحسنین) من آن محسن میباشم که خداوند فرموده

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

فاذا ركبوا في الفلك دعوا الله مخلصين له الدين فلما نجيهم الى البر اذا هم يشركون (۶۵) ليكفروا بما اتيناهم و ليتمتعوا فسوف يعلمون (۶۶) اولم يروا انا جعلنا حرماً امناً و يتخطف الناس من حولهم افبالباطل يؤمنون و بنعمت الله يكفرون (۶۷) و من اظلم ممن افترى على الله كذباً او كذب بالحق لما جاءه اليس في جهنم مثوى للكافرين (۶۸) و الذين جاهدوا فينا لنهدينهم سبلنا و ان الله لمع المحسنين (۶۹)

در آیه دیگر فرمود (ان فی ذلك لذكری لمن كان له قلب) من آن صاحب قلبم و نیز فرموده (الذین یذكرون الله قیاماً وقعوداً و علی جنوبهم) من آن ذكر خدا هستم و منم صاحب اعراف که برادرم پیغمبر اکرم (ص) و عمویم حمزه سیدالشهداء است بخدائی که آفرینندهٔ مخلوقات وشکافندهٔ دانه‌ها اززمین است قسم که دوستان من آتش جهنم را نمی‌بینند ودشمنانم هرگز داخل بهشت نشوند و مصداق این آیه هستم که میفرماید (و علی الاعراف رجال یعرفون كلابسیماهم) و من آن صهرم که فرموده (و هوالذی خلق من الماء بشراً فجعله نسباً وصهراً ومنم آن (اذن واعیه) که میفرماید (وتعیها اذن واعیه) ومن آن سلم میباشم از برای رسول خدا چنانچه خداوند فرمود (ورجلا سلماً لرجل) و مهدی این امت از فرزندان من است.

بالجمله فرمایشات آن حضرت در آن خطبه مفصل و ما در مقدمات مشروحا بیان کرده‌ایم که درقرآن‌موارد بسیاری درشأن‌ومنزلت امیرالمؤمنین علیه السلام واولادآن بزرگوار میباشد واسامی بسیاری درقرآن برای‌آنحضرت بیان شده است.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

همین مردم مشرك اگر سوار کشتی شوند و دستخوش طوفان و امواج خروشان گردند خدارا از صمیم قلب بیاری می‌طلبند وهمینکه خداوند خطررا ازآنها دور کردوبسلامت قدم بخشکی گذاردندباز نسبت بخداوند شرك میآورند (۶۵) همینطور هر نعمتی که بایشان عطا کنیم ناسپاسی نموده و کفر ورزند بگذاریددرهمان حال باشند بزودی خواهندفهمید که اشتباه بزرگی کرده اند (۶۶) آیااین مردم مکه ندیدند باآنکه درحول وحوش آنها مردم و اموالشان رامی‌ربودند شهر مکه‌را محل امن وامان ومهدآرامش قراردادیم باوجود این بازبچیزهای بیهوده وباطل پای‌بند و عقیده داشته وبنعمت‌های بی کران خدا ناسپاس وکافر میشوند (۶۷) آیاستمگرتراز کسی که بخداوند بدروغ نسبت افترا میدهد وتکذیب بپیغمبر خدارا میکند کسی یافت میشودآیاجهنم جایگاه همیشگی کافران نباید باشد (۶۷) کسانیکه باجان و مال خود در اعتلای نام ما کوشش و فداکاری میکنندهماناآنهارا براه مستقیم هدایت و رهبری نموده وخداوند یار و یاور نیکوکارانست (۶۹) .

شیخ مفید در کتاب اختصاص از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود این آیه (والذین جاهدوا فینا) درحق ما اهلبیت نازل شده

واین حدیث را بیشتر اصحاب نقل نموده‌اند .

پایان تفسیر

سورهٔ عنکبوت

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بسم الله الرحمن الرحيم

الم (۱) غلبت الروم (۲) في ادنى الارض و هم من بعد غلبهم سيغلبون (۳)
في بضع سنين لله الامر من قبل و من بعد و يومئذ يفرح المؤمنون (٤)
بنصر الله ينصر من يشاء و هو العزيز الرحيم (٥) وعد الله لا يخلف الله وعده
ولكن اكثر الناس لا يعلمون (٦) يعلمون ظاهراً من الحيوة الدنيا و هم
عن الاخرة هم غافلون (۷)

سورة الروم

سورهٔ روم درمکه نازلشده دارای شصت آیه وهشتصد ونوزده کلمه وسه هزاروپانصد و سی و چهارحرف است .

ثواب تلاوت وخواص آن را قبلا در سورهٔ عنکبوت بیان کردیم و در خواص قرآن ازپیغمبراکرم (ص) روایت کرده فرمود هر کس این سورمرا تلاوت نماید بعدد فرشتگانی که تسبیح مینمایند خداوند بخواننده اجرعطا کند وقرائت این سوره جبران میکند آنچه را که ازاعمال شب وروزخواننده ضایع شده باشد .

خلاصه مطالب سوره روم عبارت است ازخبردادن بهپیروزی رومیان پس از مغلوب شدن آنها ومسرور شدن مسلمین از این پیروزی و تحریض و ترغیب مردم بتدبر و تفکر و اندیشه کردن درآیات ودلایل توحید وخدا شناسی وقدرت وعظمت پروردگار وبیان حال مؤمنین ومشرکین وضرروزیان کفاردرترك توحید و خداشناسی و توبیخ و عذاب کسانیکه ناسپاسی نموده و کفران ورزند وخبردادن ازدانشمندان مؤمنین درروزقیامت .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بنام خداوند بخشنده مهربان

رومیان شکست خوردند (۲) در نزدیکترین محل بدیار عرب و آنها پس از شکست خوردن بزودی پیروز خواهند شد (۳) در مدت کمتر از ده سال این پیروزی حاصل میشود ولی باید دانست شکست گذشته و پیروزی آینده تماماً بدست خدا است و موقع پیروزی مؤمنین مسرور و خوشحال خواهند گشت (٤) یاری خدا است که هر که را بخواهد پیروز کند و او قادر حکیم و مهربانست (٥) این وعدهٔ خداست و هیچوقت وعدهٔ خدا خلاف نمیشود ولیکن بیشتر مردم نمیدانند (٦) اکثر مردم بظاهر امور زندگانی دنیا مختصر اطلاعی داشته و بکلی از عالم آخرت غافل و بی خبرند (۷)

قوله تعالی . **الم غلبت الروم فی ادنی الارض و هم من بعد غلبهم سیغلبون**

یعنی رومیان در نزدیکترین محل بدیارعرب از ایرانیان شکست خوردند و پس از شکست خوردن بزودی ایشان پیروزخواهند شد وتفسیر الم را در سوره بقره بیان نمودیم.

طبرسی از زهری روایت کرده سبب نزول آیه آن بود که مشرکین با مسلمانان بحث و جدال مینمودند و میگفتند ایرانیان که کتابی ندارند بر رومیان اهل کتاب ظفر یافتند ما نیز که اهل کتاب نیستیم بر شما مسلمانان پیروز میشویم رسول اکرم (ص) و مسلمین ازاین بیانات مشرکین محزون ودلتنگ شدند خداوند آیه فوق را فرو فرستاد . ابوبکربمشرکین گفت از پیروزی ایرانیان مسرور و شادمان نباشید بهمین زودیها این فتح وپیروزی مبدل بشکست آنان خواهد شد ورومیان برایشان چیره میشوند.ابی بن خلف باو گفت دروغ میگوئی،ابوبکر جوابداد ایدشمن خدا دروغگو تو هستی رسول خدا این خبررا بمن فرموده ابی گفت بیاباهم شرط بهبندیم اگرچنان شد که تومیگوئی من ده شتر بتومیدهم و گرنه تو ده شتر بمن بدهی .

ابوبکر با ابی تا سه سال شرط بست آنگاه حضورش عرضه داشت پیغمبر بابوبکر فرمود دراین شرط بندی خطا کرده‌ای چه بضع سنین ازسه تا ده سال میباشد برو درشرط

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

اولم يتفكروا في انفسهم ما خلق الله السموات و الارض و ما بينهما
الا بالحق و اجل مسمى و ان كثيراً من الناس بلقاء ربهم
لكافرون (۸) اولم يسيروا في الارض فينظروا كيف كان عاقبة
الذين من قبلهم كانوا اشد منهم قوة و اثاروا الارض و عمروها
اكثر مما عمروها و جائتهم رسلهم بالبينات فما كان الله ليظلمهم و لكن
كانوا انفسهم يظلمون (۹)

و مدت آن بیفزای و این عمل پیش از حرمت شرط بندی بود ابوبکر به نزد ابی رفت در مدت و شرط آن افزود مدت رانه سال ومال مشروط راصد شتر قراردادند وقتی ابوبکر خواست از مکه خارج بشود ابی بکر از خروج او ممانعت کرد و گفت نمیگذارم بیرون بروی تا کفیل و ضامن بدهی عبدالله پسرش را بکفالت داد وازمکه خارج شد جنگ احد پیش آمد ابی خواست با مشرکین بجنك مسلمانان برود عبدالله از رفتن او جلوگیری کرد و گفت نمیگذارم بیرون بروی تا ضامن بدهی چنانچه مرا از پدرم بضمانت گرفتی ابی ضامن داد و با حد رفت در آن جنك آسیبی دید باز گشت و در اثر جراحت هلاك شد هنوزمدت شرط بپایان نرسیده بود وقتی رومیان برایرانیان ظفر یافتند وپیروز شدند ابوبکر از ورثه ابی صد شتر را گرفت و آنها را بفقراء صدقه داد اما داستان پیروزی ایرانیان بر روم و شکست ایشان پس از پیروزی بدینقرار است :

در سلطنت مریس روابط دو دربار کاملا صمیمانه بود ولی در ۶۰۳ میلادی مریس را کشتند و پسر او بایران آمده بخسرو پرویز پناهنده گردید و او بپاس حقوق امپراطور مقتول فکاس را بامپراطوری بشناخت و بر اثر آن جنك بین دولتین شروع شد خسرو با لشکری جرار وارد بین النهرین گردید بابهره بندی پیشرفت وشهر دارا را محاصره کرده

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

آیا درپیش خود اندیشه و فکر نمیکنند که خداوند این آسمانها وزمین و آنچه را که در بین آنها است تمام رابحق ونظام‌کامل آفریده و برای هر کدام سررسید معینی مقررداشته است باوجود این بیشتر مردم بقیامت و شهود و بقای پروردگارکافر بوده و عقیده ندارند (۸) آیا این مردم غافل بسیر وسیاحت اقطارعالم نمی‌پردازند تا بامشاهده‌آثار گذشتگان به بینند پایان‌کار مردمان پیشین که نیرومندتر و قوی تراز آنها بوده و منشأ آثار بزرگ و شگرف شده بیشتر از ایشان عمران و آبادی نموده و انبیائی بامعجزات و آیات برای‌رهبری وهدایت آنها آمده‌اند چگونه‌است که اکنون اثری از آنها باقی نمانده !البته خداوند بامم گذشته ستم روا نداشته وآن‌خود مردم‌بودند که‌بخویشتن‌ستم مینمودند(۹)

بعد از سه ماه گرفت (۶۰۵ میلادی) بعد آمد (دیار بکر) و ادس و حران وسایر استحکامات رومی را تسخیر کرد پس‌ازآن قشون‌ایران از فرات گذشته بنزدیکی بیروت امروزی تاخت و از طرف دیگر اردوی دیگر ایران ازطرف ارمنستان حمله به‌کابادوکیه برده فریکیه و دو ولایت دیگر آسیای صغیر را غارت کرد و درآسیای صغیر بقدری پیشرفت کرد که اهالی قسطنطنیه مضطرب شدند اوضاع دولت بیزانس در این زمان قرین هرج و هرج بود فکاس‌نتوانست در مقابل فتوحات خسرو کاری کند وفشار ایرانیان باعث وحشت و اضطراب در ممالك روم شرقی شده بحرانی تولید کرد بر اثر این وقایع هراکلیوس که در تاریخ ایران معروف به‌هرقل است ازافریقا با کشتی‌هائی به‌قسطنطنیه آمد و زمام امور را بدست گرفت (۶۱۰) خسرو بجهانگیری خودادامه داد(۶۱۱)بشامات تاخته انطاکیه ودمشق را گرفت‌پس ازآن‌بکمك ۲۶ هزار یهودی بیت المقدس راتسخیر نموده صلیب حضرت عیسی علیه‌السلام را بایران فرستاد این فتوحات پی درپی خسرو اثرغریبی در عالم‌آن روزی کرد بخصوص‌تصرف‌بیت المقدس وآوردن صلیب که درانظار عالم‌مسیحی چیزی مقدس تر ازآن نبود خسرو باین فتوحات اکتفا نکرده‌شهر بزاد یکی ازسرداران نامی ایران‌رابا قشونی بطرف مصر فرستاد و از کویری که بین شامات و مصر حائل‌است

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةَ الَّذِينَ أَسَاءُوا السُّوأَىٰ أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا
يَسْتَهْزِئُونَ (١٠) اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (١١) وَيَوْمَ
تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ (١٢) وَلَمْ يَكُن لَّهُم مِّن شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ وَكَانُوا
بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ (١٣) وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَتَفَرَّقُونَ (١٤) فَأَمَّا الَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ (١٥) وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا
وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ (١٦)

گذشته باسکندریه که شهر نامی تجارتی آن زمان بود درآمد (٦١٦ میلادی) این فتح سردار ایران اثر عجیبی در عالم آن روزی کرد زیرا قرنها بود که مصر ازتصرف ایران خارج شده بود شاهان ساسانی همواره می خواستندحدود ایران رابحدود زمان هخامنشی‌ها برسانند از طرف دیگر در (٦١٧) میلادی شاهین سردار نامی دیگر ایران ازکابادوکیه گذشته ولایات آسیای صغیر را یك بیك گرفت و به‌کانشدن درنزدیکی قسطنطنیه رسید در اینجا هرقل با سردار ایرانی ملاقاتی کرد بصلاح دیداوسفیری نزد خسرو پرویز برای مذاکرات صلح فرستاد ولی مذاکرات بجائی نرسید زیرا فتوحات خسرو اورا مغرور و متکبر کرده بود خسرو نه فقط برای مذاکره صلح حاضر نشد بلکه سفیر را در محبس انداخته بقتل‌تهدیدش‌نمود که چرا هرقل‌را در غل و زنجیر در پیش تخت او حاضر نکرده پس از آن‌کالسدن بزودی تسخیر شد و ایران تقریباً بحدود زمان هخامنشی‌ها رسید (٦١٧ میلادی).

اوضاع بیزانس در اینوقت بسیار بد بود چه ارمنستان روم و شهرها و قلاع رومی در بین‌النهرین و تمام ممالك آسیای صغیر و سوریه و فلسطین و مصر مسخر گردیده بود خود قسطنطنیه نیز از طرف ایران و (آوارها) تهدیدمیشد اینها مردمی بودند که ازطرف شمال بروم شرقی فشارداده میخواستند از راه خشکی این پایتخت معظم را تصرف کنند

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

پایان بد بدکاران بعلت آن بود که آیات ومعجزات را تکذیب نمودند و پیوسته بآن آیات خداوندی نیشخند زده و تمسخر مینمودند (۱۰) خداوند است که هستی رااز نیستی آفریده آنگاه می‌میراند سپس در روز قیامت بسوی اوباز گشت مینمایند (۱۱) روزی که رستاخیز برپا شود تبه‌کاران شرمنده شده و محزون میگردند (۱۲) آن بت هائی که شریك خدا ساخته بودند شفیع ویاورآنها نبوده وخود ایشان نسبت بآن معبود های باطله‌کافر خواهند شد (۱۳) و چون روز رستاخیز و قیامت برسد نیکوکاران از منافقین و تبهکاران جدا شوند (۱٤) و کسانیکه بخدای یگانه ایمان‌آورده وکارهای شایسته کردند در باغهای بهشت با کمال سرور منزل بگیرند (۱۵) و کسانیکه آیات ما را تکذیب نموده و کافر شده وبرخورد روز جزا را قائل نبودند برای کیفر وعذاب دوزخ‌خودرا حاضر نمایند (۱٦)

اوضاع بیزانس در این زمان بقدری بد بود که هرقل در ابتدا میخواست از پایتخت فرار کرده بقرطاجنه برود و با این مقصود خزانه روم را از قسطنطنیه حمل کرد (این خزانه بدست سردار خسرو پرویز افتاد و موسوم بگنج بادآور شد) ولی روحانیون و مردم روم مانع عزیمت هرقل شدند وبالاخره اوراضی‌شد بماند و خزائن ونفایس کلیساها بمصرف تهیه اردوهای نظامی‌برسد .

جنگهای هرقل :

هرقل با قشون خود در ٦۲۲ میلادی ازبوغاز داردانل گذشت ودرایسوس بخشکی درآمد در ارمنستان جنگی بین او و شهر بزاد روی داد که بفتح رومیها خاتمه یافت وپس ازآن هرقل بقسطنطنیه مراجعت کرد در سال بعد با مردمان شمالی مانند خزرها و غیره همدست شده از طرف لازیکا بطرف ایران قشون کشی نمود و خسرو بالشکری مرکب از چهل هزار سپاهی به شین واقع درآذربایجان شتافته باردوهای خود امر کرد که نیز بطرف دشمن بشتابند و لیکن قبل از اجتماع‌اردوهای ایران‌هرقل جنگ کرده فاتح شد و پس ازآن بغارت شهرهای ایران پرداخته آتشکده هارا خراب نمود از آنجمله آتشکده آذر گشتاسب‌بود درسال‌بعد خسروخواست بارمنستان حمله برده قوای‌هرقل‌را معدوم کند و به سه اردوی خود امر کردبدانطرف‌بشتابند ولی هرقل پیشدستی کرده بارمنستان وارد

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

فسبحان الله حين تمسون و حين تصبحون (١٧) و له الحمد في السموات
والارض وعشيا وحين تظهرون (١٨) يخرج الحي من الميت ويخرج الميت من
الحي ويحيي الارض بعد موتها و كذلك تخرجون (١٩) و من اياته ان خلقكم
من تراب ثم اذا انتم بشر تنتشرون (٢٠) و من اياته ان خلق لكم من انفسكم
ازواجا لتسكنوا اليها و جعل بينكم مودة و رحمة ان في ذلك
لايات لقوم يتفكرون (٢١)

وارد شده و قبل از اینکه اردوهای ایران بهم ملحق شوند با هریك جداگانه جنگ کرده فاتح گردید.

محاصره قسطنطنیه

خسرو پرویز که از فتوحات قیصر روم مضطرب شده بود خواست یك ضربت قطعی برومیها وارد نماید وبااین مقصود آخرین کوشش خودرا بکار برده دو اردوی بزرك تشکیل داد یك اردو در تحت سرداری شاهین مامور شد قسطنطنیه را محاصره کرده با آوارها متحد شده آنرا تسخیر نماید و اردوی دیگر برضد هرقل عملیات کند (٦٢٦م) هرقل قوائی برای محافظت قسطنطنیه گذاشته خود بطرف لازیکا روانه شد و از آنجا به تفلیس حمله برد ولی موفق نشد ساخلو قسطنطنیه باشاهین جنك کرد واز جهت تند بادی که مخالف قشون ایران وزیده و خاك را بروی سپاه ایران میزد موفق شد اورا عقب نشانده شهر کالسدن را پس بگیرد شاهین بعد از این جنك از این جهت که مورد غضب خسرو واقع شده بود ازغصه بمرد آوارها هم حمله بقسطنطنیه نمودند ولی موفق بتسخیر آن نشدند زیرا ایرانیها نتوانستند بآنها کمك کنند جهت موفق نشدن ایران در این جنگها فقدان تجربه بود و بعکس هرقل در تمام جنگهای مذکور از تسلط بیزانس بدریاها استفاده نمود.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

پس خدا را در شام و صبح تنزیه و تسبیح بگوئید(۱۷) در آسمانها و زمین حمد و سپاس شایسته خداوند است پس موقع خفتن و همچنین برآمدن روز بشکر گذاری پرورد گار بشتابید (۱۸) آن خدائی که زنده را از مرده و مرده را اززنده بیرون‌آورد و زمین را پس از مرگ و خشکی دوباره سرسبز و زنده نماید آن چنان شما را هم پس از مرگ دوباره از قبر ها بیرون میآورد (۱۹) یکی از آیات خداوندی آنست که شما را از خاك بیافرید و شما انسانی شدید وباتوالد و تناسل در روی زمین منتشر وپراکنده شدید (۲۰) وازشگفتی های خدا این است که از جنس خودتان برای شما جفتی آفرید که کنارش آرمیده و لطف و دوستی بین شما برقرار کرد که برای‌مردم متفکر خود ازآیات بزرگ محسوب میشود (۲۱)

جنگ دستگرد

در سال ۶۲۷ میلادی هرقل قصد دستگرد رانمود این‌محل تقریباً در بیست‌فرسخی تیسفون واقع و اقامتگاه خسرو بود در نزدیکی نینوای قدیم جنگی‌بین فریقین روی داد و در این جنگ اگر چه سردار ایرانی کشته شد ولی‌لشکر ایران پافشاری کرد تاآنکه بالاخره بطرف سنگرهای خودقرار داده برای‌جنك حاضر شد ولیکن دراین احوال ترسی بر خسرو مستولی شد که بر اثرآن قشون ایران‌را رها نموده فرار کرد باوجوداین لشکر ایران مقاومت نمود تا قواءِ ایران بهم ملحق و دویست فیل جنگی بقشون ایران ضمیمه شدند پس ازآن هرقل چون پافشاری قشون ایران را دید نقشه اولیه خودرا که تعقیب خسرو و محاصره تیسفون بود تغییرداده به کرکوک رفت (۶۲۷ میلادی) .

خلع و قتل خسرو پرویز

شکست خسرو در دستگرد ومخصوصافرار او باعث هیجان نجباءِ ومردم در تیسفون گردید رفتار بد خسرو با شهر بزاد و توهینی که به نقش شاهین کرده بود بر تنفر مردم افزود نوشته اند که خسرو تمام سرداران‌خودرا از این جهت که فاتح نشده بودند بکشت و میخواست‌شهررابزاد هم بقتل برساند و حال‌آنکه شهر بزاد وشاهین ازجهت فتوحات سابقشان خیلی محبوب القلوب بودند بر اثر این تنفر خسرو را از سلطنت خلع نموده و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

در محبس تاریك انداخته بعد از چندی کشتند .

بشرح فوق قشون ایران پس‌از غلبه بر رومیان و تصرف مصر ومحاصره قسطنطنیه بالاخره‌در مدت کمتر ازنه‌سال‌مغلوب رومیان گردیده و همینکه خبراین پیروزی بمسلمین رسید و مسلمانان از دو جهت یکی وقوع پیش بینی قرآن و فرموده رسول اکرم صلی الله علیه و آله و دیگر مغلوب شدن مشرکین بر ملت صاحب کتاب خوشحال و مسرور شدند .

آنگاه پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود ایرانیان وفارس بیش‌ازدو مرتبه‌کارزار وجولان نکند و بر اثر شکست دولت ایشان‌ازبین‌برود ولی رومیان دولتشان ثابت و برقراربماند .

درکافی ذیل آیه مزبور از ابی عبیده روایت کرده گفت از حضرت‌باقر علیه السلام معنای جمله لله‌الامر من قبل و من بعد را سئوال‌نمودم فرمود ای‌اباعبیده این‌آیه تاویلی دارد که جزخداوند وراسخون درعلم کهماائمه هستیم‌آنرا نمیداند بدان‌زمانی که پیغمبراکرم(ص) ازمکه بمدینه هجرت فرمود واسلام‌قوت گرفت نامه‌ای بعنوان امپراطورروم بوسیله یکی ازاصحاب ارسال واورا بآئین اسلام دعوت فرمود .

فرستادهٔ آنحضرت مورد اکرام پادشاه‌روم واقع و نامه را بـا کمال ادب و احترام در یافت نمود همان موقع نـامهٔ دیگری بشاهنشاه ایران مرقوم و بوسیله شخص دیگری بجانب کشورایران گسیل فرمود .

خسروپرویزنامهٔ پیغمبراکرم را پاره نموده و اهانت بفرستاده آنحضرت روا داشت مسلمین ازاهانتی که شاهنشاه ایران بنامه وسفیرپیغمبرشده بود محزون گردیده وچون در آن ایام بین‌ایران وروم حالت جنگ وجود داشت‌مسلمانان آرزوی‌آن کردند که رومیان برایرانیان غالب شوند اتفاقاً سپاه ایران لشکریان روم را شکست سخت داده وبیشتر مایهٔ تاسف وتأثر مسلمین گردید لذا خداوند این‌آیه‌را برای سروروشادی خاطربنی‌اکرم صلی الله علیه و آله وسایرمؤمنین نازل فرمود که بعد ازآنکه پیروز شده و برومیان غالب آمدند البته دوباره مغلوب گشته وشکست‌خواهند خورد وسپس مسلمین نیزبر کشورایران تسلط یافته وغلبه مینمایند و این پیشگوئی در چند سال بعد واقع و صورت پذیر گردید ابا عبیده میگوید حضورحضرت عرض کردم درآیه بیان شده « فـی بضع سنین » وبضع ازسه سال تا هفت و یانه سال است وغلبه مسلمین بر کشورایران بعدازسالهای بیشتری صورت گرفت فرمودند

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

همانطور که گفتم این آیه دارای تأویل و تفسیری است و در قرآن آیات ناسخ و منسوخی میباشد مگر نمیدانی خداوند میفرماید «لله الامر من قبل ومن بعد» یعنی مشیت گفتاردر نزد خداست اگر بخواهد آنچه مؤخر است مقدم میدارد و یا چیزی که باید مقدم واقع شود بتأخیر بیاندازد تا روزی که حتمی باشد نصرت مؤمنین در آن روز که خداوند با یاری کردن خود موجبات فرح وخوشحالی مؤمنین را فراهم سازد.

محمد بن عباس از ابی بصیر روایت کرده گفت از حضرت صادق علیه السلام تفسیر آیه «الم غلبت الروم» را سئوال نمودم فرمود روم بنی امیه است وباطن آیه چنین است:

الم غلبت الروم بنی امیه فی ادنی الارض وهم من بعد غلبهم سیغلبون فی بضع سنین لله الامر من قبل و من بعد ویومئذ یفرح المؤمنون بنصر الله عندقیام القائم (ع)

وبسند دیگر از امیر المؤمنین علیه السلام روایت کرده فرمود این آیه در حق ما و بنی امیه نازل شده.

یعلمون ظاهرا من الحیوة الدنیا وهم عن الاخرة هم غافلون

بسیاری از مردم بظاهر امور زندگانی دنیا مانند تجارت و صناعت وزراعت و انواع حرفه‌ها اطلاع داشته وازعالم آخرت وامور دین بکلی غافل وبی خبرند یعنی ازمنافع و مضار دنیا آگاه وباخبرند وبامور دین و آخرت جاهل و نادانند تعمیر میکنند دنیای فانی خود را وخراب و ویران مینمایند آخرت بی زوال را. طبرسی از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود این مردم اززجروتنجوم که علوم مربوطه بدنیا است اطلاع دارند ولی ازامور اخروی ومسائل دین جاهل وبی اطلاع هستند.

اولم یتفکروا فی انفسهم ما خلق الله السموات والارض وما بینهما الا بالحق

پروردگاردراین آیه تحریص وترغیب میکند بندگان را بتدبر وتفکر در مخلوقات آسمان وزمین ومیفرماید آیا این مردم هنگام خلوت پیش نفس خود اندیشه وتعقل نمی نمایند تا بدانند چگونه خداوند آسمانها وزمین وآنچرا که دربین آنها است تمامرا بحق وحقیقت وبانظام کامل آفریده وبرای هر آفریده‌ای مدت وسررسید معینی مقرر داشته باوجود این همه آثاروعلامات بازبیشترمردم بقیامت وشهود ولقای حق کافربوده بحقائق اعتراف نمی کنند و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وَ مِنْ اٰیٰتِهٖ خَلْقُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَ اخْتِلَافُ اَلْسِنَتِكُمْ وَ اَلْوَانِكُمْ اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰیٰتٍ لِّلْعٰلِمِیْنَ (۲۲) وَ مِنْ اٰیٰتِهٖ مَنَامُكُمْ بِالَّیْلِ وَالنَّهَارِ وَ ابْتِغَآؤُكُمْ مِّنْ فَضْلِهٖ اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰیٰتٍ لِّقَوْمٍ یَّسْمَعُوْنَ (۲۳) وَ مِنْ اٰیٰتِهٖ یُرِیْكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَّ طَمَعًا وَّ یُنَزِّلُ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَیُحْیِیْ بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰیٰتٍ لِّقَوْمٍ یَّعْقِلُوْنَ (۲۴) وَ مِنْ اٰیٰتِهٖ اَنْ تَقُوْمَ السَّمَآءُ وَ الْاَرْضُ بِاَمْرِهٖ ثُمَّ اِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْاَرْضِ اِذَآ اَنْتُمْ تَخْرُجُوْنَ (۲۵)

ویقین ندارند چرا این مردم غافل بسیر وسیاحت دراقطارجهان نمی‌پردازند تابامشاهده آثار گذشتگان به‌بینند عاقبت وپایان کارپیشینیان چیست در صورتیکه آنان نیرومندتروقوی‌تر ازایشان بودند ومنشأ آثاربزرك وشگرف بوده وبیشترازاینان عمران وآبادی نموده‌اند برای رهبری وهدایت آنها پیغمبرانی باآیات ومعجزات آمده‌اند چگونه اکنون اثری از آنان باقی نمانده محققاً پرورد گاربامم گذشته ستم‌روا نداشته خودشان مردمی بودند که بخویشتن ستم نمودند چه عذاب دراثر اصرار بر کفروترك مبادی دین ونظر باستحقاق واقع شده است.

ثم کان عاقبة الذین اساؤالسوئی ان کذبوا بآیات الله وکانوا بهایستهزؤن

عاقبت وپایان به‌بدکاران برای آن بود که آیات الهی ومعجزات پیغمبران راتکذیب نموده وپیوسته آنها را تمسخرواستهزاء مینمودند.

الله یبدؤ الخلق ثم یعیده ثم الیه ترجعون

این آیه قدرت پرورد گار را براعاده و باز گشت دادن خلایق بیان میفرماید چه او خداوندیست که هستی ازنیستی پدیدآورده آنگاه میمیراند سپس زنده میگرداند و تمام خلایق بسوی اوباز گشت مینمایند برای پاداش وجزا.

ویوم تقوم الساعة یبلس المجرمون

روز قیامت که بر پا شود تبه کاران رسوا و شرمنده شده و محزون میگردند و آن

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و باز از آیات خداوند این آفرینش آسمانها و زمین و گوناگون بودن زبانها و رنك پوست بدن شما است که برای جهانیان خود مایهٔ عبرت و قابل دقت و تأمل است (۲۲) و همین خواب شما در شب و روز و کوشش وتلاش روزی از فضل پروردگار برای مردمی که گوش شنوا داشته باشند باز از آیات واضحات عظمت پروردگار است (۲۳) دیگر از آیات خداوندی همین رؤیت رعد و برق است که گاه شما را می ترساند و زمانی امیدوار میسازد و از آسمان رحمت خود بارانی میفرستد که بوسیلهٔ آن آب زمین پس ازخشکیدن و مردن دوباره سبز و زنده میشود و این امور در نظر مردمی که تعقل و اندیشه کنند از آیات بزرك الهی میباشد(۲٤) ویکی دیگراز آیات عظمت خداوندی این است که آسمان وزمین بفرمانش برپا شدوچون شما را پس از مرك و فنا به پیشگاه حضرتش احضار و دعوت کنند یکمرتبه از دل زمین واعماق قبرها خارج میشوید(۲۵)

بت‌هائیکه شریك خدا می‌پنداشتند شفیع وباورآنها نبوده وایشان نسبت بمعبودهای باطله خودکافرخواهند بود درآن روزنیکوکاران ازمنافقین وتبهکاران جدا شوندآنها بسوی بهشت واینان بسمت جهنم رهسپارشوند پس ازآنکه دردنیا باهم مجتمع بودند .

کسانیکه ایمان آورده وکارهای نیکو و شایسته بجا آورده‌اند در باغهای بهشتی با کمال سروروشادی منزل بگیرند وآنهائیکه کافربوده وآیات حق را تکذیب و بباز گشت روزجزا اعتقاد نداشته برای اعمال خود بکیفروعذاب قائل نبوده‌اند بدوزخ حاضر نمایند .

فسبحان الله حسین تمسون وحسین تصبحون

پس خدا را هرشام وصبح تنزیه وتقدیس کنید وتسبیح بگوئید .

ابن بابویه ذیل آیه فوق از حضرت امام مجتبی علیه السلام روایت کرده فرمود جماعتی از یهود با دانشمندان خود حضور پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم شرفیاب شدند یکی از دانشمندان سئوال نمود ای محمد صلی الله علیه و آله و سلم بچه علت برامتت پنج نماز در پنج وقت از شبانه روز واجب و مقرر گردید فرمود ظهر وقتی است که آفتاب بمدار وسط السماء (نصف النهار) میرسد تمام موجودات مادون عرش پروردگاردراین وقت تسبیح میگویند وآن ساعت رحمت پروردگار است و در این ساعت گناهکاران و مجرمین را بسوی جهنم سوق میدهند هر گاه مؤمنین در چنین ساعتی موفق باداء نمازشوند ودرحالت قیام و یا رکوع و سجود باشند خداوند آتش

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وَ لَهُ مَنْ فِي السَّمٰوٰاتِ وَ الْاَرْضِ كُلٌّ لَهُ قَانِتُونَ (۲۶) وَ هُوَالَّذِي يَبْدَؤُا الْخَلْقَ
ثُمَّ يُعِيدُهُ وَ هُوَ اَهْوَنُ عَلَيْهِ وَ لَهُ الْمَثَلُ الْاَعْلٰى فِي السَّمٰوٰاتِ وَ الْاَرْضِ
وَ هُوَالْعَزِيزُالْحَكِيمُ (۲۷) ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلاً مِنْ اَنْفُسِكُمْ هَلْ لَكُمْ مِمَّا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ
مِنْ شُرَكَاءَ فِي مَا رَزَقْنَاكُمْ فَاَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ اَنْفُسَكُمْ كَذٰلِكَ
نُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (۲۸) بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا اَهْوَائَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ
فَمَنْ يَهْدِي مَنْ اَضَلَّ اللّٰهُ وَ مَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ (۲۹)

جهنم را بر آنها حرام میفرماید لذا درموقع ظهر وزوال آفتاب نماز برامتم واجب گردیده .

اما عصر ساعتی است که آدم از آن درخت ممنوعه تناول نمود و بفرمان پروردگار از بهشت رانده شد .

لذا برندبه آدم نمازعصر را که محبوب‌ترین نمازها نزد خداوند است واجب فرموده وبمن شفارش بلیغ شده که آنرا رعایت وحفظ کنم .

نمازمغرب نیز از آن جهت واجب شد که خداوند در آن ساعت توبهٔ آدم را قبول فرمود و آدم درآن ساعت سه رکعت نماز بجاآورد یکرکعت کفاره معصیت و ترك اولای خود ویکرکعت بنیابت ازطرف حوا ویکرکعت به‌نیت قبولی توبهٔ خود لذا خداوند همان سه رکعت نماز را موقع مغرب بر امت من واجب کرده که در آن ساعت خداوند بمن وعده فرموده دعای هر کس را که بنمازقیام کند وازخدا درخواستی بنماید اجابت فرماید و این همان نمازی است که‌میفرماید (فسبحان‌الله‌حین تمسون) .

اما نمازعشاء بدانکه برای قبر و روز قیامت ظلمتی است خداوند این نماز عشاء را واجب ومقررفرموده که بدان روشنائی‌قبر نماز گذارتامین و نوری‌برای‌عبورازصراط درخشان گردد وهرقدمی که برای نمازعشا بایستد خداوندآنرا برآتش جهنم حرام گرداند و این

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

آنچه در آسمانها و زمین است همه در دست قدرت او است و تمام موجودات درتحت امر و فرمان و مطیع اومیباشند(۲۶) و او آن خدائی است که اول خلایق را از کتم عدم بعرصه وجود آورده و آنگاه بعالم معاد بر میگرداند واین امر در پیشگاه حضرتش بسی سهل و آسانست وبرای وجود مقدس خداوندی درآسمان و زمین مثال عالی وبرتر ازحد توصیف است و او خدای مقتدر وحکیم وواقف بحقایق امور میباشد (۲۷) خداوند عالم از برای بصیرت و هدایت شما مثلی میزند که آیا غلام و کنیزی که درتحت اختیار شما هستند درآنچه که بشما روزی نموده‌ایم با شما شریك و برابر میباشند و شمابرآنها مزیتی ندارید و همانقدر که برخود نسبت و نگران میباشید درمورد آنها هم نگرانی دارید غیر ممکن است که چنین باشد ما بدین تفصیل آیات خود را روشن ومشروح بیان می کنیم تا مردم متفکر وعاقل بخوبی درك نمایند(۲۸) بلکه مردم ستمکار ندانسته پیرو دلخواه خودشده‌اند پس کسی را که خدا گمراه کند چه‌شخصی او را رهبری کند و این گمراهان در روز قیامت یار و یاور ندارند (۲۹)

نمازی است که انبیاء پیش ازمن نیز اختیارنموده‌اند.

نماز صبح ـ چون آفتاب طلوع کند گروهی از گمراهان بنی نوع انسان باغوای شیطان آفتاب را سجده می کنند خداوند نمازصبح را برامت من واجب نموده که پیش از سجدهٔ کافران و آفتاب پرست‌ها بسجده خدای یکتا و ستایش یزدان پاك بپردازند و ازاین جهت نمازصبح محبوب خداونداست واین نمازی است که فرشتگان روزوشب برآن گواهی وشهادت میدهند آن دانشمند یهودی فرمایش پیغمبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله را تصدیق نموده و گفت راست گفتی ای محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله.

ابن عباس ازپیغمبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله روایت کرده فرمود هر کس این آیات وآیه آخر سوره والصافات‌را درتعقیب نمازهای فریضه بخواند بتعداد ستارگان آسمان وقطرات باران وبرك درختان حسنه درنامه اعمال اوبنویسد وچنانچه هربامداد وشبانگاه بگوید:

فسبحان‌الله حین تمسون وحین تصبحون تا آخروکذلك تخرجون

این کلمات تدارك وتلافی کند اورا ازهرتسبیح و مستحباتی که درآن روزوشب از او فوت شده ودرقیامت میزان اعمال او سنگین شود و ثواب کسی را دارد که دویست بنده در

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

راه خدا آزاد کرده باشد .

یخرج الحی من المیت ویخرج المیت من الحی ویحیی الارض بعد موتها و کذلك تخرجون

آنخدائیکه زندهرا مرده ومردهرا زنده بیرون آوردهوزمینرا پس از مرگ وخشکی دوباره سرسبزوزنده مینماید شما را هم پس از مرگ دوباره از قبرها برای ثواب و عقاب بیرون میآورد ومرادازززنده مؤمن ومقصود ازمرده کافراستچنانچه درسورهانعام بیان نمودیم

ومن آیاته ان خلقکم من تراب ثم اذا انتم بشر تنتشرون

یکی ازآیات ودلایل وبینات خداوندآنست که شما را ازخاك بیافرید .

(یعنیآدم را که پدرشما بود) وشما انسانی شده و دراثر توالدوتناسل بسیارشدید و درروی زمین منتشروپراکنده گردیدید .

ویکی دیگرازآیات و دلایل و شگفتیهای خداآنست که از جنس خودتان برای شما جفتیآفرید که در کنارش آرمیده ولطف ودوستی بینشما برقرار کرده همانا این لطف ودوستی برای مردم خردمند ومتفکر آیتی است ازآیات بزرك خدا .

ابن عباس میگوید مردی حضورپیغمبراکرم صلی الله علیه و آله شرفیاب شد عرض کرد ایرسول خدا من ازکاری عجبدارم وآن آنست مرد وزنی که هرگزیکدیگررا ندیده ونشناختهاند چون ازدواج کنند چنان دوست هممیشوند که فوقآندوستی متصورنیست آنحضرت فرمود این دوستی ازطرف خدا است که ایجاد مینماید میان ایشان وآیه فوق را تلاوت نمودند .

ومن آیاته خلق السموات والارض و اختلاف السنتکم و الوانکم ان فی ذلك لایات للعالمین

ونیزازآیاتیکه دلالت میکند برتوحید وخدا شناسیآفرینش اینآسمانها و زمین و آنچه درآنها ازعجایب خلقت وبدایع صنعت است مانند ستارگان وماه وخورشید وجریان وسیرآنها درمدارخود ومثل انواع جمادات ازمعادن ونباتات وحیوانات و گوناگونبودن لغات وزبانها واصوات واختلاف الوان ازسفید وقرمزوزرد وسیاه و گندمی خداوند بشر را مختلف الشکل وهیئهوترکیب بیافرید بطوریکه نغمات واصواتآنانحتی نسبة بدوبرادر مساوی نیستند و تمام این اختلافات دلالت دارد برکمال صنع و قدرت و لطایف عجیبه پرورد گاروبرای جهانیان مایه عبرت وقابل دقت وتأمل است .

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

در کافی ذیل آیه فوق از عبدالله بن سلیمان روایت کرده گفت حضور حضرت صادق علیه السلام عرض کردم آیا خداوند همان منزلت و مقام سلیمان بن داود علیه السلام را بامام تفویض فرموده است .

فرمودند بلی وجهت این سئوال وپرسش این بود که شخصی از آنحضرت مسئله‌ای پرسید وجواب شایسته‌ای شنید ازقضا دیگری همان مسئله را عنوان نمود وجوابی غیر از آنچه که باول داده بودند باوفرمودند اتفاقاً یکنفردیگرشرفیاب شده و عین مسئله‌آن دو نفررا مطرح وجوابی باودادند که باجوابی که بآن دونفرفرموده بودند مغایرت‌کلی داشت بعدفرمودند «هذا عطائنا فامنن اواعط بغیرحساب» وفرمودند درقرائت امیرالمؤمنین علیه السلام بجای « امسك‌اعط » بوده وآیه اینطورضبط شده است آنگاه حضورش عرض کردم موقعی که امام سئوالات گوناگون مردم را جواب میدهد ویابه‌پرسشی پاسخ متعدد میفرماید آیا آنان را می‌شناسد فرمود « سبحان الله » چگونه امام آنها را نمی‌شناسد در صورتی که خداوند میفرماید« ان فی‌ذلك‌لایات‌للمتوسمین» که‌مرادائمه‌میباشدونیزفرموده«وانها لسبیل مقیم » که امام هرگز ازجاده حق و حقیقت خارج نمیشوند و چون بکسی نظر کنند او را بخوبی می‌شناسند و چون صدائی از پشت دیوار بشنوند صاحب صدا را تشخیص میدهند و خداوند دراین آیه میفرماید :

ومن آیاته خلق السموات والارض و اختلاف السنتکم و الوانکم ان فی ذلك لایات للعالمین

و نیست سخنی که امام بشنود مگر آنکه میداند گویندهٔ آن سخن اهل صلاح و ومتقی‌است ویاآنکه هالك شونده و منافق میباشد لذا امام مردم را جوابی که شایسته و در خور فهم سائل‌است میدهد این حدیث دربصائرالدرجات نیز نقل شده است .

و من ایاته منامکم باللیل والنهار وابتغاؤکم من فضله

ودیگر ازآیات و دلایل توحید و خدا شناسی همین خواب شما در شب روز است و کوشش وتلاش روزیست‌ازفضل پروردگاراین آیه علامت ویژه‌برای کسانی‌است که گوش شنوا داشته وفکرواندیشه بکارمیبرند چه‌آنهائیکه تفکر وتدبر نمیکنند باین آیات سودی نبرند واین کلمات وآیات قرآن را نمی‌شنوند ودیگر ازآیات خداوند مشاهده رعد و برق ست که کار شمارا میترساند ازصاعقه‌اش وزمانی امیدوارمیسازد بباران رحمتش وازآسمان

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com
http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

فاقم وجهك للدين حنيفاً فطرت الله التي فطر الناس عليها لا تبديل لخلق
الله ذلك الدين القيم و لكن اكثر الناس لايعلمون (۳۰) منيبين اليه واتقوه
و اقيموا الصلوة و لا تكونوا من المشركين (۳۱) من الذين فرقوا دينهم
و كانوا شيعاً كل حزب بما لديهم فرحون (۳۲) و اذا مس الناس ضر دعوا
ربهم منيبين اليه ثم اذا اذاقهم منه رحمة اذا فريق منهم بربهم يشركون (۳۳)
ليكفروا بما اتيناهم فتمتعوا فسوف تعلمون (۳۴)

رحمت خود بارانی میفرستد تا بوسیله آن آب زمین خشکیده و مرده را دوباره سبز و خرم وزنده گرداند واین اموردرنظرمردمیکه تعقل و اندیشه کنند ازآیات بزرگ الهی میباشد ودیگرازآیات باعظمت پروردگارآنست که آسمان وزمین بدون ستون وتکیه گاه بفرمان اوبرپا وایستاده است وچون شما را پس ازمرگ وفنا به‌پیشگاه حضرتش احضار و دعوت کنند اجابت کنید ویکمرتبه ازدل زمین واعماق قبرها خارج میشوید .

وله من في السموات والارض كل له قانتون

پس از آنکه دلایل و آیات توحید را بیان نمود فرمود هرچه در آسمانها و زمین است همه ویژه او ودردست قدرت او است و تمام موجودات در تحت امر و فرمان و مطیع او میباشند .

واوآنخدائی است که از ابتداء خلایق را از کتم عدم بعرصهٔ وجود درآورد وآنگاه پس از مرگ وفنا آنها را بعالم معاد ومحشربرمیگرداند واین امردرپیشگاه حضرتش بسی‌سهل و آسانست وبرای وجود مقدس خداوندی درآسمان و زمین مثال عالی و برتر ازحد توصیف است واو خدای مقتدروحکیم ووافف بحقائق امورمیباشد .

قولی تعالی : **ضرب لكم مثلا من انفسكم هل لكم من مملكت ايمانكم من شركاء فيما رزقناكم**

پروردگاردراین آیه حجة وبرهان آورد برای بت‌پرستان ومشرکان میفرماید خداوند

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ای پیغمبر خود وپیروانت با کمال پایداری و استقامت بآئین پاك اسلام رو آورده وازدین خدا که فطرت انسانی بدان آفریده شده پیروی کنید و بدانید که درآفرینش خداتغییری نباید داده شود آئین استوار خدا این است اما بیشتر مردم نمیدانند(۳۰) بسوی خدا توبه و انابه کنید وازخدا بترسید و پرهیزکار شده و نماز رابپا دارید واز مشرکین نباشید(۳۱) از آن مردمی که در دین خدا که دین فطرت است رخنه نموده و تفرقه انداخته ودسته دسته و پراکنده شده و هر گروهی بآنچه که ساخته و پرداخته خودشان است دلخوش کرده‌اند پیروی نکنید (۳۲) رویه مردم بر آنست که چون آسیبی بایشان برسد بسوی پروردگار خود توجه نموده و تقاضای یاری کنند و چون مشمول لطف و بخشایش حق شده واز مصیبت رهائی یابند باز دسته‌ای از آنها بخداوند شرك میآورند(۳۳) تا بعطایائی که بایشان داده‌ایم ناسپاسی کنند اینك بهره‌برداری نمائید بزودی نتیجه این کفران و ناسپاسی را میدانید (۳٤)

ازعالم شما برای بصیرت وهدایت شما مثلی میزند وآن مثل اینست غلام و کنیزانیکه در تحت تسلط و اختیارشما هستند درآنچه که بشما روزی نموده‌ایم ازمال وملك و ثروت آیا آنها را باخود شریك و برابر میدانید وشما برایشان مزیت و برتری ندارید و همانقدر که برخود ترسان و نگران هستید در مورد آنها هم نگرانی دارید غیر ممکن است که چنین باشد ما بدین تفصیل آیات خود وا روشن و مشروح بیان میکنیم تا مردم متفکر وخردمند بخوبی درك نمایند .

علی بن ابراهیم ازصادقین علیهما السلام وطبرسی ازبعض صحابه روایت کرده‌اند سبب نزول این آیه آن بود که پیش از اسلام وقتی که اعراب و قریش حج میکردند تلبیه می گفتند و تلبیهٔ آنها همان تلبیه حضرت ابراهیم بود که متن آن اینست :

لبیك اللهم لبیك لبیك لاشریك لك لبیك ان الحمد والنعمة لك والملك لاشریك لك

وقتی شیطان بصورت مرد پیری برجمعی ازایشان ظاهرشده گفت پدران شما چنین تلبیه نمی گفته‌اند پرسیدند پس چگونه بوده شیطان گفت :

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ام انزلنا علیهم سلطاناً فهو یتکلم بما کانوا به یشرکون (۳۵) و اذا اذقنا
الناس رحمة فرحوا بها وان تصبهم سیئة بما قدمت ایدیهم اذا هم یقنطون
(۳۶) اولم یروا ان الله یبسط الرزق لمن یشاء و یقدر ان فی ذلك لایات لقوم
یؤمنون (۳۷) فات ذا القربی حقه والمسکین و ابن السبیل ذلك
خیر للذین یریدون وجه الله
و اولئك هم المفلحون (۳۸)

لبیك اللهم لبیك لبیك لاشریك لك الا شریك هو لك

شنوندگان از شنیدن گفته‌های شیطان اظهار تنفر و انزجار نموده و میخواستند از پیرامونش متفرق شده ودوری کنند شیطان گفت صبر کنید تا پایان کلام را بشنوید گفتند چیست جواب داد بگوئید «الاشریك هو لك تملکه و مایملك» یعنی آیا نمی‌بینید که او مالك شریك وشریك مالك او نیست با این توضیح قریش راضی شده و تلبیهٔ شیطان را پذیرفته و آن را معمول ساختند چون پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله مبعوث شدند فرمودند این تلبیه شرك است و آنرا نگوئید و خداوند این آیه را نازل فرمود که مفهوم آیه آنست آیا شما راضی میشوید که بندگان و کنیزان مملوك شما درمال و منال وزن و فرزند شریك شما شوند اگر شما راضی نیستید که غلام و کنیزی که خود شما مالك آنها هستید در آنچه دارید شریك شما شما باشند چگونه راضی میشوید که برای خداوندی که مالك و آفرینندهٔ شما است شریکی فرض نموده وچیزهائی که من مالك وخالق آنها میباشم شریك من بدانید :

بل اتبع الذین ظلموا اهوائهم بغیر علم

بلکه ستمکاران ندانسته پیرو دلخواه خود شده‌اند و هر کسی را که خدا بحال گمراهی وا گذارد چه شخصی میتواند اورا هدایت و رهبری نماید این گمراهان در روز قیامت یارو یاوری ندارند .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

آیا ما برای او مردم رسولانی فرستادیم که بهمان معتقدات کفر آمیز خودشان با ایشان سخن گویند (۳۵) اگر مردم را از روی لطف خود سروری بچشانیم خوشحال و خرم میشوند و چون گزندی بایشان از نتایج بد اعمالشان برسد از رحمت پروردگار مأیوس میگردند (۳۶) آیا نمی بینید که خداوند هر کس را که بخواهد توسعه رزق عطا نماید وهر که را خواسته باشد در عسرت و مضیقه میگذارد و در این بسط و قبض روزی خود برای مردم مؤمن دلایل روشن خدا شناسی وجود دارد (۳۷) ای پیغمبر تو وتمام مؤمنین باید مراقب نمائید که حق ارحام و خویشان و فقرا و درماندگان را برسانید زیرا همین کمك ومساعدت بهترین عملی است که مشتاقان لقای خدا بدان مبادرت مینمایند و در حقیقت همین مردم در زمرهٔ رستگاران میباشند (۳۸)

قوله تعالی : **فاقم وجهك للدين حنيفا فطرت الله التي فطر الناس عليها لا تبديل لخلق الله**

مخاطب باین آیه پیغمبر ولی مقصود امة اوست میفرماید ای پیغمبر خود و پیروانت با کمال پایداری واستقامت بآئین پاك اسلام رو آورده و ازدین خدا که فطرت اصلی انسانی بدان آفریده شده پیروی کنید و بدانید در آفرینش خدا تغییری داده نمیشود آئین استوار پروردگار همین است ولی بیشتر مردم نمیدانند (یعنی پیروی کنید از دین اسلام و توحید و و ملازم آن باشید چه خداوند تمام موجودات را برفطرت توحید و خداشناسی بیافرید هنگامیکه عهد و میثاق از آنها گرفت وفرمود « الست بربکم قالوا بلی » و چنانچه این عهد و میثاق ازایشان درعالم ذر گرفته نمیشد بندگان دراین جهان نمیدانستند آفرید گار و پروردگارشان کیست و رازق آنها چه کسی است و هر گز اورا نمی شناختند ودرحقش معرفت پیدا نمی‌نمودند .

درکافی ازپیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله روایت کرده فرمودهرمولودیکه متولد میشود برفطرة اسلام وخداشناسی قدم باین جهان میگذارد اما پدرومادر اورا یهود ونصاری وترسا و کبر کنند چنانچه بهیمه‌ای که بچه بزاید کوش بریده و اخته نیست صاحبش گوش آن را ببرد واخته نماید .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وَ ما اٰتَيتُم مِن رِبًا لِيَربُوَ فِي اَموالِ النّاسِ فَلا يَربُوا عِندَ اللهِ وَ ما اٰتَيتُم
مِن زَكوٰةٍ تُرِيدُونَ وَجهَ اللهِ فَاُولٰئِكَ هُمُ المُضعِفُونَ (۳۹) اَللهُ الَّذِي خَلَقَكُم
ثُمَّ رَزَقَكُم ثُمَّ يُمِيتُكُم ثُمَّ يُحيِيكُم هَل مِن شُرَكائِكُم مَن يَفعَلُ مِن ذٰلِكُم
مِن شَيءٍ سُبحانَهُ وَ تَعالىٰ عَمّا يُشرِكُونَ (۴۰) ظَهَرَ الفَسادُ فِي البَرِّ وَالبَحرِ
بِما كَسَبَت اَيدِي النّاسِ لِيُذِيقَهُم بَعضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُم
يَرجِعُونَ (۴۱)

ببرد و اخته نماید.

وازاسود بن سریع روایت کرده گفت درغزوات حضورپیغمبراکرم صلی الله علیه و آله بودم و در رکاب آنحضرت جهاد میکردم بعض ازمسلمان هنگام کارزاراطفال مشرکین را بقتل میرساندند رسول خدا آنها را منع کرد و فرمود چرا این اطفال بیگناه را میکشید اصحاب حضورش عرضه داشتند اینان مشرك زاده‌اند فرمود بآنخدائیکه جانم در دست قدرت او است هیچ مولودی متولدنمیشود مگربرفطرة اسلام وخداشناسی پدرومادراورا ازاین فطرت بازداشته یهود ومجوس ونصاری مینمایندا ورا . وازحضرت باقر علیه السلام روایت کرده فرمود مقصود ازدین حنیف ولایت امیرالمؤمنین علیه السلام وائمه اطهارعلیهم السلام است .

وازفضیل بن یساروربعی بن عبدالله روایت کرده گفتند حضرت صادق علیه السلام میفرمود فطرت الهی گفتن «لااله الا الله محمد رسول‌الله وعلی ولی‌الله» است و مقصود از«اقم وجهك للدین» ایستادن برای نمازوالتفات پیدا نکردن بطرف راست وچپ است واین احادیث را عیاشی وابن بابویه وصفاروابن شهرآشوب نیزروایت کرده‌اند .

و ازعبدالله بن سنان روایت کرده گفت معنای آیه را از حضرت صادق علیه السلام سئوال نمودم فرمود مراد ازفطرت اسلام و توحید است زیرا خداوند در عالم ذر ازتمام خلایق در قبال پرسش کلی و عمومی «الست بربکم» جواب بلی را گرفته وبتوحید حضرت باری عهد و پیمان اخذ فرموده در صورتیکه گروهی از خلایق کافر و گروهی مؤمن بودند :

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

کسانی کـه از معاملات ربوی میخواهند بـا اموال مـردم سودی بدست بیاورند اشتباه میکنند ربا خواری در پیشگاه خداوند مردود و موجب نابودی مال و ثروت میشود ولی آنهائی که برای رضای خدا زکوة مال خود را بارباب استحقاق و فقرا میدهند ثروت خود را چند برابر میافزایند (۳۹) خداوند آن ذات مقدسی است کـه شما را آفریده و روزی میدهد آنگاه می‌میراند سپس مجدداً زنده مینماید آیا کسانی را که شریك خدا میدانید چیزی از این امور را انجام میدهند خداوند منزه و والاتر از آنست که برای او شریك میآورند (۴۰) بسبب اعمالی که مردم بدست خود انجام داده‌اند فساد و تباهی در خشکی و دریا پدیدار شده تا بکیفر آن مختصری عذاب بچشند شاید نادم و پشیمان شده و توبه نمایند (۴۱)

و در بصائر الدرجات از آنحضرت روایت کرده که مراد از فطرت اقرار بوحدانیت پروردگار و نبوت وخاتمیت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم وولایت امیرالمؤمنین علیه السلام است .

طبرسی در جامع الجوامع از آنحضرت روایت نموده که فرمود تمام اطفال موقع ولادت بفطرت توحید متولد میشوند ولیکن پدر و مادر آنها مولود را منحرف ساخته یهود ویا نصرانی مینمایند

منیبین الیه واتقوه و اقیمو الصلوة و لاتکونوا من المشرکین

بسوی خدا توبه وانابه کنید ازخدا بترسید و ازعقاب و معاصی او اجتناب کنید و پرهیزکارباشید ونمازرابپا داریدوازمشرکین نباشید همان‌مردمیکه دردین‌خدا که دین‌فطرت است رخنه وارد نموده وتفرقه انداخته ودسته دسته وپراکنده شده وهرطائفه بآنچه ساخته وپرداخته خودشان است دلخوش کرده‌اند .

اصحاب ازپیغمبراکرم صلی الله علیه و آله و سلم سئوال نمودند « من الذین فرقوا دینهم » چه‌اشخاصی هستند فرمود اهل بدعت وضلالت این امت میباشند و توبه هر گناه کاری قبول میشود جز صاحبان بدعت وپیروان هوای نفس که من ازایشان وآنها ازمن بیزارند .

واذا مس الناس ضر دعوا ربهم منیبین الیه

رویه مردم برآنست که چون‌ازمحنت وبیماری وفقروپریشانی دچارسختی وآسیبی شوند بسوی‌پروردگارخود توجه نموده وتقاضای یاری کنند وازراه خلوص خدارا بخوانند

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

چون مشمول لطف وبخشایش حق شده و ازمصیبت رهائی یابند بازطایفهٔ ازآنها بخدا شرك میآورند تا به‌نعمت وعطاهائی که بایشان‌داده‌ایم ناسپاسی و کفرورزند سپس تهدید مینماید آن مردم را و میفرماید اینك لذت برید و بهره برداری نمائید از لذایذ فانی دنیا بزودی نتیجه این کفران وناسپاسی را درك میکنید ومیفهمید .

ام انزلنا علیهم سلطانا فهو یتکلم بما کانوا به یشرکون

آیا ما برای این مردم پیغمبران وحجة و بینهٔ فرستادیم تا به معتقدات کفر آمیز خودشان باایشان سخن گویند (یعنی آن مردم بدون عذر وبهانه وعلتی مشرك شده‌اند چه رسولی بسوی‌ایشان فرستاده نشد تا امر کندآنهارابشرك وازاین لحاظ عذروحجتی درمشرك باقی ماندن خود داشته‌باشند .

واذا اذقنا الناس رحمة فرحوا بها

اگراین مردم را اززوی لطف‌خود سروری بچشانیم خوشحال وخرم میشوند وچون گزند ورنج و بلائی بایشان در اثرنتایج اعمالشان برسد از پروردگار ورحمت او مأیوس گردند آیا نمی‌بینند که خداوند برحسب حکمت در مصلحت خود هر کس را که بخواهد توسعه رزق عطا کند و هر کرا خواسته باشد درعسرت و مضیقه می گذارد و دراین بسط و قبض روزی برای مردم مؤمن دلایل روشن توحید و خدا شناسی وجود دارد تخصیص داد مؤمنین را بذکرچه غیرآنها منتفع نشوند ازآنجهت که نظرواندیشه بکارنمی‌برند.

قوله تعالی : **فات ذالقربی حقه والمسکین وابن السبیل ذلك خیر للذین یریدون وجه الله و اولئك هم المفلحون**

ای پیغمبر (ص) شما ومؤمنین باید مراقبت نمائید که حق ارحام وخویشان و فقرا و درماندگان را برسانید چه کمك و مساعدت بهترین عملی است که مشتاقان لقای خدا بدان مبادرت مینمایند ودرحقیقت همین مردم درزمره رستگاران میباشند .

طبرسی ازحضرت باقر علیه‌السلام وحضرت صادق علیه‌السلام روایت کرده فرمودندآیه‌فوق که نازلشد پیغمبراکرم (ص) بدستورواامرپروردگارفدك‌را بحضرت فاطمه علیهاالسلام عطا فرمودند واینحدیث را عموم محدثین شیعه وبسیاری ازعامه روایت کرده‌اند .

علی بن ابراهیم از حضرت صادق علیه‌السلام روایت کرده فرمود وقتی که امر خلافت ابوبکر لعن با گرفتن بیعت ازمهاجر وانصار استقرار یافت نمایندگانی بفدك اعزام داشت تا عاملین حضرت زهرا علیهاالسلام را ازفدك بیرون‌نموده وتصرف کردندآن بضعهٔ‌رسول برای

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

اعتراض بعمل ابوبکر واحقاق حق خود بمسجد تشریف برده وبا ابوبکر باحتجاج پرداخته و فرمودند چرا فدك را که پدر بزرگوارم رسول خدا بامر پروردگار در زمان حیوة خود بمن بخشیده از تصرف من خارج ساخته وو کلای مرا از آن طرد کرده‌ای ابوبکر گفت باید برای صحت قول خود شاهدی بیاوری که فدك را پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله بتو بخشیده است حضرت زهرا ام ایمن را برای شهادت حاضر نموده‌ام ایمن بابوبکر گفت پیش از آنکه دربارهٔ فدك سخنی بگویم از تو سئوالی مینمایم وانتظار دارم که براستی و حقیقت جواب دهی و خدا رادر گفتار خوددرنظر بیاوری ای ابابکر آیا شنیده‌ای که پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله دربارهٔ من فرموده ام ایمن زنی از زنهای بهشت است ابوبکر گفت آری این بیان را من شنیده‌ام و صحت آنرا تصدیق میکنم ام ایمن گفت اینك بدان و آگاه باش که خداوند برسولش وحی فرمود که «آت ذالقربی حقه» و پیغمبر در اجرای فرمان پروردگار فدك را بدخترش بخشیده وباو واگذار نمودهمین گواهی را امیرالمؤمنین علی علیه السلام داده وابوبکر پس از شنیدن این بیانات دستور استرداد فدك رانوشته وعین نامه را بحضرت زهرا علیهاسلام تسلیم نمود در این هنگام عمر نزد ابوبکر آمد وابوبکر موضوع ادعای فدك را ازطرف حضرت زهرا علیهاسلام واقامهٔ شهادت و گواهی ام ایمن و امیرالمؤمنین علیه السلام را برای عمر توصیف نموده گفت من دستور استرداد فدك را نوشته و بایشان دادم عمر ازشنیدن این خبر سخت غضبناك شده و نامه را بعنف ازحضرت زهرا علیهاسلام گرفته و پاره نمود.

و در بعضی از روایات است که عمر کار جسارت را بجائی رسانید که از روی مقنعه سیلی بصورت نازنین دختر پیغمبر زد که کبودی صورت مبارکش تا مدتی باقی بود ونامه را از شدت خشم جویده و گفت که فدك مال عموم مسلمانان است واوس بن حدثان وعایشه و حفصه گواهی میدهند که پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود ما جامعهٔ انبیاء ارث نمی گذاریم و آنچه از ما باقی بماند مال تمام مردم است البته جعلی بودن این حدیث که برخلاف نص صریح قرآنست واضح و آشکار میباشد زیرا اشخاص مزبور که راوی آن بودند نسبت بخاندان رسالت کینه‌توز بوده و معاندت داشتند مخصوصاً عایشه که بر امیرالمؤمنین علیه السلام خروج کرده و جنك جمل را برپاساخته و خبر ارتداد او را پیغمبر اکرم (ص) فرموده بودند ازطرفی عمر میگفت شهادت علی علیه السلام چون شوهر زهرا است و بنفع او نظر میدهد قابل قبول نیست و ام ایمن هم چون زنی بیش نیست شهادتش مسموع نمیباشد بهر حال

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ كَانَ أَكْثَرُهُمْ
مُشْرِكِينَ (٤٢) فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَيِّمِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ
يَوْمَئِذٍ يَصَّدَّعُونَ (٤٣) مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِأَنْفُسِهِمْ
يَمْهَدُونَ (٤٤) لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الْكَافِرِينَ (٤٥) وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيَاحَ مُبَشِّرَاتٍ وَ لِيُذِيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ
وَ لِتَجْرِيَ الْفُلْكُ بِأَمْرِهِ وَ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (٤٦)

زهرا علیها سلام مهموم و محزون بادست تهی از نزد ابوبکر خارج شده بمنزل رفت.

برای دومین بار امیرالمؤمنین برای اعتراض بعمل ابوبکر و غصب فدك بمسجد رفته و بابوبکرفرمودندای ابابکربچه دلیلی فاطمه علیهاسلام‌را ازحق خودمحروم‌ساخته‌ای و فدك را که پدر بزرگوارش بامر خداوند و در زمان حیوتش باو بخشیده‌اند از تصرف‌او خارج ساخته و عمالش را ازفدك بیرون نموده‌ای ابوبکر گفت فدك مال تمام مسلمانانست اگر گواهی براین ادعا دارید که پیغمبر آنرا منحصراً بدخترش واگذار نموده‌اند دستور استرداد آنرا خواهم داد امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود ای ابوبکرچرا برخلاف دستور خدا دربارهٔ ما حکم میکنی اگر مالی در دست مسلمانی باشد و من دعوی مالکیت آنرا بکنم از چه کسی شاهد مطالبه مینمائی گفت از شما که مدعی میشوید فرمودند اینك مالی در تصرف ما است و بقول تو مسلمانان ادعای آنرا دارند آیا باید من گواهی بیاورم وشاهد معرفی کنم یا مدعیانی که بصرف ادعا میخواهند دست طمع بملك ومال غیر دراز کنندفدك اززمان حیوترسول اکرم صلی الله علیه و آله تا کنون درتصرف زهرا علیهاسلام و ملك آن مخدره معصومه بوده و میباشد و عمال وکارگزاران او بجمع منال و محصول آن قیام و اقدام میکرده‌اند چرا از ما که مالك و متصرف فدك هستیم شاهد و گواه میخواهی و از کسانی که برخلاف حقیقت مدعی هستند شاهد مطالبه نمیکنی.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ایرسول گرامی بامت بگو با کناف گیتی سفر کرده و عاقبت پیشینیانی که بیشترشان مشرك بوده‌اند مشاهده نموده و عبرت بگیرید (۴۲) ای پیغمبر تو و پیروانت بدین اسلام و یکتا پرستی روی بیاورید پیش از آنکه روزی فرا رسد که نتواند هیچکس خلاف امر خدا کند و در آن روز تمام خلایق دسته دسته و فرقه فرقه شده گروهی بهشتی و جمعی جهنمی خواهند شد (۴۳) هر که کفران ورزد وبال و نکبت کفرش عاید خود او شود هر کس که نیکوئی کند نتیجهٔ آن بخودش میرسد و پاداش خوبی برای خویش فراهم میسازد (۴۴) تا بکسانی که ایمان آورده و کارهای پسندیده کرده‌اند از راه لطف و کرم پاداش وجزای خیر داده شود همانا کافران مورد محبت واحسان قرار نخواهند گرفت (۴۵) یکی از آیات بزرك پروردگار آنست که باد موافق مسرت بخش میفرستد تا مزه و طعم لطف خدا را چشیده و بفرمان حضرتش کشتی‌ها بحرکت در آمده و بفضل خدا بکسب معاش و تحصیل روزی پرداخته و شکر گذار بخشایش خدا شوید (۴۶)

ابوبکر چون جوابی نداشت که بگوید ساکت شد عمر گفت یاعلی ما از عهدهٔ بیان تو بر نمی آئیم ودلیلی برردگفته‌هایت نمیتوانم اقامه کنیم فقط ما بشرطی نسبت باسترداد فدك اقدام میکنیم که شاهدو گواه کافی بیاوری امیرالمؤمنین علیه السلام خطاب بابوبکر نموده وفرمودند آیا قرآن کریم را میخوانی گفت بلی فرمود مراد از اهل البیت در این آیه که میفرماید «انما یریدالله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت و یطهر کم تطهیرا» جز ما خاندان آل محمد کسی دیگری هست گفت خیر این آیه درباره شما نازل شده است آنگاه بابوبکر فرمود اگر دونفر شاهد شهادت بدهد که نعوذ بالله فاطمه علیهاسلام کار ناشایسته کرده است چه خواهی کرد گفت من پس از استماع گواهی شهود فاطمه را حد خواهم زد همانطوریکه دربارهٔ سایر مسلمانان عمل مینمایم فرمود پس تو از کافران هستی نه از مسلمانان زیرا شهادت قرآن را که بر عصمت و پاکی دختر پیغمبر است رد نموده و شهادت دو نفر مجهول الهویه را پذیرفته‌ای چنانکه شهادت عایشه و حفصه را در مورد فدك قبول کردی و شهادت ام ایمن که از زنان بهشت است و مرا مردود دانستی و بعقیدهٔ خودت خلاف حکم خدا و رسولش نکرده‌ای وفدك را فیئی وملك مسلمین شناختی ای ابوبکر چه میگوئی دربارهٔ فرمایش پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم که فرموده «البینة علی المدعی والدلیل علی من انکر حضار

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ولقد ارسلنا من قبلك رسلا الى قومهم فجاؤهم بالبينات فانتقمنا من الذين
اجرموا و كان حقا علينا نصر المؤمنين (٤٧) الله الذى يرسل الرياح فتثير
سحابا فيبسطه فى السماء كيف يشاء و يجعله كسفا فترى الودق يخرج من
خلاله فاذا اصاب به من يشاء من عباده اذا هم يستبشرون (٤٨) و ان كانوا
من قبل ان ينزل عليهم من قبله لمبلسين (٤٩) فانظر الى اثار رحمت الله كيف
يحيى الارض بعد موتها ان ذلك لمحيى الموتى وهو على كل شىء قدير (٥٠)

مجلس باشنیدن فرمایشات امیرالمؤمنین علیه السلام شروع بگریستن نموده فریاد زدند بخدا قسم علی علیه السلام راست میگوید آنگاه علی بمنزل خود رفت.

حضرت صادق علیه السلام فرمود چون امیرالمؤمنین علیه السلام بمنزل تشریف برده و شرح حال را بزهراعلیهاسلام گفتند حضرت زهرا بقصدزیارت‌قبر مطهر پدر بزرگوارش بمسجد رفته وپس از سلام وتحیت بقبر رسول اکرم باحالت گریه وتضرع اشعاری که ترجمه آن ذیلا درج‌میشود باخود زمزمه کردند:

ای پدر گرامی عزیز از ما دور شدی همانطوریکه باران‌رحمت از زمین دوری کند و امت درحکم خدا اختلاف نموده و داد و فریاد بیجا کردند وخدا گواه است که اختلاف ناشی از خود آنها است.

ای پدر بعد از رحلتت برای غصب حقوق من خبرهائی بی اساس جعل کرده وباهم برعلیه ما متحد شدند.

ای پدر اگر حضور میداشتید چنین مصائب عظیم برما روی نمیآورد و ما با آیات قرآنی که جبرئیل برتو نازل مینمود مأنوس‌بودیم.

افسوس که نزول وحی با رحلتت منقطع وازخانه ما رفت و تمام خیرو نیکوئی از ما پوشیده شد.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ای رسول گرامی ما پیش ازتو برای اقوام و ملت‌های‌دیگر نیز انبیائی با معجزات روشن فرستادیم آنگاه از مردم تبهکار انتقام گرفته بکیفررسانیدیم و یاری آنهائی را که ایمان آورده بودند بر عهده گرفتیم (۴۷) خداآن قادر توانائی است که از روی حکمت بادهائی برانگیزد و ابرهای بارانی را درآسمان و فضا بپراکند گاهی متفرق و از هم جداو گاهی پیوسته و متراکم ساخته و چون مشیت حضرتش تعلق بگیرد از خلال آن ابرها باران رحمتش بکشتزارها و بساتین ببارد و بندگان مؤمن را مسرور و خوشحال سازد (۴۸) و چه بسا پیش از آنکه باران رحمت حق نازل شود بر اثر خشك سالی و بی‌آبی از محصول خود نا امید و مأیوس بودند (۴۹) پس با چشم بصیرت بآثار لطف خداوند نظر کرده و ببین زمین مرده وخشکیده را چگونه با باران رحمت خود زنده میکند این نمونه‌ای است از زنده شدن مردگان وذات مقدس پروردگار بانجام هرکاری‌قادر و توانا است (۵۰)

ای پدر وجود گرامی تو ماه درخشانی بود که مردم از نور جمالت استفاده و لذت میبردند ازپیشگاه باعظمت پروردگاریاعزت کتاب آسمانی برتونازل میشد.

ازهمان روزی که از این دنیا رخت بربستی مردم بآزار ما پرداخته ما را کوچك و پست شمردند.

هرخانواده درنزد این مردم محترم و عزیز است جز ما اهلبیت تو که حقوق ما را غصب نموده وبرما کمال بی‌انصافی وجور را روا داشته وبرغصه وحزن ما افزودند.

در کنارآرامگاهت بخدا تقرب جسته و شکایت امت را نزد پروردگار جهان عرضه میدارم کسانی که درزمان‌حیوة توازروی اضطرارایمان‌آورده ودردل داشتند که چون وجود مقدست از میان ایشان خارج شود بشرك اولیه خود باز گشته قرآن و گفتار ترا پشت سر بیاندازند اکنون آنچه دردل پنهان داشته ظاهروآشکارساخته وقرآن را دورانداخته‌اند.

مصیبتی بس عظیم بما وارد شده که نظیر آن در عالم نه بر عرب و نه برعجم وارد نیامده ظلمی که برما وارد نموده‌اند چنان عمیق وریشه‌دار است که بذریه و دودمان ما هم تأثیر خواهد کرد وستم وظلم این مردم ناپاك فرزندان ما را هم همیشه مظلوم خواهد کرد.

تو ای پدر گرامی وپیغمبرمعظم بهترین بندگان خدائی وراستگوترین مردمی.

ماشب وروزبفقدان تو گریه می کنیم‌تاروح دربدن‌داریم واشك چشمهای ماهرگز

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

خشك نخواهد شد .

امیدوارم کسانی که بماظلم وستم کرده اندهرچه زودتر عذاب خودرا بچشم مشاهده کنند.

وروزقیامت به بینند کدام یك از ما رستگار و کدام بصورت در آتش جهنم خواهیم افتاد وغالب ومغلوب خواهد شد .

حضرت صادق علیه السلام فرمود :

ازآنطرف ابوبکر بمنزلش رفته وعمررا احضار نموده بمشورت پرداخت و گفت امروز وضع مجلس ما را باعلی دیدی بخدا قسم اگر مرتبهٔ دیگر چنین مجلسی فراهم شود مردم هشیارشده ومتذکر فرمایشات پیغمبرمیشوند ومیفهمند که ما باتدلیس و شیطنت خلافت را بخود اختصاص داده وسلب حق ازعلی نموده‌ایم باید تدبیری کرده و چاره اندیشید نظر و فکرتو چیست و چه باید کرد عمر گفت بعقیدهٔ من یگانه راه نجات از این مهلکه کشتن علی است ابوبکر گفت چه کسی جرأت کشتن علی را دارد عمر گفت اگرخالدبن ولید را مأمور این مهم کنی امتثال امر خواهد کرد ابوبکر شخصی را برای احضار خالد فرستاده و او را آوردند ابوبکر به خالد گفت من ترا برای اجرای امر خطیری خواسته‌ام خالدجواب داد برهر چه حکم کنی حاضرم ولو آنکه کشتن علی باشد ابوبکر گفت مقصدومنظورمن هم فقط کشتن علی است باید درنماز صبح پهلوی علی قرار گرفته و همینکه من سلام نمازرا گفتم با شمشیر خودعلی را بقتل برسانی خالد آمادگی خود را اعلام نموده بیرون رفت .

آسماء دخترعمیس که عیال ابوبکربود از جریان گفتگوی ابوبکر و خالد مطلع شده کنیزش رابخانه امیرالمؤمنین علیه السلام فرستاده و گفت ازقول من بزهراوعلی سلام رسانیده بگو ابوبکربرای کشتن علی توطئه‌ای نموده وتصمیم برعمل فجیع قتل او در مسجد گرفته‌اند برای دفع شرمفسدین صلاح آنست که ازشهرمدینه خارج شوید امیرالمؤمنین بکنیزمزبور گفت باسماء ازطرف من بگوخداوند کید ومکرآنها را باطل میکند و مانع اجرای قصد شوم ایشان میشود و صبح برای نماز بر طبق معمول بمسجد تشریف برده در عقب جماعت قرار گرفت خالد هم باشمشیردرسمت راست آنحضرت ایستاد ابوبکربرای تشهد نمازنشست ودراندیشهٔ تصمیمی که گرفته ودرشرف وقوع بود فرورفت بطوری که تصور کردند ابوبکر

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

دچارسهو ونسیان شده بالاخره قبل ازآنکه نماز را سلام بدهد بصدای بلند گفت « یاخالد لاتفعل ما امرتك » وبعد گفت « السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته »چون فکرمیکرد اگر علی کشته شود ممکن است مردم اورا گرفته وبقتل رسانیده وخلافت ازدستش بیرون برود بخالد دستورداد از کشتن علی‌خودداری نماید بهرحال چون‌نمازتمام شد امیرالمؤمنین علیه‌السلام روبخالد نموده فرمودند مأمور انجام چه کاری بودی که انجام نشد گفت بمن امر شده بود ترا بقتل برسانم و اگر نمی گفت کـه آنچه گفته‌ام مکن حتماً ترا بقتل میرسانیدم امیرالمؤمنین علیه‌السلام خالد را گرفته بزمین زد وچنان فشاری باو داد که نزدیك بود جان از تنش بیرون برود عمر فریاد زد بخدا علی خالد را خواهد کشت مردم دست تضرع بسوی حضرتش درازنموده ازاوخواهش کردند تا خالدرا رها کند امیرالمؤمنین علیه‌السلام فرمود بخدا قسم اگردستورقرآن ووصیت پیغمبر اکرم که مرا بصبرامرنموده‌اند نبود هم اکنون بشما ثابت میکردم که کدام یك ازما ضعیف‌ترو بی‌یاروویاوریم .

سپس حضرت ازمسجد بمنزل تشریف برده ودیگر برای نمازجماعت حاضر نشدند

درکافی ذیل آیه « وما آتیتم من ربا لیربوافی اموال الناس » ازحضرت صادق علیه‌السلام روایت کرده فرمود ربا دو قسم است یکی حلال و دیگری حرام اما ربای حلال آنست که شخص قرض بدهد بطمع آنکه زیادتر پس بگیرد ولی شرط زیادی نکند و قرض گیرنده بدون شرط قبلی وبطیب خاطرموقع تأدیه دین خود چیزی اضافه بصاحب مال بدهد واین اضافه حلالست لکن نزد خداوند ثوابی ندارد اماربای حرام آنست که شخص قرض دهنده بشرط دریافت اضافی چیزی قرض دهد که قرض گیرنده ملزم باشد موقع استرداد مقداری بعنوان سود ومنفعت بقرض دهنده بدهد که حرام است.

وزکوة دراین آیه چیزی است که شخص به‌برادرمؤمن خود احسان کرده ویابدون طمع دریافت اضافی بکسی قرض بدهد درتهذیب ازحضرت صادق علیه‌السلام روایت کرده فرمود رباد ونحواست .

یکی حلال است وآن هدیه‌ای است که‌یکسی داده میشود تاثواب بیشتری در یابد دیگرربائی است که خداوند نهی ازآن فرموده وبخورنده‌آن وعده عذاب داده .

وحضرت صادق علیه‌السلام فرمودند ثواب قرض هیجده برابروثواب صدقه ده‌برابر است.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ولئن ارسلنا ریحاً فراوه مصفراً لظلوا من بعده یکفرون (۵۱) فانک لاتسمع
الموتی و لاتسمع الصم الدعاء اذا ولوا مدبرین (۵۲) و ماانت بهادی العمی
عن ضلالتهم ان تسمع الا من یؤمن بایاتنا فهم مسلمون (۵۳) الله الذی
خلقکم من ضعف ثم جعل من بعد ضعف قوة ثم جعل من بعدقوة ضعفاً
و شیبة یخلق ما یشاء وهو العلیم القدیر (۵۴) و یوم تقوم الساعة یقسم
المجرمون مالبثوا غیر ساعة کذلک کانوا یؤفکون (۵۵)

ابن بابویه ذیل آیه « الله الذی خلقکم ثم یمیتکم ثم یحییکم » از یاسر خادم روایت کرده گفت ازحضورحضرت رضا علیه السلام استدعا کردم نظر مبارك را دربارهٔ تفویض بیان کنند فرمود خداوند امردین را به پیغمبرا کرم صلی الله علیه و آله تفویض نموده ودرقرآن میفرماید :

« ما آتاکم الرسول فخذوه و ما نهیکم عنه فانتهوا » ولی در خلقت و رزق تفویض نفرموده وفرمود خداوند خالق هرچیزی است و آیه را تلاوت نمودند

و درکافی ذیل آیه « ظهر الفسادفی البر والبحر بما کسبت ایدی الناس » از حضرت باقر علیه السلام روایت کرده که بمحمدبن مسلم فرمود بخدا قسم مفهوم ومصداق آیه آن روزبود که مهاجروانصاردرسقیفه جمع شده و گفتند ما برای خود امیری انتخاب میکنیم وشما هم امیری بر گزینید .

ونیزازآنحضرت روایت کرده که فرمود گناهی که موجب تغییر نعمت شده وعذاب نازل میکند ظلم وستم است وقتل نفس موجد پشیمانی وحسرت است آشامیدن مسکرات پردهٔ حیا و عفت را پاره میکند ریاء و خود نمائی در عبادات و خیرات باعث حبس روزی میشود وترك صلهٔ رحم عمررا کوتاه ومرگ را نزدیك میسازد وعاق والدین دعارا برمیگرداند وتاریکی ایجاد مینماید .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و چون دو باره بکشتزارها بادی بوزیم و پس از سرسبزی وخرمی به‌بینید که مزارع زرد شده و خزان دیده و پژمرده گشته‌اند ناسپاسی نموده و کفران ورزند (۵۱) ای پیغمبر گرامی تو هر چه تلاش کنی نمیتوانی این مردم دل مرده و کرها که فاقد شنوائی هستند بسخن حق آشنا نمائی و آنها از روی غرور و تکبر پشت بتو نموده و رو گردان میشوند (۵۲) تو نمیتوانی این کوردلها را از گمراهی نجات داده و هدایت کنی چونکه سخن حق را کسی میشنود که تسلیم امر ما شده و ایمان آورد (۵۳) او آن خدای قادری است که شما را از نطفهٔ ناچیز و ضعیفی بیافرید آنگاه نیرو و توان بشما بخشیده سپس بضعف وپیری بر گردانیده وهرچه‌بخواهد خلق میکند چه حضرتش دانا وتوانا است(۵۴) و چون روز رستاخیز و قیامت فرا رسد تبهکاران سو گند یاد میکنند که مادر دنیا و سایر عوالم قبر و برزخ بیش از ساعتی درنك و توقف نکردیم و این چنین دروغ پردازی نموده و خلاف واقع سخن پردازی کنند (۵۵)

ابن بابویه بسند خود ازحضرت امام زین العابدین علیه السلام روایت کرده فرمود گناهانی که تغییر نعمت میدهد ظلم برمردم وترك عادت درخیرات وکفران نعمت وترك شکر است زیرا خداوند میفرماید « ان الله لایغیرما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم » (آیه ۱۲ سوره رعد) وقتل نفس محترم موجب ندامت و پشیمانی میگردد چنانچه در قصه هابیل و قابیل میفرماید :

« فاصبح من النادمین » وترك صله رحم ومسامحه درادای‌نمازواجب تاوقتی که فوت شود وغفلت دروصیت دزرد مظالم ومنع زکوة است تا مرگ فرا رسد وزبان ازحرکت باز بماند اما گناهانی که موجب نزول عذاب میشود معصیت و گناه شخص دانا است و ظلم و تعدی و استهزاء و تمسخر مردم است و گناهانی که موجب نزول عذاب میشود معصیت و گناهانی که باعث میشود روزی وقسمت شخص ازاودورشوند تظاهر بفقر و خفتن بین نماز مغرب وعشا وخواب‌ماندن‌دروقت‌طلوع‌فجرونماز صبح واستخفاف بنعمت‌وشکایت ازخداوند است و گناهانی که پرده‌ها را پاره میکند شرب مسکر و قمار کردن ومقلدی و مسخر گی نمودن وعیب جوئی ازمردم وهمنشینی بااهل معصیت وشك وتهمت است اما ترك دادرسی و معاونت مظلوم وضایع نمودن امربمعروف ونهی ازمنکرباعث‌نازل شدن بلا میشود وتجاهر

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بفسق وظلم علنی کردن ومباح‌دانستن معصیت وپیروی‌ازمردم شرورواهل معصیت موجبات تسلط دشمنان میشود وقطع رحم وقسم دروغ خوردن و زنا کردن و سد راه مسلمین شدن و بخلاف ادعای پیشوائی کردن عمررا کوتاه میکنند .

یاس از رحمت خدا و اعتماد بغیر خدا داشتن و تکذیب وعده‌های پروردگار باعث نا امیدی وقطع امید ازخدا میشود گناهانی که باعث تاریکی میشود بسحر و کهانت عمل کردن وبنجوم ومنجم عقیده داشتن وعدهٔ خدا را تکذیب نمودن است گناهانی که موجب پرده دری وبی‌آبروئی است قرض کردن بقصد ندادن واسراف درهزینه‌های بیجا و باطل و سختی براهل وعیال‌وارحام وبدخلقی‌و کم صبری واهانت کردن باهل‌دین وتنبلی و کسالت وارتکاب این اعمال‌سبب رد شدن دعا میشود آرزوهای بدوخلاف شرع کردن و با برادران دینی نفاق داشتن وترك تقرب بسوی خدا وتأخیردراداء نمازها دراول وقت وفحاشی نمودن اما گناهانی که باران را حبس میکند ونزولش را محدود ومعوق مینماید جور وستم حکام وقضات و شهادت دروغ و کتمان شهادت و منع زکوة وخود داری ازقرض دادن و بر فقراء و محتاجین رحم نکردن و یتیم را آزردن و فحاشی نمودن وسائل را در شب محروم و رد کردن است .

قل سیروا فی الارض فانظر واکیف کان عاقبة الذین من قبل کان اکثرهم مشرکین

ایرسول گرامی‌باین‌کافران‌بگوبا گناف گیتی وزوی زمین‌سفر کنید ومشاهده‌نمائید چگونه است عاقبت پیشینیانی که بیشترشان مشرك بوده‌اند و چطور خداوند آنها را هلاك نموده و قصور ودیارشان بقبرهای ایشان مبدل شده و ازآنها هیچگونه اثری باقی نمانده بنگریدوعبرت‌بگیریدای پیغمبرتووپیروانت بدین اسلام ویکتاپرستی روی‌بیاوریدپیش از آنکه روزی فرا رسد که نتواند هیچکس خلاف امر خدا کند وآن روز قیامت است درآن روزتمام خلایق دسته دسته وفرقه فرقه‌شده طایفهٔ‌بهشتی وجمعی جهنمی خواهند شد هر که کفران ورزد وزروبال ونکبت کفرش عاید خود و هر کس نیکوئی کند نتیجه آن بخودش میرسد وپاداش خوبی برای خویش فراهم‌میسازد و کسانیکه‌ایمان‌آورده وکارهای پسندیده کرده‌اند ازراه لطف و کرم پاداش وجزای نیکوداده شود وخداوندکافران را مورد محبت و احسان خود قرارنخواهد داد .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

طبرسی ذیل آیه « و من عمل صالحا فلانفسهم یمهدون » از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود مراد ازعمل صالح ونیکوآنست کهمؤمن کاری کند که براثرآن بهشت مهیا وآمادهٔ پذیرائی از او بشود همانطور که خادم شخص منزل و خانه اورا فرش و آماده پذیرائی مینماید .

و درامالی از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود عمل صالح و نیکوی انسان پیش ازصاحبش به‌بهشت میرودآماده ومهیای پذیرائی ازاومیشود همانطوریکه شخص غلام خود را پیش ازخود میفرستد تامنزل اورا مرتب وآماده زندگی نماید .

ومن آیاته ان یرسل الریاح مبشرات ولیذیقکم من رحمته ولتجری الفلك بامره

وازدلایل وآیات بزرگ توحید وخداشناسی آنست که بادهای موافق ومسرت بخش میفرستد تا مزه و طعم لطف او را چشیده و مژده دهند بباران و بفرمان حضرتش کشتی‌ها بحرکت درآمده تا بندگان بفضل خدا بکسب معاش وتحصیل روزی پرداخته و سپاس و شکرگذاربخشایش حضرتش بشوند .

ولقد ارسلنا من قبلك رسلا الی قومهم

دراین آیه برای تسلیت‌خاطرپیغمبراکرم صلی الله علیه و آله بیان میفرماید ما پیش از توبرای اقوام و ملت‌های دیگر نیز پیغمبرانی با معجزات روشن فرستادیم ایشان بآن پیغمبران و معجزات‌کافرشدند ماهم‌ازآن‌کافران وتبهکاران‌انتقام کشیده وبکیفررسانیدیم ویاری آنهائی‌را که ایمان آورده بودند برعهده گرفتیم یعنی‌مادفع عذاب‌از مؤمنین کردموآنهارا بردشمنان غلبه ونصرت دادیم .

الله الذی یرسل الریاح فتثیر سحابا فیبسطه فی السماء کیف یشاء

دراین‌آیه به بندگان تذکرمیدهد خدا آن قادر توانائی است که از روی حکمت بادهائی برانگیزد و ابرهای باران را در آسمان و فضا بگستراند و پراکنده کند گاهی متفرق وازهم جدا وگاهی پیوسته‌ومتراکم ساخته و چون مشیت حضرتش تعلق بگیرد از خلال آن ابرها باران رحمتش را بگشتزارها و بساتین ببارد وبندگان مؤمن را مسرور و خوشحال سازد وچه بسا پیش‌ازآنکه باران رحمت‌حق نازل شود براثرخشکسالی وبی‌آبی ازمحصول خود ناامید ومأیوس بودند .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وَ قَالَ الَّذِينَ اُوتُوا الْعِلْمَ وَ الْاِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِي كِتَابِ اللّٰهِ اِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ فَهٰذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلٰكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (٥٦) فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعْذِرَتُهُمْ وَ لَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ (٥٧) وَ لَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هٰذَا الْقُرْاٰنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَلَئِنْ جِئْتَهُمْ بِاٰيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا مُبْطِلُونَ (٥٨) كَذٰلِكَ يَطْبَعُ اللّٰهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ (٥٩) فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَ لَا يَسْتَخِفَّنَّكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ (٦٠)

فانظر الى آثار رحمة الله

مراد ازرحمت خداوند دراین آیه باران است یعنی باچشم بعبرت بآثارلطف خداوند نظر کرده وببین چه خیری خداوند درباران نهاده وچه منافع دراواست چگونه زمین مرده و خشکیده را زنده میکند این خود نمونه‌ای است اززنده شدن مردگـان و ذات مقدس پروردگاربانجام هرکاری قادروتوانا است واگر دوباره بگشتزارها بادی بفرستد و پس از سرسبزی وخرمی به‌بینند که مزارع آنها زرد شده و خزان دیده و پژمرده گشته ناسپاسی نموده و کفران ورزند وشکرنعمت خدا بجا نیاورند .

فانك لاتسمع الموتى و لاتسمع الصم الدعاء اذا ولوامد برين

دراین آیه‌خداوندکافران را بمردگان‌مثل‌زده چه‌آنها درعدم‌فهم واندیشه بامردگان برابرند زیرا منتفع نمیشوند بآنچه از آیات میشنوند،میفرماید ای پیغمبر تو هرچه تلاش کنی نمیتوانی این مردم دل مرده و کرهائی که فاقد شنوائی هستند بسخن حق آشنا نمائی وآنها ازروی غروروتکبرپشت بتونموده و روگردان میشوند تو نمیتوانی این کوردلها را ازگمراهی نجات‌داده وهدایت کنی چه‌سخن حق راکسی میشنود که تسلیم امر پروردگار بشود وایمان‌آورد .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

اما کسانیکه عالم بوده و ایمان دارند بآنها میگویند شما بمدتی که درعلم خدا بوده تاروز رستاخیز توقف داشته‌اید واین همان روزقیامت است که منکر آن بودید لکن شما ازروی نادانی و غفلت آگاه نبودید (۵۶) دیگر در این روز عذر کسانیکه ستم نموده‌اند پذیرفته نمیشود و از پشیمانی و ندامت سودی نمیبرند (۵۷) ما در این قرآن برای عبرت مردم همه گونه مثل زده‌ایم وچون دلیل بارز ومعجزهٔ بیاوریم بازآن مردم منافق کافر کیش بشما میگویند که شما و پیغمبرتان راه باطل می پوئید (۵۸) این چنین خداوند دلهای مردم نادان را مهر میزند که از روی سرسختی وعناد هیچ سخن حق را گوش ندهند (۵۹) پس توای نبی مکرم شکیبا و بردبار باش و وعده پروردگار برحق است ومراقب باش تامبادا کسانی که فاقد نیروی یقین و ایمان هستند ترا از مقام حلم و بردباری و وقار بسستی و خفت بکشانند (۶۰)

یعنی مؤمن است که کلام تورا میشنود واندیشه‌مینماید ومنتفع میگردد زیرا حقیقتاً کفار کورو کرند .

قوله تعالی : **الذی خلقکم من ضعف ثم جعل من بعد ضعف قوة ثم جعل من بعد قوة ضعفا**

او آنخدای قادری است که شما را ازنطفه ناچیزوضعیفی بیافرید آنگاه نیرو وتوان در جوانی بشما بخشیده سپس بضعف و پیری بر گردانیده و هرچه بخواهد خلق میکند چه حضرتش دانا وقادروتوانا است .

درکافی ذیل آیه‌فوق ازحضرت صادق علیه‌السلام روایت کرده‌درحدیث مفصلی که براثبات صانع میفرمود ابن ابی العوجاء پس از بیان آنحضرت عرض نمود چه مانعی داشت که خداوند برای دعوت خلق خود ظاهر میشد تا هم از بندگان خود محجوب نمی ماند و هم آنکه اختلافی حاصل نمیشد وبعثت انبیاء لزومی پیدا نمی کرد و بااین هدایت‌مستقیم ازطرف‌پروردگار دعوت بایمان‌سهلتر وآسان‌تر میشد حضرت‌صادق علیه‌السلام درجواب‌فرمود وای بر تو چگونه خداوند از تو پنهان و پوشیده است و با این آثار مشهود قدرت حق چگونه مخفی است شما را ایجاد نموده وبیافرید وحال آنکه وجود نداشتید و شما را از کودکی برشد و کمال رسانیده و پس از آنکه ضعیف و ناتوان بودید نیرومند و قوی

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

گردانید سالم بودید بیمار و مریض و بعد از بیماری و مرض شفاء و صحت بشما بخشید پس از حزن و اندوه که بر شما مستولی کرد موجبات سرور و نشاط شما را فراهم ساخت اول محبوب بودید بعد مورد بغض و دشمنی واقع شدید آنگاه تیرگی عناد و دشمنی را بصفای محبت و وداد منور فرمود مصمم بانجام امری بودید وسایل فسخ عزیمت رادربرابر شما گذاشت و پس از انصراف از موضوعی عزم راسخ در شما تولید مینماید پس از یأس و ناامیدی امیدوار میشوید وقتی که قوهٔ حافظه شما را خللی میرساند و موضوعی را فراموش می کنید مجدداً مراتب را بقلب شما خطور داده واذهان شما روشن میگردد وهنگامی که قدرت دفع گزند خود را ندارید بقدرت خود چنان شما را موفق وپیروز میسازد که تصور میکنید میان شماوسخنان او حاجبی راه‌ندارد و قدرت کاملهٔ پرورد گارمشهود شمامیگردد.

« و یوم تقوم الساعه یقسم المجرمون مالبثوا غیر ساعة کذلك کانوا یؤفکون » روز قیامت چون فرا رسد تبهکاران سوگند یاد میکنند که ما در دنیا و عوالم قبر وبرزخ بیش از ساعتی درنك و توقف نکردیم واین سخن را بطریق مبالغه میگویند نه برسبیل‌حقیقت چه عمر دردنیا هرچند بسیار باشد نسبت به‌همیشگی آخرت وعذاب آن یك ساعت‌بیش نیست و آنهاخبر از گمان واعتقاد خود دهند دردنیا همچنین‌بدروغ پردازی و خلاف واقع سخن میگفتند

درکافی‌ذیل آیه«وقال الذین اوتوالعلم»درضمن حدیث مفصلی که‌ازحضرت رضا علیه‌السلام در توصیف امام روایت کرده میفرماید:

پیوسته امامت در ذریه حضرت ابراهیم است وبعضی ازبعض دیگر در قرنی پس از قرون از آنحضرت ارث برده‌اند تا آنکه پیغمبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وارث آن مقام میشود همچنانکه میفرماید:

« ان اولی الناس بابراهیم للذین اتبعوه و هذا النبی والذین آمنوا والله ولی المؤمنین » پس امامت مختص رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله شد و امیرالمؤمنین علی علیه‌السلام بامر خدا و بطریقی که واجب‌فرموده بود از پیغمبر ارث بردودر ذریه حضرتش تا روز قیامت باقی و برقرار میماند زیرابفحوای آیه کریمهٔ «وقال‌الذین‌اوتوالعلم‌والایمان» آن بزرگوار و فرزندان گرامش بزیور علم و ایمان آراسته و مزین گشته اند.

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

این حدیث را ابن بابویه بسند خوددر کتاب معانی الا اخبار نقل نموده است.

فیؤمئذ لاینفع الذین ظلموا معذرتهم و لاهم یستعتبون

در آن روز که روزقیامت است عذر کسانیکه کافر بوده و بخود ستم کرده‌اند سودی ندارد واگراسترضا وطلب توبه کنند توبه ایشان قبول نشود .

ولقد ضربنا للناس فی هذا القران من کل مثل

ما دراین قرآن برای عبرت مردم همه گونه مثل زده‌ایم و برای راهنمائی خلایق بسوی توحید وخداشناسی همه گونه دلیل آورده‌ایم واگرتوای محمد ﷺ دلیل بارز و معجزه آشکاری برای این مردم بیاوری باز این منافقین کافر کیش میگویند که شمامؤمنین وپیغمبرتان راه‌باطل رامی‌روید وخلق رابگمراهی وتباهی سوق میدهید در این آیه‌پیغمبر را خبر میدهد که امة او بسیارعنود هستند و آیات پروردگار را تکذیب میکنند این چنین خداوند دلهای مردم نادان را مهر میزند که از روی سرسختی وعناد هیچ سخن حق را گوش ندهند .

«فاصبر ان وعدالله حق ولایستخفنك الذین لایوقنون»

ای پیغمبر مکرم شکیبا و بردبارباش واز کفر وعناد منافقین‌غمگین مشو که‌وعدهٔ پروردگار برحق است وتو موفق و پیروز خواهی شد و مراقب باش مبادا کسانیکه فاقد نیروی یقین و ایمان هستند ترا از مقام حلم و بردباری ووقار به سبکی و خفت بکشانند

درتهذیب ذیل آیه فوق از معویةبن عمار روایت کرده گفت ازحضرت صادق علیه‌السلام پرسیدم که شخصی امام جماعت است ولی مردم و مأمومین از امامت آن شخص ناراضی هستند آیا جماعت مأمومین میتوانند قرائت خود را بلند بخوانندفرمودند هروقت شنیدید که کسی قرآن تلاوت مینماید باید ساکت شده و گوش دهید عرض کرد اگر آن قاری قرآن و یاامام معصیتکار باشد چطور ؟ فرمود با آنکه اگر بدانید آن شخص معصیت خدا را مینماید شما باید اطاعت خدا را نموده و گوش بقرائت قرآن بدهید و بالاخره بمن اجازه ندادند که بلند قرائت کنم سپس حضورش عرض کردم در اینصورت من نماز خود را در خانه بجا میآورم آنگاه بجماعت حاضر شده و با آن امام نماز میگذارم فرمودند بلی وظیفه تو همین است.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و نیز فرمود امیرالمؤمنین علیه‌السلام روزی مشغول نماز بود ابن کوا عقب آن‌حضرت ایستاده و اقتدا کرده بود امیرالمؤمنین مشغول قرائت بود ابن کوا این آیه را میخواند «ولقد اوحی الیک والی الذین من قبلک لئن اشرکت لیحبطن عملک ولتکونن من الخاسرین» آنحضرت ساکت شد ابن کوا نیز ساکت شد امیرالمؤمنین ادامه داد قرائت را آن ملعون مجدداً تکرار کرد آیه را و این جریان سه دفعه تجدید شد عاقبت آنحضرت تلاوت فرمودند آیه «فاصبر ان وعدالله حق و لایستخفنک الذین لایوقنون» را کنایه از آنکه عذاب پروردگار که بمنافقین وعده فرمود بتو خواهد رسید چه او از جمله منافقین و مخالفین سرسخت آن حضرت بود.

پایان سوره روم

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

سورۂ لقمان

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com
http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بسم الله الرحمن الرحیم

الم (۱) تلك ایات الكتاب الحكیم (۲) هدی و رحمة للمحسنین (۳) الذین یقیمون الصلوة و یؤتون الزكوة وهم بالآخرة هم یوقنون (٤) اولئك علی هدی من ربهم و اولئك هم المفلحون (٥) و من الناس من یشتری لهو الحدیث لیضل عن سبیل الله بغیر علم و یتخذها هزوا اولئك لهم عذاب مهین (٦)

سورهٔ لقمان

سورهٔ لقمان درمکه نازل شده دارای سی و چهار آیه و پانصد وچهل و هشت کلمه و دوهزار و یکصد و ده حرف است .

در ثواب تلاوت این سوره ابن بابویه از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده اگر کسی این سوره را درشب تلاوت کند خداوند فرشتگان را موکل میفرماید که او را تا صبح از شر شیطان حفظ نمایند واگر در روز قرائت نماید تا شب او را از شر شیطان و پیروانش محفوظ بدارند .

و در خواص قرآن از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله روایت کرده فرمود تلاوت کنندهٔ این سوره روز قیامت رفیق لقمان باشد وبتعداد کسانیکه امر بمعروف و نهی از منکر کرده‌اند باو ثواب و اجر عطا میفرماید.

و اگر این سوره را نوشته و با آب بشویند آشامیدن آن آب در دهای داخلی را درمان کند واگر نوشته آنرا ببازوی کسی که از دماغش خون بیاید به بندند خون باذن خداوند قطع میشود .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بنام خداوند بخشندهٔ مهربان

این آیات قرآن کتاب آسمانی است که ازطرف خداوند حکیم نازل شده(۲)رهبر وبخشایش خداوند است برای مردم نیکوکار(۳) آن مردمی که‌نمازرابپاداشته وزکوة مال خود را بارباب استحقاق داده وبروز رستاخیز یقین دارند (٤) آن چنان مردم پاکدین از طرف پروردگار هدایت یافته و از زمرهٔ رستگاران میباشند (٥) بعضی از مردم هستند که خریدار سخنان لغو وباطل بوده و ازروی نادانی و جهالت از راه‌مستقیم‌خداشناسی‌منحرف گشته وقرآن‌خدارا شوخی پنداشته‌وتمسخر میکنند که بکیفر این عمل خود شدیداً بعذاب خوار کننده مجازات میشوند(٦)

و نیز از حضرت صادق علیه‌السلام در روایت دیگری ذکر شده فرمودند اگر این‌سوره را نوشته و با آب شسته وآب آنرا بکسی که تب داشته باشد ویا بیماری درونی دیگری داشته باشد بنوشانند باذن پروردگار شفا خواهد یافت.

خلاصه مطالب سوره لقمان عبارت است از آنکه قرآن رهبر و بخشایش خداوند است برای مردم نیکوکار وخریداران سخنان لغو و باطل که از روی نادانی و جهالت‌مردم را از راه خداشناسی گمراه نموده و قرآن خدا را شوخی پنداشته و تمسخر میکنندشدیداً بعذاب خواری مجازات میشوند و پند و نصیحت لقمان بفرزندش و ذم و توبیخ مردمی که ازروی جهالت و نادانی وبی خبر از کتاب روشن خدا در دین خدا مجادله و بحث مینمایند و دلایل توحید وخدا شناسی.

قوله تعالی ، **الم تلك آيات الكتاب المبين**

در سوره بقره تفسیر و معنای الم را بیان نموده‌ایم تلك اشاره بآیات قرآن است.

(یعنی این آیات قرآن، کتاب آسمانی است که از جانب پروردگار دانا و آگاه بمصلحت امور نازل شده و بیان و رهنمای نیکوکارانست همان کسانیکه نماز بپاداشته و زکوة میدهند و بروز قیامت و حشر و معاد یقین و اعتقاد دارند چنین مردمانی از طرف

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وَ اِذا تتلی علیه اٰیاتنا ولّی مستکبراً کان لم یسمعها کان فی اذنیه وَقراً فبشره بعذاب الیم (۷) اِنّ الذین امنوا و عملوا الصالحات لهم جنات النعیم (۸) خالدین فیها وعد الله حقاً و هو العزیز الحکیم (۹) خلق السموات بغیر عمد ترونها والقی فی الارض رواسی ان تمید بکم و بث فیها من کل دابة وانزلنا من السماء ماء فانبتنا فیها من کل زوج کریم (۱۰) هذا خلق الله فاروني ماذا خلق الذین من دونه بل الظالمون فی ضلال مبین (۱۱)

پروردگار هدایت یافته واز زمره رستگارانند.

«و من الناس من یشتری لهو الحدیث لیضل عن سبیل الله بغیر علم و یتخذها هزواً»

بعضی ازمردم هستند که خریدار سخنان لغو وباطل بوده و از روی نادانی وجهالت از راه خداشناسی منحرف گشته و قرآن را بشوخی پنداشته و تمسخر میکنند(مقصود از لهو الحدیث غنا وآلات لهو و لعب است که انسان را از ذکر خدا باز میدارد مانند آلات موسیقی و رادیو و تلویزیون).

چنانچه درکافی از ابی بصیر روایت کرده گفت از حضرت باقر علیه السلام سئوال نمودم کسب ومعامله کنیزان مغنیه و آلات غنا چه صورت دارد؟فرمود حرام است پروردگار وعده عذاب بعامل آن داده سپس آیه را مؤید فرمایشات خود تلاوت نمودند.

و ازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده خداوند نظر رحمت باهل خانه ای که در آن غنا و خوانندگی میکنند نمی افکند.

و از ابی امامه روایت کرده گفت رسول اکرم صلی الله علیه و آله نهی فرمود ازتعلیم ویاددادن غنا وخرید وفروش کنیزان مغنیه و آلات غنا و فرمود تجارت وبهای آنها حرام است و داخل است درمصداق آیه «و من الناس من یشتری لهو الحدیث» و نیز فرمود بآن خدائی که مرا بحق فرستاده هیچکس آواز خود را بغنا بلند نمیکند مگر آنکه دوشیطان بردوش

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

اینها کسانی هستند که چون برای آنها آیات قرآن ما را بخوانند ازروی نخوت وغرور روبر گردانیده و مثل آنکه چیزی نشنیده‌اند و گوششان سنگین است میروند ای رسول گرامی آنها را بعذاب و کیفر شدید و دردناك مژده بده(۷) ولی بهشت پرنعمت و جاویدان ویژهٔ کسانی است که بخداوند یگانه ایمان آورده وکار های پسندیده میکنند (۸) در بهشت برای همیشه وجاوید خواهند بود و این وعدهٔ حتمی وبرحق خدائی است که‌مقتدروحکیم‌میباشد(۹)آن خدائی که‌آسمانهارا بطوری که می‌بینید ایجاد کرده بدون آنکه ستونی بآن زده باشد وبرای استقرار وآرامش شما در روی زمین کوههای سربفلك کشیده را بنیان گذارده و ازهرنوع جنبندهٔ پراکنده و منتشر نموده و از آسمان باران را فرو فرستادیم که‌از انواع گیاهان ورستنی‌های مفید رویانیدیم(۱۰) آنچه که گفتیم آفریده‌های خداست پس شما بمانشان دهید چیزهائی که دیگران بباطل مورد ستایش شماهستند خلق کرده‌اند البته‌این‌مشرکین ستمکار در گمراهی آشکار افتاده‌اند(۱۱)

او سوار میشوند و او را میزنند تا ساکت بشود.

و ازابی جارود روایت کرده گفت‌حضرت باقر علیه السلام فرمود آیه فوق در باره نصربن علقمة بن‌کلده که از طایفه بنی عبدالدار بن قصی است نازلشده و داستان‌آن بدینقرار است نصربرای تجارت بایران وفارس مسافرت مینمود کتابها واخبارو‌قصص و سیر و مقامات و جنگهای فارسیان‌را میخرید وبمکه‌میآورد برای مشرکان‌میخواند ومیگفت آنچه‌محمد(ص) بنام قرآن میگوید نظیراین قصص و داستانها است چه اوقصه عاد و ثمود بیان میکند من داستان رستم واسفندیارمیگویم عربها ازشنیدن‌آن داستانها خرم و مسرورمیشدند و قرآن را رها کرده وازاستماع‌آن دوری میجستند وفرمودآنحضرت‌آیه مزبورمشمول کسانی است که مردم را بسخنان لغووباطل مشغول نموده وازراه مستقیم وخداشناسی منحرف میسازند وقرآن را تمسخرواستهزاء نموده وشوخی پندارند زیرا نصرعلاوه براخبار وقصص فارسیان خبرهای بی‌اصل و اشعار و افسانه‌های دوره جاهلیت را برای سرگرمی و اشتغال مردم و منحرف کردن‌آنها ازراه حق نقل مینمود .

واذا تتلی علیه آیاتنا ولی مستکبراً کان لم یسمعها کان فی‌اذینه وقراً

اینگونه مردمی که‌خریدارسخنان‌لغووباطل‌هستند چون‌آیات قرآن‌برآنها تلاوت

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و لقد اتینا لقمان الحکمة ان اشکر لله و من یشکر فانما یشکر لنفسه و من کفر فان الله غنی حمید (۱۲) و اذ قال لقمان لابنه وهو یعظه یا بنی لاتشرک بالله ان الشرک لظلم عظیم (۱۳) و وصینا الانسان بوالدیه حملته امه وهنا علی وهن و فصاله فی عامین ان اشکر لی و لوالدیک الی المصیر (۱٤) و ان جاهداک علی ان تشرک بی مالیس لک به علم فلا تطعهما و صاحبهما فی الدنیا معروفا و اتبع سبیل من اناب الی ثم الی مرجعکم فانبئکم بما کنتم تعملون (۱۵)

کنند ازروی نخوت وغرور روبر گردانیده و گویا چیزی نشنیده‌اند گوشهای ایشان سنگین است پشت بآیات قرآن کرده و رو برویگردانند ایرسول گرامی ایشان را بکیفر شدید و عذاب دردناکی که منتظر آنهاست مژده بده.

قوله تعالی: **خلق السموات بغیر عمد ترونها و القی فی الارض رواسی ان تمید بکم**

این آیه بیان مینماید یکی از دلایل توحید و خداشناسی راهنمایی فرماید پروردگار همانخدائی است که آسمانهارا بدون ستون وتکیه گاهی که می‌بینید آفرید چه اگر ستونی داشت آن ستون هم باید تکیه گاهش بستون دیگری باشد همین طور تسلسل لازم میآمد و برای استقرار و آرامش شما بشر درروی زمین کوههای سربفلک کشیده را بنیان گذارده و از هر نوع جنبندهٔ پراکنده و منتشر نموده و از آسمان باران رحمت خود را فرو فرستاده تا از انواع گیاهان ورستنی‌های مفید برویاند.

هذا خلق الله فاروني ماذا خلق الذين من دونه

این آیه اتمام حجتی است برمشرکین چه میفرماید آنچه بیان شد از خلقت باعظمت آسمان وزمین وحیوانات تمام آنها پدیدهای پروردگاراست شما مشرکین بما نشان دهید چه چیزهائی این بتان که بباطل مورد ستایش شما هستند خلق کرده‌اند چون پاسخی برای

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ما مقام دانش و حکمت را بلقمان عطا کردیم تا سپاسگزار خداوند خویش شود و قدر مسلم آنست که هر کس شاکر و سپاسگزار خدا باشد بنفع خود او است و مردم ناسپاس باید بدانند که خداوند بی‌نیاز و ستوده صفاتست (۱۲) ای‌رسول گرامی بیادآوروقتی را که‌لقمان ازروی‌پند و نصیحت بفرزندش گفت ای‌پسر عزیزم برای خدا قائل بشرك مباش زیرا شرك بخدا ظلم بسیار بزرك و گناه غیر قابل بخشایش است(۱۳) ما بانسان دربارهٔ پدر ومادر تاکید بلیغ نمودیم مخصوصاً مادر که بار حمل او رابرداشته ومدت‌بارداری و تولد و شیر دادن دو ساله پی درپی رنج وزحمت توان فرسا را متحمل گردیده که بعد از شکر و ثنای من از پدر و مادر خود شکر گذاری نموده و بدانند که بازگشت همهٔ آنها بسوی من خواهد بود (۱٤) با این مقامی که پدر و مادر دارند اگر کوشش کنند که ترا منحرف ساخته و مشرك سازند و بآنچه را که نمیدانی و ادار کنند گوش بحرف آنها مده واطاعت دستور آنهارامنما ولی دردنیاباآنها نیکی‌و حسن سلوك‌داشته‌واز راه کسانی که‌روبدر گاه‌ما‌آورند‌پیروی کن‌زیرا بازگشت همهٔ شما بسوی من است و من در روز رستاخیز ازآنچه که کرده‌اید شمارا‌باخبر ومطلع‌خواهم‌ساخت(۱۵)

این سئوال و گفتارندارند و میدانند معبودانشان چیزی نیافریده و نمیتوانندبیافرینند پس این مشرکین ستمکارازجهة‌پرستش معبودان باطل‌خود در گمراهی وضلالت آشکاری افتاده وسیر میکنند .

قوله تعالی ، **ولقداتینا لقمان الحکمة ان‌اشکرلله ومن شکرفانما یشکرلنفسه**

لقمان فرزند باعوربن ناروح بن تارح پسرخواهر یاخاله زاده حضرت ایوب پیغمبر است پروردگاریاوحکمت ودانش عطا فرمود

درکافی ازهشام بن حکم روایت کرده گفت ازحضرت موسی بن جعفر علیه‌السلام حکمت را سئوال نمودم که خداوند بلقمان عطا فرموده بود فرمود عقل وفهم است .

وازعلی بن قصیرروایت کرده گفت حضور حضرت‌صادق علیه‌السلام عرض کردم‌چه حکمتی خداوند بلقمان عطا فرموده بود آنحضرت فرمود خداوند بلقمان معرفت و شناسائی امام و پیغمبرزمان خود را مرحمت نمود .

و حماد گفت از حضرت صادق علیه‌السلام پرسیدم که خداوند بلقمان چه حکمت عطا

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

يا بنى انها ان تك مثقال حبة من خردل فتكن فى صخرة او فى السموات
او فى الارض يات بها الله ان الله لطيف خبير (۱۶) يا بنى اقم الصلوة
وامر بالمعروف وانه عن المنكر واصبر على ما اصابك ان ذلك من
عزم الامور (۱۷) ولا تصعر خدك للناس ولا تمش فى الارض مرحا
ان الله لا يحب كل مختال فخور (۱۸) واقصد فى مشيك واغضض
من صوتك ان انكر الاصوات لصوت الحمير (۱۹)

فرموده است فرمود غرض از حکمت مال ومنال وجسم وجمال وحسب و نسب نیست لقمان مردی بود مطیع پروردگار وپرهیزکار وباوفا و متفکر وباحیا وعفت هرگز در روز نمی خوابید واز ترس معصیت خنده نمی کرد وغضبناک نبود و با کسی شوخی و مزاح نمینمود اگر دنیا باو رو میکرد ومال وثروتی بدستش میرسید خوشحال نمیشد وباازدست دادن آنها محزون نمیشد زنهای متعدد تزویج نموده و اولاد بسیارداشت و بیشتر فرزندانش در زمان حیوة او مردند اما برمرگ آنها شیون وزاری نکرده و شکیبا بود چون دو نفر را میدید که با هم نزاع میکنند موجبات صلح وآشتی ایشان را فراهم میساخت وهروقت سخن نغز وپسندیده ای از کسی می شنید از گوینده تفسیر آنرا سئوال میکرد و تحقیق مینمود که از کجا بدست آورده واز که شنیده است بافقهاء و دانشمندان زیاد مصاحبت مینمود ولی از مجلس قضات ومحضر سلطان دوری واجتناب میکرد و ازاینکه قاضی و سلطان در معرض آزمایش و فتنه قراردارند متأثر بوده وبحال آنها دلسوزی مینمود چیزهای خوبی که می دید ومی شنید بخاطر می سپرد وبدان عمل میکرد باخواهش های دل خویش پیوسته درستیز واز نفس اماره وشیطان میگریخت وقلب خود را بذکر خدا وعبرت وتفکر جلا و صفا میداد و جز بخداوند بکسی اعتماد نداشت وبراثر این فضائل عالیه خداوند اورا حکمت ومعرفت بخشید.

یکروز موقع ظهر که اکثر مردم استراحت نموده وخوابیده بودند خداوند بفرشته ای

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ای پسرم بدان و آگاه باش اگر خیر و شر مردم ولو بمقدار خردلی باشد چه در دل سنگ‌های عظیم و یا بر فراز آسمان پنهاور یا در اعماق زمین هر کجا است همه را بحساب خواهد آورد زیرا خداوند توانا و دانا است (۱۶) ای پسرم نماز بخوان وامر بمعروف ونهی ازمنکر کن ودرحوادثی که برایت رخ میدهد شکیبا و بردبار باش که صبر در بلا و مصیبت دلیل برهمت بلند وازعزم ثابت شخص است (۱۷) تو ای فرزندخودرا در برابر مردم زبون و پست منما ودرروی زمین بنخوت وغرور راه مرو زیرا خداوند مردم متکبر وخود پسند را دوست ندارد (۱۸) در کارهای خود رعایت اعتدال کن و چون سخن گوئی صدای خودرا آهسته نما وفریادنزن وبدان که زشت‌ترین صداها عرعر خر است (۱۹)

امر کرد لقمان را باصدای رسائی که بشنود ولی او را نه‌بیند مخاطب قرار داده و گفت ای لقمان آیا دوست‌داری خداوندترا خلیفه وپیغمبر نموده تادرروی زمین بهدایت خلق پرداخته وهرمیان آنها حکومت وقضاوت کنی لقمان جواب داد اگر امرومشیت پرورد گارباشد چون اوصلاح مرا بهتر میداند ومرا رهبری وصیانت میکند چاره‌ای جز اطاعت و قبول ندارم اما اگرمرا مخیر فرماید من خود را لایق این‌مقام عالی‌ندانسته ومشتاق وطالب عاقبت بخیری هستم فرشته پرسید چرا خلافت ورسالت را قبول نمی کنی گفت قضاوت وحکم میان مردم بسیاره شکل وبادینداری ورعایت اصول وقواعد دین مغایرت‌دارد وشخص قاضی پیوسته در معرض آزمایش وبلا است زیرا ظلم وستم چنان درپردهٔ تاریکی مستور وپوشیده میباشد که حدی‌بر آن متصورنیست وقاضی دوراه درپیش دارد اگرراه راست رفته و حکم بحق بدهد کاری نکرده وسودی نبرده واگرخطابرود وحکم نابجائی بدهد بهشت‌را برایگان ازدست خواهد داد پس اگر کسی دردنیا گمنام و منزوی و ناتوان باشد بهتر ازآنست که بر اوج شهرت رسیده وبرمسندعزت وقضا تکیه کرده و دنیا را بر آخرت ترجیح و نعمت فانی را در برابرازدست دادن جهان باقی بپذیرد.

فرشتگان ازمنطق لقمان بسیارتعجب کرده وازحکمت ومعرفت ودانش‌او متحیرشدند خداوند لقمان را مورد نظرعنایت خاص قرارداده آن شب که لقمان در بستر راحت آرمیده بود اشراقات الهیه برخوردار گشته وچون‌ازخواب برخاست‌حکیم‌ترین مردم زمان خود

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

الم تروا ان الله سخر لكم ما في السموات و ما في الارض و اسبغ عليكم
نعمه ظاهرة و باطنة و من الناس من يجادل في الله بغير علم
و لا هدى و لا كتاب منير (۲۰) و اذا قيل لهم اتبعوا ما انزل الله
قالوا بل نتبع ما وجدنا عليه ابائنا اولو كان الشيطان يدعوهم
الى عذاب السعير (۲۱) و من يسلم وجهه الى الله وهو محسن
فقد استمسك بالعروة الوثقى و الى الله عاقبة الامور (۲۲)

گردید ومردم را با بیانات حکیمانهٔ خود غرق تحسین واعجاب مینمود چون لقمان بشرحی که گذشت خلافت ورسالت را قبول ننمود خلعت آن مقام بر پیکرداو آراسته شد و بمقام رسالت وخلافت رسید ولقمان بدیدارداودرغبت فراوان داشت وچون اورا زیارت میکرد باحکمت ودانش خود بموعظه می پرداخت وداود بلقمان می گفت خوشا بحال تو که مورد نظر پروردگار وبنوردانش وحکمت روشن ومنور گشته و گرفتار ابتلائات وفتنه و آزمایش خلافت نشده ای .

و درذیل آیه « واذقال لقمان لابنه وهو يعظه» روایت کرده از حضرت صادق علیه السلام فرمود لقمان فرزند خود را موعظه کرده و گفت ای فرزند از روزی که قدم بعرصهٔ وجود گذارده و متولد شدی دنیا بتوپشت نموده وآخرت روبتو کرد و پیوسته خانه و منزلی که روبسوی آن میروی بتونزدیك شده وازمنزل کنونی خود دورمیشوی .

ای فرزند در مجلس دانشمندان بدو زانوی ادب بنشین و خوشه چین خرمن دانش ایشان شو وهر گزمجادله منما که ازدانش محروم ومنع نشوی .

برای دنیا آنقدر تلاش کن که نیازمند غیر نباشی وبآنچه کفاف معاشت کند قناعت کن وچنان خود را سر گرم ومشغول دنیا منما که ازفیوضات اخروی بی بهره شوی.

روزه بگیر آنقدر که شهوات ترا قطع کند ولی نه بآن حد که مانع نمازت شود زیرا نمازر کن دین ونزد خدا محبوب تر ازروزه است .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

آیا مردم نمی‌بینند که خداوند تمام هستی‌هائی را که در آسمانها و زمین است مسخر شما نموده ونعمت‌های پیدا ونهان را بفراوانی دردسترس شما قرارداده است معذالك گروهی از مردم نادان و بی‌خبر از کتاب روشن خداوند در دین خدا مجادله وبحث مینمایند (۲۰) و چون باین مردم گمراه گفته شود بیائید بـآنچه که خداوند مقرر فرموده تبعیت و پیروی کنید میگویند ما ازروش آباء واجداد خود دست بر نمیداریم ای پیغمبر بآنها بگو اگر بدانید وبفهمید که شیطان پدران شما را بآتش دوزخ رهبری و دعوت نموده است باز هم پیروی ازپدران‌خود می کنید (۲۱) هر کسی که روی تسلیم ورضا بسوی خدا کند و نیکو کاری را پیشهٔ خود سازد محققاً دست برشتهٔ محکم پروردگار زده پایان تمام کارهـا بسوی خدا منتهی خواهد شد (۲۲)

دنیا دریای ژرف و عمیقی است که مردم بسیاری را دراعماق خود هلاك ساخته در این دریای پهناور کشتی ایمان را بادبان کشتی خود بساز و بادبندهایش را توکل قراربده زادت را تقوی وپرهیزکاری کن و بدان اگر بساحل نجات رسیدی اثر لطف خدا است و اگر هلاك شوی بسبب گناه ومعصیت خودت خواهد بود.

ای پسر اگر در کودکی بزیور ادب آراسته شوی دربزرگی از برکت آن منتفع و برخوردار خواهی شد.

هر که طالب ادب باشد بـرای بدست آوردنش همت میگمارد و بتحصیل دانش و کمال می پردازد وچون دانشمند و عالم شود ازطریق نشر فضایل علم و ادب مورد استفاده و انتفاع جامعه میگردد و مردم زمان و آیندگان از وجودش کسب فیض خواهند کرد.

ای فرزند از تنبلی وتن پروری به پرهیز اگر دنیا بتو رو کند خوشحال و مسرور نشده وغافل ازآخرت نباش وچنانچه چیزی ازتوفوت شود وادبار بتو روی نماید محزون و غمگین مشو.

در شبانه روز ساعتی را برای تفکر انتخاب نموده و درآن ساعت بکسب دانش و صفای باطن خود به پرداز با مردم لجوج و معاند مباحثه و جدال نکن و بـا فقیهان و دانشمندان با ادب برخورد کن و هرگز با پادشاهان و زمامداران دشمنی منما هیچوقت

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

با ستمکاران همکاری و مماشات نکن و با فاسقان و بدکاران رفاقت نداشته باش.

ای فرزند ازخدا بترس وباعمال نیك وحسنات خود مغرور مباش واگر گناه کرده باشی از رحمت خدا مأیوس مشو و همیشه بین خوف و رجا زندگی کن .

پسرش گفت ای پدر گرامی چگونه ممکن است هم امیدوار باشم و هم ترسان و خائف درصورتی که دردرون‌من فقط یك‌دل وجود دارد؟لقمان گفت اگر دل مؤمن رابیرون بیاورند و ازوسط نصف کنند باید در هر نیمهٔ آن نور خوف و رجاء باهم برابروهیچکدام بر دیگری برتری نداشته باشد هر کس بخدا ایمان بیآورد اوامر و فرموده های خدا را تصدیق مینماید و بآنچه مقرر داشته عمل می کند و هر که اطاعت امر خدا نکند تصدیق قول خدا را نکرده زیرا اعمال شخص معرف شخص است چه اگر از روی اخلاص ایمان آورده باشد از اطاعت امر پروردگار سرپیچی نمیکند و از خدا میترسد و هر که از خدا ترسید او را دوست میدارد وهر که کسی را دوست بدارد پیروی از او کند و هر که پیروی فرمان خدا کند بهشت بر او واجب میشود ای پسر میل بدنیا منما و قلبت را بامور دنیا مشغول نساز زیرادنیا پست‌ترین مخلوق خدا است و نعمت‌های دنیا را خداوند ثواب نیکوکاران قرار نداده و گرفتاری ها و ابتلائات آن هم عقوبت معصیت‌کاران محسوب نمیشود.

خلاصه‌کلمات حکمت‌آمیز لقمان بسیار است بهمین مقدار اکتفا نمودیم تا موجب طول کلام نشود .

سید رضی در کتاب خصایص ذیل آیه « و وصینا الانسان بوالدیه » . از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده که فرمود یکی از والدین امیرالمؤمنین علیه السلام میباشد .

ابن شهرآشوب بسند خود از آنحضرت روایت کرده فرمود این آیه در شأن رسول اکرم صلی الله علیه و آله و امیرالمؤمنین علیه السلام نازل گردیده.

در کتاب امالی بسند خود از اصبغ‌بن نباته روایت کرده گفت فردای آن‌روزی که ابن ملجم ملعون در مسجد ضربت شهادت را برفرق نازنین امیرالمؤمنین زد با جمعی از اصحاب بقصدعیادت بخانهٔ آنحضرت‌رفتیم امام‌حسن علیه السلام بیرون تشریف آورده فرمودند حال مزاجی پدرم‌اجازه نمیدهد که بدیدارش‌حاضر شوید بخانه های خود بر گردید مردم

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

رفتند من نشسته بودم که ناگاه از درون خانه حضرت فریاد شیون برخاست من هم خودداری را از دست داده بگریه افتادم از صدای گریهٔ من امام حسن علیه السلام بیرون آمده فرمودند چرا بخانهٔ خود نرفتی عرض کردم فدایت شوم من تا بزیارت مولای خود موفق نشوم نخواهم رفت اجازهٔ ملاقات و دیدارشان را برای من بگیرید امام حسن علیه السلام داخل منزل تشریف برده طولی نکشید که بیرون آمده مرا بورود بخانه راهنمائی نموده بزیارت امام و مولای متقیان بردند دیدم امیرالمؤمنین دربستر خود نشسته و بچیزی تکیه نموده وعصابهٔ زردی برسر خویش بسته‌اند ولی آن عصابه بخون فرق همایونش آغشته و چهرهٔ مبارکش چنان زرد شده بود که معلوم نبود کدام یك از صورت و یا عمامه زردتر است بدامن حضرت افتاده ودست مبارکش رابوسه زده بگریه در افتادم فرمودند ای اصبغ گریه نکن بخدا قسم که هم اکنون بهشت را بچشم خویش می‌بینم عرض کردم بخدا قسم میدانم که ببهشت میروید ولی گریه من برای فقدان و دوری از محضر مبارك شما است که دیگر دیدارتان را برای همیشه از دست میدهم و تقاضا کردم حدیثی بفرمایند که بعنوان یادگاری عزیز حفظ کنم.

فرمود ای اصبغ روزی پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله مرا احضار نموده وفرمودند هم‌اکنون بمسجد رفته وبالای منبر از طرف من بمردم بگو که من رسول رسول خدایم وآن رسول خدا میفرماید لعنت خدا وفرشتگان وپیغمبران ولعنت من بر کسی باد که از اطاعت والدین خود سرپیچی بنماید و یا دعوت غیر مولای خود را اجابت کند یا باجیر خود در اجرتش ظلم بنماید برطبق فرموده پیغمبر عمل نموده وازمنبر بزیر آمدم هیچکس حرفی نزد مگر عمر که گفت یاعلی فرمودهٔ رسول خدا را رسانیدی ولی تفسیر آن را نگفتی گفتم خدمت پیغمبر عرض میکنم فوراً حضور پیدا کرده شتافته و سخن عمر را بآنحضرت رسانیدم فرمودند هم اکنون بمسجد بر گرد وبالای منبر برو پس از حمد وثنای الهی و درود برمن بمردم بگو ما چیزی نمیگوئیم مگر آنکه تفسیرش نزد ما میباشد بدانید وآگاه باشید که پیغمبر ومن که علی هستم دوپدر برای شما و مولای شما واجیر شما میباشیم.

(یعنی در اجر رسالت که محبت وولایت ذوی‌القربی است ستم نکنید)

طبرسی وعیاشی ذیل آیه « یا بنی انها ان تك مثقال حبة من خردل » ازابن مسکان

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و من كفر فلا يحزنك كفره إلينا مرجعهم فننبئهم بما عملوا إن الله عليم بذات الصدور (۲۳) نمتعهم قليلا ثم نضطرهم إلى عذاب غليظ (۲٤) ولئن سألتهم من خلق السموات والأرض ليقولن الله قل الحمد لله بل أكثرهم لا يعلمون (۲۵) لله ما في السموات والأرض إن الله هو الغني الحميد (۲٦) ولو أن ما في الأرض من شجرة أقلام والبحر يمده من بعده سبعة أبحر ما نفدت كلمات الله إن الله عزيز حكيم (۲۷)

روایت کرده گفت حضرت صادق علیه السلام بما میفرمود از ارتکاب گناهان کوچك پرهیز و خودداری کنید زیرا خداوند از آنها مؤاخذه میفرماید و نباید یکی از شما بگوید امروز فلان گناه را مینمایم بعد توبه و استغفار خواهم کرد چه در این آیه میفرماید «ان تك مثقال حبة من خردل .....» و آیه را تلاوت نمودند.

و شیخ برسی در تفسیر خود در بیان آیه «ان انکر الاصوات لصوت الحمیر» بسند خود از امیرالمؤمنین علیه السلام روایت کرده فرمود خداوند گرامی‌تر و بالاتر از آنست که مخلوقی را بیافریند و آنرا تحقیر و یا انکار نماید و مراد از حمیر دراین آیه الاغ نیست بلکه مراد از آن زریق و صاحب او است که در تابوتی از آتش وبصورت دو الاغ بوده و چون صیحه زنند اهل آتش و جهنم از صدای آنها در عذاب بوده و منزجرمیشوند.

وطبرسی ازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود مراد از صوت حمیر عطسه بلند همراه باصدای کریه و قبیح است.

ابن بابویه ذیل آیه «واسبغ علیکم نعمه ظاهرة و باطنة» از محمدبن زیاد از دی روایت کرده گفت از مولایم حضرت موسی بن جعفر علیه السلام معنای آیه را سئوال نمودم فرمودند مراد از نعمت های ظاهرهٔ پرورد گار ائمه ظاهره بوده و نعمت باطنه امام غائب آل محمد صلی الله علیه و آله است عرض کردم مگر از امامان کسی هم غایب میشود فرمود؟ بلی یکی

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ای پیغمبر گرامی تو از کفر مردمی که کافر میشوند متأثر وغمگین مباش چه آنها بسوی ما بازگشت مینمایند و ما ایشان را از آنچه کرده بوده‌اند مطلع ساخته وبکیفر میرسانیم زیرا خداوند باسرار دل مردم واقف و داناست (۲۳) ما در دنیا مختصری آن مردم کافر کیش را بلذات زندگی متنعم میسازیم ولی بناچار بکیفر اعمال زشت و ناپسند آنها را گرفتار عذاب سخت مینمائیم (۲۴) اگر از همین مردم کافر و بی ایمان سئوال کنید این آسمانها و زمین را چه کسی خلق نموده محققاً جواب میدهند خداوند تو ای پیغمبر بگو خدا را شکر که کافران هم بعظمت خدای توانا اعتراف میکنند ولکن بیشتر آنها از حقایق بی خبر میباشند (۲۵) تمام هستی‌هائی که در آسمانها و زمین وجود دارند مخلوق خدا و نیازمند لطف پروردگار میباشند و فقط ذات مقدس خداوند است که بی نیاز وستوده صفات بوده و خواهد بود (۲۶) اگر تمام درخت‌های زمین را قلم و دریائی را مرکب کنیم تا کلمات خدا را برشتهٔ تحریر درآوریم آن دریا خشك شود هفت دریای دیگر مرکب اضافه نمائیم باز از تحریر و نگارش آن عاجز مانده وکلمات حق ناتمام خواهد ماند زیرا قدرت و حکمت خداوند بی پایانست (۲۷)

از ائمه از دیده‌های مردم پنهان میشود ولی در قلوب مؤمنین جادارد و آن امام دوازدهمی فرزند عسکری امام یازدهم است که هروقت خداوند بخواهد ظهور میکند وخداوند هر مشکلی را برای حضرتش آسان و هر دوری را نزدیك و هرلجوج ستمکار را بدستش مقهور وهرشیطان مریدی رامنکوب وهلاك میسازد وتمام گنج‌ها وذخایر زمین رامکشوف وهویدا میسازد و از روی ادب نام مبارکش را بزبان نمیآورند وپس از آنکه دنیا پر از جوروظلم شد بفرمان خداوند ظاهرشده و جهان را پراز عدل و داد میفرماید.

(عجل الله تعالی فرجه الشریف)

و از جابر روایت کرده گفت شخصی بحضور حضرت باقر علیه السلام عرضه داشت مراد از نعمت‌های ظاهره و باطنه خداوند که در این آیه بیان شده چیست؟ فرمودند مراد از نعمت ظاهره وجود مقدس پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم است و هر آنچه ازطرف پروردگار راجع بتوحید و معرفت خداوند آورده و غرض از نعمت‌های باطنه ولایت و دوستی با ما اهلبیت آنحضرت است زیرا گروهی از مسلمانان هم به نعمت ظاهره و هم به نعمت باطنه معتقد

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ماخلقكم ولا بعثكم الا كنفسٍ واحدةٍ ان‌الله سميع بصير (۲۸) الم تر ان‌الله
يولج الليل في النهار و يولج النهار في الليل و سخر الشمس و القمر كل
يجري الى اجلٍ مسمى و ان‌الله بما تعملون خبير (۲۹) ذلك بان‌الله
هوالحق و ان مايدعون من دونه الباطل وان‌الله هوالعلي الكبير (۳۰)
الم تر ان‌الفلك تجري في‌البحر بنعمت‌الله ليريكم من اياته
ان في ذلك لايات لكل صبار شكور (۳۱)

بوده برنبوت پیغمبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و امامت وولایت ما ائمه شهادت میدهند و مؤمن بتمام معنای‌حقیقی‌میباشند لکن جمعی‌فقط بظاهر قناعت نموده و بباطن که ولایت ما باشدعقیده ندارند و بهمین مناسبت برای رفع تأثر وخشنودی پیغمبر اکرم (ص) این آیه نازل شد:

یا ایهاالرسول لایحزنك الذین یسارعون فی الکفر من الذین قالوا آمنا بافواههم ولم تؤمن قلوبهم.

باتزول این آیه رسول اکرم خوشحال شدند زیرا خداوندایمان این قبیل اشخاص راکه بولایت و دوستی ما بی اعتنا هستند قبول نمیفرماید.

ومن‌الناس من یجادل فی‌الله بغیر علم ولاهدی ولاکتاب منیر

این آیه درباره نضربن حارث نازلشده آن نادان وبیخبر از کتاب و قرآن در دین مجادله و منازعه مینمود و میگفت فرشتگان دختران خدا هستند چون باو و اصحابش میگفتند بیائید بآنچه خداوند فرستاده و مقرر فرموده تبعیت وپیروی کنید پاسخ میدادند ما از روش و دین پدران خود دست برنمیداریم پروردگاربپیغمبرش فرمود بآنها بگواگر بدانید وبفهمید که شیطان پدران شما را بآتش دوزخ دعوت ورهبری نموده بازهم ازپدران خود پیروی مینمائید (یعنی نباید براه پدران خود بروید چه آنراه طریق شیطان است و شما را بدوزخ میکشاند).

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

خلقت و حشر تمام خلایق در حکم یك تن است و البته خداوند بینا و شنوای اعمال و گفتار خلق است(۲۸) آیا نمی بینید که خداوند چگونه شب را از روز و روز را از دل شب پدید میآورد وچگونه آفتاب و ماه را مسخر ساخته و هر کدام برای مدت محدودومعینی مدار و مسیر خود را طی میکنند همانا خداوند بهر آنچه مردم می کنند واقف و آگاه است (۲۹) این قدرت کاملهٔ خداوندی ازآن جهت است که فقط ذات مقدس پروردگار برحق بوده وآنچه را که مشرکین جزا و بخدائی بخوانند باطل است وتنها آن خداوند باعظمت وبلند مرتبه وشایستهٔ پرستش میباشد (۳۰) آیانمی بینی چگونه بلطف خدا کشتی در روی آب دریا سیر وحرکت میکند تا یکی از آیات قدرت وعظمت خود را بشما نشان دهد در این سیر کشتی برای مردم شکیبا و سپاسگزار از خود موجبات عبرت وتنبیه آشکار و روشن است (۳۱)

در کافی ذیل آیه « و من یسلم وجهه الی الله » از حضرت علی بن الحسین امام زین العابدین علیه السلام روایت کرده فرمود مراد ازعروة الوثقی دوستی آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم است.

ابن بابویه ازابن عباس روایت کرده گفت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود کسی که مایل باشد بریسمان محکم خدا که هرگز گسستنی نیست چنك بزند باید بدامن ولایت برادر ووصی من علی بن ابیطالب علیه السلام چنك بزند هر کهاورا دوست بدارد هلاك نشود وهر کس اورا دشمن بدارد روی نجات نه بیند اینحدیث را عامه بطرق عدیده نقل نموده اند.

ابن شهرآشوب ازانس بن مالك روایت کرده که رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود آیه فوق درحق امیرالمؤمنین (ع) نازلشده وآنحضرت کسی است که روی تسلیم و رضا بسوی خدا نموده ونیکوکاریرا پیشه خود قرارداده.

وازحضرت رضا (ص) روایت کرده فرمود رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم میفرمود بزودی بعد ازمن فتنه ای پدیدارشود که جهان را تاریك گرداند هر کس بخواهد ازآن فتنه نجات یابد باید بریسمان محکم پروردگار چنك بزند اصحاب حضورش عرض کردند ریسمان محکم خدا چیست؟ فرمود ولایت سیدالوصیین است پرسش کردند اوچه شخصی است؟ فرمود مولای مسلمین وامام آنها است مجدداً سئوال نمودند ای پیغمبر خدا امام ومولای مسلمین کیست و بعد از شما چه شخصی است فرمود برادرم علی بن ابیطالب علیه السلام میباشد. واینحدیث را نیز عامه

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وَاِذا غشیهم موج کالظلل دعوا الله مخلصین له الدین فلما نجیهم الی البر فمنهم
مقتصد و ما یجحد بایاتنا الا کل ختار کفور (۳۲) یا ایها الناس اتقوا ربکم
واخشوا یوما لا یجزی والد عن ولده ولا مولود هو جاز عن والده شیئا
ان وعد الله حق فلا تغرنکم الحیوة الدنیا ولا یغرنکم بالله الغرور (۳۳)
ان الله عنده علم الساعة و ینزل الغیث و یعلم ما فی الارحام و ما تدری نفس
ماذا تکسب غدا و ما تدری نفس بای ارض تموت ان الله علیم خبیر (۳۴)

بطرق عدیده نقل نموده‌اند.

ومن کفر فلا یحزنک کفره الینا مرجعهم فننبئهم بما عملوا
ان الله علیم بذات الصدور

در این آیه پروردگار پیغمبرش را تسلی میدهد که نباید از کفر و از تداوم مردمیکه کافر شده‌اند و یا بحال کفر باقی هستند متأثر و غمگین باشد چه بازگشت تمام آنها بسوی ما است ایشانرا بآنچه کرده‌اند آگاه ساخته و بکیفر میرسانیم زیرا پروردگار باسرار درونی خلق واقف و دانا است آنگاه میفرماید ما در دنیا مختصری آن مردم کافر کیش را بلذات زندگی متنعم میسازیم سپس آنان را بکیفر اعمال زشت و ناپسندشان مضطر و ناچاره نموده گرفتار عذاب سخت نمائیم بعد از آن میفرماید اگر از همین مردم کافر و بی‌ایمان سئوال کنید که این آسمانها و زمین را چه کسی آفریده جواب میدهند خدا ای پیغمبر بگو خدارا شکر که کافران هم بعظمت پروردگار توانا اعتراف میکنند ولی بیشتر آنها از حقایق بی خبرند تمام هستی‌هائیکه در آسمان و زمین وجود دارد همه مخصوص ومخلوق خدا و نیازمند بلطف پروردگار باشند و فقط ذات مقدس حقتعالی است که بی‌نیاز و ستوده صفات بوده وخواهد بود.

طبرسی ذیل آیه «ولو ان ما فی الارض من شجرة اقلام» از حضرت باقر علیه السلام روایت

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

اگر دریا طوفانی شده و امواجی چون کوه کشتی آنها را تهدید بغرق شدن کند تمام مسافرین کشتی صمیمانه خدا را بیاری میخوانند تا آنها را از خطر برهاند و چون بساحل نجات برسند عده‌ای از آنها سپاسگزار لطف خدا بوده و جمعی فراموش کنند اما آیات لطف ما را کسی جز مردم کافر کیش منکر نمیشود (۳۲) ای مردم از پروردگار خود بترسید و در نظر بیاورید آنروزی را که هیچ پدری را بجای فرزند و هیچ فرزندی را بعوض پدر پاداش و مجازات نکنند و بدانید که وعدهٔ خداوند حتمی و حقیقت مطلق است و نباید زندگی موقت دنیا شما رابفریبد وغرور و تکبر شما را از راه راست منحرف نسازد (۳۳) همانا خدا میداند روز قیامت چه وقت است و ابری که در آسمان دیده میشود کجا خواهد بارید و اوست که میداند طفل در شکم مادر پسر و یا دختر است و کسی جز خدا نمیداند فردا چه میکند و کسی نمیتواند بفهمد در کجا و کدام نقطهٔ روی زمین خواهد مرد همانا خدا دانا و آگاه بر اسرار است (۳٤)

کرده که آنحضرت بجای « والبحر یمده » قرائت فرموده‌اند « والبحر مداده » .

وطبرسی صاحب احتجاج روایت کرده که یحیی بن اکثم از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام معنای آیه را سئوال نمود در جواب اسامی هفت دریای مورد بحث آیه را بیان کرده وفرمودند ماکلمات خدا هستیم که کسی درك فضائل ما را نمی کند وعقل هیچ بشری بانتهای فضیلت ما نمیرسد .

وسبب نزول آیه آن بود که جماعتی از علماء یهود از پیغمبر اکرم صلی الله علیه وآله پرسیدند روح چیست ؟ .

فرمود روح از امر پروردگار است وبشر قدرت درك آنرا ندارد وشما نمیتوانید ماهیت روح را تشخیص بدهید و جز اندکی نمی‌فهمید یهودیان گفتند آیا ما فقط نمیتوانیم بدانیم؟ فرمود خیر بلکه تمام مردم گفتند پس مفهوم این آیه که خداوند میفرماید «ومن یؤت الحکمة فقد اوتی خیرا کثیرا - » یعنی بهر کس حکمت عطا شود خیر زیاد مرحمت شده ومراد از حکمت کتاب‌های آسمانی تورات و قرآنست وازطرفی در این آیه « ولوان ما فی الارض » تا آخر آیه که میفرماید دانش خداوند بیشتر از آنست که قابل شماره واحصاء باشد تضاد وتناقض است وجمع بین این دو آیه چگونه ممکن میشود؟ فرمودند گرچه در قرآن

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

کریم وتورات دانش وخیر بسیاری مندرج است لکن دربرابر دانش وعلم خداوند هیچ است وقابل مقایسه نمیباشد .

ما خلقکم ولا بعثکم الا کنفس واحدة ان الله سمیع بصیر

سبب نزول آیه آن بود که کفار قریش میگفتند خداوند ما را متنوع و گوناگون و مختلف احوال خلق وایجادفرموده چگونه درساعت واحد تمام بندگان را محشور مینماید پروردگار آیه فوق را درپاسخ گفتارایشان نازل نمود وفرمود خلقت و حشر تمام خلایق در حکم یك تن است هیچ رنج ومشقتی دربسیاری خلایق و ایجاد و حشر آنها برای ما نیست همانا خداوند بینا وشنوای اعمال و گفتارتمام مخلوقاتست .

الم تر ان الله یولج اللیل فی النهار ویولج النهار فی اللیل وسخر الشمس والقمر

چگونه مردم کفاردرقدرت پروردگارشك وشبهه دارند آیا نمی بینند که خداوند چطور شب را ازروزوروزرا ازدل شب پدید میآورد وچگونه آفتاب ومامرا مسخرساخته که پیوسته ویکنواخت طلوع وغروب کرده وهر کدام برای مدت محدود و معینی مدار ومسیرخود را طی مینمایند همانا خداوند بآنچه مردم میکنند واقف وآگاه است .

ذلك بان الله هوالحق وان مایدعون من دونه الباطل وان الله هوالعلی الکبیر

این قدرت کامله پروردگاراز آن جهت است که فقط ذات مقدس اوبرحق بوده وآنچه را که مشرکین جزاوبخدائی میخوانند باطل است و تنها آن پروردگار باعظمت و بلند مرتبه شایستهٔ پرستش میباشد .

سپس اشاره میکند بیکی ازدلایل توحید وخدا شناسی ونعمت بربندگان بقولش .

الم تر ان الفلك تجری فی البحر بنعمة الله لیریکم من آیاته ان فی ذلك لایات لکل صبار شکور

ای انسان آیا نمی بینی چگونه بلطف پروردگار کشتی روی آب دریا سیروحرکت میکند تا یکی از قدرت و عظمت خود را بشما نشان بدهد چه پروردگاربادها را میفرستد تا کشتی بحرکت درآید وچنانچه تمام مردم قدرت خود را بکار اندازند وبخواهند کشتی

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

را درجهة مخالف باد سیروحرکت دهند نمیتوانند این علامت برای شکیبا و سپاس گذار سبب عبرت وتنبه روشن وآشکاری است .

پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود ایمان دوبخش است:صبروبردباری وبخش دیگرشکر و سپاس گذاری است پس درحقیقت فرموده سیر کشتی برای هرمؤمنی مایه پند وعبرت ودلیل بروحدانیت خالق وخداشناسی است آنگاه حکایت میفرماید ازحال مسافرین کشتی بقولش

واذاغشیهم موج کالظلل دعوا الله مخلصین له الدین

اگردریا طوفانی شودوامواجی چون کوه کشتی آنها را تهدید بغرق شدن کند تمام مسافرین کشتی صمیمانه وازراه خلوص خدارا بیاری میخوانند وتقاضا ودرخواست مینمایند تاآنهارا ازخطر برهاند وچون بساحل نجات برسند بعضی از ایشان سپاس گذار لطف خدا بوده و جمعی فراموش کنند اما آیات لطف پروردگار را کسی جز مردم کافر کیش منکر نمی شوند .

طبرسی ازمصعب بن سعدروایت کرده گفت روزفتح مکه پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله تمام اهل مکه را امان داد جزچهارنفر که امرفرمود هرجاآنها را بیابند بقتل برسانند هرچند به پرده کعبه معظمه چنك زده باشند عکرمة بن ابی جهل وعبدالله بن اخطاء وعبدالله بن سعدبن ابی سرح وقیس بن صبابه.عکرمه بطرف دریافرار کردسوار کشتی شددربین راه طوفانی شد کشتی بتلاطم آمد امواج خروشان دریا نزدیك بود کشتی را غرق کند مسافرین بیکدیگر گفتند بیائید ازروی خلوص متوجه پروردگار بشویم چه خدایان باطل قادر وتوانائی ندارند این طوفان را ازما برطرف کنند وازغرق شدن نجات دهند درآن حال عکرمه متوجه پروردگار شد و گفت پروردگارا من ازروی خلوص بتواعتقاد پیدا کرده ام عهد میکنم با تو چنانچه مرا از غرق شدن نجات دهی حضور پیغمبرت محمد صلی الله علیه و آله شرفیاب بشوم و باو ایمان آورم چه حضرتش شخص کریم و با گذشتی است عاقبت از آن طوفان نجات یافت حضور پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله شرفیاب شد واسلام آورد .

یا ایها الناس اتقوا ربکم و اخشوا یوما لایجزی والد عن ولده ولامولودهو جازعن والده شیئا

دراین آیه پروردگارتمام خلایق را از کافر ومؤمن و بروفاجر نصیحت میفرماید که

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

باید ازخدای خود بترسید وازمخالفت ومعاصی ذات اقدس پرورد گاراجتناب کنید ودرنظر بیاورید روزیرا که هیچ پدری را بجای فرزند ونه آنکه فرزندی را بجای پدری مجازات و کیفردهند وبدانید که وعدهٔ پرورد گاربرحق وحقیقت‌وحتمی‌است مبادا زند گانی دنیا شما را فریب داده وغروروتکبرشیطانی‌ازراه راست منحرفتان بسازد،غرورآنستکه‌انسان معصیت پرورد گاررا بجاآورد وبانتظارمغفرت وشفاعت آل محمد صلی الله علیه و آله بنشیند .

ان الله عنده علم الساعه

این آیه درباره مردی موسوم بوارث بن ؟ که از اهل بادیه است نازلشده از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله سئوال نمود قیامت‌چه‌وقت‌خواهدبودودراین سال باران چه مقدارفرودآیدچه دل ما بآمدن باران بسته‌شده ازبرای‌مواشی وزراعات خود وعیالی دارم حمل دارد بفرمائید فرزندش پسراست یادختر وحال ما فردا چه خواهد شد و بکدام سرزمین خواهیم مرد آیه فوق درپاسخ سئوالات اونازلشده .

ابن بابویه ذیل آیه مزبورازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود پنج‌علم مذکور دراین آیه را هیچ نبی مرسل و هیچ ملك مقربی نمیداند و فقط ذات مقدس پرورد گار است که میداند روزقیامت چه وقت برپا خواهد شدوابری در کجا می‌بارد وجنین در شکم مادر مذکراست یامؤنث ودیگرآنکه مرگ در کدام سرزمین کدام‌یك مخلوق زنده را میگیرد وکسی نمیداند که فردا چه خواهد کرد .

ابن ابی الحدید در شرح نهج البلاغه مینویسد روزی امیرالمؤمنین علیه السلام از کوفه خارج شد که بحروزیه‌عزیمت کند مردی بآنحضرت عرض نمود حرکت شما دراین ساعت صلاح نیست صبر کنیدتا آنکه سه‌ساعت‌ازروزبگذرد می‌ترسیم آسیبی بوجود نازنینت برسد حضرت بآن مرد فرمود جنین مال سواری من نر است یا ماده؟عرض کرد اگر حساب کنم خواهم دانست امیرالمؤمنین علیه السلام فرمودهر که گفتارتراتصدیق کندقرآن‌راتکذیب نموده‌و درتائید فرمایش خودآیه را تلاوت فرمود .

آنگاه بآن‌شخص فرمود پیغمبراکرم صلی الله علیه و آله بامقام عالی‌دانش وجامعیت وخاتمیت

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

خود هر گز ادعائی که تو مینمائی نمی فرمود تو تصور میکنی که مرا از دانش خود منتفع ساخته ویا زیانی را ازمن دور کنی هر کس ترا تصدیق نموده و بگفته‌های تو اعتماد کند باید ازاستعانت ویاری خداوندبی نیاز باشد .

سپس روبآسمان نموده فرمودند خداوندا نیست تطیری مگرمشیت تووهر گز ضرر وزیانی نمیرسد جزبفرمان واجازهٔ تو ونیست خدائی غیرازتوای خدای یگانه .

پایان تفسیر سورهٔ لقمان

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com
http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بسم الله الرحمن الرحیم

الم (۱) تنزیل الکتاب لا ریب فیه من رب العالمین (۲) ام یقولون افتریه بل هو الحق من ربك لتنذر قوماً ما اتیهم من نذیر من قبلك لعلهم یهتدون (۳) الله الذی خلق السموات و الارض و ما بینهما فی ستة ایام ثم استوی علی العرش مالکم من دونه من ولی و لا شفیع افلا تتذکرون (۴)

سورهٔ سجده

سورهٔ سجده درمکه نازل شده دارای سی آیه و سیصد و هشتاد کلمه و هزار و پانصد حرف است .

در ثواب تلاوت این سوره ابن بابویه از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود هر کس سورهٔ سجده را در شب جمعه تلاوت نماید خداوند نامهٔ عملش را بدست راست او داده وحساب آنچه که کرده است نمی کند ودرروزقیامت ازرفقاء آل محمد صلی الله علیه و آله باشد .

و در کتاب خواص قرآن از پیغمبر اکرم (ص) روایت شده هر کس این سوره را بخواند مثل آنست که شب قدررا احیاء داشته و اگر کسی آنرا نوشته با خود بدارد از تب کردن ودرد سرودرد مفاصل ایمن بماند .

ونیزازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده که فرمود اگر این سوره را نوشته و با آب شسته وازآن آب بیاشامند باذن خداوند تب ربع ومثلثه قطع وبرطرف میشود .

خلاصه مطالب سوره سجده عبارت است از دلایل توحید و خداشناسی و تسلط و احاطه داشتن ملك الموت برارواح خلایق وحال مجرمین ومؤمنین وملاقات نمودن پیغمبر

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بنام خداوند بخشنده مهربان

این کتاب آسمانی بدون شك از طرف خداوند عالمیان نازل گردیده است (۲) آیا کافران منافق میگویند محمد (ص) آن را از پیش خود ترتیب داده در صورتی که آن براستی و حقیقت از طرف خداوند تو نازل شده تا بترسانی بآن قوم و ملتی را که پیش از تو رسول و بیم کننده ای بسوی ایشان نیامده تا آنکه هدایت یافته و سعادتمند شوند (۳)

خدا آن ذات مقدسی است که آسمانها و زمین و آنچه بین آنهاست در مدت
شش روز آفرید آنگاه به آفرینش عرش پرداخت
همان خدائی که غیر از او دوست و شفیع
ندارید آیا متذکر این حقیقت
هستید (٤)

اکرم (ص) حضرت موسی را در شب معراج و اینکه مردم از هلاکت و نابودی پیشینیان باید پند و عبرت بگیرند.

قوله تعالی: **الم تنزیل الکتاب لاریب فیه من رب العالمین**

این کتاب آسمانی بدون هیچ ریب و شکی از طرف پروردگار جهانیان نازل گردیده آیا کافران منافق میگویند محمد (ص) آن را از پیش خود آورده و ترتیب داده نه چنین است بلکه این قرآن براستی و حقیقت از طرف خداوند بر تو نازل شده تا بآن بترسانی قوم و ملتی را که پیش از تو رسول و بیم کننده ای بسوی آنها نیامده و فرستاده نشده تا آنکه هدایت یافته و سعادتمند شوند چه آن مردم در زمان فترت و عصری بودند که خداوند پیغمبری را مبعوث نفرموده بود زیرا از زمان حضرت عیسی تا عصر پیغمبر خاتم (ص) که مدتی فاصله بود پروردگار هیچ پیغمبری نفرستاده آنگاه حقتعالی وجود مقدس پیغمبر اکرم را مبعوث فرمود تا بوسیله حضرتش تمام ملل و مردم جهان تا روز قیامت هدایت یافته و سعادتمند شوند.

الله الذی خلق السموات والارض ومابینهما فی ستة ایام

پروردگار همان ذات مقدسی است که آسمانها و زمین و آنچه بین آنها است در مدت شش روز آفرید [illegible] از زمان که تقدیر آن شش روز باشد چه پیش از خلقت آسمان

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

یدبر الامر من السماء الی الارض ثم یعرج الیه فی یوم کان مقداره الف سنة مما تعدون (۵) ذلك عالم الغیب و الشهادة العزیز الرحیم (۶) الذی احسن کل شیء خلقه و بدا خلق الانسان من طین (۷) ثم جعل نسله من سلالة من ماء مهین (۸) ثم سویه و نفخ فیه من روحه و جعل لکم السمع و الابصار والافئدة قلیلا ما تشکرون (۹) و قالوا ءاذا ضللنا فی الارض انا لفی خلق جدید بل هم بلقاء ربهم کافرون (۱۰)

وزمین و آفتاب شب وروزی وجود نداشت آنگاه بآفرینش عرش پرداخت همانخدائیکه غیر ازاودوست وشفیع ندارید آیا متذکر این حقیقت هستید یا اندیشه بکار نمی‌بندید.

درکافی ذیل آیه فوق از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود خداوند خیر را در روزیکشنبه آفرید وروزدوشنبه زمین را خلق نمود روزسه شنبه ارزاق واقوات ساکنین آن‌را روزچهارشنبه وپنجشنبه آسمانها را ایجاد نموده روزجمعه ارزاق واقوات آنها را.

یدبر الامر من السماء الی الارض ثم یعرج الیه فی یوم کان مقداره الف سنة مما تعدون

تدبیر امورو تقدیر کارها از آسمان تازمین درتحت قدرت واراده پروردگاراست آنها را فرشتهٔ بسوی زمین نازل نموده و آنگاه بالا میرود درروزی از روزهای دنیا و قطع مسافت کند مقدارهزارسال بحساب آنچه شما بشرمی‌شمارید.

ومراد از « یعرج الیه » بالا رفتن آن فرشته است بمکانیکه خداوند امر فرموده بالا برود چه‌پروردگاردر آسمان وجهه‌ومکان معینی نمی‌باشد تانزد اوبروند مانندآیه «انی‌ذاهب الی ربی » درحکایت حضرت ابراهیم که گفت من بسوی پروردگارم میروم مقصود اوشام‌بود بدیهی است پروردگاردرشام نبود ونظیرآیه«ومن یخرج من بیته مهاجرا الی الله ورسوله » میباشد که مراد مدینه است وخداوند درمدینه نبود.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

تدبیر امور آسمانها و زمین در دست قدرت او است آنگاه در روزی که بحساب شما هزار سال میباشد بسویش بالا برده میشوند(۵) این آن خدائی است که بر تمام نهان و آشکار و سر وعلن واقف و دانا بوده و مقتدر وچیره باست(۶) آن خداوندی که هرچیزی رابهترین وجهی بیافرید و بشر را ابتدا از گل خلق فرمود (۷) سپس نسل بشر را از آب بی مقدار (منی) مقرر داشت (۸) بعد آن نطفه را نیکو بیاراست واز روح خود برآن بدمید و برای شما گوش و چشم ها و قلب قرار داد ولی کمتر مردمی سپاسگزار مراحم و الطاف خدا هستند (۹) کفار میگویند ما وقتی که در روی زمین فانی و نابود شدیم آیا دوباره زنده شده وباز گشت مینمائیم بلی این کافر کیش ها بشهود ولقای پروردگار خود اعتقاد ندارند (۱۰)

واین آیه دربیان اوصاف فرشتگان وعروج و نزول آنها است از آسمان بزمین واز زمین بآسمان واگرفرضا مردم دنیا وبشربخواهند فضا و مسافت بین آسمان و زمین را سیر کنند هزارسال باید قطع مسافت بنمایند پانصد سال بالا روند وپانصد سال فرودآیند ولی فرشته‌ای که حامل تدبیروحی است دریك روز ازروزهای دنیا این مسافت را سیر مینماید بلکه بعضی ازفرشتگان درلحظه وساعتی ازساعات دنیا آن راسیر کنند .

چنانچه طبرسی و رازی ازقتاده و ضحاك و ابوهریره روایت کرده‌اند گفتند رسول اکرم(ص) فرمودروزی فرشته‌ای ازجانب پروردگاربه‌نزد من آمد پیغامی آورد چون پیغام را رساند طولی نکشید که مشاهده کردم درآسمان است .

وبعضی ازمفسرین گفتند تاویل آیه آنست که پروردگارتدبیر میفرماید کارهای دنیا را ازآسمان تازمین درایام ومدت بقای دنیا وپس ازانقضاء وانقطاع آن و ازبین رفتن امراء و حکام منفرداً تدبیربااذات مقدس‌اواست درروزیکه مقدارآن هزارسال است وآن روزقیامت میباشد تاآنکه خلایق دربهشت ودوزخ مستقرشده وجاویدان بمانند .

واین معنا را طبرسی ازابن عباس روایت کرده وبراین معنی تناقضی‌مابین آیه مزبور باآیه « فی‌یوم کان مقداره خمسین الف سنه» نیست چه مقامات درروزقیامت مختلف است و خداوند مقداردروزقیامت‌را برکافرین‌پنجاه هزارسال قرارداده وآیه‌دوم ناظربحال کفارمیباشد

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

قُلْ يَتَوَفّٰكُمْ مَلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلٰى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ (۱۱)
وَلَوْ تَرٰى إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا رُؤُسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا
فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ (۱۲) وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدٰيهَا
وَلٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ (۱۳) فَذُوقُوا
بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ
الْخُلْدِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (۱۴)

وآیه مزبور نسبت بمؤمنین است علاوه بر آنکه روز قیامت روزی است که برای آن آخر و انتهائی نیست پس اشکالی ندارد که اوقاتی از آن را هزار سال و اوقات دیگرش را پنجاه هزار سال نام گذارند واینگونه آیات خبر میدهند از اهوال و شدت قیامت بر سبیل مبالغه چه عرب ایام شدت ومکاره را بطول مدت وصف میکند وایام سرور وشادی را بقصر و کوتاهی مدت چنانچه شاعر میگوید:

شکونا الی احبا بناطول لیلنا فقالوا لنا ما اقصر اللیل عندنا

وبعضی دیگر گفته‌اند پرورد گار تدبیر و تقدیر کارهای هزار سال را در یکروز مینماید وآنها را بفرشتگان ابلاغ میفرماید وپس از گذشتن هزار سال تدبیر هزار سال دیگر مینماید باین کیفیت تا دنیا منقضی وفانی شود.

ذلك عالم الغيب والشهادة العزيز الحكيم

آن پرورد گار یکه این کارها را انجام میدهد و بر آنها قدرت دارد همان پرورد گاریست که بر تمام نهان و آشکار وسر و علانیه واقف بوده و دانا ومقتدر ومهربانست وهر چیزی را به بهترین وجهی بیافریند وبشر را در ابتداء از گل خلق فرمود سپس نسل اورا از آب بیمقدار منی مقرر داشت وآن نطفه را از حالی بحالی انتقال داد یعنی منی را مبدل بعلقه وآن را بمضغه وعظام ولحم تبدیل نمود ونیکو بیاراست و از روح خود بر آن بدمید و جان در او آفرید و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ای پیغمبر بآنها بگو آن فرشتهٔ موکل برشما قبض روح شما را نموده وپس ازمرگ دوباره بسوی خداوند برمیگردانیده میشوید(۱۱) ایرسول گرامی اگر تبه کاران را درقیامت مشاهده کنی خواهی دید که چگونه سر بزیر افکنده وشرمنده درپیشگاه ربوبیت عرضه میدارند پروردگارا ما عذاب روز قیامت را بچشم دیدیم و نتیجه رسالت انبیاء را بگوش شنیدیم اکرمارابدنیا بر گردانی ما جز کارهای شایسته و پسندیده کار دیگری نمیکنیم و بروز باز پسین ایمان کامل و یقین حاصل نموده‌ایم (۱۲) اگرما میخواستیم هر کسی را بکمال هدایتش رهبری مینمودیم (بجبرو الزام) اما این گفتار بر حق از طرف من صادر شده که گفته‌ام جهنم رااز کافران جن و انس پر خواهم کرد (۱۳) شما که روز قیامت و لقاء ما را فراموش کرده‌اید اینك طعم عذاب رابچشید ما هم شما را فراموش میکنیم تا بکیفر آنچه که کرده‌اید برای ابد و همیشه گرفتار عذاب هولناك باشید (۱۴)

گوش وچشم وقلب در آن قرار داد با اینوصف اند کی از مردم سپاسگذار مراحم و الطاف خدا هستند .

و قالوا ائذا ضللنا فی الارض ائنا لفی خلق جدید

این کفارمیگویند وقتی ما هلاك شدیم وازروی زمین محوونابود گردیدیم آیا دوباره ازنوزنده‌شده وباز گشت مینمائیم پروردگاردرپاسخ ایشان میفرماید این کافر کیش‌ها بشهود ولقای خالق خود اعتقاد ندارند ومنکرمعاد وحشرونشرهستند .

ای‌پیغمبر بآنها بگوآن ملك‌الموت وفرشتهٔ موکل برقبض ارواح روح شما را قبض مینماید وپس ازمرگ بسوی پروردگارخود برمیگردید .

درکافی از حضرت صادق علیه‌السلام روایت کرده فرمود پیغمبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله فرموده‌اند وقتی که مرا بمعراج بردند فرشته‌ای را دیدم که لوحی از نور در دست دارد و بدون آنکه لحظه‌ای براست وچپ‌خود نظر کند پیوسته بلوح نظرمیکرد ولی محزون ومتأثروغمگین بود ازجبرئیل پرسیدم این فرشته کیست وچه میکند؟جواب داد این فرشته نامش عزرائیل و موکل قبض روح خلایق است گفتم میل دارم او را از نزدیك بـه‌بینم بهمراهی جبرئیل نزدیك شدم گفتم ایفرشته مرگ تمام کسانیکه تا کنون مرده و یا بعدها خواهند مرد بوسیله شخص خودت قبض روح‌شده ومیشوند؟جواب دادآری من شخصاً برای قبض ارواح

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

حضور می‌یابم و تمام خلق دنیا برحسب اراده و مشیت پروردگار چون سکه درهمی که در دست مردی باشد که بهر طریق بخواهد آن را در دست می گرداند در دست من میگردند مسخر من هستند و نیست خانه‌ای در روی زمین که من در هر شبانه روز پنج نوبت داخل آن نشوم و چون گریه وزاری کسان متوفی را می‌بینم میگویم عبث زاری نکنید که من آنقدر باین خانه خواهم آمد که ذیروحی باقی نماند واحدی ازشما را باقی نمی گذارم .

پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرموده‌اند برای شخصی که پندپذیر باشد مرگ بهترین واعظ وپند دهنده است ومرگ وسیلهٔ عبرت ونصیحت میباشد .

جبرئیل فرمود مصیبت پس ازمرگ مهم‌تر وعظیم‌تر ازخود مرگ ومردنست .

ابن شهر آشوب در داستان معراج از ابادر روایت کرده گفت پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود شبی که‌مرا بمعراج بردند فرشته‌ای رادیدم برسریری‌از نور نشسته وتاجی ازنور برسردارد ولوحی ازنوردردست اوست درآن لوح نظر میکند تمام دنیا در نظر او چون سکه درهمی است که در دست مردی باشد که بهر طریق بخواهد آن را در دست میگرداند از جبرئیل پرسیدم این فرشته کیست ندیدم ازفرشتگانیکه‌پروردگارخلق نموده فرشته‌ای‌را باعظمت وبزرگی این فرشته پاسخ‌داد این فرشته عزرائیل ومو کل قبض روح خلایق است به‌نزدیک اورفتم و گفتم سلام برتو ایدوست عزیز عزرائیل جواب داد بر تو باد سلام ای احمد صلی الله علیه و آله پسر عمت علی بن ابیطالب علیه السلام را کجا گذاشتی گفتم مگر علی را میشناسی پاسخ داد چگونه نمی‌شناسم او را پروردگار مرا مأمور فرموده بقبض روح تمام خلایق جز روح شما و علی که پروردگار هروقت مشیتش تعلق بگیرد شخصاً شما را قبض روح میفرماید .

و اینحدیث را در کافی و بعض عامه در کتاب خود از عبدالله بن عمر و ابن عباس روایت کرده‌اند .

ولوتری اذا المجرمون ناکسوا رؤسهم عندربهم

ایرسول گرامی اگر تبه‌کاران را درقیامت مشاهده کنی خواهی دید چگونه سربزیر افکنده و شرمنده هستند از گناهیکه مرتکب شده‌اند و در پیشگاه ربوبیت عرضه میدارند پروردگارا ما عذاب روز قیامت را بچشم خود دیدیم و نتیجه گفتار پیغمبران را بگوش خویش شنیدیم .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

اگرما را بدنیا بر گردانی جز کارهای نیکووشایسته کاردیگری نکنیم وبروزبازپسین ایمان کامل داشته ویقین حاصل نموده‌ایم .

ولوشئنا لاتینا کل نفس هدیها

پرورد گاردراین آیه میفرماید اگر ما میخواستیم هر کس را بجبر والزام هدایت و رهبری مینمودیم یعنی وا میداشتیم آنها را بکاری تا دراثر آن برایمان بخدا و اقرار بتوحید وخداشناسی نا گزیرومجبورشوند لکن این امرباطل میکرد غرض ازتکلیف را ومصلحت در آن برخلاف جبر والزام اقتضا میکند چه مقصود از تکلیف استحقاق مدح و ثواب است و مکلف باید بمیل و اختیار ایمان آورد تا شایسته مدح و پاداش شود و مستنکف باستحقاق بکیفرومجازات برسد وآیه درحقیقت ازقدرت وتوانائی پرورد گار براکراه و الزام نمودن خلایق برایمان خبرمیدهد وبرآنکه متعذرنیست براواکراه واجبارچنانچه الزام میفرمود نقض غرض حاصل میشد .

طبرسی بجزمعنای فوق این معنا را نیزبرای آیه بیان نموده .

اگرما میخواستیم مسئول کفارومنافقین را که مسئلت نمودند ما را بدنیاودارتکلیف بر گردان تاایمان آورده وعمل شایسته بجا آوریم اجابت نموده وایشان را بدنیابرمیگردانیدیم لکن این گفتاربرحق ازطرف من صادروسبقت گرفته که آنها را کیفرومجازات دهم ودوزخ را ازکافران جن وانس پر کنم واین فرمودهٔ پرورد گاردرپاسخ شیطان است که میفرماید .

لاملان جهنم منك وممن تبعك منهم اجمعین

واین گفتار بمنزله قسم است لذا با لام قسم آورد و سبق قول،علم و دانش حقتعالی است بکفر و استحقاق آنها بعذاب و کیفر، آنگاه بیان میفرماید جواب سخنان کفار و کسانیکه از حضرتش در خواست کردند آنها را بدنیا ودار تکلیف بر گرداند تا ایمان آورند بقولش.

فذوقوا بما نسیتم لقاء یومکم هذا

پس گوئیم باهل دوزخ بچشید طعم عذاب‌را بخاطرآنکه رهانموده فراموش کردید قیامت وامروفرمان خدا را ما هم امروزشما را رها کرده تابکیفرآنچه کرده‌اید برای ابد و همیشه گرفتارعذاب هولناك باشید ونسیان پرورد گارعبارت از رها کردن خلایق و معاملهٔ

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

(سجده واجبه)

انما یؤمن بآیاتنا الذین اذا ذکروا بها خروا سجداً و سبحوا بحمد ربهم وهم لا یستکبرون (۱۵) تتجا فی جنوبهم عن المضاجع یدعون ربهم خوفاً و طمعاً و مما رزقناهم ینفقون (۱۶) فلا تعلم نفس ما اخفی لهم من قرة اعین جزاء بما کانوا یعملون (۱۷) افمن کان مؤمناً کمن کان فاسقاً لا یستون (۱۸) اما الذین آمنوا و عملوا الصالحات فلهم جنات الماوی نزلاً بما کانوا یعملون (۱۹)

فراموشی بخود بستگان است باایشان ازجهة طول وجاویدبودن درعذاب چنانکه گویندفلانی درزندان ازجمله فراموش شدگان است چه اوباید همیشه درزندان بماند .

انما یؤمن بایاتنا اذا ذکروا بها خروا سجداً وسبحوا بحمد ربهم وهم لایستکبرون

دراین آیه سجدهواجب است برخوانندهوشنونده، بحقیقت ایمان آنان آوردند که چون آیات ما را بیاد ایشان آوردندو بیاد ماافتندجبین برخاك نهاده و سجده حق را بجاآورده و بدون نخوت وغروربه تسبیح وثنای پروردگارخویش بپردازند شبها که تمام مردم بخواب رفته و دربستراستراحت آرمیدهاند برخاسته ودرآن دل شب ازترس عذاب خدا ناله وفریاد نموده وامید مغفرت ونجات داشته وبرای تقرب بذات اقدس پروردگارازآنچه بایشان روزی داده شده انفاق مینمایند .

شیخ طوسی ذیل آیـه « تتجا فی جنوبهم عن المضاجع » از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود شخصی حضورپیغمبراکرم صلی الله علیه و آله شرفیاب شده وعرضه داشت ای رسول خدا مرا ازاصل اسلام وفروع آن مطلع فرمائید فرمود اصل وپایهٔ اسلام نمازاست و فرعش زکوة و کوهان آن جهاد درراه خدا میباشد دوباره عرض کرد فدایت شوم انواع خیرات و ابواب آنرا برای من بیان نمائید فرمود روزه سپر است وصدقه رفع بلا کند و گناهان را

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

همانا کسانی بآیات ما ایمان میآورند که چون بیاد آیات ما میافتند جبین برخاك نهاده وسجده حق را بجا آورده و بدون نخوت و غرور به تسبیح و ثنای خدای خویش میپردازند (۱۵) شبها که همه مردم بخواب رفته‌اند از بستر استراحت برخاسته و در آن دل شب از ترس عذاب خدا ناله نموده و امید مغفرت و نجات داشته و برای تقرب بذات اقدس پروردگار از آنچه که بایشان روزی داده شده انفاق مینمایند (۱۶) هیچ کسی نمیداند بپاداش عمل نیکوئی که بجا آورده چه لذات فرح بخش و روشن کنندهٔ چشم برای او در پس پردهٔ غیب ذخیره و آماده شده است (۱۷) آیا هرگز مؤمن و کافر شبیه یکدیگرند البته نمیتوانند یکسان وبرابر باشند (۱۸) مردمی که بخدای یکتا ایمان آورده وکارهای شایسته و نیکو میکنند بپاداش آنچه که کرده‌اند وارد بهشت شده و در آنجا منزل میکنند (۱۹)

برطرف سازد ونماز دردل شب ومناجات باخدا جلب خیر نموده وصفای باطن ونوری بخوانندهٔ آن میدهد .

ابن بابویه ازحضرت باقر علیه السلام در کتاب تقیه روایت کرده گفت ابی عبیدهٔ حذاء معنای این آیه را ازآنحضرت سئوال نمودند فرمودند شاید تصورمیکنید که گروهی هستند که بخواب نمیروند .

عرض کرد خدا ورسول وائمه بهترمیدانند فرمود تا روح در بدن باقی است خواب برای شخص لازم وضروری میباشد .

ومراد از «تتجا فی جنوبهم عن المضاجع» عمل و رویه مولا امیر المؤمنین علیه السلام و پیروان آن حضرت است که اول شب را استراحت نموده وهمین که ثلثی از شب گذشت از بستر برخاسته وروی نیازبسوی خداوندکارساز آورده وبمناجات با پروردگار مشغول شده و از روی کمال خلوص و رغبت خدا را یاد مینمایند و این مردم کسانی هستند که رسول اکرم (ص) دربارهٔ آنها مژده بهشت داده وفرمودند که آنها درجواررحمت خدا بوده نه ترسی دارند ونه غصهٔ «لاخوف علیهم ولاهم یحزنون» راوی گوید خدمت امام علیه السلام عرض کردم موقعی که ثلث آخرشب برای نماز نافلهٔ شب از خواب بر میخیزم چه بگویم بهتر است فرمودند بگو :

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وَ اَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَاوٰيهُمُ النَّارُ كُلَّمَا اَرَادُوا اَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا اُعِيدُوا فِيهَا وَ قِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ (۲۰)

وَ لَنُذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْاَدْنٰى دُونَ الْعَذَابِ الْاَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (۲۱)

وَ مَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِاٰيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ اَعْرَضَ عَنْهَا اِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنْتَقِمُونَ (۲۲) وَ لَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَائِهِ وَ جَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَنِي اِسْرَائِيلَ (۲۳)

الحمد لله رب العالمين و اله المرسلين الحمدلله الذى يحيى الموتى و يبعث من فى القبور

که به برکت این ذکر وسوسه شیطان و بلدی‌ها از خواننده دور میشود

و از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود آیه مزبور درشأن کسانی است که میان نماز مغرب و عشا نماز میخوانند.

آنگاه فرمود هر کس در بین نماز مغرب و عشا دو رکعت نماز به کیفیت ذیل بجا آورد در رکعت اول بعد از حمد این آیه را قرائت کند.

و ذاالنون اذ ذهب مغاضباً فظن ان لن نقدر عليه فنادى فى الظلمات ان لا اله الا انت سبحانك انى كنت من الظالمين فاستجبنا له و نجيناه من الغم و كذلك ننجى المؤمنين سوره انبياء (آیه ۸۷)

و در رکعت دوم بعد از حمد آیه:

و عنده مفاتح الغيب لا يعلمها الا هو و يعلم ما فى البر و البحر و ما تسقط من ورقة الا يعلمها و لا حبة فى ظلمات الارض و لا رطب و لا يابس الا فى كتاب مبين

سوره انعام آیه ۶۰) را تلاوت نماید پس از آن این دعا را در قنوت قرائت کند

اللهم انى اسئلك بمفاتح الغيب التى لا يعلمها الا انت ان

تصلى على محمد (ص) و آل محمد و حاجات خود را طلب کند و بگوید:

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

اما آنانکه عصیان ورزیده و کافر شدند قرار گاهشان آتش دوزخ است و هر وقت قصد خروج از آتش کنند دوباره آنها را بر گردانیده و میگویند کیفر عذاب آتشی را که در دنیا قبول نداشتید ووجودش راتکذیب میکردید اکنون بچشید (۲۰) ما برای آنکه شاید کفار براه حق بر گردند ابتدا بآنها عذاب کوچکتری غیر از آن عذاب شدید و بزرگ خواهیم چشانید (۲۱)چه کسی ستمکارتر ازآن شخص است که آیات خدا را برایش بگویند و تذکر دهند سپس رو گردانیده و بی اعتنا بماند البته ما از تبه کاران بشدت انتقام خواهیم گرفت (۲۲) ما کتاب تورات را برای هدایت بنی اسرائیل بموسی عطا نمودیم و تو ای رسول گرامی از لقاء موسی اندیشه ناروا مکن و هیچ شکی بدل راه مده (۲۳)

اللهم انت ولی نعمتی والقادر علی طلبتی تعلم حاجتی اسئلك بحق محمد وآله علیه وعلیهم السلام لما قضیتها لی

مجدداً حاجات خود را بخواهد پروردگار آنها را روا فرماید و این نماز را غفیله نامند. و نیز آنحضرت فرمود پیغمبر اکرم (ص) بامیرالمؤمنین علیه السلام سفارش کرد دو رکعت نمازوصیت بین نمازمغرب وعشا بجاآورد رکعت اول بعد از حمد سیزده مرتبه سوره « اذا زلزلت »ودر رکعت دوم بعد از حمد پانزده مرتبه سوره « قل هوالله احد » را تلاوت کند و فرمود هر کس این نمازرا سالی یکمرتبه بجاآورد ازنیکوکاران محسوب میشود و چنانچه ماهی یکمرتبه بجاآورد ازپرهیزکنندگان باشد واگر هرشب بخواند پاداش آن را جزپروردگار کسی نداند.

فلاتعلم نفس ما اخفی لهم من قرة اعین جزاء بماکانوا یعملون

کسی نمیداند بپاداش عمل شایسته ونیکوئی که بجاآورده چه لذات فرح بخش و روشن کنندهٔ چشم برای اودرپس پرده غیب ذخیره وآماده شده است.

طبرسی از ابن عباس روایت کرده گفت پیغمبر اکرم (ص) فرمود پروردگار برای بندگان صالح آنمقدارپاداش ذخیره فرموده که هیچدیده‌ای ندیده وهیچ گوشی نشنیده و کسی بر آن آگاه نیست وبرخاطر هیچ بشری خطور نکرده.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وَ جَعَلْنا مِنْهُمْ اَئِمَّةً يَهْدُونَ بِاَمْرِنا لَمّا صَبَرُوا وَ كانُوا بِآياتِنا يُوقِنُونَ(۲٤)
اِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيامَةِ فِيما كانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ(۲٥) اَوَلَمْ
يَهْدِ لَهُمْ كَمْ اَهْلَكْنا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَساكِنِهِمْ اِنَّ فِي
ذٰلِكَ لَآياتٍ اَفَلا يَسْمَعُونَ (۲٦)

وازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود حسنه و عمل نیکی نیست مگر آنکه پروردگاردرقرآن برای آن پاداشی معین فرموده جز نماز شب که فرموده آنقدربرای نماز گذارپاداش ذخیره نمایم که باعث روشنی چشم اوبشود وآیه فوق را تلاوت فرمودند.

افمن کان مؤمنا کمن کان فاسقا لایستوون

طبرسی ازابن عباس روایت کرده آیه فوق درحق امیرالمؤمنین علیه السلام ووليد بن عقبه برادرمادری عثمان نازلشده مقصود ازمؤمن آنحضرت ومراد بفاسق ولید است سبب نزول آن: چون ولید بامیرالمؤمنین علیه السلام جسارت نموده گفت تو کودکی من ازتو فصیح‌تر وازسنان تیزترم ودرمیان لشکر پایداری مینمایم آنحضرت باوفرمود ساکت و خاموش باش تو مرد فاسقی هستی.

طولی نکشید جبرئیل آیه مزبوررا نازل نمود و در بارهٔ هر مؤمن و فاسقی این آیه جاریست درزمان عثمان ولیدازجانب اوحاکم کوفه شد شبی ازشبها شراب نوشید صبح درحالت مستی بمسجدرفت وبرمردم امام شد نمازصبح را چهار رکعت بجاآورد دربین نماز برگشت وبمردم گفت میل دارید برچهاررکعت بیفزایم امروزمن باکیف و نشاطم مردم دانستند او مست است وعقلش زایل شده نامه بعثمان نوشتند داستان اورا تذکردادند عثمان اورا احضار کرد جمعی ازمردمان صالح همراه او بمدینه رفتند گواهی دادند که ولید شراب نوشیده و درحالت مستی بمسجدآمده نمازصبح را بآن کیفیت بجاآورده.

امیرالمؤمنین علیه السلام در آن مجلس تشریف داشت عثمان در باره ولید با آنحضرت مشورت نمود امیرالمؤمنین دستورداد برولید حد جاری کردند وهشتاد تازیانه باوزدند.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و ما گروهی از بنی‌اسرائیل را بمناسبت آنکه در راه پیشرفت امرما شکیبا بوده و استقامت ورزیده وبآیات مایقین‌داشتند مقام پیشوائی ورهبری عطانمودیم تاهدایت قوم‌بپردازند(۲۴) و البته در روز قیامت فقط پروردگار تو در آنچه که آنها با هم اختلاف داشته‌اند قضاوت نموده و حق را از باطل جدا میسازد (۲۵) آیا هلاکت و نابودی پیشینیان که در طی سالهای گذشته در این دیار بوده و اینك اثری‌ازآنهانیست وشما درخانه ها و منازل ایشان رفت وآمد داشته و زندگی میکنید شما را بحقیقت رهبری و هدایت نمیکند در صورتی که همین بود و نبود اقوام گذشته بهترین عبرت وپند است

آیا گوش شنوا ندارید (۲۶)

واما الذین فسقوا فمأویهم النار کلما ارادوا ان یخرجوا منها اعیدوافیها

آنانکه‌عصیان ورزیده وفاسق شدندقرارگاهشان آتش‌دوزخ‌است وهروقت ارده کنند ازآتش‌بیرون روندآنها رابر گردانیده وبگویند اکنون کیفر وعذاب آتشی را که دردنیا قبول‌نداشته ووجودآن را تکذیب مینمودید بچشید .

دراحتجاج‌ذیل‌آیه فوق‌ازحضرت امام حسن مجتبی علیه‌السلام روایت کرده فرمود روزی درمجلس معاویه که عده‌ای از اصحاب‌آنملعون نیزحضورداشتند بولید بن عقبه فرمود ای ولید بخدا قسم من‌ترا ملامت نمیکنم که بپدرم جسارت واهانت میکنی زیراپدرم درجنگ بدرپدرت را بدست خود کشت و خودت را بکیفر شرابخواری هشتاد تازیانه حد زده است توباآنکه بخوبی میدانی خداوند درآیات عدیده پدرم را مؤمن نام داده وترا فاسق خطاب کرده‌چنانچه میفرماید .

افمن کان مؤمنا کمن کان فاسقا لایستون

ودرآیه دیگر فرموده :

ان جائکم فاسق بنباء فتبینوا

باز گستاخی نموده بسب پدرم می‌پردازی تو ای ولید چه نسبت بقریش داری که حاصل فحشاء صفوریه ورکوان میباشی توبایستی ازمادرت نام پدر خود را سئوال میکردی زیرا وقتی‌رکوان منکروجود توشد مادرت ترابعقبة بن ابی معیط نسبت داد اکنون تو که ازپستی وپلیدی بخیال خود درزیرحمایت و پشتیبانی دشمنان خدا (معاویه) مقام بلندی را

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

اولم یروا انا نسوق الماء الی الارض الجرز فنخرج به زرعا تاکل منه انعامهم و انفسهم افلا یبصرون (۲۷) و یقولون متی هذا الفتح ان کنتم صادقین (۲۸) قل یوم الفتح لاینفع الذین کفروا ایمانهم ولا هم ینظرون (۲۹) فاعرض عنهم و انتظر انهم منتظرون (۳۰)

احراز کرده‌ای بغلط تصور کرده‌ای که ما عثمان را کشته‌ایم درصورتی که عایشه وطلحه و زبیر قدرت نداشتند که چنین سخنانی بگویند تودردنیا وآخرت گرفتارذلت وخواری خواهی بود وخداوند هرگز ظلمی برمندگانش روا ندارد.

ای ولید تو همان کسی هستی که مادرت بتو گفت ایفرزند پدر تومادر تو میباشد و خبیث‌تر ازعقبه نیافت که تورا باونسبت بدهد.

ولنذیقنهم من العذاب الادنی دون العذاب الاکبر لعلهم یرجعون

برای آنکه کفاربراه حق بازگردند ابتدا آنهارا عذاب کوچکتری غیرازآن عذاب شدید وبزرگ خواهیم چشانید.

ابن بابویه ذیل آیه فوق از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود عذاب ادنی و کوچك رنجها وبیماریها و مصائب دنیا است و عذاب اکبر پس از ظهور وخروج حضرت قائم علیه السلام است ودرحدیث دیگرفرمود عذاب ادنی خروج دجال و علائم آخرزمان است و عذاب اکبرظهورمهدی آل محمد صلی الله علیه و آله باشد.

ومن اظلم ممن ذکر بآیات ربه ثم اعرض عنها انامن المجرمین منتقمون

چه کسی ستمکارتر ازآن شخصی است که آیات خدا را برایش بگویند وتذکرویاد دهند سپس روگردانیده وبی‌اعتنا بماند همانا ما ازتبه‌کاران بشدت انتقام خواهیم گرفت.

معاذبن جبل ازپیغمبراکرم صلی الله علیه و آله روایت کرده‌فرمود هر کس یکی‌ازاین سه‌کار را مرتکب شود داخل مجرمین است یکی‌آنکه پرچمی بناحق بلند کند دیگر آنکه ظالم و ستمکاریرا مدد ویاری نماید سوم مرتکب عملی بشود که پدرومادراورا عاق کنند.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

آیا این مردم غافل بچشم خود نمی بینند که ما زمینهای خشك ولم یزرع را با رسانیدن آب احیاء نموده و استعداد رویانیدن گیاهان می بخشیم تا خود آنها وحشم و چار پایان آنها از محصول آن بهره مند شده و استفاده کنند آیا دیده‌های بصیرت نمیگشایند؟ (۲۷) این کوردلهای منافق و کافر میگویند اگر شما مردمی راستگوهستید پس این روز رستاخیز وروز فتح و نجات چه وقت فرا میرسد (۲۸) ای رسول گرامی بایشان بگو آن روز فتح و فلاح بکسانی که کافر شده‌وایمان نیاورده اند سودی‌نمیبخشد ودر آنروز آنها مورد نظرعنایت ماواقع‌نمیشوند (۲۹) ای پیغمبر مکرم توهم از این‌مردم اعراض نموده و بانتظار روز فتح و فیروزی باش همانطوریکه آنها منتظر هستند. ـ (۳۰)

ولقد اتینا موسی الکتاب فلاتکن فی‌مریة من لقائه وجعلناه هدی لبنی‌اسرائیل

ما کتاب تورات را بموسی عطا نمودیم و او را هادی و راهنمای بنی اسرائیل قراردادیم توایرسول گرامی ازملاقات ودیدن موسی هیچ شکی بدل راه مده.

ابن عباس ازپیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله روایت کرده‌فرمود شبیکه مرا بمعراج بردند موسی بن عمران را ملاقات کردم مردی بود بلند قامت و پیچیده مو و عیسی را مشاهده نمودم شخصی بود سفید رنك مایل بقرمزی.

پروردگاردراین آیه پیغمبرش‌را خبرداده که پیش‌ازوفات موسی را مشاهده مینمائی وآنحضرت درشب معراج اورا ملاقات نمود.

وجعلنا منهم ائمة یهدون بامرنا لماصبروا وکانوا بایاتنا یوقنون

ما جمعی را بمناسبت آنکه در راه پیشرفت امرما شکیبا بوده و استقامت ورزیده و بآیات ما یقین داشتند مقام پیشوائی ورهبری عطا نمودیم تا بهدایت و رهبری قوم بپردازند وبعضی ازمفسرین گفتند در کلام و جمله این آیه معنای شرط پنهان است یعنی اگر شما نیزصبر و بردباریرا پیشه خود سازید امامان و پیشوایانی از شما قرار میدهیم تا براهنمائی خلق بپردازید چنانکه ازبنی‌اسرائیل قرارداده‌ایم.

محمد بن عباس ازحضرت باقر علیه السلام روایت کرده فرمود آیه فوق در حق فرزندان حضرت فاطمه علیهاسلام وارد شده.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

درکافی از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود رسول اکرم (ص) در تمام موارد صبروشکیبائی را پیشه خود قرارداد وبائمه‌وعترت خود بشارت اجروپاداش صبر وبردباری را داده‌اند خداوند خداوند هم دروصف آنها آیه مزبوررا نازل فرمود .

ان ربك هويفصل بينهم يوم القيمة فيما كانوا فيه يختلفون

این آیه را برای تسلیت‌خاطرپیغمبر اکرم (ص) و تهدید و وعید خلایق نازل کرده میفرماید همانا روزقیامت که میشود پروردگارتودرآنچه این مردم با هم اختلاف داشته‌اند قضاوت نموده وحق‌را ازباطل جدا میسازدآیا هلاکت ونابودی پیشینیان که درطی‌سالهای گذشته دراین دیاربوده و اینك اثری ازآنها نیست و شما درخانه‌ها و منازل ایشان رفت و آمد داشته وزندگی میکنید شمارا بحقیقت رهبری وهدایت نمیکند درصورتیکه همین بود ونبود اقوام گذشته بهترین وسیله‌عبرت وپنداست آیا گوش شنوانداریدآیا این مردم غافل بچشم خود نمی‌بینند که ما زمین‌های خشك ولم یزرع را با رسانیدن آب زنده نموده و استعداد رویانیدن گیاهان می‌بخشیم تاآنها وحشم و چهارپایانشان از محصول‌آن بهره‌مند شده واستفاده کنندآیا دیدهٔ بصیرت نمی گشایند واندیشه وتفکر نمیکنند تابدانند .

ويقولون متى هذا الفتح ان كنتم صادقين

چون پیغمبر اکرم (ص) کفارومنافقین را تهدید و بیم مینمود و میفرمود خدایتعالی ما را درروزهائی برشما نصرت و ظفرخواهد داد آنها در پاسخ حضرتش و مسلمین میگفتند اگرشما مردمی راستگوهستید پس‌این‌روزفتح وظفرونجات چه وقت فرا میرسد؟پروردگار درجواب گفتارایشان به‌پیغمبرش‌میفرماید بآنهابگوآن روزفتح وفلاح بکسانیکه‌کافر شده وایمان نیاورده‌اند سودی نمی‌بخشد ودرآن روزایشان مورد نظروعنایت واقع نخواهندشد .

درکافی ذیل‌آیه فوق ازابن دراج روایت کرده گفت حضرت صادق علیه السلام فرمود مراد ازیوم الفتح روزیست که دنیا بدست قائم آل محمد (ص) فتح میشود اگر کسی مؤمن باشد ولی عقیده بروز موعود نداشته باشد از ایمان ناقص خود منتفع نشود ولی چنانچه عقیده و ایمان‌کامل بظهوروفرج حضرت حجت داشته ویقین راسخ نمایدآن ایمان باونفع میرساند ودرپیشگاه خداوند منزلتی رفیع بدست‌آورده وبهشت ذخیره صاحب این عقاید حقه شود و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

این اجروثواب ویژه امیرالمؤمنین علیه السلام وذریه گرام آنحضرت ومحبین وشیعیان ایشان است.

فاعرض عنهم وانتظرانهم منتظرون

ای پیغمبر اکرم(ص) توهم ازاین مردم اعراض ودوری نموده وبانتظارروزفتح وفیروزی باش همانطوریکه آنها منتظرهستند.

پایان تفسیر سوره سجده

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بسم الله الرحمن الرحیم

یا ایها النبی اتق الله و لا تطع الکافرین و المنافقین ان الله کان علیماً حکیماً (۱) و اتبع ما یوحی الیک من ربک ان الله کان بما تعملون خبیراً (۲) و توکل علی الله و کفی بالله وکیلا (۳) ما جعل الله لرجل من قلبین فی جوفه و ما جعل ازواجکم اللائی تظاهرون منهن امهاتکم و ما جعل ادعیائکم ابنائکم ذلکم قولکم بافواهکم و الله یقول الحق وهو یهدی السبیل (٤)

سورهٔ احزاب

سوره احزاب در مدینه نازل شده هفتاد و سه آیه است و دارای یکهزار ودویست و وهشتادکلمه وپنجهزاروهفتصد ونود حرف است .

درثواب تلاوت این سوره ابن بابویه از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود هر کس این سوره را زیاد تلاوت نماید روزقیامت درهمسایگی پیغمبر اکرم(ص) قرارخواهد گرفت وفرمود درسورهٔ احزاب فضایح مردان وزنان قریش وغیرقریش است .

ودرخواص قرآن ازپیغمبر اکرم(ص) روایت کرده فرمود هر کس سورهٔ احزاب را قرائت کند واحکام آنرا بداند خداونداورا ازعذاب قبرایمن سازد واگر کسی صاحب دختر وخواهربوده که شوهرنکرده باشند این سوره را روی پوست آهو نوشته و درحقه‌ای گذارده وددمنزل خود بگذارد مردم بخانوادهٔ اورغبت نموده وخواستگاربرای دختر ویا خواهرش پیدا شود اگرچه فقیرباشد .

این حدیث را ازحضرت صادق علیه السلام نیزروایت نموده است .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بنام خداوند بخشندهٔ مهربان

ای پیغمبر مکرم خدا ترس وپرهیزکارباش واز کفارومردم منافق پیروی و اطاعت منما بدان که خداوند دانا وحکیم است (۱) وبآنچه ازطرف پروردگارت بتووحی میشود پیروی نماهمانا خداوند بهرچه میکنید بینا وآگاه است (۲) درتمام اموربخدا توکل و اعتماد داشته باش و او تنها برای کارها کفایت میکند (۳) خداوند در درون هیچ مردی دوقلب قرار نداده و زنهائی را که با آنها ظهار کرده‌اید و پسر خوانده‌هائی را که اسماً فرزند خود میدانید مادر و فرزند شما قرار نداده است این گفتار زبانی شما است وخداوند حقایق را میگوید و براه راست رهبری میفرماید (٤)

خلاصه مطالب سورهٔ احزاب عبارت است ازمنع پیروی و تاکید در اطاعت نکردن از کفارومنافقین واینکه پیغمبر اولی وسزاوارتر بمؤمنین است ازخودآنها وزنان او مادران آنها است وداستان زید و زینب و غزوه احزاب ونهی فریضه و تحریض و ترغیب مسلمین بجهاد کردن با کفاروآیهٔ تطهیروامر کردن مؤمنین علیهم السلام بدرود وتحیات فرستادن برپیغمبر وبه‌تسلیم به اوامر آنحضرت وپرهیزکاری و گفتارراست و درست .

قوله تعالی : **یاایهاالنبی اتق الله ولاتطع الکافرین والمنافقین ان الله کان علیما حکیما**

درکافی ازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود قرآن نازلشده .

بایاك اعنی واسمعی یاجاره

یعنی گر چه مخاطب بخطاب پیغمبر اکرم (ص) است ولی پروردگارمردم و امت آنحضرت را قصد نموده وآیه فوق یکی‌ازهمین موارد است چه پیغمبراکرم صلی الله علیه و آله هرگز از کفارومنافقین پیروی واطاعت نمیکند هرچند پروردگارحضرتش‌را منع نکند پس‌مقصود امت است نه خودآنحضرت .

آیهٔ مزبوردرحق ابوسفیان وصخربن حرب و عکرمة بن ابی جهل و ابواعورسلمی نازلشده وداستان آنها بدینقراراست :

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ادعوهم لابائهم هو اقسط عندالله فان لم تعلموا آبائهم فاخوانكم فی
الدين و موالیكم و ليس عليكم جناح فيما اخطاتم به ولكن ما تعمدت
قلوبكم و كان الله غفوراً رحيماً (۵) النبی اولی بالمؤمنين من انفسهم
و ازواجه امهاتهم و اولوا الارحام بعضهم اولی ببعض فی كتاب الله من
المؤمنين والمهاجرين الا ان تفعلوا الی اوليائكم معروفاً
كان ذلك فی الكتاب مسطوراً (۶)

پس از جنك احد پیغمبر اكرم صلی الله علیه و آله كفار قریش را امان داده بود تا بیایند سخنان خود را بگویند و قرآن و احكام اسلام و فرموده‌های حضرتش را بشنوند ایشان چون بمدینه آمدند در خانه عبدالله بن ابی سلول كه سر سلسله منافقین بود فرود آمدند عبدالله وطعمة بن ابیرق با این كفار وجماعتی ازمنافقین حضور پیغمبر اكرم صلی الله علیه و آله شرفیاب شدند عرض كردند ای محمد صلی الله علیه و آله ازخدایان ما دست بردار و بگو اینان شفیعان ما هستند وعبادت وپرستش بتها برای ما سود دارد تا ما دست ازتو و مسلمین وخدایتان برداریم رسول خدا (ص) ازاین گفتار سخت متغیر شده و درخشم آمد اصحاب حضورش عرض كردند اجازه بفرمائید تا تمام آنها را بقتل برسانیم فرمود ایشان را امان داده‌ایم وبااعتماد بامان من اینجا آمده‌اند قتل آنها شایسته نیست ایشان را ازمدینه بیرون كنید لعنت وغضب پروردگار بر آنان باد

دراین هنگام جبرئیل نازل شده وآیه فوق را فرود آورد پروردگار فرمود از كفار ومردم منافق پیروی واطاعت منمائید از خدا بترسید وپرهیزكاریرا پیشه خود سازید همانا پروردگاردانا وحكیم است .

واین آیه درحق هر كافرومنافق جاریست وحكم آن عمومیت دارد اگرچه درباره این اشخاص نازلشده است .

طبرسی وبعضی ازمفسرین گفته‌اند آیه مزبوردرحق جماعتی ازبنی ثقیف نیز نازلشده

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

شما آن پسرخواندهها را بپدرانشان نسبت دهید که در پیش خدا بعدالت نزدیکتراست و اگرپدران آنها را نشناسید پس برادران دینی ودوستان شما محسوب میشوند اگراشتباها مرتکب خطا و گناهی شوید برشما بحثی نیست ولکن اگربا ارادهٔ قلبی و تصمیم قبلی کار زشتی ازشما سربزند مسئول بوده وبازخواستومجازات خواهید شد اما چنانچه بازهم توبه واستغفار کنید خداوند بسیارمهربان وآمرزنده است (۵) پیغمبراولی و سزاوارتر بمؤمنین است ازخودآنها وزنان او مادران آنها است و خویشاوندان نسبی در کتاب خداوند بعضی بربعض دیگر حق اولویت وتقدم دارند از مهاجر وانصار مگرآنکه به نیکی و احسان برای دوستان مهاجروانصار وصیتی کنید که آنوصیتدرقرآنو کتابخداوند نوشته ومسطور باشد (۶)

چه آنها حضورپیغمبرشرفیاب شدند عرض کردند ای محمد صلی الله علیه و آله و سلم از حضرتت تقاضا داریم مدت یکسال بما اجازه و رخصت بدهید تا بخدایان خود سجده نمائیم و بهرهای از آنها برداریم واین رخصت نزد مردم عرب سبب قرب ومنزلت ما گردد سپس ایمان آوریم واسلام اختیار کنیم آیه مزبورفرودآمد وفرمود ازایشان پیروی نکنید دروغ میگویند .

واتبع ما یوحی الیك من ربك

ای پیغمبر آنچهازطرف پروردگارت برتو وحیمیشود پیروی نما همانا خدایتعالی دانا وآگاه است بآنچه کفارومنافقین میگویند وبکردارآنان واقف است .

قوله تعالی : ما جعل الله لرجعل من قلبین فی جوفه

طبرسی ازابنعباس روایت کرده گفت آیه فوق درحق مردیموسوم بجمیل بن معمر بن حبیب بن عبدالله فهری نازلشده مردی بود عاقل و صاحب رأی و حافظ مردم میگفتند حفظ او بیك دل نیست دوقلب دارد خود اونیز باور کردهبود ومیگفت مراد ودل است .

ابنعباس میگوید درجنك بدرجمیلرا دیدند دریكپای اونعلین است وپایدیگرش برهنه نعلین آن پا را بدست گرفته و فرارمیکند باو گفتند این چه حالت است که داری جواب داد نفهمیدم نعلین دریك پا ندارم گفتند با این ضبط وحافظه چگونه ادعای داشتن دودل مینمودی .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و اذ اخذنا من النبيين ميثاقهم و منك و من نوح و ابراهيم و موسى و عيسى ابن مريم و اخذنا منهم ميثاقاً غليظاً (۷) ليسئل الصادقين عن صدقهم و اعد للكافرين عذاباً اليماً (۸) يا ايها الذين آمنوا اذكروا نعمة الله عليكم اذ جائتكم جنود فارسلنا عليهم ريحاً و جنوداً لم تروها و كان الله بما تعملون بصيراً (۹) اذ جاؤكم من فوقكم و من اسفل منكم و اذ زاغت الابصار و بلغت القلوب الحناجر و تظنون بالله الظنونا (۱۰)

وبعضی ازمفسرین گفته‌اند کفارچون علم ودانش وحافظه پیغمبر را مشاهده کردند تعجب نموده و گفتند محمد صلی الله علیه و آله دودل دارد آیه فوق نازلشد پروردگارفرمود ما درد رون هیچ مردی دودل قرارندادهایم واین آیه را برای ظهار کنندگان و کسانیکه غیر فرزند را بفرزندی گرفته‌اند مثل آورده میفرماید چنانکه محال است برای مردی دو دل باشد ممتنع است یك بانوهم عیال وهم مادر یك شخص باشد ومحال است یك پسر فرزند دوپدر باشد آن پسرخواندههائی را که اسماً فرزند خود میدانید پروردگار فرزند شما قرار نداده است این گفتارزبانی شما است خداوند حقایق را بیان میفرماید وشما را براه راست هدایت ورهبری میفرماید بایدآن پسرخواندهها را بهپدرانشان نسبت بدهید که درنزد خدابعدالت نزدیکتر است واگرپدران آنها را نمی‌شناسید ایشان برادران دینی و دوستان شما محسوب میشوند ندفرزندانتان وچنانچه از روی اشتباه مرتکب خطا و گناه شوید برشما باکی نیست لکن اگربا اراده قلبی وتصمیم قبلی کارناشایسته وزشتی ازشما سربزند مسئول بوده و بازخواست و مجازات خواهید شد و چنانچه توبه و استغفار بنمائید پروردگار بسیار مهربان و آمرزنده است .

محمدبن عباس ذیل آیه‌مزبوراز امیرالمؤمنین علیه السلام روایت کرده‌فرمودنیست بنده‌ای ازبندگان خدا که‌قلبش بنورایمان روشن شده باشدومحبت مادردل اووجودنداشته باشدواگر موجودی مورد

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ای پیغمبر یادبیاررزمانی را که ما ازانبیاء عهد وپیمان گرفتیم هم ازتو وهم ازنوح وابراهیم و موسی و عیسی بن مریم از همهٔ آنها تعهد شدیدی اخذ نمودیم که رسالت مـا را بمردم برسانند(۷) تاآنکه راستگویان‌را ازراستی‌وصدق گفتارشان بازپرسی نمایند وبرای کفاری که تکذیب رسالت انبیاء کرده‌اند مجازات سخت و دردنـاك مهیا و فراهم سازند (۸) ای کسانی که ایمان آورده‌اید بخاطر بیاورید نعمتی که خداوند بشما ارزانی داشت وقتی که لشگریان مهاجم بسوی شمامیآمدند مابادرا بسوی آنها فرستاده وسپاهی که شما نمی‌دیدید ازخیل فرشتگان بیاری وامداد شما گسیل داشتیم والبته خداوند بآنچه که شما میکردید بینا بود (۹) بیادآورید وقتی که دشمنان از بالا و پائین بشما حمله نموده و چشم‌های شما حیران ونفس‌ها بگلورسیده ونسبت بمواعید پروردگار گمان‌های گوناگون بردید (۱۰)

سخط وقهرالهی قرار گرفته بغض ودشمنی ما را دردل می‌پروراند ماآل محمد (ص) پیوسته بدوستی دوستان خود خوشحال وبه‌بغض و کینه دشمنان‌مبغوض میباشیم دوستان ما همواره نظربرحمت پروردگارداشته ودرهای رحمت ومغفرت بروی آنها بازاست ولی بدخواهان و دشمنان مـا در کنار آتش جهنم عمر خود را بسر میبرند گوارا باد براهل رحمت لطف و رحمت خداوند ودای براهل جهنم ومکان ومنزلت ایشان چنانچه خداوند میفرماید :

فلبئس مثوی المتکبرین

هر بنده‌ای که درمحبت ودوستی ماقصور کندخیر نمی‌بیند وهر گزدوستان ودشمنان ما یکسان نبوده وممکن نیست دریك دل هم دوستی وهم‌دشمنی ما جمع شود زیرا خداوند درون یکنفردوقلب قرارنداده تابیك دل مارا دوست‌بدارد وبادل‌دیگربدشمنی بامابپردازد همانطور که طلا را درمجاورت‌آتش وحرارت ازغش پاك وخالص می کنند دل دوستان مـا هم بی‌آلایش وپاك‌وخالص‌است مردم ستمکارومنافق ازحزب‌شیطان وشیطان ازجنس‌آنهاست هر کس بخواهد بداند دوست ماست‌یاخیر بایددل‌خودرا‌امتحان کندا گر کسی بدشمنان ما دوستی ورزد ودشمن ما را شریك دوستی خود نماید ازما نیست وما از اونیستیم و خداوند و جبرئیل و میکائیل دشمنان اواست والله عدو للکافرین

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

هنالك ابتلي المؤمنون و زلزلوا زلزالاً شديداً (۱۱) و اذيقول المنافقون و الذين في قلوبهم مرض ما وعدنا الله و رسوله الا غروراً (۱۲) و اذقالت طائفة منهم يا اهل يثرب لامقام لكم فارجعوا و يستاذن فريق منهم النبي يقولون ان بيوتنا عورة و ماهي بعورة ان يريدون الا فراراً (۱۳) و لودخلت عليهم من اقطارها ثم سئلوا الفتنة لاتوها و ما تلبثوا بها الا يسيراً (۱۴)

و ازحضرت باقر علیه السلام روایت کرده فرمود ممکن نیست در دلی محبت ما و دوستی دشمنان ما جمع شود زیرا خداوند در درون کسی دو قلب قرار نداده تا با یك دل کسی را دوست بدارد وبادل دیگریکی را دشمن داشته باشد اما محبت ودوستی ما دوستداران ما را خالص میگرداند همانطور که طلا باآتش خالص میشود وهر کس میخواهد بداند و بفهمد که دارای محبت ما است قلبش را امتحان کند اگر بادوستی ما کسی را ازدشمنان ماشرکت داده باشد پس او دوست ما نیست وماهم بااودوست نیستیم و خداوندوجبرئیل و میکائیل دشمن اواست زیرا خداوند دشمن کافران میباشد .

ودرذیل آیه «وما جعل ادعیائکم ابنائکم» ازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود سبب نزول این آیه آنست که پس از ازدواج نبی اکرم صلی الله علیه و آله و سلم باحضرت خدیجه علیهاالسلام دریکی ازسفرهای تجارتی که بشام تشریف برده بودند دربازارعکاز مشاهده کردند که غلامی را میفروشند گرچه آبله روبود ولی آثارزیرکی ونجابت درچهره اش آشکارو نامش زید است پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم آن پسررا خریده با خود بمکه آورد بعد از بعثت او را باسلام دعوت فرموده او هم اسلام اختیار کرد و پیوسته در خدمت پیغمبر بود و اورا پسر پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم میخواندند پدرزید که حادثة بن شراحیل کلبی که یکی از بزرگان عرب بود بمکه آمد

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

در چنین موقعیتی مؤمنین را آزمایش نموده و کسانی که ضعیف بودند متزلزل و پریشان گشتند (۱۱) ونیزدرآن موقع منافقین و کسانی که دردل شك داشتند بیکدیگر می گفتند آنچه خدا ورسولش بما وعده داده‌اند جز فریب و دروغ چیزی نبوده است (۱۲) و باز در همان اوان جمعی از کفار خطاب بمردم یثرب (مدینه) گفتند فوراً بشهر بر گردید که دیگرجائی برای شما باقی نخواهد ماند جمعی ازآنها برای کسب اجازه حضورپیغمبررفته و عرض کردند خانه‌های ما بی‌حفاظ است و بیم آن داریم که مورد دستبرد واقع شود در صورتی که آنطورنبود وآنها از بیان آن جزفراراز میدان جنك نظری نداشتند (۱۳) اگر ازاطراف دشمنان بشهرحمله نموده وآنها دعوت بکفرودست کشیدن ازایمان نمایند قبول کرده و بسوی آنها میگردند ولی بیش از مدت کمی زیست نموده وهلاك خواهند شد (۱۴)

و از وجود فرزندش در خدمت پیغمبر مطلع شد نزد ابوطالب رفته عرض کرد زید پسر مرا باسارت برده ودرعکاظ پسر برادرت اورا خریده است تمنی دارم از اوخواهش کن یا پسرم را بمن بفروشد و یا عوض بگیرد یا آنکه اورا آزاد کند .

حضرت ابوطالب باپیغمبر گفتگو نمود وپیغمبرزید را آزاد نموده وفرمود که اوآزاد ومختاراست هر کجا مایل است برود .

حارثه دست زید را گرفته و گفت ای پسر بشرف ونسبت ودودمان پدرت ملحق شو زید گفت من هرگز از رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم جدا نمیشوم حارثه گفت پس حسب و نسب و شرافت خود را رها نموده وبندهٔ قریش‌باش زید گفت من تازنده هستم ازپیغمبرجدا نمیشوم حارثه درغضب شده گفت ای طایفهٔ قریش شما گواه باشید که من از زید بیزارم و او پسر من نیست .

پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود ای مردم شما شاهد باشید که زید پسر من است من از او واوازمن ارث میبرد .

ازآن ببعد مردم اورا زید پسر محمد صلی الله علیه و آله و سلم می‌نامیدند وپیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم زید را بسیار دوست میداشت و اورا بزید حب نامیده بود و پس از هجرت بمدینهٔ منوره دختر عمش را برای زید تزویج فرمود .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

روزی پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله بدیدن زید و پرسش احوال او تشریف برده بود و زینب درحجره مشغول ترتیب دادن عطر بود چون حضرتش در را گشود ناگاه زینب را در کمال آراستگی وجمال بدید فرمود تسبیح میکنم خداوندی را که آفرینندهٔ نوراست ومنزه باد خدائی که نیکوترین بشر را می آفریند ومراجعت کردند چون زید بخانه آمد و قصه تشریف فرمائی پیغمبر اکرم را شنید، حضور پیغمبر شرفیاب شده عرض کرد اجازه فرمائید من زینب را طلاق دهم چه او بامن سازگار نیست و پیوسته فخرومباهات کند و مرا آزرده کند.

پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم فرمود برواز خدا بترس وعیالت را نگاهدار که «امسك علیك زوجك واتق الله» تا آخر آیه مفهوم فرمایش آنحضرت است.

سپس خداوند این آیه «ماجعل ادعیائکم ابنائکم» را نازل فرمود و زینب را در عرش به پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم تزویج کرد منافقین گفتند تزویج عیال پسرخوانده برما حرام است ومحمد صلی الله علیه و آله و سلم عیال زید پسرخوانده خود را بنکاح خویش آورده.

واین آیه درجواب منافقین ورد اظهارات آنهامیباشدزیرا که خداوندتصریح میفرماید زید پسرمحمد (ص) نیست وچون پدرزید اورا ازخود دورنمود وپیغمبردرعوض بمردم فرمود زید پسرمنست این نسبت افتخاری واسمی بوده ودرحقیقت فرزندآنحضرت محسوب نمیشود

در کافی ذیل آیه «النبی اولی بالمؤمنین من انفسهم» از حضرت باقر علیه السلام روایت کرده فرمود این آیه درآمریه نازل شده ودرشأن فرزندان امام حسین علیه السلام بعد از پیغمبر اکرم (ص) میباشد ومراد ازاولی الامرما ائمه هستم راوی میگوید حضورش عرض کردم آیا فرزندان جعفروعباس نصیبی ازاولی الامری دارند فرمود خیریك بیك افراد بنی عبدالمطلب را سئوال کردم فرمودندآنها هم بهره‌ای ازاین مقام ندارندآنوقت من فراموش کردم که در بارهٔ اولاد حضرت حسن علیه السلام سئوال کنم دومرتبه شرفیاب شده وچگونگی را سئوال نمودم فرمودند بخدا قسم غیرازما که از فرزندان امام حسین علیه السلام هستیم کسی دیگر نصیبی از اولی الامری ندارد.

دربعضی ازروایات بعد ازجملهٔ «و ازواجه امهاتهم» جمله «و هواب لهم» ضبط شده یعنی خداوند مؤمنین را فرزند پیغمبر و آنحضرت را پدرآنها معرفی میفرماید زیرا که کسانی هستند که نمیتوانند خود را حفظ کنند ومال و ثروتی هم ندارند و بروجود خود سیطره و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

تسلطی ندارند خداوند آنهارا تحت تربیت وولایت پیغمبر خودقرار داده وبرمؤمنین اولی وبرتر ازنفس خودشان داشته‌است وروی این اصل بنی اکرم(ص)درروزغدیرخم از مردم سئوال فرمود آیا من اولی بشما از خود شما نیستم ؟ گفتند چرا ای رسول خدا فرمود پس این علی امیرالمؤمنین علیه السلام هم چون من اولی است بشما ازنفس شما .

و خداوند بر پیغمبر اکرم (ص) منونه و تربیت ایتام ایشان را ملزم فرمود روزی پیغمبر اکرم(ص) بمنبر تشریف برد وفرمود هر کس مالی کسب کند وبمیرد ثروت ومالش بورثهٔ اومیرسد وهر کس دین یامتاعی ازخود باقی بگذارد ووارثی نداشته باشد امام وارث اوست وخداوند برای مؤمنین حقوقی نسبت به‌پیغمبرمقررفرموده مانندحقوقی که پدرنسبت بفرزند دارد وبعد ازپیغمبراین حقوق بامیرالمؤمنین وبعدازآن جناب بائمه منتقل میگردد چون پیغمبروامیرالمؤمنین هردوپدران این امت هستند .

ومراد ازوالدین دراین آیه واعبدوا الله و لاتشرکوا بشیئا وبالوالدین احسانا ، رسول اکرم (ص) وامیرالمؤمنین علیهما السلام است وفرمود :

مراد از « اولوا الارحام » ائمه معصومین علیهم السلام میباشند.

ابن بابویه از حضوت امام حسین علیه السلام روایت کرده فرمود تأویل آیه « و اولوا الارحام بعضهم اولی ببعض فی کتاب الله »راازپیغمبر اکرم (ص) سئوال نمودم فرمود بخدا قسم پروردگار غیرشما را از این آیه قصد نکرده شما اولواالارحام میباشید وقتی‌من وفات نمودم پدرت علی اولی واحق است بمن پدرت که وفات نمود برادرت حسن اولی است و تو بعد ازبرادرت حسن اولی هستی گفتم ایرسول خدا بعد ازمن کی اولی واحق بولایت و ووصایت است فرمود فرزندت علی‌امام زین‌العابدین علیه السلام ویك بیك را اسم برد تا حضرت حجة علیه السلام سپس فرمود این نه‌نفرازفرزندان تو وازصلب توهستند نهمی آنها غیبت اختیار میکند و ازنظرمردم پنهان میشود خداوند بتمام ایشان علم و دانش و فهم مرا عطا فرموده طینت آنهاازطینت‌من است‌هر کس‌آنهارا دوست بدارد مشمول شفاعت من خواهد بود .

ودرذیل‌آیه « و اذاخذنا من النبیین میثاقهم ومنك » از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود واومنك زائد است خداوند عهد وپیمان ازانبیا برای نفس خود گرفت وسپس برای پیغمبرخاتم وائمهٔ جانشین اوعهد گرفت

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ولقد كانوا عاهدوا الله من قبل لا يولون الادبار وكان عهد الله مسئولا (۱۵)

قل لن ينفعكم الفرار ان فررتم من الموت او القتل واذا لا تمتعون الا

قليلا (۱۶) قل من ذا الذي يعصمكم من الله ان اراد بكم سوء او اراد

بكم رحمة ولا يجدون لهم من دون الله وليا ولا نصيرا (۱۷)

قد يعلم الله المعوقين منكم والقائلين لاخوانهم هلم الينا

ولا يأتون البأس الا قليلا (۱۸)

کارزار و غزوه احزاب

قوله تعالی: یا ایها الذین آمنوا اذکروا نعمة الله علیکم اذ جائتکم جنود فارسلنا علیهم ریحا وجنودا لم تروها وکان الله بما تعملون بصیرا

یعنی ای اهل ایمان بخاطر بیاورید نعمتی که خداوند بشما ارزانی داشت وقتی که لشکریان مهاجم بسوی شما آمدند ما باد را بسوی آنها فرستادیم وسپاهی از خیل فرشتگان که شما ایشان را نمیدیدید بیاوری وامدادتان گسیل دادیم.

این آیات در بیان شرح حال احزاب از قریش و یهود و سایر طوایف عرب که برای جنگ و جدال با پیغمبر اکرم (ص) و مسلمین جمع شده بودند نازلشده و داستان آن بدینقرار است.

درسال پنجم هجرت مشرکین مکه واطراف در بین قبایل اعراب بگردش و توطئه پرداخته دسته دسته مردم را بر علیه پیغمبر اکرم (ص) و مسلمین تحریك و برای جدال تشویق وترغیب مینمودند ودرحدود ده هزار سپاهی جمع آوری کردند ازطرفی پیغمبر اکرم (ص) عده‌ای از یهودیان مدینه را که بسرپرستی حی بن اخطب اولاد هارون اداره میشدند از مدینه اخراج فرمود.

حی عازم مکه شده وبامشرکین مکه جریان آواره شدن و اخراج یهودیان مدینه

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

درصورتی که این منافقان قبلاباخداعهد کرده‌بودند که پشت‌بمیدان کارزار نکنندو آنها در برابرعهد وپیمان خدا مسئول خواهند بود (۱۵) ای رسول گرامی بمنافقین بگواگر فرار کنید این گریزشما را ازمرگ و کشتن نجات نبخشد وسودی بشما نرساند زیرا برخود شما اززندگی وحیوة جزاندك مدتی نمی‌پاید (۱۶) اگر خداوند قصد خیر ویا شری برای شما بکند کدام قدرت میتواند ازشما حمایت وپشتیبانی کند زیرا برای بشرغیر ازخدا یار ویاوری وجود ندارد (۱۷) خداوند احوال کسانی راکه مسلمین را تهدید نموده و ازجنك می‌ترسانند و یا به برادران واقوام خود میگویند بسوی ما بیائید و از همکاری خود داری کنید بخوبی میداند و البته این قبیل مردم جز مدت کوتاهی پایداری و ثبات درجنك از خود نشان نمیدهند (۱۸)

را درمیان گذارده وتقاضا کرد برای حمایت آنها برضد محمد (ص) داخل درکارزارشوند و گفتند گرچه‌یهودیان بنی قریضه که هفتصد مرد جنگی دارند با پیغمبرعقد اتحاد بسته و عهد وپیمان دارند ولی ما تدبیری‌مینمائیم که‌آنهاهم نقض عهد نموده بما به‌پیوندند تاآنکه جمعیت بسیاری ازبنی سلیم و کنانه و اقرع بن حابس باقبیلهٔ خود و عباس بن مرداس و دیگران متفق ومهیای‌حملهٔ بمسلمین‌شدندهمینکه خبرتشکیل اردوی مشرکین به‌پیغمبر اکرم (ص) رسید و کثرت عده آنها و ضعف مسلمانان را اندیشه فرمود با اصحاب خود برای جنگ ویا دفاع‌مشورت کرد سلمان عرض نمود باجمعیت اندك ماتباید دست بحمله زنیم واگرموافقت بفرمائید برای صیانت‌شهرازحملهٔ مهاجمین وبرای‌آنکه بتوانیم مقاومت وپایداری بخرج داده وبدفاع اکتفا کنیم دورشهرخندقی حفرنمائیم تا سد بزرگ وحائلی دربرابردشمن مهاجم ایجاد شده وعمده قوای خود را درچند نقطه که گذرگاه ومعبرخندق است تمرکز دهیم پیشنهاد سلمان مورد موافقت پیغمبراکرم (ص) واقع‌شدودستورفرمودند ازناحیهٔ‌احد خندقی بعرض‌بیست قدم حفرنمایند وتمام مسلمین حتی خود رسول اکرم(ص) که درکندن خندق شرکت فرمود شروع‌بکارنمودند درروزدوم که مسلمانان مشغول بحفر خندق بودند به کوهی برخورد کردند که کلنگ در آن اثر نداشت جابر حضور پیغمبر اکرم (ص) شرفیاب شده جریان کوه را معروض داشت حضرت‌آب طلبید ووضوء ساخته و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

اشحة عليكم فاذا جاء الخوف رايتهم ينظرون اليك تدورا عينهم كالذى
يغشى عليه من الموت فاذا ذهب الخوف سلقوكم بالسنة حداد اشحة على
الخير اولئك لم يؤمنوا فاحبط الله اعمالهم و كان ذلك على الله يسيرا (۱۹)
يحسبون الاحزاب لم يذهبوا و ان يات الاحزاب يودوا لوانهم بادون فى
الاعراب يسئلون عن انبائكم و لو كانوا فيكم ما قاتلوا الا قليلا (۲۰) لقد كان
لكم فى رسول الله اسوة حسنة لمن كان يرجوا الله و اليوم
الاخر و ذكر الله كثيرا (۲۱)

مقداری آب بدهن مبارك گرفته بر کوه پاشیدند که ناگاه باذن پروردگار سنگهای کوه نرم شده اولین کلنگی که پیغمبر بکوه زدند برقی جستن کرد که از پرتو نور آن قصرهای مدائن دیده شد دومین ضربت را که وارد کردند بقی ظاهر شد که قصرهای یمن را حاضرین مشاهده کردند پیغمبر اکرم (ص) فرمودند زود باشد که این بلاد بتصرف نیروی اسلام درآید و آن کوه عظیم بتودهٔ شن تبدیل گردید و مسلمین مشغول کار خاك برداری گشتند آن روز پیغمبر اکرم (ص) سنگی برشکم مبارك بسته بودند جابر با مشاهدهٔ وضع آنحضرت دانست که پیغمبر سنگ‌را بمناسبت آنکه چیزی میل نفرموده و گرسنه هستند بشکم بستداند خدمت حضرت شرفیاب شده عرض کرد اجازه میفرمایند بمنزل رفته وغذائی تهیه کنم فرمودند درخانه چه داری؟ گفت یك صاع جو و بره‌ای دارم دستور دادند که برای آماده نمودن غذا بمنزل بروم فوراً بخانه رفته بره را ذبح کرده وجوراآرد نموده و پس از آنکه نان و گوشت آماده شد و طبخ گردید خدمت پیغمبر شرفیاب شده عرض کردم فدایت شوم غذا مهیا است بفرمائید وهر که را بخواهید دعوت کنید پیغمبر اکرم (ص) بسالای بلندی ایستاده با صدای رسائی اعلام نمودند که ای مهاجر وانصار برای صرف غذا بمنزل جابر بیائید خود حرکت نموده وهفتصد نفر که مشغول حفرخندق بودند بمعیت آنحضرت

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

آنها برشما بخل میورزند وچون خطروحادثه‌ای پیش بیاید آنها را خواهی دید که ازشدت ترس چشمهایشان ازحدقه بدوران افتاده مانند کسی که مرگ برسرش سایه افکنده و در عالم بیهوشی دست وپا میزند همینکه آرامش برقرار و موجبات ترس از بین رفت با گفتار خشن وزبان تیز وتند شمارا برنجانند وبخل برنیکی وخیروغنیمت نموده این چنین مردم درواقع ایمان نیاورده‌اند واعمالی که میکنند خداوند نابود کند و خداوند بآسانی کارهای آنها را درهم می‌شکند (۱۹) منافقین گمان میکنند که سپاه احزاب ازاطراف مدینه نرفته و چنانچه دوباره بجنگ مسلمانان لشکر کشیده و بیایند دوست دارند که در میان اعراب بادیه‌آسوده ازهیاهوی جنگ بر کنارمانده وازاخبارجنگی شمابپرسش وتحقیق کنند واگر هم درمیان جنگجویان باشند فقط برای مدت کوتاهی درکارزارپایداری ودرنگ خواهند کرد (۲۰) برای کسانی که امیدوار بلطف خدا وروزجزا هستند پیروی ازپیغمبر اکرم (ص) سعادت وخیردربرداشته واین قبیل مؤمنین بسیار بخدا توجه داشته ومتذکرمیباشند (۲۱)

بسوی منزلم براه افتادند و در طول راه نیز هر کسی که بما برخورد نمود همراه آورد من زودتربخانه شتافته بعیالم گفتم هم اکنون پیغمبر اکرم (ص) با جمع کثیری برای صرف غذا تشریف میآورند گفت حضورپیغمبرعرض نموده‌ای که ما جزیك صاع جوویك بره چیز دیگری نداریم گفتم پیغمبردانا‌تراز من است بآنچه ماداریم درهمین موقع پیغمبر اکرم(ص) وارد شده نظری بد یك غذا فرموده دستور دادند آنرا بزمین گذارده و نانها را هم از تنور در آورده امر فرمودند ظرف حاضر سازم نان را پیغمبر اکرم (ص) ریز مینمودند و بمن می فرمودند یکدست ازبره در ظرف بگذارم و ازآب گوشت هم روی نان ریختیم هرظرفی دربرابر ده نفرنهادیم وپیوسته این عمل را تکرارمینمودیم که ناگاه من متوجه شده عرض کردم فدایت شوم مگر این بره چند دست داشته که من تا حال چندین دست آنرا تقدیم نموده ودرظرف گذارده وبین اصحاب تقسیم کرده‌ایم فرمودندای جابرا گرساکت میشدی تمام جمعیت را بـا همین دست‌های بره سیر مینمودم خلاصه ده نفر ده نفر تمام حاضرین را غذا داده وازآنچه باقی‌مانده بود من وعیالم چند روزصرف کردیم پیغمبر اکرم باهمکاری مهاجر و انصار حفر خندق را پایان داده وهشت گذرگاه و معبربرای آن اختصاص دادند و برای نگاهبانی وپاسداری هرمعبرجمعی را مقررومعین داشتند سه‌روزبعد ازاتمام خندق احزاب

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بسوی مدینه نزدیك شده .

حی بن اخطب که پیشا پیش مشر کین قریش بود بوادی عقیق رسید نیمه شب کنار قلعهٔ یهودیان بنی‌قریضه که با پیغمبر اکرم ﷺ عهد اتفاق بسته بودند آمده چون درقلعه را بسته دید دررا کوبید وبنی قریضه را بیاری طلبید کعب بن اسد حی را شناخته بقوم خود گفت این صدای حی بن اخطب است که قوم خود را بزحمت و شئامت انداخته و اکنون آمده که ما را هم بزحمت بیندازد ومارا وادار به نقض عهد بامحمد ﷺ نماید درصورتی که محمد ﷺ برای ما نیکو همسایه‌ای است و برای دور کردن حی پشت در آمده پرسید کیستی ؟

حی خودرا معرفی نموده و گفت من آمده‌ام برای سعادت شما وعزت واحترام قبیله شما اقدام کنم .

کعب جواب داد برعکس تو آمده‌ای موجبات خواری وذلت ما را فراهم سازی .

حی گفت ای کعب اکنون قبایل قریش و کنانه وفزاره وسلیم ودیگران باسپاهیان بیشماردروادی عقیق فرودآمده‌اند و آماده پیکار با مسلمین هستند وهر گز محمد ﷺ از دست آنها جان بسلامت بدر نمیبرد کعب گفت افسون تودرمن اثر نخواهد کرد ومن درقلعه را بازنخواهم کرد .

حی گفت حتماً ازلئامت وخست خود و ازترس آنکه نانی ده درتنورداری برای ما بیاوری ونانت را بخوریم دررا باز نمیکنی کعب گفت خدا ترا لعنت کند که از راهی وارد شدی که ناگزیر بگشودن درشدم .

درقلعه را بروی حی گشوده وحی وارد شده بکعب گفت وای برتو چرا بمن اعتماد نمی کنی وپیمان محمد ﷺ را نمی‌شکنی باید از این فرصت حداکثر استفاده را نموده واطمینان داشته باشی که محمد ﷺ هر گز دراین کارزار فاتح نخواهد شد .

بزرگان یهود که درحصارجمع بودند پیرامون حی و کعب اجتماع کرده کعب از ایشان دربارهٔ پیشنهاد حی ونقض عهد پرسش نمود بکعب گفتند تو بزرگ و فرمانفرمای ما میباشی هرچه اراده نمائی ما تبعیت خواهیم کرد اگر کوئی برعهد خود باقی می‌مانیم و اگرمصمم به‌ترك پیمان شوی ازتوپیروی خواهیم نمود .

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

زبیربن باطا که پیر مرد نابینا و با تجربه و عالم بود گفت مگر شما تورات را نمی‌خوانید که دراسفار آن فرمود پیغمبر آخرزمان درمکه مبعوث میشود وپس ازچندی از مکه بمدینه هجرت میکند بقدری متواضع است که بر الاغ برهنه سوار میشود رداء برتن میکند وپیوسته چهره‌اش متبسم است بسیار کشنده میباشد ودرچشمان اواثرقرمزی مشهود است میان دو کتفش اثرمهر نبوت نقش شده دربرخورد بااشخاص بیم و وحشتی ندارد حتی ازپادشاهان وسلاطین ترسی ندارد وبزرگی او عالمگیر خواهد شد اگر این محمد ﷺ همان پیغمبراست که از کثرت جمعیت احزاب ومشرکین باکی ندارد واگر بکوه حمله کندآنرا ازجا می کند وبردشمنان غالب خواهد شد .

حی گفت این پیغمبر نیست زیرا او ازفرزندان اسماعیل است و حال آنکه پیغمبر موعود باید ازبنی اسرائیل باشد وحضرت موسی ازما عهد گرفته ایمان به‌پیغمبری نیاوریم جز آنکه قربانی کنیم و اوآتشی بیاورد وآن قربانی را بسوزاند و محمد ﷺ این طور نیست ومیخواهد باسحربرماغلبه کند وآیتی ومعجزه‌ای ندارد .

آنقدرحی باافسون خود درحضاردمید و بلطایف الحیل آنها را بقبول سخنان خود وادار ونقض عهد نمود و عهد نامه‌ای که با پیغمبر اکرم ﷺ منعقد ساخته بودند آورده بدست حی دادند حی‌بن اخطب نوشته را گرفته وجوید و بدورانداخت و گفت اینك آماده کارزاروجنك با محمد ﷺ شوید .

چون خبر نقض عهد بنی قریضه به پیغمبر اکرم (ص) رسید سخت متأثر گردید و محزون مسلمانان شدند پیغمبر اکرم(ص) سعد بن معاذ و اسیدبن‌حضین را که ازقبیلهٔ اوس بودند وبین آنها وبنی قریضه اتحاد واتفاق بود بحصاربنی‌قریضه روانه نمود و فرمود تحقیق کامل ازجریان امر نموده وآنها را ازعواقب سوء پیمان شکنی بترسانند آندونفربقلعه رفته و بکعب و دیگر مردان یهود گفتند این خلف عهد و نقض پیمان با رسول خدا برای شما صورت خوشی‌ندارد بیائید برعهد خود بر گشته ومانند دوقبیلهٔ عضل وقاره نباشید که قبول اسلام نموده بعد مکروحیله کرده و نقض عهد پیشه ساخته و ضرب المثل سست عهدی و بدقولی شدند نشوید ولی گفتار آنها دربنی قریضه سودی نبخشید وبسوی پیغمبر بر گشتند ازآن طرف حی نزد قریش رفته نقض عهد بنی‌قریضه وهم آهنگی ایشان را برعلیه مسلمین

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و لما را المؤمنون الاحزاب قالوا هذا ما وعدنا الله و رسوله و صدق الله و رسوله و ما زادهم الا ایماناً و تسلیماً (۲۲) من المؤمنین رجال صدقوا ما عاهدوا الله علیه فمنهم من قضی نحبه و منهم من ینتظر و ما بدلوا تبدیلا (۲۳) لیجزی الله الصادقین بصدقهم و یعذب المنافقین ان شاء او یتوب علیهم ان الله کان غفوراً رحیماً (۲۴) و رد الله الذین کفروا بغیظهم لم ینالوا خیراً و کفی الله المؤمنین القتال و کان الله قویاً عزیزاً (۲۵)

اعلام داشت و آنها ازاین خبر شاد شدند.

شب هنگام نعیم بن مسعود اشجعی حضور پیغمبر آمده عرض کرد ای رسول خدا شما میدانید که من سه روزاست اسلام آورده و به یکتائی خداوند و نبوت تو ایمان آورده‌ام واز ترس کفار ایمان خودرا پنهان نموده‌ام اگر اجازه میفرمائید من باایجاد تفرقه بین یهودیان وقریش بیاری شما قیام نمایم پیغمبر اکرم (ص) فرمود اگر تدبیری کنی که بنی قریضه از حصارخارج نشوند کمك شایسته وبجائی خواهد بود.

نعیم عرض کرد پس بمن اجازه دهید که برعلیه شماومسلمانان بیاناتی ایراد نمایم فرمود هرچه خواهی بگو نعیم اول بسوی قریش و نزد ابوسفیان رفته گفت مرا می‌شناسی کدازدوستان وخیرخواهان شما هستم امروزشنیدم که بین محمد (ص) ویهودیان بنی‌قریضه توافقی روی‌داده‌وقراراست یهودیان بصورت‌ظاهر بجمعیت شما ملحق ودرباطن بنفع مسلمین اقدام کنند شما فریب یهودیان را نخورید اگر خواستید داخل لشگریان شما شوند چند نفر گروگان ازآنها بگیرید وبمکه بفرستید تا ازمکر آنها درامان باشید.

چون ابوسفیان ودیگرازقریش ویهود ازاسلام آوردن نعیم اطلاع نداشتند ازبیانات اواظهار خوشوقتی نموده ابوسفیان باو گفت خداوند بتو جزای خیر دهد که ما را نصیحت وارشاد نمودی ما برطبق دستورتورفتارمینمائیم.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

چون مؤمنین لشکر و احزاب مهاجم را دیدند گفتند این همان جنگی است که خدا و رسولش بما وعده داده بودند و البته وعدهٔ خدا و رسول او درست و صحیح است و مشاهده آن محنهٔ جنگ برای مؤمنین بمراتب ایمان آنها افزوده و بیش از پیش تسلیم رضای پروردگار شدند (۲۲) گروهی از زاد مردان مؤمن در عهدی که با خدا بسته بودند کمال ثبات و پایداری را بخرج داده تا بدرجهٔ رفیعه شهادت فائز و جمعی هم با کمال خلوص وصفا بانتظار فیض شهادت باقی ماندند و تغییر عقیده ندادند (۲۳) تا آنکه خداوند پاداش خیر راستگویان را بدهد و چنانچه بخواهد منافقین را بکیفر رسانیده و یا توبهٔ آنها را بپذیرد زیرا خداوند بسیار مهربان و آمرزنده است (۲۴) خداوند کفار را با آن غیظی که نسبت بمؤمنین داشتند بی‌بهره و نصیب برگردانید و مؤمنین را بالشکری از فرشتگان یاری فرمود زیرا خداوند مقتدر و توانا است (۲۵)

آنگاه نعیم بسوی بنی قریضه شتافت و بملاقات کعب رفت و پس از مختصر پرسشی باو گفت ای کعب تو بخوبی میدانی من با شما دوستم و جز مصلحت و خیر قبیلهٔ شما نظری ندارم امروز شنیدم که ابوسفیان بیاران‌اش دربارهٔ یهودیان چنین اندیشه در بین گذارده بود که ما یهودیان را بجنگ با محمد (ص) تشویق و به کارزار وادار مینمائیم اگر غلبه و ظفر یافتند شهرت فتح و فیروزی بنام ما است و اگر شکست خورده و مغلوب شوند یهودی‌ها دچار تلفات و خسارت شده و ما در پشت جبهه در امان خواهیم ماند بنابر این من صلاح شما نمیدانم از حصار خارج شده و قریش را یاری کنید مگر آنکه چند نفر از ایشان را گروگان گرفته و در قلعه نگاهداری کنید زیرا چنانچه قریش بر محمد (ص) غالب نشوند شك نیست محمد (ص) نسبت بقتل و کشتار شما قیام خواهد کرد.

کعب از اظهارات نعیم مسرور شده و تصمیم گرفت مطلقاً از حصار خارج نشوند تا از قریش و مشرکین و تعهد و وثیقهٔ کافی بگیرند.

بهرحال مشرکین بسوی مدینه حرکت نمودند تا نزدیك خندق رسیده و از مشاهدهٔ آن تعجب کرده گفتند این حیله و تدبیری است که اعراب آنرا نمیدانستند و تدبیر آن از جانب سلمان فارسی است که در کشور پارس در موقع دفاع شهرها بکار میبرده‌اند.

وچون مسلمین از نقض عهد یهودیان بنی‌قریضه آگاه شدند و کثرت وقوت وشوکت

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

لشکر احزاب را مشاهده کردند سخت ترسیدند منافقین هم وقت را غنیمت شمرده باشاعه اراجیف ودروغ پردازی پرداخته مسلمانان را میترسانیدند متعب بن قیس گفت جای تعجب است که محمد (ص) بما وعده ملك قیصر و کسری میدهد و امروز حال ما چنانست که بخلوتگاه برای قضای حاجت نمیتوانیم برویم .

پروردگار آیه « و اذیقول المنافقون والذین فی قلوبهم مرض ما وعد نا الله ورسوله الا غروراً» را که حکایت میکند از گفتار او ورفیقانش نازل نمود میفرماید منافقین و کسانیکه دردل مرض شك وشبهه دارند بیکدیگر میگویند آنچه خدا ورسولش بما وعده داده‌اند جز فریب ودروغ چیز دیگری نبوده لشکر احزاب قریب بیست روز در آنطرف خندق بدون جنك و قتالی توقف نمودند پس از آن جماعتی از قریش سلاح جنك پوشیده کنار خندق آمدند درپیشاپیش سیاهیان آنها عمر بن عبدود وهبیرة بن وهب وعکرمة بن ابی جهل وضرار بن خطاب شروع برجزخوانی ومبارزطلبی نموده وبراسبهای خرد هی زده وارد خندق شدند مسلمانان حیران ونفسهای آنها بگلو رسید نسبت بوعده‌های پروردگار کمانهای گوناگون بردند مردی ازمهاجرین برفیقانش گفت این شیطان عمرو بن عبدود را مشاهده کنید بخدا کسی ازشمشیر اونجات نخواهد یافت بیائید محمد (ص) را بگیریم و تسلیم قریش نمائیم تا اورا بکشند وما راحت وآسوده بخانه ودیارخود برگردیم .

درآنوقت جبرئیل آیه « قدیعلم الله المعوقین منکم و القائلین لاخوانهم تا اولئك لم یؤمنوا فاحبط الله اعمالهم وکان ذلك علی الله یسیراً » را برپیغمبر نازل نمود یعنی ایرسول گرامی خداوند احوال کسانی را که مسلمین را تهدید نموده واز جنگ میترسانند و به برادران واقوام خود میگویند بسوی ما بیائید و ازهمکاری با مسلمانان خودداری کنید بخوبی میداند همانا این قبیل ازمردم جزمدت کوتاهی پایداری وثبات در جنگ از خود نشان نمیدهند اینان بر شما بخل میورزند چون خطر وحادثه‌ای پیش آید آنها را خواهی دید که ازشدت ترس دیدگانشان ازحدقه بدوران افتاده مانند کسانیکه مرگ برسرشان سایه افکنده ودرعالم بیهوشی دست وپامیزنند همینکه آرامش برقرار وموجبات ترس ازبین رفت با گفتارخشن وزبان تند و تیز اظهاروجود کرده و مطالبه غنیمت مینمایند این چنین مردم درحقیقت و واقع ایمان نیاورده‌اند و اعمالیکه بجا میآورند همه ریا و بیهوده است و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

خداوند بآسانی کارهای آنها را ازبین برده ودرهم شکند .

ودراین سوی خندق اصحاب پیغمبر آماده دفاع و کارزاربودند نخستین کسی که مرد میدان طلبید عمروبن عبدود بود که با کوبیدن نیزهٔ خود بزمین وخواندن اشعاری درمفاخر خود ازنیروی اسلام همآورد خواسته و علی بن ابیطالب علیه السلام با اجازهٔ پیغمبر اکرم (ص) برای مصاف با عمروبمیدان آمدوپس ازمعرفی خود دربرابر عمروایستاد .

عمروبن عبدود خطاب بعلی علیه السلام نموده و گفت پدرت ازدوستان من بوده ومن میل ندارم بدست من کشته شوی امیرالمؤمنین علیه السلام بعمروفرمود روزی ترا درخانه کعبه دیدم که پردهٔ کعبه را گرفته ومی گفتی کسی درعرصه کارزارا گرسه درخواست از من کند حتماً یکی ازآنها را اجابت نموده ومی پذیرم اینك من سه پیشنهاد بتومی کنم که یکی از آنها را قبول کنی عمرو گفت آری من چنین عهدی کرده‌ام بگو تا چه خواهی علی علیه السلام فرمود اول آنکه بیا و شهادتین گفته و اسلام را قبول کن عمرو گفت من تن بچنین امری نمیدهم فرمود پس بیا باقبیلهٔ خود ازنبرد بامسلمین صرفنظر نموده وبموطن خود بر گرد عمرو گفت اگربر گردم زنها میگویند که عمرو ترسید و شعرا در مذمت من اشعار بسازند علی علیه السلام فرمود پس ازاسب پیاده شو تامن که پیاده هستم بتوانم باتوبرابری درجنك کنم عمرو فوراً ازاسب بزیرآمد و گفت در پذیرفتن این پیشنهاد احدی ازاعراب مرا ملامت نخواهد کرد وباشمشیرونیزه بعلی علیه السلام حمله نمود امیرالمؤمنین علیه السلام حمله عمرورا رد نمود وضربت سختی برسرعمروورد ساخت که از کلاه خود او گذشته وبمغزش اصابت کرد تاعمروبخود آمد علی علیه السلام دومین حمله را نمود وساقهای عمرو را قطع وبرخاك مذلت افکند در این هنگام باد شدیدی وزید وصحنهٔ کارزار از گرد وغبار پوشیده شد پس از چند لحظه که هوا روشن وتیرگی مرتفع شد دیدند علی علیه السلام برسینه عمرونشسته وسرآن ملعون را ازپیکر نسش جدا ساخته وبحضورپیغمبر آورد .

مسلمین اطراف آنحضرت جمع شده دست و صورت آن بزرگواررا میبوسیدند عمر گفت یا علی چرا زره عمرورا ازتنش بیرون نیاوردی زره‌ای مانندآن درمیان اعراب نیست فرمود نخواستم هتك حرمت اوبشود درآنوقت پیغمبراکرم صلی الله علیه و آله فرمود بشارت باد برتو ای علی علیه السلام اگرتمام اعمال مسلمانان تا روزقیامت با عمل امروز تو مقایسه کنند عمل

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و انزل الذين ظاهروهم من اهل الكتاب من صياصيهم و قذف في قلوبهم الرعب فريقاً تقتلون و تاسرون فريقاً (۲٦) و اورثكم ارضهم و ديارهم و اموالهم و ارضاً لم تطؤها و كان الله على كل شيء قديراً (۲۷) يا ايها النبي قل لازواجك ان كنتن تردن الحيوة الدنيا و زينتها فتعالين امتعكن و اسرحكن سراحاً جميلاً (۲۸) و ان كنتن تردن الله و رسوله و الدار الاخرة فان الله اعد للمحسنات منكن اجراً عظيماً (۲۹)

حضرت برتمام آنها برتری وفضیلت وترجیح دارد چه دراثر کشته شدن عمرو ترس وخوف برتمام کفارواحزاب چیره شد ومسلمین فیروزومقوی وعزیز گردیدندخبر قتل عمروبخواهرش رسید سئوال کرد که جرئت کردآن دلاورنامی را بقتل برساند؟ گفتندعلی بن ابیطالب علیه السلام جواب داد چون مرگش بردست کفو کریمی واقع شده من براو گریه وزاری نمیکنم.

وازلشگریان اسلام نیزچند نفربرای مقابله با کفاررفته ومشغول پیکارشده.

ابوسفیان بحی بن اخطب گفت پس چرا کعب بنی قریضه را بیاری ما اعزام ننمود حی کسی را بحصار فرستاد و پیغام داد کعب گفت ما بشما اطمینان نداریم که وارد کارزار شویم می ترسیم ما را گرفتار محمد صلی الله علیه و آله نموده و خود از حمایت و پشتیبانی ما منصرف شوید اگربرقول خود استوارهستید چند نفر ازسران قریش را بگروگان نزد ما بفرستید تا ما با خاطر جمعی بکمك شما بشتابیم چون این پیغام بابوسفیان رسید گفت این اولین حیلهٔ بنی قریضه است که از ما وثیقه و گروگان مطالبه مینمایند نعیم بن مسعود راست میگفت که نباید براین قوم اعتماد کنیم دستور داد بر محاصرهٔ مدینه و فشار برلشکریان اسلام بیفزایند چون مسلمین درمضیقهٔ شدید قرار گرفته ودچار کمی خواروبارشده گروهی ازایشان مخفیانه بمنافقین ملحق شده ودسته‌ای هم حضورپیغمبر رسیده اظهار میداشتند که خانه‌های ما بی‌حفاظ است وما می‌ترسیم که‌زن و فرزند ما در دست یهودیان اسیر شوند و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و کسانی که پشتیبان مشرکین بودند از اهل کتاب از سنگرهایشان فرود آورده و ترس شمارا دردل آنها انداخت گروهی ازدشمنان شما کشته وجمعی اسیر شدند (۲۶) و سرزمین و مال ومنال آنها را بدون آنکه شما قدم در خاك آنها بگذارید بارث نصیب شما کردیم زیرا که خداوند در انجام هر کاری توانا است (۲۷) ای پیغمبر گرامی بزنهای خود بگو اگر شما زندگی دنیا وزروزیور آنرا دوست دارید بیائید بخوبی وخوشی مهریه خود را دریافت نموده ورهائی وطلاق شما را بدهم (۲۸) و چنانچه خشنودی خدا و پیغمبر و سعادت آخرت را مایل باشید بدانید که خداوند برای نیکوکاران شما پاداش و اجر بسیاری آماده و مهیا فرموده است (۲۹)

جمعی هم دردل خود می گفتند آنچه محمد صلی الله علیه و آله بما وعده داده دروغ است وممکن نیست بااین جمعیت کم براین لشکرانبوه ومهاجم غالب شود ولی پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله با اصحاب برای دفاع آماده ومهیا بوده وعلی امیرالمؤمنین علیه السلام را در شب بمحافظت و کشیك معابر خندق مأمورفرمود وامیرالمؤمنین علیه السلام تمام شب را پاسداری میفرمود ومشغول نماز و دعا بود وهم اکنون نزدیك مسجد فتح مسجد علی علیه السلام بیاد کارجنك خندق باقی است وچون پیغمبرضعف و نگرانی مسلمین را مشاهده کرد بالای کوه فتح رفته دست بدعا برداشت و بمناجات باخدا پرداخت وعرض نمود :

یاصریخ المکروبین ویامجیب المضطرین ویاکاشف الکرب العظیم انت مولای وولیی وولی آبائی الاولین اکشف عنا غمنا و همنا وکربناو اکشف عنا شرهولاء القوم بقوتك وحولك وقدرتك

جبرئیل نازل شد و مژده داد که خداوند دعایش را اجابت و بدبور که موکل باد بودامرشد قریش واحزاب را منهزم نموده وقوای آنها رادرهم شکسته و مکر وحیلهٔ آنان را برطرف وبی اثرسازد پیغمبر اکرم (ص) حذیفه را که نزدیکتر بود صدازد حذیفه جواب نداد مرتبه دوم وسوم بانگ برآورد تاحذیفه پاسخ داد پیغمبر فرمود چرا جواب نمیدادی عرض کرد ازترس و گرسنگی وسرما قدرت تکلم نداشتم بالاخره پیغمبر اکرم(ص) بحذیفه

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

یا نساء النبی من یات منکن بفاحشة مبینة یضاعف لها العذاب ضعفین وکان ذلک علی الله یسیراً (۳۰) و من یقنت منکن لله و رسوله و تعمل صالحاً نؤتها اجرها مرتین واعتدنا لها رزقاً کریماً (۳۱) یانساء النبی لستن کاحد من النساء ان اتقیتن فلا تخضعن بالقول فیطمع الذی فی قلبه مرض و قلن قولاً معروفاً (۳۲) و قرن فی بیوتکن و لاتبرجن تبرج الجاهلیة الاولی و اقمن الصلوة و اتین الزکوة و اطعن الله و رسوله انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت و یطهرکم تطهیراً (۳۳)

دستورفرمودند که بسرعت وبدون آنکه باکسی سخن گوید بسوی قریش عزیمت وازحال ایشان تحقیق نموده وچگونگی را بعرض حضرتش برساند.

حذیفه گفت من که از سرما قدرت حرکت نداشتم چون در اجرای فرمان پیغمبر براه افتادم نیروی تازه‌ای یافته و گرم ودرمسیرخود خیمه‌ای‌دیدم که درآن‌آتش افروخته بودند نزدیك شدم ابوسفیان و جمعی دیگررا مشاهده کردم که ازسرما میلرزیدند و خود را بآن‌آتش گرممینمودند ابوسفیان باصحابش می گفت ماچگونه میتوانیم بالشگرآسمانی بجنگیم ما با این جمعیت وقدرتی که فراهم کرده بودیم بخوبی میتوانستیم با محمد (ص) ویارانش جنگیده وبرایشان ظفریابیم واکنون با این سرمای شدید وتند بادی که میوزد تفرقه دراحزاب و مردم ما روی نموده شما هر کدام مراقب اطرافیان خود باشید تا مبادا ازجاسوسان ویاران محمد (ص) درمیان شما بوده وهزیمت ما را باطلاع او برسانند سپس ابوسفیان بخالدبن ولید گفت ای اباسلیمان چاره‌ای نیست جزاینکه من وتومنتظر باشیم تا مردم ناتوان حرکت کنند و بروند بعد ما در پی ایشان کوچ کنیم حذیفه فوراً بسوی شهر روانه شده و خدمت پیغمبر شرفیاب و فرار و عقب نشینی احزاب و قریش را بعرض حضرت رسانید.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ای زنان پیغمبر اگر هریك از شما مرتکب عمل ناروائی شود خداوند دوبرابر دیگران اورا کیفر و مجازات میفرماید و این برای خدا بسیار سهل وآسان میباشد(۳۰) و اگر کسی از شما زنهای پیغمبر مطیع و فرمانبردار خدا و رسولش باشد و نیکوکاری پیشه سازد پاداش واجرمضاعف باو دادهمیشود و درروز قیامت روزی بسیار نیکوئی برایش فراهم است (۳۱) ای بانوان پیغمبر شما مانند زنان عادی و معمولی نیستید اگرخدا ترس و باتقوی و پرهیزکار میباشید در موقع سخن گفتن صدای خودرا نرم و ملایم نکنید تا در دل مردی که بیماری سودای زنان است ایجاد طمع و هوس ننماید و سخن بطریق معمول و صحیح بگوئید (۳۲) ودرخانههای خود قرارگیرید وبرسم زنانجاهلیت زینت و آرایش نکنید نمازرابپاداشته و زکوة بدهید و بفرمان خداواطاعترسولش باشید همانا خداوند چنین اراده فرموده که هر گونهپلیدی را از شما خانواده رسالت دور نموده و شماراپاك و پاکیزه و از هر عیبی منزه گرداند(۳۳)

پیغمبر اکرم (ص) شاد و مسرور شد و فرمود از حال بهبعد ما بجنك قریش میرویم دیگر آنها بجنك ما نخواهندآمد وقریش باحضرتش کارزار ننمودند تا مکه بدست پیغمبر اکرم (ص) فتح شد مؤمنین هزیمت لشکراحزاب را که مشاهده نمودند گفتند این همان است که خدا و رسولش بما وعده داده بودند و البته وعدهٔ خدا و رسول او درست و صحیح است و مشاهده آن صحنه جنگ برای مؤمنین بمراتب ایمان آنها افزوده وبیش از پیش تسلیم رضای پروردگارشدند .

من المؤمنین رجال صدقوا ماعاهدوا الله علیه فمنهممن قضی نحبه ومنهم من ینتظروما بدلوا تبدیلا

بعضی ازنژاد مردان و مؤمنین درعهدیکه با خدا بسته بودند کمال ثبات و پایداری را بخرج داده تا بدرجه رفیعه شهادت فائزوجمعی هم با کمال خلوص و صفا بانتظار فیض شهادت باقی مانده وتغییرعقیده ندادند .

محمد بن عباس ازحضرت باقر علیه السلام و حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمودند آیه فوق درحق امیرالمؤمنین علیه السلام وحمزه وجعفروعبیدة بن حارث نازلشده وشهید گردید ومقصود از ومنهم من قضی نحبه یکی حمزه است که درجنك احد شهید شد ودیگریجعفر

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وَ اذْكُرْنَ مَا يُتْلَى فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفاً
خَبِيراً (۳٤) إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَ الْمُسْلِمَاتِ وَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَ الْقَانِتِينَ
وَ الْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَ الصَّابِرِينَ وَ الصَّابِرَاتِ وَ الْخَاشِعِينَ
وَ الْخَاشِعَاتِ وَ الْمُتَصَدِّقِينَ وَ الْمُتَصَدِّقَاتِ وَ الصَّائِمِينَ وَ الصَّائِمَاتِ
وَ الْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيراً وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ
لَهُمْ مَغْفِرَةً وَ أَجْراً عَظِيماً (۳۵)

است که در جنك موته بدرجه رفیعه شهادت فائز گردید و مراد از «و منهم من ینتظر» امیر المؤمنین علیه السلام میباشد که پیوسته در انتظار شهادت بود تا ابن ملجم مرادی آن بزرگوار را شهید نمود.

و اینحدیث را ابن بابویه و ابن شهر آشوب از آنحضرت و حضرت باقر علیه السلام روایت کرده‌اند.

در کافی از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله بامیر المؤمنین علیه السلام می فرمود یا علی هر کس ترا دوست داشته باشد و با ولایت تو از دنیا برود از زمره شهداء محسوب میشود.

ونیز از آنحضرت روایت کرده فرمود مؤمنین دو فرقه هستند یکفرقه از راه صدق و درستی بعهد وشرط پروردگار وفا نموده وداخل درمصداق آیه «رجال صدقوا ماعاهدوا الله» باشند این قبیل مؤمنین در دنیا و آخرت ترسی برای آنها نیست واینان ازمردم شفاعت می کنند و کسی شفیع آنان نباشد وفرقهٔ دیگر هستند که گاهی آنحراف واعوجاج حاصل کنند ولحظهٔ ثابت ومستقیم شوند ایشان در دنیا وآخرت ترس دارند و ببدیها مبتلا بشوند باید از آنها شفاعت کنند وهرگز شفیع نشوند.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

پیوسته بذکر آیات الهی و حکمت‌هائی که در خانه‌های شما خوانده میشود بوده و بدانید که ذات اقدس پروردگار نسبت بخلق خود مهربان‌بوده وازحال تمام‌آنها آگاه است (۳٤) همانا مردان مسلمان و زنهای مسلمان و مردان‌باایمان وبانوان‌مؤمنه و مردان و زنان فرمانبردار و مطیع و مردان و زنان راستگو و مردها و زنهای شکیبا و بردبار و مردان و زنان متواضع و خاشع و مردان و زنان خیرخواه مسکین نواز و مردان و زنان روزه دار و مردها و زنهائی که در برابر تمایلات جنسی و غریزهٔ شهوانی خودداربوده واز حرام دوری میجویند و مردان وزنانیکه همواره‌خداوندواوامرالهی‌را درنظردارند ومتذکر احکام دین هستند مورد عنایت پروردگار بوده و پاداش بزرك و آمرزش حق برای آنان آماده و مهیا است (۳۵).

ودرحدیث مفصلی بابوبصیرفرمود ای ابامحمد پروردگارشماهارا درقرآن یادآوری نموده درآنجا که میفرماید:

من المؤمنین رجال صدقوا ماعاهدوا الله علیه

شما اصحاب بعهد و میثاقیکه با خدا بسته‌اید در بارهٔ ولایت ما آل محمد (ص) وفادارمانده وتغییرعقیده نداده‌اید واگروفا نمی نمودید خداوند مانند سایرین شما را نیز توبیخ وسرزنش مینمود وداخل در مصداق آیه « و ماوجدنا لاکثرهم من عهد و ان وجدنا اکثرهم لفاسقین » بودید.

لیجزی الله الصادقین بصدقهم ویعذب المنافقین

خداوند پاداش خیرراستگویان را بدهد ومنافقین را یا بکیفررسانیده و یاتوبه‌آنها را بپذیرد همانا خداوند توبه پذیروآمرزنده ومهربان است.

ورد الله الذین کفروا بغیظهم لم ینالوا خیراً

خداوند کفاررا باآن غیظی که نسبت بمؤمنین داشتند بی‌بهره و نصیب برگردانید

وکفی الله المؤمنین القتال

ودرقرآن ابن مسعودآیه اینطوراست:

وکفی الله المؤمنین القتال بعلی وکان الله قویاً عزیزاً

یعنی مؤمنین را بوسیله وجود مقدس امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه‌السلام نصرت

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ویاری فرمود چه مشرکین ولشکر احزاب پس از آنکه امیرالمؤمنین علیه السلام عمروبن عبدود ونوفل دونفر ابطال ودلاوران مشرکین را که هر کدام مقابل هزار سوار بودند بقتل رسانید مغلوب وشکست خورده وترس بر آنها مستولی شد ازاین جهة فرار وهزیمت اختیار کردند که پروردگار مقتدر وتوانا است هر که را بخواهد توانائی میدهد چنانچه امیرالمؤمنین علیه السلام را قدرت وتوانائی بخشید ولشکر اسلام را بوجود شریفش نصرت ویاری فرمود.

قوله تعالی: **وانزل الذین ظاهروهم من اهل الکتاب من صیاصیهم وقذف فی قلوبهم الرعب فریقاً تقتلون وتأسرون فریقاً واورثکم ارضهم ودیارهم وارضاً لم تطؤها وکان الله علی کل شی قدیراً**

وکسانیکه ازاهل کتاب پشتیبان مشرکین بودند از سنگرهایشان فرود آورده و ترس شما را دردل آنها انداخت بعضی از آنان کشته شده وبعض دیگر اسیر شدند وسرزمین ومال و منال آنها را بدون آنکه شما قدم در خاك ایشان گذارید بارث نصیب شما کردیم خداوند درانجام هرکاری توانائی دارد.

این آیه اشاره است بواقعه یهودیان بنی قریضه و داستان آن بدینقرار است پس از هزیمت قریش ولشکر احزاب پیغمبر اکرم (ص) و مسلمین بسوی مدینه حرکت نمودند چون داخل شهر شده وپرچم را فرود آوردند رسول خدا برای آنکه گردوغبار راه را از چهره مبارك پاك نماید.

تصمیم بغسل کردن فرمود که ناگاه جبرئیل بر حضرتش نازل شده گفت فرشتگان پرچمهای خود را زمین نگذارده‌اند وغسل شما باید پس ازپایان جنگ باشد دستور دهید مسلمین بجبهه باز گشته ونمازعصررا درپیرامون حصار بنی‌قریضه بجاآورند ومن پیشاپیش شما بسوی حصار میروم و موجبات پریشانی و اضطراب یهودیان را فراهم میسازم پیغمبر اکرم (ص) بیرون آمد حارثة بن نعمان ازموکب حضرت استقبال نمود رسول اکرم (ص) ازحارثه پرسیدند چه خبرتازه‌ای داری عرض کرد فدایت شوم هم اکنون دحیه‌کلبی را دیدم که با صدای بلند بمردم می گفت کسی نباید نماز عصررا بجاآورد مگر درمکان بنی‌قریضه فرمود علی را خبر کنید که حاضر شود چون امیرالمؤمنین شرفیاب شد فرمودند جبرئیل بصورت دحیهٔ‌کلبی درآمده و مردم را برای حرکت بسوی بنی‌قریضه دعوت مینمود آنگاه پرچم را بدست امیرالمؤمنین داده وبسوی بنی قریضه روانه شدند.

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

پس ازشکست و فرار قریش حی بن اخطب و یهودیان وارد قلعه بنی قریضه شده و درب قلعه را بسته ومراقب حرکت سپاه اسلام شدند پیغمبر اکرم (ص) و امیرالمؤمنین و سایرمجاهدین اسلام نزدیك حصاررسیده .

رسول اکرم (ص) با صدای بلند فرمود ای برادران خوك وبوزینه ما چون بساحت قومی فرودآئیم روز گارآن قوم سیاه وعمرشان تباه شود لشکر اسلام قلعه یهودیان بنی قریضه را محاصره کردند کار برآنها سخت و دشوار شد کعب بن اسید بقوم خود گفت به بینید در چه محنتی افتاده ایم کار برما دشوارشده اکنون باید یکی از این سه امر را اختیار کنید یا ایمان بیاورید ومحمد (ص) را تصدیق کنید زیرا برشما روشن است که اوپیغمبراستگوو فرستاده ازجانب خدا است اوصاف اورا درتورات دیده وخوانده اید چنانچه ایمان آورید جان ومال وفرزندانتان درامان باشد گفتند ماهر گز باو ایمان نیاوریم وازدین خود دست برنداریم کعب جواب داد پس بیائید بدست خود اهل وعیال وفرزندان خود را بقتل برسانیم پس ازآن بیرون آئیم وبا مسلمین قتال کنیم اگرغالب وفاتح شدیم زن وفرزندبسیار است و عوض دارد وچنانچه شکست خورده ومغلوب گردیم دیگردل ما باهل وفرزند مشغول نیست گفتند چگونه ممکن است که این بیچارگان بیگناه را بکشیم کعب گفت پس بیائید دراین شب که شب شنبه است بلشکر اسلام شبیخون بزنیم وکارآنها را تمام کنیم چه محمد (ص) و اصحاب او میدانند که ما حرمت شنبه را داریم و از این قلعه بیرون نمیرویم از اینجهت ایشان امشب را ازما ایمن هستند یهودیان گفتند ما شنبه رابرخود تباه نکرده وهنك حرمت آنرا ننمائیم زیرا پیشینیان ما دراثر نگاه نداشتن حرمت شنبه مسخ و هلاك شدند ما درشنبه کار ناشایسته انجام نخواهیم داد کعب گفت پس امشب راباحتیاط بسربرده و هوشیارباشید تا فردا تصمیم دیگری اتخاذ کنیم صبح که شد غزال بی شمعون حضور آنحضرت آمده و و تقاضای امان نموده عرض کرد همانطور که سابقاً بنی قریضه را بشمول احسان خود فرموده و امان عطا کرده بودید این مرتبه نیز بما امان مرحمت کرده ماقلعه و مال و منال

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و ماکان لمؤمن و لامؤمنة اذا قضی الله و رسوله امراً ان یکون لهم الخیرة من امرهم و من یعص الله ورسوله فقد ضل ضلالا مبیناً (۳۶) واذ تقول للذی انعم الله علیه و انعمت علیه امسک علیک زوجک واتق الله و تخفی فی نفسک ماالله مبدیه وتخشی الناس و الله احق ان تخشیه فلما قضی زید منها وطراً زوجناکها لکی لا یکون علی المؤمنین حرج فی ازواج ادعیائهم اذا قضوا منهن وطراً و کان امرالله مفعولا (۳۷)

هرچه هست در اختیار شما میگذاریم پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: باید تسلیم بلاشرط شده و بحکم من باشید غزال بقلعه برگشت چند روز دیگر محاصره ادامه یافت فریاد ساکنین حصار برخاسته وناگزیر بتسلیم شده درحصار را گشودند پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم امر فرمودند مردهای ایشان را بسته و زنها و بچه‌ها را بکناری ببرند بزرگان قبیله اوس شرفیاب شده تقاضا کردند که اسرا را بایشان به بخشند و گفتند ما کمتر از عبدالله بن ابی نیستیم که هفتصد نفر را باو بخشیدید پس از گفتگوی بسیار رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند آیا حکمیت را قبول میکنید؟همه گفتند آری فرمود آیا سعد بن معاذ را باین سمت میپذیرید گفتند بلی تمام مردم قبیله اوس که حضور داشتند پیرامون سعد جمع شده گفتند ای اباعمرو از خدا بترس و بدوستانت نیکوئی کن و حکم عادلانه‌ای بنما جمعی گفتند ای سعد در حکم خدا از ملامت و سر زنش مردم باك نداشته باش سعد بآنها گفت ای طایفهٔ یهود آیا بحکمی که من بدهم راضی هستید؟تمام گفتند ما راضی بحکم تو هستیم و لکن انتظار حسن نظر رااز جانب تو داریم پس از آنکه برای بار دوم قبولی یهود را در بارهٔ حکمیت خود استعلام و جواب مثبت شنید با کمال ادب و احترام روبجانب پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نموده و عرض کرد چه دستور میفرمائید فرمود ای سعد تو میان من و یهود هر حکمی بنمائی قبول دارم سعد کمی فکر کرده و گفت من رای میدهم که مردهای یهود را کشته وزنان وبچه‌ها راباسارت

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

همین که در بارهٔ کاری خدا و رسولش حکمی دادند هیچ مرد و زن مؤمن نمیتواند و نباید از خود اظهار تمایل و عقیده‌ای ابراز نماید و هر کس از فرمان خدا و رسولش سرپیچی و عصیان ورزد علی‌التحقیق دچار گمراهی و ضلالت حتمی خواهد شد (۳۶) تو ای پیغمبر گرامی وقتی به زید که خداوند باو نعمت اسلام و تو نیز باو آزادی بخشیدی گفتی نگاه‌دار برای خود عیالترا و با او حسن سلوك نموده و از خدا بترس و پنهان میداشتی آنچه‌را که خداوند آشکار مینمود ومیترسیدی ازسرزنش مردم وخدا سزاوارتر است بترسیدن از او و پس ازآنکه زید ازآن زن برخوردار وکامیاب شد سپس اورا مطلقه ساخته و رها نمود اورا بزوجیت و نکاح تو درآوردیم تا نباشد برمؤمنی گناهی درازدواج با زنهای پسر خوانده‌های خود که درحبالهٔ نکاح آنها بوده و بعد طلاق داده اند و این کار را برای خود گناهی نشمارند و فرمان پروردگار صورت پذیر گردد (۳۷)

بمدینه ببرید و بین مهاجر و انصار قسمت کنید پیغمبر اکرم ﷺ فرمود بخدا قسم حکمی کردی که خداوند در عرش هم‌بهمین طریق حکم فرموده است پیغمبر اکرم ﷺ در اجرای رای سعد مقرر داشتند که گودالی در یکی از زوایای بقیع کنده و مردان یهود را گردن بزنندحی‌بن اخطب بکعب گفت میبینی چه بر سر ما میآورند کعب گفت بردبار و صبور باش و در دین خود ثابت و استوار بمان همینکه نوبت به کعب رسید پیغمبر اکرم ﷺ از او پرسید چه فکر میکنی درباره من و اسلام؟عرض کرد اگر از شماتت و ملامت قوم خود نمی‌ترسیدم هم اکنون بتو ایمان آورده و قبول دین اسلام میکردم اما همانطور که بدین یهود بدنیا آمدم اینك باهمان دین دنیا را ترك خواهم‌نمود و چون‌حی بن‌اخطب را برای اجرای حکم میبردند پیغمبر اکرم ﷺ فرمود ای فاسق مفسد حکم خدارا چه‌می‌بینی گفت من برای‌مبارزه و جدال با تو از هیچ کوششی نیاسودم ولی افسوس که موفق نشدم و خدا هر که را بخواهد عزت بخشیده و هر که را بخواهد خوار و ذلیل مینماید بهر حال مدت سه روز اعدام هفتصد نفر مردان یهودی بنی قریضه بطول انجامید و یکزن را نیز اعدام کردند چه او یکنفر مسلمان را بنام خلادبن سوید بوسیله پرتاب کردن سنگ آسیا از درون قلعه بقتل رسانیده بود سپس اموال و زنان را بغنیمت بمدینه

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ما کان علی النبی من حرج فیما فرض الله له سنة الله فی الذین خلوا من قبل و کان امر الله قدراً مقدوراً (۳۸) الذین یبلغون رسالات الله و یخشونه ولا یخشون احداً الا الله و کفی بالله حسیباً (۳۹) ما کان محمد ابا احد من رجالکم و لکن رسول الله و خاتم النبیین و کان الله بکل شیء علیماً (۴۰) یا ایها الذین آمنوا اذکروا الله ذکراً کثیراً (۴۱) و سبحوه بکرة و اصیلاً (۴۲)

بردند پس از اخراج خمس میان مجاهدین بخش نمودند بسواران دوسهم و بهپیادگان هر یك یکسهم دادند در این جنگ مسلمین سی وچهار سوار داشتند و مفهوم « تقتلون فریقاً و تأسرون فریقاً صورت پذیر گردیدوچون کار بنی قریضه بپایان رسید زخمیکه بر سعدبن معاذ در جنك احزاب وارد آمده بود منفجرشد پیغمبردستور داد اورا بخیمه‌ایکه درمسجد زده بودند ببردند در آن وقت جبرئیل نازلشد گفت ایرسول خدا عرش بلرزه در آمده و درهای آسمان باز شده فرشتگان در انتظار روح بندهصالح سعدبن معاذ هستند پیغمبروارد خیمه شد سعد وفات کرد رسول اکرم صلی الله علیه و آله متأثر شد بر او بگریست جنازه او را با عزت و احترام بخاك سپردند و فتح بنی قریضه دراواخر ماه ذی‌القعده سال پنجم ازهجرت واقع شد .

قوله تعالی : **یا ایها النبی قل لازواجك ان کنتن تردن الحیوة الدنیا و زینتها**

سبب نزول این آیه آن بود وقتی پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله از جنك خیبر مراجعت فرموده و در محل نزال ابی حقیق رسیدند بانوان حرم آنحضرت شرفیاب شده تقاضا کردند که از غنایم خیبر آنها را نیز بهره‌مند فرماید و چون در پاسخ شنیدند که تمام غنایم را بین مسلمین تقسیم نموده اند در غضب شده گفتند شما گمان کرده‌اید که اگر ما را رها سازید کسی ما راتزویج نخواهد کرد پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله از بیان ایشان متأثر و محزون

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

در احکامی که خداوند واجب میفرماید بر نبی و پیغمبر حرج و گناهی نیست درامت‌های
سابقهٔ هم‌سنت پروردگار چنین بوده واوامر الهی نافذ و حتمی‌الاجرابوده وخواهدبود
(۳۸) این سیره و رویهٔ کسانی است که تبلیغ رسالت خداوند نموده و ازاو
می‌ترسند و از احدی جز خدا ترس ندارند و خداوند برای رسیدگی
بحساب خلایق کافی است (۳۹) محمد (ص) پدرهیچیك ازمردان
شما نبوده اما اورسول وفرستادهٔ خدا وخاتم‌انبیاء است البته
خداوند بحقیقت تمام‌اشیاء دانا است (۴۰)ای کسانیکه
ایمان‌آورده‌اید همواره‌خدارا بیادبیاورید ومتذکر
حق باشید (۴۱) ودر هر صبح و شام بتنزیه
وتسبیح خداوند بپردازید (۴۲)

شده و بامر پروردگار از آنها دوری گزید و مدت۲۹روز در مشربه مادر ابراهیم بسربردند تا زنها حایض شده و بعد پاك گشتند آنگاه آیه فوق که در تخییر آنها بود نازل گردید و امسلمه اولین بانوئی بود که خدا و رسولش راانتخاب نمود و بانوان دیگر باو تأسی و اقتدا کردند و این آیه نازل شد « ترجی من تشاء منهن و تؤوی الیك من تشاء » (آیه ۵۱ سوره احزاب).

ابی جارود ذیل آیه « یانساء النبی من یأت منکن بفاحشة مبینة یضاعف لهاالعذاب ضعفین »از حضرت باقر علیه‌السلام روایت کرده فرمود تمام این وعده هااز پاداش واجر و کیفر و عذاب در آخرت صورت پذیر خواهد شد.

و حریز از حضرت صادق علیه‌السلام روایت کرده گفت معنای من یأت منکن بفاحشة مبینة را سئوال کردم فرمود مراد از فاحشة مبینه مخالفت علنی و آشکار بر علیه امام وقت و خروج با شمشیراست همانطور که عایشه برامیرالمؤمنین علیه‌السلام خروج نموده ولشکری فراهم و جنك جمل را ایجاد کرد.

ابن بابویه ذیل آیه « و قرن فی بیوتکن و لا تبرجن تبرج الجاهلیة الا ولی » از حضرت‌صادق علیه‌السلام روایت کرده‌فرمودمعنای آیه آنست: کدطولی نخواهد کشید که‌جاهلیت دیگری پیش میآید.

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی
Contact : jabir.abbas@yahoo.com
http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

هوالذی یصلی علیکم و ملائکته لیخرجکم من الظلمات الی النور و کان بالمؤمنین رحیماً (۴۳) تحیتهم یوم یلقونه سلام و اعد لهم اجراً کریماً (۴۴) یا ایها النبی انا ارسلناک شاهداً و مبشراً و نذیراً (۴۵) و داعیاً الی الله باذنه و سراجاً منیراً (۴۶) و بشر المؤمنین بان لهم من الله فضلاً کبیراً (۴۷) و لا تطع الکافرین والمنافقین ودع اذیهم و توکل علی الله و کفی بالله وکیلا (۴۸)

و ابن مسعود از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله روایت کرده که فرمود یوشع بن نون وصی حضرت موسی علیه السلام مدت سی سال بعد از موسی زندگی کرد و صفورا دختر شعیب عیال موسی بر علیه یوشع قیام نموده و با جمعی بجنگ او رفت و مدعی بود که من سزاوار تر از تو هستم در امر شوهرم موسی یوشع با آنها جهاد کرد و صفورا را به نیکوترین وجهی باسارت درآورد و فرمودند عایشه دختر ابوبکر نیز با گروهی از امت قیام و بجنگ باعلی امیر المؤمنین خواهد رفت و باسارت علی در میآید و چه نیکو اسیری و این آیه در بارهٔ عایشه نازل شده که در خانه بنشیند و با مسلمانان و علی جنگ نکند.

در بصائر الدرجات ذیل آیه «انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس» از حضرت باقر علیه السلام روایت کرده که فرمود مراد از رجس در این آیه شك است و ما هرگز دردین خود شك نمیکنیم.

و این حدیث را ابن بابویه نیز از حضرت صادق علیه السلام نقل نموده است.

و اخبار بسیاری از طرق عامه و خاصه در دست میباشد که همهٔ آنها مؤید بر این است که آیه تطهیر درشأن خمسه طیبه نازل شده یعنی درشأن رسول اکرم صلی الله علیه و آله و علی ابن ابیطالب و فاطمه زهرا و حسن و حسین علیهم السلام نازل شده روزی پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه تشریف داشتند و علی و زهرا و حسنین را بخواندند و تمام آنها وحضرتش در

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وآن خدائی است که هم او وهم فرشتگانش برشما درود ورحمت میفرستند تاشمارا ازتاریکی و ظلمت شرك وبیدینی بیرون آورد بسوی نور و روشنی ایمان همانا خداوند نسبت بمردم با ایمان مهربانست (۴۳) روزی که مؤمنین بلقای حق میرسند تحفه و هدیهٔ ایشان سلام و از طرف پروردگار برای آنها پاداش با کرامت و شرافت مهیا وآماده است (۴۴) ای رسول گرامی ما ترا برسالت برخلق فرستادیم تابر اعمال خوب و بد ایشان گواه بوده و نیکوکاران را برحمت حق مژده داده و تبه کاران را از کیفر و عذاب روزجزا بترسانی (۴۵) و بااجازهٔ خداوند مردم را بسوی یکتا پرستی و خدا شناسی دعوت کرده و چون چراغ فروزانی باشی (۴۶) و بمؤمنین مژده بده که برای آنها دد پیشگاه خداوند مرتبتی بزرگ ودرجهٔ عالی است (۴۷) و هرگز از کفار و مردم منافق پیروی و تمکین منما و ازاذیت وآزاری که بوجودت میرسانند در گذر وپیوسته بخداوند اعتماد کن زیرا خداوند برای کارسازی امور خلق کفایت مینماید (۴۸)

زیر عبای یمانی (کسا) جمع شده در مقام مناجات با پروردگار بر آمده و فرمودخداوندا اینها اهلبیت من هستند که در بارهٔ آنها بمن وعده فرموده‌ای خداوندا پلیدی و رجس را از ایشان دور فرما و آنها را پاك و پاکیزه گردان امسلمه که دعای پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله را شنید عرض کرد یا رسول الله آیا من هم جزء اهلبیت محسوب میشوم فرمودند خیر تو از اهلبیت نیستی ولی بتو مژده میدهم که اهل بهشتی .

ابی جارود روایت کرده که زید فرزندامام زین العابدین علیه السلام گفت پدرم بمن فرمود بعضی از مردم جاهل و نادان چنین تصور کرده‌اند که مراد از اهل البیت زنهای پیغمبر(ص) میباشند بخدا قسم هر کس چنین خیال کند گناهکار است و دروغ گفته زیرا اگرمقصود زنهای آنحضرت بودند بجای کلمهٔ عنکم باید عنکن وبجای یطهر کم یطهر کن استعمال میشدچنانچه درآیات سابقه همینطور بوده ودرآیه « واذکرن مایتلی فی بیوتکن» ضمیر تأنیث آورده بنا براین آیه تطهیر ویژهٔ خمسه طیبه نازل شده وزنهای پیغمبر مشمول مفادآن نمیباشند .

ابن بابویه از امیرالمؤمنین (ع) روایت کرده فرمود روزی با حسنین و فاطمه (ع)

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

يا ايها الذين آمنوا اذا نكحتم المؤمنات ثم طلقتموهن من قبل ان تمسوهن فمالكم عليهن من عدة تعتدونها فمتعوهن و سرحوهن سراحاً جميلا (٤۹)

يا ايها النبي انا احللنا لك ازواجك اللاتي اتيت اجورهن و ما ملكت يمينك مما افاء الله عليك و بنات عمك و بنات عماتك و بنات خالك و بنات خالاتك اللاتي هاجرن معك و امراة مؤمنة ان وهبت نفسها للنبي ان اراد النبي ان يستنكحها خالصة لك من دون المؤمنين قد علمنا ما فرضنا عليهم في ازواجهم و ما ملكت ايمانهم لكيلا يكون عليك حرج و كان الله غفوراً رحيماً (٥۰)

حضور پیغمبر اکرم(ص) در حجره ام سلمه شرفیاب شدیم جبرئیل آیه «انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت و یطهرکم تطهیراً» را نازل نمود آنحضرت فرمود یا علی(ع) این آیه در شأن تو و فاطمه (ع) و حسنین و ائمه کرام از فرزندان حسین (ع) نازل شده گفتم ایرسول خدا ائمه بعد از شما چند نفر باشند فرمود دوازده نفر اول آنها تو هستی بعد از تو حسن و حسین و علی زین العابدین فرزند حسین (ع) و یك یك اسامی ایشان را بیان نمود تا حضرت حجة (ع) و فرمود اسامی تمام شما بر ساق عرش نوشته شده در شب معراج پروردگار فرمود اینها نام اوصیاء و ائمه بعد از تو میباشند همه ایشان پاك و پاکیزه و معصوم هستند دشمنان آنها ملعونند. احادیث در بارهٔ آنکه آیه تطهیر ویژهٔ ائمه طاهرین است از طرق خاصه و عامه بسیار است و کسی از فرق انکار نمیکند که آیه تطهیر در شأن آن بزرگواران نازل شده اگر بخواهیم تمام آنها را بیان کنیم کتاب مستقلی شود بهمین مقدار اکتفا نمودیم:

قوله تعالی: ان المسلمین و المسلمات و المؤمنین و المومنات والقانتین و القانتات

سبب نزول این آیه آن بود چون که دختر اسماء عمیس با شوهرش جعفر بن ابیطالب از سفر

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ای مردانی که ایمان آورده اید اگر بانوی مؤمنه رابحباله نکاح درآوردید و پیش از آنکه با آنهاهم بستر شده و نزدیکی کنید طلاق دادید دیگر شما حقی ندارید که آنهاواوادار کنید که عده نگهداری کنند و شایسته آنست که آنهارا بچیزی بهره‌مند ساخته و بخوشی و خوبی رها کنید (۴۹) ای پیغمبر گرامی ما زنهائی را که مهریه آنها را داده‌ای بر تو حلال کردیم و همچنین کنیزانی که پس از جنگها بغنیمت نصیب توشده و بملکیت تو درآمده اندو نیزدختر عموها و دختر خاله‌هائی که باتواز وطن مهاجرت کرده‌اند وزنهای مؤمنه‌ای که خودرا بتو بخشیده‌اندو تو هم بنکاح با آنها راضی باشی فقط این مورد شخص خودت مجاز و حلال نمودیم غیر از دیگر مؤمنین ما احکام و قوانین زنان عقدی و کنیزان خریداری و ملکی شمارا بعلم خود برای شما بیان کردیم تا بر تو زحمت و حرجی نباشد و خداوند همواره نسبت به بندگان مهربان و آمرزنده است (۵۰)

حبشه مراجعت کرد اززنان پیغمبر اکرم(ص) سئوال نمود آیا دراین مدت پروردگار آیه‌ای درحق زنان نازل فرموده گفتند خیر حضور پیغمبر اکرم(ص) شرفیاب شد عرض کرد ایرسول خدا مگر زنها درخسران وزیان هستند که خداوند چنانکه ذکری ازمردها فرمود یادی از آنها درقرآن نکرده طولی نکشید آیه مزبور نازل شد فرمود مردان مسلمان و زنان مسلمه ومردان باایمان و بانوان مؤمنه و مردان وزنان فرمانبردار و مطیع ومردان و زنان راستگو ومردها وزنهای شکیبا وبردباروم‌دان وزنان متواضع وخاشع ومردان وزنان خیر خواه ومسکین نوازومردان وزنان روزه‌داروم‌دها وزنانیکه دربرابر تمایلات جنسی وغریزه شهوانی خودداربوده وازحرام دوری میجویند و مردان و زنانیکه همواره پروردگار و امر الهی را درنظردارند ومتذکراحکام دین هستند مورد عنایت پروردگار بوده و پاداش بزرگ وآمرزش حق برای آنان آماده ومهیا است

قوله تعالی : **وماکان لمؤمن ولامؤمنة اذا قضی الله ورسوله امراً ان یکون لهم الخیرة من امرهم ومن یعص الله ورسوله فقد ضل ضلالاً مبیناً**

این آیه در بارهٔ زینب دخترجحش دختر عمه پیغمبر اکرم (ص) و برادرش عبدالله بن جحش نازل شده وداستان آنها بدینقرار است که رسول خدا شخصی را بخواستگاری اوفرستاد برای زید بن حارثه غلام آزاد شده خود، زینب گمان کرد پیغمبر برای خود اورا خطبه

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ترجی من تشآء منهن و تؤی الیک من تشآء و من ابتغیت ممن عزلت
فلا جناح علیک ذلک ادنی ان تقر اعینهن و لا یحزن و یرضین
بما آتیتهن کلهن والله یعلم ما فی قلوبکم وکان الله علیماً حلیماً (۵۱)
لا یحل لک النسآء من بعد و لا ان تبدل بهن من ازواج ولو
اعجبک حسنهن الا ما ملکت یمینک و کان الله علی کل
شیئ رقیباً (۵۲)

نموده قبول کرد پس از آنکه فهمید برای زید است امتناع نمود و غضبناک گردید و گفت من از اشراف زنان قریش و دخترعمه پیغمبر اکرم (ص) هستم چگونه همسر غلامی بشوم برادرش گفت خواهر من در نهایت حسن و جمال و از اشراف است شایسته نیست همسر بنده‌ای بشود .

آیه مزبور نازلشد وفرمود حکمی که خداورسولش دادند هیچ مردمؤمن وزن مؤمنهٔ دربارهٔ آن حق اختیارواظهار عقیده ندارند پس از نزول آیه زینب و برادرش حضور پیغمبر اکرم (ص) شرفیاب شده عرض کردند ایرسول خدا ما بفرمان حضرتت راضی هستیم امر خود را بشما واگذار نمودیم هر چه بفرمائید از جان و دل فرمانبرداریم رسول خدا زینب را بعقد زید درآورد وصداق اورا ده دیناروشصت درهم ومقداری لباس وپنجاه مد گندم وسی صاع خرما قرار داد .

قوله تعالی ، **واذتقول للذی انعم الله علیه و انعمت علیه امسک علیک زوجک واتق الله وتخفی فی نفسک ما الله مبدیه وتخشی الناس**

این آیه درموضوع طلاق دادن زینب وازدواج اوبارسول اکرم (ص) بامرپروردگار نازلشده وداستان آن بدینقراراست :

روزی زید باتفاق همسرش زینب حضور پیغمبر اکرم (ص) شرفیاب شد عرض کرد

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

تو ای پیغمبر گرامی میتوانی نوبت هریك اززنان خودرا مقدم ویامؤخر بداری وهر کدامرا که مایلی بپذیری وآنرا که از خود رانده ودور کرده‌ای مجدداً و دوباره بلطف ومهربانی بسوی خود جلب کنی و این خود مختاری وآزادی عمل شما باید بر حسب شادمانی دل و روشنائی چشم آنها باشد و هر گز نباید هیچیك ازآنها متأثروغمگین شوند بلکه بآنچه که بایشان عطا کرده ای شاد وخشنود باشند خداوند بآنچه که دردل شما میگذرد واقف است وخداوند دانا و بردبار میباشد (۵۱) ای پیغمبرما، بعد ازاین زنهائی که داری عقد هیچ زنی بر تو حلال نیست و نه آنکه تبدیل ایشان جایز است اگر چه زیبائی وحسن آنهاتورا بشگفتی واعجاب وادار کند مگر آنکه کنیزی را مالك شوی و این را بدان خداوند مراقب تمام چیزها است (۵۲)

میخواهم زینب را طلاق بدهم زنان قریش بسیاراورا ملامت وسرزنش میکنند ومیگویند تو ازاشراف وبزرگ زادگان قریش هستی چگونه همسر بنده شده‌ای من راضی نیستم زینب آزرده شود ازاینجهة اورا طلاق میدهم.

پیغمبر فرمود عیالت را نگاه دار وازطلاق دادن منصرف بشو با اوحسن سلوك نموده و از خدا بترس.

وپیش ازآمدن آنها جبرئیل برپیغمبر اکرم (ص) نازلشد گفت پروردگار رسم وسنة جاهلیترا باطل نموده زید زینبرا طلاق میدهد باید حضرتت اورا تزویج کنی وبه همسری خود در آوری تا مردم بدانند زن پسر خوانده مانند عیال فرزند صلبی حرام نیست رسم جاهلیت این بود هر کس پسری رابفرزندی میگرفت عیال اوبرخودش حرام بود.

آیه فوق این حکم را برداشت و باطل نمود فرمود ای پیغمبر ما وقتی به زید که خداوند باونعمت اسلام وتونیزباوآزادی بخشیده‌ای گفتی همسرت را نگاهدار وبا اوحسن سلوك نموده وازخدا بترس وپنهان میداشتی آنچه‌را که خداوندآشکار مینمود (وآن ازدواج بازینب است) وازملامت وسرزنش مردم میترسیدی وخدا سزاوارتراست به‌ترسیدن ازمردم پس ازآنکه زید اززینب برخوردار و کامیاب شد سپس اورا مطلقه ساخته و رها نمود او را بزوجیت ونکاح تو درآوردیم تاآنکه مؤمنین درازدواج با زنهای پسر خوانده‌های خود که

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

درحباله نکاح آنها بوده وبعد طلاق داده‌اند نباشند و این کاررا برای خود گناهی نشمارند و فرمان پروردگارصورت پذیرشده ودر آن خلل راه نیابد .

زینب باین آیه برزنان پیغمبر فخرومباهات مینمود ومیگفت شمارا پدرانتان به‌پیغمبر داده‌اند ولی مرا پروردگارباو عطا فرمود وامر نکاح من از آسمان فرود آمد شبی به پیغمبر اکرم (ص) عرض کرد من بسه چیز ازسایرزنان شما امتیاز دارم یکی آنکه جد من و شما یکی است دیگرخداوند مرا بشما داده سوم خواستگاری من بتوسط جبرئیل بوده .

قوله تعالی : **ما کان علی النبی من حرج فیما فرض الله له سنة الله فی الذین خلوا من قبل و کان امر الله قدراً مقدوراً**

یعنی دراحکامی که خداوند واجب میفرماید برنبی و پیغمبر حرج و گناهی نیست خداوند حلال کرده برپیغمبرش نکاح زینب را که زن پسرخوانده او بوده کسی نمیتواند و نباید بر پیغمبرش اعتراض کند زیرا که در امت‌های سابقه هم سنت پروردگار چنین بوده یعنی این حلال‌بودن زینب برپیغمبرمانند تحلیل محرماتی است که ازروی مصلحت نسبت به‌پیغمبران گذشته فرموده همانطور که عیال اوریا را برحضرت داود حلال فرمود چه پیش ازآن زنیکه شوهراورا میکشتند ازدواج کردن با او حلال نبود این حکم بامر پروردگار نسخ شده وبداود وحی شد که عیال اوریا را بزوجیت ونکاح خود درآورد تا امت نیز باواقتدا وپیروی کنند واوامرالهی همواره نافذ وحتمی الاجرا بوده وخواهد بود .

ابن بابویه ذیل آیه « واذ تقول للذی انعم الله علیه » از ابی‌صلت هروی روایت کرده گفت روزی که مأمون علماء مذاهب مختلفه رابرای مباحثه باحضرت رضا علیه السلام جمع نموده و در حضورش مجلس مباحثه را تشکیل داد من درآن محفل حاضربوده علی‌بن محمدبن‌جهم برخاسته رو بحضرت نموده گفت شما که بعصمت انبیاء قائل هستید در باره این آیه چه میفرمائید که خطاب به محمد (ص) شده « وتخفی فی نفسك مالله مبدیه » حضرت رضا(ع) فرمود وای بر تو که قرآن را بمرأی خود تاویل کرده و نسبت کار زشت به پیغمبر خدا میدهی تفسیر و تاویل قرآن ویژه راسخون در علم و ما ائمه است و فرمودند نام زنهای پیغمبر اکرم (ص) در دنیا وآخرت معلوم بود وآنها مادران مؤمنین هستند ویکی ازآنها زینب دختر جحش بود که پیغمبراکرم (ص) او را بحبالهٔ نکاح زید پسر خواندهٔ خویش در

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

آورده بود وپیغمبرا کرم (ص) از سخنان مردم ترس داشت وخداوند میفرماید خدا سزاوار تراز هر کس است که باید از او ترسید و خداوند متصدی تزویج کسی از بندگان خود نشد مگر تزویج آدم و حوا و رسول اکرم (ص) با زینب و علی بن ابیطالب علیه السلام بازهرا سلام الله علیها پیغمبر اکرم (ص) بنا بامر پروردگار پس از طلاق زید زینب را بزوجیت خود در آورد علی بن محمد گریه کرد و بحضرت رضا علیه السلام عرض نمود هرگز قول خدا را درباره پیغمبران جز آنچه که شما فرمودید بیان نخواهم نمود.

پیغمبرا کرم بامر پروردگار زینب رانکاح و تزویج نمود منافقین گفتند محمد (ص) ما را نهی میکند از آنکه زن پسر را بازدواج خود بیرون آوریم و خودش عیال زید پسر خواندهٔ خود را نکاح میکند پروردگار در پاسخ گفتار آنها آیه ذیل را نازل فرمود « ماکان محمد ابا احد من رجالکم و لکن رسول الله و خاتم النبیین و کان الله بکل شئی علیماً » محمد (ص) پدرهیچیك از مردان شما نیست نه زید و نه غیراو که نکاح زن مطلقهٔ او برحضرتش حرام باشد محمد (ص) رسول و فرستادهٔ خدا و خاتم پیغمبران است همانا خداوند بحقیقت تمام اشیاء دانا است و این آیه دلیل و حجت نیست بر اینکه حسنین فرزندان رسول اکرم (ص) نیستند چنانچه بعضی از منافقین و عامه عموماً باین آیه تمسك جسته‌اند چه ظاهر آیه صریح است باینکه پدر مردان شما نیست نه پدر کسی نیست علاوه بر آنکه آیه مباهله صریح است در آنکه آن دو بزرگوار فرزندان پیغمبرند چنانچه میفرماید

قل تعالوا ندع ابنائنا وابنائکم

واحادیث واخبار بسیار است در آنکه آنها فرزندان پیغمبرند چه رسول خدا میفرمود «ابنای هذان ریحانتای من الدنیا» این دو پسر من دو ریحان من هستند از دنیا، امیر المؤمنین علیه السلام روزی در جنك صفین بمحمد بن حنفیه خطاب کرد تو حقاً فرزند من هستی عرض کرد ای امیر المؤمنین (ع) مگر حسن وحسین فرزندان حضرتت نیستند فرمود آنها فرزندان رسول خدا هستند.

یا ایها الذین آمنوا اذکروالله ذکراً کثیراً وسبحوه بکرة و اصیلا

ایکسانیکه ایمان آورده‌اید همواره خدا را یاد کنید ومتذکر حق باشید ودرهرصبح وشام به‌تنزیه وتسبیح خداوند بپردازید. ذکرخدا بردوجه است یکی ذکر بدل و دیگری

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

یا ایها الذین امنوا لا تدخلوا بیوت النبی الا ان یؤذن لکم الی طعام غیر ناظرین اناه و لکن اذا دعیتم فادخلوا فاذا طعمتم فانتشروا و لا مستانسین لحدیث ان ذلکم کان یؤذی النبی فیستحیی منکم والله لا یستحیی من الحق و اذا سالتموهن متاعاً فاسئلوهن من وراء حجاب ذلکم اطهر لقلوبکم و قلوبهن و ماکان لکم ان تؤذوا رسول الله و لا ان تنکحوا ازواجه من بعده ابداً ان ذلکم کان عندالله عظیماً (۵۳)

بزبان ذکر دل آنست که باید لحظهٔ خدا را فراموش نکند چنانچه شاعر میگوید :

الله یعلم انی لست اذکره و کیف اذکره من لست انساه

خدا میداند من هیچوقت یادی ازاو نمیکنم چگونه یاد کسی نمایم که هرگز اورا فراموش نمیکنم شخصی را درطواف مشاهده کردند میگفت شوق پروردگار مرا حیران و نزدیك ودور گردانیده باو گفتند آیا اشتیاق به پروردگار داری و متذکر او میشوی گفت چه شوق واشتیاق نیست مگر بسوی غایب ویاد وتذکری نیست جز از کسیکه اورا فراموش کرده‌ای وهرگز پروردگار از نظر من دور نیست و فراموش نمیکنم او را تا متذکرش بشوم

ودرذکر زبان هم شرط است متوجه خدا باشد که علامت محبت است .

چنانچه میگویند « من احب شیئا اکثر ذکره » هر کس چیزیرا دوست بدارد بسیار متذکر آن میشود .

ومراد ازسبحه وذکر حضرت فاطمه علیها السلام است وکلمات تسبیح گفتن « سبحان الله و الحمدلله ولا اله الا الله والله اکبر ولاقوة الا بالله العلی العظیم» است و این کلمات را طاهر ومحدث وجنب وحایض میتواند بگوید .

درکافی ذیل آیه فوق ازحضرت صادق(ع) روایت کرده فرمود تسبیح حضرت زهراء(ع) ذکر کثیراست .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ای مؤمنین هیچوقت بدون کسب اجازه بخانه‌های پیغمبر داخل نشوید مگر آنکه قبلا برای صرف غذا دعوت شده باشید در آنموقع هم زودتر ازوقت موعود نروید که بظروف غذا چشم بدوزید و چون اطلاع و اجازه فرمود داخل شده و همینکه طعام تناول نمودید فوراً بیرون رفته و پراکنده شوید و برای گفتگو و سخن گفتن پیغمبر را آزرده خاطر نسازید زیرا پیغمبر شرم میکند که بشما اظهار نماید ولی خدا از بیان حقایق شرم ندارد و چون از زنان پیغمبر چیزی بخواهید از پشت پرده باآنها سخن بگوئید و این حجاب برای پاکی دل شما و ایشان بسیار مؤثر و مفید است و شما هیچوقت نباید باعث اذیت و رنجش پیغمبر خدا شوید و پس از وفاتش هرگز نباید زنهای اورا تزویج کنید زیرا نکاح زنهای پیغمبر از گناهان بسیار بزرگ محسوب میشود (۵۳)

و از اسحق بن فروخ روایت کرده گفت حضرت صادق (ع) بمن فرمود ای اسحق هر کس یکمرتبه بر محمد (ص) و آل او صلوات بفرستد خداوند و فرشتگانش صد مرتبه براورحمت میفرستند وهر که صدمرتبه صلوات بفرستد خداوند وفرشتگانش هزار بار رحمت براومیفرستند آیا قول خداوند را نخوانده‌ای که میفرماید:

هوالذی یصلی علیکم وملائکته لیخرجکم من الظلمات الی النور وکان بالمؤمنین رحیما (آیه ۴۲)

ابن بابویه ازاسمیعیل بن عماره روایت کرده گفت حضور حضرت صادق (ع) عرض کردم مقدار ذکر کثیر چه اندازه است فرمود رسول اکرم (ص) بحضرت زهرا (ع) تعلیم نموده که سی وچهارمرتبه تکبیر وسی وسه مرتبه تحمید و سی مرتبه تسبیح بگوید و اگر کسی در شب یکمرتبه و در روز یکمرتبه تسبیح زهرا سلام الله علیها را بگوید ذکر کثیر خدا را بعمل آورده است.

یاایهاالذین آمنوا اذانکحتم المؤمنات ثم طلقتموهن من قبل ان تمسوهن

ایکسانیکه ایمان آورده‌اید اگرزنان مؤمنه را بحباله نکاح خود در آوردید و پیش ازآنکه باآنها هم بسترشوید طلاق دادید نبایدآنهارا وادار کنید که عده نگاه دارند یعنی بهیچوجه برای ایشان عدهٔ نیست نه بحیض ونه عده بماه وهمانروز که طلاق گرفتند میتوانند

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ان تبدوا شیئاً او تخفوه فان الله کان بکل شیئی علیماً (۵۴) لا جناح علیهن فی آبائهن ولا ابنآئهن ولا اخوانهن ولا ابنآء اخوانهن ولا ابنآء اخواتهن ولا نسائهن و لا ما ملکت ایمانهن و اتقین الله ان الله کان علی کل شیئی شهیداً (۵۵) ان الله و ملائکته یصلون علی النبی یا ایها الذین امنوا صلوا علیه و سلموا تسلیماً (۵۶) ان الذین یؤذون الله و رسوله لعنهم الله فی الدنیا و الآخرة و اعد لهم عذاباً مهیناً (۵۷)

شوهر کنند وشایسته است که آنان را بچیزی بهره‌مند ساخته و بخوشی و خوبی رها کنید واین موضوع درصورتی استکه مهروصداق برای ایشان معین نکنند واگرمهروصداق معین نمودند بموجب آیه ۲۳۷ سوره بقره « فان طلقتموهن من قبل ان تمسوهن و قدفرضتم لهن فریضة فنصف مافرضتم » باید نصف مهروصداق را بآنها بدهند .

واین آیه شاهد و دلیل است برآنکه طلاق پیش ازنکاح باطل است بخلاف عقیده بعضی از پیروان ابوحنیفه که آنها طلاق پیش ازنکاح را صحیح میدانند چه طلاق حقیقتاً ابطال نکاح وفسخ عقداست وپیش ازنکاح عقدی متحقق نشده تا فسخ آنرا ابطال کنند پس طلاق لغو وقبل ازعقد بیهوده است .

طبرسی ازحبیب بن ابی ثابت روایت کرده گفت حضورحضرت امام زین العابدین(ع) بودم شخصی وارد شد عرض کرد ایفرزند رسول خدا من گفته‌ام فلانه دخترفلان طالق است ازمن آنروزیکه اورا عقد بندم اینك اگر اورا نکاح کنم آیا طلاق واقع میشود فرمود خیر چه پروردگارابتدا بطلاق نکرده بلکه ابتدا امر بنکاح نموده پس از آن حکم طلاق داده شده وآیه فوق را تلاوت فرمودند .

وجابرانصاری ازپیغمبراکرم (ص) روایت کرده که فرمود پیش ازنکاح طلاق وجود خارجی پیدا نمی کند .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و این را بدانید که اگر چیزی را پنهان داشته و یا آشکار کنید خداوند بر آنها و بر تمام امور این جهان دانا و آگاهست (۵۴) برای بانوان عیبی و باکی نیست که بر پدران و فرزندان و برادران و برادرزادگان و خواهرزادگان و بر زنان مسلمان و کنیزان بدون حجاب در آیند و باید از خدا بترسید و تقوی داشته باشید و بدانید که خداوند گواه و شاهد تمام چیزها و امور است (۵۵) خدا و خیل فرشتگانش بروان پاك این نبی مکرم درود میفرستند شما هم ای مؤمنین بر آن پیغمبر درود بفرستید و با تکریم و تجلیل بحضرتش سلام گفته و تسلیم فرمانش شوید (۵۶) کسانیکه با اعمال بی رویه خود خدا و رسولش را میآزارند در دنیا و آخرت بلعنت پروردگار گرفتار شده و برای مجازات و کیفر آنها عذاب خوار کننده‌ای آماده و مهیا است (۵۷)

شیخ طوسی ذیل آیه « فمتعوهن وسرحوهن سراحا جمیلا » از حضرت صادق (ع) روایت کرده فرمود مراد آنست که چیزی بآنها بدهید در حدود قدرتیکه دارید از متعارف میان خودتان زیرا خداوند باحیا است و اهل حیا را دوست میدارد و گرامی‌ترین شما نزد خداوند کسانی هستند که حلائل خود را گرامی بدارند.

یاایهاالنبی انا احللنالك ازواجك اللاتی آتیت اجورهن وماملکت یمینك

ای پیغمبر گرامی ما زنهائی را که مهریه ایشان را داده‌ای بر تو حلال کردیم و همچنین کنیزانی که پس از جنگها بغنیمت نصیبت شده و بملکیت تو در آمده‌اند و نیز دختر عموها و دختر خاله‌هائیکه باتو ازوطن مهاجرت کرده‌اند.

ابی صالح از ام هانی روایت کرده گفت پیغمبر اکرم (ص) خواستگاری کرد از من اجابت کردم هنوز عقد نبسته بود که آیه فوق نازل شده فرمود بموجب این آیه تو حلال نیستی برای آنکه مهاجرت نکرده‌ای.

قوله تعالی: **وامرأة مؤمنة ان وهبت نفسها للنبی ان اراد النبی ان یستنکحها خالصة لك من دون المؤمنین**

سبب نزول آیه آن بود که زنی از انصار خود را با کمال آراستگی زینت و آرایش کرده خدمت پیغمبر اکرم (ص) شرفیاب شده خویشتن را عرضه داشت و عرض کرد ایرسول گرامی

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

من خود را بتو بخشیدم اگر بمن میل وعنایت داشته باشید در اختیار شما هستم عایشه بزن مزبور اعتراض کرد و گفت وای بر تو که چنین خود را بمردان عرضه میداری پیغمبر اکرم(ص) بعایشه فرمود ساکت باش که این زن زاهده است خداوند طایفه انصاررا رحمت فرماید مردان ایشان مرا یاری نموده وزنهای آنها بمن محبت وعاطفه بخرج میدهند وبآن زن فرمود برگرد من منتظروحی میشوم .

آیه فوق نازلشد ای پیغمبرحلال کردیم برتوزنهای مؤمنه‌ای که خود را بدون مهر بتو ببخشند وتوهم‌مایل بنکاح باآنها باشی واین هبه ویژه شما است ومؤمنین در این حکم شرکت ندارند .

عایشه عرض کرد ای‌رسول‌خدا پروردگاررضای شمارا نیکو نگاه میدارد آنحضرت فرمود هر که اطاعت وفرمانبرداری ازخدا بکند خدایتعالی باونیکی واحسان میفرماید .

درکافی ذیل آیه « وامراة مؤمنة ان وهبت نفسها للنبی » ازحضرت باقر علیه السلام روایت کرده فرمود هبه و بخشش کردن‌زن نفس خودرا جزبررسول خداحلال نیست‌هیچ زنی نفس خودرابدیگری نمیتواند هبه نماید .

وما دربخش دوم تفسیردرسوره نساء بیان نمودیم که اجراء صیغه عقد بلفظ هبه در مذهب امامیه جایز نیست .

قد علمنا ما فرضنا علیهم فی ازواجهم وما ملکت ایمانهم لکیلایکون علیك حرج

ما احکام و فرایض زنان عقدی و کنیزان خریداری و ملکی را بعلم خود برای شما بیان کردیم تا برتو زحمت و حرجی نباشد و خداوند همواره نسبت به بندگان مهربان و آمرزنده است .

ترجی من تشاء منهن وتؤوی الیك من تشاء ومن ابتغیت ممن عزلت فلا جناح علیك

این آیه بعد از آیه تخییر نازل شد پس از آنکه رسول خدا مدت یکماه از بانوان خود عزلت جست آیه تخییر نازلشد خدایتعالی به پیغمبرش دستورداد بانوان خود را مخیر کن میان دنیا وآخرت هر کدام ازآنها دنیا اختیار کند دست از اوبردار وآنانیکه خدا و پیغمبررا اختیارمیکنند وقانع میشوند که مادر مؤمنین باشند و بعد از تو شوهر نکنند باید

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بحکم وقسمت توراضی شوند ونوبت هریك اززنان خود را مؤخربداری ویا هر کدام را که مایلی بپذیری وآنرا که میخواهی ازخود رانده ودور گردانی اختیارداری واگر خواهی در قسمت از کسوه ونفقه ومعاشرت مساوات کنی یاتفضیل دهی بعضی را بربعضی دیگر اختیار بدست‌تواست واین رخصت میان‌زنان فقط اختصاص به‌پیغمبرا کرم دارد وباآنکه‌آنحضرت اختیارداشت بازمیان بانوان خود مساوات قراردادازهمه‌جهة مگر یکی از آنها راکه قصد نمود طلاق بدهد واوسوده بود سوده هم نفقه و کسوه وقسمت خود را رها کرد بشرط‌آنکه رسول خدا اورا طلاق‌ندهد ونوبت پنج نفر ازآنهارا بتأخیرانداخت وایشان سوده وجویریه وصفیه ومیمونه و ام حبیبه بودند وچهارنفردیگررا ایوا ومقدم داشت‌وآنان عایشه و حفصه و ام سلمه وزینب بودند.

قوله تعالی: **لایحل لك النساءمن بعد ولا ان تبدل بهن من ازواجن ولو اعجبك حسنهن**

مفسرین عامه‌آیه را برخلاف حق وحقیقت معنا کرده‌اند و گفته‌اند بجزآن نه نفر زنانیکه پیغمبرا کرم (ص)آنهارا اختیارفرمودو ایشان خدا ورسولش رابرمتاع دنیا ترجیح دادند زن دیگری بر آنحضرت حلال نیست و تعویض‌آن نه نفرهم بر پیغمبر اکرم (ص) حلال وجایزنیست باین‌معنی که بعضی ازایشان را طلاق بدهد وبجای‌آن دیگریرا اختیار وبا اوازدواج بنماید این معنی برخلاف نص واحادیث وارده است.

چنانچه درکافی ازحلبی روایت کرده گفت‌ازحضرت صادق علیه‌السلام معنای‌آیه مزبوررا سئوال نمودم و گفتم چه تعداد از زنان برپیغمبر اکرم (ص) حلال بود فرمود هرمقدار که میخواست برحضرتش‌حلال‌بود عرض کردم پس‌مقصوداز آیه‌چیست؟فرمودپروردگارش‌نوع اززنان را ضمن‌آیه « انا احللنا لك »حلال وبیان نمود بعد ازاین فرمود برتو حلال نیست نوع دیگرومعنای‌آیه آنطور نیست که این مردم میگویند برآنها حلال است هر مقدار از زنان که بخواهند ویاطلاق دهند ودیگری را بنکاح وازدواج خود در آورند ولی برپیغمبر حرام است چنین نیست که‌آنها میگویند احادیث‌آل محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله برخلاف گفته‌های مردم است پروردگار بر پیغمبرش حلال نمود هر مقدار اززنان را که بخواهد ازدواج کند جز آنهائیکه درسورهٔ نساء وآیه مزبور حرام فرموده.

ومراد از « ولا ان تبدل بهن » تبدیل وتعویض نمودن زنان مسلمه است بکفاریعنی

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

والذين يؤذون المؤمنين و المؤمنات بغير ما اكتسبوا فقد احتملوا بهتاناً
و اثماً مبيناً (۵۸) يا ايها النبي قل لازواجك و بناتك و نساء المؤمنين
يدنين عليهن من جلابيبهن ذلك ادنى ان يعرفن فلا يؤذين و كان الله
غفوراً رحيماً (۵۹) لئن لم ينته المنافقون والذين في قلوبهم مرض
والمرجفون في المدينة لنغرينك بهم ثم لا يجاورونك فيها الا قليلا (۶۰)
ملعونين اينما ثقفوا اخذوا و قتلوا تقتيلا (۶۱)

بانوان مسلمه را طلاق بدهد و بجای آنها جهود و ترسا ومشرك بحباله نكاح خود درآورد زیرا مشرکین سزاوار آن که مادران مؤمنین باشند نیستند ولی زنان مشرکه و کفاریکه باسارت درآورده وبعنوان کنیزی مالك ایشان بشود برآنحضرت حلال است وبعضی گفتند جمله «ولا ان تبدل بهن من ازواج» اشاره برسم وعمل عصر جاهلیت است چه درآن زمان زنان را تعویض ومبادله مینمودند وبیکدیگر میگفتند :

انزل الی عن امرأتك هذا الليل انزل لك عن امرأتي

من اهل وزوجه خود را امشب بتومیدهم تو نیز اهلت را بمن بده واینعمل را تبدیل ومعاوضه مینامیدند پروردگار بموجب آیه فوق نهی وحرام فرمود آن را .

قوله تعالی : **يا ايها الذين آمنوا لا تدخلوا بيوت النبي الا ان يؤذن لكم الى طعام**

ابن بابویه از ابن عباس روایت کرده سبب نزول آیه مزبور آن بود چون پیغمبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم زینب دختر جحش را که مورد علاقه حضرتش بود تزویج نمود اصحاب را دعوت کرده ولیمهٔ ترتیب دادند آنها پس از صرف غذا دوست داشتند که در محضر پیغمبر اکرم (ص) بمانند و حدیث بگویند و پیغمبر هم مایل بود مدعوین بیرون رفته و اورا با عیالش تنها بگذارند ولی شرم داشت که اظهاری بنماید .

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وآنهائی که مردان و زنان با ایمان را بی گناه و علتی رنجانیده وآزار دهنددانسته وبعمد مرتکب گناه و تهمت بزرگی میشوند (۵۸) ای‌پیغمبر گرامی بزنها و دخترانت وهمچنین به بانوان‌مسلمان ومؤمن بگو خویشتن را بحجاب و چادر بپوشندتااین‌پوشش و مستوری برای‌آنها بهتر است که بعفت و پاکدامنی شناخته شوند و گرفتار آزار مردان هوسباز نشوند و باید بدانند که خداوندآمرزنده و مهربانست (۵۹) اگر پس ازاین منافقین و کسانی که در دل ایشان بیماری و ناپاکی ریشه دوانیده وآنهائی که در مدینه موجبات نگرانی و ترس مردم را فراهم میسازند دست از کردار زشت واعمال ناروای‌خود برندارند ما ترا بقتال با ایشان برانگیزانیم و برجان و مال ایشان مسلط نمائیم که جز مدت کوتاهی نتوانند در جوار توزندگانی کنند (۶۰) این مردم پلید و بد عمل راندهٔ درگاه خدا بوده و هر کجا یافت شوند باید بازداشت شوند (۶۱)

واین‌آیه بدان سبب نازل شد که‌هم بدون اجازه بمنزل پیغمبرنروند وچون براثر دعوت بروند پس ازتناول غذا خارج شوند.

وپس ازنزول این‌آیه دیگراصحاب درخانهٔ پیغمبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله توقف نمی کردند وآن حضرت هفت روز درمنزل نزدزینب دختر جحش ماند شب هشتم بخانه ام سلمه که نوبت اوبود تشریف بردند چون صبح‌شد امیرالمؤمنین درخانه آمدوآهسته دق الباب نمود پیغمبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله دانست که امیرالمؤمنین علیه‌السلام پشت در است ولی ام سلمه کوبندهٔ در را تشخیص نداد و در باز کردن درب خانه تعلل نمود پیغمبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله بام سلمه فرمود دررا باز کن ام سلمه عرض کرد دراین‌آیه که نازل شده خداوند میفرماید:

واذا سئلتموهن متاعاًفاسئلوهن من وراء حجاب

چه‌لزومی دارد که من‌دررا باز کنم اجازه فرمائید منظور کسی را که درمیزند سئوال نموده وبعرض برسانم‌پیغمبراکرم متغیرشده‌فرمود اطاعت‌امورسول‌خدااطاعت‌فرمان‌خدااست کسی که پشت دراست دوست خدا و رسول خدا است و هرگزبدون اجازه وارد نمیشود و تا توپس ازباز کردن درداخل نشده ومستور وپنهان نشوی داخل خانه نخواهد شد پس از آنکه ام‌سلمه در راگشود وامیرالمؤمنین علیه‌السلام وارد منزل گردید پیغمبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله از ام سلمه پرسید که‌آیا این شخص‌را میشناسی ام‌سلمه عرض کرد بلی‌اوعلی‌بن ابیطالب علیه‌السلام

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

است رسول خدا فرمود ای ام سلمه بدان و آگاه باش گوشت این علی گوشت من و خون او خون منست و او برای من بمنزله هرون است نسبت بموسی جز آنکه پس از من پیغمبر دیگری نیست ای ام سلمه بشنو و شهادت بده که علی بن ابیطالب علیه السلام سید اوصیاء من و محل علم من و باب الله است که باید همه از آن راه بخداشناسی بروند و او برادر و خلیفه من است در میان امت من و هرگز از من جدا نشود ای ام سلمه بشنو و بخاطر بسپار و شهادت بده که علی جهاد میکند با ناکثین و قاسطین و مارقین .

این حدیث را سید رضی در کتاب مناقب روایت کرده است .

در کتاب امالی از ابن عباس روایت کرده که در آخرین بیماری امام حسن مجتبی علیه السلام که بر اثر آن بدرود حیوة نمودند حضرت امام حسین علیه السلام بعیادت برادر والاتبار خود رفته و بر بالین آنحضرت نشست چون امام مجتبی چشم گشوده و برادر عزیزش را در کنار بستر دید گفت برادر جان من میدانم که آخر عمرم رسیده و اثر سمی که بمن خورانیده اند در شراشر وجودم ریشه دوانیده و قریباً به پدر و جد بزرگوارم ملحق میشوم اینک وصیت مرا بشنو و بنویس :

این است وصیت حسن بن علی به برادرش حسین علیه السلام که شهادت میدهد که خدا یکی است و شریکی ندارد و عبادت می کنم خدای یگانه و یکتا را آنطوری که شایسته و سزاوار عبودیت است نه شریکی در ملك دارد و نه ولی همه چیز را او آفریده و حوادث را او مقدر و مقرر فرموده او اولی میباشد بر بندگان خود و شایسته فرمانبرداری و اطاعت است هر کس او را اطاعت نماید رهبری یابد و آنکه معصیت و نافرمانی کند گمراه شود و هر گنهکاری که توبه نماید راه نجات خواهد یافت .

ای برادر ترا وصیت میکنم نسبت بفرزندان و اهلبیت خودم و اهلبیت خودت که از بدیها و خطاهای ایشان در گذری و نیکوئیهای ایشان را بپذیری و برای آنها چون پدری مهربان باشی .

ای برادر آرزو دارم مرا در روضهٔ مقدسه جدبزرگوارم پیغمبر اکرم(ص) بخاك بسپاری و دفن نمائی من سزاوارتر از آنهائی هستم که بدون اذن آنحضرت داخل خانهٔ او شده اند در صورتی که در قرآن کریم خداوند میفرماید :

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

یاایهاالذین آمنوا لاتدخلوا بیوت النبی الا ان یؤذن لکم

بخدا قسم پیغمبر اکرم (ص) در زمان حیوة خود بآنها چنین اجازه‌ای نداده (مراد اولی ودومی هستند که در روضه نبوی دفن شده‌اند) و بعد از وفات پیغمبر هم نه از طرف خدا ونه ازجانب صاحبان امرادنی بآنها نداده‌اند وماچون وارث واولادآن بزرگوارهستیم مأذون ومجازدرتصرف میباشیم معذالك اگر برتوسخت گرفته و ممانعت نموده و نگذارند ترا به‌تقربی که نزد خدا داری وبآن بستگی که باپیغمبراکرم داری راضی نشوی که بقدر شاخ حجامت خون جلوی جنازهٔ من ریخته شود تا با جدم ملاقات نموده ودرحضورحضرتش باآنها مخاصمه نمایم وحوادثی که پس ازآن حضرت برسرما واردآوردند یکایك شرح دهم وبعد ازاین وصیت برحمت ایزدی پیوست صلی الله علیه وعلی ابیه وامه واخیه.

وله تعالی: **وماکان لکم ان تؤذوا رسول الله ولا ان تنکحوا ازواجه من بعده ابداً**

سبب نزول آیه آن بود چون پروردگاربانزول آیه «النبی اولی بالمؤمنین من انفسهم وازواجه امهاتهم» زنان پیغمبراکرم(ص) رابرمسلمانان حرام فرمود طلحه درغضب شد گفت چرا زنان ما برپیغمبرحرام نیست ولی زنان اوبرما حرام است اگر محمد (ص) بمیرد من میان پاهای بانوان او بنشینم چنانچه محمد (ص) میان پاهای زنان ما می‌نشست آیه مزبور نازلشد.

ابن طاوس در کتاب طرائف ضمن مطاعن عثمان و طلحه از تفسیر سدی که از علماء عامه است روایت کرده گفت هنگامیکه ابو سلمه، وحبش بن حذافه وفات نمودند پیغمبر اکرم (ص) بانوان آنها را موسوم بام‌سلمه وحفصه بحباله نکاح خود درآورد عثمان وطلحه گفتند سوگند بخدا وقتی محمد (ص) وفات کرد ما مانند تیر برروی بانوان او می‌نشینیم ومقصود طلحه اززنان آنحضرت عایشه ومراد عثمان ام سلمه بود.

آیه « ان الذین یؤذون الله و رسوله لعنهم الله فی الدنیا و الاخرة و اعدلهم عذابا مهینا » نازلشد.

درکافی ازحضرت باقر علیه السلام روایت کرده فرمود این‌مردم ازارتکاب هیچ یك ازمناهی پروردگارمضایقه ودریغ نکردند ونسبت بتمام اوامرونواهی معصیت ونافرمانی حقتعالی را

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بجا آوردند حتی بعد ازوفات پیغمبر اکرم (ص) با دونفر از بانوان حضرتش بنام عامریه و کندیه ازدواج نمودند پس از آن حضرت باقر علیه السلام بحضارمجلس فرمود اگرمردی ازشما پیش از هم بستری با عیالش اورا رها کند شایسته و حلال است فرزند آن شخص با عیال مطلقه پدر ازدواج کند اصحاب عرض کردند خیر ایفرزند رسول خدا فرمود احترام پیغمبر اکرم(ص) بزرگتراست یااحترام پدرعرض کردنداحترام پیغمبرفرمود پس چگونه شایسته وحلال بود با عامریه و کندیه بانوان آنحضرت ازدواج کنند.

ودرحدیث دیگر ازآنحضرت روایت کرده فرمود اگر آیه مزبور نازل نشده بود و زنان پیغمبر اکرم (ص) بر مسلمین حرام نبود بر حضرت امام حسن و امام حسین (ص) حرام بودند.

بموجب آیه « ولاتنکحوا ما نکح آباؤکم » چه آن بزرگواران فرزندان رسول خدا هستند.

لاجناح علیهن فی آبائهن ولاابنائهن ولا اخوانهن ولا ابناء اخوانهن ولاابناء اخواتهن ولانسائهن و لاما ملکت ایمانهن

درکافی ذیل آیه فوق ازمعویة بن عمار روایت کرده گفت باپدرم حضور حضرت صادق(ع) شرفیاب شدم پدرم عرض کرد بعضی ازمردم میگویند زنان هاشمی وقرشی هنگام سوارشدن تکیه برغلامان و کنیزان خود نموده ودست خود را برسر و گردن آنها میگذارند و سوار میشوند اینعمل برآنها حلال نیست آنحضرت بپدرم فرمود مگرتلاوت نکرده‌ای آیه مزبور را عرض کرد بلی فرمود قرائت کن پدرم آیه را تلاوت نمود تا رسید بجمله « ولاما ملکت ایمانهن » آنحضرت فرمود باکی نیست مملوك ساق وموی مالك خود را مشاهده کند.

در کافی ذیل آیه « ان الله وملائکته یصلون علی النبی » از ابی مریم انصار روایتی کرده گفت حضورحضرت باقر (ع) عرض کردم صلوات بر پیغمبر اکرم (ص) چگونه است فرمود وقتی که امیرالمؤمنین (ص) بدن مقدس پیغمبر اکرم را غسل داد و کفن نمود ده نفر ازاصحاب وارد شده پیرامون جسد مطهر پیغمبر اکرم دورزده و امیرالمؤمنین (ع) در وسط آنها ایستاده فرمود « ان الله و ملائکته یصلون علی النبی یا ایها الذین آمنوا صلوا علیه و سلموا تسلیما » تمام حاضرین این آیه را تلاوت کردند.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ودرمحاسن از حضرت صادق (ع) روایت کرده فرمود مراد از آیه صلوات فرستادن برپیغمبر اکرم (ص) وتسلیم شدن بآنچه ازجانب خداوند ابلاغ فرموده میباشد.

ابن بابویه ازابی یزید بن حسن روایت کرده گفت حضرت موسی بن جعفر(ع) بمن فرمود کسی که صلوات برپیغمبر اکرم (ص) میفرستد معنایش آنست که وفای بعهد ومیثاقی را که درعالم ذرپروردگارفرمود « الست بربکم ومحمد نبیکم و علی امامکم » بزبان آورده وقبولی آنرا اعلام مینماید وتجدید عهد ومیثاق بعمل میآورد.

ودر کتاب امالی از حضرت باقر (ع) و او ازپدرش و او از جدش امیرالمؤمنین (ع) روایت کرده فرمود رسول اکرم (ص) فرموده هر کس بر من صلوات بفرستد وبر آل من صلوات نفرستد بوی بهشت را با آنکه ازپانصد سال راه بمشام میرسد استشمام نخواهد کرد.

این حدیث را عامه نیز بطرق عدیده نقل نموده‌اند.

حضرت صادق (ع) فرمود صلوات خدا برپیغمبر تزکیهٔ اواست وثناء برپیغمبر است، وصلوات فرشتگان ثناء ومدح کردن پیغمبر است وصلوات مردم بر پیغمبر اکرم (ص) دعا نمودن بر آنحضرت وتصدیق واقراربفضیلت وسلام گفتن بپیغمبر وتسلیم شدن باوامر واحکام آن جناب است واعتراف و گواهی بولایت امیرالمؤمنین وائمه معصومین(ع) میباشد

طبرسی ذیل آیه « ان الذین یؤذون الله و رسوله » از حضرت عسکری (ع) روایت کرده فرمود وقتی برای یکی ازغزوات، پیغمبر اکرم (ص) لشکری بسر کردگی و امارت امیرالمؤمنین (ع) فرستاد پس ازپیروزی درجنك وموقع تقسیم غنائم امیرالمؤمنین(ع) میل داشت جاریه و کنیزی خریداری و بهاء او را از سهمی که از غنائم نصیب حضرتش میشود پرداخت نماید.

حاطب بن ابی بلتعه وبریدهٔ اسلمی حیله کرده وقیمت جاریه را زیاد کردند و موقع مراجعت آن دونفرحضورپیغمبر اکرم (ص) شتافته وسعایت کرده و گفتند علی (ع) جاریه را خریداری و قیمت اورا از غنایم مسلمانان پرداخته است پیغمبر اکرم (ص) که همواره متین و شکیبا بودند سخت متغیر و خشمناك شده رنك چهرهٔ مبارکش تغییر کرده و اعضاء بدنش بلرزه افتاده فرمودند ای بریده چگونه رسول خدا را اذیت میکنی و حال آنکه امروز شنیدی « ان الذین یؤذون الله و رسوله »

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

سنة الله في الذين خلوا من قبل و لن تجد لسنة الله تبديلا (۶۲) يسئلك
الناس عن الساعة قل انما علمها عند الله و ما يدريك لعل الساعة تكون
قريباً (۶۳) ان الله لعن الكافرين و اعدلهم سعيراً (۶۴) خالدين فيها ابداً
لا يجدون وليّاً ولا نصيراً (۶۵) يوم تقلب وجوههم في النار يقولون يا ليتنا
اطعنا الله و اطعنا الرسولا (۶۶) و قالوا ربنا انا اطعنا سادتنا و كبرائنا فاضلونا
السبيلا (۶۷) ربنا اتهم ضعفين من العذاب و العنهم لعناً كبيراً (۶۸)

تا آخر آیه را قرائت فرمود برید عرض کرد من با بیان خود قصد آزار شما را نداشتم حضرت فرمودند تو قصد آزار علی (ع) را داشتی و علی نفس من است مگر نمیدانی من از علی و علی از منست هر که علی را بیازارد مرا آزرده و هر که مرا بیازارد خدا را اذیت نموده و بر خدا حتم است که آزار کننده را بعذاب دردناکی در آتش جهنم معذب بدارد ای بریده تو بهتر میدانی یا خداوند تبارك وتعالی تو بهتر میدانی یا خوانندگان لوح محفوظ تو بهتر میدانی یا فرشتگان ارحام تو بهتر میدانی یا فرشتگان محافظ علی (ع) بریده عرض کرد همهٔ اینها ازمن بهتر میدانند پیغمبر اکرم (ص) فرمود چگونه تخطئه نموده وعلی را ملامت وسرزنش میکنی و درکارهای او خرده گیری مینمائی این است جبرئیل که مرا خبر داده که حفظهٔ علی هر گز از زمان کودکی تا کنون گناهی بر او ننوشته‌اند و این فرشتگان ارحام میباشند که گواهی میدهند پیش از آنکه علی از شکم مادر متولد شود و بعد از آن مرتکب لغزش و گناه نشده و این قرائت کنندگان لوح محفوظ هستند که درشب معراج بمن خبر دادند که درلوح نوشته شده علی معصوم است .

ای بریده برخلاف آنچه خداوند فرموده در بارهٔ علی نیایش و متعرض او نشو علی امیر المؤمنین و بزرگ نیکوکاران و یکتا سوار مسلمین و پیشرو سفید رویان و تقسیم کنندهٔ

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

این سنت و رویه‌ای برحق وطریقه‌ای است که پیش ازاینهم در امت‌های گذشته جاری بوده و هرگز در سنت الهی تغییر وتبدیلی راه نمی یابد (۶۲) ای رسول گرامی ازتو می‌پرسند روز قیامت چه وقت برپا خواهد شد بایشان بگو این موضوع را خدا میداند و تو ای رسول چه میدانی شاید موعد و ساعت قیامت نزدیك باشد (۶۳) خداوند کافران را لعن فرموده و برای کیفر آنها آتش دوزخ را مهیا ساخته است (۶۴) که در آن آتش برای همیشه و جاویدان معذب بوده وهیچ دوست و یاوری نمی یابند (۶۵) در آن روز یکه آنهارا درآتش زیر و رو می کنند میگویند ایکاش ما خدا و رسولش را اطاعت میکردیم (۶۶) میگویند پروردگارا ما از سروران و بزرگان خود پیروی کرده و آنهامارا گمراه و بیچاره نموده اند (۶۷) پروردگارا عذاب آنهارا دو برابر کن و بلعنت ابدی و غضب شدید خود گرفتارشان بنما (۶۸)

بهشت ودوزخ است هیچیك ازمسلمانان حق ندارند ونباید دربارهٔ او کید ومکر روا بدارند قدرومنزلت علی درپیشگا پروردگاربالاتر ازقدرومنزلت تمام مسلمانان است آیا میل داری که ترا خبری بدهم تا موجب روشنی دیده وقوت قلب تووتمام مؤمنین شود عرض کرد بلی فرمود روزقیامت که میشود خداوند جمعی را مبعوث میگرداند ودرمقام سنجش اعمال آنها برنیاید سیئات اعمال ایشان باعث سنگینی میزان گناهان میشود از آنها می پرسند پس حسنات اعمال شما کجا است آنها در کمال شرمندگی عرضه میدارند که ما حسناتی نداریم خطاب میرسد اگرشما برای خود حسناتی قائل نیستید ماحسنات شما را می‌شناسیم به‌باد امرمیشود رقعهٔ کوچکی آورده ودر کفهٔ حسنات آنها میگذارد وچنان برتری از سیئات حاصل میشود که فاصلهٔ آنها باندازه زمین وآسمان وبآنها میگویند دست پدرومادر وبرادر وخواهروخاصان خود را گرفته وداخل بهشت شوید اهل محشر فریاد برآورندپروردگارا ما سیئات این جمع را دانستیم ولی حسنات ایشان را نفهمیدیم .

خطاب میرسد اینهادوستداران علی بودند چون آنها علی را دوست داشتند ماهم ایشان را بدوستی خود پذیرفتیم وبدوستی ومحبت علی گناهان ایشان را بخشیده و سیئات آنها را بحسنات مبدل ساختیم وبهشت را بایشان وپدران ودوستانشان واجب کردیم .

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ای بریده کسانیکه بر اثر بغض ودشمنی با علی بجهنم میروند تعدادشان بیشتر از سنگریزه‌هائی است که بجمره می‌اندازند بترس ازآنکه از کسانی نباشی که براثر عداوت وبغض باعلی بجهنم میروند.

این حدیث را جمعی از عامه مـانند ترمذی در جامع و ابونعیم در کتاب حلیه و بخاری درصحیح و موصلی در مسند خود و احمد در فضائل ومسند خود و خطیب در اربعین نقل نموده‌اند.

وفرمود این آیه نازل شدمدربارهٔ کسانی که‌حق‌امیرالمؤمنین(ع) و فاطمه زهرا (ع) را غصب کرده وایشان را اذیت نموده‌اند ورسول‌اکرم(ص) فرمود هر کس فاطمه را درزمان حیوة من اذیت کند مثل آنست که درممات من او را اذیت کرده و هر که اورا در ممات من بیازارد مانندآنست که درحیوة من اورا آزرده باشد وهر کس فاطمه‌را اذیت کند مثل آنست که مرا اذیت کرده وهر که مرااذیت کند البته خدا را اذیت نموده و مشمول لعنت ابدی خدا خواهد شد.

قوله تعالی: یاایها النبی قل لازواجك وبناتك ونساء المؤمنین یدنین علیهن من جلابیبهن ذلك ادنی ان یعرفن فلا یؤذین وكان الله غفوراً رحیماً

سبب نزول آیه مزبور آن بود بانوان برای اقتدا کردن به پیغمبر اکرم (ص) در مسجد حاضرشده ونمازرا پشت سر آنحضرت بجامیآوردند هنگام‌بازگشتن بعضی ازجوانان ولگرد واوباش مزاحم ومتعرض آنها شده اذیت وآزار مینمودند چه عادت ایشان آن بود که با کنیزان مزاح و شوخی میکردند منافقین آنها شرارت را از حد گذرانده و متعرض زنان‌آزاد نیزمیشدند چنانچه ازآنها بازخواست میکردند میگفتند گمان کردیم این بانو ازجمله کنیزکان‌است پرورد گارعذر آنان‌را بانزول آیه‌حجاب برطرف نمودوبـه پیغمبرش دستورداد‌امر کندبانوان‌مسلمانان‌بحجاب‌وچادرخود راپوشانیده‌ومستوربدارند چه‌حجاب و پوشش آنها دلیل عفت و پاکدامنی ایشان است ودیگر مورد اذیت و آزار مردان بوالهوس واوباش قرارنمیگیرند زیرااینان‌وقتی بانوئی را باعفت و عصمت شناختند کمتر متعرض او میشوند ودراثرحجاب ومستوربودن زنان آزاد وپاکدامن از دیگران امتیاز پیدا کرده و مورد تعرض واقع نشوند.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

انس بن مالك میگوید روزی کنیزی سر و صورت خود را پوشیده بود عمر او را تازیانه‌ای زد و گفت وای بر تو چرا بروش زنان آزاد درآمده‌ای و این آیه یکی از آیاتی است که دلالت دارد بروجوب حجاب و حرمت کشف آن چنانچه در بخش چهارم تفسیر ضمن سوره نور مبسوطاً بیان نموده‌ایم بآنجا مراجعه شود .

قوله تعالی : **لئن لم ینته المنافقون و الذین فی قلوبهم مرض و المرجفون فی المدینه**

این آیه در حق منافقین مقیم مدینه نازلشده پیوسته در غیاب پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و رفتن آنحضرت بجهاد خبرهای دروغ در شهر مدینه انتشار داده ومیگفتند رسول خدا کشته شده ویا اسیر گردیده این اخبار موجب نگرانی واضطراب و حزن مسلمانان میشد شوکایت آنها را به پیغمبر صلی الله علیه و آله مینمودند .

عاقبت آیه مزبور نازلشد رسول اکرم صلی الله علیه و آله دستورداد آنان را احضار کرده بایشان فرمود اگر ازرویه زشت خود دست برندارید امر میکنم شما را ازشهر مدینه اخراج و تبعید کنند چه اینگونه نشر خبردروغ و انتشارات بی اساس باعث تقویة دشمن وضعف مسلمین خواهد شد .

پروردگار فرمود چنانچه این منافقین باازرفتارزشت خود دست بر ندارند ای پیغمبر ما تو را امر میکنیم با ایشان جهاد کنی ومسلمانان را برمال وجان آنها مسلط مینمائیم و جزاندك مدتی نمیتوانند درجوار توزندگانی کنند پس از آن میفرماید این مردم پلید و بد عمل راندهٔ درگاه ما بوده هر کجا یافت شوند بایدآنان را بازداشت نموده وبکشید وسنت ورویه پرودگارپیش ازاین امت هم در امتان گذشته چنین بوده یعنی به پیغمبران گذشته هم امرشده بود منافقین را هر کجا بیابند بقتل برسانند وهرگز درسنت الهی تغییروتبدیل راه نیابد چه پیوسته پرورد گاربردفع کردن کفار ومنافقین قادروتوانا است .

یسئلك الناس عن الساعة قل انما علمها عندالله و ما یدریك لعل الساعة تکون قریباً

ایرسول گرامی این کافران ازتومی پرسند روزقیامت چه وقت برپاخواهد شد بایشان بگو این موضوع را خدا میداند وبس و تو ایرسول چه میدانی شاید موعد و ساعت قیامت نزدیك باشد خداوند کافران را لعن فرموده و برای کیفرآنها آتش دوزخ را مهیا ساخته

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

در آن آتش برای همیشه وجاویدان معذب بوده وهیچ دوست ویاوری نمی‌یابند .

یوم تقلب وجوههم فی النار یقولون یالیتنا اطعنا الله واطعنا الرسولا

در آنروز کسانیکه غصب حق آل محمد صلی الله علیه و آله کرده وباهل بیت ظلم وستم نموده‌اند آنها را در آتش زیر و رو میکنند میگویند ایکاش ما فرمان خدا و رسولش را در باره امیرالمؤمنین علیه السلام اطاعت میکردیم پروردگارا ما چاره‌ای نداشتیم ازپیشوایان وبزرگان خود پیروی کرده وآنها ماراگمراه وبیچاره نموده‌اند وازراه ولایت ومحبت آل محمد صلی الله علیه و آله بر گردانیده منصرف کردند ومقصودازپیشوا وبزرگان اولی ودومی وآنهائی است که باهل بیت پیغمبر صلی الله علیه و آله ستم نموده وازپیروی آنها مردم را بازداشته‌اند سپس گمراهان میگویند پروردگارا عذاب آنهائیکه ما راگمراه کرده‌اند دو برابر کن چه ایشان هم ضالند و هم مضل وبلعنت ابدی وغضب شدید خود گرفتارشان بنما .

یا ایها الذین آمنوا لاتکونوا کالذین آذوا موسی فبراه الله مما قالوا وکان عندالله وجیهاً

در این آیه پروردگار بمؤمنین خطاب میکند و میفرماید شما مانند بعضی ازبنی اسرائیل نباشید که پیغمبرخود موسی رابیازردندخداوند دامن اورا منزه ساخته وتبرئه فرمود ازآن تهمت‌ها و افترائی که باو نسبت دادند همانا موسی در پیشگاه خداوند پیغمبری آبرومند ومقرب بود .

طبرسی ازابن عباس روایت کرده گفت ازامیرالمؤمنین علیه السلام سئوال کردند چگونه بنی‌اسرائیل موسی را اذیت وآزار کردند وخدایتعالی اورا مبرا نمود فرمود روزی موسی و هارون باتفاق هم بمکانی میرفتند چون بیکی‌از کوهها رسیدند خدایتعالی هرون را قبض روح کرد موسی باز گشت و به‌بنی‌اسرائیل خبر داد هارون وفات کرده‌آنها بموسی گفتند هرون را بردی بقتل رسانیدی اکنون‌آمده‌ای وبما میگوئی اورفات کرده تو حسد بردی بر هارون چه ما او را از تو بیشتر دوست میداشتیم زیرا او از تو نسبت بما ملایم و سازگارتر بود .

خداوند موسی‌را ازآن تهمت وافترا منزه ساخته وتبرئه فرمود امر کرد بفرشتگان تا جسد هارون را بیرون آورده بر محافل بنی اسرائیل گردانیدند او میگفت برادرم مرا نکشت من بمرگ خود وفات کردم پس ازآن فرشتگان اورا بردند وبمکانی دفن کردند

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

که کسی بر آن اطلاع پیدا نکرد ودرحدیث دیگر فرمود قارون زن زانیه‌ای را اجیر کرد تا موسی را تهمت زده ونسبت زنا بدهد خدایتعالی ازافترائیکه باو نسبت دادند مبرا ساخت وما داستان اورا درسوره قصص ضمن قصه قارون بیان کرده‌ایم .

یا ایهاالذین آمنوا اتقوالله و قولوا قولا سدیداً

ای کسانیکه ایمان آورده‌اید ازخدا بترسید وهمواره سخن بدرستی وحق بگوئید .

این آیه عطف بآیه قبل است یعنی پیغمبررا اذیت نکنید وسخنی درباره او نگوئید که لایق بمقام وشأن مقدس اونیست تاآنکه خداوند اعمال شما را اصلاح و گناهانتان را بیامرزد وهر کس اطاعت وپیروی خدا ورسولش کند رستگارشده وبه‌پیروزی بزرگی نائل خواهد شد .

در کافی ذیل آیه «ومن یطع الله و رسوله» از حضرت صادق علیه‌السلام روایت کرده فرمود بخدا قسم شأن و نزول آیه اینست هر کس از فرمان خدا و رسولش پیروی کند در بارهٔ ولایت امیرالمؤمنین علیه‌السلام و ائمه طاهرین از فرزندان آن بزرگوار،همانا به پیروزی بزرگی نائل وبخشنودی و کرامت پروردگارخواهد رسید .

واینحدیث را محمد بن عباس نیزازآنحضرت روایت کرده .

درکافی ذیل آیه « یاایها الذین آمنوا اتقوا الله»ازیونس بن عبدالرحمن روایت کرده گفت حضرت صادق علیه‌السلام بعبادبن کثیرصوفی بصری فرمود وای برتو ای عباد تومغروری که‌توانسته‌ای‌شکم‌وفرج‌خودراحفظ کنی‌درصورتی که‌خداوندمیفرماید‌ای‌مؤمنان بپرهیزید وخدا ترس باشید وهمواره سخن بصواب وحق بگوئید ای عباد تا گفتار صواب و راست نگوئی وترک‌حیله وتزویرننمائی هیچ عبادتی را خداوند ازتونمی‌پذیرد وقبول نمی‌فرماید .

و ذیل آیه«انا عرضنا الامانة علی السموات والارض» ازحضرت صادق علیه‌السلام روایت کرده فرمود مراد ازامانت ولایت امیرالمؤمنین علیه‌السلام است .

وابن بابویه ازمفضل بن عمرروایت کرده گفت حضرت صادق علیه‌السلام فرمود :

خداوند دو هزار سال پیش از اجساد ارواح را خلق فرمود و اشرف ارواح را روح محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله وعلی وفاطمه و حسن و حسین علیهم‌السلام و ائمه قرار داد آنگاه بکوهها و آسمانهاوزمین ولایت آن‌ارواح مقدسه عرضه‌شدترسیدند که‌مبادانتوانند امانت‌رانگاهداری

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

یا ایها الذین امنوا لاتکونوا کالذین اذوا موسی فبراه الله مما قالوا وکان عند الله وجیهاً (۶۹) یا ایها الذین امنوا اتقوا الله وقولوا قولاً سدیداً (۷۰) یصلح لکم اعمالکم ویغفر لکم ذنوبکم و من یطع الله ورسوله فقد فاز فوزاً عظیماً (۷۱) انا عرضنا الامانة علی السموات و الارض والجبال فابین ان یحملنها و اشفقن منها و حملها الانسان انه کان ظلوماً جهولاً (۷۲) لیعذب الله المنافقین و المنافقات والمشرکین والمشرکات ویتوب الله علی المؤمنین والمؤمنات وکان الله غفوراً رحیماً (۷۳)

کنند ازقبول آن امتناع نمودند وپس از آنکه خداوند آدم وحوا را در بهشت سکونت داد و بآنها اختیار داد که از تمام نعمت‌ها و میوه‌های بهشتی تناول کنند فقط پیرامون درخت ممنوعه نرفته وازمیوهٔ آن نخورند در مقام تفرج بهشت برآمده ناگاه مقام و منزلتی بسیاررفیع در بهشت توجه آندو را جلب نموده صاحبان آن مقام و منزلت عالی را پرسیدند خطاب شد بساقه‌های عرش نظر کنید اسامی محمد و علی وفاطمه و حسن و حسین و ائمه معصومین علیهم السلام بقلم قدرت ازنور نوشته شده چون آدم وحوا از عظمت مقام محمد صلی الله علیه و آله و آل محمد صلی الله علیهم شگفتی وتعجب نمودند خطاب رسید اگر این انوار تابناک که خازنان علم وامینان براسرارمن میباشند نمی‌بود شما را خلق نمیکردم بشما توصیه وتاکید مینمایم که بمقام ومنزلت آنها حسد نورزید ودرحق آنها نظر نکنید که داخل معصیت خواهید شد ودر جرگهٔ ستمکاران افتاده وبدوزخ خواهید افتادوازجواررحمت من اخراج میشوید لکن باغوای شیطان عاقبت ازآن درخت ممنوعه ومنهی تناول کرده وبراثر آن بانظر حسادت بمقام آن بزرگواران نگاه کرده وازبهشت طرد واخراج وازرحمت پروردگاردورشدند پس از مدتها تضرع وزاری و استغفار چون خداوند خواست توبهٔ آنها را بپذیرد جبرئیل را فرستاد که

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ای کسانیکه ایمان آورده‌اید شما مانند آنهائی نباشید که پیغمبر خود موسی را بیازردند سپس خداوند دامن اورا منزه ساخته و تبرئه فرمود از آن تهمت‌ها و افترائی که باو نسبت دادند و او در پیشگاه خداوند پیغمبری مقرب و آبرومند بود (۶۹) ای مؤمنین از خدا بترسید و همواره سخن بدرستی و حق بگوئید (۷۰) تا آنکه خداوند اعمال شمارا اصلاح فرموده و گناهانتان را بیامرزد و این را بدانید هر کس از فرمان خدا و رسولش پیروی کند علی‌التحقیق رستگار شده و به فیروزی بزرگی نائل خواهد شد (۷۱) ما بتمام آسمانها و کوهها و زمین عرض امانت کرده ایم و آنها از قبول و حمل آن سرباز زدند واز تحمل آن شانه خالی کردند ولی انسان چون ناتوان و نادان بود آنرا پذیرفت (۷۲) و این عرض امانت برای آن بود که زنان و مردان منافق وهمچنین مردان و زنان مشرك را بقهر و عذاب خود گرفتار بسازد و از مردان و زنهای مؤمن برحمت خود در گذرد چه خداوند بسیار آمرزنده و مهربانست (۷۳)

آنها را بسوی آن انوارمقدسه متوجه ساخته وباتوسل بآن بزرگواران خدارا قسم بدهد که توبهٔ ایشان را قبول فرماید بنابراین گفتند:

اللهم انا نسئلك بحق الاكرمين عليك محمد (ص) و علی (ع) و فاطمة والحسن والحسين والائمة عليهم السلام تب علينا و ارحمنا

خداوند توبه آنها را به برکت اسامی آن چهارده نورپاك قبول فرمود واوجل جلاله همواره قبول کننده توبه و بر مخلوقات رحیم است و خداوند امانت ولایت را بر انسان که مقام ومنزلت آن بزرگواران را می شناخت عرضه داشت وپذیرفت و هرظالم و ستمکاری از نگاهداری آن امانت دوری جست ومفهوم وتفسیر «انا عرضنا الامانة» تا آخر آیه مصداق پیدا کرد.

ابن شهرآشوب ازابی بکر شیرازی روایت کرده در کتابیکه جمع آوری نموده از آنچه ازقرآن درشأن امیرالمؤمنین علیه‌السلام نازلشده بسند خود ازمحمدبن حنفیه واوازپدرش امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) درتفسیر «انا عرضنا الامانه» فرمود:

خداوند ولایت ما را که امانت اوست بآسمانهای هفتگانه عرضه فرمود با ثواب و عقاب گفتند پروردگارا ما طاقت ثواب و عقاب را نداریم و می‌ترسیم نتوانیم این امانت را

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

حفظ کنیم آنگاه به‌پرندگان عرضه شد سپس به کوه‌ها وزمین عرضه شد قدرت پذیرفتن آن امـانت را نداشته وامتناع نمودند « وحملها الانسان » یعنی امت مرحومه ولایت ما را پذیرفته وثواب وعقاب حفظ امانت‌را قبول کرد هر کس اداء حق ولایت ودوستی مرا نماید مستحق بهشت وآنکه بغض و دشمنی مرا دردل جای دهد بکیفر و عذاب شدید پروردگار دچارخواهد شد وبلعنت ابدی خداوند گرفتارمیشود .

وآیه « اناعرضناالامانة » کنایه‌است‌ازبزرگی‌وعظمت شأن امانت که ولایت‌امیرالمؤمنین وائمه طاهرین علیهم‌السلام‌است .

ومراد ازعرض امانت بآسمان وزمین آنست که‌آسمان باآن رفعت‌وعلو و زمین باآن وسعت و کوه باآن صلابت چنانچه عاقل بودند و ذیشعور آنها از قبول وحمل امانت که ولایت است سرباز‌میزدند وازقبولی‌آن میترسیدند ولی انسان وآدمی از آنجا که ناتوان و نادان بود وقدراورا نمیدانست‌آن را پذیرفت وبر گرفت اما وفا نکرد بآن .

و این آیه نظیر آیه « لو انزلنا هذاالقرآن علی جبل » می‌باشد یعنی اگر کـوه ذیشعوربود واینقرآن برآن نازل مینمودیم مشاهده میکردی چگونه خاضع وفروتن بود .

پایان سوره احزاب

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

سورۂ سبا

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com
http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله الذی له ما فی السموات وما فی الارض وله الحمد فی الاخرة وهو الحکیم الخبیر (۱) یعلم مایلج فی الارض و ما یخرج منها و ما ینزل من السماء و ما یعرج فیها و هو الرحیم الغفور (۲) و قال الذین کفروا لاتاتینا الساعة قل بلی و ربی لتاتینکم عالم الغیب لا یعزب عنه مثقال ذرة فی السموات ولا فی الارض ولا اصغر من ذلک ولا اکبر الا فی کتاب مبین (۳)

سورهٔ سبأ

سورهٔ سبا درمکه نازل شده دارای پنجاه و چهار آیه وهشتصد وهشتاد و سه کلمه و هزار وپانصد ودوازده حرف است .

در ثواب تلاوت آن ابن بابویه بسند خود از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود هر کس سوره‌های سبا و فاطررا درشب تلاوت نماید در حفظ خداوند باقی میماند و اگردرروزقرائت شود هیچ مکروهی بخواننده درآن روزنرسد وخداوند خیردنیا وآخرت باومرحمت میفرماید .

درخواص قرآن ازپیغمبراکرم (ص) روایت کرد فرمود هر کس این سوره را قرائت نماید روزقیامت رفیق صالحان باشد . اگر کسی این سوره‌را بنویسد وباخود همراه داشته باشد جانوریاونزدیك نمیشود واگراین سوره رانوشته وآنرا بشویند وازآن آب بنوشندویا بصورت بزنند از خوف واضطراب رهائی یابند . خلاصهٔ مطالب سورهٔ سبا عبارت استاز آنکه حمد وسپاس ویژهٔ پروردگاری است کهدارای قدرت

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بنام خداوند بخشندهٔ مهربان

حمد و سپاس شایستهٔ خداوندی است که آنچه در آسمان ها و زمین است باو تعلق داشته ودر عالم آخرت نیز ستایش و شکر گذاری مخصوص اومیباشد و او بنظام آفرینش حکیم و بتمام امور واقف و خبیر است (۱) تمام آنچه را که بزمین فرو برود و یا از دل خاك سر زند و آنچه از آسمان بزمین فرود آید وهرچه که بآسمان بالا میرود او میداند و او خدائی است مهربان وآمرزنده (۲) منافقین و کسانی که کافر و منکر رستاخیز بودند گفتند ابداً قیامتی نخواهدآمد ای رسول. گرامی بایشان بگو بحق پروردگارم قسم که حتماً روز قیامت خواهد رسید ذات اقدس الهی بر تمام اسرار پنهانی این جهان دانا بوده و کمتر از ذره و یا بیشتر ازآن چه درآسمانها وچه در روی زمین در کتاب علم ازلی پروردگار آشکار و روشن است (۳)

و صاحب نعمت و کمال کامل بوده ودرضمن آیات چند اقراروا عتراف مؤمنین را برحقانیت وحقیقت قرآن بیان کردهوداستان داود وسلیمان وشرح حال اهل سبا و کفار وبت‌پرستان را متذکر گشته ومیفرماید که در روزقیامت پروردگار مجلس داوری و رسیدگی بحساب خلایق را تشکیل وافتتاح مینماید و درطی‌چندآیه به‌پیغمبراکرم صلی الله علیه و آله امر میفرماید که مردم را نصیحت واندرزداده وموعظه فرماید :

قوله تعالی : **الحمدلله الذی له ما فی السموات وما فی الارض وله الحمد فی الاخرة وهوالحکیم الخبیر**

دراین آیه خداوند بمردم روش شکر گذاری نعمت‌های خودرا میآموزد ومیفرماید : بگوئید سپاس وستایش شایسته آن خدائی است که آنچه در آسمانها و زمین است متعلق باومیباشد ودرآخرت هم شکروسپاس ویژهٔ اواست زیرا دردنیا نعمت دینی وظاهری و باطنی را به بندگان خود عطا فرموده تا از نعمتهای دنیوی بهره‌مند و متمتع و از نعمت‌های دینی وتوسل‌جستن بمعالم ومعارف مذهبی بپاداش وثواب اخروی نائل گردند.

اما حمد وشکر بندگان درعالم آخرت ازروی تعبد وتکلیف نبوده تا ساقط شودبلکه از جهت لذت وسرور و یا بخاطر عدل پروردگار است زیرا اهل بهشت از نعمت‌ها و فضل

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

لیجزی الذین امنوا و عملوا الصالحات اولئك لهم مغفرة و رزق کریم(٤)
والذین سعوا فی آیاتنا معاجزین اولئك لهم عذاب من رجز الیم (٥) ویری
الذین اوتوا العلم الذی انزل الیك من ربك هو الحق و یهدی الی صراط
العزیز الحمید (٦) و قال الذین کفروا هل ندلکم علی رجل ینبئکم اذا مزقتم
کل ممزق انکم لفی خلق جدید(۷) افتری علی الله کذبا ام به جنة بل الذین
لا یؤمنون بالاخرة فی العذاب والضلال البعید (۸)

حقتعالی درك لذت کرده ودوزخیان بعدل و حکمت خداوند یقین حاصل کنند و سا کنین بهشت پیوسته در گفتارخود میگویند :

الحمدلله الذی هدانا لهذا و الحمدلله الذی صدقنا وعده

خدائی‌را سپاسگزاروشا کریم که این نعمت بهشت جاویدرا بما عطا فرموده وشکر خدائی را که بوعده بود وفا نمود .

یعلم مایلج فی الارض ومایخرج منها

پروردگارتمام آنچه بزمین فرود میرود (آب باران وذخائر ومردگان) و آنچه اززمین بیرون میآید میداند وبآنچه ازآسمان بزمین فرود آید چون باران وارزاق و اقدار وفرشتگان و هرچه بآسمان بالا میرود از ارواح واعمال بندگان و فرشتگان با اطلاع و آگاه بوده واوخدائی بخشنده ومهربانست ،

وقال الذین کفروا لاتأتینا الساعة قل بلی وربی لتأتینکم

این آیه حکایت میکند از گفتار کافران آنها می گفتند ابداً قیامتی نخواهد آمد : خدایتعالی در پاسخ ایشان به پیغمبرش فرمود بآنها بگو بحق پروردگارم قسم که حتماً روزقیامت خواهد رسید ذات اقدس الهی برتمام اسرار پنهانی این جهان دانا بوده و هیچ چیزولو بمقدارذرهٔ درآسمان ونه درزمین از اوپوشیده و پنهان نیست و این مثلی است

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

کسانیکه بخدای یگانه ایمان آورده وکارهای شایسته کرده‌اند پاداش داده وآمرزش خدا و روزی ورزق بهشتی نصیب آنها است (٤) و کسانیکه کوشش بسیار در تخریب آیات ما نموده اند تا مگر رسول ما را بستوه و عجز بیاورند برای ایشان عذاب و شکنجه بسیار سخت آماده است (٥) و مردمی که از دانش بهره‌دارند می‌بینند که قرآن فرستاده شده بسوی تو محققاً از جانب پروردگار برحق بوده واین کتاب آسمانی بهترین وسیلهٔ هدایت مردم است تا براه راست خدای ستوده صفات رهبری شوند (٦) آنهائیکه در کفر و نفاق خود پایدار هستند بطعنه گفتند آیا میخواهید شمارا بمردی راهنمائی و دلالت کنیم که مدعی است هنگامی که بدنهای شما در گور متلاشی و تبدیل بخاك شده دوباره زنده و بصورت تازه‌ای از قبر خارج خواهید شد (۷) آیا این محمد صلی الله علیه و آله بدروغ افتری بخدا بسته و یا جنون اورا باین قبیل گفتار وادار ساخته است بلی کسانیکه ایمان نمی‌آورند دراین دنیا گمراه و درآخرت هم بعذاب دردناك گرفتار خواهند بود (۸)

برای خاطرشنونده چه آنچه کمتر از آن هم باشد بر او پوشیده نخواهد ماند و کمتر ازذره و یا بیشتر از آن در کتاب علم ازلی نوشته‌شده وروشن آشکاراست یعنی درلوح محفوظ پروردگار که جمله کاینات در آن ثبت است وفرشتگان بر آن اطلاع دارند.

این ثبت اعمال برای آنست تا جزا وپاداش دهد آنانکه ایمان آورده و عمل نیکو بجا میآورند وآمرزش خدا ورزق وروزی بهشتی مخصوص آنها است.

علی بن ابراهیم ذیل آیه فوق ازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود اول چیزیکه خداوند بیافرید قلم بود سپس امرفرمود بنویس قلم آنچه شده و باید بشود تا روز قیامت و بفرمان پروردگار نوشت.

و الذین سعوا فی ایاتنا معاجزین اولئك لهم عذاب من رجز الیم

و کسانیکه کوشش بسیاردرتخریب آیات ما نموده‌اند تا رسول ما را بستوه و عجز بیاورند برای ایشان عذاب وشکنجه بسیارسخت آماده است.

ویری الذین اوتوا العلم الذی انزل الیك من ربك هو الحق

و مردمی که از دانش بهرهٔ دارند میدانند که قرآن فرستاده شدهٔ بسوی تو محققا

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

افلم يروا الى ما بين ايديهم وما خلفهم من السماء والارض ان نشا نخسف بهم الارض او نسقط عليهم كسفاً من السماء ان في ذلك لاية لكل عبد منيب (۹) ولقد اتينا داود منا فضلا يا جبال اوبي معه والطير والنا له الحديد (۱۰) ان اعمل سابغات و قدر في السرد واعملوا صالحاً اني بما تعملون بصير (۱۱) ولسليمان الريح غدوها شهر و رواحها شهر و اسلنا له عين القطر و من الجن من يعمل بين يديه باذن ربه ومن يزغ منهم عن امرنا نذقه من عذاب السعير (۱۲)

ازجانب پروردگار برحق بوده واین کتاب آسمانی بهترین وسیلهٔ هدایت مردم است تا براه راست خدای ستوده صفات رهبری شوند.

ومراد از کسیکه باوعلم داده شده امیرالمؤمنین علیه السلام است که تصدیق میکند آنچه برسول اکرم صلی الله علیه و آله نازلشده حق است.

وقال الذين كفروا هل ندلكم على رجل ينبئكم اذا مزقتم كل ممزق

آنهائیکه در کفر و نفاق خود پایدارهستند بطعنه وتمسخر گفتند آیا میخواهید شما را بمردی راهنمائی ودلالت کنیم که مدعی است هنگامیکه بدنهای شما درقبر متلاشی وتبدیل بخاك شده دوباره زنده وبصورت تازه‌ای ازقبرخارج خواهید شد.

آیا این محمد صلی الله علیه و آله بدروغ افترا بخدا بسته ویاجنون اورا باین قبیل گفتارواداراساخته است پروردگار ازحالت آنها خبرداد وفرمود کسانیکه ایمان نمیآورند و ازحق دور شدند دراین دنیا گمراه ودرآخرت هم بعذاب دردناك گرفتارخواهند شد.

آیا این کوردلها نمی‌بینند که چگونه آسمان و زمین از پیش و پس آنها را احاطه کرده واگربخواهند ازاقطاروا کناف آن خارج شوند نمیتوانند زیرادرقبضهٔ قدرت خداوند گرفتارند واگرماخواسته باشیم آنهارا بکام زمین فرومیبریم ویاقطعه‌ای ازآسمان برسرشان

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

آیا این کور دلها نمی بینند که چگونه آسمان و زمین آنهارا احاطه کرده و اگر ما خواسته باشیم آنهارا بکام زمین فرو می‌بریم و یا قطعه ای از آسمانرا بر سرشان می کوبیم و در همین زمین و آسمان برای بندگان خدا شناس و مخلص آیات قدرت و عظمت ما آشکار است (۹) ما از فضل و کرم خود بداود نبی عطایای بسیاری بخشیده و بکوهها و پرندگان امر نمودیم که با نغمه‌های داودی هم آهنگ شوند و آهن را در دستش چون موم نرم نمودیم(۱۰)وباو دستورداديم كه‌از آهن زره ساخته‌وحلقه‌های‌زره‌رایکسان‌و بشکل هم درآورد و بمردم تاکید نماید که نیکوکار شوند زیرا خدا بآنچه ایشان میکنند بینا است (۱۱) و بر سلیمان منت گذاردیم و بادرا در اختیار وفرمانش گذاردیم که بساط اورا درهرصبح و عصر یکماه راه‌حمل و نقل نماید و چشمهٔ مس گداخته‌را برای او جاری ساختیم و باجازهٔ خود دیوان و جن را بخدمت او گماردیم هر کس از فرمان ما سرپیچی کند اورا بکیفر سخت وعذاب آتش جهنم می‌چشانیم (۱۲)

می گوییم ودراین آسمان وزمین برای بندگان خداشناس ومخلص آیات قدرت و عظمت ما آشکار است .

قوله تعالی: **ولقد آتینا داود منا فضلا**

دراین آیه بعضی ازداستان داود ونعمتهائیکه باوعطا فرموده بیان مینماید .

ابن بابویه ازحضرت صادق علیه السلام روایت کردة فرمود فاصله میان موسی وداود چهار صد سال بود چون یوشع وصی آنحضرت وفات نمود اوصیای دیگر پنهانی ودرخفا مردم را دعوت مینمودند و قوم آنها مخفیانه حضورشان میرسیدند وصی دوازدهمی آنحضرت مدتی خود را از قوم خویش پنهان نمود پس از آنکه ظاهر شد ایشان را بشارت داد بآمدن داود ونجات دادن آنها ازشرجباران ولشکر جالوت، پیوسته ایشان منتظر ظهور آنحضرت بودند تا زمان ظهور نزدیك شد شیعیان میدانستند که او متولد شده و بحد رشد و کمال رسیده میدیدند اورا و با حضرتش سخن میگفتند ولی او را نمی‌شناختند تاطالوت بنی‌اسرائیل را جمع کرد وآنها را برای قتال با جالوت مهیا ساخت .

وحی رسید به پیغمبر آن عصر جالوت را کسی بقتل میرساند که زره حضرت [illegible] برقامت اوتمام باشد وآن مردیست از فرزندان لاوی نامش داود فرزند ایشای [illegible]

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

يعملون له مايشاء من محاريب و تماثيل و جفان كالجواب و قدور راسيات
اعملوا ال داود شكراً و قليل من عبادي الشكور (۱۳) فلما قضينا عليه
الموت مادلهم على موته الا دابة الارض تاكل منساته فلما خر تبينت الجن
ان لوكانوا يعلمون الغيب ما لبثوا في العذاب المهين (۱٤) لقدكان لسبأ في
مسكنهم اية جنتان عن يمين و شمال كلوا من رزق ربكم واشكروا له بلده
طيبة و رب غفور (۱۵)

نیز باو گویند مردیست کوتاه قد و کبود چشم و کم مو وپاك دل و پاکیزه اخلاق طالوت فرستاد ایشا وفرزندانش را حاضر کردند.

وما داستان کشته شدن جالوت را بدست داود ذیل آیه ۲٤۸ سوره بقره در بخش اول تفسیر بیان نمودیم بآنجا مراجعه شود.

و آنحضرت ازجمله پیغمبرانی بود که مبعوث شده بود برای جهاد کردن باشمشیر وختنه کرده متولد شد و برای آنش داود میگفتند که جراحات دل خود را که ترك اولی بهم رسیده بود بمودت ومحبت پرود گارمداوا مینمود.

وحضرت صادق علیه السلام فرمود خداوند بعد از نوح چهار نفر ازپیغمبران را بپادشاهی بر گزید ذوالقرنین ویوسف وداود وسلیمان مملکت داود ازابتدای بلاد شام تاانتهای اصطخر فارس بود و حضرتش در روز دوشنبه بمرگ مفاجات از دنیا رفت مرغان هوا ببالهای خود براوسایه افکندند.

يا جبال اوبي معه والطير والنا له الحديد ان اعمل سابغات وقدر في السرد و اعملوا صالحاً اني بماتعلمون بصير

ما ازفضل و کرم خود بداود بنی عطایای بسیاری بخشیده وبکوه‌ها وپرندگان امر نمودیم که بانغمه‌های داودی هم‌آهنك شوند وهروقت اوبتسبیح و استغفارمشغول شود شما

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

آن دیوها که درتحت امر سلیمان هستند هرچه بخواهد ازمعابد و عمارات عالی وتمثالها و ظروف بزرگی مانند حوض‌ها و دیگهای عظیمی که برروی پایه‌های بلندکار گذاشته میشود می‌ساختند وبشکرانهٔ این موفقیت‌ها ای‌اولاد داود در مقام شکر گذاری خداوند بر آئید گرچه‌همواره عدهٔ‌بسیار کمی‌ازمردم و بندگان من سپاسگذار و شاکرهستند(۱۳) و چون مرگ سلیمان‌را مقررفرمودیم کسی‌را از مرگش آگاه ننمودیم مگر موریانهٔ که عصایش را خورد و چون بدن سلیمان برزمین افتاد و مرگش برهمه معلوم گردید دیوان گفتند اگر غیب میدانستیم این مدت را درعذاب و خواری نمی ماندیم (۱٤) در موطن و سر منزل مردم سبا دو باغ در شمال و جنوب بود که‌آیتی از آیات رحمت ما محسوب میشد ما بساکنین‌آن دیار گفتیم از رزق پروردگار بخورید وبهره برداری کنید وخدارا که چنین شهر پاکیزه و پرنعمت بشما ارزانی داشته سپاسگذاری کنید زیرا خداوند شما بسیار آمرزنده است (۱۵)

نیز بااوموافقت کنید هرزمان‌داود دربیابانی عبورمینمود زبوررا بالحن خوش‌داودی میخواند تمام پرندگان و درندگان تحت تأثیر صوت او واقع شده با او همنوا گشته وبه تسبیح و تقدیس خداوند مشغول میشدند وازجمله عطایائی که باو مرحمت شده بود نرم شدن آهن دردست اواست ودر کمال سهولت بدون آتش‌آهن را بهرشکلی که میخواست درمیآورد و از آن زره ساخته وحلقه‌های زره را یکسان وبشکل هم در میآورد و بمردم میگفت و تاکید می‌نمود که نیکوکارشوید چه خداوند بآنچه میکنید وبجا میآورید بیناست.

درکافی ازحضرت صادق علیه‌السلام روایت کرده فرمود خداوند وحی فرستاد بسوی داود که بیشتر مورد عنایت ما واقع میشدی چنانچه کسب میکردی و از بیت المال ارتزاق نمی‌نمودی.

داود از اثراین وحی بسیار گریه کرد پروردگار بآهن امرنمود که برای بنده من داود نرم بشو پس از آن داود روزی یك زره بدست خود می‌ساخت و بهزار درهم میفروخت تاآنکه سیصد وشصت وشش زره ساخت وبسیصد و شصت و شش هزاردرهم فروخت وازبیت المال بی‌نیازومستغنی شد.

سپس آنحضرت فرمود حاجات خود را ازخداوند روز های سه‌شنبه طلب کنید چه

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

در آنروز خداوند آهن را برای داود نرم فرمود .

ابن بابویه ازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود حضرت داود از خداوند درخواست نمود آنچه ازمرافعات ومنازعات که نزد او میآورند حکم واقع آن موضوع را که در علم کامل ذات اقدس اللهی است باو وحی والهام فرماید پروردگار فرمود ای داود من این کار را میکنم ولی مردم تاب وتوانائی آن را ندارند .

پس از آن شخصی نزد آنحضرت از ظلم و بیدادگری مردی شکایت نمود وحی شد بداود حکم واقعی این موضوع آنست که مدعی علیه کردن شاکی و مدعی را بزند و مال مدعی را بمدعی علیه بدهی داود برطبق این دستور عمل نمود بنی اسرائیل داد و فریادشان بلند شد گفتند شخصی شکایت کرد که برمن ستم شده توحکم کردی بطرفش کردن شاکی را بزند ومال اورا ببرد این چگونه حکمی است وحی شد ایداود بآنها بگومدعی وشاکی پدرمدعی علیه را بقتل رسانیده و مالهای اورا برده من حکم کردم مدعی علیه بقصاص پدر خود اورا بکشد ومالهای پدرخود را ازاوبگیرد پدرش درفلان باغ زیر فلان درخت مدفون است بروید از اوسئوال کنید تا بگوید که اورا کشته داود بسیار شاد شد با بنی اسرائیل بآنمکان رفتند آن مرد را بنامش صدا زد اززیردرخت فریادی بلند شد لبیك ای پیغمبرخدا داود گفت که تورا کشته و در اینجا مدفون ساخته گفت فلان مرد مرا کشت و مالهایم را برد بنی اسرائیل خرم وشادان باز گشتند وبآن حکم راضی شدند

وازحضرت باقر علیه السلام روایت کرده فرمود روزی داود درمجلس قضا نشسته بود دید پیرمردی با جوانی گلاویزشده و اورا حضور داود میآورد و دردست جوان خوشه انگوری هست آن پیرعرض کرد ای پیغمبرخدا این جوان بدون اجازه وارد باغ من شده و درختان تاك مرا خراب کرده وانگوربسیاری چیده وتناول نموده داود بآنجوان گفت نسبت بادعای این پیرچه میگوئی عرض کرد گفته‌های اورا تصدیق میکنم واقرارمینمایم وحی شد بداود این باغ ملك پدراین جوان بودآن پیراورا کشته وچهل هزار درهم مال او را ربوده و درفلان محل کناردرختی پنهان کرده وباغش را غصب کرده شمشیری بدست این جوان بده تاآن مرد پیررا بقصاص پدرخود بکشد وباغ را بتصرف آنجوان بده وباوبگوآن محل را بکند ودرهم‌های پدری‌خود را بیرون آورد داود مطابق وحی پرورد گارعمل نمود وبنی اسرائیل را

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ازواقعه خبرداد .

ونیز آنحضرت فرمود دوشخص نزد داود آمدند ومخاصمه کردند هردو بملکیت خود بر گاو گواه وشاهد آوردند وحی رسید بداود گاورا ازدست کسیکه درتصرف اواست بگیر و بدیگری تسلیم بدار و گردن متصرف را بزن بنی‌اسرائیل فریادشان بلند شد و گفتند هردو برمدعای خود شاهد اقامه نمودند وآنکه گاو درتصرف اواست اولی واحق بآن باشد وحی رسید بداود به‌بنی‌اسرائیل بگو آنکه گاودردست اواست پدرشخص دیگر را کشته و گاواورا بتصرف خود درآورده .

ونیز ازحضرت صادق علیه‌السلام روایت کرده فرمود در عهد داود زنجیری آویخته بودند مردم نزد آن میرفتند محاکمه مینمودند هر که حق میگفت دستش بآن زنخیر میرسید و آنکه باطل سخن میگفت دستش نمیرسد .

درآنزمان شخصی گوهری بدیگری سپرد وقتی باورجوع کرد تا امانت خودرا باز گیرد وجود گوهر را انکار کرد وآن را درمیان عصای خود پنهان نمود صاحب مال باو گفت بیا برویم نزدزنجیر تاحق ظاهرشود رفتند صاحب مال دست دراز کرد دستش بزنجیر رسید چون نوبت بامانت‌دار رسید عصا را بصاحب مال داد و باو گفت این عصای مرا نگاه دار تامن نیزدست برسانم دست اونیزبزنجیررسید چه گوهردرمیان عصابود وعصاراهم‌درآن وقت بدست صاحب مال داده بود این حیله که ازاوسرزد زنجیربرداشته شد .

وازحضرت باقر علیه‌السلام روایت کرده فرمود روزی امیرالمومنین علیه‌السلام داخل مسجد کوفه شده دیدند جوانی بسوی حضرتش میآید و گریه میکند جمعی از مردم اطرافش را گرفته و اورا تسلی میدهند آنحضرت سئوال فرمود ایجوان تو را چه میشود عرض کرد یا امیرالمؤمنین علیه‌السلام شریح قاضی حکمی برعلیه من کرده که عقلم را از سر ربوده این جماعت پدرمرا باخود بسفربردند اکنون که برگشته‌اند پدرم باآنها نیست احوال اورا از ایشان میپرسم میگویند پدرت وفات کرده سئوال میکنم مال او چه شد میگویند مالی نداشته اینان را نزد شریح قاضی بردم شریح ایشان را قسم داد و رها نمود من میدانم پدرم مال بسیاری باخود بسفربرده .

امیرالمؤمنین علیه‌السلام امر فرمود شریح قاضی را حاضر کردند چون حضورش شرفیاب

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

فاعرضوا فارسلنا علیهم سیل العرم و بدلناهم بجنتیهم جنتین ذواتی اکل خمط
و اثل و شیئ من سدر قلیل (۱٦) ذلک جزیناهم بما کفروا وهل نجازی
الا الکفور (۱۷) و جعلنا بینهم و بین القری التی بارکنا فیها قری ظاهرة
و قدرنا فیها السیر سیروا فیها لیالی و ایاما امنین (۱۸) فقالوا ربنا باعد بین
اسفارنا و ظلموا انفسهم فجعلناهم احادیث و مزقناهم کل ممزق ان فی
ذلک لآیات لکل صبار شکور (۱۹) و لقد صدق علیهم ابلیس ظنه
فاتبعوه الا فریقا من المؤمنین (۲۰)

شد باو فرمود ای شریح این چگونه حکمی است که میان اینها کرده‌ای عرض کرد یا امیرالمؤمنین این جوان ادعا میکند پدرم با آنها بسفر رفته و مال بسیار همراه خود داشته شاهد و گواهی هم برمدعای خود ندارد لذا منکرین را قسم دادم فرمود امیرالمؤمنین علیه السلام هیهات درچنین واقعه‌ای باین نحو حکم میکنی سوگند بخدا حکمی کنم در این موضوع که پیش ازمن بجزداود پیغمبر کسی حکم ننموده .

سپس فرمود ای قنبر پهلوانان لشکررا حاضر کن چون حاضرشدند برهریك از آن جماعت یکی ازامیران لشکررا موکل نمود وفرمود بآنها شما گمان میکنید که من نمیدانم با پدراین جوان چه کرده‌اید اگر ندانم مرد نادانی هستم بعد از آن دستور داد ایشان را پراکنده کنند و هریك را پشت ستونی از مسجد باز دارند و سرهایشانرا بجامهای خود بپوشانند تایکدیگر را نه‌بینند .

پس‌ازآن عبدالله بن ابی رافع کاتب خود را طلبیده امر فرمود نامه وقلم دواتی‌حاضر کرد وجود مقدسش درمسند قضاوت جلوس فرمود مردم اطراف حضرتش را احاطه کردند فرمود بآن مردم هرگاه‌من الله اکبر گفتم تمام شما صداهای خود را بالله اکبر بلندنمائید

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ولی مردم ناسپاسی نموده و از پیشگاه پروردگار خود اعراض کردندماهم سیل بنیان کن عرمرا برآنها مسلط کردیم تاآن‌دو بوستان سرسبز و خرم رابخارستان شوره زاری تبدیل کرد که جز مختصری سدر درختی درآنها دیده نمیشد (۱٦) این سلب نعمت بعلت آن‌بود که ناسپاسی نمودند و ما مگر جزمردم ناسپاس رامجازات خواهیم نمود (۱۷) ما درفاصلهٔ بین شهرسبا قرائی پربرکت قرارداده و قریه‌هائی پدیدار نمودیم بسامسافت‌های معین و کوتاه و بمردم آن گفتیم که شما در تمام روز و شب با اطمینان خاطر بسیر و سفر خود ادامه‌دهید (۱۸) مردم آن قراء گفتند سفرهای مارادورتر گردان و بااین درخواست بیمورد بر خود ستم نمودند و ماهم آنهارا ضرب‌المثل دیگران قرار داده و بطور کلی ایشان را پراکنده و متفرق ساختیم وخود این پراکندگی جمعیت مزبور برای مردمان شاکر و بردبار آیات عبرت حق است (۱۹)شیطان گمان‌باطل خودرا بصورت حقیقت وواقع جلوه داده و غیر از عدهٔ قلیلی از مردم با ایمان بقیه از شیطان پیروی نمودند (۲۰)

یکی ازآن جماعت را تنها طلبید مقابل خود نشانید ورویش را گشود بکاتب فرمود آنچه من میگویم بنویس سپس شروع نمود بسئوال کردن ازآن مرد که چه روزازخانه‌های خود بیرون رفتید وپدراینجوان با شما بود گفت بزفلان روزفلان ماه فرمود در کدام منزل فرود آمدید ودرخانه چه کسی جای گرفتید گفت فلان منزل وفلان خانه فرمود پدراوچه مرض داشت وچند روزبیماربود وچه روز وفات کرد و کی او را غسل داد و کفن کرد وبر او نماز خواند و بقبر سپرد چون همه اینها را سئوال نمود و جواب داد فرمود الله اکبر تمام مردم فریادشان بالله اکبر بلند شد رفقای او یقین کردند که آن شخص کشتن پدر آن جوان را اقرار کرده‌است ازاینجهة مردم صدا بالله‌اکبربلند کرده‌اند فرمود سروصورت اورا بپوشانید ودرمکان اول اورا بازدارید دیگریرا احضار نمود رویش را گشودند باوفرمود گمان کردی که من نمیدانم شما چه کردید او گفت یا امیرالمؤمنین علیه‌السلام من یکی از آنها بودم که بکشتن پدراین جوان راضی نبودم رفقا مرا بآن کارواداشتند و اقرار کرد بر خود دیگران را احضارنمود یك بیك اقراربکشتن کردند مرد اول را طلبید مجدداً از او پرسش نمود او نیزاقرار کرد که ماپدراین جوان را کشتیم ومال اورا بردیم مال را ازآنها گرفت و در باره

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وَ ما كانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطانٍ اِلّا لِنَعْلَمَ مَنْ يُؤْمِنُ بِالْاخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْها فِي شَكٍّ وَ رَبُّكَ عَلى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ (۲۱) قُلِ ادْعُوا الَّذينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِ اللّهِ لا يَمْلِكُونَ مِثْقالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمواتِ وَ لا فِي الْارْضِ وَ ما لَهُمْ فيهِما مِنْ شِرْكٍ وَ ما لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظَهيرٍ (۲۲) وَ لا تَنْفَعُ الشَّفاعَةُ عِنْدَهُ اِلّا لِمَنْ اَذِنَ لَهُ حَتّى اِذا فُزِّعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قالُوا ماذا قالَ رَبُّكُمْ قالُوا الْحَقَّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبيرُ (۲۳)

خون حکم کرد برایشان اصحاب وشریح قاضی عرض کردند ای امیر المؤمنین علیه السلام بفرمائید حکم داود چگونه بود.

فرمود روزی داود گذشت بجمعی از اطفال که مشغول بازی بودند در میان آنها طفلی بود بنام مات الدین (یعنی مرد دین) داود آنکودك را طلبید ازاوپرسید نامت چیست گفت مات الدین فرمود کی تورا باین اسم نامیده جواب داد مادرم آنکودك را با خود نزد مادرش برد از اوپرسید ایزن چرا فرزندت را باین اسم نامیدهای گفت ای پیغمبر خدا پدر این طفل باجماعتی بسفررفت من باین کودك حامله بودم آنجماعت ازسفربر گشتند شوهر من باآنها نبود احوالش را از ایشان پرسیدم گفتند مرده سئوال کردم مالش چه شد گفتند مالی نداشت پرسیدم آیا وصیتی کرد گفتند بلی گفت عیال من آبستن است باوبگوئید نام فرزند را خواه پسر باشد یا دختر مات الدین بگذارد من باین سبب این طفل را باین اسم نام گذاشتهام.

داود بآن زن فرمود آنجماعتی که با شوهر تو بسفررفتهاند میشناسی عرض کرد بلی آیا همه آنها زندهاند گفت آری فرمود بامن بیا وایشان را بمن نشان بده آنزن در خدمت داود رفت وآنجماعت را از خانه های خود بیرون آورد و بآنحضرت نشان داد داود باین نحومیان آنها حکم کرد تمام ایشان اقرار کردند بر کشتن پدر آنطفل وبرداشتن مال آن

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

شیطان بمردم سلطه و قدرتی نداشت فقط برای آن بود که معلوم شود چه کسانی بقیامت و مبدأ و معاد ایمان آورده و چه مردمی درشك و ریب باقی میمانند و البته پروردگار تو حافظ و نگهبان همه چیز است (۲۱) ای پیغمبر گرامی بمشرکین بگو آنچه را غیر ازخدا مورد ستایش قرار میدهید در تمام آسمانها و زمین کوچکترین چیزی را مالك نبوده و نه در آفرینش هستی‌ها باخدا شریك بوده‌اند و نه آنکه خداوند را برای ایجاد موجودات کمك و یاری کرده اند (۲۲) و شفاعت احدی درپیشگاه پروردگار سودمند نیست مگر آنکه ذات اقدسش اجازه دهد و تا وقتی که دل خاصان و مقربان در گاهش از نگرانی و تشویش فارغ شده و چون گویند خداوند درباره شفاعت چه فرمود میگویند که جز حق چیزی نفرمود و آن خدائی بلند مرتبه و بزرگوار است (۲۳)

مرد مال وخون بر گردن ایشان ثابت شد داود مال را بگرفت وبآن زن داد فرمود اکنون نام فرزندت را بر گردان وعاش الدین (زنده شد دین) نام بگذار.

قضاوت وحکومت داود بسیاراست بهمین مقدار اکتفا نمودیم.

ابن بابویه ازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود پروردگار بداود وحی نمود ایداود برای چه تورا تنها می‌بینم؟عرض کرد پروردگارا از برای رضای تو از مردم عزلت اختیار کردم وآنها نیزازمن دوری جستند فرمود ازچه نظر تو را ساکت و صامت مشاهده مینمایم عرض کرد ترس تو مرا ساکت گردانیده فرمود برای چه در تعب و مشقتی عرض کرد محبت تومرا دربندگی بتعب افکنده فرمود برای چه تورا فقیر می‌بینم و حال آنکه مال بسیار بتوعطا نمودم عرض کرد قیام بحق نعمت تومرا فقیر گردانیده فرمود چرا درتذلل وشکستگی هستی عرض کردعظمت وجلال تو که قابل توصیف نیست مرا در حضورت ذلیل وشکسته گردانیده ای سید وآقای من پس ازآن پروردگار باوفرمود مژده باد تو را بفضل و کرم من چون بنزد من آئی مهیا است برای توآنچه بخواهی.

ایداود بامردم باش وباآنها بطریقهٔ خودشان سلوك نما امااز اعمال بدایشان اجتناب کن تاروزقیامت هرچه ازمن طلب کنی بیابی.

ایداود شادی تو فقط برای خاطرمن باشد وبس وبیاد من لذت یاب و براز گفتن من

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ قُلِ اللّٰهُ وَ اِنَّا اَوْ اِيَّاكُمْ لَعَلٰى
هُدًى اَوْ فِي ضَلٰلٍ مُبِينٍ (۲۴) قُلْ لَا تُسْئَلُونَ عَمَّا اَجْرَمْنَا وَ لَا نُسْئَلُ عَمَّا
تَعْمَلُونَ (۲۵) قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَ هُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ (۲۶)
قُلْ اَرُونِيَ الَّذِينَ اَلْحَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ كَلَّا بَلْ هُوَ اللّٰهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (۲۷) وَ مَا
اَرْسَلْنَاكَ اِلَّا كَافَّةً لِلنَّاسِ بَشِيرًا وَ نَذِيرًا وَ لٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (۲۸)
وَ يَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِينَ (۲۹)

متنعم بشو بزودی دنیا را ازفاسقان خالی گردانم ولعنت خود را برستمکاران قراردهم .

ایداود برشخص عاقل لازم است اوقات خودرا بچهار بخش نموده وازآن غفلت ننماید ساعتی باپروردگارخود مشغول مناجات وراز ونیاز بشود وساعت دیگر بمحاسبه نفس خود بپردازد درساعت سوم بابرادران مؤمن صحبت بدارد تاعیبهائیکه دراواست باو بگویند و ساعت چهارم مشغول لذت بردن نفس خود گردد بچیزهائیکه حلال وپسندیده است واین ساعت یارویاوراواست برساعتهای دیگر .

قوله تعالی، **ولسليمان الريح غدوها شهر ورواحها شهر واسلناله عين القطر**

وبرسلیمان منت نهادیم وباد را دراختیاروفرمان او گذاردیم تابساطش را درهرصبح وعصر یکماه راه حمل ونقل نماید و چشمه مس گداخته را برای اوجاری ساختیم سلیمان صبح اززمین عراق حرکت میکرد ظهر بزمین مرو میرسید ازآنجا نیز حرکت مینمود شب بزمین بلخ فرود میآمد آنگاه روز دیگر از بلخ حرکت نموده بتر کستان نزول میکرد از آنجا بسیرخود ادامه میداد برای شب بچین میرسید ازآنجا بساحل دریا در مطلع آفتاب میرفت وازآنجا حرکت مینمود بزمین قندهار و کرمان و فارس میرفت چند روزی توقف مینمود سپس بسیرو گردش خود ادامه میداد خداوند سه شبانه روزدرزمین یمن چشمه مس را مانند سیل برای حضرتش جاری نمود .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ای رسول ما بمشر کین بگو جزخدا کیست که شمارا از نعمت‌های آسمان و زمین بهره‌مند ساخته و روزی میدهد و بزودی معلوم میشود که از ما و شما کدام یك درراه هدایت و یا در گمراهی و ضلالتیم ای پیغمبر بآنها بگو نه از شما دربارهٔ جرائم ما بازخواست مینمایند و نه مارا بآنچه شما میکنید مورد مؤاخذه و پرسش قرار میدهند (۲۵) دوباره بآنها بگو بزودی خداوند ما و شما را جمع نموده و مجلس داوری ورسیدگی بحق را افتتاح میفرماید او گشایندهٔ تمام درهای بسته و حلال مشکلات و دانای باسرار است (۲٦) باز بمشر کین بگو آنهائی را که بعنوان شریك خدا بخدا ملحق کرده بودید بمن نشان دهید هرگز نمیشود فقط ذات اقدس خداوند است که دانا و باعلم و حکمت هستی‌هارا ایجاد مینماید (۲۷) وماترا نفرستادیم مگر آنکه تمام بشر را برحمت خدا بشارت داده و ازقهر وعذابش بترسانی اما بیشتر مردم این حقیقت را نمیدانند (۲۸) کافران میگفتند پس وعدهٔ روزقیامت چه وقت میرسد اگر شما راستگو هستید (۲۹)

ومن الجن من یعمل بین یدیه باذن ربه ومن یزغ منهم عن امرنا نذقه من عذاب السعیر

بفرمان پروردگار بعض ازدیوان وجنیان بخدمت او گمارده وکارمیکردند وهر کس ازفرمان ماسرپیچی مینمود وپیش اوکارنمیکرد اورا بکیفرسخت وآتش جهنم کیفرمی‌دهیم و بعضی گفتند خدای تعالی فرشتهٔ را بر جنیان موکل کرده بود و تازیانه از آتش بدست داشت هر کدام از آنها که از فرمان سلیمان خارج میشد تازیانه باو میزد سوخته و هلاك میشد .

یعملون له مایشاء من محاریب وتماثیل وجفان کالجواب وقدور راسیات

آن جنیان که درتحت فرمان وامرسلیمان بودند هرچه میخواست ازمعابد وعمارات عالی و تمثال‌ها و ظروف بزرگی مانند حوض ها ودیگهای عظیمی که بر روی پایه‌های بلندکار گذاشته میشد می‌ساختند .

طبرسی ذیل آیهٔ فوق از ابن عباس روایت کرده گفت پروردگار و حی کرد بداود ای داود من وعده کردم که بنی اسرائیل را بحد کثرت و زیادت برسانم که تعداد آنهارا کسی نداند جز من ونعمت را برایشان تمام کنم بوعدهٔ خود وفا نموده ونعمتهای بسیاری

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بآنها عطا نمودیم لکن ایشان کفران نعمت نموده وبامر من عاصی شدند سوگند یاد کرده ام آنان را بیکی از سه چیز مبتلا کنم تا عدد ایشان کم بشود و قدرت و شوکتشان از بین برود آنهارا مخیر کن بسه نوع بلا یاقحطی را برآنها تا سالها مسلط کنم یا دشمنانشان را برایشان غالب گردانم و یا طاعونی برآنها بفرستم داود امر خدا را بایشان رسانید گفتند ای پیغمبر خدا ماطاقت قحطی نداریم و راضی نیستیم دشمن برما مسلطشود مرگ برما آسان تر است و دل بر مرگ نهادندسپس غسل کردند و کفن پوشیدند و بازن و کودکان بصحرا رفتند وبصعید بیت المقدس درآمدند وبدرگاه خدا تضرع و زاری نمودند و هنوز مسجد بیت المقدس بنا نشده بود درآنحال پروردگار طاعونی برآنها مسلط کرد در یکروز چندان هلاك شدند که در ظرف دو ماه نتوانستند ایشانرا دفن کنند روزدیگر داود با صالحان بنی اسرائیل روی بخاك نهادند وباتضرع و زاری از خدا درخواست کردند تا مرض طاعون رااز میان آنها برطرف کند پروردگار برایشان تفضل فرمود و دعایشانرا اجابت کردوآن مرض رااز میان آنها برداشت جبرئیل فرودآمد گفت ای داودبدبنی اسرائیل بگو بشکرانه نعمت و برطرف شدن عذاب درجایگاه این صعید مسجدی بسازند داود با بنی اسرائیل مشغول ساختن مسجد بیت المقدس شدند آنحضرت خودش سنك بردوش میگرفت و از مسافت دور میآورد بنی اسرائیل هم باو اقتدا مینمودند همگی سنك بدوش و پشت خود حمل مینمودند دیوار مسجد بقدرقامت انسانی رسید از طرف پروردگار بداود وحی شد ایداود نصیب تو از بنای مسجد مقدس همین مقدار بود بها کن اورا برای فرزند خود سلیمان که اوسلیم القلب است وبدست او هیچ خون ریخته نشده باید اتمام این مسجد بدست او صورت گیرد و نام و ذکر وصیت او در عقب تو بماند پس از آن داود آنرا رها کرد و با بنی اسرائیل درآنمکان نماز بجا میآورد عمرآنحضرت درآنوقت یکصد و بیست و هفت سال بود چون بصد و چهل سال رسید از دار دنیا رحلت نمود و سلیمان بجای او جلوس کرد از طرف پروردگار وحی شد ایسلیمان باید این مسجد را تمام کنی آنحضرت جن و انس و شیاطین را جمع کرد و هریك ازآنها را بکاری واگذاشت جنیان را فرستاد هر کجا سنك سفید مرمر و رخام پهن بود بیاورند ابتدا دوازده چشمه احداث نمود و شهرستانی بنا کرد چون ازآن فارغ شد شروع کرد بتمام نمودن مسجد جنیان را میفرستاد

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

هر کجا معدن زر و سیم و انواع جواهرات از در و یاقوت و زبرجد بود استخراج نموده و بیاورند و انواع عطریات از مشك و عنبر و کافور جمع کردند آنگاه صنعت گران را از هر نوع طلب نمود و دستور داد آن جواهرات را بشکل مربع مستطیل و مدور بیرون آورند وسوده کردن جواهرات از کثرت صلابت بر آنها دشوار شد سلیمان جنیان را احضار نمود فرمود تدبیری میتوانید بکار برید تا سوده شدن این جواهرات آسان شود گفتند ایرسول خدادر میان ما کسی نیست که بداند جز صخر واو در زندان از جملهٔ محبوسان است سلیمان پارهٔ مس گرفت و نگین خودرا بر آن زد و نزد صخر فرستاد و احضار کرد اورا و رسم سلیمان آن بود برای جنیان مهر برمس میزد وبرای دیگران بر آهن و چرم و از قدرت پروردگار آن بود هر یاغی ونافرمانی چون مهر سلیمان میدید درحال مسخر و منقاد او میشد رسول سلیمان صخر را نزد آنحضرت آورد سئوال نمود از رسول که صخر در بین راه چه میگفت و چه میکرد؟ عرض کرد ایرسول خدا کاری نمیکرد جز آنکه بسیار می‌خندید سلیمان باو گفت ایعفریت چرا رسول مرا سخریه و استهزاء نمودی مگر باز بعصیان ونا فرمانی خود باقی هستی عرض کرد ایرسول خدا خندهٔ من ازروی سخریه و استهزاء نبود فرمود پس برای چه بود؟ عرض کرد درراه چند چیز عجیبی مشاهده کردم که مرا بخنده در آورد مردی را دیدم کنار نهر آب آمده بود شتر سبوئی داشت میخواست آب بردارد و بخانه ببرد محتاج بقضاء حاجت شد کسی نبود شتر و سبوی خودرا باو سپارد شتر را بر دستهٔ سبو بست ورفت برای قضای حاجت بگمان آنکه شتر را بسته شتر سبو را بشکست و فرار کرد از حماقت آن مرد خنده ام گرفت بمردی دیگر رسیدم بکفاش سفارش مینمود کفش برایش بدوزد که چهار سال دوام داشته باشد مرا از عقل او خنده آمد چه برخود اعتماد بکروز ندارد امید چهار سال درپیش گرفته از آنجا به پیره زنی رسیدم دیدم کهانت و فال گوئی میکرد و از غیب خبر میداد و ازاحوال مردم و غایبین و نجوم اطلاع میداد بطمع آنکه درهمی از مردم بگیرد درصورتیکه گنجی در زیر پایش بود و او نمیدانست مرا از غیب دانستن او عجب آمد از اینجهت بخندیدم بشهری رسیدم شخصی رنجور وبیمار بود پیاز خورد حالش بهترشد نسبت وطبابت را پیشه خود قرارداد هر کس نزد او میآمد از هر دردی شکایت مینمود باو دستور میداد پیاز بخورد از آنجا بجمعی رسیدم مشغول تضرع

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

قل لكم ميعاد يوم لا تستاخرون عنه ساعة و لا تستقدمون (٣٠) و قال الذين
كفروا لن نؤمن بهذا القران و لا بالذى بين يديه و لو ترى اذ الظالمون
موقوفون عند ربهم يرجع بعضهم الى بعض القول يقول الذين استضعفوا
للذين استكبروا لولا انتم لكنا مؤمنين (٣١) قال الذين استكبروا
للذين استضعفوا انحن صددناكم عن الهدى بعد
اذ جائكم بل كنتم مجرمين (٣٢)

و زاری بودند و از پروردگار فضل و رحمتش را میخواستند ملول شدند برخاستند رفتند طائفه دیگر آمدند بمکان آنها نشستند رحمت پروردگا نازل شد وایشان را احاطه نمود و آنها محروم شدند مراعجب آمد و بخندیدم سلیمان گفت ای صخر در این گردش بیابانها و دریاها چیزی را بدست آورده ای که بتواند جواهرات را تراش بدهد عرض کرد ای رسول خدا سنگی است سفید آنرا میامور گویند نمیدانم بکدام معدن است این کار از آن سنك برآید از پرندگان هیچ مرغی پرحیله تر از عقاب نیست امر بفرمائید صندوقی از سنك بتراشند وبچه های عقاب را پیش روی آن در او کنند عقاب برود آن سنك را تحصیل کند و و بدست آورد تا این صندوق را تراشیده وسوراخ نماید و بچه هایش را بیرون آورد

سلیمان دستور داد این کار راانجام دادند عقاب رفت پس ازیك شبانه روز باز گشت وآن سنك را آورد برآن صندوق زد بچهای خود را بیرون آورد مرتبه دیگر سلیمان دستور داد آن کار را تجدید نمایند چون عقاب رفت آنحضرت جماعتی از جنیان را بدنبال عقاب فرستاد تا آن مکان را پیدا کنند و بمقدار حاجت از آنسنك بیاورند و آن سنك الماس بود و تا امروز هنوز بوسیله آن، جواهرات را میتراشند. سلیمان مسجد بیت المقدس را از سنك مرمر سفید و زرد و سرخ بنا کرد و ستونهای او را از سنك سماق و یاقوت و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ای پیغمبر بایشان بگو وعده شما روزی است که میرسد وحتی یکساعت دیر و زود نخواهد شد (۳۰) آنهائیکه کافر شدند گفتند ما هرگز باین قرآن و کتابهائی که پیش از این فرستاده شده ایمان نمی آوریم اگر در آن روزی که ستمکاران در پیشگاه خداوند بازداشته شده اند نظر کنی خواهی دید که بعضی از آنها بعض دیگررا مخاطب قرار داده وآنانکه ناتوان ترند بگردنکشها و بزرگان خود میگویند اگر فریب و اغوای شما نبود ما بخدا ایمان میآوردیم (۳۱) رؤسا وبزرگان بضعفای پیروان خود می گویند آیا باآنکه راه هدایت از طرف پروردگار بشما ارائه شده بودما باجبار شمارا منحرف نموده و از طریق خدا شناسی باز داشتیم یاآنکه خود شما مردمی تبهکار و بد عمل بودید (۳۲)

زبرجد قرار داد دیوار و سقف آن را بجواهرات و یاقوت و مروارید و فیروزه مرصع کرد و سطح آنرا از فیروزه مفروش ساخت در روی زمین بنائی از آن نیکوتر وجود نداشت شب از نور وتلاءآن جواهرات چنان روشن بود که احتیاج بچراغ نداشت صورت انسانی در سنگهای آن نمایان بود چون مرد پارسا و پرهیزکار در آن نظر مینمود روی خود را سفید میدید وچنانچه فاسق و فاجر درآن نظر مینمود روی خود را سیاه مشاهده میکرد از اینجهة بسیاری ازمردم از فسق وفجور دست کشیدند ومانند این خارق عادات در آن مسجد بسیار بود تمام آنها معجزه عائی بود که خداوند بهپیغمبرش سلیمان عطا کرده بود سلیمان دههزار نفراز عباد بنی اسرائیل را معین کرده بودتا در بیت المقدس مشغول عبادت خدا بشوند پنج هزار نفر در شب متوقف بودند وپنج هزار نفر دیگر درروز و آن مسجد بر آن هیئت بود تا بخت نصر خروج کرد بیت المقدس را خراب و مسجد را شکافت جواهراتی که در آن بود بیرون آورد وهمراه خود برد واین است معنای « یعملون له مایشاء من محاریب وتماثیل» مقصود ازمحاریب مسجد بیت المقدس است .

ابن بابویه روایت کرده که شخصی ازحضرت صادق علیه السلام سئوال نمود چطورشیاطین بآسمان بالا میروند وحال آنکه ایشان ازنظر مانند انسان هستند واگر چنین نبودند پس چگونه ازبرای حضرت سلیمان عمارتها و مسجد و کارهای سخت و دشوار میکردند که فرزندان آدم ازآنها عاجز بودند ؟

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و قال الذين استضعفوا للذين استكبروا بل مكر الليل والنهار اذ تامروننا
ان نكفر بالله و نجعل له اندادا و اسروا الندامة لما راوا العذاب وجعلنا
الاغلال في اعناق الذين كفروا هل يجزون الا ماكانوا يعملون (۳۳) و ما
ارسلنا في قرية من نذير الا قال مترفوها انا بما ارسلتم به كافرون (۳۴) وقالوا
نحن اكثر اموالا و اولادا و ما نحن بمعذبين (۳۵) قل ان ربي يبسط الرزق
لمن يشاء و يقدر ولكن اكثر الناس لا يعلمون (۳۶)

آنحضرت فرمود شیاطین واجنیان اجسام لطیفهٔ هستند که غذای ایشان نسیم است وباین سبب میتوانند بدون آلت وتردبان باسمان بالا بروند لکن پروردگار چنانچه آنها را مسخر حضرت سلیمان نمود همچنین ایشان را غلیظ و جسیم گردانید تا کارهای سخت ازآنان سر بزنند وبتواند انجام دهند.

در کافی ذیل جمله و تماثیل از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود بخدا قسم منظور از تماثیل صورت مردان و زنان نبوده بلکه نقاشی مناظر طبیعی در ختها و مانند آنست.

اعملوا آل داود شکرا و قلیل من عبادی الشکور

ای آل داود در مقام شکر گذاری خداوند برائید گرچه همواره عدهٔ بسیار کمی از مردم وبندگان من سپاسگزار وشاکر هستند.

ابن بابویه ذیل آیه فوق ازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود آل داود هشتاد نفر مرد و هفتاد زن بودند و یکروز محراب عبادت خود را ترك نکردند تا داود و سلیمان بعالم قدس رحلت نمودند.

ابن بابویه ذیل آیه «فلما قضینا علیه الموت» از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود سلیمان روزی باصحاب خود فرمود خداوند ملك و سلطنتی بمن عطا فرموده که

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

مستضعفین و تابعین جواب میدادند که حیله های شبانه روزی و فریب شما بود که بما فرمان میدادند که نسبت بخدای یگانه کافر شده و برای او شرکائی قرار دادیم اکنون که عذاب مارا بچشم می بینند از کرده های خود پشیمان میشوند وماغل و زنجیر عذاب را بگردن آنها میگذاریم و این رنج و شکنجه کیفر آن کارهائی است که نموده اند (۳۳) و ما بهردیاری که رسول و پیغمبری فرستادیم ثروتمندان آن می گفتند ما بآنچه شما میگوئید ایمان نداریم و برسالت شماکافریم (۳٤) و می گفتند ما که دارای ثروت بیکران واولاد بسیاری میباشیم درآخرت دچار شکنجه وعذاب نخواهیم شد (۳۵) ای پیغمبر بمردم بگو فقط پروردگار من است که هر کسی را بخواهد روزی بسیار مرحمت میفرماید و هر که را خواسته باشد در عسرت و مضیقه قرار میدهد اما بیشتر مردم این حقیقت را نمیدانند (۳٦)

تا بحال بکسی نداده با اینوصف یکروز از صبح تا عصر آسوده و فارغ و با سر وروخوشی بسر نبرده‌ام میل دارم فردا بدون کدورت از بامداد تا بشب استراحت کنم کسی را نگذارید وارد برمن بشود،وارد قصر سلطنتی شد دستور داد درها را به‌بندند تاآنروزچیزی نشنود که دلتنك شود بمرتبهٔ بالای قصررفت وبرعصا تکیه کرد وباطراف نظر مینمود شاد وخورسند بود بآنچه پروردگار ازملك ومملکت وسلطنت وعز و جاه باو عطا کرده تا گاه نظرش بجوان خوش سیما و زیبائی افتاد گفت چگونه در این قصر وارد شدی من دستور دادم کسی را نگذارند اینجا وارد شود چرا بدون اذن واجازه داخل شدی جوان گفت من باجازه صاحب قصروارد شدم سلیمان گفت صاحب آن احق واولی است از من بگو به‌بینم کیستی وچه کار داری؟ گفت من فرشتهٔ موکل برقبض ارواح هستم آمده‌ام جانت را بگیرم سلیمان گفت ای ملك الموت من در تمام مدت عمرم امروز خواستم با سرور و نشاط باشم گفت ایسلیمان تو چیزی خواستهٔ که خداوند در دنیا نیافریده است نیست چاره‌ای جز اطاعت از پروردگار بقضای او راضی باش سلیمان گفت سوگند بخدا که بقضای او راضی هستم .

درهمان حالت که برعصا تکیه نموده بود روحش را قبض کرد ومدت یکسال کسی از فوت او با خبر نشد مردم نظر باو مینمودند و گمان داشتند که زنده است در بارهٔ او

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

اختلاف کردند بعضی گفتند سلیمان مشغول عبادت پروردگار است بعضی دیگر گفتند سحر کرده و خود را در نظر ما این طور جلوه داده مؤمنین گفتند سلیمان پیغمبر خدا است پروردگار تدبیر امر او میکند هر طور که بخواهد چون نسبت باو اختلاف کردند خداوند موریانه را امر فرمود عصایش را خورد و چون تکیه گاهی نداشت بدن سلیمان برروی زمین افتاد جنیان نسبت بموریانه سپاس گذاری نمودند و ازاینجهتهاست که هر کجا موریانه‌ای باشد جنیان برای آن آب و گل حاضر میکنند پس از آن فرمود حضرت صادق علیه السلام سوگند بخدا که نزول آیه بطریق ذیل است .

فلما خرتبینت الانس ان الجن لوکانوایعلمون الغیب

در کافی از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود چون سلیمان بر اثر وحی خبر مرگ خود را دریافت بشیاطینی که در زیر فرمانش بودند دستور داد خانه‌ای از بلور برایش ساخته ودر کنار دریا نصب نمایند چون خانه مورد نظر آماده شد داخل آن گشته بقرائت زبور مشغول گردید وملازمان ودرباریان در خارج خانه بنظاره ایستاده و سلیمان را میدیدند که برعصائی تکیه نموده و زمزمه مینماید ناگاه سلیمان در داخل خانه مردی را دید که مراقب او است سلیمان پرسید تو کیستی و اینجا چه میکنی آن شخص جواب داد من کسی هستم که خداوند مرا مأمور قبض روح تمام بشر نموده و در نظر من شاه و گدا یکسانست واز پادشاهان ترسی ندارم ودرهمان حالت که سلیمان تکیه برعصا کرده بود روحش را قبض نمود و مدتها کسی نمیدانست که او فوت نموده تا وقتی خداوند موریانه را امر فرمود عصایش را خورد و چون نقطهٔ اتکائی نداشت بدن سلیمان بروی زمین افتاد آنوقت دانستند که قضای الهی جاری شده و آنحضرت فرمود آیه اینطور نازل شده :

فلما خر تبینت الانس ان کان الجن یعلمون الغیب

یعنی چون بدن سلیمان بروی زمین افتاد مرد گفتند محقق شد که جنیان ازغیب بی خبرهستند اگر کوچکترین علمی ازغیب داشتند مرگ سلیمان را میدانستند و مدت یکسال در رنج و زحمت بنائی و کارهای دیگر بودند و خیال میکردند سلیمان زنده است و بر عصای خود تکیه نموده و پس از آنکه موریانه عصا را خورد وفات سلیمان مسلم و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

آشکار گردید.

موقع وفات سلیمان شیطان سحر را بصورت کتابی تنظیم نموده و پشت جلد آن نوشت این گنجینه علم واسرار را آصف بن برخیا برای سلیمان پادشاه وضع و تهیه کرده است و کتاب را زیرتخت سلیمان پنهان نمود پس از برداشتن جنازه سلیمان کتاب بدست درباریان افتاد کافران گفتند تفوق سلیمان برما وغلبه وسلطنت او ازبرکت این سحر است که آصف بن برخیا برای اوتدوین وجمع نموده بوده اما مؤمنین وموحدین گفتند سلیمان بندهٔ خدا وپیغمبربرگزیدهٔ او بوده ودانش او ازطرف خداوند القاء والهام میشده.

قوله تعالی: **لقد کان لسباء فی مسکنهم آیة جنتان عن یمین و شمال کلوا من رزق ربکم**

پروردگار در این آیه داستان مردم سبا وعاقبت و نتیجه کفران نعمت و ناسپاسی اشخاص را بیان میفرماید.

طبرسی از فروة بن مسیك غطیفی روایت کرده گفت شخصی ازپیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله سئوال نمود سبا نام مرد است یا زن یا شهر وسرزمین؟فرمود نام مردیست ازاعراب که ده فرزند داشت شش نفر از آنها موسوم بکنده و اشعر وازد و مذحج وانمار و حمیر به یمن مهاجرت کردند واعراب یمن از نسل ایشان است و چهار نفر دیگر بنام عامله و خذام و لخم وغسان بشام هجرت کردند خدایتعالی سیزده پیغمبر بسوی اهل سبا فرستاد تاایشان را بتوحید و خدا شناسی دعوت کنند پیغمبران بآنها فرمودند در این شهر و دیارو باغهای جنوب و شمال شما آیات و نشانه قدرت واحسان ورحمت پروردگارروشن وهویدا است از این رزق وروزیهای خدا بخورید وبهره برداری کنید وشکروسپاس گذار پروردگار باشید که چنین شهر پاکیزه و پر نعمت بشما ارزانی داشته آنها ناسپاسی نموده و از پیشگاه پروردگار خود اعراض کردند وبه پیغمبران گفتند ما این نعمتها را ازطرف خدا نمیدانیم او را نمی شناسیم اگر این نعمتها را خدا بما داده بگوئید از ما باز گیرد پروزد گار میفرماید ما هم سیل بنیان کن وخانمانسوزعرم را برایشان مسلط کردیم وآن بوستانهای سر سبز و خرم را بخارستان و شوره زارهائی تبدیل کرده وجزاند کی درخت سدر باقی نگذاشت واین سلب نعمت برای آن بود که ناسپاسی و کفران نعمت کردند البته ما مردم

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وَ ما اَموالُكُم وَ لا اَولادُكُم بِالَّتي تُقَرِّبُكُم عِندَنا زُلفي اِلّا مَن آمَنَ وَعَمِلَ صالِحاً فَاُولئِكَ لَهُم جَزاءُ الضِّعفِ بِما عَمِلوا وَهُم فِي الغُرُفاتِ آمِنونَ (٣٧) وَالَّذينَ يَسعَونَ في آياتِنا مُعاجِزينَ اُولئِكَ فِي العَذابِ مُحضَرونَ (٣٨) قُل اِنَّ رَبّي يَبسُطُ الرِّزقَ لِمَن يَشاءُ مِن عِبادِهِ وَ يَقدِرُ لَهُ وَ ما اَنفَقتُم مِن شَيءٍ فَهُوَ يُخلِفُهُ وَ هُوَ خَيرُ الرّازِقينَ (٣٩) وَ يَومَ يَحشُرُهُم جَميعاً ثُمَّ يَقولُ لِلمَلائِكَةِ اَهؤُلاءِ اِيّاكُم كانوا يَعبُدونَ (٤٠)

ناسپاس را کیفر وجزا دادیم .

در کافی ذیل آیه فوق از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود در ساحل یمن رشته آب شیرینی جریان داشت و از آب شور دریا جدا بود سلیمان بلشکریانش دستور داد شاخهٔ نهری از آن آب شیرین بطرف شهر حفر نموده وجاریسازند وروی آن نهر سد عظیمی بنا کنند تا مقدار کثیری آب در آنجا ذخیره شود و مجراهائی در آن سد ایجاد نمودند که موقع ضرورت آن دریچه ومجراها را بازنموده و آب را بهر نقطه‌ای که نمیخواستند جاری مینمودند با ایجاد آن کانال وسد عظیم آبادانی اطراف یمن بسرحد کمال رسید و دو باغ بزرگ که هریك بمساحت چند روز راه بود در شرق و غرب شهر احداث گردید که از بسیاری درخت آفتاب برزمین آن باغها نمی‌تابید براثر فراوانی نعمت ووفور میوه ومحصول مردم بعیاشی وعصیان افتاده ونافرمانی خدا را پیشه ساختند هرچه نیکوکاران نهی ازمنکر نموده وآنهارا ازعواقب سوء معصیت تهدید کردند مؤثر واقع نشد و دست ازاعمال ناشایستهٔ خود برنداشتند خداوند موش بزرگی را مأمور انهدام آن سد عظیم نمود سنگهای کوه پیکر وآن سد سدید باندان موشی درهم شکسته وخورد کرده سیل عرم جاری وتمام آن باغها وشهروآبادی آن نابود گردید وبیابان شوره زار و بوته‌های خاروومختصری ازدرخت سدر جایگزین آن نعمت‌ها شد .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

این مال و منال دنیا و یا فرزند و عشیرهٔ شما چیزی نیست که درپیشگاه‌ما تقرب حاصل کنید فقط هر که عمل شایسته و نیکو داشته باشد میتواند مقرب گردد و پاداش کارهای خوب آنها دوبرابر شده‌ودر غرفه‌های بهشتی با آرامش و اطمینان خاطر جاویدان میباشد (۳۷) و کسانیکه کوشش و تلاش میکنند که آیات مارا محو و نابود ساخته و پیغمبران را بستوه درآوردند آنها برای کیفر و عذاب حاضر خواهند شد (۳۸) ای رسول ما بمؤمنین بگو که آن پروردگار منست که توسعه رزق بربندگان خود میدهد و یا هر که‌را بخواهد تنك روزی مینماید لکن هرچه شما از اموال خود درراه خدا انفاق کنید در نزد خداوند محفوظ بوده وعوض می‌بخشد و او جل جلاله بهترین روزی دهندگانست (۳۹)

روزی میرسد که تمام مردم بعرصه محشر جمع آنگاه بفرشتگان گوید آیا این طایفه اند که شمارا معبود خود میدانستند (٤۰)

و از حضرت باقر علیه السلام روایت کرده فرمود مردم یمن و اطرافش در خصب نعمت و فراوانی میزیستند آبادی‌وقراء ومزارع آنها بیکدیگر متصل‌بودآب‌فراوان‌واموال بسیار و در کمال آسایش بودند چون کفران‌نعمت نموده‌واز‌طریق‌مستقیم‌خدا شناسی‌منحرف شدند بسانهدام سد و جریان سیل عرم تمام خانه‌ها ویران واموال از بین رفته و آن باغ‌ها و بوستان‌ها مبدل به بیابان وشوره زار گردید.

وجعلنا بینهم و بین القری التی بارکنافیها قری ظاهرة و قدرنا فیها السیر سیروافیها ولیالی آیامآو آمنین

یکی از شگفتی‌ها وآیاتی که درموطن‌وسرمنزل‌مردم سباوجود داشت‌آن بود که در فاصله بین شهرایشان و شهرهای پر برکت شام قریه و آبادیهائی متصل بیکدیگر پدیدار نموده بامسافتهای معین و کوتاه بطوریکه مزارع وباغهای این‌قریه‌ها بمزارع وبوستانهای قریه دیگری متصل پیوسته بود صبحگاه از آن بیرون آمده چاشت بقریه دیگری منزل نموده ازآنجا کوچ کرده شبانگاه بسومین قریه میرسیدند زنان ایشان زنبیلی برسر نهاده و بدست نخ می‌تابیدند وسیرمینمودند بمنزل‌دیگر که میرسیدند زنبیل آنها ازمیوهٔ درختان بین راه پر از میوه میشد و تمام مسافت بین یمن تا شام چنین بود احتیاجی بزاد و راحله نداشتند بآنها میگفتند در تمام روز وشب با اطمینان کامل و خاطری آسوده بدون ترس از

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

قالوا سبحانك انت ولينا من دونهم بل كانوا يعبدون الجن اكثرهم بهم مؤمنون (۴۱) فاليوم لا يملك بعضكم لبعض نفعاً و لا ضراً و نقول للذين ظلموا ذوقوا عذاب النار التي كنتم بها تكذبون (۴۲) و اذا تتلى عليهم آياتنا بينات قالوا ما هذا الا رجل يريد ان يصدكم عما كان يعبد آباؤكم و قالوا ما هذا الا افك مفترى و قال الذين كفروا للحق لما جائهم ان هذا الا سحر مبين (۴۳)

درندگان و راهزنان بسیروسفر خود ادامه دهید ازروی کبروناسپاسی کفران نعمت نموده گفتند پروردگارا سفرهای مادراازرودراز کن وبیابان‌هارا ساده وبدون آب و گیاه بگردان تا ما نیز مانند مسافران دیگر زاد و راحله بر گیریم و همراه خود ببریم چه این شهرها بسیار بیکدیگر متصل و نزدیکند احتیاجی بزاد وراحله ندارند ایشان با این درخواست بیمورد برخود ستم نمودند.

پروردگار میفرماید ما هم آنها را ضرب المثل دیگران قرار داده و بکلی ایشان را پراکنده ومتفرق ساختیم وپراکندگی جمعیت آنان برای مردمان بردبار وشاکراز آیات وعبرت برحق وحقیقت ما است اعراب به‌پراکندگی آنها مثل میزنند ومیگویند پراکنده ومتفرق شدند مانند مردم سبا.

درکافی ذیل آیه فوق اززید شحام روایت کرده گفت حضورحضرت باقر علیه السلام بودم قتادة بن دعامه وارد شد آنحضرت باوفرمود ای قتاده توفقیه ومفتی اهل بصره هستی عرض کرد بلی فرمود بمن خبرداده‌اند توتفسیرقرآن مینمائی گفت آری فرمود آیا از روی دانش تفسیر میکنی یا ازراه نادانی عرض کرد ازراه علم ودانش تفسیرمینمایم فرمود الحال معلوم میکنم چگونه از راه دانش تفسیر میکنی بگو به‌بینم تفسیر این آیه چیست:

وجعلنا بينهم وبين القرى التي باركنا فيها قرى ظاهرة و قدرنا فيها السير سيروا فيها ليالي وايامآ آمنين

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

فرشتگان زبان به تسبیح گشوده و عرضه میدارند تو منزه و پاکی از هر شرك و نقص جز تو برای ما خدا و معبودی نیست اینها جن و شیاطین را ستایش میکردند وبیشتر این مردم بآنها ایمان آورده بودند (٤١) در آن روز رستاخیز هیچکس مالك نفع وضرر دیگری نیست و ما بستمکاران میگوئیم اینك عذاب آتشی را که تصدیق نمی کردید بچشید (٤٢) هروقت پیغمبر و رسولی آیات روشن مارا برای مردم قرائت مینمود کافران می گفتند اینکه ادعای رسالت می کند مردی است که میخواهد شمارا از آنچه پدرانتان می‌پرستیدند بازدارد و درمورد نبی اکرم (ص) می گفتند این قرآنی که خود بافته بدروغ بخدا نسبت میدهد وکافرانی که آیات حق برای هدایت ایشان آمده بود گفتند اینها جز سحر مسلم و آشکار چیز دیگری نیست (٤٣)

عرض کرد مقصود ازآیه کسی است که بازاد وتوشه وراحله حلال ازخانه ودیارخود بیرون آمده و قصد خانه معظمه کعبه را داشته باشد چنین شخصی ایمن بوده تا باهل خویش بر گردد .

حضرت باقر علیه السلام فرمود تورا بخدا سو گند میدهم ایقتاده انصاف بده اگر کسی با زاد وراحله ازشهر و دیار خود خارج شود بقصد مکه چنانچه درراه دزدان و راه زنان باو رسیده نفقه‌اش را بربایند ومحتاج وسر گردان دربیابان بماند آیا چنین شخصی ایمن است قتاده گفت بلی آنحضرت فرمود وای بر تو اگر قرآن را برأی و هوای نفس خود تفسیر بنمائی البته هلاك میشوی ومردم را نیزهلاك مینمائی و چنانچه اینگونه تفسیر ازمردمان دیگر گرفته وبیان میکنی آنان وتو ومردم هلاك خواهید شد .

وای برتوایقتاده مراد ازآیه کسانی هستند که ازخانه ودیارشان بیرون آمدند بازاد وراحله حلال ودل وهوای آنها بسوی ما آل محمد صلی الله علیه وآله وسلم است که میفرماید :

و اجعل افئدة من الناس تهوی الیهم

چه‌خداوند قصد نکرده خانه کعبه را ازاین آیه وچنانچه مراد او کعبه بود میفرمود « تهوی الیه » ای قتاده بخدا قسم خانه حقیقی ما هستیم و مقصود از دعوت حضرت ابراهیم که فرمود :

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

واذن في الناس بالحج یاتوك

مائیم هر آنکس که هوای ما دردل او است حجش مقبول گردد واگردل اوازمحبت ما خالی باشد حج اومقبول نیست ای قتاده آگاه باش کسیکه محبت ما دردل اوست ایمن است ازآتش جهنم وقرآن را کسی میداند وتفسیر میکند که مخاطب بقرآن است و فقط ما اهل بیت پیغمبر صلی الله علیه و آله مخاطب بقرآن میباشیم قتاده گفت بخدا قسم از آن پس تفسیر نکردم این آیه را مگر بآنچه حضرت باقر علیه السلام فرمود .

در احتجاج از ابی حمزه ثمالی روایت کرده گفت حضور حضرت باقر علیه السلام بودم حسن بصری وارد شد عرض کرد یا اباجعفر میخواهم تفسیر چند آیه ازقرآن از حضرتت سئوال نمایم آنحضرت فرمود تو فقیه اهل بصره نیستی؟عرض کرد بلی فرمود از کسی در بصره کسب علم ودانش نموده‌ای؟ گفت خیرفرمود پس تمام اهل بصره علم و دانش خود را ازتو فرا میگیرند عرض کرد بلی فرمود عجب ادعای بزرگی مینمائی بمن خبرداده‌اند که میگوئی خداوند خلایق راآفریده و امور آنها را بخودشان واگذار نموده چنانچه خداوند درقرآن بکسانی بگوید شما ایمن هستید آیا بعد ازفرموده پروردگارخوف وترس برآن اشخاص جایز وروا است گفت بعدازفرموده خداوندخوف وترس نشاید وجایز نیست فرمود پس چرا دروغ میگوئی و آیه « و جعلنا بینهم و بین القری التی بارکنا فیها قری ظاهرة وقدرنا فیها السیرسیروا فیها لیالی وایاما آمنین » را بمکه تفسیرمینمائی و برخلاف حقیقت وواقع و ازروی رأی وهوای نفس خود سخن میگوئی آیا مردمان مسافرواهل مکه از شر دزدها وراه زنان درامان هستند و خوف و ترسی ندارند و اموالشان را راهزنان نمی‌ربایند عرض کرد چرا فرمود پس چگونه حجاج و اهل مکه در امن و امان میباشند ای حسن خداوند درقرآن مثلهائی زده وبرای هوشیاری وفهم مردم مثلهائی آورده چنانچه دراین آیه اهل بیت پیغمبر صلی الله علیه و آله را بقری التی بارکنا وفقها وناقلین احادیث ایشان را بقری ظاهره و علم ودانش را بسیر مثل زده پروردگار امر فرموده بآنهائیکه اقرار و اعتقاد بفضل ما ائمه دارند روز وشب ازخانه ودیارخود حرکت نموده بسوی ما آیند و مسائل حلال و حرام و احکام واوامر ونواهی الهی را ازماائمه هدی اخذ کنند ویاد بگیرند وبشیعیان ما برسانند تا از شك و ضلالت و گمراهی در امان باشند چه علم و دانش را از معدن و سرچشمه‌ایکه

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

خداوند واجب نموده گرفته و اخذ نموده‌اند ما اهل بیت وارث علم و دانش پیغمبران از آدم تاخاتم هستیم تمام دانش وحکمت راخداوند بما ائمه عطا فرموده. توواهثال تو ای حسن بهره‌ای ازعلم ندارید وازجمله جاهلین و نادانان هستید سخن و گفتار خودت گواهی میدهد بر این کلام ای حسن از عقیده مفوضه دوری بجو خداوند هر گز امور مردم را بخودشان واگذار ننموده وایشان را بر گناه ومعصیت اجبارو اکره نمیفرماید .

محمد بن عباس ذیل آیه « ان فی ذلك لایات لکل صبارشکور» ازحضرت باقر علیه السلام روایت کرده فرمود مراد ازصبر کنندگان کسانی هستند که در دوستی ما ائمه شکیبا بوده وبآنچه ازاحکام سخت وآسان که ازطرف پروردگار نازل و بوسیله پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و ائمه ابلاغ شده تمکین واطاعت نموده بولایتما ائمه شکر گذارهستند .

قوله تعالی ، **و لقد صدق علیهم ابلیس ظنه فاتبعوه الافریقا من المؤمنین**

درکافی اززید شحام روایت کرده گفت قتاده ازحضرت باقر علیه السلام معنای آیه فوق را سئوال نمود آنحضرت فرمود آیه مزبوردرباره جمعی از منافقین نازل نشده چون آیه « یاایها الرسول بلغ ما انزل الیك من ربك فی علی» نازل شد وپروردگارامرفرمود بهپیغمبر صلی الله علیه و آله امیر المؤمنین علیه السلام رامنصوب کند بخلافت وامامت آنحضرت روز غدیر علی علیه السلام را بروی دست بلند کرد وبمردم معرفی نمود وفرمود هرآنکس که من آقا ومولای اوهستم علی نیز مولا وآقای اواست وشیاطین بنزد شیطان بزرگ رفتند درحالیکه خاك بسروصورت خود میریختند وفریاد میزدند شیطان بآنها گفت این چه‌حالت است که شما را مشاهده مینمایم گفتند باو مگر نمی‌بینی پیغمبر خاتم صلی الله علیه و آله ازمردم عهد و پیمان گرفت براامامت و خلافت امیر المؤمنین علیه السلام گمان نمیکنیم هیچ انسانی بتواند نقض عهد کند و پیمان را بشکند شیطان بایشان گفت چنین نیست که شما تصور کرده‌اید در اطراف آنحضرت کسانی هستند که نقض عهد کنند وهر گزوعده من بشمادراین موضوع تخلف ندارد چه شیطان ازمنافقین شنید که بیکدیگر می گفتند پیغمبر از روی هوای نفس سخن میگوید در آن وقتی که امیر المؤمنین را بروی دست بلند کرده بود مانند اشخاص دیوانه بنظر میرسید لذا بشیاطین گفت این گمان شما که عقیده دارید این مردم نقض عهد نمیکنند باطل است .

دراینوقت آیه فوق نازلشد وفرمود گمان شیطان نسبت بمنافقین وعقاید آنها راست

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وَ ما آتَيْناهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَها وَ ما أَرْسَلْنا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ (٤٤) وَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ ما بَلَغُوا مِعْشارَ ما آتَيْناهُمْ فَكَذَّبُوا رُسُلِي فَكَيْفَ كانَ نَكِيرِ (٤٥) قُلْ إِنَّما أَعِظُكُمْ بِواحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَثْنى وَ فُرادى ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا ما بِصاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذابٍ شَدِيدٍ (٤٦) قُلْ ما سَئَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَ هُوَ عَلى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (٤٧) قُلْ إِنَّ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَّامُ الْغُيُوبِ (٤٨)

ودرست آمد وصورت حقیقت وواقع پیدا کرد وجز اندکی ازمردم که آنها شیعیان امیر المؤمنین میباشند بقیه آنها ازشیطان پیروی نمودند واین نقض عهد وپیمان شکنی منافقین وقتی ظاهر وآشکار شد که پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله ازدار دنیا رحلت نمود واولی دومی حق امیر المؤمنین وعترت پیغمبر را غصب نمودند وبجای آنحضرت نشسته وبرمردم حکومت کردند درآنوقت شیطان لباس سلطنت پوشید و لشکریان خود را بدورش جمع کرد و بالای منبر رفت بآنها گفت شادی وسرور کنید که فرمانبردران واطاعت کنندگان خدا اند کند تا زمانیکه قائم آل محمد صلی الله علیه و آله قیام کند وظاهر گردد .

و ما كان له عليهم من سلطان الا لنعلم من يؤمن بالاخرة

ما قدرت وسلطنت بشیطان ندادیم تا مردم را وسوسه و اغوا کند مگر برای آنکه معلوم شود چه کسانی بقیامت و مبدء و معاد ایمان آورده و چه مردمی درشك و ریب باقی میمانند ای محمد صلی الله علیه و آله پروردگارتو دانا وحافظ ونگهبان هرچیزیست وباحوال بندگان واقف است چه گذشتگان و چه آیندهها و این امتحان برای آنست که میخواهد خود آنها ازحال خود آگاه و دانا باشند،سپس میفرماید ای پیغمبر باین مشرکین بگو آنچه را که غیر ازخدا مورد ستایش قرار میدهید در تمام آسمانها و زمین کوچکترین چیزی را مالك نبوده و نه در آفرینش هستیها با خدا شریك بودهاند و نه آنکه خداوند را برای ایجاد

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و حال آنکه ما کتابی برای آنها نفرستاده بودیم که درس گرفته وبیاموزند ویا پیش از تو رسولی نفرستاده بودیم که باستناد گفته های او ترا تکذیب کنند (٤٤) امتهای پیشین نیز مانند اینها انبیاء و رسولان خودرا تکذیب میکردند و اینها ده یك مردم آن زمان ثروت و جاه و جلال ندارند و آن مردمی که رسولان مارا تکذیب کردند بشدت و سختی کیفر و عذاب خواهند شد (٤٥) ای رسول گرامی بامتت بگو من با یك سخن شمارا نصیحت و موعظه میکنم و آن اینست که شما دونفردونفر یاتك تك در بارهٔ امرخدا و دین خود قیام نموده تفکر کنید که من مصاحب و راهنمای شما هستم عاقلم و جنونی ندارم فقط رسولی هستم که شمارا از عذاب سختی که درپیش دارید بر حذر ساخته و می ترسانم (٤٦) ای پیغمبر بامتت بگو من ازشما مزد رسالت نخواسته ام زیرا اجر و مزدمرا خداوند خواهد داد وآنچه از شما خواسته ام برای شما و بسود شما است و خدا شاهد و ناظر تمام هستی ها میباشد (٤٧) و باز ای پیغمبر بایشان بگوپرودگار منست که حقایق راازطریق وحی بمن القا مینماید و او بتمام اسرار نهانی واقف بوده و آگاه است (٤٨)

موجودات کمك ویاری کرده‌اند .

در کافی ذیل آیه « و لاتنفع الشفاعة عنده الالمن اذن له » از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود روزقیامت هیچیك ازپیغمبران بدون اذن خداوند قیام بشفاعت نمی کنند مگر پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله که قبلا ازطرف پروردگار مجاز بشفاعت میباشند وشفاعت مختص بوجود مقدس آنحضرت و ائمه از فرزندان او است و پس از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و ائمه معصومین علیهم السلام نوبت بسایر انبیاء وپیغمبران خواهد رسید .

وازابی العباس مکبر روایت کرده که درمحضرحضرت باقر علیه السلام شرفیاب بودم مردی بنام ابوایمن حضورآنجناب آمده گفت ای اباجعفر مردم مغرورشده ومدعی هستند که برای امت مرحومه شفاعت پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله کافی است حضرت سخت متغیر و خشمگین شده بطوری که آثار غضب از چهرهٔ مبارکش هویدا گشت و فرمود وای بر تو ای ابا ایمن چگونه فکرمیکنند این مردم که مرتکب منکرات شده وشهوات خود را اعمال نموده و مرتشهٔ حرامی را خرزده و دست درازی باموال و نوامیس دیگران کرده و چشم بشفاعت

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

پیغمبرهم داشته باشند البته باید دانست کسی ازاولین وآخرین نیست مگر آنکه محتاج بشفاعت محمد صلی الله علیه و آله و سلم و آل اومیباشندو برای پیغمبر است که از امت خود شفاعت نماید و ما شفاعت شیعیان خود را مینمائیم و آنها هم بشفاعت اهل بیت خود میپردازند بطوری که یکنفر مؤمن میتواند باندازهٔ قبیلهٔ ربیعه ومضر را از پیشگاه پروردگارشفاعت نماید.

ابی جارود ازحضرت باقر علیه السلام درمعنای « حتی اذا فزع عن قلوبهم » روایت کرده فرمود درمدت فاصله بین عیسی و محمد صلی الله علیه و آله و سلم اهل آسمانها ندای وحی را نشنیده بودند و چون بامر پروردگار جبرئیل بر پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نازل شده و قرآن بصورت وحی ابلاغ شده ندای وحی مانند صدای پتك بر سندان بگوش اهل آسمان رسید و چون وحی پایان یافت جبرئیل بهر جا که میرسید اثر ترس و فزع از دل آنها بر داشته میشد خیل فرشتگان و کروبیان از یکدیگرمی‌پرسیدند پروردگارچه میگوید می گفتند حق گوید واوست بزرگ وبلند مرتبه.

قل من یرزقکم من السموات والارض قل الله و انا و ایاکم لعلی هدی او فی ضلال مبین

در این آیه به پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم دستور میدهد که برای تنبه و آگاه نمودن مشرکین بآنها بگوید کیست که شما را ازنعمت‌های آسمان وزمین بهره‌مند ساخته و روزی میدهد چه ایشان قدرت‌و توانائی ندارند بگویند همان‌بتهائیکه می پرستیم و ستایش میکنیم بما روزی میدهند وبزودی معلوم میشود که از ما و شما کدام‌یك در راه هدایت و یا گمراهی و ضلالتیم و جمله « و انا و ایاکم لعلی هدی » بطریق محاجه و مناظره است بامشرکین چه خدا و پیغمبرش تردیدی ندارند که‌آنها گمراه و پیروان رسول در هدایت میباشند سپس فرمود بمشرکین بگو که خدای من عادل‌است نه‌از شما دربارهٔ جرائم ما بازخواست مینماید و نه مارا بآنچه شما مرتکب میشویدو بجامیآوریدمورد‌مؤاخذه وپرسش‌قرار میدهد بزودی خداوند ما وشمارا جمع نموده ومجلس داوری‌و رسیدگی بحق‌را‌افتتاح‌میفرمایدواو گشاینده‌تمام‌درهای‌بسته‌وحلال‌مشکلات ودانای‌باسرار است ای‌پیغمبر باز بمشرکین بگو آنهائی‌را که بعنوان‌شریك خدا بخدا ملحق کرده‌بودندآنچه آنها کرده‌اند یاآفریده‌اند که بآن سبب مستحق پرستش ومورد ستایش شماشدند بمن‌نشان‌دهید هرگز نمیشود که‌چیزی

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

از آنها نشان بدهند فقط ذات مقدس خداوند است که دانا و باعلم و حکمت هستی ها را ایجاد مینماید

و ما ارسلناك الا كافة للناس بشيراً و نذيراً ولكن اكثر الناس لا يعلمون

درکافی از عبدالله بن بکیر الدجانی روایت کرده گفت حضرت صادق (ع) بمن فرمود برای من توضیح بده که چگونه پیغمبر اکرم (ص) برای تمام مردم به نبوت بر گزیده شده بود و چگونه رسالت خودرا بتمام مردم شرق و غرب و شمال وجنوب زمین اعم ازانس و جن ابلاغ فرموده است عرض کردم نمیدانم فرمود ای پسر بکیر گرچه پیغمبر اکرم (ص) از مکه و مدینه خارج نشده اند اما وقتیکه به مقام رسالت و نبوت مبعوث گردید بامر پروردگار جبرئیل کرهٔ زمین را بلند نموده و در برابر پیغمبر نصب نمود بطوریکه تمام زمین مانند کف دست در برابرش هویدا گردید و نظری باکناف عالم از شرق و غرب و شمال و جنوب افکنده وبا هر قوم وملتی بزبان خودشان سخن گفته و ابلاغ رسالت فرمود و باین ترتیب فرمان پروردگار اجرا شد.

ابن بویه ذیل آیه فوق از عبدالله بن بکیر روایت کرده گفت از حضرت صادق علیه السلام پرسیدم فدایت شوم آیا شما ما بین مشرق و مغرب را می بینید فرمود ای پسر بکیر چگونه ممکن است کسی حجت بر تمام اهل زمین باشد ولی آنها را نبیند و چطور ممکن میشود که امامی بر مردم حکم کند و غائب از آنها باشد و نه مردم بامام دسترسی داشته باشند و نه امام بر مردم وبچه ترتیب حق خدا را ادا میکند وچگونه شاهد بر تمام خلایق میباشد درصورتی که محجوب از آنها است وآیه کریمه صریح است.

و ما ارسلناك الا كافة للناس

وبعد از پیغمبر امام حجت خلق و قایم مقام پیغمبر و دلیل وراهنمای خلایق است و باید خداوند همان نیرو وقدرتی که به پیغمبر عطا میفرماید بامام و جانشین او نیز مرحمت کند تا بتواند وقادر باشد که درآنچه اختلاف وتشاجر ونزاع پیش آمد کند بحق ودرستی داوری وقضاوت نموده واحقاق حق کند.

طبرسی از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله روایت کرده فرمود پروردگار بمن پنج چیز عطا کرده وفخر نمیکنم بر آنها یکی آنکه مرا مبعوث فرموده بسیاه سفید دوم آنکه زمین را

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

برای من مسجد وطهورقرارداده تا ازخاکش تیمم کنم وهر کجا که بخواهم نماز بجاآورم سوم غنیمت را بر من حلال کرده و پیش از من حلال نبود برای کسی چهارم مرا بترس یاری فرموده و ترس من یکماه از پیش من راه میرود پنجم شفاعت را مخصوص و ویژهٔ من قرار داده وآن را ذخیره کردم برای گناه‌کاران امت خود و شفاعت من انشاء الله برسد بهر بندهٔ که شرك بخدا نیاورده باشد .

ویقولون متی هذا الوعد ان کنتم صادقین

این آیه حکایت میکند گفتار کفار و مشرکین را که بمؤمنین میگفتند اگر شما راستگوهستید بما بگوئید روز قیامت چه وقت میرسد خداوند به‌پیغمبرش فرمود در پاسخ گفتار آنها بگو وعده شما روزی خواهد بود که هیچ دیروزود حتی یکساعت هم تأخیر نخواهد شد .

وقال الذین کفروا لن نؤمن بهذاالقران ولابالذی بین یدیه

کفار قریش گفتند ما هرگز باین قرآن و کتابهائیکه پیش از این فرستاده شده مانند تورات و انجیل ایمان نمی‌آوریم چه اهل کتاب میگفتند پروردگار نعت و صفت محمد ﷺ را در تورات وانجیل ما بیان‌فرموده ازاینجهة آنها گفتند ما بهیچ یك از کتب آسمانی ایمان نمی آوریم آنگاه حال ایشان را در قیامت بیان میکند و میفرماید ای محمد ﷺ اگر در آن روزی که ستمکاران را در پیشگاه خداوند باز داشته‌اند مشاهده کنی خواهی دید که بعضی ازآنها به‌ن دیگر را مخاطب قرارداده و آنانکه ناتوان‌ترند بگردنکش‌ها و بزرگان خود میگویند اگر فریب و اغوای شما نبود ما بخداوند ایمان میآوردیم رؤسا وبزرگان درجواب بضعفا وپیروان خود گویند آیا با آنکه راه هدایت از طرف پروردگار بشما ارائه شده بود ما باجبار شما را منحرف نموده وازطریق خداشناسی بازداشتیم یاآنکه خود شما مردمی تبهکاروبدعمل بودید مستضعفین وتابعین در پاسخ آنها گویند حیله‌های شبانه وروز وفریب‌ودعوت کفرآمیزشما بود که‌بما فرمان میداد تا نسبت بخدای یگانه کافرشده وبرای اوشرکائی قرار دادیم اینك چون عذاب ما را بچشم مشاهده میکنند از کرده‌های خود پشیمان میشوند دروقتیکه پشیمانی آنها سودی ندارد و ماغل و زنجیر عذاب را بگرد ایشان میگذاریم و این رنج و شکنجه کیفر آن کارهائی است که

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

نموده‌اند پس از آن برای تسلی پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم میفرماید این امت که تو را تکذیب میکنند منحصر بشخص تو نیست ما بهردیاری که رسول و پیغمبری فرستادیم ثروتمندان و متنعمان آن دیار بآنها میگفتند ما بآنچه شما میگوئید ایمان نداریم و برسالت شما کافریم ما که دارای ثروت بیکران و اولاد بسیاری میباشیم خدایتعالی ما را عذاب نکند چه آنخدائیکه ما را لایق دیده و در دنیا نعمت بیکران عطا فرموده اگر گفتار شما حق باشد ما را عذاب نخواهد کرد وآنها گمان کردند که نعمت و فرزندان بسیار که بایشان داده شده بخاطر قرب و منزلت آنها است از اینجهة در آخرت هم دچار شکنجه و عذاب نخواهند شد .

قل ان ربی یبسط الرزق لمن یشاء و یقدر ولکن اکثر الناس لایعلمون

ای پیغمبر بمردم بگوپروردگارمن هر کرا بخواهد روزی بسیارمرحمت میفرماید وآنکس را که خواسته باشد درعسرت ومضیقه قرار میدهد وفقر و توانگری در دنیا دلیل عذاب دینوی و عدم آن مایه رستگاری در آخرت نیست اما بیشتر مردم این حقیقت را نمیدانند این مال ومنال دنیا ویا فرزند وعشیره شما چیزی نیست که در پیشگاه ما تقرب حاصل کنید فقط هر که عمل شایسته و نیکو داشته باشد میتواند مقرب گردد و پاداش کارهای خوب او دوبرابر شده و در غرفه‌های بهشتی با آرامش و اطمینان خاطر جاویدان خواهند بود و کسانیکه سعی و کوشش میکنند که آیات ما را محو و نابود ساخته و پیغمبران را بستوه درآورند آنها برای کیفر و عذاب حاضرخواهندشد وهرگز از کیفر و عقاب خلاصی ندارند وایشان را دردوزخ که جای عذابست منزل میدهند .

قل ان ربی یبسط الرزق لمن یشاء من عباده ویقدر له و ما انفقتم من شئی فهو یخلفه و هو خیر الرازقین

پروردگار این آیه را تکرار فرمود برای اختلاف فائده آن چه آیه اول خطاب بکفار و ازبرای توبیخ و سرزنش آنها است و آیه دوم پند و موعظه است بجهة مؤمنین و مفهوم حقیقی آیه آنست که میفرماید ثروت و بی‌نیازی کفار دلیل بر کرامت و سعادت ایشان نیست بلکه سبب زیادتی عقوبت آنها است چه ایشان کفران نعمت میکنند ولی غنی وثروتمند بودن مؤمن باعث زیادتی سعادت او خواهد بود زیرا ممکن است آن‌مال و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

قُلْ جاءَ الحَقُّ وَ ما يُبْدِئُ الباطِلُ وَ ما يُعِيدُ (۴۹) قُلْ إِنْ ضَلَلْتُ فَإِنَّما أَضِلُّ
عَلىٰ نَفْسِي وَ إِنِ اهْتَدَيْتُ فَبِما يُوحِي إِلَيَّ رَبِّي إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ (۵۰) وَ لَوْ تَرىٰ
إِذْ فَزِعُوا فَلا فَوْتَ وَ أُخِذُوا مِنْ مَكانٍ قَرِيبٍ (۵۱) وَ قالُوا آمَنَّا بِهِ وَ أَنَّىٰ
لَهُمُ التَّناوُشُ مِنْ مَكانٍ بَعِيدٍ (۵۲) وَ قَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ وَ يَقْذِفُونَ بِالْغَيْبِ
مِنْ مَكانٍ بَعِيدٍ (۵۳) وَ حِيلَ بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ ما يَشْتَهُونَ (۵۴) كَما فُعِلَ بِأَشْياعِهِمْ
مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كانُوا فِي شَكٍّ مُرِيبٍ (۵۴)

ثروت را درراه خدا انفاق کند وباینجهة سعادتش افزون میگردد .

علی بن ابراهیم ذیل آیه فوق ازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود پروردگار عزت امر خودرا در شبهای هفته تمام آخر شب عـای جمعه از اول شب بسوی آسمان دنیا نازل میفرماید و فرشتهٔ پیوسته بانك میزند آیا توبه کنندهٔ هست که توبه اش را بپذیرند وآیا کسی هست که طلب مغفرت وآمرزش کند تا موردآمرزش قرار بگیرند وآیا محتاجی هست که درخواستی نماید تا حاجتش را برآورده و نیازمندیهای اورا مرتفع سازیم همان فرشته درمقام دعا و مناجات برآمده و عرضه میدارد پروردگارا بهر کس که انفاق میکند ودست بخشنده دارد عوض مرحمت بفرما و مال آن کسانی که امساك میورزند درمعرض تلف قرار ده و همین که طلوع فجر شود امر خداوند بسوی عرش برمیگردد وروزی های خلایق تقسیم میشود سپس آنحضرت حریز را مخاطب قرارداده و فرمود ایحریز نصیب تو نیز این چنین تعیین ومقدر میگردد .

و درکافی ذیل آیه «وما انفقتم من شیئی فهو یخلفه» روایت کرده که شخصی حضور حضرت صادق علیه السلام عرض کرد در قرآن دوآیه وجود دارد که ما هرچه سعی میکنیم اثر آنرا نمی یابیم فرمود کدام است؟ عرض کرد یکی آیه « ادعونی استجب لکم» ما دعا میکنیم و خداوند اجابت نمیفرماید فرمودند بخدا افترا می بندی که خلف وعده میفرماید عرض کرد

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ای رسول گرامی بگو اینك حقیقت و حق آمد و خداوند باطل خلق نکرده و نمی کند و غیر حق هرچه باشد محو و نابود شده و اعاده نخواهد گشت (٤۹) ای پیغمبر بمنافقین و کفار بگو اگر بگمان شما من گمراه شده ام زیان گمراهی آن بخود من میرسد ولی اگر بوحی پرد گارم بطریق هدایت باشم سعادت جاوید یافته ام و پرورد گار من شنوا و بقلوب بند گانش نزدیك است (٥۰) اگر تو ای پیغمبر سختی عذاب کافران را به بینی که چگونه هراسان و نگران هستند و هیچیك از آنها نمیتوانند از کیفر ومجازات بگریزند واز نزدیکترین محل دستگیر وبدوزخ خو هند رفت (٥۱) همینکه دوزخ وعذاب را دیدند میگویند ما بخدای یکتا ایمان آوردیم اما با این دوری از مقام خداشناسی چگونه ممکن است بساحت قرب خداوند نزدیك شوند (٥۲) زیرا پیش از این در دنیا برسول حق کافر بوده و اورا تکذیب نموده و نسبت جنون میدادند و راه طولانی تا مقام او فاصله داشتند (٥۳) امروز بین ایشان وآنچه که آرزو دارند ودلخواه آنها است فاصله وحایل بسیار است همینطور بهم مسلك های ایشان که درامت های گذشته همواره در شك و ریب بسر میبردند وکافر ازدنیا رفتند رفتار شده و بعذاب گرفتار نمودیم (٥٤)

خیر فرمود پس چه میگوئی گفت نمیدانم فرمود بدان وآگاه باش هر کس خدا را بآنچه امر فرموده اطاعت نماید وبطریقی که دستور فرموده خدارا بخواند ودعا کند البته مسئولش اجابت میشود راوی میگوید حضورش عرض کردم طریقهٔ دعا کردن چیست؟ فرمود ابتدا متذکر نعمت های خدا شده وشکر گذاری الطاف خدا را بنمائید سپس درود و صلوات بر محمد صلی الله علیه و آله و آل او بفرستید آنگاه گناهان خود را بیاد آورده و پس از اقرار بخطاهای خوداستغفار نمائید بعد حاجات خود را ازخدا بخواهید که البته اجابت خواهدشد فرمودند آیه دیگر کدام است؟ عرض کرد «وما انفقتم من شیئ فهو یخلفه» میباشد من انفاق میکنم اما عوض آنرا نمی بینم فرمود بخدا افترا زدی که خداوند خلاف وعده مینماید اگر شما کسب حلال کنید وازمال حلالی که بدست میآورید در راه مشروع انفاق نمائید ممکن نیست که درهمی انفاق کنید مگر آنکه خداوند عوض آنرا بشما مرحمت وعطامیفرماید:

ابن بابویه ازابی بصیر روایت کرده گفت حضور حضرت باقر علیه السلام مذاکره اغنیاء وثروتمندان شیعیان شد آنحضرت ازاین مذاکره ملول وافسرده شد فرمود بدانید هر گاه

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

مؤمن غنی وبی نیاز باشد انفاق وصله کند ازمال خود باقوام و دوستانش خداوند اجر و پاداش آن را دومرتبه عطا کند وآیه«وما اموالکم و اولادکم»رادرتأیید فرموده خود تلاوت نمودند «ویوم یحشرهم جمیعاً ثم یقول للملائکة اهؤلاء ایاکم کانوا یعبدون»ای محمد صلی الله علیه وآله وسلم بیاد بیاور روزیکه تمام مردم بعرصه محشر جمع شوند آنگاه بفرشتگان گویند آیا این طایفه‌اند که شمارا معبود خود میدانستندفرشتگان زبان به تسبیح گشوده وعرضه میدارند تو منزه وپاکی از هرشرك ونقصی پروردگارا جز تو برای ما خدا و معبودی نیست این مردم جن وشیاطین را ستایش میکردند وبیشتر این مردم بآنها ایمان آورده بودندواستفهام درآیه فوق تقریریست چنانچه بعیسی خطاب میکند «ءانت قلت للناس اتخذونی وامی الهین من دون الله»سپس میفرماید روزقیامت هیچکس مالك سودوضرر دیگری نیست یعنی معبودان آنها نمیتوانند شفاعت ازعابدین خود بنمایند چه دستهای همه از کار افتاده و فرومانده و برای هیچکس جز خدا حکم ومتصرف وفرمانفرمائی نیست و بستمکاران میگویند اینك عذاب آتشی راکه تصدیق نمیکردید بچشید وچون آیات روشن ما را براین کافران پیغمبر ورسولی قرائت مینمود می گفتند اینکه ادعای رسالت میکند مردیست که میخواهد شمارا ازآنچه پدرانتان می پرستیدند باز دارد ودرمورد پیغمبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم میگفتند این قرآن را خود او بافته وبدروغ بخدا نسبت میدهد وکافرانی که آیات حق برای هدایت ایشان آمده بود گفتند اینها جز سحر مسلم وآشکارا چیز دیگری نیست و حال آنکه ما کتابی برای آنها نفرستادیم که درس گرفته و بیاموزند و یا پیش از تو پیغمبری نفرستاده بودیم تا باستناد گفته‌های او تورا تکذیب کند .

وکذب الذین من قبلهم و ما بلغوا معشار ما آتیناهم فکذبوا رسلی فکیف کان نکیر

و امتهای پیشین نیزمانند این کفار پیغمبران خودراتکذیب میکردند واینها ده یك مردم آن زمان ثروت و قرب و جاه و جلال ندارند و آن مردمیکه رسولان مارا تکذیب کردند در دنیا دچار سوء عاقبت و نکبت وادبار شدند درآثار آنها توجه کنید که چگونه ایشان را هلاك نموده وبسختی کیفردادم این مردم باید بترسند ازآنکه مبادا ایشان را در اثر تکذیب پیغمبر خاتم صلی الله علیه وآله وسلم مانند پیشینیان کیفر و عذاب دهیم .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

قوله تعالی : قل انما اعظکم بواحدة ان تقوموالله مثنی و فرادی ثم تتفکروا ما بصاحبکم من جنة ان هو الا نذیر لکم بین یدی عذاب شدید

در این آیه به پیغمبر اکرم(ص) خطاب نموده و میفرماید بمردم بگو من شمارا نصیحت و موعظه میکنم بیك خصلت و آن اینست شما دونفردونفر بایك یك دربارهٔ امر خدا و دین حق قیام نموده اندیشه و تفکر کنید تابدانید صاحب شما (پیغمبر اکرم ص) دیوانه نیست و فائده این تفکر آنست که چون دونفر درکاری نظر وتفکر کنند وبایکدیگر مشورت نمایند علم حاصل نمایند که آنچه دربارهٔ پیغمبروقرآن گفته بودندلغو و بیهوده بوده و نیست آن پیغمبر مگر رسولی که شمارا از عذاب سختی که درپیش دارید برحذر ساخته و میترساند.

درکافی از ابو حمزه روایت کرده گفت ازحضرت باقر علیه السلام معنای آیه «قل انما اعظکم بواحدة» را پرسید فرمود مراد از آن یك پند ونصیحت که خداوند میفرماید همان دوستی و ولایت امیرالمؤمنین علیه السلام است . و اینحدیث راعلی بن ابراهیم و محمد بن عباس نیز روایت کرده اند .

طبرسی و محمد بن عباس از یعقوب بن یزید روایت کرده اند گفت حضرت صادق علیه السلام فرمود پروردگار احکام وواجبات رامتدرجاً بر مردم نازل نمود اول آنها شهادت بوحدانیت و برسالت پیغمبر اکرم(ص) بود سپس نماز و زکوة وروزه و جهاد و حج وخمس وصدقات و غیر اینها نازل شد منافقین به پیغمبر اکرم (ص) گفتند اگرواجب دیگری هست بجز این واجبات بفرمائید تاآسوده و خاطر جمع باشیم که دیگر تکلیفی نیست خدایتعالی آیهٔ انما اعظکم بواحدة وانازل نمود و مراد از آن ولایت امیرالمؤمنین (ع) است سپس آیه انما ولیکم الله رافرو فرستاد و تمام امت اتفاق دارند که بجزوجودمقدس علی بن ابیطالب کسی درحال نماز زکوة وصدقه نداد و اگر اسم شریف آنحضرت را بیان میفرمود درقرآن منافقین اسقاط و تحریف میکردند آن را پروردگار در این آیه وآیات دیگر نام مقدس امیرالمؤمنین را برمز بیان فرموده تا جهال و منافقین از ظاهر آیه تشخیص نداده ندانند و نفهمند و در صدد اسقاط و تحریف بر نیایند و تا بشما شیعیان برسد ودر موضوع ولایت آیه « الیوم اکملت لکم دینکم » را نازل نمود یعقوب میگوید حضورش عرض کردم پس معنای « ان تقوم لله مثنی و فرادی » چیست؟ فرمود مثنی اطاعت پیغمبر (ص) و امیر المؤمنین

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

علیه السلام است و فرادی اطاعت و فرمانبرداری از ائمه از فرزندان آنحضرت است ای یعقوب سوگند بخدا معنای آیه غیر از این نیست.

درکافی ذیل آیه « قل ما سألتکم من اجر فهو لکم » از حضرت باقر علیه السلام روایت کرده فرمود رسول اکرم (ص) بنابامر پروردگار خطاب بامت فرمود که صاحبان قرابات و ذی القربی حضرتش را دوست داشته باشند و آنها را اذیت ننمایند و ثواب دوست داشتن ایشان عاید خود آنها میشود چه در اثر دوست داشتن عترت هدایت یافته و داخل بهشت شده و از عذاب روز قیامت رسته و خلاص میگردند.

قل انما یقذف بالحق علام الغیوب

ای پیغمبر بمنافقین بگو پروردگار من حقایق رااز طریق وحی بمن القا مینماید و هیچ حالی ازشما پوشیده نیست بر من وخداوند بر تمام اسرار نهانی واقف بوده و آگاه است.

قل جاء الحق و ما یبدئی الباطل و ما یعید

ایرسول گرامی بگواینک حق و حقیقت آمده و باطل ازبین رفت وباز گشت نکند و غیر حق هرچه باشد محو و نابود شده و اعاده نخواهد گشت. ودرکافی ذیل آیه فوق از حماد بن عثمان روایت کرده گفت اسمعیل فرزند حضرت صادق علیه السلام وایمه ای داد آنحضرت باو فرمود فقرا اطعام بده و سیر کن همانا پروردگار میفرماید باطل محو شده و باز گشت نخواهد کرد یعنی باطل نه دردنیا بکار آید و نه در آخرت و مقصود آنحضرت اطعام اغنیاء و ثروتمندان بود.

قل ان ضللت فانما اضل علی نفسی و ان اهتدیت فبما یوحی الی ربی

ای پیغمبر بمنافقین و کفار بگو اگر بگمان شما من گمراه شده ام زیان گمراهی آن بخود من میرسد و اگر هدایت شده و سعادت جاوید یافته ام بسبب وحی است که از جانب پروردگار بمن میرسد همانا خداوند شنوا و بقلوب بندگانش نزدیک است.

نعمانی ذیل آیه « ولو تری اذفزعوا فلا فوت و اخذوا من مکان قریب » از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود بخدا قسم مثل آنست که می بینیم حضرت قائم آل محمد (ص) بر حجر الاسود تکیه نموده وپس از شهادت بوحدانیت و عظمت خداوند بمردم میفرماید ای مردم هر کس بامن دربارهٔ خداوند احتجاج کند من اولی هستم بخداوند وهر کس در بارهٔ انبیاء سلف آدم ونوح وابراهیم و موسی وعیسی وجد بزرگوارم محمد (ص) محاجه

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

کند من اولی هستم بتمام ایشان و هر کس در مورد قرآن بامن محاجه نماید باید بداند من اولی و احق برشناسائی قرآن و کتاب خداهستم ازدیگران آنگاه در مقام حضرت ابراهیم دو رکعت نماز بجاآورده و خدارا بشایستگی و عظمت یاد میفرماید .

و نیز آنحضرت فرمود مراد از مضطری که در آیه « امن یجیب المضطر اذا دعاه ویکشف السوء » حضرت حجت و قائم آل محمد (ص) است و اول کسی که باآنحضرت بیعت کند جبرئیل است سپس سیصد و سیزده تن از اصحاب مخصوص آنحضرت میباشند و بسوی زمین بیدا حرکت مینمایند و از آنجا لشکر سفیانی خروج میکند و خداوند بزمین امر میفرماید قدم های ایشان را بگیرد و این است مفهوم آیه « واوتری اذفزعوا » تا آخر آیه. وابی جارود از حضرت باقر (ع) روایت کرده فرمود مراد از فزع صدائی که از آسمان بلند می شود و سفیانی که از شام خروج نمود و بسوی زمین بیدادر حرکت است زمین آنها را بامر خدا فرو برده وخسف کرده و بگیرد .

ابوحمزه ثمالی روایت کرده گفت از حضرت باقر (ع) معنای « وانی لهم التناوش » راسئوال کردم فرمود آنها هدایت را ازطریقی جستجومی کنند که بدان نمیرسند درصورتی که اگر از راه وطریقه حقه طلب هدایت مینمودند بسهولت و آسانی بآن نائل میشدند.

عیاشی ازحضرت باقر (ع) روایت کرده فرمود حضرت قائم آل محمد (ص) پس از ظهور مردم را بکتاب خدا و قرآن و سنة پیغمبر وولایت امیرالمؤمنین دعوت میکند و بآنها میفرماید از دشمنان آل محمد صلی الله علیه و آله بیزاری بجوئید درآنوقت سفیانی ازشام خروج نموده وبسوی زمین بیدا میرود زمین آنهارابامرخدافروبرده وخسف کرده وبگیرد دشمنان اهل بیت در آن هنگام میگویند ما بقائم آل محمد(ص) ایمان آورده ایم وپیش ازاین بآنحضرت کافربوده او را تکذیب مینمودند در آنوقت بآنحضرت خطاب میرسد که تمام آنها رابقتل برسانید تا بعد از این فتنه و فسادی در روی زمین واقع نشود وحیل بینهم وبین مایشتهون کافعل باشیاعهم من قبل انهم کانوا فی شك مریب » روز ظهور حضرت قائم (ع) بین آنمردم و آنچه آرزو و مراد و دلخواه آنها است ازقبول توبه وبرطرفشدن عذاب ورسیدن بثواب فاصله و حایل بسیاریست همین طور با هم مسلکهای آنها که در امت های گذشته همواره در شك وریب بسر میبردند رفتار شده آنان نیز بعذاب سخت گرفتار گردیده اند . **پایان**

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله فاطر السموات و الارض جاعل الملائكة رسلا اولى اجنحة مثنى و ثلاث و رباع يزيد في الخلق ما يشآء ان الله على كل شيئ قدير (١) ما يفتح الله للناس من رحمة فلا ممسك لها و ما يمسك فلا مرسل له من بعده وهو العزيز الحكيم (٢) يا ايها الناس اذكروا نعمت الله عليكم هل من خالق غير الله يرزقكم من السماء و الارض لا اله الا هو فانى تؤفكون (٣)

سورهٔ فاطر

سورهٔ فاطر مکه نازل شده ودارای چهل وپنج آیه وهفتصدو نود وهفت کلمه وسه هزار ویکصد وسی حرفست. ثواب تلاوت آنرا در مقدمهٔ سورهٔ سبا بیان نمودیم.

در خواص قرآن از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم روایت است که فرمود هر کس این سوره را بقصد تقرب و خلوص برای خدا قرائت نماید روز قیامت از هر یك از درهای بهشت فریادی آید که از این در داخل بهشت بشود و از هر دری که بخواهد وارد بهشت میشود.

هر کس این سوره را بظرف چوبی نوشته و در دامن کسی بگذارد آن شخص دیگر قدرت آنکه از جای خود حرکت کند پیدا ننماید مگر آنکه آن ظرف را از دامنش بردارند.

شیخ طوسی بسند خود در کتاب مجالس از معاویة بن وهب روایت کرده گفت خدمت حضرت صادق علیه السلام بودم که مردی از اهل مرو شرفیاب شده و از عارضه صداع و سر درد فرزندش شکایت نمود آنحضرت فرمود تا فرزندش را حاضر سازد حضرت دستی بسر آن طفل کشیده و آیه ۳۹ همین سوره را تلاوت نمود:

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بنام خداوند بخشنده مهربان

سپاس خدائی را که آسمانها وزمین را بوجود آورده وفرشتگانی که بعضی دارای دوبالو برخی سه ویاچهار بال قدرت میباشند و درآفرینش آنها هرچه بخواهد میافزاید رسولان خود گردانیده وآن خدای بزرك بانجام هرچیزی قادر و توانا است(۱) اگر از راه لطف ورحمت دری بروی خلق بگشاید هیچ قدرتی آنرا نمی تواند بست واگر ازروی حکمت دری بربندد جزاو هیچکس نمیتواند آن دربسته را باز کند واو ذات مقدس قادر و حکیم است(۲) ای مردم نعمتهائی را که خداوند بشما ارزانی فرموده بیاد بیاورید و فکر کنید غیر از خدا چه کسی میتواند شما را از آسمان وزمین روزی دهد واز نعمت های بی کران بهره‌مند سازد محققاً جزذات اقدس یگانهٔ او خدائی نیست

و مشرکان چگونه بخدایان باطل میگرویند

و ستایش بت ها می کنند؟ (۳)

ان الله یمسك السموات والارض ان تزولا و لئن زالتا ان امسکهما من احد من بعده انه کان حلیماً غفوراً

وآن طفل بیمار شفا یافت.

و در تهذیب بسند خود از آنحضرت روایت کرده فرمود هر گاه بیم وقوع زلزله برود این آیه را بطریق زیر بخوانند :

یا من یمسك السموات والارض ان تزولا و لئن زالتا ان امسکهما من احد من بعده انه کان حلیماً غفوراً صل علی محمد و آل محمد و امسك عنی السوء انك علی شیء قدیر

و نیز از حضرت رضا علیه السلام روایت کرده هر کس این آیه را پیش از خوابیدن تلاوت نماید هرگز سقف خانه برسرش خراب نشود.

خلاصه سورهٔ فاطر مشتمل است بر قسمتی از حمد و ثنای پروردگار و بیان نعمت‌های ذات اقدس حق و معرفی شیطان که دشمن بشر است وبندگان خدا باید شیطان را دشمن خود بدانند و شرح حال بعضی از مردم که از روی نادانی و خود خواهی کارهای زشت خود را نیك تصور کرده و معایب اعمال و افعال خود را درك نمی کنند و شمه‌ای از

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و ان یکذبوک فقد کذبت رسل من قبلک و الی الله ترجع الامور (٤) یا ایها الناس ان وعد الله حق فلا تغرنکم الحیوة الدنیا و لا یغرنکم بالله الغرور (٥) ان الشیطان لکم عدو فاتخذوه عدوا انما یدعو حزبه لیکونوا من اصحاب السعیر (٦) الذین کفروا لهم عذاب شدید و الذین امنوا و عملوا الصالحات لهم مغفرة و اجر کبیر (٧) افمن زین له سوء عمله فراه حسنا فان الله یضل من یشاء و یهدی من یشاء فلا تذهب نفسک علیهم حسرات ان الله علیم بما یصنعون (٨)

عظمت وسلطنت و عدل پروردگار ودلایلی در توحید و یکتا شناسی خدا و ذکر این معنی که آنچه بر پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله وحی نازل شده همه برحق و حقیقت است وآیاتی چند که مؤمنین را بشارت بهشت و کفار و منافقین را بعذاب و دوزخ وعده فرموده‌اند :

ترک تعالی : الحمد لله فاطر السموات والارض جاعل الملائکة رسلا اولی اجنحة مثنی و ثلاث ورباع یزید فی الخلق مایشاء ان الله علی کل شیء قدیر

صاحبان ادیان وشریعتها بدون استثناء همه عقیده دارند بروجود مخلوقات لطیفی که دارای شعور و ادراك بوده وزمین و آسمان برای آنها یکسان ودر یك چشم بهم زدن مسافات بعیده را طی مینمایند و اعمال عظیمه و گوناگون از ایشان صادر میشود و آن مخلوقات را در عرف دین فرشته مینامند .

محدث مجلسی در بحارالانوار مینویسد : امامیه وسایر فرق مسلمین جز فلاسفه که برای تخریب و تضییع عقاید مردم خود را داخل در زمرهٔ مسلمین نموده‌اند همه متفق هستند که موجوداتی بنام فرشته وجود دارند و ایشان اجسام لطیفه نورانی و مجردی میباشند که بنا بر حکمت و مصلحتی که مشیت الهی تعلق بگیرد باشکال مختلفه و صورتهای گوناگون غیر از مسك وخوك درمیآیند .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ای رسول گرامی اگر می بینی که مردم نادان رسالت تو را تکذیب میکنند غمگین مشو زیرا با انبیاء پیشین هم همین‌رفتار را کرده‌اند همانا باز گشت تمام‌کارها بسوی‌خداست(٤) ای مردم بدانید وعدهٔ قیامت خداوند حتمی و برحق است واین زندگی دنیای فانی شما را مغرور نباید بکند وتوجه داشته باشید که غرور ونادانی‌وجهالت و اغوای شیطانی شما را فریفته نسازد(٥) دشمن بزرك شما شیطانست شما هم باید او را دشمن خود بدانید شیطان ودار ودسته‌اش شما را بحزب خود دعوت مینمایند تا مانند خودشان ازاهل آتش و جهنم شوید(٦) کیفر کسانی که‌کافر شده‌اند جز عذاب سخت نباید باشد اما پاداش آنهائی که بخداوند ایمان آورده و کارهای نیکو میکنند مغفرت و بخشایش پروردگار و اجر بزرك است(٧) آیا دیده‌اید بعضی از مردم‌کارهای زشت خود را نیك تصور کرده و از روی خود - خواهی خود را خوب می بینند درصورتی که خداست که هر که را خواسته باشد گمراه ساخته و هر که را بخواهد هدایت میفرماید پس تو ای پیغمبر مکرم برای گمراهی مردم جاهل خودرا به‌تعجب ورنج‌مینداز زیرا خداوند بهرچه آن‌مردم میکنند داناو آگاه‌است(٨)

فرشتگان از ماده خلق نشده‌اند بلکه آنها ازسنخ شعور ودارای عقل وتدبیروحدود معینه وقدرت وقوت مافوق تصور هستند واز این لحاظ برآنها اطلاق جسم‌میشود وگرنه متحیز نبوده و دارای ابعاد سه گانه، طول و عرض و ارتفاع نمیباشند.

و مراد از اجنحه (بال) در این آیه شریفه و احادیث وارده‌حدود معینه و سیر فرشتگان است زیرا سیرهریك ازآنها در حدود معینی است وجناح هرچیزحدود واطراف آنست واینکه میگویند جناح لشکرمنظور اطراف چپ وراست‌آن لشکر است ویاجناح خانه مغرب ومشرق خانه را میرساند ومردم عوام وبی‌اطلاع‌ازکلمهٔ جناح معنای ظاهر آن که بال و پر است استنباط نموده و فرشتگان را بصورت دختر بالدار می کشند و شاید منشاء خرافات عقیدهٔ باطله پارسیان قدیم است که برای تجسم فروهر رب النوع موهوم آن را بشکل دختری بالدار نقاشی مینمودند.

در وصف فرشتگان احادیث بسیاری دردست است از آنجمله:

طبرسی دراحتجاج از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله روایت کرده فرمود شما مردم نمیتوانید با حواس ظاهرهٔ خود فرشتگان را مشاهده کنید زیرا ازجنس هوا هستند وتمیزوتشخیص

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

آنها برای شما غیر مقدور است اگر خداوند قوای دیدگان شما را بیفزاید بطوریکه بتوانید آنها را مشاهده کنید خواهید گفت که ایشان نیز مانند ما بشرند.

از این حدیث بخوبی فهمیده میشود که فرشتگان اجسام لطیفه و نامرئی و محدود بوده و درفضا تمیزداده نشوند زیراچشم انسان جزاجسام کثیفه وجوده ومحسوس اجسام چیز دیگری را درك نکرده ومشاهده نمینماید.

حضرت صادق علیه السلام فرمود خداوند فرشتگان متفاوت و مختلف آفریده و پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله جبرئیل را به هیئتی دید که ششصد بال داشت و فضای میان آسمان و زمین را فراگرفته بود وفرمود هروقت خداوند بمیکائیل امر کند که بزمین فرود آید یك پای او درآسمان هفتم وپای دیگرش درطبقهٔ هفتم زمین است ونیز خداوند فرشتگانی خلق فرموده که نصف آنها ازبرف و نصف دیگرشان ازآتش است ومیگویند ای خدائی که میان آتش وبرف الفت برقرارفرموده‌ای دلهای ما را برطاعتت استوارو ثابت گردان وفرمود فرشتگان خوردن وآشامیدن ونکاح ندارند.

و زندگانی آنها با تسبیح عرش تامین میشود بعضی از فرشتگان پیوسته در حال رکوع و گروهی همواره در حال سجود وعده‌ای درقیام هستند تاروزقیامت وخیل فرشتگان از تمام موجودات بیشتر است و در هر شبانه روز هفتاد هزار فرشته بزمین آیند اول بدور خانه کعبه طواف کنند و سپس بزیارت رسول اکرم صلی الله علیه و آله میروند و بعد از آن امیرالمؤمنین علیه السلام را زیارت نموده و از آنجا بکربلا رفته و تاسحر در کنار قبر حضرت امام حسین علیه السلام توقف مینمایند و موقع طلوع فجر بسوی عرش پروردگار بالا میروند و ایندسته دیگر بزمین بر نمیگردند و نیز فرمود خداوند جبرئیل و اسرافیل و میکائیل را از یك تسبیح بیافرید و آنها را سمیع و بصیر نمود و عقل نیکو و سرعت انتقال و فهم عطا فرمود.

امیرالمؤمنین علیه السلام در نهج البلاغه میفرماید:

خداوند بعضی از فرشتگان را که آفرید در آسمان سکنی داد آنها سستی نکنند و غفلت و نافرمانی ندارند و از خلایق دیگر داناترند. ای خداوند بزرگ آن فرشتگان نزدیك‌ترند بسوی تو از سایر مخلوقات وترسناك‌ترین موجودات میباشند و بطاعات عمل

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

کنند ونه خواب میروند ونه سستی و سهو و فراموشی دارند آن فرشتگان چون انسان از صلب پدران برحم مادران منتقل نشده‌اند و آنها را از آب گندیده خلق نکرده‌ای بلکه بمشیت و قدرت اراده ایجاد فرمودی و در آسمان منزل دادی. وآنها را گرامی داشته امین وحی خود ساخته وآنانرا ازآفات و بلیات نگاه داشتی و ایشانرا از معصیت و گناه مصون نمودی ای خداوند اگر قدرت تو نبود آنها توانائی نداشتند واگرنیروی استقامت وثبات بآنها نداده بودی استوار و ثابت نبودند و اگر رحمتت نبود طاقت نداشتند و اگر نبودی نبودند اما آنان برمکانی هستند که معین فرموده‌ای تا ترا اطاعت کنند و در نزد تو مقرب باشند وغفلت از تو ندارند اگر عظمت پنهانی تو بر آنها هویدا می‌شد خود را کوچك و ناچیز شمرده ومی‌فهمیدند که ترا چنانچه سزاواری هرگز ستایش نکرده‌اند .

تسبیح و تقدیس می کنم چنین خالقی را و پرستش مینمایم ترا،ای خداوند چقدر نیکو است امتحان و ابتلا وآزمایش تو نزد آفریدگانت .

ونیز آن حضرت درخطبهٔ معروف باشباح درو صف فرشتگان وانواع آنها فرموده‌اند بعضی از ایشان در لطافت مانند ابر و در عظمت وبزرگی چون کوه‌های مرتفع و درآرامی وسکوت مثل تاریکی بسیار سیاه هستند وبعضی دیگر بایکی دو گام حدود کرهٔ زمین را می پیمایند واثرقدم آنها بمنزلهٔ پرچمهای سفیدی است که در مواضع خرق هوا و شکاف آن فرورفته است وزیر پرچمها بادی پاکیزه وساکن قرار دارد که تا مکانی که آن فرشته قراردارد منتهی میشود .

از این فرمایشات و نظایر آن ظاهر میشود که مراد از جناح فرشتگان بال و پر نبوده بلکه حدود قدرت سیر و قوای آنان میباشد واگر در شرع تعبیر بجناح ویا سر و قدم شده برای نشان دادن وتشبیه نمودن امور غیر محسوسه است به اشیاء محسوس وقابل درك با عبارت ساده ومختصر وبیان رسا برای فهمیدن عوام و از این قبیل تعبیرات شرعیه در امور غیر محسوسه بطریق مثل بسیاراست چنانچه در سورهٔ نور پروردگار پس ازآنکه ذات اقدس خود را بنور تشبیه وتمثیل نموده ومیفرماید :

الله نور السموات والارض

تصریحاً میفرماید :

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

واللّه الذی ارسل الریاح فتثیر سحاباً فسقناه الی بلد میت فاحیینا به الارض بعد موتها کذلك النشور (٩) من کان یرید العزة فلله العزة جمیعاً الیه یصعد الکلم الطیب والعمل الصالح یرفعه والذین یمکرون السیئات لهم عذاب شدید و مکر اولئك هو یبور (١٠) واللّه خلقکم من تراب ثم من نطفة ثم جعلکم ازواجاً و ما تحمل من انثی ولا تضع الا بعلمه و ما یعمر من معمر ولا ینقص من عمره الا فی کتاب ان ذلك علی اللّه یسیر (١١)

و یضرب اللّه الامثال للناس لعلهم یتذکرون

یعنی خداوند برای مردم مثلهائی میزند تا متذکر شده و آگاه گردند و چون بال پرندگان سبب سرعت سیر آنها است و همچنین سرو یا قدم معرف و مشخص اول و آخر میباشند از این نظر سرعت سیر فرشتگان را ببال و ابتدا وانتهای مسیر آنان را بسروقدم تعبیر نموده و حدود مختلفه وجهات عدیدهٔ و قوای منشته فرشتگان را بسرها و بالها و و صورتها و دیدگان و غیره مثل زده و از جهت تشعب قوی در اجسام آنها بشاخ و قرن تشبیه وقوه را بصورت که بهترین عبارت و نزدیك بفهم مردم عادی است بیان کرده‌اند.

وچون بعضی از فرشتگان دارای قوای متناقض و متضاد مانند قوهٔ جاذبه و دافعه و سالبه و موجبه هستند که علماء و دانشمندان عصر حاضر نیز برای کرات عین همین قوا را فرض و اثبات میکنند لذا برای فهمانیدن موضوع قوای مورد بحث را بآتش و یخ تعبیر وتوجیه کرده‌اند.

واز این بیانات وشرح مطالب گفته شده چنین معلوم میشود آنچه دراحادیث ذکر شده فرشتگان آسمانها را در مدتی کمتر از چشم بهمزدن سیر مینمایند نسبت بچگونگی و کیفیت خلقت ایشان امر عجیبی نیست زیرا آنها چون لطیف وفاقد جسم میباشند در تمام مواد موجودهٔ در جو و فضا نفوذ داشته ومسافات بعیده را با سرعت شگفت‌آوری که ازچشم

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

خداست که بادها را میفرستد تا ابرهای بارانی را برانگیزد و زمینهای مرده و خشك را سیراب نماید وپس از مرك خزانی دوباره اراضی را سبز وخرم وحیوة تازه ببخشد حشر و نشر خلایق‌هم در روز قیامت همینطور است(۹) کسی که جویای عزت است باید بداند که تمام عزت وسعادت مختص خداست وکلمهٔ طیبهٔ توحید و کارهای شایسته بسوی خدا بالا میرود وآنهائی که بدی وپلیدی‌را پیشه ساخته‌اند بعذاب سخت کیفر خواهند دید و مکر وحیلهٔ آنان نابود وبی اثر میشود(۱۰) آن ذات اقدس پروردگار است که شما را از خاك بیافرید وسپس از نطفهٔ ناچیز بوجود آورد آنگاه برای شما جفت مقرر داشت و بارداری وزائیدن زنان بعلم وارادهٔ خداوند است اگر عمر کسی طولانی باشد و یا کم‌شوددر کتاب علم خداوند ثبت است وتمام این امور برای خداوند سهل وآسانست (۱۱)

بهمزدن نیزسریعتر است طی مینمایند ونباید فرشتگان را با موجودات واجسام محسوسه مقایسه کرد چه هرجسم ثقیلی که در نظر ما سنگین وغیر قابل حرکت وتحول باشد نقل و انتقال وحرکت دادن آنها برای فرشتگان سهل وآسانست ونفوذ آنها در اجسام مادی از جهت لطافت ذات ایشان بوده وهمین قابلیت نفوذ سبب میشود که عالم ماده را بسرعت غیرقابل تصور وبدون لحظه‌ای توقف و درنك طی نمایند وهرجسم ثقیلی را بهر نقطهٔ که خواسته باشند منتقل و بیك لحظه میبرند و هر منظومه و کره‌ای را بر خلاف مسیر آن بحرکت در آورده و یا متوقف سازند چنانچه برای امیرالمؤمنین علیه السلام ویوشع بن نون آفتاب را از سیر عادی خودبر گردانیدندوبر گردانیدن آن برای فرشتهٔ موکل برخورشید آسانتر از آنست که شخص صورت خود را از طرفی بطرف دیگر بگرداند زیرا آفتاب دو نوع فرشته دارد یکی جاذب ودیگری دافع و در احادیث هم بآن تصریح شده است و تمام آن فرشتگان با اراده واختیارند وهمینکه از جانب پروردگار اراده و امر شود فرشتهٔ جاذب بامر خداوند دافع میشود و یا برعکس فرشتهٔ دافع جاذب میگردد لذا رد شمس و بر گردانیدن آفتاب کار بسیار عادی وسهل وآسانست و تمام معجزات انبیاء که در لسان شرع واحادیث وارد شده مانند حرکت دادن بساط سلیمان واحضار تخت بلقیس بیك چشم برهمزدن ونظایر اینها از همین قبیل‌است وامورى معقول وامکان پذیر میباشد وبطور قطع

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و ما يستوي البحران هذا عذب فرات سائغ شرابه وهذا ملح اجاج و من كل تاكلون لحماً طرياً و تستخرجون حلية تلبسونها وترى الفلك فيه مواخر لتبتغوا من فضله ولعلكم تشكرون (١٢) يولج الليل في النهار ويولج النهار في الليل و سخر الشمس والقمر كل يجري لاجل مسمى ذلكم الله ربكم له الملك والذين تدعون من دونه ما يملكون من قطمير (١٣) ان تدعوهم لا يسمعوا دعائكم ولو سمعوا ما استجابوا لكم و يوم القيمة يكفرون بشركم ولا ينبئك مثل خبير (١٤)

و مسلم حقیقت پیدا کرده و واقع شده و چنانچه بخواهیم تمام اوصاف فرشتگان و انواع آنها و اخبار و اردهٔ در این باب را بیان کنیم محتاج بکتاب جدا گانه‌ای خواهد بود و برای فهمیدن خوانندگان گرامی بهمین مختصر اکتفا نمودیم.

در کافی ذیل آیه «ما یفتح الله للناس من رحمة» از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود متعه زنان نیز از جملهٔ رحمت پروردگار است که بمسلمین عطا فرموده و کسی نمیتواند ونباید آن را منع کند واگر منع نماید حلال خدا را حرام کرده است.

یا ایها الناس اذکروا نعمة الله علیکم هل من خالق غیر الله یرزقکم من السماء

ایمردم نعمت‌های صوری ومعنوی که خداوند بشما ارزانی داشته بخاطر بیاورید و وفکر کنید که آیا غیر از خداوند یکتا آفریدگار دیگری هست که شما را از آسمان بوسیله باران رحمت خود واززمین با رستنی‌ها ونباتات روزی دهد البته این جمله از آیه شریفه استفهام تقریری است یعنی غیر از خدا کسی دیگری نیست که بشما روزی دهد و آن ذات اقدس پروردگار است که تمام موجودات را نعمت هستی بخشیده و روزی میدهد و معلوم نیست مشرکین و کفار چگونه بخدایان باطل گرویده و بت پرستش بت‌ها قیام و اقدام می کنند.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

این دو دریا که یکی آبش شیرین و گوارا ودیگری شور و تلخ است یکسان نیستند ولی از هر دوی آنها گوشت ماهی تازه وپاکیزه میخورید وازاعماق آنها مرجان وسایرزیورها استخراج مینمائید وبخوبی می بینید که کشتی ها در روی آنها روان هستند تا ازفضل خدا بکسب و تجارت پرداخته وطلب روزی کنید وشکر نعمتش را بجاآورید(۱۲) خداست که شب را در دل روز و روز را از درون پردهٔ شب آشکار ساخته وخورشید و ماه را مسخر نموده که هر کدام بمدت معین و مدار خاص گردش نمایند و اوست آن خدائی که پروردگار وآفرینندهٔ شما وهمهٔ ملك هستی از اوست آنهائی را که جزا و بخدائی میخوانید فاقدهر چیز بوده ومالك پوست دورهستهٔ خرمائی نیستند(۱۳) اگرآن خدایان باطل را بخوانید دعوت شما را نشنوند بفرض آنکه بشنوند جواب شما را نمیدهند و روزقیامت ازشرك شما که آنها را بخدائی گرفته‌اید ابراز انزجار وتنفر و بیزاری جویند وهیچکس مانند خدای دانا و توانا ترا بحقیقت آگاه نگرداند(۱۴)

پس از آن در مقام تسلی خاطر پیغمبر اکرم صلی الله علیه وآله برآمده و میفرماید اگر مردم نادان رسالت تو را تکذیب مینمایند غمگین مشو با انبیاء پیش از تو هم همین رفتار را کرده‌اند والبته بازگشت تمام کارها بسوی خدا است .

(این جمله برای تهدید است) آنگاه خطاب بمردم نموده ومیفرماید :

بدانید وآگاه باشید تمام وعده‌های خداوند از بعث و نشور و ثواب و عقاب حتمی وبرحق است مبادا این زندگانی دنیای فانی شما را مغرور کند و مراقب باشید که غرور نادانی و جهالت و اغوای شیطانی شما را از راه مستقیم منحرف نساخته و فریب نخورید پس از آن مردم را از پیروی شیطان برحذر داشته ومیفرماید دشمن بزرگ شما شیطانست شما هم اورا دشمن بدارید وبدلخواه او عمل نکنید شیطان وپیروانش شما را بحزب خود دعوت مینمایند تا مانند خود آنها بوده و از اهل آتش دوزخ شوید چه او خود جهنمی است و خرمن سوخته میخواهد و مایل است خرمن دیگران نیز دستخوش آتش گشته و نابود گردد .

سپس حال کسانی را که دعوت شیطان را پذیرفته و یا اوامر اورا مخالفت مینمایند بیان کرده ومیگوید کیفر کسانی که کافر شده و پیرو هوای نفس وشیطان گشته‌اند جز

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

یا ایها الناس انتم الفقراء الی الله والله هو الغنی الحمید (١٥) ان یشاء یذهبکم و یات بخلق جدید (١٦) و ما ذلک علی الله بعزیز (١٧) ولا تزر وازرة وزر اخری و ان تدع مثقلة الی حملها لایحمل منه شیئی و لو کان ذا قربی انما تنذر الذین یخشون ربهم بالغیب و اقاموا الصلوة و من تزکی فانما یتزکی لنفسه و الی الله المصیر (١٨) و ما یستوی الاعمی و البصیر (١٩) ولا الظلمات ولا النور (٢٠) ولا الظل ولا الحرور (٢١)

عذاب سخت وشدید نباید باشد ولی پاداش آنهائی که بخدا ایمان آورده وکارهای شایسته و نیکو دارند مغفرت وبخشایش پروردگار و مزد بزرگی چون بهشت جاوید است .

بعد میفرماید آیا دیدهاید بعضی از مردم نادان کارهای زشت خود را نیکو پنداشته واز روی خود خواهی وغرور اعمال ناروا و نکوهیده خود را خوب میدانند ؟

خدا هر که را بخواهد بحال خود وا میگذارد تا در جهل و گمراهی بماند وهر که را خواسته باشد هدایت ورهبری میفرماید .

تو ای پیغمبر برای گمراهی مردم نادان آزرده خاطر مباش وخویشتن را برنج و تعب میفکن وحسرت مخور که چرا این مردم ایمان نیاورده وبحالت گمراهی باقی هستند خداوند بهر چه که آن مردم میکنند دانا وآگاه است .

علی بن ابراهیم ذیل آیه «افمن زین له سوء عمله» ازصادقین علیهما السلام روایت کرده فرمودند آیه مزبور در حق «زریق وحبتر» که کنایه ازاول ودومی است نازلشد .

در کافی ذیل آیه «و الله الذی ارسل الریاح فتثیر سحاباً فسقناه الی بلد میت» ازامیر المؤمنین علیه السلام روایت کرده که ازآنحضرت سئوال شد مرکز و محل ابرها کجای دنیااست فرمود بردرختهائی که در کنار دریا قرار دارند و هر وقت خداوند اراده فرماید بادی را مأمور میفرمایدتا آنهارا از جاحرکت دادهوفرشتگانی کهموکل آنهاهستندبخارهای

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ای مردم تمام شما نیازمند وبخدا محتاج میباشید وتنها خداست که بی نیاز وغنی بالذات وستوده صفات است (۱۵) اگر بخواهد و اراده نماید شما را بدیار نیستی فرستد و خلقی نوین بعرصه روزگار درآورد (۱۶) وانجام این امر برای خداوند دشوار نیست (۱۷) هیچ کس بار گناه دیگری را بدوش نگیرد واگر شخص سنگین باری کسی را برای کمك و یاری بخواند اگر چه وابسته وخویش او باشد هیچ باری از دوش او برندارد وتوایرسول تنها کسانی که در خلوت وپنهانی از خدا ترسیده و نمازرابپامیدارند میتوانی بترسانی و پرهیزکار گردانی هر کس خود را تزکیه و پاك و منزه نمود بسود خویش اقدام نموده و سعادت عاید خود او میشود و بازگشت همه بسوی خداست (۱۸) هیچوقت بینا و کور یکسان نیست (۱۹) وظلمت وروشنائی مساوی نخواهد بود (۲۰) وآفتاب و سایه یکسان وبرابر یکدیگر نیستند (۲۱)

آب را بجو هوا بلند نموده و تشکیل ابرها داده و بهر کجا که مقرر و مقدر باشندروانه میشود و در تائید فرمودهٔ خود آیه را تلاوت مینمایند .

و این آیه یکی از دلایل توحید و خداشناسی است و حجتی است بر زنادقه و دهری مسلکان .

و در ذیل آیه « الیه یصعد الکلم الطیب » از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود مراد از « کلم الطیب » کلمهٔ اخلاص و اقرار بآنچه ازجانب خداوند آمده است میباشد از واجبات و نیز ولایت امیرالمؤمنین علیه السلام عمل صالح و نیکو را بلند کرده وبسوی خدا میبرد .

و در روایت دیگر فرمود کلم الطیب آنست که مؤمن بگوید :

لا اله الا الله محمد رسول الله علی ولی الله و خلیفة رسول الله

و اعمال صالح اعتقاد بدل است واین اعتقاد قلبی فیضی است که از طرف پروردگار بمؤمن میرسد و در آن شکی نیست .

و ابی جارود ازحضرت باقر علیه السلام روایت کرده فرمود پیغمبراکرم صلی الله علیه و آله فرموده‌اند که برای هر گفتاری مصداقی واثری از عمل هست که آن گفتار را تصدیق و یا تکذیب مینماید و اگر شخصی بیانی اظهار نمود و عملش مؤید سخن و گفتار او باشد عمل اومورد

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

قبول واقع و بسوی خدا بلند میشود ولی اگر گفتار شخص را اعمالش تائید ننماید و کردهٔ او خلاف گفته‌اش باشد عمل مردود شناخته شده و بر میگردد و بآتش دوزخ انداخته میشود .

و الذین یمکرون السیئات لهم عذاب شدید ومکر اولئك هو یبور

آنهائی که بدی و پلیدی را پیشه خود ساخته‌اند بعذاب سخت کیفر و مجازات خواهند شد (مراد از بدی در این آیه شرك و ریاء است) و خداوند عمل این اشخاص را نابود وبی‌اثر خواهد کرد .

و الله خلقکم من تراب ثم من نطفة ثم جعلکم ازواجاً و ما تحمل من انثی و لاتضع الا بعلمه

خداوند اصل شما بشر را از خاك بیافرید وسپس از نسل آدم وهوا (نطفهٔ ناچیز) شما را بوجود آورد و برای شما از خودتان جفت مقرر داشت بارداری و وضع حمل زنان بعلم و ارادهٔ خداوند دانا است و ذات اقدس او وقت بار داری و زائیدن را میداند و اگر کسی دارای عمر طولانی باشد و یا عمرش کم و کوتاه است در کتاب علم خداوند ثبت است وتمام این امور برای پروردگار سهل و آسان میباشد .

در کافی ذیل آیه « و ما یعمر من معمر و لاینقص من عمره الا فی کتاب مبین » از حضرت رضا علیه السلام روایت کرده فرمود ممکن است از عمر شخصی سه سال باقیمانده باشد واو صلهٔ رحم کند خداوند سی سال بعمرش بیفزاید و بر عکس شخص دیگری سی سال از عمرش باقی است اما بر اثر قطع رحم کردن پروردگار باقی مانده عمر او را بسه سال مبدل سازد .

و نیز از محمد بن مسلم روایت کرده گفت حضرت باقر علیه السلام بمن فرمود ازطرف من بشیعیان بگو زیارت قبر امام حسین علیه السلام بروند زیرا زیارت آن بزرگوار سبب طول عمر و زیادتی روزی گردد و بدی و آفات را از زائر بر طرف مینماید و زیارت آنحضرت بر هر مؤمنی که اقرار بامامت آن امام مظلوم دارد لازم است .

و از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود هر کس متمکن باشد ولی بزیارت حضرت امام حسین علیه السلام نرود خداوند عمر اورا کوتاه کند اگر سوگند یاد کنم که ترك کنندهٔ زیارت آنحضرت سی سال زودتر از اجل مقرر و موعد خود وفات مینماید راست

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

گفته‌ام ای مردم ترك نكنید زیارت قبر سید الشهداء علیه السلام را زیرا فواید زیارت آنحضرت بسیار واز آن جمله است توسعه رزق و افزایش عمر و در روز قیامت در محضر عدل الهی و در حضور پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و امیرالمؤمنین علیه السلام و حضرت زهرا (ع)، حضرت امام حسین علیه السلام برای زائرین خود شهادت خواهد داد.

ودرحدیث دیگر آنحضرت فرمود هر کس بزیارت قبرامام حسین علیه السلام نرود خود را از خیر بیشمار محروم کرده و باعث کوتاهی عمر خویش میشود.

وما یستوی البحران هذا عذب فرات سائغ شرابه وهذا ملح اجاج

این دو دریا که یکی آبش شیرین و گوارا و دیگری شور و تلخ است یکسان نیستند ولی از هر دو دریا گوشت تازه و لطیف ماهی میخورید و از اعماق آنها مرجان و لؤلؤ وسایر زیورها استخراج نموده و از طرفی بخوبی مشاهده میکنید که کشتی‌ها بقدرت باد روی سطح دریا برفت وآمد مشغول بوده و بفضل پروردگار بکسب و تجارت پرداخته و در جستجوی روزی و تلاش معاش کوشش مینمائید تا شکر نعمت‌های خدا بجا آورده شود خدائی که شب را در دل روز و روز را از درون پردهٔ تاریك شب آشکار ساخته و خورشید و ماه را مسخر کرده که هر کدام درمدت معین بمدار خاص گردش کنند همان خدا پروردگار وآفرینندهٔ خلایق وهمهٔ ملك هستی است و پادشاهی دو جهان مخصوص ذات اقدس او است و آنهائی را که مشرکین جز او خدا میدانند فاقد هر چیز بوده حتی مالك پوست ناچیز روی هستهٔ خرما نیستند (مراد از قطمیر پوست نازکی است که روی هستهٔ خرما میباشد).

پس از آن مشرکین وبت پرستان را خطاب کرده و میفرماید:

اگر خدایان باطل خود را بخوانید دعوت شما را نشنوند و بفرض آنکه بشنوند جواب شما را نمیدهند و روز قیامت هم از آنکه آنها را مورد ستایش قرارداده و بخدائی گرفته‌اید از شما بیزاری جسته و ابراز تنفر و انزجار مینمایند و جز خداوند یگانهٔ دانا و توانا هیچکس نمیتواند حقایق را آشکار کند ایمردم تمام شما از هرجهت نیازمند بخدا ومحتاج او هستید و فقط ذات یکتای پروردگار است که غنی با لذات و بی‌نیاز و ستوده صفاتست و اگر مشیت وارادهٔ حضرتش تعلق بگیرد شما را بدیار عدم و نیستی فرستاده

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وما يستوى الاحياء ولاالاموات ان الله يسمع من يشاء وما انت بمسمع من في القبور (٢٢) ان انت الا نذير (٢٣) انا ارسلناك بالحق بشيرا ونذيرا وان من امة الا خلا فيها نذير (٢٤) وان يكذبوك فقد كذب الذين من قبلهم جائتهم رسلهم بالبينات وبالزبر وبالكتاب المنير (٢٥) ثم اخذت الذين كفروا فكيف كان نكير (٢٦) الم تر ان الله انزل من السماء ماء فاخرجنا به ثمرات مختلفا الوانها ومن الجبال جدد بيض وحمر مختلف الوانها وغرابيب سود (٢٧)

و خلقی نوین بعرصهٔ روزگار پدید آورد و البته انجام چنین امری برای خداوند دشوار نیست.

و لاتزر وازرة وزر اخری وان تدع مثقلة الی حملها لایحمل منه شیء ولو کان ذاقربی

دراین آیه خداوند عدل خود را وصف نموده ومیفرماید:

هیچکس بار گناه دیگری را بدوش نگیرد و اگر شخص سنگین باری از کسی طلب یاری و کمك نماید اگرچه وابسته و خویش اوباشد هیچ باری ازدوش او بر نمیدارد و چون فردای قیامت مادر و فرزندی را بعرصه محشر حاضر کنند اگر مادر بفرزندش بگوید من حق مادری وتربیت ورضاع برتودارم اکنون بیا یکی ازاین گناهان مرا بعهدهٔ خود بپذیر در پاسخ مادرش میگوید ای مادرم من اکنون بخود مشغولم و نمیتوانم چنین کاری بکنم از من دور شو وبحال خودم بگذار.

سپس پیغمبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم را مخاطب قرارداده ومیفرماید:

ایرسول گرامی تو فقط کسانی را که درخلوت وپنهانی از خدا ترسیده ونماز بپا میدارند میتوانی بترسانی و پرهیزکار گردانی والبته هر کس خود را تزکیه و پاك و منزه کند بسود خویش اقدام نموده وسعادت و خوشبختی دارین را عاید خود میسازد وامر مسلم

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و هر گز زنده ومرده مثل هم نیستند وخدا هر که را بخواهد شنوا میسازد وتو ای رسول نمیتوانی که ندای خود را بگوش آنهائی که در اعماق گور فرو رفته‌اند برسانی (۲۲) وتو فقط مأمور آن هستی که مردم را ازعواقب وخیم بدکاری بترسانی(۲۳) ای پیغمبر ما ترا بحق و راستی برسالت بر گزیدیم تاخوبان را به‌بهشت وعده داده و بدان را بدوزخ بترسانی وهیچ قوم وملتی نبوده مگر آنکه درمیان آنها بیم کننده و راهنمائی مقرر داشته بودیم (۲۴) ای رسول گرامی اگر امت ترا تکذیب کنند غم نداشته باش و محزون مشو زیرا آنهائی که پیش ازتو بودند پیغمبرانی را که با آیات و معجزات و کتب و حجت روشن برای هدایتشان آمده بودند تکذیب کرده‌اند (۲۵) سپس آنهائی که‌کافر شده‌بودند بشدت مؤاخذه کردیم و چقدر قهر و عذاب ما بر آنها سخت بود(۲۶) آیا ندیده‌ای که خداوند آب باران را از آسمان فرود آورد وبوسیلهٔ آبیاری آن میوه‌های گوناگون و رنگارنك پدید آمد واز کوهها جاده‌ها ورامهای برنگهای سفید و سرخ وسیاه ایجادفرمود (۲۷)

ومحقق این است که تمام خلایق بسوی خدا باز گشت خواهند کرد .

ومایستوی الاعمی والبصیر و لاالظلمات ولاالنور ولاالظل ولاالحرور

در این آیه پروردگار مردم گمراه را بکور و نابینا و کسانی که هدایت یافته و ایمان آورده‌اند به‌بینا وشرك را بظلمت وتاریکی وایمان را بنور وروشنائی بهشت را بسایه و دوزخ را بآفتاب مثل زده و میفرماید این اضداد با یکدیگر نمیتوانند برابر و یکسان باشند و مؤمنین و دانشمندان را زنده و کفار و نا دانان را بمرده تشبیه نموده و پس از آن فرموده خدا هر که را بخواهد شنوا میسازد وتو ای رسول مانمیتوانی ندای خودرا بگوش کسانی که در اعماق گور فرو رفته‌اند برسانی یعنی همانطوری که مرده نمیتواند چیزی شنیده واز پند و اندرز بهره گرفته و منتفع شود وهرچه اورا ندا کنند بی‌ثمر است .

همچنین این مردم کافر کیش که بر کفر و عصیان اصرار دارند از دعوت و ارشاد تو منتفع نخواهند شد و تو ای پیغمبر گرامی فقط مأمورآن هستی که امت را از عواقب وخیم بدکاری بترسانی ما تورا بحق وراستی برسالت بر گزیدیم تا خوبان و نیکوکاران را مژدهٔ بهشت داده وتبهکاران و بدان را بدوزخ بترسانی و همواره ما برای هدایت ملت‌ها و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَابِّ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ كَذَٰلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ (۲۸) إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَنْ تَبُورَ (۲۹) لِيُوَفِّيَهُمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ (۳۰) وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ (۳۱)

اقوام، انبیاء ورسولان وراهنمایانی فرستاده‌ایم آنگاه درمقام تسلی خاطر پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم بر آمده و میفرماید اگر جمعی نادان وسیه روز کار رسالت ترا تکذیب میکنند غمگین مباش پیغمبرانی که با معجزات و آیات وحجت‌های روشن پیش از این برای هدایت امم سالفه فرستاده بودیم مورد تکذیب قوم قرار گرفته‌اند وما کسانی را که کافرشده وپیغمبران ما را تکذیب نموده‌اند شدیداً مؤاخذه کرده و کیفر داده‌ایم و قهر و غضب ما در بارهٔ آنها بسیار شدید وسخت بود.

الم تر ان الله انزل من السماء ماء فاخرجنا به ثمرات مختلفاً الوانها

دراین آیه نیز از دلایل خدا شناسی بحث نموده ومیفرماید:

آیا نمی‌بینی که خداوند آب باران را از آسمان فرودآورد و بوسیلهٔ آن میوه‌های گوناگون ورنگارنگ پدیدآورد ودر کوه‌های سر بفلک کشیده جاده‌ها وراه‌هائی برنگهای سفید وسیاه وسرخ ایجاد کرده و اصناف مردم و انواع جنبندگان و چهارپایان برنگهای مختلف بیافرید وباتمام این اختلافات ظاهر و تنوع که در بین موجودات و خلایق وجود دارد باز مردم فکرنمی کنند و از خدا نمی‌ترسند بلی گروهی از متفکرین دانشمند و دانا و پرهیز کار و مؤمن بخدا از خدا می‌ترسند و البته این عده مشمول لطف و بخشایش خدا بوده وخداوند قادر و آمرزنده است

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و از اصناف مردم و انواع جنندگان وچهار پایان هم با رنگ های مختلف بیافرید باتمام این اختلاف ظاهر و صورت که در بین خلایق وجود دارد فقط مردم دانشمند و دانا و پرهیزکار از خدا می‌ترسند و خداوند قادر و آمرزنده است(۲۸) کسانیکه بقرائت وتلاوت کتاب خدا مشغول بوده ونماز بپا میدارند وازآنچه روزی ایشان نموده ایم درپنهان وآشکار بفقرا انفاق می کنند امیدوارند که تجارت آنها هرگز زیان و زوال نخواهد داشت (۲۹) تا خداوند پاداش شایسته وکافی بآنها عطا فرموده و از فضل و کرم خود بر ثوابشان بیفزاید وخداوند بسیار آمرزنده و پشکر گذاران احسان فراوان کند (۳۰) هرآنچه از قرآن بطریق وحی بتو فرستادیم حق است و کتابهای آسمانی تورات و انجیل که پیش از تو فرستادیم مصدق و مؤید قرآن است و خداوند باعمال بندگانش بینا وآگاه است(۳۱)

در کافی ذیل آیه «انما یخشی الله من عباده العلماء» از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود علماء کسانی هستند که کردارشان مؤید و مصدق گفتارشان باشد و اگر کسی غیر از آنچه میگوید عمل نماید عالم نیست.

و در حدیث دیگر فرموده‌اند از جمله عبادات ترسیدن و خائف بودن از خدا است و کسانی که دارای حب جاه بوده و شهوت مقام و ریاست دارند از خدا نترسیده و دلهای ایشان از خوف خدا عاری و خالی است.

واز ابن عباس روایت کرده که میگفت امیرالمؤمنین علیه السلام مکرر درمکرر از خوف خدا غش میکرد و بیهوش میشد و در جهاد در راه خدا چون کوه ثابت و برقرار بود و از واجبات فوق العاده مراقبت میفرمود و در تمام کارها رضای پروردگار را در نظر داشت و کسی بیشتر ازآنحضرت با مشرکین قتال وکارزار ننموده است.

سپس بوصف علماء پرداخته ومیفرماید:

ان الذین یتلون کتاب الله واقاموا الصلوة وانفقوا مما رزقناهم

کسانی که بقرائت قرآن وتلاوت کتاب خدامشغول بوده و نمازرابپا میدارند و از آنچه روزی ایشان نموده‌ایم پنهان وآشکار بفقراء انفاق می کنند امیدوار باشند که تجارت آنها هرگز زیان وزوال نخواهد داشت.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ثم اورثنا الكتاب الذين اصطفينا من عبادنا فمنهم ظالم لنفسه و منهم مقتصد و منهم سابق بالخيرات باذن الله ذلك هو الفضل الكبير (٣٢) جنات عدن يدخلونها يحلون فيها من اساور من ذهب و لؤلؤا و لباسهم فيها حرير (٣٣) وقالوا الحمد لله الذي اذهب عنا الحزن ان ربنا لغفور شكور (٣٤) الذي احلنا دار المقامة من فضله لا يمسنا فيها نصب ولا يمسنا فيها لغوب (٣٥)

شخصی حضور پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم شرفیاب شد و عرض کرد ای رسول خدا سبب چیست که ما ازمرگ می‌ترسیم و کراهت داریم فرمود از مال و ثروت خود انفاق کنید و برای ذخیرهٔ آخرت خود،تا میتوانید پیش ازمرگ خودتان بفرستید زیرا دل انسانی بمال و منال دنیا بسته شده وعلاقهٔ مفرطی بآن دارد همینکه انفاق نموده ودرراه خدا ازبذل مال دریغ نکند بآن عالم متمایل شده وبیمی ازمرگ نخواهد داشت چونکه میداند واطمینان دارد که انفاق درراه خدا ثمرهٔ نیکو داشته وپروردگارش پاداش شایسته وکافی عطا فرموده و از فضل و کرم خود بر ثواب او بیفزاید و خداوند بسیار آمرزنده و شکر و سپاس سپاسگزاران را می‌پذیرد.

و الذی اوحینا الیك من الكتاب هو الحق مصدقاً بین یدیه

ای رسول گرامی ما هرآنچه ازقرآن بطریق وحی بتو فرستادیم برحق و حقیقت است و کتابهای آسمانی تورات و انجیل و زبور و صحف که پیش از تو نازل کرده‌ایم همه مصدق و مؤید قرآن است چه در آن کتابها از بعثت پیغمبر خاتم صلی الله علیه و آله و اوصاف او و نزول قرآن خبر داده شده و پروردگار از اعمال و کردار بندگانش باخبر و آگاه میباشد.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

سپس ما کتاب را بارث بکسی داده ایم که از بین خلایق بر گزیده ایم ولی بعضی از مردم بخویشتن ظلم کردند و بعضی حد اعتدال را رعایت و جمعی هم بدستور پروردگار در هر کار خیری پیشقدم و سبقت گرفتند که این مرتبه درحقیقت همان فضل بزرگ خداوند است که شامل حال این مردم سعادتمند شده است(۳۲)بهشت جاویدی که در آن وارد میشوند با زیورهای زرین و مروارید زینت کرده شده و پوشش آنها از ابریشم و حریر است (۳۳) و بسپاس آن همه نعمت زبان بستایش خدا گشوده و میگویند خدا را شکر که غم و اندوه مارا از بین برد و خدای ما بسیار آمرزنده و پاداش دهندهٔ شکر گذاران است(۳۴)خدائی راستایش کنیم که ازلطف و کرم خودمارا بمنزل دائمی و بهشت جاوید وارد کرد که در اینجا هیچ رنج والمی بما نمیرسد و هر گز سستی و خستگی نخواهیم یافت (۳۵)

قوله تعالی: **ثم اورثنا الکتاب الذین اصطفینا من عبادنا**

ما قرآن را به بندگان بر گزیدهٔ خود بارث عطا نموده‌ایم.

این آیه در بارهٔ اهلبیت وعترت پیغمبرا کرم صلی الله علیه و آله نازل شده وازچند جهت امامت امیرالمؤمنین علیه السلام وفرزندان گرامش را اثبات مینماید:

یکی آنکه میفرماید ما قرآن و کتاب را بارث داده‌ایم و میراث یا بنسب تعلق میگیرد ویا بسبب والبته نسب از سبب قوی‌تر است و چون نسب وسبب در کسی جمع شود از دیگران اولیتر و مقدم تر است ووجود مقدس و شریف امیرالمؤمنین علیه السلام صاحب شرفین و جامع طرفین است و از دو جانب حائز شرافت گشته از نسب پیوندش با پدر رسول اکرم صلی الله علیه و آله و از سبب بستگی بدختر پیغمبر صلی الله علیه و آله یعنی شوهری زهرای اطهر و پس از پیغمبر صلی الله علیه و آله میراث گرانبهایش یعنی قرآن و خلافت و جانشینی حضرتش جز به برادر وداماد آنحضرت بکسی نمیرسد.

بدیهی است اگر شخصی مدعی وراثت کسی شود باو میگویند اول نسب خود را ثابت کن سپس مطالبه میراث بنما بسی جای تعجب و تأسف است که جمعی بی خبر از دین و عدالت با جعل اخبار و احادیث بی اساس و افترا بستن بخداو پیغمبر که میگفتند آنحضرت فرموده ما جماعت پیغمبران را میراث نباشد میخواستند امیرالمؤمنین علیه السلام را

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

از میراث پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم محروم سازند و این گفتار مخالف ظاهر آیات قرآن و احادیث معتبره وصحیحه وحکم عقل است چه درقرآن صریحاً میفرماید :

و ورث سلیمان داود

ودر آیه دیگر فرموده :

یرثنی ویرث من آل یعقوب

ودرهمین آیه مورد بحث میفرماید :

ثم اورثنا الکتاب

و رسول خدا در حدیث متواتر فریقین میراث و وارث را مقرون بهم کرد تا مردم بدانند وبگفتار منافقین وقعی نگذارند و فرمود :

انی مخلف فیکم الثقلین ما ان تمسکتم بهمالن تضلوا کتاب الله و عترتی اهل بیتی و ان اللطیف الخبیر اخبرنی انهمالن یفترقا حتی یردا علی الحوض

دیگر آنکه کلمهٔ « اصطفینا » را فرمود که فقط اطلاق آن در خور پیغمبران و امامانست نه تمام مردم زیرا خداوند از بین خلایق جز پیغمبر و امام کسی را برنمی گزیند

دلیل سوم آنست که خداوند جز معصوم شخص دیگری را اختیار نمیفرماید زیرا که خداوند بظاهر و باطن مردم علم دارد و اختیار نمی کند مگر کسی را که ظاهر و باطنش صالح و نیکو است و تنها امام و معصوم است که متصف باین اوصاف خدا پسندانه میباشد .

دلیل چهارم آنست که درآیه لفظ « من عبادنا » را آورده ومراد از آنها بندگان خاص پروردگار میباشد چنانچه در آیه دیگر میفرماید :

ان عبادی لیس لك علیهم سلطان

واز طرف شیطان نقل قول فرموده ومیفرماید :

الا عبادك منهم المخلصین

دلیل پنجم آنکه این آیه در حق کسانی نازل شد که خدابتعالی گواهی فرموده که ایشان اهل بهشت هستند و بدیهی است که تمام امت اهل بهشت نمیباشند زیرا که خبر دادن بآنکه غیر معصوم از اهل بهشت است اغراء بقبیح بوده و هرگز از ذات اقدس پروردگار قبیح صادر نمیشود .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

دلیل ششم آنست که وارث کتاب باید کسی باشد که باحکام قرآن و کتاب آسمانی دانا و عالم بوده تا بتواند احکام را برای مردم بیان کند وغیر ازامیرالمؤمنین علیه السلام و فرزندان گرامش کسی بتأویل قرآن و احکام آن دانا نیست چنانچه وجود مقدسش فرموده‌اند :

والله لوسألتمونی لاخبرتکم بما فی کتاب الله و بینت لکم مکیها من مدنیها و محکمها من متشابهها و ناسخها من منسوخها و خاصها من عامها

امیرالمؤمنین علیه السلام در بیان بالا میفرماید :

بخدا قسم اگر از من سئوال کنید من از تمام آنچه که در قرآن هست شما را باخبر ساخته وبرای شما سوره‌ها وآیات مکی را از مدنی تفکیك ومحکم ومتشابه وناسخ و منسوخ و خاص وعام آنرا بیان خواهم کرد .

ابن بابویه از اباصلت هروی روایت کرده گفت ما جمعی از اهل عراق و خراسان در مجلس مأمون حضورداشتیم وحضرت رضا علیه السلام نیزدر آن مجلس تشریف داشتند مأمون از آنحضرت در بارهٔ آیه « ثم اورثنا الکتاب » سئوال کرده وپرسید ای فرزند رسول خدا این آیه در بارهٔ چه اشخاص نازل شده خاص است یا عام جمعی از علماء عقیده دارند که درحق جمیع امت نازل گردیده؟ فرمود این آیه در بارهٔ ما عترت پیغمبر صلی الله علیه و آله نازل شده کسانی که خلاف آنرا گفته‌اند بخطا رفته و نارروا ادعائی کرده‌اند زیرا اگر مقصود تمام امت بود لازم میآید که تمام اهل بهشت باشند در صورتی که تمام فرق مسلمین در این قول متفق هستند که همهٔ امت اهل بهشت نمیباشند و خدایتعالی وارثین قرآن را از بین بندگان خود بر گزیده وراهنمائی و هدایت خلایق را بایشان محول فرموده و جز عترت پیغمبر صلی الله علیه و آله کسی متصف باین اوصاف نیست و شاهد بر این مدعا آیهٔ دیگری است که میفرماید :

ولقد ارسلنا نوحاً و ابراهیم وجعلنا فی ذریتهم النبوة والکتاب فمنهم مهتدو کثیر منهم فاسقون

پس نبوت و کتاب را در هدایت یافتگان و راهنمایان قرار داده نه فاسقان و آنان آل محمد صلی الله علیه و آله و عترت آن حضرت میباشد .

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَى عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ (٣٦) وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحاً غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُمْ مَا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَ جَاءَكُمُ النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ (٣٧) إِنَّ اللَّهَ عَالِمُ غَيْبِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (٣٨)

فمنهم ظالم لنفسه ومنهم مقتصد و منهم سابق بالخيرات باذن الله

گروهی از بندگان راه افراط پیموده و بخویشتن ستم کردند و بعضی حد اعتدال را رعایت نمودند و برخی دیگر در اجرای فرمان خداوند در هر کار خیری پیشقدم شده وبردیگران سبقت گرفتند.

واین میراث دادن کتاب به بندگان برگزیده فضل وشرافت بزرگی است که از طرف پروردگار اعطا شده وانواع لطایف دینی بسیار در بردارد.

در کافی ذیل آیه فوق از حضرت باقر علیه السلام روایت کرده فرمود مراد از سابق بخیرات امام و منظور از مقتصد عارف بامام و ظالم بنفس کسی است که امام را نشناسد.

ابن بابویه از ابی حمزهٔ ثمالی روایت کرده که گفت باتفاق حضرت باقر علیه السلام در مسجد الحرام نشسته بودیم دونفر از اهالی بصره حضورش شرفیاب شده وعرض کردند ای فرزند رسول خدا آیه « ثم اورثنا الکتاب » دربارهٔ چه اشخاصی نازل شده آیا شامل جمیع امت میشود یابطائفهٔ معینی اختصاص دارد؟حضرت فرمودند این آیه درشأن ما آل محمد(ص) نازل شده است.

ابی حمزه گفت حضورش عرض کردم پدر ومادرم بفدایت ظالم بنفس از سلسلهٔ شما و ذریه پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله چه کسانی میباشند؟فرمودهر که ازذریه ماحسنات وسیئات اعمالش

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و کسانی که کافرشدند بآتش دوزخ گرفتار شوند که نه بپایان رسد تا بمیرند و نه تخفیف یابد تا آسوده شوند وماکافران لجوج را این چنین بکیفر و مجازات میرسانیم(۳۶) و آن کفار در آتش سوزان دست استغاثه دراز نموده و باتضرع وناله میگویند پروردگارا مارا ازاین دوزخ بیرون بیاور تاکارهای شایسته نموده و برخلاف گذشته باعمال نیك بپردازیم خطاب میرسد که آیا ما بشما عمری مهلت ندادیم ورسولانی برای هدایت شما نفرستادیم تا هر که قابل تذکروپند شنیدن است متذکر شودپس اکنون عذاب دوزخ را بچشید که ستمکاران را هیچگونه یار ویاوری نیست(۳۷) خداوندکاملا اسرار آسمانها وزمین را مطلع و بر افکار و اندیشه و ما فی‌الضمیر خلایق واقف و آگاه است (۳۸)

با هم برابر باشد بخویشتن ستم کرده ومقتصد از ما کسی است که پیوسته و در همه حال به پرستش پروردگار خود مشغول است تا مرگش برسد و سابق بخیرات آنهائی هستند که مردم را بسوی خد سوق داده و امر بمعروف ونهی از منکر میکنند و هرگز بحکم فاسقین راضی نشده وبخائنین کمك نکرده و گمراه کنندگان را یاری ومعاونت نمی‌نمایند

ودراحتجاج از ابی بصیر روایت کرده گفت معنای آیه را از حضرت صادق علیه السلام سئوال نمودم فرمود این آیه در بارهٔ فرزندان حضرت فاطمه علیها السلام نازل شده ولی آن عده از اولاد آنحضرت که شمشیر کشیده و مردم را بسوی خود دعوت نموده و باعث گمراهی ایشان شده‌اند داخل این آیه نیستند عرض کردم پس آیه چه کسانی را شامل میشود فرمود ظالم بنفس آنهائی هستند که بدعوت مردم قیام نمی کنند نه براه راست و نه بطریق ضلالت و مقتصد کسی است که عارف بامام باشد و در حق امام زمان خود معرفت حاصل کرده و منظور از سابق بخیرات ائمه هستند .

و از ابی هاشم جعفری روایت کرده گفت معنی آیه را از حضرت امام حسن عسکری علیه السلام سئوال نمودم فرمود آیه در حق آل محمد صلی الله علیه و آله نازلشده و ظالم بنفس از ذریه پیغمبراکرم صلی الله علیه و آله کسانی هستند که اقرارواعتراف بامامت ندارند ومقتصد اشخاصی هستند که عارف بامام باشند و در حق امام زمان خود معرفت حاصل کرده و مقصود از

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

هُوَ الَّذِی جَعَلَکُمْ خَلَائِفَ فِی الْأَرْضِ فَمَنْ کَفَرَ فَعَلَیْهِ کُفْرُهُ وَ لَا یَزِیدُ الْکَافِرِینَ
کُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتاً وَ لَا یَزِیدُ الْکَافِرِینَ کُفْرُهُمْ إِلَّا خَساراً (۳۹)
قُلْ أَ رَأَیْتُمْ شُرَکَاءَکُمُ الَّذِینَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِی
مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْکٌ فِی السَّمَاوَاتِ
أَمْ آتَیْنَاهُمْ کِتَاباً فَهُمْ عَلَی بَیِّنَةٍ مِنْهُ بَلْ إِنْ یَعِدُ
الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضاً إِلَّا غُرُوراً (۴۰)

سابق بخیرات ائمه هستند.

ابی هاشم میگوید گریه مرا گرفت و اشکم جاری شد و پیش خود فکر میکردم در بارهٔ آنچه که خداوند بآل محمد صلی الله علیه و آله و سلم عطا فرموده آنحضرت توجهی بمن نمود و فرمود عظمت شأن و بزرگی مقام ومنزلت ما آل محمد (ص) بیش از آنست که من برای تو بیان کرده‌ام شکر و سپاس پروردگار را بجا آور.

و بذیل عنایت آل محمد (ص) تمسك بجوی ای اباهاشم روز قیامت که میشود هرطایفه و قومی را باامام وپیشوای خود در محشر حاضرمیکنند بتو مژده وبشارت میدهم که در آنروز تو سعادتمند وبخیر ونیکوئی هستی.

واز حضرت صادق علیه السلام روایت کرده که خداوند بحرمت و عظمت شان و منزلت حضرت فاطمهٔ اطهر (ع) آتش را بر ذریه آنحضرت حرام فرموده ونیز آیه « ثم اورثنا الکتاب » در حق ذریه فاطمه علیها السلام نازل شده است.

و در کتاب عیون الاخبار ازحضرت رضا علیه السلام روایت کرده فرمود مقصود ازوارثین درآیه مزبور عترت طاهرهٔ پیغمبرخاتم صلی الله علیه و آله است واگرتمام امت مورد نظربود میبایست تمام امت داخل بهشت شوند و حال آنکه ممکن نیست تمام امت بسعادت دخول بهشت نائل گردند زیرا فرمود:

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

او آن خدائی است که شما را روی زمین جانشین امت های گذشته قرار داده و اگر کسی کافر شود زیان کفرعاید خود او شود و در پیشگاه پروردگار کفر آنها ایجاد خشم نماید و برخودکافران آن کفر و ارتداد جز خسارت و زیان اضافه کردن سودی نبخشد (۳۹) ای رسول گرامی بمشرکین بگو شما که خدای یگانه را رها نموده و بت هائی را بجای خدا ستایش می کنید وآنانرا خدا می‌خوانید بمن نشان بدهید که این معبودهای شما در زمین چیزی آفریده‌اند ویا درآسمانها شرکتی درایجاد و آفرینش کیهان دارند ویا آنکه کتابی برآنها آمده که برعقیده شرك خود برهانی بیاورند بلکه ستمکاران مشرك جز وعده‌های دروغ که با آن یکدیگر را می فریبند حجت و دلیلی در دست ندارند (۴۰)

فمنهم ظالم لنفسه و منهم مقتصد و منهم سابق بالخیرات

پس وراثت را پروردگار مخصوص عترت پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله فرموده است نه غیر آنها.

ابن بابویه ذیل آیه « جنات عدن یدخلونها یحلون فیها من اساور من ذهب و لؤلؤاً ولباسهم فیها حریر » از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرموده‌اند « ظالم بنفس و مقتصد وسابق بخیرات» وارد بهشت میشوند.

طبرسی از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده فرمود سابقین بخیرات بدون حساب وارد بهشت میشوند و از مقتصدین اندکی حساب می کشند بعد از آنها داخل بهشت مینمایند ولی ظالمین بنفس را چندی در مقام باز داشت و حبس نگاهداشته پس از آن اجازهٔ دخول بهشت بایشان میدهند و همینکه وارد بهشت شدند میگویند خدا را شکر و سپاس میگوئیم که غم و اندوه را ازما برطرف کرد و ما را از رنج وحرمان رهائی بخشید و ما میدانستیم که خدای ما بسیار بخشنده و آمرزنده است و پاداش شکر گذاران را میدهد ما خدائی را شکر میکنیم که بلطف و کرم خویش ما را بمنزل دائمی و بهشت جاوید وارد فرمود که دیگر رنج و المی بما نخواهد رسید و هرگز دچار فتوروسستی نخواهیم شد.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ابن بابویه ذیل آیه «وقالوا الحمدلله الذی اذهب عنا الحزن» از ابی‌ذر روایت کرده گفت دیدم که سلمان و بلال پیش آمدند که پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله را ببوسند پیغمبر فرمود ای سلمان عملی که عجمها با پادشاهان خود میکنند با من نکنید من چون شما بنده‌ای از بندگان خدا میباشم همانطور که همه غذا میخورند من هم طعام تناول میکنم و مانند همه نشست و برخاست مینمایم سلمان عرض کرد بحق خداوند ازفضیلت و عظمت حضرت فاطمه علیها السلام درروز قیامت مرا مطلع نمائید پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله باصورت بشاش فرمودبآن خدائی که جانم در دست قدرت اوست فاطمه علیها السلام ازصحرای محشر عبور میکند در حالی که سوار بر ناقه‌ای است که سرش ازخشیة‌الله خلق شده و چشمانش از نور خدا و پشتش از جلال خدا و گردنش از بهاء خدا و کتفش از رضوان خدا ودهنش ازقدس خداوپاهایش از مجد خدا برویش از نور هودجی است و درون هودج زنی است مانند حورالعین جمع شده وخلق وساخته شده ازسه قسمت جزء اول از مشك وقسمت دوم ازعنبر وجزء آخر از زعفران که باآب زندگی عجین و خمیر شده که آن آب بقدری شیرین است که اگر درآب‌هفت‌دریای تلخ ریخته میشدآب آنها شیرین و گوارا میگردید واگر انگشت خود را از هودج بسوی دنیا درازکند نورخورشید وماه را بپوشاند جبرئیل ازطرف راست ناقه ومیکائیل درطرف چپ وامیرالمؤمنین علیه السلام پیشاپیش او و امام حسن و امام حسین علیهما السلام ازعقب خداوند اورا با جلال و عظمت هرچه تمامتروارد محشرمیگرداند ناگاه منادی ازطرف‌حق صدا زند که‌ای اهل محشر چشمها را بسته و سرهارابزیرافکنید اینك فاطمه علیها السلام دختر محمد صلی الله علیه و آله و زوجه علی علیه السلام امام شما و مادر سبطین حسن و حسین علیهما السلام ازصراط عبور میکند وهمینکه داخل بهشت شد ووعده‌های خداوندی که راباو کرامت شده مشاهده نمودمیفرماید:

بسم‌الله الرحمن الرحیم

الحمدلله الذی اذهب عنا الحزن ان ربنا الغفور شکور الذی احلنا دارالمقامة من فضله لایمسنا فیها نصب ولا یمسنا فیها لغوب

پس از جانب خداوند بسوی آنحضرت وحی میشود که ای فاطمه‌علیهاسلام‌هرچه میخواهی از ما بخواه که بتو عطا کنیم میفرماید خداوندا منتهی آمال و آرزوی من تو

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

هستی ولی ازپیشگاه با فضل و کرمت تمنی‌دارم که‌دوستان من و دوستان عترتم را عذاب نفرمائی خطاب میرسد ای فاطمه بعزت وجلال و بزرگی خود قسم که دو هزار سال‌پیش از خلقت آسمان‌ها و زمین بر خود لازم و حتم نموده‌ام که دوستان شما و دوستان عترت را عذاب نکنم .

والذین کفروا لهم نار جهنم لایقضی علیهم فیموتوا ولا یخفف عنهم من عذابها

در این آیه شمه‌ای از کیفر و مجازات کفار و مخالفین و دشمنان آل محمد صلی الله علیه و آله را بیان نموده و میفرماید :

کسانی که کافر شدند بعذاب آتشی در جهنم گرفتار میشوند که نه پایان پذیر است که بمیرند و از عذاب رهائی یافته و آسوده شوند و نه آنکه کیفر ایشان تخفیف می‌یابد و این کفار سر سخت لجوج را چنان مجازات خواهیم کرد که از آتش سوزان دوزخ دست تضرع واستغاثه دراز نموده و با ناله و فریاد میگویند پروردگارا ما را از این ورطهٔ هولناك و دوزخ سوزان بیرون بیاور تا کارهای شایسته نموده و بر خلاف گذشته باعمال صالحه و نیکو مشغول شویم خطاب میرسد آیا یك عمر بشما مهلت نداده و برای هدایت و تذکر شما انبیاء و رسولانی نفرستادیم تا پند گرفته و ایمان بیاورید اکنون عذاب دوزخ را بچشید که دیگر هیچگونه یاری بستمکاران نمیشود .

ابن‌بابویه ذیل آیه « اولم نعمرکم ما یتذکر فیه من تذکر » ازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود تا وقتی که سن اشخاص بچهل نرسیده است در وسعت و راحت باشند از چهل سالگی تجاوز نمودند بفرشتگان وحی میرسد من عمر بندهٔ خود را طولانی نمودم با او سخت گیری کنید و کلیه اعمال و رفتارش را ثبت و ضبط نمائید .

و در حدیث دیگری است که آنحضرت فرمود چون عمر کسی هیجده سال شود آنوقت بفرشتگان ابلاغ میشود که اعمال این بنده را در کمال دقت رسیدگی و ثبت و ضبط کنید .

محمد بن عباس ازامیرالمؤمنین علیه السلام روایت کرده فرمود روزی پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله بمن فرمودند یا علی میان کسانی که تو را دوست دارند و میان آنچه که از دیدنش

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ان الله يمسك السموات و الارض ان تزولا ولئن زالتآ ان امسكهما من احد من بعده انه كان حليماً غفوراً (۴۱) و اقسموا بالله جهد ايمانهم لئن جائهم نذير ليكونن اهدى من احدى الامم فلما جائهم نذير ما زادهم الا نفوراً (۴۲) استكباراً في الارض و مكر السيئ ولا يحيق المكر السيئ الا باهله فهل ينظرون الا سنة الاولين فلن تجد لسنة الله تبديلا ولن تجد لسنة الله تحويلا (۴۳)

دیدگانش روشن شود فاصله‌ای جز مرگ وجود ندارد وهمینکه مرگ آنها فرا رسد بآن مقام خواهند رسید و در تأیید فرمایش خود آیه فوق را تلاوت نموده و فرمود یا علی دشمنانت از درون آتش دوزخ فریاد و ناله نموده و میگویند پروردگارا ما را از این آتش دوزخ نجات بخش تا بجبران گذشته اعمال شایسته بجا آورده و علی و فرزندانش را دوست بداریم.

ان الله عالم غيب السموات والارض انه عليم بذات الصدور

خداوند باسرار آسمانها و زمین کاملا مطلع بوده و بر افکار و اندیشه‌های خلایق و آنچه در دلها پوشیده دارند واقف و آگاه است.

هو الذي جعلكم خلائف في الارض فمن كفر فعليه كفره و لا يزيد الكافرين كفرهم عندربهم الا مقتاً

او آن خدائی است که شما را روی زمین جانشین امت‌های گذشته قرارداده هر کس از شما کافر شود زیان کفر عاید خود او میشود و در پیشگاه پروردگار کفر آنها ایجاد خشم نماید و بر خود کافران آن کفر و ارتداد جز خسارت و زیان اضافه کردن سودی نبخشد.

ای رسول گرامی بمشرکین بگو شما که خدای یگانه را رها نموده و بجای یکتا

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

فقط خداست که آسمانها وزمین را از سقوط ونابودی حفظ ونگاهداری مینماید واگرزو بزوال ونیستی بگذارند جزخدا کسی نمیتواند آنها را محفوظ بدارد وبدانید که خداوند بسیار بردبار وآمرزنده است(۴۱)مشرکین عرب بنام‌خدا سوگندهای محکم یادمیکردند که اگر رسول وبیم کننده‌ای از جانب خدا برای هدایت ایشان بیاید ازهریك امت های یهود ونصاری زودتر و بهتر قبول ایمان نموده و هدایت می یابند ولی همینکه رسول آمد برآنها جز تنفر وانزجار چیزی نیفزود (۴۲) و در روی زمین تکبر و گردنکشی نموده و مکراندیشند و مکر وفریب وبدکاری جز صاحبش احدی را هلاك نخواهد کرد وآیاایشان

جز آنکه بطریقهٔ امت های گذشته هلاك شوند انتظاری دارند

وهرگزنیابی تغییری درطریقه خدا وطریقه حق وسنت

الهی قابل عوض وتغییر پذیر نیست(۴۳)

پرستی و ایمان بخدا بت‌هائی را معبود خود قرار داده و ستایش میکنید بمن نشان بدهید که این خدایان شما درروی زمین چه چیزی آفریده‌اند ویادرآفرینش آسمانها ومخلوقاتش شرکتی داشته‌اند ویا کتابی دارند که بر عقیدهٔ شرك خود حجت و برهانی ازآن بیاورند و حال آنکه مشرکین ستمکار جز وعده‌های بی اساس دروغ که یکدیگر را بآن می‌فریبند حجت و دلیلی در دست ندارند .

فقط خدا است که آسمانها و زمین را از سقوط ونابودی حفظ ونگاهداری مینماید و اگر زو بزوال ونیستی بگذارند جزخدا کسی نمیتواندآنها را محفوظ بدارد .

و باید دانست که خداوند بسیاربردبار و آمرزنده است .

واقسموا بالله جهد ایمانهم لئن جائهم نذیر لیکونن اهدی من احدی‌الامم

سبب نزول آیه‌آنست که بزرگان قریش پیش ازبعثت رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله هروقت راجع به یهودیان و ترسایان بحث میشد که انبیاء و رسولان خود را تکذیب میکردند می گفتند لعنت برآن مردم باد که پیغمبران وفرستگان خدا را تکذیب میکرده‌اند اگر پیغمبری بسوی ما بیاید ما اورا تصدیق نموده وازتمام پیشینیان فرمانبردارتر وراه یافته‌تر

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

اولم يسيروا في الارض فينظروا كيف كان عاقبة الذين من قبلهم وكانوا
اشد منهم قوة و ما كان الله ليعجزه من شيئ في السموات و لا في الارض
انه كان عليما قديرا (٤٤) و لو يؤاخذ الله الناس بما كسبوا ما ترك
على ظهرها من دابة و لكن يؤخرهم الى اجل مسمى
فاذا جاء اجلهم فان الله كان بعباده بصيرا (٤٥)

خواهیم بود چون خداوند پیغمبر خاتم صلی الله علیه و آله را مبعوث فرموده وبسوی ایشان فرستاد اورا تکذیب نموده و بحضرتش کافر شده و ایمان نیاوردند .

لذا خدایتعالی آیه فوق را نازل کرده و فرمود این قوم با آن همه سوگندهای محکمی که یاد میکردند و میگفتند اگر پیغمبری از جانب خدا برای ما فرستاده شود زودتر و بهتر از ملت‌های گذشته قبول ایمان کرده وهدایت خواهیم یافت همینکه پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله تبلیغ رسالت نمود جز تنفر وانزجار چیزدیگری برآنها نیفزود وبگردنکشی و تکبر در روی زمین مشغول شدند و بمکر و فریب سر گرم بودند و البته مکر و فریب و بدکاری جز عاملین خود کس دیگری را هلاك نخواهد کرد آیا اینان جز آنکه مانند امت‌های گذشته هلاك شوند انتظاردیگری دارند .

البته سنت پروردگار قابل تغییر نیست و طریقه حق و سنت الهی تغییر و تبدیل نخواهد یافت .

آیا این کفار قریش و سایر مردم بسیر و سیاحت روی زمین نمی پردازند تا بدیدهٔ عبرت پایان کار و عاقبت ستمگران و بد منشانی که پیش از اینها وجود داشته و نیرو و قدرت آنها بیشتر از ایشان بوده مشاهده کنند و تصدیق نموده و بدانند که هیچ موجودی در آسمانها و زمین نمیتواند از قدرت خدا کاسته و او را عاجز کند زیرا که خداوند دانا و توانا است .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

آیا این مردم بسیر و سیاحت روی زمین نمی پردازند تا عاقبت و پایان کار ستمکارانی که پیش ازاینها بوده و نیرو واقتدارشان بیشتر از ایشان بوده بدیده عبرت بنگرند و بدانند که هیچ موجودی در آسمانها وزمین نمیتواند ازقدرت خدا بکاهد زیرا خدا داناوتواناست(۴۴) اگر خدا بخواهد مردم را بکیفر آنچه مینمایند مؤاخذه کند در پشت زمین هیچ جنبنده‌ای باقی نگذارد اما مجازات و کیفر بدکاران را بتأخیر می‌افکند تا وقت محتوم داخل وموعد آن برسد وچون موعد واجل مردمی فرا رسد دیگر تأخیری روی نخواهد داد و خداوند باحوال بندگان خودکاملا آگاهست(۴۵)

امیر المؤمنین علیه السلام در نامه‌ای که خروج عایشه و حرکتش را بسوی بصره و نافرمانی و عصیان طلحه و زبیر را با طلاع شیعیان خود مرقوم داشته و نوشته بود کدام گناه بزرگتر ازآنست که‌طلحه وزبیر عیال پیغمبر(ص)را از خانه خودش بیرون آورده و عیالات خود را در پردهٔ حفاظت مستور و محفوظ داشته‌اند وعلناً مخالفت خدا ورسولش‌را کرده و مرتکب سه معصیت گشتند که ضرر وزیان آن بسوی مردم عاید گردید اول ظلم دوم مکر و حیله سوم نقض عهد و بیعت که کیفر و عقاب هر سه در قرآن و کتاب خدا تصریح وبیان شده.

خداوند میفرماید :

یا ایهاالناس انما بغیکم علی انفسکم (آیه ۲۴ از یونس)

و در نقض عهد فرموده :

ومن نکث فانما ینکث علی نفسه (آیه ۱۰ سوره فتح)

و در مورد مکر و فریب میفرماید :

و لا یحیق المکر السیی‌ء الا باهله (آیه ۴۱ فاطر)

و آنها مرتکب بغی وظلم بمن شده و بیعت مرا نقض نموده و عهد شکنی کرده و نسبت بمن مکر و تزویر روا داشتند .

در کافی ذیل آیه « ولویؤاخذ الله الناس بما کسبوا » ازحضرت صادق (ع)وحضرت باقر (ع) روایت کرده که فرمودند رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمود سبقت گرفت علم و دانش

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

خداوند و قلم خشك شد و قضاء الهی گذشت و قدر تمام شد به تحقیق قرآن و تصدیق رسول اکرم ﷺ بسعادت از جانب خدا برای کسی که ایمان بخدا آورده و پرهیزکار شده و بشقاوت کسی که تکذیب خدا و رسول او نموده و کافر شده بولایت از جانب خدا بمؤمنین و به‌بیزاری خدا ازمشرکین ورسول اکرم ﷺ فرمود خداوند تعالی میفرماید :

ای پسر آدم بمشیت من بودی ولی تو هرچه میخواهی برای نفس خود میخواهی و بارادهٔ من بودی اما آنچه اراده میکردی برای خودت بود و بفضل و نعمت من زندگی داشتی ولی بمعصیت من نیرو یافتی بهمین سبب تو خودت اولی هستی بگناه خود از من جز نیکی بتو نرسد اما از تو غیر از شر بمن نمیرسد که باید بکیفر و جزای آن اعمال بد خود برسی چون میدانی من تسلط و قدرت زیادی بر تو دارم از اطاعت من سرپیچی میکنی و بواسطهٔ بد گمانی خود از رحمت من مایوس میشوی من مورد ستایش هستم و حجت باشد بر تو بیان من بواسطهٔ پیغمبران و برای من راهی است بر تو بسبب عصیان کردنت اما اگر احسانی کرده باشی نزد من جزای نیکو داری و ایمن از عذابی و ترا مؤاخذه نکنم .

ولو یؤاخذ الله الناس بما کسبوا ما ترك علی ظهرها من دابة

من ترا فوق طاقت وتوانائی تکلیف نکردم و بغیر از آنچه که تو قبول نموده و اقرار کرده‌ای تو را وادار بحفظ امانت ننموده‌ایم و من راضی میشوم بآنچه تو از عطایم راضی شوی بعد فرمود لکن عذاب آنانرا تا موقع ظهور حضرت قائم آل محمد ﷺ و مدت معین بتأخیر افکنم .

پایان تفسیر سوره فاطر

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

سورۂ یس

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com
http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بسم الله الرحمن الرحیم

یس (۱) والقرآن الحکیم (۲) انک لمن المرسلین (۳) علی صراط مستقیم (۴) تنزیل العزیز الرحیم (۵) لتنذر قوماً ما انذر اباؤهم فهم غافلون (۶) لقد حق القول علی اکثرهم فهم لا یؤمنون (۷) انا جعلنا فی اعناقهم اغلالاً فهی الی الاذقان فهم مقمحون (۸) و جعلنا من بین ایدیهم سداً و من خلفهم سداً فاغشیناهم فهم لا یبصرون (۹)

سورهٔ یس

سورهٔ یس در مکه نازل شده دارای هشتاد و سه آیه و هفتصد و بیست و نه کلمه و سه هزار حرفست.

در ثواب تلاوت این سوره ابن بابویه از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود هر چیزی قلبی دارد و یس قلب قرآن است هر کس پیش از آنکه بخوابد درشب و یا روز آن را تلاوت کند در حفظ خداوند باشد و فرشتگانی را موکل او فرماید که او را از شر شیطان رجیم وهر آفت دیگری محافظت کنند اگر در آن روز و یا آن شب بمیرد بهشتی باشد وهزاران فرشته جنازه‌اش را تشییع کنند وتا وقتی که داخل قبر شود برایش استغفار نمایند و قبرش را وسعت دهند وازفشار قبر ایمن باشد ونوری از قبر او بآسمان بالا میرود و چون روز قیامت از قبر بیرون بیاید فرشتگان با او باشند و بصورت او تبسم کرده و با او حدیث میگویند تاازصراط بگذردوبا پیغمبران داخل بهشت شود و بندهٔ محبوب خدا باشد.ودرخواص قرآن از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله روایت کرده فرمود:

هر کس این سوره را برای رضای خدا تلاوت کند مانند کسی است که دوازده

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بنام خداوند بخشندهٔ مهربان

ای سید رسولان وانسان‌کامل (۱) قسم بقرآن حکمت بیان(۲) که توای محمد ﷺ البته در زمرهٔ انبیاء و رسولانی (۳) ترا خداوند براه راست فرستاده (٤) و این قرآن تو کتابی است که ازجانب خداوند مقتدر ومهربان نازل شده است(٥) تابترسانی با این قرآن قوم ومردمی راازآنچه که‌پدران‌ایشان‌راازآن‌بترسانیدندزیرا که‌این‌مردم‌سخت‌غافل‌میباشند(٦) البته وعدهٔ عذاب ما بربیشتر این مردم چون ایمان نمیآورند حتمی ولازم گردید(۷) ماهم بگردن آنها غل و زنجیر افکندیم که تا زنخ در رنج و عذاب بودند وچشمها بسته و نمی توانستند سربلند کنند(۸) ما ازپیش وپس برآنها سد طریق کرده وبرچشمهایشان‌پرده‌ای افکندیم که راه حق را تشخیص ندهند (۹)

مرتبه قرآن را ختم نموده باشد وهرمریضی که در موقع احتضار قرائت این سوره را بشنود بعدد هرآیه ده فرشته براو نازل شده وبرای او استغفار نموده و در تشییع جنازه‌اش حاضر شده و براونماز گذارند .

واگربیمار محتضر شخصاً این سوره را قرائت کند قبض روح نشود مگر آنکه از شربت‌هـای بهشتی او را سیراب نمایند و در قبر و محشر تشنه نشود و داخل بهشت که میشود سیراب باشد .

وهر کسی که این سوره را نوشته و حرز خود قرار دهد از تمام آفات و بیماری‌ها مصون و ایمن گردد .

و از حضرت صادق علیه‌السلام روایت کرده فرمود اگر کسی سورهٔ یس را با گلاب و زعفران هفت بار بنویسد و در هفت روز متوالی هر سوره را که نوشته بشوید و آب آن را بیاشامد حافظه‌اش زیاد شده و هرچه را بشنود حفظ کند وباهر کس مباحثه و مناظره کند غلبه نماید و پیروز شود و در انظار معزز و محترم گردد .

هر کس این سوره را بنویسد و با خود دارد از چشم بد در امان بوده و از حسد و و کینه مغرضین مصون مانده و از شر جن و انس و اعراض و دردهـا باذن خداوند محفوظ باشد .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وَ سَوَآءٌ عَلَيْهِمْ ءَاَنْذَرْتَهُمْ اَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (١٠) اِنَّمَا تُنْذِرُ
مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَ خَشِيَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَ اَجْرٍ كَرِيمٍ (١١)
اِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتٰى وَ نَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَ آثَارَهُمْ وَ كُلَّ شَيْءٍ اَحْصَيْنَاهُ
فِي اِمَامٍ مُبِينٍ (١٢) وَ اضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا اَصْحٰبَ الْقَرْيَةِ اِذْ جَآءَهَا الْمُرْسَلُونَ
(١٣) اِذْ اَرْسَلْنَا اِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا اِنَّا اِلَيْكُمْ
مُرْسَلُونَ (١٤)

و اگر این سوره را نوشته و بشویند و آبش را بزن شیر ده بنوشانند شیرش زیاد شود.

خلاصه مطالب سوره یس عبارت است از بعثت پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله برای انذار و ترسانیدن مردم از عذاب خدا و ایمان نیاوردن کفار و منافقین و منتفع نشدن آنها بآیات الهی و داستان رسولان و مؤمن آل یس در شهر انطاکیه و تهدید کفار و تنزیه ذات اقدس پروردگار از هر گونه نقص وعیبی و دلایل توحید و خداشناسی و نفخه صور وقدرت پروردگار بر هلاك نمودن کفار و مشرکین و ادله بعث ونشور.

قوله تعالی: یس (ص) والقرآن الحکیم

یس یکی از اسماء پیغمبر خاتم صلی الله علیه و آله است و آیه «انك لمن المرسلین» شاهد براین معنا است یعنی ایسید رسولان وانسان کامل و شنوندهٔ وحی من، قسم بقرآن حکمت بیان تو از پیغمبران مرسل و برراه راست هستی تورا خداوند براه مستقیم فرستاده و این قرآن تو کتابی است که ازطرف پروردگارمقتدر و مهربان نازل شده است.

سعد بن عبدالله قمی در کتاب بصائر الدرجات در «یس والقرآن الحکیم انك لمن المرسلین» ازکلبی روایت کرده گفت حضرت صادق علیه السلام بمن فرمود ای کلبی آیا میدانی در قرآن چند اسم برای پیغمبر اکرم (ص) ذکرشده است عرض کردم تصور میکنم دو یا

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

چه آنها را بترسانی ویا نترسانی برای آنها یکسانست وهرگز ایمان نمیآورند (۱۰) تو کسانی را میتوانی بترسانی که پیرو قرآن شده ودرخلوت ونهان از خداوندمهربان ترسان وخائف هستند تواینان را بآمرزش پروردگار ولطف و کرم خدا بشارت و مژده بده (۱۱) ما مردگان را دوباره زنده میکنیم و کردار گذشته و آیندهٔ آنها را در نامه عملشان ثبت خواهیم کرد وهرچیزی را درلوح محفوظ وقلب امام آشکارا بشماره آوردیم (۱۲) ایرسول گرامی برای این مردم داستان مردم انطاکیه را مثل بزن که رسولان حق برای هدایت آنها آمدند (۱۳) اول دوتن رسول برای هدایت آنها فرستادیم چون تکذیب نمودند با سومین رسول خود آنها را تقویت نمودیم وهر سه نفر بقوم گفتند ما فرستادگان خداوندیم (۱۴)

سه اسم فرموده اسم میباشد که یکی از آنها یس است .

ابن بابویه از سفیان بن سعید روایت کرده گفت از حضرت صادق علیه السلام پرسیدم معنای یس چیست ؟ فرمود اسمی از اسامی پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله است ومعنایش این است : ای شنوندهٔ وحی من،قسم بقرآن حکیم توازپیغمبران مرسل وبرراه راست میباشی .

ودرکافی ذیل آیه « لتنذر قوماً ما انذر آباؤهم فهم غافلون » ازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود آنها از خداوند و رسولش غافلند و از وعده‌هائی که خداوند فرموده بی خبرند .

و نیز فرمود « فهم لایومنون » یعنی بامامت امیرالمؤمنین علیه السلام و اوصیاء بعد از آنحضرت ایمان ندارند و کسانی که بولایت امیرالمؤمنین علیه السلام و ائمه اقرار ننموده و منکر آن انوار طیبه میباشند در قیامت نابینا محشور شده و در آتش جهنم غوطه در خواهند شد .

قوله تعالی : **انا جعلنا فی اعناقهم اغلالا فهی الی الاذقان فهم مقمحون تا آخر فهم لایبصرون**

این دوآیه در بارهٔ ابوجهل وبعضی از بنی مخزوم نازلشده داستان آنها بقرار ذیل است : ابوجهل و یارانش سوگند یاد نمودند چنانچه پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله را در حال نماز

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

قالوا ما انتم الا بشر مثلنا و ما انزل الرحمن من شیئ ان انتم الا تکذبون (١٥) قالوا ربنا یعلم انا الیکم لمرسلون (١٦) و ما علینا الا البلاغ المبین (١٧) قالوا انا تطیرنا بکم لئن لم تنتهوا لنرجمنکم و لیمسنکم منا عذاب الیم (١٨) قالوا طائرکم معکم ائن ذکرتم بل انتم قوم مسرفون (١٩) و جاء من اقصی المدینة رجل یسعی قال یاقوم اتبعوا المرسلین (٢٠) اتبعوا من لایسئلکم اجراً وهم مهتدون (٢١)

مشاهده کنند حضرتش را بقتل برسانند روزی آنحضرت بنمازایستاده بود ابوجهل سنگی برداشت تا بطرف آنحضرت پرتاب کند هرچه تلاش کرد که سنگ را رها سازد سنگ رها نشد و در دستش باقی ماند از شدت غضب برگشت مردی از بنی مخزوم داوطلب قتل آنحضرت شد با نیروی شیطانی خود را به پیغمبر رسانید بطوریکه قرائت رسول خدا را می‌شنید سنگی بالا برد تا بر سر آنحضرت فرود آورد دید گانش تار گشت و آنحضرت را ندید ولی صدای مبارکش را می‌شنید بسوی یارانش بازگشت بآنها گفت چون قصد قتل محمد صلی الله علیه و آله را نمودم دید گانم تار شد صدایش را می شنیدم ولی حضرتش را نمی دیدم درآن اثناء قدرت پیشروی و قتل او را نداشتم لذا باز گشتم پروردگار در این مورد آیه مزبور را نازل فرمود.

حضرت باقر علیه السلام میفرمود خداوند گوش و چشم و دلهای ایشان را پوشانید و از هدایت و رهبری محروم مانده کور گشتند.

طبرسی دراحتجاج ذیل آیه «وجعلنامن بین ایدیهم سدا و من خلفهم سدا» ازحضرت موسی بن جعفر علیه السلام روایت کرده فرمود یکی ازعلمای یهود ضمن بحث بامیرالمؤمنین علیه السلام گفت حضرت ابراهیم باسد حجاب ازنمرود محجوب گردید امیرالمؤمنین علیه السلام باو پاسخ داد اما محمد صلی الله علیه و آله با پنج حجاب ازنظر کسانی که قصد قتل آنحضرت را داشتند مستور

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

مردم گفتند شماها نیز چون ما بشری هستید و هیچوقت خداوند رحمان شما را نفرستاده وشما مردم دروغگوئی هستید(۱۵) رسولان گفتند خدای مادانا و گواه است که مافرستاده او هستیم(۱۶) وما جز آنکه صریحاً وبطور روشن بشما ابلاغ رسالت کنیم وظیفهٔ دیگری نداریم(۱۷) باز مردم بآنها گفتند ما وجود شما را برای خود بفال بد گرفته‌ایم اگر دست از ادعای خود برندارید شما را سنگسار نموده و ازما بشما رنج و شکنجهٔ سختی خواهد رسید (۱۸) رسولان گفتند اگر شما مردم متذکر و هشیاری باشید میدانید که تفال بد مربوط بخود شما است و شمامردم مسرف وهوا پرستی میباشید (۱۹) ودر این اثناء مردی از راه دور با شتاب هرچه تمامتر بانطاکیه رسید و گفت ای مردم از رسولان خدا پیروی کنید(۲۰) از کسانی که هیچ مزد وپاداشی ازشما درخواست ندارند وبرهبری‌شما علاقمند هستند اطاعت و تمکین نمائید (۲۱)

وپنهان گردید سه حجاب از آن برابر باسه حجاب ابراهیم و دوحجاب دیگر مایه فخر وفضیلت محمد (ص) است اماشرح پنج حجاب خداوند درقرآن میفرماید «وجعلنا من بین ایدیهم سدا» این یك حجاب «و من خلفهم سداً» حجاب دوم «فاغشیناهم فهم لا یبصرون» حجاب سوم « فهی الی الاذقان فهم مقمحون» حجاب چهارم «وجعلنا بینك و بین‌الذین لا یؤمنون بالاخرة حجاباً مستوراً» (آیه ۴۷ سوره اسری) حجاب پنجم.

وسواء علیهم ءانذرتهم ام لم تنذر هم لا یؤمنون

مخاطب باین آیه پیغمبر اکرم (ص) است میفرماید ایرسول ما برای این مردم منافق مساوی و یکسانست ، چه بترسانی آنهارا و یا نترسانی هرگز بخدا و اسلام و و لایت امیرالمؤمنین (ع) و ائمه معصومین ایمان نمی‌آورند

انما تنذر من‌اتبع الذکر و خشی الرحمن بالغیب فبشره بمغفرة و اجر کریم

فقط کسانی را میتوانی بترسانی که پیرو قرآن بوده و در خلوت و نهان از پروردگار مهربان ترسان و خائف هستند این چنین مردم را بآمرزش خداوند و لطف وکرم او مژده و بشارت بده .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وَ مَالِیَ لَا اَعْبُدُ الَّذِیْ فَطَرَنِیْ وَ اِلَیْهِ تُرْجَعُوْنَ (۲۲) ءَاتَّخِذُ مِنْ دُوْنِهٖۤ اٰلِهَةً
اِنْ یُّرِدْنِ الرَّحْمٰنُ بِضُرٍّ لَّا تُغْنِ عَنِّیْ شَفَاعَتُهُمْ شَیْـًٔا وَّ لَا یُنْقِذُوْنِ (۲۳) اِنِّیْۤ
اِذًا لَّفِیْ ضَلٰلٍ مُّبِیْنٍ (۲۴) اِنِّیْۤ اٰمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُوْنِ (۲۵) قِیْلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ
قَالَ یٰلَیْتَ قَوْمِیْ یَعْلَمُوْنَ (۲۶) بِمَا غَفَرَ لِیْ رَبِّیْ وَ جَعَلَنِیْ مِنَ الْمُكْرَمِیْنَ (۲۷) وَ مَاۤ
اَنْزَلْنَا عَلٰی قَوْمِهٖ مِنْۢ بَعْدِهٖ مِنْ جُنْدٍ مِّنَ السَّمَآءِ وَ مَا كُنَّا مُنْزِلِیْنَ (۲۸) اِنْ كَانَتْ
اِلَّا صَیْحَةً وَّاحِدَةً فَاِذَا هُمْ خٰمِدُوْنَ (۲۹)

قوله تعالی : انا نحن نحیی الموتی و نکتب ما قدموا وآثارهم
وکل شیئ احصیناه فی امام مبین

درکافی ذیل آیه فوق از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام روایت کرده فرمود به پدر بزرگوارم عرض کردم آیا نویسنده وصیتنامهٔ پیغمبر اکرم (ص) امیرالمؤمنین (ع) نبود رسول خدا املافرمود وآن حضرت نوشت وجبرئیل وفرشتگان مقرب شاهد برآن بودند اند کی تأمل نمود و سر مبارك را بزیر انداخت پس از آن فرمود چنین است ای فرزندم ابوالحسن فرشتگان شاهد بروصیت بودند ولی وصیتنامه‌پیغمبر اکرم (ص) کتاب مسجل ونامهٔ نوشته شده ای بود که جبرئیل باخیل فرشتگان مقرب برای پیغمبر اکرم (ص) آورده و گفت ای رسول خدا جز وصی وبرادرت علی هر کسی که درمحضر مقدست هستند بخارج بفرست تا آنکه وصیتنامه را علی دریافت نماید رسول خدا حضار را غیر از علی مرخص فرمود وآنگاه جبرئیل گفت ای رسول خدا حقت سلام میرساند و میفرماید این مکتوب ووصیتنامه عهد منست وشرایطی است که با شما نموده‌ام وخودم وفرشتگان‌مقرب گواه آنیم و گواه خود من برصحت این عهد نامه‌کافی است.

حضرت صادق (ع) فرمود پیغمبر اکرم(ص) ازشنیدن پیام جبرئیل لرزیده و گفت ای جبرئیل برذات اقدس پروردگار سلام باد که از او بسوی او سلام برمیگردد تصدیق

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

برای چه من نباید آن خدائی که موجد و آفرینندهٔ منست پرستش کنم درصورتی که میدانم بازگشت همه بسوی اوست(۲۲) آیا شایسته است من بجز خدای آفرینندهٔ معبودی را ستایش کنم که اگر خداوند قصد کند زیانی بمن برساند شفاعت آنها هیچ از من دفع ضرر ننموده ومرا نجات ندهد(۲۳) اگر چنین کنم محققاً در گمراهی بوده وزیانکار هستم(۲۴) ایرسولان شما بشنوید و گواه باشید که من بخدای شما ایمان آوردم (۲۵) باین مؤمن گفته میشود که داخل بهشت شود، با تأسف میگوید ایکاش قوم من میدانستند (۲۶) که چگونه خدا بمن مرحمت فرموده ومرا آمرزیده و مورد لطف و کرم خویش قرارداده(۲۷) وما برآن قوم پس از ایمان آن شخص مؤمن دیگر نه لشگری از آسمان فرستادیم و نه پیغمبری مبعوث نمودیم(۲۸) برای عقوبت و کیفر آن قوم فقط یك صیحهٔ وندای آسمانی تمام آنها را بناگاه هلاك نمود (۲۹)

و تأیید میکنم که وصیتنامه پروردگار بمن رسید و آنرا ازجبرئیل گرفته وبعلی(ع) داد و فرمود یا علی این مکتوب را حرف بحرف وکلمه بکلمه قرائت کن این نامه عهد و شروط پروردگار بامن است واینك امانت خدا را بدست تو می‌سپارم امیرالمؤمنین عرض کرد پدر ومادرم فدایت باد منهم شهادت داده و گواهی میکنم که تو ای رسول خدا این وصیت نامه و پیمان خدا را بمن رسانیدی تمام اعضاء وجوارح من مصدق ومؤید این امر هستند جبرئیل گفت من هم برای هردو نفر شما گواهی میدهم.

پیغمبر فرمود یاعلی (ع) وصیتنامهٔ مرا گرفتی واز مضمونش آگاه شدی ودر پیشگاه خدا ودرحضور من ضامن اجرای آن شدی باید قول بدهی که بآنچه دراین نامه است وفا کنی امیرالمؤمنین (ع) عرض کرد ای رسول خدا من تعهد میکنم که براین عهد وفادار باشم و از خداوند مدد ویاری می‌طلبم که مرا موفق بدارد برطبق آن عمل کرده وحق آن را ادا کنم.

پیغمبر اکرم(ص) فرمود یاعلی(ع) اینك جبرئیل وجمعی از فرشتگان مقرب میان من و شما شاهد میباشند زیرا خداوند آنها را فرستاده که شاهد بر ابلاغ وصیت من بشما باشند امیرالمؤمنین(ع) عرض کرد بلی یا رسول‌الله من قبول میکنم وشما هم آنها راشاهد براین اعتراف من بنمائید.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

سپس پیغمبر اکرم (ص) فرمود یاعلی اینك درحضورجبرئیل وفرشتگان مقرب ازتو میخواهم بآنچه در این مکتوب نوشته شده وفادار بوده بادوستان خدا ورسول او دوستی و با دشمنان آنها دشمنی کنی وبیزاری بجوئی وصبر وشکیبائی شعار خود ساخته وغیظ خود را فروبری اگر چه نسبت به تضییع حق وغصب مقام وهتك حرمت خود و اهل بیت شما قیام واقدام شود امیرالمؤمنین(ع) گفت قسم بآن خدائی که مرا خلق نموده و دانه رادردل خاك می شکافد واز زمین بیرون میآورد بآنچه فرمودی صبر کنم جبرئیل به پیغمبر گفت بعلی بگوکار هتك حرمت بجائی میرسد که ازخون سرت ریش مبارکت را رنگین میکنند چون بیان جبرئیل بگوش علی (ع) رسید عرض کرد ای رسول خدا آن چنان صبر کنم که اگر انواع مصائب را برمن وارد سازند وتمام سنت‌های پیغمبر را تعطیل کنند و یا آنکه خانه کعبه را خراب و نامه و کتاب خدارا زیر پا گذارده و محاسنم را از خون سرم خضاب نمایند هیچگونه معارضه نکرده و صبر خواهم نمود تاحضورت شرفیاب شوم.

بعدپیغمبر اکرم (ص)فاطمه علیهاسلام و امام حسن وامام‌حسین علیهماالسلام راطلبید و مضمون وصیت نامه و سفارشی که بامیرالمؤمنین علیه‌السلام فرموده بود بایشان ابلاغ و امر بصبر و شکیبائی نمودآنها نیزقبولی خودرا اعلام و گفتندآنچه خداوند مقرر داشته واراده میفرماید مورد قبول و رضای ما است وصیت نامه رامهر فرموده و تسلیم امیرالمؤمنین علیه‌السلام نمود.

راوی میگوید حضور حضرت موسی بن‌جعفر (ع)عرض کردم آیا ممکن‌است بعضی از مندرجات وصیت نامه را بفرمائید؟فرمود سنت‌های خدا و رسول در مکتوب مزبوردرج شده و مخالفت‌هائی که نسبت بامیرالمؤمنین (ع) ازطرف منافقین صورت وقوع یافت جزء بجزء تشریح گردیده بود همچنانکه خداوند میفرماید:

انا نحن نحیی‌الموتی و نکتب ما قدموا و آثارهم
وکل شیئی احصیناه فی امام مبین

بخدا قسم پیغمبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله تمام صدمات و مصائب را که مردم بامیرالمؤمنین (ع) و فرزندش زهرا (ع) وارد نمودند بیان فرمودند و ایشان رضا و بردباری و صبر بر آنها را بعرض آنحضرت رسانیدند.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و نیز از حضرت صادق (ع) روایت کرده فرمود وقتی رسول اکرم (ص) با جمعی از اصحاب در بیابان قفرای منزل فرمود و باصحاب گفتندبروید هیزم جمع آوری نموده بیاورید اصحاب عرض کردند در این صحرا هیزم یافت نمیشود فرمود هر کدام سعی کنید و آنچه مقدورتان باشد جمع کرده وحاضرسازید اصحاب رفته و پس ازکاوش وجستجو مقداری هیزم وخارجمع نموده حضورش آوردند پیغمبراکرم فرمود گناهان نیز این چنین جمع میشود سپس فرمودبرشما باد که از گناهان صغیره نیز دوری کنید زیرا هرچیزی طالبی دارد والبته هر که هرچه راعمل کند وطالب آن شود درجریدهٔ اعمالش ثبت و ضبط میشود و هرچیزی در امام مبین بیان و توصیف گردیده .

ابن بابویه از حضرت باقر (ع) روایت کرده فرمود چون این آیه نازل شد «و کل شیئی احصیناه فی امام مبین» ابوبکر و عمر خدمت پیغمبر اکرم (ص) آمده گفتند ای رسول خدا آیا منظور از امام مبین تورات است ؟فرمود خیر عرض کردند آیاانجیل است؟ فرمود خیر باز پرسیدند آیا مراد قرآن است فرمود خیر در همین موقع امیر المؤمنین وارد شد پیغمبر اکرم (ص) فرمود آن امام مبین که خداوند همه چیز را درآن بیان فرمود علی (ع) است که پروردگار علم هرچیزی را در وجود برادر ووصی و خلیفه بعد از من علی (ع) بودیعه نهاده است

و نیز از عمار روایت کرده گفت دریکی ازغزوات و جنگهائی که در خدمت امیر المؤمنین (ع) بودم از بیابانی عبور میکردیم که مملو از مورچه بود گفتم ای مولای من آیا کسی هست که شمارهٔ این مورچگان را بداند فرمود بلی ای عمار من میدانم و میتوانم تعداد آنرا تعیین کنم گفتم یا امیر المؤمنین (ع) تعداد اینها را از کجا میدانید فرمود ای عمار مگر سورهٔ «یس» را نخوانده ای آنجائی که میفرماید :

«و کل شیئی احصیناه فی امام مبین» عرض کردم بلی فدایت شوم این سوره رامکرر خوانده ام فرمود ای عمار منظوراز امام مبین که خداوند فرموده است منم :

و این حدیث رابرسی از ابن عباس و او از پیغمبر اکرم (ص) نقل نموده با زیادتی این جمله که پیغمبر اکرم (ص) فرمود سعید کسی است که علی رادرحیوة ومماة دوست بدارد و شقی شخصی است که بغض علی راچه درحال حیوة و چه درحال وفاتش دردل داشته باشد .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

يا حسرة على العباد ما يأتيهم من رسول الا كانوا به يستهزؤن (٣٠)
ألم يروا كم أهلكنا قبلهم من القرون أنهم اليهم لا يرجعون (٣١)
و ان كل لما جميع لدينا محضرون (٣٢) و آية لهم الارض الميتة احييناها
و اخرجنا منها حبا فمنه يأكلون (٣٣) و جعلنا فيها جنات من نخيل
و اعناب و فجرنا فيها من العيون (٣٤) ليأكلوا من ثمره و ما عملته
أيديهم أفلا يشكرون (٣٥)

قوله تعالى **واضرب لهم مثلا اصحاب القرية اذ جائها المرسلون اذ ارسلنا اليهم اثنين فكذبوهما فعززنا بثالث فقالوا انا اليكم مرسلون**

این آیات اشاره بشرح حال کسانی است که حضرت عیسی بسوی اهالی انطاکیه فرستاد وچگونگی سلوك مردم آن شهر با آنها و داستان ایشان بدینقرار است.

طبرسی ازابن عباس روایت کرده که حضرت عیسی دونفر از حواریون خود رابامر پروردگار برای تبلیغ بشهر انطاکیه فرستاد تا مردم آن دیار را بتوحید و خداشناسی دعوت کنندچون بحوالی شهر رسیدندمردی رادیدند که گوسفندمیچراند براوسلام کردند پاسخ داد و سئوال نمود شما چه اشخاصی هستید و بچه مقصود باینجا آمده‌اید گفتند ما رسولان عیسی پیغمبر خدا هستیم آمده‌ایم تا اهل این شهر را به پرستش خدای یگانه دعوت کنیم پرسش کرد آیا دلیل و حجتی بر مدعای خود دارید گفتند آری بیماران را شفا دهیم و کور مادرزاد و افلیج را صحت بخشیم گفت مرا فرزندیست که سالها بیمار و زمین گیر است اگر بدست شما شفایابد من بشماوعیسی ایمان خواهم آورد آنها را بخانه نزد فرزند بیماربرد دعا کردندفرزندش صحت وعافیت یافت تندرست شد وازبستر خودبرخاست خبر او در شهر منتشر شدمردم از اطراف شهر بیماران خود رانزد آنان میآوردند شفایافته صحیح وسالم میشدند خبر بپادشاه دادند واوبت پرست بود امر کرد ایشان راحاضر کردند

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

اسفا بر این بندگانی که هیچ رسولی برای هدایت آنها نیامد مگر آنکه استهزاء نموده و تمسخر کردند (۳۰) آیا آنها ندیدند که پیش ازایشان چه بسیاری اقوام و ملت هـارا هلاك کردیم که دیگر هر گز بخانه های خود مراجعت ننمودند (۳۱) و هیچکس نیست مگر آنکه روز قیامت همه در پیشگاه ما حاضر خواهند شد (۳۲) یکی از دلایل زنده شدن مردگان همین زمین های مرده و خشك است کهمادوباره آنها را سرسبز و زنده نموده وازآن دانه ها خارج میسازیم که بمصرف غذای خلق میرسد (۳۳) و روی زمین باغهای انگـور و نخلستانهـا ایجـاد نموده و چشمه های آب از دل خاك جاری سازیم (۳۴) تا ازآن میوه‌ها و غذاهائی که بدست خویش تهیه‌می کنند سدجوع نمایند آیا باز سپاسگذاری نمیکنند(۳۵)

از آنها سئوال نمود شما کیستید گفتند ما رسولان عیسی پیغمبر خدا هستیم گفت حجت و دلیلی برصدق گفتار خود دارید جواب دادند حجة ما آنستکه کوران ومردم افلیج وبیماران بردست ما بفرمان خدایتعالی شفا میبابند گفت باز گردید تا درکار شما اندیشه کنم روز دیگر مردم آنها را دربازار گرفته وزدند دراین اثناء پادشاه از آن محل عبور نمودایشان صدای خود را به تکبیر بلند کردند پادشاه در خشم شد امر کرد آنها را گرفته و زندانی نمودند خبر بحضرت عیسی رسید شمعون صفا که رئیس حواریون و وصی خود بود برای نصرت ویاری آنها فرستاد شمعون بطور ناشناس وارد شهر شد با کوشش بسیار رابطهٔ با درباریان پیدا کرد چون شخصی بود با ادب ونیکو سیرت او راپسندیده واوصافش رابرای پادشاه بیان کردند او را طلب نمود ازعقل و ادب وحسن محاورتش بسیارخورسند ومسرور گشت و از مقربان خاص خود گردانید و باو مأنوس شد روزی شمعون به پادشاه گفت شنیده‌ام دونفر مرد را زندانی نموده‌ای که آنها مردم رابدین وآئینی دعوت میکردند گفت آری شمعون سئوال نمود هیچ شنیده‌ای ایشان چه میگویند پاسخ داد خشم وغضب مانع شد از آنکه گفتار و سخنان آنان را بشنوم گفت ای پادشاه اگر صلاح و مصلحت بدانی دستور ده آنها را حاضر کنند تا به بینیم چه میگویند امر کرد ایشان را حاضر کردند

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

سبحان الذی خلق الازواج کلها مما تنبت الارض و من انفسهم و مما
لایعلمون (٣٦) و ایة لهم اللیل نسلخ منه النهار فاذاهم مظلمون (٣٧) و
الشمس تجری لمستقرلها ذلك تقدیر العزیز العلیم (٣٨) و القمر قدرناه
منازل حتی عاد کالعرجون القدیم (٣٩) لاالشمس ینبغی لها ان تدرك القمر
و لااللیل سابق النهار وکل فی فلك یسبحون (٤٠) وایة لهم اناحملنا ذریتهم
فی الفلك المشحون (٤١) و خلقنا لهم من مثله ما یرکبون (٤٢)

شمعون بآنها گفت شما کیستید وبرای چه کار دراین شهر آمده اید گفتند مارسولان حضرت عیسی پیغمبر خدا هستیم آمده ایم تا پادشاه وقومش را ازعبادت بتهائیکه نمیشنوند و نمی بینند وخیروشری نمیدانندوسود وزیانی بکسی نمیرسانند بازداشته وبسوی عبادت پرورد گار دانا وشنواوتوانا که هرخیر وشری بدست او است دعوت نمائیم شمعون گفت حجتو برهانی برمدعای خود دارید جواب دادند آری حجة و برهان ما آنستکه کور و زمینگیر را باذن خدایتعالی شفا میدهیم و هر مریضی را عافیت عطا کنیم پادشاه دستور داد کور نابینائی را آوردند ایشان دعا کردند پرورد گار باو بینائی عطا فرمود پادشاه تعجب نمود شمعون باو گفت ای ملك توهم ازخدای خود بخواه تا این کار را انجام دهد گفت من از توهیچ سری را پنهان نمیدارم خدای من جمادی پیش نیست وکاری از او ساخته نشود آنگاه پادشاه بآنها گفت اگر خدای شما قادر باشد مرده را زنده کند من باو وشما ایمان میآورم گفتند پرورد گار ما برهرچیز قدرت وتوانائی دارد گفت پسر دهقانی هفت روز است وفات نموده بانتظار پدرش هنوز اورا دفن نکرده اند چنانچه اورا زنده کند ایمان آورم پس ازآن مرده راحضور آنها آوردند شمعون درپنهانی وایشان آشکارا دعا نمودندخداوند اورا زنده کرد ازجابرخاست گفت ای قوم من از خدا بترسید و باو ایمان آورید چون وفات کردم مرا در هفت وادی از آتش بردند بخاطر شرکی که بخدا آورده بودم تا گاه درهای آسمان

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

پاك و منزه است آن خدائی که همه چیز را جفت بیافرید و غیر از آن چیزهائی که نمیدانید خلق فرموده (۳۶) یکی دیگر از دلایل وجود شب است که چون ما پرده روز را از آن بر گیریم همه را ظلمت و تاریکی فرا گیرد (۳۷) و نیز خورشید تا بان که پیوسته بدون هیچ اختلافی مدار مشخص ومعین خود را دور میزند واین خود نشانه قدرت و عظمت پروردگار است (۳۸) گردش مرتب ماه نیز در مدار ومنازل مقرر یکی دیگر از دلایل اقتدار حق است که از صورت بدر کامل مانند شاخه زرد خرما بسر منزل اول خود باز میگردد (۳۹) نه خورشید سزاوار است که بماه برسد و نه آنکه شب از روز سبقت و پیشی بگیرد و تمام آنها برمدار معین دراین دریای بی کران شناورند (۴۰) یکی دیگر از دلایل آنست که ما نژاد بشررا در کشتی پربار سوار کرده وبساحل نجات رسانیدیم (۴۱) ومانند کشتی نیز چیزهائی برای سواری مردم خلق نمودیم (۴۲)

گشوده شد واشاره کرد بشمعون وآن دونفر واینها ازخدا درخواست کردند مرا زنده نمود این گفتار درپادشاه اثر کرد پادشاه وجمعی ازاهل شهر انطاکیه ایمان آوردندو بسیاری از ایشان درحال کفر وشرك باقی ماندند.

ابی حمزه ثمالی از حضرت باقر علیه السلام روایت کرده گفت ازآن حضرت تفسیر آیه را سئوال کردم فرمود خداوند دونفر را برای هدایت مردم شهر انطاکیه فرستاد مردم شهر که آن دوغریب وبیاناتشان را شنیدند مورد ایذاء و اذیت قرار دادند کار را بجائی رسانیدند که پادشاه آن دیار امر کرد هردو را در بتکدهٔ شهر زندانی و توقیف کنند خداوند مرد دیگری را فرستاد چون داخل شهر شد قصر پادشاه را جویا شده و گفت مرا بحضور پادشاه برسانید چون او را نزد شاه بردند پس از اداء احترامات شایسته گفت پادشاها من مردی هستم که در بیابانها مشغول عبادت میباشم اکنون مایلم معبود آن پادشاه را پرستش کنم پادشاه دستور داد او را داخل بتکده نمایند تابعبادت اصنام وبت‌ها مشغول شود مدت یکسال دربتخانه ماندوبا آن دونفر مرد موحد که زندانی بودند مؤانست و مجالست داشت و با ایشان قرار گذاشت با او روی شناسائی نشان نداده و درحضور پادشاه ازخداشناسی ویکتا پرستی او سخن نگویند آنگاه تقاضای ملاقات شاه را نمود چون شاه او را احضار نمود گفت بمن اطلاع دادند که تو این مدت دربتخانه به پرستش خدایان ما مشغول بوده‌ای

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

اینك ما خشنودی را بتو ابراز نموده واجازه میدهیم هرحاجتی که داری بخواهی تا مورد اجابت قرار دهم آن مرد پاسخ داد من حاجتی ندارم ولی اگر ممکن است شرح حالدو مرد زندانی را که دربتخانه محبوس میباشند برایم بیان کنید پادشاه گفت این دونفررهزن دین ماومردم این شهر بوده ومیخواستند ما را به ستایش خدای آسمان که کسی او را ندیده وادار نموده واز دین پدران و معبود پیشینیان محروم سازند گفت ای پادشاه بسیار شایسته وبجاست که امر فرمائید آندو را حضور آورده و مجلس مناظرهٔای تشکیل دهیم اگر توانستیم آنها را مغلوب ومجاب نمائیم بطیب خاطر دین ما را میپذیرند واگر آنها برما غالب شدند ما تسلیم سخن حق ایشان خواهیم شد پادشاه پیشنهاد اورا پذیرفت و دو زندانی را احضار نمود وچون حاضر شدند آنمرد گفت مدعای شما چیست و هدف شما از آمدن باین شهر چه میباشد آن دو گفتند ما خدای یگانه ویکتا را می پرستیم و ازاینکه مردم این شهر ندانسته و کور کورانهبت پرستی را شعار خود قرار دادهاند افسردهوناراحت شده وبرای رهبری وهدایت ایشان آمدهایم آن مرد گفت آیا آن خدایکتائی کهمعبود شما است قادر است کوری را بینا وبیماری را شفا ومردهای را زنده کند گفتند اگرازخدا بخواهیم ومشیت ذات مقدسش اقتضا کند البته اجابت خواهد شد آن شخص بپادشاه گفت امر ومقرر فرمائید یکنفر کور مادرزاد را بمحضر سلطانی حاضر نمایند کوری را آوردند بآن دونفر گفت اینك ازخدای خود بخواهید تا این شخص را بینا کند آندوبنمازبرخاسته ودعا نمودند ناگاه بقدرت پروردگار چشمهای کور روشن و بینا گردید مرد گفت کور دیگری بیاورند آوردند گفت ای پادشاه دستور بده که برای بینائی این کورهم دعا کنند هردو بسجده افتاده مشغول دعا شدند که ناگاه اونیز بینا گردید آن مرد گفتای پادشاه امر کنید شخص زمین گیر وافلیجی را بیاورند چون حاضر کردند بآن دو نفر گفت دستور پادشاه این است که ازخدای خود بخواهید سلامت این شخص را باو بر گرداند آن دونفر نماز خوانده ودست بدعای برداشتند که ناگاه شخص فالج برخاسته و براه رفتن پرداخت باز گفت ای پادشاه امر کنید زمین گیر دیگری را بیاورند وقتی که آوردند و آن دو دعا کردند مانند زمین گیر اولی بهبودی وشفا یافته وبا قدمهای استوار شروع براه رفتن نمود آن مرد بپادشاه گفت این دونفر ازعهدهٔ دو آزمایش مهم برآمده وحجت قاطعی برای ما

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

آوردند اکنون یك آزمایش دیگر باقی است که اگر آنرا نیز انجام دهندمن پیروعقاید این دونفر شده و دین آنها را میپذیرم سپس گفت ای پادشاه بطوری که شنیده‌ام‌شماپسری داشته‌اید که درعنفوان شباب وفات کرده من ازاین دونفر میخواهم که دعا نمایند و او را زنده کنند واگر پسر را زنده نمایند من داخل دین آنها خواهم شد پادشاه گفت من نیز درصورت‌وقوع چنین امری‌خدای این دونفر را پرستش کرده ویکتا پرستی راقبول‌مینمائیم.

آن مرد گفت اینك از خدای خود بخواهید تا فرزند متوفای پادشاه را عمردوباره داده وزنده کند آن‌دو سر بسجده نیایش پروردگار نهاده و از خداوند عزت که خالق هستی ها است انجام مقصود را مسئلت نمودند و چون سر از سجده برداشتند گفتند ای پادشاه کسانی را بفرستید تافرزندترا از گورستان‌بیاورندجمعیت بیشماری بسوی‌قبرستان رفته و با کمال تعجب دیدند که شاهزاده ازقبر بیرون آمده ومشغول پاك کردن‌خاکهای سرو صورت خود میباشد ندیمان شاه با سرور و نشاط بسیار شاهزاده را خدمت پدربردند پادشاه با دیدن فرزندش غریو شادی از دل بر کشید و او را درآغوش گرفت و پرسید ای فرزند دلبندم خاطره تجدید حیوة خود را بیان کن گفت ای پدر گرامی چند لحظه پیش دو نفر در حالت سجود از پیشگاه خداوند عالمیان زنده شدن مرا میخواستند و بنا بامر پروردگار مرا از قبر خارج و زندگانی نوین بخشیدند پادشاه گفت ای نورچشم من اگر آن دو نفر را مشاهده نمائی میشناسی عرض کرد آری پادشاه دستور داد مردم شهرازبرابر او عبور کنند پس از آنکه جمعیت زیادی عبور کردند و کسی رانشناخت یکی‌ازآندونفر را عبور دادند فوراً شاهزاده او را نشان داده و گفت این شخص یکی از آندو می باشد باز مردم از مقابل او رژه رفتند وآندیگری را میان انبوه جمعیت داخل کرده وعبوردادند این مرتبه هم شاهزاده اورا معرفی نموده‌و گفت‌این مرددومی‌آنها است‌آن‌مردفوراً بدونفر نزدیك‌شده گفت اما من‌بخدای شما ایمان آورده وتصدیق‌میکنم که خدای شمابرحق است وآنچه شما آورده‌اید ازطرف حق‌میباشد پادشاه نیزقبول ایمان نموده و به تبعیت پادشاه تمام مردم شاه بآئین خدا شناسی و یکتا پرستی درآمده و ایمان آورده‌اند.

طبرسی از ابن عباس روایت کرده گفت اسامی آن سه نفر رسول صادق و صدوق و سلوم بود.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و ان نشا نغرقهم فلا صريخ لهم و لا هم ينقذون (۴۳) الا رحمة منا ومتاعاً
الى حين (۴۴) و اذا قيل لهم اتقوا ما بين ايديكم و ما خلفكم لعلكم
ترحمون (۴۵) و ما تاتيهم من اية من ايات ربهم الا كانوا عنها معرضين (۴۶)
و اذا قيل لهم انفقوا مما رزقكم الله قال الذين كفروا للذين امنوا انطعم
من لو يشاء الله اطعمه ان انتم الا في ضلال مبين (۴۷) و يقولون متى هذا
الوعد ان كنتم صادقين (۴۸)

قوله تعالى : وجاء من اقصى المدينة رجل يسعى قال يا قوم اتبعوا المرسلين در آن اثنائیکه رسولان مردم شهر انطاکیه را از بت پرستی منع نموده و بسوی پروردگار توانا و یکتا دعوت مینمودند آنها در صدد آزار و اذیت رسولان برآمدند همان مرد گوسفندچران موسوم بحبیب نجار که در برخورد اولیه به خدا و رسولان ایمان آورده بود بشتاب هر چه تمامتر خود را بانطاکیه رسانیده و گفت ایمردم از رسولان خدا پیروی واطاعت وتمکین نمائید که اینان هیچ مزد و پاداشی ازشما درخواست ندارند و برهبری شما علاقمندهستند قوم او گفتند مگر تو بردین رسولان هستی و از آنها پیروی مینمائی و خدای ایشان را می پرستی گفت آری برای چه آنخدائی که موجد و آفرینندهٔ منست پرستش نکنم درصورتیکه میدانم بازگشت همه خلایق بسوی اواست آیا شایسته است من بجز خدای آفرینندهٔ معبودی را ستایش کنم که اگر خداوند قصد زیانی بمن برساند شفاعت آن بتها هیچ دفع ضرر ننموده و مرا نجات ندهد اگر چنین کنم محققاً در گمراهی بوده و زیان کار هستم پس از آن رو کرد برسولان و گفت بشنوید و گواه باشید که من بخدای شما ایمان آورده‌ام آن مردم چون این سخنان را از او شنیدند مجتمعاً حمله کرده و او را کشتند شکمش را پاره کرده امعاو احشایش را بیرون آورده و جسدش را سوزانیدند تا لحظه آخر میگفت پروردگارا این قوم را هدایت کن خدایتعالی بهشت را بر او واجب فرمود

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و اگر بخواهیم همه‌را در دریاغرق کنیم که‌هیچ فریاد رسی‌نداشته وراه‌نجاتی نیابند (۴۳) مگر بازلطف و مرحمت ما آنها رانجات دهد تا وقت معینی بزندگی ادامه دهند (۴۴) بایشاان گفته شود که مراقب گذشته‌وآیندهٔ خود بوده وتقوی داشته باشید تا مورد ترحم و عنایت خدا واقع شوید ۴۵) و هیچ آیتی‌از آیات حق بسایشان نرسید مگر آنکه ازروی نادانی‌اعراض‌نموده وتوجهی‌بآن‌نکردند (۴۶)وهروقت‌بآنهامی گفتند از آنچه خدا بشماروزی داده بفقراو درماندگان‌انفاق‌نمائید آن مردمان‌کافر کیش‌جواب می‌دادند آیا بکسی دستگیری‌وانفاق کنیم که اگر خدا میخواست‌آنها را هم چون‌ما از نعمت‌های خود بهره‌مند میساخت محققاً شما مردم گمراهی هستید (۴۷) آن مردم میگویند اگرشما راست میگوئید پس‌آن وعدهٔ قیامت که مدعی میباشید چه وقت خواهد بود (۴۸)

وچون باو گفته میشود داخل بهشت شو باکمال تأسف میگوید ایکاش قوم من میدانستند چگونه خدا بمن مرحمت فرموده و مرا آمرزیده و مورد لطف و کرم خویش قرار داده وچون اهل انطاکیه حبیب نجار را کشتند خدایتعالی خشمش گرفت و بر عذاب آنها تعجیل کرد امر فرمود بجبرئیل صیحهٔ و بانك ناگهانی بر ایشان زد تمام آنها بکیفر و عقوبت کشتن مؤمن آل پس یکدفعه هلاك شدند چنانچه میفرماید ما بر آنقوم بعد از واقعه آنمرد مؤمن هیچ لشکری از آسمان نفرستادیم و پیغمبری مبعوث نکردیم فقط برای کیفر و عقوبت آنقوم یك صیحه و ندای آسمانی تمام آنها را نا بهنگام هلاك نمود اسفا براین بندگانی که هیچ رسولی برای هدایت آنها نیامد مگر آنکه او را استهزاء نموده و تمسخر کردند.

ابن بابویه ذیل آیه ان کانت‌الا صیحة واحدة فاذاهم خامدون

از رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده فرمود سه‌نفر بودند که حتی یك چشم‌بهمزدن کافر بوحی نشدند مؤمن آل یس و علی‌بن‌ابیطالب وآسیه عیال فرعون‌این سه‌نفرصدیقون هستند و افضل ایشان علی علیه السلام است واینحدیث را ثعلبی نیز که از مخالفین است در تفسیرش نقل نموده.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

الم یرواکم اهلکنا قبلهم من القرون انهم الیهم لایرجعون

مخاطب باین آیه اهل مکه و کفار قریش است پروردگار آنان را تهدید میکند و میفرماید آیا مشاهده نکردند پیش ازایشان امم وملت‌های بسیاریرا هلاك کردیم و هر گز آنها بسوی قوم و خانه‌یشان بـاز گشت نمی نمایند و روز قیامت همه اینان را بیکبار در پیشگاه ما حاضر کنند و کسی را رها نکرده مگر آنکه زنده نموده و در عرصه قیامت برای حساب حاضر کنیم .

و آیةلهم الارض المیتة احییناهاو اخرجنا منها حباً فمنه یأکلون

یکی از علائم و دلایل قدرت ما بر زنده کردن مردگان آنست که زمین‌های مرده و خشك شده را دوباره بآب وباران و باد بهار زنده و سرسبز و خرم نمائیم و ازآن دانه‌ها خارج سازیم که بمصرف غذای خلق میرسد و در آن باغهای انگور و نخلستانها ایجاد نموده و چشمه‌های آب جاری سازیم تا مردم از میوه‌های آن تناول کنند وحال آنکه ایشان بدست خویش در آن زمینها هیچ نوع صنع و عمل ننموده‌اند بلکه پروردگار آنهارا ازدل خاك بیافرید چنانکه در سوره واقعه میفرماید :

ءانتم تزرعونه‌ام نحن الزارعون

آیا بازهم این مردم شکروسپاس خدارا بجانمیاورند پاك ومنزه‌است پروردگار یکه تمام چیزها را از نباتات و انسان با اشکال و امثال جفت آفرید و غیر از آنها از چیزهائی که نمیدانید و ندیده و نشنیده‌اید خلق میفرماید .

(مقصود از زوج در نباتات مشابه و امثال است چه مثل را زوج گویند) .

علی بن ابراهیم از ابی ربیع روایت کرده گفت از حضرت صادق علیه‌السلام معنای آیه «سبحان الذی خلق الازواج کلها مما تنبت الارض» را سئوال کردم فرمود آبهائی ازآسمان بزمین فرود آید و بر نباتات ودرختان برسد انسان وحیوانات از میوه‌ها و نباتات میخورند ماده نطفه از آنها پدید آید .

سپس فرمود انسان بدواً ازآب گندیدهٔ متعفن که نطفه است خلق میشود پس ازآن نطفه مبدل بعلقه ومضغه و گوشت واستخوان میگردد پاك ومنزه باد پروردگاریکه انسان را به نیکوترین خلقت آفرید .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وآیة لهم اللیل نسلخ منه النهار فاذاهم مظلمون

دیگر ازعلائم ودلایل وقدرت ماوجود شب است چون پرده روز را ازآن بر گیریم همه را ظلمت و تاریکی فرا گیرد پروردگار شب را برای خاطر ظلمت و تاریکی اصل و مانند جسم قرار داده و روز را عارض و بمثابه پوست و لباس شب ایجاد فرمود و از اینجهة تعبیر بسلخ فرمود چه سلخ پوست گوسفند است که ازآن فرو میکشند .

در کافی ذیل آیه فوق از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده رسول اکرم صلی الله علیه و آله بمنافقین میفرمود اگر از طرف خداوند مأذون بودم از مکنونات خاطر شما که پیوسته مرگ مرا در دل خود آرزو دارید پرده برداشته و میگفتم که تا چه‌حد آمادهٔ آزار و اذیت اهلبیت من هستید شما مانندآن مردمی هستید که‌آتشی برافروخته و پیرامون آن نشسته و از روشنائی آن اخگر فروزان استفاده می کنند ولی ازجهالت و نادانی ازخدا میخواهند که نور آن اخگر را منتفی و تاریك سازد یعنی شما میخواهید نور محمد صلی الله علیه و آله را که شمس حقیقت است و یا علی که در حکم قمر است ازبین برده وتاریکی جهل و ظلمت شرك شما را بپوشاند مگر نمی‌بینی که خداوند میفرماید :

هوالذی جعل الشمس ضیاء والقمر نورا

و نیز فرموده :

و آیة لهم اللیل نسلخ منه النهار فاذاهم مظلمون

و در آیه دیگر میفرماید :

ذهب الله بنورهم و ترکهم فی ظلمات لایبصرون

که مفهوم آیات چنین است اگرخداوند محمد صلی الله علیه و آله را قبض روح فرماید تاریکی وظلمت ظاهر شده و فضیلت و منزلت اهلبیت پنهان گردد و بمصداق :

و ان تدعهم الی الهدی لایسمعوا و تریهم ینظرون الیك وهم لایبصرون

دیگر چشم آنها نمی بیند و گوششان حقایق دین را نمی شنود و از هدایت محروم باشند .

قوله تعالی : **والشمس تجری لمستقرلها ذلك تقدیر العزیز العلیم**

و از علائم و دلایل قدرت ما خورشید تابان است پیوسته بدون هیچ اختلافی مدار

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ما ینظرون الا صیحة واحدة تاخذ هم و هم یخصمون (٤٩) فلا یستطیعون
توصیة و لا الی اهلهم یرجعون (٥٠) و نفخ فی الصور فاذا هم من
الاجداث الی ربهم ینسلون (٥١) قالوا یا ویلنا من بعثنا من مرقدنا هذا ما
وعد الرحمن و صدق المرسلون (٥٢) ان کانت الا صیحة واحدة فاذا هم
جمیع لدینا محضرون (٥٣) فالیوم لا تظلم نفس شیئاً و لا تجزون الا ما
کنتم تعملون (٥٤) ان اصحاب الجنة الیوم فی شغل فاکهون (٥٥)

مشخص و معین خود را دور میزنند.

طبرسی از حضرت امام زین العابدین و حضرت باقر و حضرت صادق علیهم السلام روایت کرده که آیه فوق را باین طریق قرائت کرده‌اند.

و الشمس تجری لا مستقر لها

و از ابن عباس و ابن مسعود و عکرمه و عطاء بن ابی رباح نیز بطریق قرائت ائمه روایت کرده و معنای آیه چنین است خورشید تابان پیوسته در حرکت است و مدار خود را بدون توقف و قراری تا پایان و انقضای دنیا و روزقیامت دور میزند و این خود نشانهٔ قدرت وتقدیر با عظمت پروردگار دانا وتوانا است.

ابن بابویه ذیل آیه فوق از عبدالرحمن بن سیابه روایت کرده که گفت حضور حضرت صادق علیه السلام عرض کردم فدایت شوم جمعی از مردم میگویند و عقیده دارند که نظر کردن باختران وستاره‌ها جایز نیست و بدین شخص ضرر میرساند آیا این قول صحیح است فرمود خیر چنین نیست که آنها میگویند بستاره نظر کردن ضرری بدین نمیرساند زیرا شما چیزی را مشاهده می کنید که زیاد آنرا درك نمی کنید و از توجه باندك آن سودی نمیبرید شما ازروی محاسبه نجومی اطلاعات ناچیزی ازفواصل ماه وسیارات دیگر بدست میآورید ولی آیا تا کنون فهمیده‌ای که فاصله میان مشتری و زهره چند درجه و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

آن کافران انتظار چندانی نکشند مگر آنکه صیحهٔ اسرافیل همهٔ آنهارا بمرگ می گیرد در حالی که با یکدیگر در جدال و مخاصمه میباشند (۴۹) در آن لحظهٔ مرگ نه قدرت سفارش وتوصیه مؤثرشود و نه آنکه میتوانند بسوی زن و بچه خودشان رجوع کنند (۵۰) و همینکه در صور بدمند بناگاه همگی ازقبرهای خودبسوی خداوند کشانیده میشوند (۵۱) آنوقت چون از قبرها بیرون آیند گویند وای برما چه کسی ما را از آرامگاههایمان برانگیخت این همانست که خداوند بما وعده داده بود و انبیاء و رسولان راست گفته بودند (۵۲) فقط با یك ندا و صیحهٔ آسمانی تمام افراد بشر در پیشگاه ما حاضر شوند (۵۳) در آن روز کوچکترین ستم و بیداد بکسی نمیشود و جزا و کیفر نمیدهند مگر برابر آنچه که کرده اند (۵۴) در آن روز اهل بهشت بوجد و نشاط مشغول میباشند (۵۵)

یا آنکه مسافت و بعد زهره و قمر چند دقیقه است و یا شمس از سنبله چقدر دور میباشد گفتم فدایت شوم نه خودم میدانم و نه آنکه از هیچ منجمی شنیده‌ام فرمود آیا فاصله میان سنبله و لوح محفوظ را میدانی عرض کردم نمیدانم فرمود فاصله میان هر یك از آنها شصت یا هفتاد دقیقه است و علاوه کردند که ای عبدالرحمن این حساب مربوط بمرکز وسط و محل اجتماع سیارات مزبور است و از هرچهارجهت میزان فواصل آن همین مقدار میباشد ازیمین ویسار وخلف و پیش.

علی بن ابراهیم ذیل آیه ۳۹ - والقمر قدرناه منازل حتی عاد کالعرجون القدیم - مینویسد: مراد از عرجون طلع درخت خرما است که از نخل پدید میآید و در موقع بیرون آمدنش بشکل هلال است. داود بن محمدی روایت کرده گفت ابو سعید مکاری که از مخالفین ومنافقین بود روزی حضورحضرت رضا (ع) رسیده گفت تو مانند پدرت ادعا میکنی آنچه را که پدرت مدعی بود یعنی تو نیز میگوئی من فرزند پیغمبرم حضرت فرمود خداوند نورت را خاموش و فقر و مسکنت را بخانه ات داخل کند آیا میدانی که خداوند بعمران وحی فرستاد که بتو پسری عطا خواهم کرد اما مریم را باو داد و از مریم عیسی بوجود آمد پس عیسی از مریم و مریم هم از عیسی است و هردو در حکم واحد میباشند

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

من از پدرم و پدرم‌از منست و ما نور واحدیم آنگاه ابو سعید گفت سئوالی دارم اجازه میدهی که مطرح نموده وجوابش‌را بگوئید فرمود مسئله خودرا بیان کن گر چه اطمینان دارم‌هر گز تو کسی نیستی که بامانت و ولایت من معتقد شوی گفت چه‌میفرمائید دربارهٔ کسی که موقع مرگ وصیت مینماید پس از فوت من آنچه بنده قدیمی دارم در راه‌خدا آزاد کنید بنده‌های قدیمی این شخص شامل کدام یك از غلامان و بنده‌هایش میشود فرمود هر بنده ای که از شش ماه قبل مالك بوده بایدآزاد شود زیرا خداوند در قرآن میفرماید :

والقمر قدرناه منازل حتی عاد کالعرجون القدیم

مراد از عرجون قدیم شاخه‌هائی از نخل خرما است که بیش از شش ماه عمر نموده اند و هر شاخه ای که شش ماه ازآن بگذرد قدیمی است زیرا ماه پس ازآنکه‌شش منزل سیر کرد ازآنجا بر میگردد و از نصف دایره بمرکز اولیه عود مینماید و خداوند در این‌آیه عود ماه را از شش منزلی بقدیم تعبیر فرموده است .

راوی گفت ابو سعید از خدمت حضرت‌رضا علیه‌السلام بیرون رفت پس از مدت کمی فقیر و نا بینا شد و بسختی روز گار گذرانید تا بدرك واصل گردید .

قوله تعالی : **لاالشمس ینبغی لها ان تدرك القمر ولاالليل سابق النهار و کل‌فی فلك یسبحون**

نه خورشید سزاوار است که ماه‌را دریابد و بآن برسد و نه آنکه شب‌از روز سبقت وپیشی بگیرد چه خورشید در سیر انتقالی خود با سیارات در هر ثانیه‌ای چهارده میل طی و سیرمینماید و ماه درحرکت انتقالی خود با زمین درهرثانیه بیست میل سیرمیکند وهریك ازآنها برمدارمعین دراین فضای بی‌پایان درحرکت و دراین دریای بی کران شناورند علاوه برآن آفتاب پادشاه روز و ماه سلطان شب است و ممکن نیست آفتاب و ماه با هم جمع شوند و شب نمیرود تا روزپدیدآید وهمینکه روز پایان یافت شب ظاهر شود وامکان ندارد دو شب متصل بهم بدون انفصال و واسطه روز پدیدار شود و هریك ازآفتاب و ماه در مدار مخصوص خود سیرنموده و با دور زدن خود تسبیح خداوند را بجا میآورند .

قوله تعالی : **و آیة لهم انا حملنا ذریتهم فی الفلك المشحون**

در این آیه پروردگار برخلایق منت میگذارد ازجهة آنکه انواع و اقسام نعمتها

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بر ایشان عطا فرموده که هریك از آنها دلالت بر توحید و یگانگی ذات اقدسش دارد و میفرماید و از علائم و دلایل قدرت و یگانگی ما یکی آنست که ما نژاد بشررا در کشتی پربار سوار کرده و بساحل نجات رسانیدیم مراد باین کشتی کشتی نوح است.

و مقصود از ذریه فرزندانی هستند که در اصلاب پدرها بودند و مانند کشتی نیز چیزهای دیگری برای سواری و سیروسیاحت مردم خلق نمودیم و اگربخواهیم همه را در دریا غرق میکنیم که هیچ فریاد رسی نداشته و راه نجاتی نیابند مگر لطف و مرحمت ما آنها را نجات دهد و تا وقت معینی بزندگی خود ادامه دهند.

و اذا قیل لهم اتقوا مابین ایدیکم وما خلفکم لعلکم ترحمون

و چون بمشرکین گفته شود که مراقب گذشته و آینده خود بوده و تقوی داشته باشید تا مورد ترحم و عنایت پروردگار واقع شوید آنها از ازاین سخنان اعراض کنند و گوش ندهند.

طبرسی از حلبی روایت کرده گفت معنای آیه فوق را از حضرت صادق علیه السلام سؤال نمودم فرمود مراد از «مابین ایدیکم» گناهان گذشته و مقصود از «ماخلفکم» عقوبت اعمال است درروزقیامت.

و ما تاتیهم من آیة من آیات ربهم الاکانوا عنها معرضین

و هیچ آیه و دلیلی از آیات پروردگار بایشان نرسید مگر آنکه از آن عدول و اعراض نموده و توجهی نکردند و هر وقت بآنها میگفتند از آنچه خدا بشما روزی داده بفقراء ودرماندگان انفاق نمائید آن کافران بدکیش جواب میدادندآیا بکسی دستگیری وانفاق کنیم که اگرخدا میخواست آنها را هم چون ما ازنعمتهای خود بهره‌مند میساخت محققاً ایشان درضلالت و گمراهی روشن غوطه‌ورهستند.

سبب نزول آیه آن بود پیغمبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم مردم را تحریص و ترغیب مینمود برطعام دادن فقرا و بی‌نوایان کفار میگفتند محمد صلی الله علیه وآله دعوی مینماید که تمام خزائن آسمان وزمین برای خدا است آنگاه ازما طعام میخواهد و نیزفقراء مؤمنین بکفارمیگفتند شما ادعا میکنید که خدا درمال مانصیبی دارد چنانچه میفرماید.

و جعلوا لله مما ذرأ من الحرث والانعام نصیبا

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

هم و ازواجهم فی ظلال علی الارائک متکئون (۵۶) لهم فیها فاکهة
و لهم ما یدعون (۵۷) سلام قولا من رب رحیم (۵۸) و امتازوا الیوم
ایها المجرمون (۵۹) الم اعهد الیکم یا بنی آدم ان لاتعبدوا الشیطان انه
لکم عدو مبین (۶۰) و ان اعبدونی هذا صراط مستقیم (۶۱) ولقد اضل
منکم جبلا کثیرا افلم تکونوا تعقلون (۶۲) هذه جهنم التی کنتم توعدون (۶۳)
اصلوها الیوم بما کنتم تکفرون (۶۴)

از نصیب خدا چیزی بما انفاق کنید جواب میدادند اگر خدا میخواست بشما نیز مانند ما طعام و ثروت میداد ما بشما چیزی نخواهیم داد مگر داخل دردین و آئین ما بشوید محققاً شما مؤمنین گمراه هستید.

و یقولون متی هذا الوعد ان کنتم صادقین

آن کفار بطور تمسخر و استهزاء بپیغمبر و مؤمنین میگفتند اگر شما در بیان خود صادق هستید پس آن وعده قیامت که دعوی میکنید چه وقت خواهد بود؟

پروردگار در جواب آنها فرمود آن کفار انتظار چندانی نمیکشند مگر آنکه صیحهٔ اسرافیل همه آنها را بمرگ میگیرد در حالیکه با یکدیگر در جدال و مخاصمه میباشند در آن لحظهٔ مرگ نه قدرت سفارش و توصیه مؤثر شود و نه آنکه میتوانند بسوی خانواده و شهر و دیار خود بازگشت ورجوع کنند چه در دورهٔ آخر زمان صیحهٔ آسمانی زده میشود و مردم همانطوریکه دربازارها و محل کسب وکار خود مشغول هستند می‌میرند و هیچیك از آنها بمنزل خود بر نمیگردد و مجال آنکه کسی بسا کسی وصیت کند باقی نمی‌ماند.

و نفخ فی الصور فاذا هم من الاجداث الی ربهم ینسلون

روز قیامت چون نفخه صور دمیده شود بناگاه همگی ازقبرها بیرون آیند وبسوی

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

آنها و زنهای ایشان در سایهٔ درختهای بهشت بر تختهای عزت تکیه کرده‌اند(۵۶)برای آنها میوه‌های گوناگون وآنچه دلخواه ایشان باشد مهیا و آماده است (۵۷) و از مصدر پروردگار مهربان باهل بهشت تحیت و سلام ابلاغ میشود (۵۸) و خطاب میرسد که ای تبهکاران ازصف نیکوکاران جدا شوید(۵۹) آنگاه خطاب میرسد ای فرزند آدم مگر با شما پیمان نبسته بودم که پیروی‌ازشیطان نکنید او دشمن مسلم وبدخواه شما است (۶۰) ومرا پرستش کنید که راه مستقیم منحصر بهمین طریق میباشد (۶۱) این شیطان جمعیت های بسیاری از شما مردم راگمراه نموده آیا هنوز هم عقل و فکرت بکار نمی‌بندید (۶۲) این همان دوزخی است که بشما وعده داده میشد (۶۳) امروز بکیفر کفرتان داخل آن شوید(۶۴)

محکمهٔ عدل خداوندی کشانیده شوند بتصوراینکه‌درخواب بوده واکنون‌بیدارشده‌اندگویند وای بر ما و از یکدیگر می پرسند چه کسی ما را از خواب بیدار کرد فرشتگان بآنها میگویند این همان وعدهٔ خداوند است که بوسیلهٔ پیغمبران ابلاغ‌میشد والبته‌آن رسولان همگی راستگو بودند .

در کافی ذیل آیه « هذا ما وعدالرحمن و صدق المرسلون » از ابی شاذان واسطی روایت کرده گفت نامه‌ای حضور حضرت رضا علیه‌السلام نگاشته و از مردم واسط شکایت نموده بودم که این مردم نادان مرا اذیت و آزار میرسانند و پیروان حزب عثمان زمانی مرا راحت نمیگذارند .

بخط شریف خویش جواب مرقوم داشتند که ای ابی شاذان بدان و آگاه باش خداوند از اولیاء خود عهد و میثاق گرفته که درایام دولت باطل صبور و شکیبا باشند پس دراجراء پیمان و فرمان پروردگارصبر کن تاآنکه سید خلایق قیام نماید و آنها گویند چه کسی‌ما را از خوابگاه برانگیخت این همان وعدهٔ خداوند است که بوسیلهٔ پیغمبران راستگو بما ابلاغ شده بود .

ان کانت الا صیحة واحدة فاذاهم جمیع لدینا محضرون

طول نکشد مدت حشر وبعث مردم‌مگر بیك ندا وصیحه‌آسمانی که تمام‌افرادبشر

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

اليوم نختم على افواههم و تكلمنا ايديهم و تشهد ارجلهم بما كانوا يكسبون(٦٥)ولو نشآء لطمسنا على اعينهم فاستبقوا الصراط فانى يبصرون(٦٦) و لو نشآء لمسخناهم على مكانتهم فما استطاعوا مضيا و لا يرجعون (٦٧) و من نعمره ننكسه فى الخلق افلا يعقلون (٦٨) و ما علمناه الشعر و ما ينبغى له ان هو الا ذكر و قران مبين (٦٩) لينذر من كان حيا و يحق القول على الكافرين (٧٠)

درپیشگاه ما حاضر شوند ودر آنروز کوچکترین ستم وبیداد بکسی نمیشود و جزا و کیفر نمیدهند مگر دربرابر آنچه کرده‌اند «ان اصحاب الجنة اليوم فى شغل فاكهون» در آن روز اهل بهشت بوجد ونشاط مشغول میباشند آنها وهمسرانشان در سایه درختهای بهشت برتخت‌های‌عزت تکیه کرده‌اند برای آنها میوه‌های گوناگون وآنچه دلخواه ایشان‌باشد مهیا وآماده است واز مصدر پروردگار مهربان باهل بهشت تحیت و سلام ابلاغ میشود.

طبرسی ذیل آیه «ان اصحاب‌الجنة اليوم فى شغل فاكهون» ازحضرت‌صادق علیه‌السلام روایت کرده فرمود اهل بهشت درآن روز درنعیم جاویدان بهشت متنعم بوده و باحوریان بهشتی بوجد ونشاط مشغول میباشند ودرملکی بی عزل ودرجوانی بدون پیری و تندرستی بدون بیماری ودرعزت وراحتی بدون مشقت ونعمت بی محنت وبقای بدون فنا وزندگانی بدون مرك وسرور وخشنودی بدون خشم وداشتن همدم وانیسی بدون وحشت بسرمیبرند

«و امتازوا اليوم ايها المجرمون» خطاب میرسد از مصدر جلالت که ای تبهکاران ازصف نیکوکاران جدا شوید حضرت باقر علیه‌السلام فرمود روز قیامت که خلایق در عرصات محشر جمع میشوند آنقدربرسرپا باقی باشند که نزدیك شود درعرق بدن خود غرق‌شوند فریاد اهل محشر بلند گشته و باتضرع وزاری میگویند پروردگارا بحساب ما برس ولو آنکه ما راداخل آتش کنی بامر پروردگار بادی میوزد که بعضی رابربعضی بزند ومنادی

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

امروز ما دهان شما را مهر میزنیم دست‌های شما با ما سخن گویند و پاهای شما بآنچه که کرده اید گواهی و شهادت میدهند (۶۵) ما اگر بخواهیم نور چشم و دیده بصیر ایشان را از بین میبریم تا چون براهی سبقت بگیرند نتوانند با کوری و گمراهی بصیرت بدست آورند (۶۶) و اگر خواسته باشیم در همان مکانی که هستند صورتشان را مسخ میکنیم که نه توانائی تغییر وضع داشته و نه آنکه بصورت اولیه باز گشت کنند (۶۷) هر کدام ما عمر بیشتری دهیم از خلقت و نیروی جسمانی او بکاهیم آیا فکر نمیکنید (۶۸) ما به پیغمبر شعر یاد ندادیم و نه شاعری شایستهٔ مقام او است و این قرآن جز ذکر روشن خدا چیزی نیست (۶۹) تا آنکه زنده دلان را وسیله پند و اندرز باشد و کافران را بوعدهٔ عذاب خدا ترسانیده واتمام حجت کند (۷۰)

ندا کند که از یکدیگر جدا شوید تا گنهکاران از نیکوکاران جدا شده و هریك بطریق خود. بهشتی‌ها به بهشت و دوزخیان را به جهنم ببرند سپس تخصیص میدهد گناهکاران را بخطاب و توبیخ و سرزنش میکند آنها را و میفرماید ای فرزندان آدم مگر من با شما عهد و پیمان نبسته بودم که پیروی از شیطان نکنید او دشمن مسلم و بدخواه شما است و مرا پرستش کنید که راه مستقیم منحصر بدین اسلام و بهمین طریق میباشد این شیطان جمعیت های بسیاری از شما مردم را گمراه نمود آیا هنوز هم عقل و فکرتان را بکار نمی بندید این همان دوزخی است که بشما وعده داده میشد امروز بکیفر کفرتان داخل آن شوید.

«الیوم نختم علی افواههم و تکلمنا ایدیهم و تشهد ارجلهم بما کانوا یکسبون»

درکافی ذیل آیه فوق از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود روز قیامت که خلائق بمحشر کشیده میشوند نامهٔ عمل هر کسی را بدستش میدهند و چون بر آن نظر کنند انکار کرده و میگویند خداوندا ما مرتکب این اعمال نشده‌ایم فرشتگان گواهی خواهند داد که فلان عمل را در فلان وقت نموده است آنوقت همانطور که در میان یکدیگر قسم میخورند و مکر عملیات خود میشدند چنانچه میفرماید:

«یوم یبعثهم الله جمیعاً فیحلفون کما یحلفون لکم»

قسم میخورند که خداوندا ما این کارها را نکرده‌ایم و فرشتگان بضرر ما و بنفع تو

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

گواهی میدهند دراین موقع دهان ایشان را مهرزده واعضاء وجوارح مردم را بسخن آورند تا هریك ازاعضاء بدن شخص بگوید که مرتکب چه اعمالی شده‌اند.

ولو نشاء لطمسنا علی اعینهم فاستبقوا الصراط فانی یبصرون

پروردگار خبر میدهد دراین آیه از قدرت وتوانائی خود برهلاك کفار وآنهائیکه منکر توحید و یگانگی ذات اقدس او میباشند میفرماید اگربخواهیم نورچشم‌دیدگان ایشان را ازبین میبریم تا چون براهی سبقت بگیرند نتوانند باکوری و گمراهی بصیرت حاصل نموده وراه بدست آورند یعنی اگر ما بخواهیم چشم ضلالت ایشان را کورمیکنیم وراه راست‌رابآنها ننمائیم‌تاآنکه‌ایشان بشتابند براه‌راست‌وایمان‌واگراین‌کاررابپروردگار انجام میداد آنان باجبرایمان میآوردند وایمان اجباری سودی ندارد لذا فرمود چگونه بینند راه راست را وحال آنکه ما دیدگان گمراهی آنها راکور نکرده‌ایم و نمیکنیم چه موجب جبر واکراه شود و درتکلیف جبر واکراه نیست‌بلکه مکلف باختیار خود راه‌ایمان و کفر را سیر میکند «ولو نشاء لمسخناهم علی مکانتهم» واگر خواسته باشیم درهمان‌مکان ومنزلی که هستند صورتهایشان را بصورت سك و بوزینه و خوك وغیر اینها مسخ میکنیم که نه توانائی تغییر وضع داشته ونه آنکه بصورت اولیه باز گشت کنند وبر گردند

و من نعمره ننکسه فی الخلق افلا یعقلون

هر که را ما عمر دراز وبسیار دهیم از خلقت و نیروی جسمانی اوبکاهیم آیااندیشه وفکر نمی کنند.

این آیه ردبر گفتار زنادقه است که عقیده داشته و میگویند که نعوذ بالله خدائی وجود ندارد وهروقت مرد و زنی باهم درآمیزند ونطفه در رحم زن استقرار یابد واستعداد وجود داشته باشد با گذشت زمان و دور فلك نطفه به جنین تبدیل وبا سیر تکاملی خود در مدت معینی طفلی قدم بعرصه گیتی گذارد و پیوسته رشد و نمو طبیعی خود را طی مینماید خداوند نظریات و گفتار این مردم را بکلی رد کرده ومیفرماید اگر اینطور است که شما میگوئید انسان باید پس ازتولد همواره روبزیادتی ونمو وتکامل باشد مادامی کهموجبات ترقی فراهم وشب وروز ودورفلك درکار گردش دائمی وهمیشگی خود باقی هستنددرصورتی که چنین نیست هرموجودی پس ازطی مراحل معین و مشخص که از کودکی رو برشد و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

کمال میگذارد بجائی میرسد که تمام قوای ظاهری وباطنی او رو بانحطاط و زوال میگذارد نیروی جسمانی وحواس عمومی شخص اعم ازقوهٔ شنوائی و بینائی و سایر قواکاهش یافته و نکس مینماید تا ثابت شود آفرینش موجودات دردست قدرت پروردگار دانا وتوانا است واگر انسان در خلقت وجود خویش توجه و تفکر کند خالق وآفرینندهٔ خود را میشناسد ومیفهمد که او قدیم نبوده و حادث است و میداند که خودش موجد و آفریدگار خویش نیست زیرا هرخالق و آفریدگاری باید پیش از مخلوق و آفریدهٔ خود باشدواگر اوخود قدرت آنرا داشته که خویشتن را بوجود بیاورد وباید قدرت داشته باشد که انواع بیماری وآفات وبلیات را ازخود دور کرده و مرگ را ازوجود خود دفع نماید و البته چنین قدرتی درهیچیک ازانواع مخلوقات وجود ندارد وپس ازمطالعه ودقت و معرفت بکیفیت آفرینش خود برای شخص ثابت میشود که جهان را صانعی باشد خدا نام وآن خداوندی یگانه و توانا وقادر و غالب است.

و ابن بابویه در تفسیر آیه فوق ازمفضل بن عمر روایت کرده که گفت حضرت صادق علیه السلام فرمود قوام انسان وبقاء او بچهار چیز است آب وآتش ونوروهوا.

آب مایه حیوة بشری ووسیلهٔ کسب لذت از اغذیه واشربه است که اگر آب نبود طعام در دهان ومعده قابل هضم وجذب نمی شد.

آتش وسیلهٔ طبخ غذا وایجاد نیروی فعاله ومحرکه انسان است.

ویا استفادهٔ از نور می بیند ودرك می کند وبه تعقل میپردازد.

وهوا وباد برای پایدار بودن انسانی است که باهردم زدن و تنفس کردن(اکسیژن هوا که مادهٔ حیوتی است داخل خون نموده و گاز کربن را از بدن خارج می کند) و بزندگی ادامه میدهد:

مفضل گفت از آنحضرت انواع حرارت و آتش ها را سئوال کردم فرمود بر چهار قسم است.

قسم اول آتشی است که باخوردن وآشامیدن درو جود انسانی پدید آید که همان ایجاد حرارت غریزی بدن است.

نوع دوم آتشی است که میخورد ولی نمی آشامد که همان آتش معروف است.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

اولم یروا انا خلقنا لهم مما عملت ایدینا انعاماً فهم لها مالکون (۷۱)
و ذللناها لهم فمنها رکوبهم و منها یاکلون (۷۲) و لهم فیها منافع
و مشارب افلا یشکرون (۷۳) و اتخذوا من دون الله آلهة لعلهم ینصرون (۷۴)
لا یستطیعون نصرهم و هم لهم جند محضرون (۷۵) فلا یحزنک قولهم
انا نعلم ما یسرون و ما یعلنون (۷۶) اولم یر الانسان انا خلقناه
من نطفة فاذا هو خصیم مبین (۷۷)

سوم آتشی است که می آشامد اما نمی خورد و آن آتش درخت است.

نوع چهارم آتش و حرارتی است که نمی خورد و نمی آشامد و آن آتش و حرارت ظروف است.

قوله تعالی: **و ما علمناه الشعر و ما ینبغی له ان هو الا ذکر و قرآن مبین**

چون قریش گفتند قرآنی که محمد صلی الله علیه و آله میخواند شعر است پروردگار در پاسخ گفتار آنها آیه فوق را نازل کرد و فرمود ما به پیغمبر شعر یاد نداده‌ایم و شاعری شایستهٔ مقام او نیست و این قرآن جز ذکر روشن خدا چیز دیگری نمیباشد پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله باصحاب میفرمود اگر شکم یکی ازشما پر از چرک باشد بهتر ازآنست که پر از شعر باشد و آنحضرت از شعرهای سست و بی‌پا و جاهلانه متنفر بوده و دوست نمیداشت و فرمود خدا میفرماید این قرآن را فرستادیم تا آنکه زنده دلان را بوسیلهٔ پند و اندرز و کافران را بوعدهٔ عذاب خدا ترسانیده و اتمام حجت کند.

اولم یروا انا خلقنا لهم مما عملت ایدینا انعاماً فهم لها مالکون

این آیه یکی ازدلایل توحید و خدا شناسی است میفرماید آیا نمی‌بینند این کفار که ما برای آنها بدست خود چهارپایانی خلق نمودیم که ایشان آنرا مالک و متصرفند و آنحیوانات را مطیع و مسخر آنها قراردادیم تا از بعضی از آنها سواری گرفته و بعضی

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

آیا نمی‌بینند که ما برای آنها بدست خود چهار پایانی خلق نمودیم که بر آنها تملك کنند (۷۱) وآن حیوانات را مطیع ومسخر آنها کرده‌ایم که ازبعضی آنها سواری گرفته و برخی دیگر بمصرف غذای ایشان برسد واز گوشت آنها خود را سیر کنند (۷۲) وازآن اغنام واحشام فواید بیشماری از پوست وپشم و کرك ونیز نوشیدنی‌های فراوانی چون شیر و ماست و روغن و غیره پدیدآوردیم آیا نباید شکر گذار این نعمت‌ها باشند (۷۳) با تمام این نعمت‌های خداداد غیرازپروردگاریکتاخداوند ومعبود دیگری برای‌خود بر گزیده‌اند تا شاید ازآنها یاری واستعانت جویند (۷٤) وحال‌آنکه آن بت‌ها هر گز قدرت بر یاری ایشان نداشته و آنها چون سپاهی حاضر خدمت معبودهای خود میباشند (۷۵) ای رسول گرامی گفته‌های این مردم ترا غمگین و محزون نسازد و ما باسرار و گفته‌های پنهانی ایشان واقف بوده و همه را میدانیم (۷٦) آیا این افراد انسانی نمی‌بینند که ما ایشانرا از نطفهٔ بی‌مقداری خلق کردیم اینك بجای‌سپاسگزاری دشمن آشکار ما گردیده‌اند (۷۷)

دیگر را بمصرف غذا برسانند و از گوشت آنان خود را سیر کنند و از آن اغنام و احشام فواید بیشماری از پوست و پشم و کرك و نیز نوشیدنی‌های فراوانی چون شیر و ماست و روغن و غیره پدیدآوردیم آیا نباید شکر گذار این نعمتها باشند و با تمام این نعمتهای خدا داد غیر از پروردگار یکتا خداوند و معبود دیگری بر گزیده‌اند تا از آنها یاری و استعانت جویند.

پس از آن به رد کار میفرماید آن بت‌ها هر گز قدرت وتوانائی یاریکردن ایشان را ندارند و این کافران چون سپاهی حاضر خدمت برای معبودهای خود میباشند آنگاه پیغمبر را مخاطب قرار داده و میفرماید ای رسول گرامی نعمتهای این مردم ترا غمگین و محزون نسازد ما باسرار گفته‌های پنهانی ایشان واقف بوده و همه را میدانیم و این جمله را برسبیل تهدید فرمود.

قوله تعالی: **اولم یر الانسان انا خلقناه من نطفة فاذاهو خصیم مبین**

مفید در امالی ازسعید بن مینا روایت کرده گفت سبب نزول آیه‌آن بود که ابی بن خلف وعاص بن وایل ووليد بن مغیره روزی حضور پیغمبر آمدند وبرآن حضرت اعتراض

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وَ ضَرَبَ لَنا مَثَلاً وَ نَسِيَ خَلْقَهُ قالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظامَ وَ هِيَ رَمِيمٌ (۷۸)
قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَ هُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ (۷۹) الَّذِي جَعَلَ
لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَاراً فَإِذَا أَنْتُمْ مِنْهُ تُوقِدُونَ (۸۰) أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ
السَّمَواتِ وَ الْأَرْضَ بِقادِرٍ عَلى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلى وَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ (۸۱)
إِنَّما أَمْرُهُ إِذا أَرادَ شَيْئاً أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (۸۲) فَسُبْحانَ الَّذِي
بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (۸۳)

کرده و پارهٔ استخوان پوسیده در دست گرفت و خورد کرده و بر باد دادند پس از آن گفتند ای محمد صلی الله علیه و آله تو گمان کرده‌ای که این استخوانهای پوسیده و بر باد داده شده را زنده خواهند کرد.

چنانچه پروردگار گفتار آنها را بیان میکند و میفرماید برای ما مثل جاهلانه زده و گفتند چه کسی این استخوانها را که پوسیده است دوباره زنده میکند بگو ای محمد (ص) آن کسی که اول مرتبه اورا بوجود آورده زنده‌اش می‌کند و او برای آفرینش هرچیزی دانا و قادر است.

در کافی از حضرت امام زین العابدین علیه السلام روایت کرده فرمود عجب دارم از کسانیکه منکر مرگ هستند شب وروز مردگان را مشاهده میکنند وعجب دارم ازشخصی که منکر بعث و قیامت و نشأه آخرت است در صورتیکه نشأه اولی و ابتداء آفرینش را شاهد وناظر است.

الذی جعل لکم من الشجر الاخضر ناراً فاذا انتم منه توقدون

ای پیغمبر باین کفار بگو مردگان را کسی زنده می کند که ازدرخت سبز آتش فروزان پدید آورده وتاهروقت شما بخواهید از آن برافروزید.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

برای ما مثل جاهلانه زده و گفت چه کسی این استخوانها را که پوسیده دو باره زنده می کند (۷۸) ای پیغمبر بگو آن کسی که اول مرتبه آن را بوجود آورده زنده‌اش میکند و او برای آفرینش هر چیزی دانا و قادر است (۷۹) همان کسی که از درخت سبز آتش فروزان پدید آورد تا هر وقت شما بخواهید از آن برافروزید (۸۰) آیا آن خدائی که آسمانها و زمین را آفریده قادر نیست که مثل آنها را خلق کند بلی البته که میتواند و او آفریننده‌ای دانا و توانا است (۸۱) فرمان نافذ پروردگار موقعی که ایجاد چیزی را خواسته باشد چنین است که میگوید باش بیدرنگ آن چیز موجود شده و هستی پیدا می کند (۸۲) پس پاك و منزه است آن خدائی که ملکوت هر چیزی بدست قدرت او و باز گشت تمام خلایق بسوی اوست (۸۳)

طبرسی از ابن عباس روایت کرده گفت مراد از درخت سبز که آتش از آن پدید آید چوب درخت مرخ و عفار میباشد و زند زننده نیز باینها گویند در مغرب زمین میروید عربها چون میخواستند آتشی بیفروزند دو قطعه از آنها را بریده درحالتیکه آب از آنها میچکید با سائیدن بهم اشتعال یافته و تولید آتش میشد و همین طور با اصطکاك چوب عود و یا قوت تهید اخگر فروزان و آتش مینمایند .

اولیس الذی خلق السموات و الارض بقادر علی ان یخلق مثلهم بلی و هوالخلاق العلیم

آیا آنخدائیکه آسمانها و زمین را آفریده قادر نیست بر آنکه مانند ایشان را بیافریند و پس ازمردن دو باره زنده کند بلی البته میتواند چه پروردگار آفریننده‌ای دانا و توانا است .

انما امره اذا اراد شیئاً ان یقول له کن فیکون

فرمان نافذ پروردگار موقعیکه ایجاد چیزی را خواسته باشد چنین است که میگوید باش بیدرنگ آن چیز موجود شده هستی پیدا میکند .

در کافی ذیل آیه فوق ازصفوان بن یحیی روایت کرده گفت سئوال کردم ازحضرت موسی بن جعفر علیه السلام معنای اراده خلایق و پروردگار را فرموده اراده خلق چیزیست که

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

در ضمایر آنها است پس از آن بوسیله عمل ظاهر میشود اما اراده پروردگار ایجاد و احداث موجودات است نه غیر آن چه پروردگار فکر واندیشه نمیکند وتصمیم نمیگیرد و در ضمیرش خطور نمیکند زیرا این صفات در پروردگار منتفی است و از صفات خلایق میباشد زیرا وقتی مردم بخواهند چیزی بجا آورند اول فکرمیکنند سپس درذهن می‌سپارند پس ازآن تصمیم میگیرند و بمرحله عمل درآورند ولی اراده خداوند همان فعل او باشد نه چیز دیگرمیفرماید ایجاد شو فورا موجود میشود هیچگونه لفظ و نطق بزبان و فکر و تصمیم و حرکت در او نمی‌باشد پاك و منزه است آنخدائی که ملکوت هر چیزی بدست قدرت او است و بر همه چیز ازمقدورات خود توانائی دارد وتمام خلایق بسوی او باز گشت خواهند کرد.

ابن بابویه از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود در آنوقتیکه موسی در کوه طور با خداوند مناجات مینمود عرض کرد پروردگارا خزائن خود را بمن نشان بده خطاب رسید ایموسی خزائن من اراده من است. هروقت چیزی خواسته باشم میگویم باش بیدرنگ موجود شده و لباس هستی بخود میگیرد وهویدا میشود

پایان سوره یس

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

سورۂ والصافات

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com
http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بسم الله الرحمن الرحیم

والصافات صفاً(١) فالزاجرات زجراً (٢) فالتاليات ذكراً (٣) ان الهكم لواحد (٤) رب السموات و الارض و ما بينهما و رب المشارق (٥) انا زينا السماء الدنيا بزينة الكواكب (٦) و حفظاً من كل شيطان مارد (٧) لايسمعون الى الملاالاعلى و يقذفون من كل جانب (٨) دحوراً ولهم عذاب واصب(٩) الا من خطف الخطفة فاتبعه شهاب ثاقب(١٠)

سورهٔ والصافات

سورهٔ صافات در مکه نازل شده دارای یکصد و هشتاد و دو آیه میباشد و هشتصد وبیست کلمه و سه هزار و هشتصد و بیست و سه حرف دارد.

در ثواب تلاوت این سوره ابن بابویه بسند خود از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود هر کس درهرجمعه سورهٔ صافات را قرائت کند ازآفتی محفوظ بماند وبلیات دینوی ازاو دورشود توسعه در رزق او پدید آید و مال و فرزندان و بدنش از گزند زمان و وسوسه شیطان و دستبرد جباران درامان باشد و اگرآنشب بمیرد خداوند اورا با شهدا مبعوث نموده و باشهیدان داخل بهشت نماید.

ودرکافی از حضرت موسی بن جعفر علیه السلام روایت کرده فرمود اگر این سوره را در کنار شخص محتضر قرائت کند خداوند قبض روح او را آسان نماید و در راحتی او تعجیل فرماید.

و در خواص قرآن از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم روایت شده که هر کس این سوره را

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بنام خداوند بخشندهٔ مهربان

قسم بصف کشیدگانی که صف آرائی نموده اند (۱) و بحق منع وزجر کنندگان ازاعمال گنهکاران (۲) و قسم بقاریان قرآن و خوانندگان کتب آسمانی (۳) که محققاً خدای شما یگانه و یکتا است (٤) همان خدائی که پروردگار آسمانهاو زمین و آنچه فیمابین آنهااست و خدائی که آفرینندهٔ مشرق هااست (٥) ما آسمان دنیا رابزیورستارگان مزین ساختند ایم (٦) و از شیطان سرکش و گمراه حفظ نموده ایم (۷) شیاطین از وحی و سخنان ساکنان ملا اعلی و کروبیان بالا چیزی نشنوند و از هر طرف بقهر رانده شوند (۸) وبعذاب دائم وهمیشگی گرفتار باشند (۹) مگر آن شیطانی که بخواهد از عالم بالاچیزی برباید که باتیر شهاب فروزان تعقیب میشود (۱۰)

تلاوت کند خداوند ده برابر تعداد جنیان وشیاطین باوحسنه واجر عطا میفرماید.

خلاصه سوره صافات عبارت است از بیان توحید و خداشناسی و حال کفار و دوزخیان و نعمتهائیکه پروردگار بهبندگان خاص عطافرموده وحال اهل بهشت وعاقبت کسانیکه پیغمبران را تکذیب کرده اند وداستان نوح وابراهیم وذبح اسمعیل وشرح حال موسی وهرون والیاس ولوط وتوبیخ کفاروهشرکین.

قوله تعالی: **والصافات صفاً والزاجرات زجراً فالتاليات ذكراً**

قسم بصف کشیدگانیکه صف آرائی نمودند و بمنع و زجر کنندگان از اعمال گنهکاران و بقاریان قرآن وخوانندگان کتب آسمانی مقصود ازسه آیه فرشتگانند که در آسمانها صف زده اند و منتظر امرپروردگار هستند و خلایق را ازمعصیت زجرمیکنند وبدل آنها میرسانند در مقابل وسوسه های شیطانی و نیزابررا میرانند و زجر میکنند و قرآن و کتاب آسمانی تلاوت مینمایند و واو در هرسه آیه واو قسم است و جواب آن آیه « ان الهکم لواحد » میباشد.

یعنی محققا خدای شما یگانه ویکتا است همانخدائیکه پرودگارآسمانهاو زمین و آنچه درمیان آنهااست ازانواع حیوانات و جمادات و نباتات وهمانخدائیکه صاحب مشرقها و

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

فاستفتهم اهم اشد خلقاً ام من خلقنا انا خلقناهم من طين لازب (١١) بل عجبت و يسخرون (١٢) و اذا ذكروا لايذكرون (١٣) و اذا راوا اية يستسخرون (١٤) و قالوا ان هذا الا سحر مبين (١٥) ءاذا متنا و كنا ترابا و عظاماً ءانا لمبعوثون (١٦) اوابآؤنا الاولون (١٧) قل نعم و انتم داخرون (١٨) فانما هي زجرة واحدة فاذاهم ينظرون (١٩) و قالوا يا ويلنا هذا يوم الدين (٢٠) هذا يوم الفصل الذي كنتم به تكذبون (٢١)

مغربهای عوالم است و آنان را آفریده و پدید آورده.

در بصائر الدرجات از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود وراء آفتاب شما آفتاب بسیار دیگر موجود میباشد ووراء ماه شما نیز ماههای دیگر وجود دارد و آنها مخلوقات زیادیست و ایشان نمیدانند پروردگار آدمی خلق نموده یا نه.

ابن بابویه از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود از برای خداوند هزاران عالم است و هر عالمی بزرگتر از این عالم شما است و اهل هر عالم علم و اطلاعی ندارند از عالم دیگر و نمیدانند خداوند عالمی جز عالم آنها خلق نموده یا نه و در حدیث دیگر فرمود مراد مغرب و مشرق شما مغرب و مشرق بسیاری آفریده شده و دارای زمینهای سفید و پر جمعیت است و باندازه چشم برهمزدن معصیت پروردگار بجا نمیآورند.

این اخبار و احادیث بطور صریح دلالت دارد بر وجود آفتابهای متعددی خارج از عالم و نظام شمسی ما و ذکر عدد در اخبار برای حصر نیست بلکه آنمقدار از عدد و کثرت در عرف مخاطب معمول و متداول بوده و بعضی از مخاطبین طاقة تحمل زیادتر از آن عدد را نداشتند لذا امام علیه السلام از آنمقدار تجاوز نفرموده و بنابر این احادیث قدمای ما که حمل نمودند مشارق و مغارب در آیه را بر فلك آفتاب گفته‌اند سیصد و شصت سوراخ است بعدد روزهای سال که هر روز آفتاب از محل دیگری بر آید و تا سال آینده بآن جایگاه برنگردد

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ای پیغمبر از منکران دین سئوال کن که آیا خلقت آنها مهم‌تر است یاموجودات باعظمت دیگر که آفریده‌ایم و ما آنها را از گل چسبنده خلق کرده‌ایم (۱۱) بلی توتعجب کردی وآنها هم مسخر گی کردند (۱۲) و اگر آنها را پند و اندرز دهند ازنادانی هیچ متذکر نشوند(۱۳) وچون معجزه وآیتی را به بینند تمسخر کنند(۱٤) ومیگویند این‌جزافسون وسحر نیست(۱۵) آیا وقتی که ما مردیم و استخوانهایمان خاك شده دوباره برانگیخته و زنده خواهیم شد؟ (۱٦)آیا پدران پیشین ماهم زنده‌میشوند؟(۱۷) ای پیغمبر باین‌مشرکین بگو شما وپدرانتان زنده شده وبخواری بمحشر حاضر خواهید شد(۱۸) تمام خلایق فقط با یك نفخه صور برانگیخته شده وبعرصه محشر می نگرند (۱۹) و میگویند وای بر ما این است روزجزا ومحشر(۲۰) این روز همان روز رسیدگی بحساب وتفکیك مردم خوب وبداست که باور نداشته وتکذیب میکردید(۲۱)

وجهی ندارد زیرا این حمل برخلاف ظاهر آیه واحادیث میباشد چه تعدد مشارق و مغارب باعتبار شموس وعوالم متعدد میباشد .

انازینا السماء الدنیا بزینة الکواب

ما آسمان نزدیك را بزیور ستارگان مزین ساخته‌ایم وتخصیص داد ذکر آسمان را بدنیا ازجهة مخصوص بودن آن بمشاهده، نه آسمانهای دیگر .

علی بن ابراهیم ذیل آیه فوق ازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمودامیرالمؤمنین علیه السلام فرموده ستارهائیکه بر آسمانها مشاهده میکنید هر کدام شهری چون شهرهای شما درروی زمین است وهریك بعمودی از نور مربوط است که طول آن عمود بمقدار دویست و پنجاه سال راه است .

و حفظا من کل شیطان مارد

وازشرشیطان سرکش و گمراه حفظ نموده‌ایم آسمان را چه شیاطین میخواهند ببالا روند تا کلام فرشتگان را بشنوند وقتی بزمین آیند ادعاء کنند ما علم غیب میدانیم لذا پروردگار آسمان را از شر شیاطین محفوظ داشت و هر وقت بخواهند بالا بروند آنان را با شهاب ثاقب دفع میکنند .

لایسمعون الی الملاء الاعلی

شیاطین ازوحی وسخنان ساکنین ملاء اعلی و کروبیان بالاچیزی نشنوند وازهرطرف

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

احشروا الذين ظلموا و ازواجهم و ما كانوا يعبدون (۲۲) من دون الله
فاهدوهم الى صراط الجحيم (۲۳) وقفوهم انهم مسؤلون (۲۴) مالكم
لا تناصرون (۲۵) بل هم اليوم مستسلمون (۲۶) و اقبل بعضهم على بعض
يتسائلون (۲۷) قالوا انكم كنتم تاتوننا عن اليمين (۲۸) قالوا بل لم تكونوا
مؤمنين (۲۹) و ما كان لنا عليكم من سلطان بل كنتم قوما طاغين (۳۰) فحق
علينا قول ربنا انا لذائقون (۳۱) فاغويناكم انا كنا غاوين (۳۲)

بقهر رانده شوند وبعذاب دائم وهميشگى گرفتار باشند .

الا من خطف الخطفة فاتبعه شهاب ثاقب

مگر آن شياطينى كه بخواهند از عالم بالا سخنى بربايند كه با تير شهاب فروزان تعقيب ميشوند شهاب ثاقب آتشى را گويند كه درخشنده وروشن باشد .

سپس خطاب ميكند به پيغمبر اكرم صلى الله عليه وآله وسلم كه ازمشركين براى الزام حجت سؤال كن آيا خلقت مهم تر است يا آنچه را كه ما آفريده‌ايم از آسمان و زمين و كوه و دشت و دريا آنگاه فرمود ما اين آدميان كافر نعمت را از گل چسبنده خلق كرده ايم بلى ايرسول ما تعجب كردى كه آنها تو را تكذيب نمودند و ايشان هم از تعجب توسخريه و استهزاء كردند، اگر آنها را ياد و پند دهند ياد نگيرند وهيچ متذكر نشوند ازروى نادانى وچون معجزه وآيتى را به‌بينند تمسخر كنند و گويند اين جز افسون و سحر چيز ديگرى نيست ومیگویند آيا وقتى كه ما مرديم واستخوانهايمان پوسيده وخاك شده دوباره برانگيخته و زنده خواهيم شد؟ آيا پدران پيشين ماهم زنده ميشوند ؟ ؟

در كافى ذيل آيه « انا خلقناهم من طين لازب » ازحضرت صادق عليه السلام روايت كرده فرمود خداوند مؤمن را ازطينت بهشت و كافر را از طينت جهنم آفريده است و چون براى مؤمن ارادهٔ خير كند جسدش را پاكيزه و خوشبو فرمايد بطورى كه مؤمن فقط آنچه را

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

خطاب میشود که ستمکاران وهمسران ایشان وآنچه را که می‌پرستیدند حاضر نمایند(۲۲) و آنچه را که غیر از خدا ستایش و پرستش میکردند بسوی دوزخ بکشانند (۲۳) این تبه‌کاران را بازداشت کنید که بسیار مسئول میباشند(۲۴) بچه علت شما یکدیگر را یاری نمیکردید(۲۵) آری در چنین روزی همگی تسلیم وذلیل هستید(۲۶) در آن روز بعضی از بعض دیگر سئوال وجواب میکنند(۲۷) میگویند شما بودید که ازطرف راست برای فریب ما میآمدید(۲۸) آنها جواب میگویند شما بودید که بخدا ایمان نمیآوردید(۲۹) ومابر شما تسلط وقدرت نداشتیم وشما مردمی گردنکش وطاغی بودید(۳۰) واینك فرموده‌پروردگار برما محقق گشته وباید طعم عذاب را بچشیم (۳۱) و چون خود ما گمراه وفریب خورده بودیم شما را ازراه مستقیم منحرف ساختیم (۳۲)

که خیر است درك مینماید وازمنکرات کراهت و بیزاری جوید وانکار نماید .

و نیز آنحضرت فرمود گل و خمیرهٔ بشری بر سه قسم بوده:یکی طینت پیغمبران که مؤمن هم ازفاضل آن سرشته شده ولی خمیرهٔ طینت پیغمبران از اصل و صفوهٔ آنست ومؤمن ازفرع وزیادتی آن که گلی چسبنده میباشدآفریده شده است .

اما ناصبی ازحماءٍ مسنون خلق شده و مستضعفون از گلی خلق شده‌اند که نه گل مؤمن است ونه گل‌کافر وناصبی،ومشیت خداوند دربارهٔ آنها حکمفرما است .

قل نعم و انتم داخرون فانما هی زجرة واحدة فاذاهم ینظرون

ای پیغمبر باین مشرکین بگو شما و پدرانتان زنده شده و بمحشر بخواری حاضر خواهید شد تمام خلایق فقط با یك نفخه صور بر انگیخته شده و بعرصه محشر مینگرند سپس خبرمیدهد وازحال و گفتارآنها بقولش .

و قالوا یا ویلنا هذا یوم الدین

میگویند وای برما این روز جز او حساب است این همانروز حکومت و رسیدگی بحساب و تفکیك مردم خوب و بد و جدا کننده میان اهل بهشت و دوزخ است که باور نداشته و تکذیب میکردیم پس از آن خطاب میشود بفرشتگان حاضر نمائید ستمکاران و همسران ایشان ومعبودان وآنچه را که بغیرازخدا می‌پرستیدند وستایش میکردند و تمام

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

فانهم يومئذ في العذاب مشتركون (٣٣) انا كذلك نفعل بالمجرمين (٣٤)
انهم كانوا اذا قيل لهم لا اله الا الله يستكبرون (٣٥) و يقولون ائنا لتاركوا
الهتنا لشاعر مجنون (٣٦) بل جاء بالحق و صدق المرسلين (٣٧) انكم
لذائقوا العذاب الاليم (٣٨) و ما تجزون الا ما كنتم تعملون (٣٩) الا عباد الله
المخلصين (٤٠) اولئك لهم رزق معلوم (٤١) فواكه وهم مكرمون (٤٢)
في جنات النعيم (٤٣) على سرر متقابلين (٤٤)

آنها را بسوی دوزخ رانده وبآتش درافکنید.

طبرسی ازرسول اکرم صلی الله علیه و آله روایت کرده فرمود مقصود از «الذین ظلموا وازواجهم» اشخاصی است که بآل محمد صلی الله علیه و آله ظلم کرده وحق ایشان را غصب نمودند ومنظور از ازواج امثال و تابعین آنها است تاروز قیامت.

وقفوهم انهم مسئولون مالكم لا تناصرون

این تبهکاران را بازداشت کنید که بسیار مسئول میباشند چرا علت امروز یکدیگر را یاری نمیکنید آری درچنین روزی همگی تسلیم امرها وذلیل هستید.

طبرسی ازابن عباس روایت کرده گفت رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمود فردای قیامت رها نکنند کسی را که قدم ازقدم بردارد تا پنج چیز ازاو بپرسند.

یکی از جوانی که درچه مصرف نموده دیگر ازعمرش که درچه چیز تلف و نابود کرده واز مالش که از کجا تحصیل و کسب نموده و درچه راهی خرج و مصرف کرده و چگونه عمل نموده آنچه را میدانسته وعلم باو داشته وازولایت اهل بیت من.

ابن بابویه ذیل آیه «وقفوهم انهم مسئولون» از حضرت امام حسین علیه السلام روایت کرده فرمود روزی جد بزرگوارم رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرموده بودند ابوبکر بمنزله گوش و عمر در حکم چشم و عثمان مانند قلب است فردای آن روز حضرت امام حسین علیه السلام

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ودر روز جزا همهٔ آنها در عذاب و کیفر شریك هم میباشند(۳۳) وما این چنین باخطاکاران رفتار میکنیم (۳۴) زیرا وقتی که بایشان گفته میشد کلمه طیبه لا اله الا الله را بگوئید استکاف نموده وسر کشی میکردند(۳۵) می گفتند آیا ما برای خاطر شاعر دیوانه‌ای از خدایان خود دست بکشیم؟(۳۶) چنین نیست که مشرکین پنداشته‌اند بلکه پیغمبر خاتم با برهان روشن وحق آمده ومعجزاتش مصدق پیغمبران پیشین است (۳۷) شما که رسالت او را تکذیب کرده‌اید عذاب دردناکی خواهید چشید(۳۸) والبته جزای آنچه که کرده‌اید می‌بینید(۳۹) غیر ازبندگان پاك و با اخلاص خدا بقیه همه مسئول میباشند (۴۰) و آن بندگان مخلص دربهشت دارای روزی معین هستند(۴۱) ازمیوه‌های بهشتی برخورداربوده ودورد تکریم واحترام واقع میگردند (۴۲) دربهشت های پر نعمت(۴۳) برتخت‌هائی روبروی یکدیگر آرمیده‌اند (۴۴)

برپیغمبر اکرم صلی الله علیه وآله واردشده وامیرالمؤمنین علیه السلام نیز حضور جدم بود پس ازعرض ادب سئوال کردم مقصود ازفرمایشات دیروز شما درمورد این اشخاص چه بود؟ فرمودابنها اشاره بابوبکر و عمر و عثمان نموده در حکم گوش وچشم و قلب میباشند آنگاه بروی مبارك را بپدرم نموده‌فرمود زوداست که ازآن گوش وچشم‌وقلب ازولایت این‌وصیم امیرالمؤمنین علیه السلام سئوال کنند واین آیه را قرائت فرمودند :

ان السمع و البصر والفؤاد کل اولئك کان عنه مسئولا

سپس فرمود بعزت وجلال پروردگارم قسم که روزقیامت تمام امت مرا نگاه داشته و از ایشان دربارهٔ ولایت امیرالمؤمنین علیه السلام سئوال مینماید چنانچه میفرماید :

وقفوهم انهم مسئولون

این حدیث شریف را ابن شهر آشوب و محمد بن عباس و دیگران از خاصه نقل نموده‌اند وازطریق عامه یکی موفق بن احمد در کتاب مناقب بسه طریق یکی ازابن عباس ودیگری از ابی‌سعید خدری ونیز ازابن اسحق و همهٔ آنها از پیغمبر عیناً اینحدیث را نقل نموده‌اند ودیگر ابن‌شیرویه و ثعلبی وابوالقاسم قشیری درتفسیر خودشان حدیث مزبور را بیان کرده‌اند واین اشخاص از بزرگان علمای سنت میباشند .

درامالی ازپیغمبراکرم صلی الله علیه وآله روایت کرده فرمود روز قیامت که پل صراط را روی

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

جهنم نصب کنند عبور نکند ازصراط مگر کسیکه جواز ولایت امیرالمؤمنین داشته باشد و ازابی سعید خدری روایت کرده گفت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود روز قیامت پروردگار امر میکند بدو فرشته که بر صراط توقف کنند و نگذارند کسی از آن عبور کند مگر از امیرالمؤمنین علیه السلام برات داشته باشند و هر کس برات نداشته باشد اورا بصورت در آتش افکنده ابی سعید میگوید حضورش عرض کردم فدایت کردم ایرسول خدا معنای برات امیرالمؤمنین چیست فرمود نامه‌ایست که در آن نوشته شده .

لا اله الا الله محمد رسول الله و امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب وصی رسول‌الله وحجة الله علی خلقه

واقبل بعضهم علی بعض یتسائلون

در آنروزبعضی از بعض دیگر سئوال و جواب میکنند میگویند شما بودید که از طرف راست برای فریب ما میآمدید آنها جواب میدهند شما بخدا ایمان نیاورده بودید و ما برشما تسلط و قدرت نداشتیم خودتان مردمی گردنکش و طاغی بودید و اینك فرموده پروردگار برما محقق گشته و باید طعم عذاب را بچشیم و چون ما گمراه و فریب خورده بودیم شما را از راه مستقیم منحرف ساختیم پروردگار خبرمیدهد ازایشان که درروز جزا و قیامت همه آنها از تابع و متبوع در عذاب و کیفر شریك میباشند ما با خطا کاران این چنین رفتار میکنیم چه هنگامیکه بآنها گفته میشد کلمه « لا اله الا الله » بگوئید استنکاف نموده وسر کشی میکردند ومیگفتند آیا ما باید برای خاطرمحمد صلی الله علیه و آله که شاعری دیوانه است دست ازخدایان خود برداریم پروردگار در پاسخ آنها فرمود نه چنین نیست که شما درباره محمد صلی الله علیه و آله پنداشته‌اید او پیغمبریست که با برهان روشن و حق آمده معجزاتش مصدق پیغمبران پیشین است شما مشرکین و کفار که رسالت اورا تکذیب کرده‌اید عذاب دردناکی خواهید کشید وباستحقاق آنچه کرده وبجا آورده‌اید کیفر وجزا داده خواهید شد علاوه براین گفتار کفار ومنافقین اثبات مینماید که آنان نادان و بکلی ازدانش عاری هستند چه میان شاعر و مجنون تناقض صریح است زیرا شاعر کسی است که دارای عقل کامل و ذکاوت باشد و دیوانه شخصی است که بهره‌ای ازعقل و ذکاوت نداشته باشد .

و میفرماید بجز بندگان پاك وبا اخلاص خدا بقیه مردم همه مسئول میباشند سپس پاداش وثواب بندگان مخلص رابیان کرده ومیفرماید :

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

اولئك لهم رزق معلوم

آنها دربهشت دارای رزق معینی هستند ومراد ازآن میوه‌های بهشتی میباشد ومورد تکریم و احترام واقع شده و دربهشتهای پرنعمت برتختهائی روبروی یکدیگر آرمیده‌اند حوریان بهشتی جامهائی ازنوشیدنی‌های خوشگوار باطرافشان میبرند و میگردانند و آن شراب روشن و سفیدی است که برای نوشندگان لذت بخش است وازنوشیدن آن نه‌سردرد عارض میشود و نه مستی و بیهوشی دست دهد در کنار ایشان حورالعین های زیبا چشمی هستند که درغایت سفیدی بوده و درپرده‌ای ازحریر سفید مستور میباشند در آنجا بعضی از مؤمنین با بعض دیگرروبروشده بگفتگومی‌پردازند یکی از گویندگان بدیگری میگوید من دردنیا هم نشین کافری داشتم آن همنشین کافر بمن میگفت آیا تووعده بهشت ودوزخ را تصدیق داشته و باورمیکنی آیا وقتیکه ما مردیم و استخوانهای ما پوسیده و خاك شد دو باره زنده شده و بکیفر اعمال خود میرسیم آنگاه فرشتگان از جانب پروردگار باهل بهشت که این سخن را گفته‌اند میگویند آیا میل دارید ازحال او واقف شوید بدوزخ نظر کنید پس از آن آنها را بربالائی برند تا دوزخ را نگاه کنند چون نظر افکنند مصاحب کافر کیش خود را دردوزخ خواهندید باو بگویند بخدا قسم که نزدیك بود مرا هم مانند خود هلاك کنی دراثر دعوت بکفر یکه مینمودی اگرلطف پروردگار وتوفیق او نبود منهم اکنون درآتش جهنم قرین توبودم آیا دیگر برای ما مرگ و فنائی هست ؟ جز همان مرگی که دردنیا دیدیم وآیا دیگرهیچ رنج و عذابی داریم این همان سعادت و رستگاری بزرك است که انتظار داشتیم.

علی بن ابراهیم ذیل آیه « ان‌هذا لهو الفوز العظیم » ازحضرت صادق علیه‌السلام روایت کرده فرمود روز قیامت همینکه اهل بهشت داخل بهشت شده و اهل دوزخ بجهنم واصل گشتند مرگ را بصورت قوچی بیاورند سپس گویند از این پس زندگانی جاوید و همیشه است و مرگ وجود ندارد و اهل بهشت میگویند مرگ ما همان مرگ اولیه بود و دیگرما نخواهیم مرد.

لمثل هذا فليعمل العاملون

برای نیل‌بچنین سعادت‌مردم کارآمد بذل‌وجهد و کوشش مینمایند سپس پروردگار خطاب بکفار و منافقین میکند و میفرماید آیا این قرارگاه عالی بهتر است یا درخت زقوم

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

يُطَافُ عَلَيْهِم بِكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ (٤٥) بَيْضَاءَ لَذَّةٍ لِّلشَّارِبِينَ (٤٦) لَا فِيهَا غَوْلٌ
وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنزَفُونَ (٤٧) وَعِندَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ عِينٌ (٤٨) كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ
مَّكْنُونٌ (٤٩) فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ (٥٠) قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي
كَانَ لِي قَرِينٌ (٥١) يَقُولُ أَئِنَّكَ لَمِنَ الْمُصَدِّقِينَ (٥٢) أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا
وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَدِينُونَ (٥٣) قَالَ هَلْ أَنتُم مُّطَّلِعُونَ (٥٤) فَاطَّلَعَ فَرَآهُ فِي
سَوَاءِ الْجَحِيمِ (٥٥) قَالَ تَاللَّهِ إِن كِدتَّ لَتُرْدِينِ (٥٦)

جهنم که ما آنرا وسیلهٔ امتحان و ابتلای ستمکاران گردانیدیم و جهة آزمایش آن آنست که ابوجهل پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم را تمسخر میکرد و میگفت محمد صلی الله علیه و آله و سلم میگوید در دوزخ درختی باشد که آن را زقوم گویند چگونه در آتش درخت میروید و چطور آتش درخت را نمی سوزاند .

پروردگار میفرماید ما درخت را در آتش رویانیدیم تا بدانند خدایتعالی برروییدن درخت در آتش و امثال آن قدرت دارد و آن درخت زقوم از بن دوزخ سر برآورده میوهٔ آن از پلیدی چون سرهای شیاطین است و این جمله مثل است چه درعرب و عجم هرچه زشت باشد بسر شیطان تشبیه میکنند .

دوزخیان از میوه‌های زقوم میخورند و شکم خویش را پر میسازند پس ازخوردن آن میوه‌ها آبی از حمیم سوزان جهنم مینوشند و دو باره باز گشت ایشان بدوزخ است و این کیفر بخاطر آنست که اینان ازپدران خود تقلید نمودند زیرا پدران خود را که در ضلالت و گمراهی یافتند بسرعت بدنبال آنها قدم برداشتند پیش ازایشان هم پیشتر گذشتگان در گمراهی و ضلالت بودند و ما برای هدایت وترسانیدن آنها رسولان و پیغمبرانی فرستادیم ای محمد صلی الله علیه و آله و سلم بنگر و اندیشه کن پایان کار آنهائیکه ما برای هدایت ایشان پیغمبر فرستادیم و آنان ایمان نیاوردند چگونه بوده و بسا چه سختی هلاك شده‌اند جز بندگان

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

حوران بهشتی جام هائی از شراب خوشگوار باطرافشان میبرند (۴۵) شرابی روشن وسفید که برای نوشندگان لذتبخش است (۴۶) ازنوشیدن آن نه سردرد عارض میشودونه مستی وبیهوشی دست دهد (۴۷) در کنارایشان حورالعین‌های زیبا چشمانی هستند (۴۸) کهمانند تخم شتر مرغی است که در غایت سفیدی بوده ودرپرده پنهان شده باشد (۴۹) درآنجابعضی از مؤمنین بابعض دیگر روبرو شده بگفتگو می پردازند (۵۰) یکی از گویندگان بدیگری میگوید من در دنیا هم‌نشین کافری داشتم (۵۱) آن همنشین کافر بمن میگفت آیا تو وعده بهشت ودوزخ را تصدیق داشته وباور میکنی (۵۲) آیا وقتی که ما مردیم واستخوانهای ما خاك شد دوباره زنده شده وبکیفر اعمال خود میرسیم؟ (۵۳) گوینده برفقای خود میگوید آیامیل دارید ازحال او واقف شوید (۵۴) چون نظر افکنید اورا در دوزخ خواهیددید (۵۵) باو بگوید نزدیك بود مرا هم مانند خود هلاك کنی (۵۶)

بااخلاص خداوند که درپناه ما بوده ونجات یافته‌اند.

پس از آن برای تسلیت خاطر پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم شطری از داستان پیغمبران گذشته را بیان نموده وازشرح حال نوح وامتش شروع کرده و میفرماید:

و لقد نادینا نوح فلنعم المجیبون

نوح ما را بیاری خود خواند و گفت پروردگارا ستمکاران برمن چیره شده‌اند تو انتقام مرا از آنها بگیر ما هم اجابت کردیم و از بهترین اجابت کنندگان بودیم ما داستان هلاکت قوم او و غرق شدن آنها را در بخش سوم تفسیر ذیل آیه ۹۰ سوره یونس بیان کردیم.

علی بن ابراهیم ذیل آیه «وجعلنا ذریته هم الباقین» ازحضرت باقر علیه السلام روایت کرده فرمود حق. نبوت و کتاب و ایمان را دراعقاب فرزندان نوح قرارداد و البته تمام فرزندان آدم ازاعقاب نوح نیستند زیرا خداوند میفرماید:

قلنا احمل فیها من کل زوج اثنین واهلك الامن سبق علیه القول منهم و من آمن وما امن معه الاقلیل

و باز میفرماید:

ذریة من حملنا مع نوح

ابن بابویه ذیل آیه «و ترکنا علیه فی الاخرین» از ابی دیلم روایت کرده گفت

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و لولا نعمة ربی لکنت من المحضرین (۵۷) افما نحن بمیتین (۵۸) الا موتتنا
الاولی و ما نحن بمعذبین (۵۹) ان هذا لهو الفوز العظیم (۶۰) لمثل هذا
فلیعمل العاملون (۶۱) اذالك خیر نزلا ام شجرة الزقوم (۶۲) انا جعلناها
فتنة للظالمین (۶۳) انها شجرة تخرج فی اصل الجحیم (۶۴) طلعها کانه رؤس
الشیاطین (۶۵) فانهم لاکلون منها فمالئون منها البطون (۶۶) ثم ان لهم
علیها لشوباً من حمیم (۶۷) ثم ان مرجعهم لالی الجحیم (۶۸)

حضرت صادق علیه السلام فرمود نوح پس از آرام شدن طوفان و فرود آمدن از کشتی مدت پنجاه سال زندگانی نمود سپس جبرئیل بر او نازل شده گفت ای نوح نبوت کامل و عمرت طی شده اسم اعظم و میراث علم و نبوت را بفرزندت سام تسلیم بدار زیرا هرگز نباید زمین خالی از حجت باشد وهمواره باید ازطرف پروردگار راهنمائی برای افراد بشر باشد که بر مؤمن و شقی وهدایت شوندگان و منحرفین از طریقه حقهٔ حجتی باشد لذا در اطاعت فرمان خدا امر نبوت را بسام تسلیم کرد وحام ویافث ازمیراث نبوت بهره‌ای نداشتند و مقصود ازجمله « و ترکنا علیه فی الاخرین » همین است .

و نیز فرمود فرزندان حام در هند و سند وحبشه پراکنده شدند و اولاد سام در عربستان و ایران زندگانی کردند و نبوت در اولاد سام فرزند از پدر ارث برد تا خداوند هود را به‌پیغمبری بر گزید .

پس ازآن داستان ابراهیم را بیان میکند بقولش :

وان من شیعته لابراهیم

علی بن ابراهیم ذیل آیه فوق از ابی بصیر روایت کرده فرمود زود است که شما را مورد اهانت قراردهند عرض کردم فدایت شوم بچه چیز ما را مورد اهانت قرارخواهند داد فرمود باسم شیعه آیا قول خداوند را نخواندوای که میفرماید :

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

واگر بخشایش پروردگارم نبود من هم اکنون در آتش جهنم حاضر بودم(۵۷) آیا دیگر
برای ما مرگ وفنائی هست؟(۵۸)جز همان مرگی که در دنیا دیدیم و آیا دیگر هیچ رنج وعذابی
داریم؟(۵۹) این همان سعادت و رستگاری بزرگ است که انتظار داشتیم (۶۰) برای نیل
بچنین سعادت مردم کار آمد بذل جهد و کوشش مینمایند(۶۱) آیا این قرار گاه عالی بهتر
است یادرخت زقوم جهنم(۶۲) که ما آنرا وسیلهٔ امتحان وابتلای ستمکاران گردانیدیم(۶۳)
وآن زقوم درختی است که از بن دوزخ سر بر آورده(۶۴) میوهٔ آن از پلیدی چون سرهای
شیاطین است (۶۵) دوزخیان از میوه های زقوم میخورند وشکم خویش را پر میسازند (۶۶)
پس از خوردن آن میوه ها آبی از حمیم سوزان جهنم
مینوشند (۶۷) و دوباره باز گشت
ایشان بدوزخ است(۶۸)

و ان من شیعته لابراهیم

وشرف الدین نجفی روایت کرده که جابر بن یزید جعفی تفسیر آیه را از حضرت
صادق علیه السلام سئوال کرد انحضرت درجواب او فرمود چون خداوند ابراهیم را خلق فرمود
پرده از برابر چشمش برداشت وابراهیم پیرامون عرش را نظر کرده نورهائی دید دردشگفت
شد و عرض کرد پروردگارا این چه نوری است؟ خطاب رسید این نور حبیب من محمد صلی الله علیه و آله
است نور دیگری در کنار آن نور بود فرمود این نور علی علیه السلام یاری کنندهٔ دین منست و
این سه نور دیگر نور فاطمه و فرزندانش حسن وحسین علیهم السلام و آن نه نور دیگر انوار
فرزندان علی وفاطمه علیهم السلام از صلب حسین هستند واسامی تمام چهارده نور پاک را خداوند
یك بیك برای ابراهیم بیان فرمود ابراهیم عرض کرد نورهای بیشماری در اطراف این
انوار مشاهده میکنم که تعداد آنها معلوم نیست خطاب رسید ای ابراهیم این انوار شیعیان
علی میباشند ابراهیم سئوال کرد شیعیان علی چگونه شناخته میشوند خطاب شد شیعیان
علی در شبانه روز پنجاه و یکرکعت نماز واجب ومستحب میخوانند و «بسم الله الرحمن -
الرحیم» را بلند میگویند و در دست راست خود انگشتر میکنند و در نمازهای خود پیش
از رکوع قنوت میخوانند ابراهیم درخواست نمود که اورا ازشیعیان علی قرار دهد خداوند
دراین آیه میفرماید «وان من شیعته لابراهیم».

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com　　http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

انهم الفوا اباءهم ضالين (۶۹) فهم على آثارهم يهرعون (۷۰) و لقد ضل
قبلهم اكثر الاولين (۷۱) و لقد ارسلنا فيهم منذرين (۷۲) فانظر كيف كان
عاقبة المنذرين (۷۳) الا عباد الله المخلصين (۷۴) و لقد نادينا نوح فلنعم
المجيبون (۷۵) و نجيناه و اهله من الكرب العظيم (۷۶) و جعلنا ذريته هم
الباقين (۷۷) و تركنا عليه في الاخرين (۷۸) سلام على نوح في العالمين
(۷۹) انا كذلك نجزي المحسنين (۸۰) انه من عبادنا المؤمنين (۸۱)

وقتی حضور حضرت صادق علیه السلام عرض کردند که روزی عمار دهنی برای ادای شهادت نزد ابن ابی لیلی قاضی کوفه رفت قاضی باو گفت تو مردی اهل علم وفضل امتی ولی میگویند تو رافضی میباشی اگر از این نسبت ناراضی بوده وبدت میآید از رافضیت تبری بجو تا از برادران ما باشی عمار گریان شد و گفت بخدا قسم من در آن گمراهی که شما سیر میکنید سیر نمیکنم اما بحال تو و خودم گریه میکنم گریه برخودم از آنست که بمن نسبتی دادی که درخود سراغ ندارم بمن رافضی گفتی که نسبت شریفی است ومن اهل آن نیستم وتو خیال میکنی که من رافضی هستم وای بر تو ای ابن ابی لیلی.

حضرت صادق علیه السلام بمن فرمود اولین کسی که باو رافضی گفتند سحرهٔ فرعون بودند که چون معجزات موسی را دیدند بی اختیار بخدای موسی ایمان آورده و فرعون سخت غضبناك شد وآنها را رافضی خواند که پیروی از فرعون را رفض وترك نموده وتسلیم اوامر خداوند شدند ورافضی کسی است که آنچه خداوند از آن کراهت دارد ترك کرده وهر چه امر پروردگار است انجام دهد.

عمار گفت درحال گریه به ابن ابی لیلی گفتم من از آن جهت گریه میکنم که خداوند بر قلب من وقوف دارد ومرا به نسبتی که اهلیت آنرا ندارم عذاب نموده وبفرمایدای عمار

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

زیرا که آنها پدران خود را نیز درضلالت و گمراهی یافتند (۶۹) وبا سرعت بدنبال آثار پدران خود قدم برمیداشتند (۷۰) پیش از آنها هم بیشتر پیشینیان در گمراهی و ضلالت بوده‌اند(۷۱) وما برای هدایت وترسانیدن آنها رسولانی فرستادیم (۷۲) پس بنگر پایان کار امتها چگونه بوده و با چه سختی هلاك شده‌اند (۷۳) غیر از بندگان با اخلاص خداوند (۷۴) نوح ما را بیاری خود خواند و ما بهترین اجابت کنندگان بودیم(۷۵) واو و خانواده‌اش را از بدبختی بزرگی رهائی بخشیدیم (۷۶) و نسلش را در روی زمین باقی گذاردیم(۷۷) ونام‌نیك اورا برای آیندگان بگذاشیم(۷۸) سلام وتحیت

برنوح باد در هر دو جهان (۷۹) ما این چنین به نیکوکاران پاداش

میدهیم (۸۰) زیرا او از بندگان مؤمن

ما بود (۸۱)

آیا تو رافك اباطیل بودی و آن‌را چنانچه بتو نسبت میداده‌اند عمل میکردی؟ امای ابن ابی لیلی بحال تو میگریم که دروغ بزرگی گفتی ونسبت بیجائی بمن دادی که خداوند تر ا بمناسبت این دروغ بزرك ونسبت ناروا عذابی سخت ودردناك فرماید چگونه بدنت طاقت آن عذاب را مینماید حضرت صادق علیه السلام باصحاب خود فرمود بخدا قسم اگر گناهان عمار بعظمت آسمان و زمین بوده بمناسبت بیاناتی که کرده خداوند تمام آن گناهان را محو ونابود فرموده وآنقدر اجر وحسنه باو عطا میفرماید که جز ذات اقدسش کسی نداند.

حضرت عسکری علیه السلام درتفسیر منسوب باو میفرماید :

درزمان ولایتعهدی حضرت رضا علیه السلام طایفه‌ای بقصد شرفیابی و دیدار حضرتش بطوس آمده وبخادم آنحضرت گفتند که خدمت مولای خود بگوید جمعی از شیعیان می خواهند خدمتش برسند واجازهٔ شرفیابی بخواهد خادم حضور امام علیه السلام رسیده و حضرت فرمودند اکنون مشغول‌کاری هستم و مجال ملاقات ندارم واجازه نفرمود مدت دو ماه آن جماعت میآمدند وخادم آنها را بامر آنحضرت جواب مینمود بالاخره پس ازآنکه مأیوس و درمانده شدند بخادم گفتندخدمت حضرت‌عرض کن که ماجمعی ازدوستداران‌پدرت‌علی‌بن ابیطالب علیه السلام هستیم و شایق دیدار وزیارت شما میباشیم اینکه بما اجازهٔ ملاقات‌نمیدهید وسیلهٔ شماتت و ملامت دشمنان ما میشود و ما روی آنکه بدیار خود برویم نداریم‌حضرت

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ثُمَّ اغْرَقْنَا الْآخَرِينَ (۸۲) وَ إِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَإِبْرَاهِيمَ (۸۳) إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ (۸۴) إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَ قَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ (۸۵) أَئِفْكًا آلِهَةً دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ (۸۶) فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ (۸۷) فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ (۸۸) فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ (۸۹) فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ (۹۰) فَرَاغَ إِلَى آلِهَتِهِمْ فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ (۹۱) مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ (۹۲) فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِينِ (۹۳) فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزِفُّونَ (۹۴) قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ (۹۵)

رضا علیه السلام اجازه فرمود داخل شوند همگی برحضرت وارد شده ایستادند وحضرت بایشان اجازهٔ نشستن نداد حضورش عرض کردند فدایت شویم چه خطائی از ما سرزده که مدت دوماه اجازهٔ شرفیابی مرحمت نفرمودید فرمود این آیه را خوانده‌اید.

« ما اصابکم من مصیبة فبما کسبت ایدیکم یعفوا عن کثیر »

وفرمود من از امر پروردگار ورویه رسول اکرم صلی الله علیه و آله وامیر المؤمنین علیه السلام واولاد گرامی او پیروی نموده‌ام شما برنفس خود ستم روا داشته ومرتکب مناهی میشوید آنگاه خود را پیرو ائمه معصومین میخوانید ومیگوئید بآنها اقتداء میکنید عرض کردند فدایت شویم برای چه ما چنین میباشیم فرمود شما خود را شیعه علی بن ابیطالب وامام حسن وامام حسین علیهم السلام میدانید وای برشما شیعهٔ علی علیه السلام سلمان وابوذر و مقداد وعمار و محمدبن ابی‌بکر میباشد که هرگز مخالفت اوامر مولای خود ننموده‌اند و مرتکب معصیت نشدند اما بیشتر اعمال شما برخلاف امر خداست و دربیشتر واجبات الهی تقصیر میکنیدوبحقوق برادران خود تجاوز مینمائید درجائی که مورد ندارد تقیه میکنید و در محلی که باید تقیه کنید خودداری بعمل میآورید اگر بااین حال می گفتید که ما ازدوستان آل محمد صلی الله علیه و آله بوده وبا دشمنان آن خاندان دشمن هستیم من انکار نمیکردم وشما را میپذیرفتم امادعای

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

آنگاه بقیه قوم را در دریای قهر خود غرق نمودیم(۸۲) ویکی از شیعیان واقعی علی بن ابیطالب علیه السلام حضرت ابراهیم است(۸۳) که با قلبی پاك و بی آلایش ازشرك برای هدایت خلق از جانب خدا مبعوث گردید(۸٤) هنگامی که بپدر مادری وبه قومش گفت شما چه چیزی می پرستید(۸۵) آیا شایسته است بدروغ و باطل خدایانی جز خدائی یکتا برای خود بر گزینید(۸٦) شما دربارهٔ خداوند جهانیان چه گمان میکنید (۸۷) آنگاه ابراهیم بستاره‌های آسمان نظری افکند(۸۸) وبعد بقوم خود گفت من بیمارم(۸۹) مردم‌ازاودست کشیده ورفتند(۹۰) ابراهیم با فراغت خاطر به بتخانه رفته وبه بت ها گفت آیا شما غذا نمیخورید(۹۱) شما را چه‌شده که حرف نمیزنید وسخن نمیگوئید(۹۲) سپس با تبری‌تمام بت ها را غیر از بت بزرك درهم شکست (۹۳) چون قوم از عید گاه مراجعت نموده و بتها را آنچنان دیدند بسوی ابراهیم شتابان رفتند (۹٤) ابراهیم بمردم گفت آیا رواست که چیزهائی بادست خود بتراشید و پرستش کنید؟ (۹۵)

شیعه بودن شما با اعمال شماکاملا مغایرت داشته وموجب هلاکت شما خواهد شد مگر آنکه مشمول رحمت پروردگار شوید آن جماعت همگی عرض کردند ای فرزند رسول خدا ما از گفتار خود توبه میکنیم وهمانطور که فرمودید ما خود را دوستدار شماودوستان شما وبدخواه دشمنان شمامیدانیم‌حضرت رضا علیه السلام فرمود مرحبا بشمااى برادران‌ودوستان من بیائید وبنشینید وآنها را درنزدیك خویش جا داده وبخادم خود فرمود چند مرتبه این جماعت را جواب کرده‌ای عرض کرد قریب شصت مرتبه فرمود شصت مرتبه براین مردم وارد شو وسلام مرا برسان زیرا خداوند توبه واستغفار آنها را پذیرفت وبسبت توبه‌وبرای آنکه دوست ما و دوست دوستان ما هستند مستحق کرامات خدا شدند ازطرف من برواز حال آنها وعیالاتشان جستجو کن وروزی و نفقات آنها را توسعه بده و هر گرفتاری که دارند مرتفع کن .

روایات بسیاری ازائمه معصومین علیهم السلام وارد شده که فرموده‌اند شماخود رادوستدار ما بدانید و از ادعای شیعه بودن سرزنش کرده‌اند ازجمله:

روزی جمعی حضورحضرت امام حسن علیه السلام رسیده عرض کردند ما ازشیعیان‌پدرت امیرالمؤمنین علیه السلام هستیم بآنها فرمود شما از دوستان پدرم هستید نه از شیعیان او ؛ زیرا

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

شیعیان پدرم کسانی هستند که خداوند دربارهٔ آنها میفرماید:

والذین آمنوا وعملوا الصالحات اولئك اصحاب الجنة هم فیها خالدون

و آنها کسانی هستند که بخدا ایمان آورده و بصفات پدرم متصف هستند و تمام آنچه را که بر پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله نازل شده تصدیق دارند و از هر گونه معصیت منزه و دور باشند و معتقدند که امیرالمومنین علی علیه السلام بعد از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله خلیفه بلافصل بوده و کسی با او برابر نیست و بر تمام مردم ترجیح دارد همانطور که آسمان برزمین برتری دارد و هرگز از کشتن و کشته شدن درراه خدا نمیترسند و برای ایشان فرقی نیست که مرگ باستقبال آنها برود یا آنکه آنها باستقبال مرگ بشتابند شیعیان علی همواره برادران دینی خود را مقدم برخود میدارند اگر چه خود درسختی باشند و هرگز گرد منهیات نمیگردند و ترك واجب نکرده‌اند و علی علیه السلام را مقتدای خود میدانند و این صفات شیعیان علی را پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله بیان فرموده‌اند.

درکافی ذیل آیه ۸۶ « فنظر نظرة فی النجوم فقال انی سقیم » از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود وقتی که حضرت ابراهیم نظر کرد و حوادث وارده بر سیدالشهداء را دید سخت متأثر شده گفت من از آنچه بر حضرت امام حسین علیه السلام میرسد مریضم.

و نیز از ابی بصیر روایت کرده گفت حضرت صادق علیه السلام فرمود تقیه از دین خدا است یوسف مأمورین خودرا در پی برادرانش فرستاد و پیغام داد ایتها العیر انکم لسارقون » درصورتیکه خود او میدانست برادرانش دزدی نکرده‌اند و ابراهیم گفت انی سقیم در حالیکه مریض نبوده و از روی تقیه آن کلمات را گفته است و نیز از آنحضرت روایت کرده فرمود بخدا قسم مریض نبود ودروغ هم نگفته است و حضرت ابراهیم در این بیانات خود قصد بیماری ومرض کفر وارتداد مردم را کرده است.

درکافی ذیل آیه « وقال انی ذاهب الی ربی سیهدین » از حضرت صادق (ع) روایت کرده فرمود مولد ابراهیم شهر کوثا بود و پدرش مقیم آن شهر ومادر او ومادر لوط دو خواهر و دختران لاحج که از انبیاء غیر مرسل است بودند و ابراهیم ساره دختر پسر لاحج را که دختر دائی او بود تزویج کرد ساره بانوئی متمول ودارای مواشی و املاك و زراعات بسیاری بود که تمام آنها را به ابراهیم بخشیده بود و روی این اصل در آن شهر کمتر کسی

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بتمول وثروت ابراهیم بود پس ازآنکه ابراهیم بت ها را شکسته و محکوم بسوختن در آتش شدونمرود او رابآتش افکند وبامر پروردگار آتش براو سرد وسلامت گردیدنمرود امر کرد ابراهیم را نفی بلد وتبعید کنند موقع خروج ازشهر ازنقل وحمل اموال و مواشی او مانع شدند ابراهیم گفت اگر شما خواسته باشید اموال مرا بگیرید باید عمری کدر این شهر و دیار شما تلف کرده‌ام بمن بر گردانیدکار این مدعا ورسیدگی بدعوا، بقاضی شهر محول گردید قاضی پس ازشنیدن بیان طرفین دعوا،ابراهیم را محکوم کرد که تمام هستی خود را تسلیم نماید و نمرودیان راملزم نمود که عمرابراهیم‌راباد و بر گردانندچگونگی را بنمرود گفتند و کسب تکلیف کردند که چگونه عمر تلف شدهٔ ابراهیم راباو بر گردانند نمرود امر کرد تا متعرض ابراهیم نشده و اموالش را باو بدهند و گفت اگر این شخص در شهر باقی بماند دین شما را فاسد کرده وبخدایان شما اهانت نماید بالاخره ابراهیم باعیالش ساره بهمراهی لوط نبی با اموال و احشام خود بجانب شام روانه شده و گفت «انی ذاهب الی ربی سیهدین» وعازم بیت‌المقدس گردید.

و داستان آن بدینقرار است:

حضرت ابراهیم صندوقی ساخت وعیال خود ساره را در آن گذاشت و با دارائی و اموال و مواشی خود از مملکت نمرود خارج شد رسید و بمملکت قبطیان گرده مرز داران متعرض او شدند و خواستند صندوق را باز کنند ابراهیم بانها فرمود هر چه میخواهید از طلا و نقره از من بگیرید و این صندوق را باز نکنید نپذیرفتند آن را باز کردند ابراهیم در غضب شد مشاهده کردند در صندوق بانوئی است در نهایت حسن و جمال مأمورین مرز باو گفتند این بانو کیست و چرا او را درصندوق گذاشته‌ای گفت او همسر من است از کثرة غیرت او را در صندوق گذاشته‌ام مزر داران گفتند ما باید این صندوق را نزد پادشاه ببریم حضرت ابراهیم فرمود من هر گز از صندوق جدا نمیشوم تا جان در بدن دارم.

ابراهیم وصندوق رابردند حضورپادشاه‌دستور دادآن را باز کنید ابراهیم گفت تمام اموالم رافدامیدهم صندوق‌را بازنکنید پادشاه در غضب شد دستوردادصندوق را باز کردند

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

والله خلقكم و ما تعملون (٩٦) قالوا ابنوا له بنياناً فالقوه في الجحيم (٩٧) فارادوا به كيداً فجعلناهم الاسفلين (٩٨) و قال اني ذاهب الى ربي سيهدين (٩٩) رب هب لي من الصالحين (١٠٠) فبشرناه بغلام حليم (١٠١) فلما بلغ معه السعي قال يا بني اني ارى في المنام اني اذبحك فانظر ماذا ترى قال يا ابت افعل ما تؤمر ستجدني ان شاء الله من الصابرين (١٠٢) فلما اسلما و تله للجبين (١٠٣) و ناديناه ان يا ابراهيم (١٠٤)

چون رخساره ساره را که مانند قرص خورشید تابان بود مشاهده کرد عنان از دست بداد و بطرف مخدره عصمت و طهارت دست درازی کرد همان لحظه دست شاه خشك گردید و از کار افتاد چه ابراهیم دعا کرد پروردگارا دست این ظالم را حبس کن و نگذار بحرمت من برسد.

پادشاه گفت ای ابراهیم پروردگار تو دست مرا خشك کرد فرمود بلی خدای من غیور است و از فعل حرام بیزار است لذا مانع شد میان تو و آنچه اراده نموده بودی گفت از خدای خود بخواه دست مرا بحال اول بر گرداند تا متعرض حرمت نشوم ابراهیم دعا کرد دستش بر گشت.

با چشم اشاره نمود و مجدداً قصد تجاوز بساره نموده باز دستش خشك شد و بکلی از کار افتاد چنان ترس و هراسی بدل او راه یافت که نتوانست چاره جوئی کند بنای تضرع و زاری را گذاشت وپیوسته ازخاندان ابراهیم عذر وپوزش می‌طلبید و استدعای عفو وبخشش مینمود ومیگفت ای ابراهیم ازپروردگارت طلب کن دست مرا بحالت اول بر گرداند اگر دیگر قصد سوئی کردم مسئولم را اجابت نکن ابراهیم عرض کرد پروردگارا اگر راست میگوید دست اورا بر گردان چون پادشاه بحقیقت پشیمان گشته و از کردار خود شرمنده بود خدایتعالی دستش را بحالت اول بر گردانید.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

وحال آنکه شما و آنچه را که شما می‌سازید خداوند آفریده است(۹۶)مردم بگفتار ابراهیم وقعی ننهاده گفتند آتشگاهی بنا کنید و او را درمیان آتش افکنده بسوزانید (۹۷) آنها مصمم شدند که اورا زجر داده وبسوزانند ولی ما ایشانرا زبون وپست نمودیم(۹۸)ابراهیم گفت من بسوی پروردگارم میروم و زود باشد که هدایت یابم (۹۹) ابراهیم عرضه داشت خداوندا فرزند شایسته وصالحی بمن ببخشا (۱۰۰) و ما او را بوجود پسر بردباری مژده داده‌ایم(۱۰۱) وچون بسن رشد وبلوغ رسید با پدرش درتکاپو افتاد ابراهیم گفت پسرم من خواب دیدم که تو را در راه خدا قربانی میکنم در این باره نظر تو چیست؟ گفت ای پدر بآنچه ماموری قیام کن و بخواست خداوند مرا بردبار خواهی یافت(۱۰۲) چون پدروپسر بفرمان خدا تسلیم شدند صورت فرزندش را بمنظور قربان کردن روی خاك نهاد (۱۰۳) ندایش زدیم که ای ابراهیم (۱۰۴)

چون اینحالت را از ابراهیم مشاهده کرد هیبت و عظمت آنحضرت پادشاه را گرفت و باو گفت اطمینان میدهم که دیگر متعرض حرمت و یا اموال تو نشوم اکنون آزادی و بهر کجا که میخواهید بروید لکن استدعائی از شما دارم میخواهم هدیه ناقابلی را ازمن قبول کنید کنیز کی دارم در نهایت حسن و جمال و عقل و کمال اورا تقدیم میکنم ببانوی محترم برای خدمت گذاری و کنیزی واورا بسارهبخشیدو گفت(ها اجرك علی دعائك لی) این کنیز را بپاداش دعائی که در باره‌ام فرمودی از من قبول نما واز این جهت بهاجر نامیده شد .

حضرت ابراهیم باتمام احترام ازآن شهر خارج شد پادشاه برای احترام ومشایعت آنحضرت ازعقب ابراهیم حرکت کرد وحی رسید ای ابراهیم توقف کن وپادشاه را برخود مقدم بدار چه اوسلطان است وباید درروی زمین وبرای نظم امور دنیا سلطانی باشد خواه او برونکو بوده ویا فاجر و جبار.

ابراهیم توقف نمود و پادشاه را برخود مقدم نموده گفت پروردگار من الحال وحی بمن رسانید که اینکارا انجام دهم آن پادشاه بسیار مسرورشد و گفت ای ابراهیم گواهی میدهم که پروردگار تو بسیار مهربان ورؤف وبردبار است مرا مایل کردی که داخل دین تو بشوم پس ازآن آنحضرت را وداع نمود آن بزرگوار حرکت کرد تا بانتهای شامات نزول

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

اجلال فرمود ولوط را درقسمتی ازشامات سکونت داد پس ازآن ابراهیم بساره گفت اگر میل داری این کنیزرابمن بفروش شاید خداوند ازاوفرزندی روزی ما کند کنیزراخریداری نمود و با اوهم بستر شد اسمعیل ازآن کنیزمتولد گردید .

قوله تعالی : **فلما بلغ معه السعی قال یابنی انی اری فی المنام انی اذبحك فانظر ماذاتری**

چون حضرت ابراهیم و اسمعیل ازبنا وساختمان خانه کعبه فراغت یافتند چنانچه شرح آن ذیل آیه۱۲۸ سوره بقره دربخش اول تفسیر بیان شد جبرئیل فرودآمد تامناسك حج را بآنها تعلیم دهد .

درکافی ازحضرت باقر و حضرت صادق علیهما السلام روایت کرده فرمودند جبرئیل روز ترویه نازل شد گفت ای ابراهیم با خودآب بردار وباین سبب آنروزرا ترویه نامیده‌اند سپس ابراهیم و اسمعیل وهاجر را بسوی منا برد شب را در آنجا بیتوته کردند صبح بعرفات رفتند .

کلماتی جبرئیل بآنها تلقین نمود وماآن را درداستان توبه‌آدم ذیل آیه ٣٦ ازسوره بقره در بخش اول تفسیر بیان نمودیم .

ودر عرفات توقف نمودند تاآنکه آفتاب غروب کرد ایشان را برگردانید بجانب مشعر شب را هم درآنمکان توقف کردند درآن شب پروردگار امر فرمود بحضرت ابراهیم فرزند خود اسمعیل را در منا قربانی کند وشکل وشمائل اورا درخواب بابراهیم ارائه داد چون صبح از مشعر کوچ کردند بطرف منا وقتی بمنا رسیدند ابراهیم بهاجر مادراسمعیل امر کرد برود مکه و خانه کعبه را زیارت و طواف کند اسمعیل را نزد خود نگاه داشت باو گفت ایفرزند دلبند من حیوان سواری مرا باکاردی حاضر کن میخواهم قربانی کنم .

حضرت صادق فرمود حضرت ابراهیم میخواست فرزند را قربانی کند پس از آن بدن او را بوسیله حیوان سواری بردارد ببرد دفن کند اسمعیل کارد و حیوان سواری را حاضرنمود عرض کرد ای پدر کجا است قربانی گفت پروردگار بمن امر کرده که ترا در راه خدا قربانی کنم در این باره نظرتو چیست ؟

اسمعیل گفت ای پدربآنچه مأموری قیام کن و بخواست خداوند مرا بردبارخواهی یافت چون پدر و پسر بفرمان خدا تسلیم شدند و صورت فرزندش را بمنظور قربانی کردن

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

روی خاك نهاد اسمعیل عرض کرد ای پدر صورتت را ازصورت من بازدار وصورتم را بپوشان دست و پایم را نیز به‌بند آنگاه کارد بر حلقومم بنه ابراهیم گفت بخدا قسم هر گز دست و پایت را نبندم مفرشی را که روی حیوان سواری بود بروی زمین پهن کرد وصورت اسمعیل را بر آن گذاشت چون کارد بر گلویش نهاد پیر مردی ظاهر شد گفت ای ابراهیم میخواهی فرزندی را ذبح کنی که یك چشم بر هم زدن معصیت خدا را بجا نیاورده گفت پروردگارم امر فرموده آن پیر جواب داد پروردگار چنین فرمانی نمیدهد بلکه شیطان تو را امر کرده فرمود و ای بر تو هیچ وقت شیطان قدرت ندارد بمن امر و نهی کند دور شو از نزد من گفت ای ابراهیم تو پیغمبر خدا و پیشوا و مقتدای خلایق هستی اگر فرزندت را قربانی کنی این سنت در میان مردم جاری شود وآنها نیز فرزندان خویش را قربانی کنند قدری صبر کن .

آنحضرت وقعی بکلام پیر نگذاشت کارد را حرکت داد تا گلو را پاره کند جبرئیل کارد را بر گردانید ابراهیم دید کارد بر گشته دوباره آن را با شدت فشار داد باز جبرئیل بر گردانید تا چند دفعه اینعمل تکرار شد دفعه آخر جبرئیل قوچی زیر دست حضرت ابراهیم خوابانید واسمعیل را بیرون کشید در این اثناء صدائی ازجانب مسجد خیف بلند شد ای ابراهیم رؤیای تو براستی صورت پذیر شده و امر ما را تمکین نمودی ما چنین نیکو کاران را پاداش میدهیم گوسفند بزرگی را بقربانی او فدا ساختیم و وا گذاشتیم او را بر آیندگان .

پیره مرد از نزد ابراهیم خارج شد خود را در خانه کعبه بهاجر رسانید و باو گفت ابراهیم را دیدم فرزند خود را ذبح میکند هاجر باو گفت دروغ میگوئی مانند ابراهیم کسی رحیم دل نیست هیچوقت این کار را انجام نمیدهد پیر گفت میگوید پروردگار مرا امر فرموده گفت سزاوار است امر پروردگار را اطاعت نماید .

هاجر چون اعمال خود را باتمام رسانید رقت کرد و گفت مبادا امری از طرف خداوند برای فرزندم نازل شده باشد دستها را بروی سر گذاشت و گفت پروردگارا مادر اسمعیل را بعملش مؤاخذه مکن و بسرعت خود را بمنا رسانید چون فرزندش را مشاهده کرد دید اثر کارد برحلقوم او هویدا است فریادی زد بیهوش شد .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

قد صدقت الرؤيا انا كذلك نجزي المحسنين (۱۰۵) ان هذا لهو البلاء
المبين (۱۰۶) و فديناه بذبح عظيم (۱۰۷) و تركنا عليه في الاخرين (۱۰۸)
سلام على ابراهيم (۱۰۹) كذلك نجزي المحسنين (۱۱۰) انه من عبادنا
المؤمنين (۱۱۱) و بشرناه باسحق نبيا من الصالحين (۱۱۲) و باركنا عليه
و على اسحق و من ذريتهما محسن و ظالم لنفسه مبين (۱۱۳) و لقد
منا على موسى و هرون (۱۱۴) و نجيناهما و قومهما من الكرب العظيم (۱۱۵)

ابراهیم وقتی دید که پروردگار گوسفندی بقربانی او فدا ساخته آرزو کرد ایکاش پروردگار گوسفندرا نمیفرستاد واسمیل را قربانی مینمود قلب مبارکش دراثرفراق فرزند بدرد میآمد خداوند باو اجر و پاداش بزرگ داد و بسیاری مرحمت میفرمود .

چون این تمنی را کرد خطاب رسید باو ای ابراهیم ازمیان بندگان من کدام یك از آنها را بیشتر دوست میداری عرض کرد پروردگارا هیچیك از ایشان نزد من محبوب‌تر از حبیب تو محمد صلی الله علیه و آله و سلم نیست خدایتعالی فرمود ای ابراهیم محمد صلی الله علیه و آله را بیشتر دوست میداری یا نفست را؟ عرض کرد محمد صلی الله علیه و آله را فرمود فرزند محمد را بیشتر دوست میداری یا فرزند خود را گفت پروردگارا فرزندمحمد (ص) را فرمود ذبح فرزند محمد بدست دشمنان ازروی ظلم وستم دلت را میسوزاند تا ذبح فرزندت اسمائیل بدست خودت عرض کردا گرفرزند محمدازروی طعم وستم کشته نشده بیشتر دلم را میسوزاندفرسودای ابراهیم بدان بهمین زودی طایفه‌ای که گمان میکنند از امه محمد صلی الله علیه و آله هستند حسین فرزند محمد (ص) را بظلم و ستم میکشند و مانند گوسفند اورا ذبح میکنند آن مردم مستحق عذاب و سخط من شوند حضرت ابراهیم محزون گردید ودلش برای قتل حضرت امام حسین علیه السلام سوخت گریه بسیاری کردوحی شدباوای ابراهیم فدادادیم حسین را بفرزندت تادل تو بیشتر بسوزد وما درجات و پاداش تورا دراثر مصیبت حسین (ع) فرزندمحمد (ص) بالا بردو زیاد کنیم

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

رؤیای تو براستی صورت پذیر شده و امر ما را تمکین نمودی ما این چنین نیکوکاران را پاداش میدهیم(۱۰۵) واین آزمایش وابتلائی بود روشن که ابراهیم واسمعیل را نمودیم تا حقیقت حال آنها آشکار شود(۱۰۶) و گوسفند بزرگی را بقربانی او فدا ساختیم (۱۰۷) و واگذاشتیم اورا برآیندگان از فرزندان ابراهیم (۱۰۸) و سلام و درود بر دودمان ابراهیم باد (۱۰۹) ما این چنین نیکوکاران را پاداش میدهیم (۱۱۰) و آن ابراهیم از بندگان مؤمن ما است (۱۱۱) واورا بفرزندش اسحق که پیغمبری شایسته و صالح بود مژده دادیم (۱۱۲) و ما بر ابراهیم و اسحق برکت و خیر بسیاری عطا کردیم و از نسل ایشان و نوع مردم بودند جمعی نیکوکار و عده ای دیگر بخویشتن ستم کردند(۱۱۳) وما بر موسی و برادرش هارون منت نهادیم(۱۱۴) وآندو و قوم آنهارا از بدبختی بزرگ رهانیدیم (۱۱۵)

و اینست معنای آیه « و فدیناه بذبح عظیم »و معنای « و ترکنا علیه فی الاخرین » ومراد حضرت امام حسین است که ازفرزندان ابراهیم‌هم‌میباشد .

پس از آن بیان میکند داستان موسی و هرون را و ما شرح آن را ذیل آیه ۱۰۲ سوره اعراف در بخش دوم تفسیر بیان نمودیم .

قوله تعالی : **و ان الیاس لمن المرسلین اذقال لقومه الاتتقون**

الیاس پیغمبر از نسل هارون بن عمران است ابن بابویه از ابن عباس روایت کرده پس ازآن یوشع بن نون بعد از وفات حضرت موسی اراضی شامات و بیت المقدس را میان بنی‌اسرائیل قسمت نمود اراضی بعلبك را بیکی از اسباط داد آنها در اثر توالد و تناسل زیاد شدند و پس از چندی از راه خدا و طریق مستقیم گمراه گشته و شرك بخدا آوردند پروردگار الیاس پیغمبر را برآنها مبعوث فرمودآنحضرت آنان را بتوحید و خدا پرستی دعوت نمود و گفت آیا وقت آن نرسیده که تقوی پیشه کنید و ازخدا بترسید آیا بعل را میپرستید و پروردگاریرا که بهترین آفرینندهٔ است رها میکنید اوآفریدگار شما وپدران پیشین شما است دعوتش را نپذیرفتند و اورا تکذیب کردند پادشاهی داشتند بنام آجب بتی داشتند که مجوف وتوخالی بود وچهارصورت داشت بارتفاع بیست ذراع موسوم به‌بعل بعلی از اوقات شیطان میان اومیرفت سخنانی میگفت و ایشان را تحریص وترغیب میکرد

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و نصرناهم فكانوا هم الغالبين (۱۱۶) و اتيناهما الكتاب المستبين (۱۱۷)
و هدينا هما الصراط المستقيم (۱۱۸) و تركنا عليهما في الآخرين (۱۱۹)
سلام على موسى و هرون (۱۲۰) انا كذلك نجزي المحسنين (۱۲۱)
انهما من عبادنا المؤمنين (۱۲۲) و ان الياس لمن المرسلين (۱۲۳) اذ قال
لقومه الا تتقون (۱۲۴) اتدعون بعلا و تذرون احسن الخالقين (۱۲۵)
الله ربكم و رب آبائكم الاولين (۱۲۶) فكذبوه فانهم لمحضرون (۱۲۷)

برپرستش بتها و آن پادشاه عیالی داشت ازشرورترین زنان هروقت بسفرمیرفت اورا برجای خود می نشانید و در غیاب اوبامرحکومت می پرداخت هفت شوهر کرده بود و دارای هفتاد فرزند بود در همسایگی پادشاه مرد مؤمنی بود باغستانی داشت بسیارنیکو و پرمیوه گاهی از اوقات پادشاه با همسرخود برای تفریح بآن باغ رفته و از میوه‌های آن تناول میکردند روزی همسرپادشاه باو گفت سزاوار نیست بهمسایه که مرد صالحی است ظلم و ستم نمود اتفاقاً موقعی که پادشاه بسفررفته بود همسرش فرصتی بدست آورد وبرآن مرد صالح بهانهٔ جست و گفت تو پادشاه رادشنام داده‌ای وجماعتی را واداشت تابرآن گواهی دادند و بآن جرم اورا بقتل رسانیده و باغش را غصب کرد پادشاه ازسفرباز گشت اورا آگهی داد گفت گمانم آنست که شومی این قتل بروزگار ما برسد پروردگار برای قتل انمظلوم درغضب شد الیاس را بهپیغمبری بایشان فرستاد و فرمود برو باین ظالمان بگو در اثر ریختن این خون ناحق ازشما انتقام خواهم کشید وای پادشاه تووهمسرت را دراین بستان هلاك خواهم کرد و کسی بفریاد شما نمیرسد.

الیاس پیغام پروردگاررا رسانید پادشاه خشمش گرفت و گفت تووجمیع پیغمبران دروغ میگوئید وازطرف خدا نیامده‌اید مادراثر پرستیدن اصنام هدایت یافته ومتنعم هستیم و بآنحضرت اهانت کرد و در صدد قتل او برآمد الیاس از ترس ایشان بگریخت و در

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و آنهارا مدد و یاری کردیم تا غالب شدند (۱۱۶) و بآنها کتاب روشن بیان تورات را عطا کردیم (۱۱۷) وهردورا براه راست هدایت و رهبری نمودیم (۱۱۸) و نام نیك آنهارا برای آیندگان باقی گذاردیم (۱۱۹) سلام و درود بر موسی و هارون باد (۱۲۰) ما این چنین به نیکوکاران پاداش میدهیم (۱۲۱) آن دو از بندگان مؤمن ما بودند (۱۲۲) همینطور الیاس یکی ازپیغمبران خدا بود (۱۲۳) وقتیکه بقوم خود گفت آیا وقت آن نرسیده تقوی پیشه کنید و از خدابترسید (۱۲۴) آیا شما بعل را می پرستید و خداوندی که بهترین آفریننده است رها می کنید ؟ (۱۲۵) خدا پرورد گار شما و پرورد گار پدران پیشین شما است (۱۲۶) قوم اورا تکذیب نموده و ایشانرا برای کیفر در عرصه محشر حاضر کنند (۱۲۷)

سخت‌ترین کوهی پناه‌برده ودرغاری پنهان‌شدوهفت سال درآنجا مشغول عبادت پرورد گار بود واز گیاه زمین و میوه‌های درخت تناول نمود وزند گانی میکرد .

خدایتعالی آن مکان را از آنها پوشیده‌داشت و هرچه جستجو کردند او را نیافتند پس ازآن نفرین کرد برپادشاه و گفت پرورد گارا مبتلا کن او را ببلائی تا از من منصرف شود خدایتعالی پسر پادشاه را سخت بیمار کرد باومشغول شد دعا و تضرع مینمود و به‌بت بعل توسل میجست فائده‌ای نمی‌بخشید چهار صد نفر بودند که خدمت بت خانه میکردند بآنها گفت همانا این بعل از ما ملالت پیدا کرده شما بولایت شام بروید و از بتان دیگر درخواست کنید تا این پسررا شفا دهند آن چهارصد نفرازشهربیرون رفتند اتفاقاً گذارشان بکوهی افتاد که الیاس در آنجا ساکن بود چون ایشان را دید از کوه فرودآمد و آنها را موعظه و نصیحت کرد و ازخدا بترسانید و فرمود بروید به‌پادشاه بگوئید بیماری فرزندت در اثردعای من است وشفای او بامرخدای من باشد ایمان بیاور تاخدا اورا شفا دهد وملك و سلطنت را برتو باقی بگذارد تو شفای فرزندت را از غیر خدا می‌طلبی و پرورد گارچنان ترسی ازالیاس دردل ایشان افکند که نتوانستند باوکاری بکنند .

چون بر گشتند بسوی‌پادشاه و داستان الیاس را خبردادند او گفت‌مدت‌ها است که من درطلب الیاس هستم براوظفر نمی‌یابم شما اورا تنها دیدید نگرفتید پیش من آوردید او

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

دشمن من است گفتند ای پادشاه چون اورا دیدیم چنان هیبت وترس ازاو بردل ما افتاد که نتوانستیم باو نزدیك بشویم .

پادشاه پنجاه نفر ازشجاعان لشکرخود را طلبید و گفت بمحلی که الیاس هست رفته و ابتدا اظهار کنید که ما بتو ایمان آورده‌ایم تا اطمینان یافته و نزد شما بیاید پس از آن اورا گرفته و نزد من بیاورید آنها رفتند و در اطراف کوه متفرق شدند و بآواز بلند فریاد زدند ای پیغمبر خدا ظاهرشو ما بتو ایمان آورده‌ایم الیاس متردد شد که نزد ایشان برود و خود را ظاهر نماید یا ننماید گفت پروردگارا اگر اینان راست میگویند بمن اجازه بده تا نزد آنها بروم واگردروغ میگویند ومکرمیکنند شرایشان‌را ازمن کفایت بنما وآتشی بفرست وآنان را بسوزان .

هنوز دعای الیاس تمام نشده بود که آتشی‌ازآسمان فرودآمد وتمام‌آنها را بسوخت. الیاس دانست که‌آنها قصد سوء داشتند و مکر وحیله بکار میبردند چون خبرهلاکت آنها بپادشاه رسید خشم اوزیاد شد وزیری داشت مؤمن ایمان خود را پنهان میداشت پادشاه نیز آنرا میدانست لکن چون مرد لایق وشایستهٔ بود متعرض او نمیشد بآن وزیر گفت باید با جمعی بطلب الیاس بروی و اورا فریب دهی و باو بگوئی که پادشاه توبه کرده و ایمان آورده و گفته بروید الیاس را بیاورید تا بآنچه رضای پروردگار است ما را رهبری کند آنها رفتند و آن وزیر با صدای بلند او را بخواند الیاس آواز او را بشناخت بیرون آمد یکدیگر را بوسیدند و گریه بسیاری کرده و گفتگوی بسیاری با هم نمودند وزیر گفت ایرسول خدا اگر امر کنی در خدمت شما بمانم و چنانچه بفرمائی بروم لکن اگر بروم و تو را همراه خود نبرم میترسم مرا بکشد .

پروردگاربالیاس وحی نمود که بآن وزیربگوترسدمن فرزند اورا میمیرانم پادشاه بتعزیه فرزند خود مشغول گشته و باو ضرری نمیرساند وزیر بر گشت دید فرزند پادشاه مرده واو مشغول عزا داری است پس از مدتی که از غم فرزند تسکین یافت از وزیر شرح ملاقات باالیاس‌را سئوال کرد گفت من الیاس را ندیدم ازآن طرف الیاس هم از کوه فرود آمد و در خانه زنی از بنی اسرائیل که مادر یونس بن متی بود پنهان شد یونس تازه متولد شده و پدرش وفات کرده بود مادرش او را پرورش میداد الیاس را که دید باو مأنوس شد

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

یکسال در آنجا توقف کرد سپس بجایگاه اولیه خود باز گشت هنگام رفتن مکان خود را بمادر یونس نشان داد و باوفرمود اگر برای تو کاری پیش آمد کند و بمن احتیاج داشته باشی در آنمکان مرا خواهی یافت .

ازرفتن الیاس چند روزی بیش نگذشت یونس را مادرش ازشیر بگرفت بیمار شد و فوت کرد مادر ازمرگ طفل محزون شد و برای دیدار الیاس بکوهی که منزل الیاس بود رفت والیاس را ازفوت فرزند خبرداد الیاس اورا تعزیت داد مادر گفت من دراینجا نیامده‌ام تا تو مرا تعزیت دهی خدا بمن الهام کرد که بیایم وتورا باخود برده در درگاه پروردگار شفیع گردانم وتودعا کنی تافرزندم زنده گردد الیاس گفت من بجزفرمان خدایتعالی امری را انجام ندهم .

باو وحی رسید برو و دعا کن تا ما او را زنده کنیم الیاس همراه زن روانه شد دید یونس‌را دفن نکرده ومردن اورا ازمردم پنهان داشته‌است الیاس دعا کرد حق‌تعالی بقدرت کاملهٔ خود یونس را زنده گردانید و الیاس بجای خود بر گشت .

چندی گذشت پروردگار باو وحی نمود هرچه میخواهی ازما سئوال کن تا بتو عطا کنیم عرض کرد پروردگارا مرا بیش از این صبر و طاقت نمانده اگر مصلحت باشد اجل مرا رسانیده قبض روحم‌فرموده وبپدرانم ملحق کنی چه‌ازبنی‌اسرائیل دررا‌هدایت ورهبری ویکتا شناسی رنج بسیاردیده وازایشان آزرده خاطرم .

پروردگار فرمود ای الیاس این زمان صلاح نیست زیرا زمین از حجت نباید خالی باشد امروزقوام زمین بتواست سئوال دیگری بنما تا عطا کنم عرض کرد انتقام مرا از این مردم بکش وهفت سال برایشان‌باران رحمت خود را مفرست حق تعالی فرمود من‌رحیم‌ترم بربندگان گفت‌پنج‌سال‌فرمودنمیشودعرض کردسه‌سال فرمود روا باشدالیاس‌دعا کرد و گفت پروردگارا باران برآنها نفرست جز بشفاعت من لذا قحطو گرسنگی بربنی‌اسرائیل غلبه کرد اغنام و احشام‌آنها از بین رفته و جمع بسیاری از آنها تلف شدند و دانستند که این عذاب دراثرنفرین الیاس است .

دراواخر سال سوم الیاس از کنارخانه بانوی پیری بگذشت باو گفت هیچ طعامی داری گفت قدری‌آرد و روغن دارم طعامی ازآن بساخت و حضور الیاس آورد از آن تناول

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

الا عباد الله المخلصين (١٢٨) و تركنا عليه في الآخرين (١٢٩) سلام
على ال ياسين (١٣٠) انا كذلك نجزي المحسنين (١٣١) انه من عبادنا
المؤمنين (١٣٢) و ان لوطا لمن المرسلين (١٣٣) اذ نجيناه و اهله اجمعين
(١٣٤) الا عجوزا في الغابرين (١٣٥) ثم دمرنا الآخرين (١٣٦) و انكم
لتمرون عليهم مصبحين (١٣٧) و بالليل افلا تعقلون (١٣٨) و ان يونس
لمن المرسلين (١٣٩) اذ ابق الى الفلك المشحون (١٤٠)

کرد و دعا نمود ظروف اوپر از آرد و روغن شد.

از آنجا گذشت بخانهٔ بانوی دیگری رسید او را پسری بود موسوم بالیسع رنجور بود آن بانو با ترس و بیم از مردم الیاس را بخانه خود برد الیاس دعا کرد فرزندش شفا یافت پسر باو ایمان آورد و دنبال الیاس را گرفت و خارج شد.

پس از آن بالیاس وحی شد که مدت عهد بسر آمد و خلق بسیاری هلاك شدند عرض کرد پروردگارا دعا میکنم آنگاه بنزد قوم رفت بآنها گفت دیدید خدای من چگونه با شما معامله کرد از قحط وجوع اکنون ایمان بیاورید تا دعا کنم این قحطی از میان شما برطرف بشود گفتند ایمان نمیآوریم فرمود پس بروید بتان خود را حاضر کرده دعا کنید و از آنها بخواهید تا بشما باران دهند اگر اجابت کنند من دست از دعوت شما بردارم و وچنانچه اجابت نکردند من دعا میکنم پروردگار باران رحمت خودش را بفرستد گفتند نیکو سخنی گفتی رفتند بتها را آوردند تضرع و زاری بسیار نمودند باران نیامد بالیاس گفتند دعا کن این قحطی برطرف شود و باران بیاید تا بتو ایمان آوریم الیاس دعا کرد بالیسع گفت باطراف آسمان نظر کن الیسع گفت ابری می‌بینم که از گوشهٔ افق پدیدار است الیاس گفت بشارت باد تورا که باران می‌بارد.

چیزی نگذشت که باران عظیمی برایشان بارید و بر اثر آن گیاهان روئیده و قحط

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

مگر آن عده از بندگان بااخلاص و ایمان (۱۲۸) و نام نیك الیاس رابرای اقوام بعد باقی گذاشتیم (۱۲۹) درود و سلام بردودمان و نسل آل یاسین باد (۱۳۰) ما این چنین پاداش به نیکوکاران میدهیم (۱۳۱) الیاس نیز از بندگان با ایمان بود (۱۳۲) لوط هم یکی از رسولان و پیغمبران خدا بود (۱۳۳) وقتی که ما او وتمام بستگانش را نجات دادیم (۱۳۴) مگر پیرزالی که در میان قوم هلاك شد (۱۳۵) و باقی آن قوم بدکار را نابود نمودیم (۱۳۶) و شما اینك بدیار قوم لوط میگذرید و ویرانه‌های آنهارا در صبح بچشم می‌بینید(۱۳۷) و همینطور درشب آثار آن قوم دیده میشود آیا تفکر نمی کنید و عبرت نمی گیرید (۱۳۸) و نیز یونس از پیغمبرانست (۱۳۹) وقتی که بسوی کشتی پرجمعیتی فرار کرد وسوار شد(۱۴۰)

وغلا بزطرف شد ولی آنها عهد خودرا شکسته وایمان نیاوردند.

پروردگار وحی فرمود که ای الیاس ازمیان اینان خارج شده وبفلان مکان برو که اکنون وقت هلاکت آنان رسیده و آنچه می بینی مترس الیاس با الیسع خارج شدند خدایتعالی دشمنی برآنها مسلط کرد آنها را هلاك کرد و پادشاه و همسرش را کشت و در باغ آنمرد صالح که زن پادشاه اورا کشته بود انداخت درندگان اجسادشان را خوردند الیاس والیسع بآن مکان که خداوند فرموده بود رفتند الیاس الیسع را وصی خود گردانید و خدایتعالی براو لباس نبوت پوشانید واورا بآسمان بالا برد الیاس عبای خودرا ازبرای یسع بزیر انداخت ویسع را پروردگار پیغمبر بنی اسرائیل گردانید اورا تقویت نمود وحی بسویش فرستاد بسیاری ازبنی اسرائیل باو ایمان آوردند.

درکافی ازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود روزی باپدرم امام محمدباقر علیه السلام بطواف مشغول بودیم ناگاه مردی باو برخورد که نقابی برچهرهٔ خود بسته بود طواف پدرم را قطع کرد و اورا بهمراه خود برد درخانهٔ جنب صفا پدرم فرستاد مرا طلبید بجز ما سه نفر کس درآن مجلس نبود بمن گفت مرحبا خوش آمدی ایفرزند رسول خدا و دست خود را برسرمن کشید و گفت خداوند برکت دهد درعلوم و کمالات تو ای امین و حجت خدا پس توجه بپدرم شد و گفت اگرمیخواهی تومرا خبرده و اگربخواهی من تو را خبر

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

بدهم پس از آن گفت سئوالی از تو مینمایم بزبان چیزی را نگوئی که در دلت باو عقیده نداری پدرم فرمود این سخن را کسی میگوید که در قلبش دو علم مخالف یکدیگر باشد و دانش او از روی اجتهاد و گمان باشد در علم خدا اختلاف نیست گفت مقداری از سئوال مرا بیان نمودی خبر بده مرا آیا آن علم خدا که اختلافی در او نمی باشد نزد کسی هست پدرم فرمود اوصیای پیغمبران دارای آن علم هستند آنمرد نقاب از صورت خود برداشت و شاد و خندان شد و گفت من همین را میخواستم و از برای این آمده ام بگویم به بینم اوصیاء چه نحو آن علوم را میدانند فرمود بهمان طریقی که پیغمبر از جانب خدا میدانست ایشان نیز میدانند بآنها الهام میرسد و صدای فرشته را میشنوند اما او را نمی بینند ولی پیغمبران در وقت سخن گفتن آنها را مشاهده مینمایند اوصیاء محدثند فرشتگان برای آنها حدیث میگویند پیغمبر در معراج سخن خدا را بدون واسطه میشنید اوصیاء بدون واسطه نمی شنوند گفت راست گفتی ایفرزند رسول خدا بگو به بینم چرا علم اوصیاء پنهان است و ایشان تقیه میکنند و علم خود را بهر کسی اظهار نمیکنند چنانچه پیغمبر اظهار مینمود پدرم تبسمی کرد و فرمود خداوند نخواسته کسی را بر علم خود مطلع گرداند مگر آنکه دلش را امتحان کرده باشد برای ایمان چنانچه سالها پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم در مکه با مر الهی صبر نمود بر آزار قوم خود و رخصت جهاد نیافت و مدتی دین و رسالت خود را از قوم خود پنهان داشت تا باو وحی رسید که دیگر اندیشه منما و دین خود را ظاهر کن و علانیه بگو آنچرا که ما بتو امر میکنیم و اعراض نما از مشرکین بخدا قسم اگر بیشتر میگفت ایمن بود از ضرر آنها اما برای این نگفت که میخواست وقتی بگوید اطاعت او کنند و از مخالفت مردم نترسید باین سبب نگفته ما نیز برای مخالفت مردم اظهار نمیکنیم میدانیم مردم اطاعت ما نمیکنند و از طرف خداوند مأمور نیستم که با ایشان جهاد کنیم میخواهی که بچشم خود ببینی آنوقت را که مهدی علیه السلام از این امت ظاهر میشود و فرشتگان شمشیرهای آل داود را بکشند در میان آسمان و زمین و ارواح کافران گذشته را عذاب کنند و کافران زنده را بآنها ملحق گردانند پس آنمرد شمشیری بیرون آورد و گفت این شمشیر نیز از آن شمشیرها است و من نیز از انصار آنحضرت خواهم بود پدرم گفت بلی بآنخدائیکه محمد (ص) را برگزیده است چنین است که میگوئی آن مرد نقاب خود را برداشت و گفت من الیاس پیغمبرم و ناپدید شد و او انسانی است فرشته خصلت و شایستگی زندگانی روی زمین و صعود بآسمان را دارد .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

و نیز درکافی از مفضل بن عمر روایت کرده گفت روزی با جمعی از اصحاب برای زیارت حضرت صادق علیه السلام بدرخانه آنحضرت رفته میخواستیم اجازهٔ شرفیابی تحصیل کنیم که ناگاه صدای آنحضرت را شنیدیم که با کلماتی غیر از عربی بمناجات مشغول و پس از مدتی شروع بگریه نمودند بطوری که ماهم از نالهٔ آنحضرت بگریه افتادیم در این موقع غلام در را بروی ما گشود و اجازهٔ دخول بما داد همینکه خدمت آنحضرت رسیدیم عرض کردیم فدایت شویم ماصدای شمارا می‌شنیدیم ولی ازآنچه میفرمودید چیزی نفهمیدیم و معلوم بود بالغتی غیرازعربی دعا میکردید فرمودند آری من بلغت سریانی دعا میکردم زیرا متذکرالیاس بنی‌شدم که از عباد بنی اسرائیل بود و دعائی در سجده میکرد که من آن دعا را میخواندم و در میان بنی اسرائیل هیچ رهبانی فصیحتر از او نبوده است آنگاه دعای الیاس بنی را بعربی برای ما تفسیر فرمود :

الیاس درسجده خود میگفت پروردگارا آیا مرا عذاب میکنی وحال آنکه حنجره من بذکرت گویا است ـ آیا مرا عذاب میکنی در صورتی که در مقابل عظمت حضرتت صورت بخاك مذلت نهاده‌ام ـ آیا با آنکه من مرتکب معاصی نشده و از مناهی اجتناب نموده‌ام بازمرا عذاب مینمائی ـ پروردگارا با آنکه سحرها بیدار بوده و مشغول ذکرت هستم آیا مشمول عفو وبخشایش نخواهم شد ؟

حضرت فرمود ناگاه ازطرف خداوند وحی رسید که ای الیاس صورت ازخاك بردار ما ترا عذاب نمی کنیم و چون وعده‌ای میدهیم بوعدهٔ خود وفا خواهیم کرد .

ابن شهرآشوب ازانس روایت کرده گفت روزی پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله شنید که صدائی از کوه بلند است و کسی میگوید پروردگارا مرا از امت مرحومه محسوب فرما پیغمبر بجانب آن کوه و محلی که صدا از آنجا بلند بود تشریف برده دیدند پیر مردی بلند قد بمناجات با حقتعالی مشغول است پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله دست بگردن او انداخته معانقه و مصافحه فرمودآنمرد گفت من درهرسالی یکمرتبه بیشتر طعام تناول نمی کنم وامروزموعد غذا است ناگاه مائده‌ای ازآسمان فرودآمد و برابر ایشان قرار گرفت وآنحضرت با آن پیرمرد ازمائده‌آسمانی تناول فرمودآن مرد الیاس بنی بود .

و ازاین احادیث معلوم میشود که حضرت الیاس مانند خضر درزمین وزنده است .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

فساهم فكان من المدحضين (۱۴۱) فالتقمه الحوت و هو مليم (۱۴۲)
فلولا انه كان من المسبحين (۱۴۳) للبث في بطنه الى يوم يبعثون (۱۴۴)
فنبذناه بالعراء و هو سقيم (۱۴۵) و انبتنا عليه شجرة من يقطين (۱۴۶)
و ارسلناه الى مائة الف او يزيدون (۱۴۷) فامنوا فمتعناهم الى حين
(۱۴۸) فاستفتهم الربك البنات و لهم البنون (۱۴۹) ام خلقنا الملائكة اناثا
وهم شاهدون (۱۵۰) الا انهم من افكهم ليقولون (۱۵۱)

تا زمان ظهور حضرت صاحب الامر عجل الله تعالی فرجه علیه السلام و در موسم حج با یکدیگر ملاقات میکنند

ابن بابویه ذیل آیه سلام علی آل یاسین ، ازحضرت رضا علیه السلام روایت کرده فرمود مراد از یس محمد صلی الله علیه و آله است و ما آل یاسین میباشیم .

طبرسی بسند خود ازامیر المؤمنین علیه السلام روایت کرده که فرمود خداوند پیغمبرش را برمز یاسین نامید زیرا مسلم است اگر بصراحت نام محمد صلی الله علیه و آله را بیان میفرمود ازطرف منافقین اسقاط میشد همانطوری که درموارد دیگری چنین عملی را انجام داده اند .

ابن بابویه از عبد بن میسره روایت کرده گفت حضور حضرت صادق علیه السلام عرض کردم ما میگوئیم :

اللهم صل علی محمد (ص) و آل محمد (ص)

و بعضی ازمردم ادعا نموده و میگویند ما آل محمد صلی الله علیه و آله هستیم فرمود دروغ میگویند آل محمد صلی الله علیه و آله کسانی هستند که خداوند زنهای آنها را بر محمد صلی الله علیه و آله حرام فرموده است .

و در روایت دیگر از سلیمان بن دیلمی روایت کرده گفت حضور حضرت صادق علیه السلام عرض کردم مراد ازآل محمد صلی الله علیه و آله چه کسانی هستند فرمود ذریه آنحضرت را آل محمد صلی الله علیه و آله گویند مجدداً سئوال کردم اهلبیت محمد صلی الله علیه و آله کیانند فرمود ائمه معصومین علیهم السلام میباشند .

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

چون کشتی بمخاطره افتاد گمان کردند شخص گناهکاری در کشتی است قرعه کشیدند بیونس اصابت کرد و اورا بدریا انداختند (۱۴۱) نهنگی او را بکام خود فرو برد و ساکنین کشتی هم ملامتش نمودند (۱۴۲) و چنانچه یونس مشغول ذکر حق و تسبیح خدا نبود (۱۴۳) تا روز قیامت در شکم نهنگ باقی میماند (۱۴۴) ما یونس را از شکم ماهی بصحرای خشکی افکندیم در حالیکه بیمار بود (۱۴۵) و در آن صحرا برای او درخت کدوئی رویانیدیم (۱۴۶) سپس اورا برهبری و رسالت صد هزار نفر یا بیشتر فرستادیم (۱۴۷) آن قوم هم باو ایمان آوردند و ما نیز تا وقت معینی آنهارا از زندگانی بهره‌مند ساختیم (۱۴۸) ای رسول گرامی تو از این مردم سئوال کن آیا خداوند دختر دارد و آنها پسر؟ (۱۴۹) یا وقتی که ما فرشتگانرا بتصور ایشان بصورت دختر خلق کردیم آنها شاهد و ناظر بودند (۱۵۰) بدان که این مردم بدروغ چیزی میگویند (۱۵۱)

در کافی ذیل آیه « وانکم لتمرون علیهم مصبحین و باللیل افلاتعقلون » از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود هروقت بقرائت قرآن مشغول شوید ازآیات آن اخبار و قصه‌های امتهای گذشته مانند اخبار قوم نوط وصالح و غیره مطلع وباخبرمیشوید .

ابن شهرآشوب در آیه :

وان یونس لمن المرسلین اذابق الی الفلك المشحون فساهم فکان من المدحضین فالتقمه الحوت وهومملیم

از ابو حمزه ثمالی روایت کرده که روزی عبدالله بن عمر حضور حضرت امام زین العابدین علیه السلام رسیده و گفت ای فرزند امام حسین علیه السلام شنیده‌ام که شما گفته‌اید یونس بن متی بدانجهت درشکم ماهی زندانی شده که موقع پذیرش ولایت آل محمد صلی الله علیه و آله توقف نموده و درقبول ولایت تردید نموده است حضرت فرمودآری این نکته من است مقصود تو از این بیان چیست ؟عرض کرد اگر راست میگوئید دلیلی بر صحت مدعای خود بیاورید حضرت امر فرمود یکی ازحاضرین چشمهای عبدالله بن عمررا بسته و بدیگران نیزفرمود چشمهای خود را بستند پس از چندی فرمود چشمها را گشوده و خود را در کنار دریائی دیدیم که امواج خروشانی داشت عبدالله بن عمر بآنحضرت گفت اگر من تلف شوم خونم بگردن شما است فرمود اطمینان داشته باش من میخواهم برای صدق گفتارخودم برهان و حجت ودلیلی بیاورم

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

ولدالله و انهم لكاذبون (۱۵۲) اصطفى البنات على البنين (۱۵۳) مالكم
كيف تحكمون (۱۵۴) افلا تذكرون (۱۵۵) ام لكم سلطان مبين (۱۵۶)
فاتوا بكتابكم ان كنتم صادقين (۱۵۷) و جعلوا بينه و بين الجنة نسبا ولقد
علمت الجنة انهم لمحضرون (۱۵۸) سبحان الله عما يصفون (۱۵۹) الا عباد
الله المخلصين (۱۶۰) فانكم و ما تعبدون (۱۶۱) ما انتم عليه بفاتنين (۱۶۲)
الا من هو صال الجحيم (۱۶۳) و ما منا الا له مقام معلوم (۱۶۴) و انا
لنحن الصافون (۱۶۵) و انا لنحن المسبحون (۱۶۶) و ان كانوا ليقولون (۱۶۷)

آنگاه باصدای بلند ماهی مخصوصی را بنام صدا زدند که یکمرتبه ماهی بزرگی چون کوه سر از آب خارج وبا صدای رسا وزبان فصیح گفت «لبیك» ای ولی خدا آنحضرت فرمود تو کیستی عرض کرد من ماهی یونس هستم حضرت فرمود داستان یونس را بیان کن گفت خداوند تبارك و تعالی اززمان آدم تازمان جدت خاتم هیچ پیغمبری ازپیغمبران را مبعوث نفرموده مگر آنکه ازایشان برای ولایت شما اهلبیت پیمان گرفته است هر کدام که فورا قبول ولایت نموده‌اند ازابتلائات مصون بوده وهر یك که تامل کرده وازچگونگی پرسش و تحقیق نموده‌اند مبتلا شدند از آنجمله چون خداوند یونس را برسالت بر گزید باو وحی شد که ولایت و دوستی علی بن ابیطالب علیه‌السلام و ائمه راشدین از فرزندانش را بپذیر عرض کرد پروردگارا چگونه دوستی کسانی را که ندیده‌ام دردل جای دهم وداستان او درتفسیر سورهٔ یونس بتفصیل بیان گردید یونس خشمگین بجانب دریا رفت از جانب خداوند بمن امر شد او را ببلعم ولی استخوانهایش را نشکنم مدت چهل روز یونس درشکم من بود ومن دردریاها گردش مینمودم یونس پیوسته درمناجات بود و می گفت:

لااله الاانت سبحانك انی كنت من الظالمين

پروردگارا من ولایت امیرالمؤمنین علیه‌السلام وائمه معصومین را پذیرفتم پس از آنکه

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

خداوند فرزند داشته باشد! چه دروغ گو مردی هستند (۱۵۲) خداوند دختران را بر بر پسران ترجیح داد و بر گزید(۱۵۳) شماراچه‌میشود؟ چگونه قضاوت می کنید (۱۵٤) آیا بازهم متنبه نمیشوید (۱۵۵) یاآنکه بر گفتار ناروای‌خود دلیل و برهان روشنی دارید (۱۵۷) اگر راست میگوئید کتاب و دلیل خودرا بیاورید (۱۵٦) این مردم نادان بین خدا و جن نسبتی برقرار کرده‌اند در صورتی که جنیان هم میدانند برای عقیده فاسد آنهارا درآتش حاضر میکنند (۱۵۸) ذات پاك خداوند از این صفاتی که بلو نسبت میدهند منزه است (۱۵۹) مگر بندگان با اخلاص ما (۱٦۰) که شما و معبودهای شما (۱٦۱) برآنها تسلط نیافته و نتوانستیدآنها راگمراه کرده و فریب دهید (۱٦۲) مگو کسی که باید بدوزخ وآتش در افتد(۱٦۳) ای رسول گرامی بمشرکین بگو که فرشتگان میگویند که هیچیك از ما نیست جزآنکه اورا در بندگی خداوند مقامی معین است (۱٦٤) و تمامی ما دربندگی و فرمان خدا صف‌آراسته ایم (۱٦۵) و همگی پیوسته به تسبیح و ستایش حق مشغولیم (۱٦٦) و هماناکافران میگویند (۱٦۷)

ایمان بولایت شما آورد پروردگارم امر فرمود: اورا بسلامت بساحل رسانیده و از دریا خارج ساختم.

ما داستان لوط و یونس را درسوره هود بیان نموده‌ایم.

درکافی ذیل آیه «وارسلناه الی مأة الف اویزیدون» ازحضرت صادق علیه السلام روایت کرده فرمود رسولان و پیغمبران چهار طبقه بوده‌اند عده‌ای پیغمبر بودند ولی مامور غیر از خود نبودند دسته‌ای فرشتگان‌را درخواب‌دیده وصدای آنهارا می‌شنیدند اما دربیداری فرشتگان را نمی‌دیدند وبر کسی و یا قومی مبعوث نبودند مانند لوط دستهٔ سوم انبیائی بودند که در خواب فرشته را دیده وصدایش را شنیده وبرقومی مبعوث می‌شدند چون یونس لکن انبیاء اولوالعزم در بیداری فرشته را دیده و صدایش‌را شنیده ومبعوث هم بودند امابعضی از آنها امام نبوده‌اندآخرین‌دسته پیغمبرانی بودند که‌علاوه برمقام نبوت دارای امامت هم بوده‌اند مانند حضرت ابراهیم که خداوند درباره‌اش میفرماید:

انی جاعلك للناس اماما

این حدیث را شیخ مفید در کتاب اختصاص نیز نقل نموده است:

jabir.abbas@yahoo.com
مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی

Contact : jabir.abbas@yahoo.com
http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

قوله تعالی : **فاستفتهم الربك البنات و لهم البنون ام خلقنا الملائكة اناثاوهم شاهدون**

این آیه رد گفتار مشرکین است چه آنها میگفتند فرشتگان دختران خدا هستند پروردگار فرمود ایرسول گرامی توازاین مردم مشرك سئوال کن آیا خداوند دختر دارد وآنان پسر، آیا وقتی ما فرشتگان را بتصور ایشان بصورت دختر خلق کرده‌ایم آنها حاضر و ناظر بودند تا این سخنان را بگویند محققاً این مردم دروغ میگویند که خداوند دارای فرزند است و این مشرکین دروغ زنند و بخداوند نسبت دروغ میدهند سپس ازروی توبیخ و سرزنش بآنها میگوید خداوند دختران را بر پسران ترجیح داد و برای خود برگزید و بشما پسران داد یعنی خوبان را بشما عطا نمود وبدان را برای خود قرارداد شما را چه میشود چگونه قضاوت میکنید چه در حکمت روا نبود حکیم با آنکه میداند و می‌شناسد بد را برخوب ترجیح دهد و حال آنکه با دلائل عقلی ثابت شده که محال است خداوند فرزندی داشته باشد زیرا کسی فرزند دارد که صاحب عیال باشد و کسی همسردارد که دارای شهوت بوده وشهوت نیزازلوازم جسم است پروردگار منزه‌ازاین صفات است آیا بازهم این مردم اندیشه نمیکنند یاآنکه برگفتا نارواى خود دلیل و برهان روشنی دارند اگرراست میگویند کتاب و دلیل خودرا بیاورند.

این جمله وآیه‌را برای خاطر عجز ظاهر ایشان بیان فرموده چه این‌معنی در هیچ کتابی نمیباشد پس این مشرکین حجتی بر گفتارخود ندارند.

و جعلوا بينه و بين الجنة نسباً و لقد علمت الجنة انهم لمحضرون

این کفار و زنادقه علاوه بر آنکه گفتند فرشتگان دختران خدا هستند بین خدا و جنیان نسبتی برقرار کرده‌اند ونسبت‌جنیان را بچند معنی تصور کردند یکی آنکه شیطان راکه ازجنس جن‌است درعبادت شریك خدا قرارداده و گفتند خدا وابلیس برادرند خداوند نور وخیر و حیوانات نافع را خلق کرده و شیطان ظلمت وشر وحیوانات موذی و زیان بخش را آفریده وبعضی دیگر گفتند خداوند همسری از جنیان گرفته درصورتیکه جنیان هم میدانند برای عقیده فاسد آنها را در آتش حاضر میکنند ذات پاك خداوند ازاین صفاتی که باونسبت میدهند منزه ومبرا است وفقط بندگان بااخلاص ما این سخنان را درباره خداوند نگفته‌اند.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

فانکم و ماتعبدون ما انتم علیه بفاتنین

شما مشرکین و معبودانتان بر آن بندگان خالص تسلط نیافته و نتوانستید آنها را گمراه کرده وفریب دهید آنکسی را فریب داده‌اید که اهل دوزخ است و باید بجهنم و آتش در افتد.

ومامنا الاله مقام معلوم وانالنحن الصافون وانالنحن المسبحون

پروردگار دراین آیه بجبرئیل میفرماید به محمد صلی الله علیه و آله بگو باین کافران بگوید که فرشتگان میگویند هریك از ما در بندگی وعبودیت دارای پایه ومقام معین ومحدودی هستیم وهرگز ازحدود خود تجاوز نمینمائیم چگونه ممکن است چنین بنده‌ای خدا یافرزند خدا باشد و بگو که تمام ما فرشتگان دربندگی و ستایش پروردگارواطاعت فرمان ذات اقدس خداوند صف آراسته وهمگی و پیوسته به‌تسبیح و عبادت حقتعالی مشغول میباشیم.

محمد بن عباس ذیل آیه «وانالنحن الصافون ـ و انالنحن المسبحون» از عبدالله بن عباس روایت کرده گفت روزی حضور پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله بودیم که ناگاه امیر المؤمنین علیه السلام وارد شد همینکه چشم پیغمبر باو افتاد تبسمی نموده وفرمود مرحبا بکسی که چهل هزار سال پیش ازخلقت آدم خلق شده است حضور پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله عرض کردم چگونه ممکن است که علی علیه السلام چهل هزارسال پیش ازآفرینش پدرش خلق شده باشد ووجود پیدا کند فرمود بلی چنین است خداوند من وعلی را چهل هزارسال قبل ازخلقت آدم آفرید من وعلی نور واحدی بودیم خداوند آنرا بدو قسمت فرمود مرا زقسمتی وعلی را از قسمت دیگر بیافرید پیش ازآنکه موجودی را خلق کرده باشد سپس سایرموجودات را بیافرید و آنها درظلمت وتاریکی بودند آنها را با نورمن و علی نورانی گردانید و ما را سمت راست عرش جای داد پس ازآن فرشتگانرا بیافرید و ما به‌تسبیح وتهلیل و تکبیر پروردگار پرداختیم فرشتگان نیز بما اقتدا نموده و به‌تسبیح و تهلیل و تکبیر مشغول شدند ومن و علی علیه السلام آنها را تعلیم دادیم و درعلم سابق خداوند گذشته بود که دوستان من و علی علیه السلام راداخل جهنم نگرداند.

ای ابن عباس بدان وآگاه باش خداوند فرشتگانی را بر گزیده که دردست آنها ابریقی از نقره است و داخل آن ابریقها پر ازآب زندگانی از فردوس اعلی است و چون شیعیان علی علیه السلام که پاك و پاکیزه هستند بخواهند با عیالات خود هم‌بستر شوند

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

لو ان عندنا ذكراً من الاولين (١٦٨) لكنا عباد الله المخلصين (١٦٩) فكفروا
به فسوف يعلمون (١٧٠) و لقد سبقت كلمتنا لعبادنا المرسلين (١٧١)
انهم لهم المنصورون (١٧٢) و ان جندنا لهم الغالبون (١٧٣) فتول عنهم
حتى حين (١٧٤) و ابصرهم فسوف يبصرون (١٧٥) افبعذابنا يستعجلون
(١٧٦) فاذا نزل بساحتهم فساء صباح المنذرين (١٧٧) و تول عنهم حتى
حين (١٧٨) و ابصر فسوف يبصرون (١٧٩) سبحان ربك رب العزة عما
يصفون (١٨٠) و سلام على المرسلين (١٨١) والحمدلله رب العالمين (١٨٢)

یکی از فرشتگان بامر پروردگار میآید و قدری از آن آب را از ابریقی که در دست دارد داخل ظرف آن شخص میریزد و آن زن و شوهر از آن آب آشامیده و آثار آن در خلقت نوزاد و فرزند شیعه مؤثر واقع گشته و ایمان وولایت اهلبیت درقلب آنها میروید همچنانکه نباتات و رستنیها بر اثر آب باران نمو کرده و روئیده میشوند.

پس شیعیان علی علیه السلام بر بینه‌ای از طرف پروردگار و رسولش و وحی من و از طرف دخترم زهراء و حسنین و ائمه ازاولاد حسین علیه السلام میباشند.

ابن عباس میگوید حضور پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم عرض کردم مراد از ائمه کیانند فرمودند آنها از نسل من و علی میباشند.

آنگاه پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود حمد و ستایش خدائی را که ایمان و محبت علی را سبب نجات از آتش جهنم و وسیلهٔ دخول بهشت فرموده است.

قوله تعالی: **و ان كانوا ليقولون ان عندنا ذكراً من الاولين**

این آیه حکایت میکند گفتار کفار مکه راچه آنها طعنه میزدند به یهود و نصاری در اثر مخالفت احکام تورات و انجیل و ایمان نیاوردن بآن کتب و میگفتند اگر ما را

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

چنانچه ازانبیاء پیشین کتابی نزد مابود (۱۶۸) مانیز از بندگان با اخلاص خدا میشدیم (۱۶۹) این مردم مشرك بقرآن کافر شده و بزودی کیفر خودرا خواهند دانست (۱۷۰) در صورتی که ما نسبت به بندگانی که برسالت فرستاده ایم پیش از این پیمان استوار ساخته ایم (۱۷۱) البته آنها برکافران غلبه کرده و پیروز میشوند (۱۷۲) و همیشه سپاه ما بر دشمن چیره خواهد شد (۱۷۳) تو هم ای رسول گرامی تا روز معین از ایشان روی بتاب (۱۷٤) توآنهارا بدیدهٔ تیز بین خود بنگر و زود باشد که آنها هم کامیابی و توفیق ترا خواهند دید (۱۷۵) آیا کفار طعنه عذاب مارا بتعجیل می طلبند (۱۷۶) همینکه عذاب ما بر پیرامون آنها نازل گردد میفهمند که روز و صبح ایشان چگونه بد و تاریك است (۱۷۷) پس تو ای رسول ما تا روز مقرر از ایشان روی بگردان (۱۷۸) آنگاه عذاب و خواری آنها را ببین آنهاهم فتح و فیروزی تورا بزودی خواهند دید (۱۷۹) پاك و منزه است پروردگار تو وخداوند عزت مقتدر و توانا و از توصیف جاهلانه خلق مبرا است (۱۸۰) سلام و تحیات خدا بر رسولان و انبیاء او باد (۱۸۱) و شکر وسپاس مختص خدائی است که پروردگار جهانیان است (۱۸۲)

کتابی بود که درآن ذکر پیشینان وعلم گذشتگان بودما نیز از جمله بندگان با اخلاص خدا میشدیم یعنی سبب آنکه ما ایمان نمی آوریم آنست که ما کتاب نداریم پروردگار میفرماید اینان درآن دعوی که میکردند دروغ گفتند چه ما برای هدایت ایشان کتاب وقرآن فرستادیم آنها بقرآن کافر شده وایمان نیاوردند آنگاه آنهارا تهدید نموده وفرمود بزودی کیفر تکذیب خود را خواهند دید در صورتیکه ما نسبت به بندگانی که برسالت فرستاده ایم پیش از این پیمانی استوارساخته ایم وآن پیمان آن بود که پیغمبردر دنیا وآخرت باقهر و غلبه و دلیل وبرهان ظاهر برکافران تسلط پیدا کرده وپیروز میشود وهمیشه سپاه ما بر دشمن چیره خواهد شد و مؤمنین مجاهدرا برای شرافت آنها و بخاطر آنکه ایشان در راه خدا با کفار جهاد مینمودند بخود نسبت داده است « فتول عنهم حتی حین » ای پیغمبر گرامی توهم تاروز معین که فرمان قتال و جهاد میرسد از ایشان روی بتاب و اعراض کن وآنها را بدیده تیزبین خود بنگر تا وقت انتقام آنها را بدانی و بزودی آنها هم کامیابی و توفیق ترا خواهند دید.

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

افبعذابنا یستعجلون

آیا کفار بسخریه و طعنه زدن عذاب ما را به تعجیل می‌طلبند همینکه عذاب ما برپیرامون آنها نازل گردد میفهمند که چگونه روز آنها تیره و صبح ایشان تاریك است توایرسول گرامی تا روزمقررازایشان روی بگردان (تکرارآیه « وتول عنهم » برای تاکید است) مراد بآنها یکی عذاب دنیا و دیگری عذاب آخرتست آنگاه عذاب و خواری آنها را ببین ایشان هم فتح وفیروزی تورا بزودی خواهند دید .

سبحان ربك رب العزة عمایصفون

پاك و منزه است پروردگارتو وخداوند عزت مقتدر وتواناتراست از آنچه ایشان میگویندووصف‌میکنند .

در کافی ذیل آیه « سبحان ربك رب العزة عمایصفون » از محمد بن عطیه روایت کرده گفت روزی شخصی حضور حضرت باقر علیه السلام شرفیاب شده عرض کرد من ازاهل شام هستم و مسئله‌ای دارم که جواب صحیح آنرا از کسی نشنیده‌ام فرمود آن مسئله چیست عرض کرد فدایت شوم میخواهم بدانم اول چیزی که خداوند خلق فرموده چه بوده زیرا مردم دراین‌مسئله اختلاف دارند بعضی میگویند قلم وعده‌ای عقیده دارند روح بوده وجمعی هم قدررا میدانندآنحضرت‌فرمود هیچکدام آنها نیست خداوند بود وچیزی بااو نبود عزیز بود و عزیزی پیش از اونبود و معنای آیه اینست. واین حدیثرا مادر تفسیر سورهٔ انبیاء ذیل‌آیه ـ « و جعلنا من الماء کل شیء حی افلا یؤمنون » بیان نموده‌ایم و در اینجا تکرار نمی کنیم .

طبرسی ذیل‌آیه « والحمد لله رب العالمین » از اصبغ بن نباته روایت کرده گفت امیر المؤمنین علیه السلام فرمود هر که خواهد بمکیال تمام مزد و پاداش بگیرد آخر کلام او که از مجلس برمیخیزد این باشد « و سلام علی‌المرسلین والحمد لله رب العالمین » .

پایان سوره والصافات

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

نیایش و ستایش بی‌منتهی پروردگاریرا سزا است که توفیق عنایت فرمود تا بخش پنجم تفسیر جامع که شریفترین تفسیرهـا است بپایان رسانیدم و از ساحت قدس ربوبی خواهانم که موفق بگرداند تا آخرین بخش را انشاءالله بزودی باتمام برسانم این تفسیر در حقیقت دائرة المعارف اسلامی و مذهب جعفری است و تا بحال کسی ازمتقدمین ومتأخرین براین سبك سبقت نگرفته این تفسیر علاوه بر آنکـه مورد استفاده عموم واقع شده دلیل و راهنمائی است برای دانشمندان چه‌طرق استنباطات احکام شرعیه را بطور سهل و آسان رهبری کرده وحقایق وعلوم ومعارفرا ازراه سرچشمه صافی که فرمودها و گفتارمعصومین است بمردم جهان گوشزد میکند و توحید و نبوت و خدا شناسی و امامت را با برهان علم و خـرد می شناساند و خفتگـان راه حقیقت را بیدار و متذکر مینماید اوصاف نیکو را میآموزد و گفتار باطل گمراه کننده گان را محو و نابود میگرداند مسائل حلال و حرام واجبات و محرمات احکام تکلیفی و اجتماعی قصص و حکایات را با دلیل وبرهان کافی بیان مینماید هدیه‌ایست که بنام نـامی اعلیحضرت ولی عصر ارواح العالمین له الفدا شروع و ختم گردید.

درخاتمه از زحمات دوست عزیزم آقای حاجی حسین ذوالقدر شجاعی سپاس گذارم که در کتابت و پاکنویس واستنساخ این تفسیر شریف زحمت بسزائی کشیدند امید است زحمات ایشان منظور نظر صاحب شریعت واقع بشود والسلام علی من اتبع الهدی

حاج سید ابراهیم بروجردی

تهران مورخه دوم شهررمضان المبارك یکهزار وسیصدوهفتاد وهشت هجری‌قمری مطابق۲۱ر۱۲ر۱۳۳۷ هجری شمسی

پایان جلد پنجم

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com http://fb.com/ranajabirabbas

Presented by: Rana Jabir Abbas

* نام کتاب: تفسیر جامع
* تالیف: حاجی سید ابراهیم بروجردی
* ناشر: انتشارات صدر
* تیراژ: ۳۰۰۰ جلد
* نوبت چاپ: سوم
* تاریخ انتشار: زمستان ۶۲
* چاپ از: چاپخانه خورشید

jabir.abbas@yahoo.com

Contact : jabir.abbas@yahoo.com
http://fb.com/ranajabirabbas